

ושחרא לא תקבל *Munus, donum*: שחרא, שחרא
 Et munus non accipies: מעור חפמין ארי שחרא
 nam munus excæcat sapientes, Exod.23.verf.8.
 Capita ejus pro munere judicant, Mich.3.11. De Munere, quod corruptela loco datur, accipitur; unde, ארור לוקח שחור *Maledictus, qui accipit munus*, Deuter.27.25. Talmudici scribunt, שחור dici, quod faciat, ut sit unus, dans & accipiens, nempe ut judex accipiens pronunciet id quod litigans dans petit. Rex judicio stabilit terram, (scribit Salomon Proverb.29.4.) at qui munera accipit, vastat eam. Ad hunc locum scribunt Talmudici: Quando similis est judex regi, qui nullâ re indiget, stabilit terram: quando autem similis est sacerdoti, mendicanti ad horrea, vastat eam. Dixit Rabba bar bar Schela: הנה יהיה שחור דיינא דשאליל שאילתא פסול למידן דינא aliquid accipiens, illegitimus est ad judicandum judicium, &c. Dixit Rabba: מאי טעמא דשחורא? כיון דקביל ליה שחורא מניה איקרבא ליה דעתיה לנבירה והוי כנופיה ואין אדם רואה חובה לעצמו מאי שחור שהוא חר id est, Quæ est ratio Nominis שחור? posteaquam accepit sibi (judex) munus, ab ipso, accedit animus ejus ad ipsum dantem, ut fiat sicut ille ipse: homo enim non condemnat seipsum propter debitum. Sed quid est שחור? quod ipse (accipiens) sit unus (cum dante.) Kethuvoth fol.105.col.2. Hoc præceptum de non accipiendo munere, est unum ex sex monitis judici cavendis, de quibus Deuteron.16.19. & deinceps. Habebat autem tribunal Solomonis sex gradus, juxta sex præcepta, quæ Deut.16. describuntur. Cum primum gradum ascenderet, præco publicus proclamabat, לא תטה משפט *Ne pervertito judicium*: cum secundum, לא תביר פנים *Ne dignoscito personas*: cum tertium, לא תקח שחור *Ne accipito munera*: cum quartum, לא תטע לך אשרה *Ne conferito locum arborum* (scil. idololatriæ causâ:) cum quintum, לא תקים לך מצבה *Ne erigito statuam*. cum sextum, לא תובח ליי אלהיך *Ne mactato Domino Deo tuo bovem aut agnum*. Cum in supremo folio esset, confidendi causâ, præco rursus clamabat, דע לפני מי *Scito coram quo tu sedeas*, &c. Quidam Hebræorum scribunt, sex ista monita, sex leones utrinque ad gradus dispositos, unâ manu ostendisse, & alteram expansam habuisse ad dilacerationem. Ultimum autem monitum de confessu, indicasse duos leones ad sustentacula manuum positos. Solium describitur 1.Reg.10.verf.18. Rabbinorum placita in Commentario Rabboth diversis locis, in sect. 12. נשא libri Num. & in sect. שופטים Deut.16. In Comment. Esth. cap.1. Inde eorum meminit R. Bechai in Comment. Deuter.16. sed pravè citat Vajikra

rabba: in eo enim libro nihil hæc de re.
 עטלא *Gabata, Scutella*: שחור, שחור, שחור
 Piger abscondit manum suam in scutella, Hebr. בצלחת, quod Hebræi sic interpretantur. Quidam, In manica, vel, sinu, quod pigrorum & otiosorum est, Prov.19.24. & 26.15.
 אַחילא *Axilla*: בית השחי Locus axillæ, cavitas nimirum ubi pili nascuntur, R. Salom. Deuter.22.v.5.
 אַצְרִי *Vastari, Destru*: גללין די שחור Acervi qui vastati sunt, 2.Reg.19.24. Jesa.36.26. idem quod שאר.
 שחור *Incurvari, incurvare, deprimere se, decumbere*, idem quod שחח, ex qua forma etiam esse possit. Præteritum, חביר שחית *Atratus incurvarem me, atratus, more lugentium, & incurvatus incederem*, Hebr. שחתי, Psal.35.14. עקמית שחית *Torqueo, incurvo me pervalde*, Psalm.38.7. Hæc etiam supra in שוח adducta. Participium, ארום שחן במדרתא *Cum curvati decumbunt (leunculi) in habitaculis suis*, Hebr. Job.39.2. vide & cap.9.13. Apud Rabbinos, שחור id est, Incurvans, deprimens se; Schabbas fol.5.
 שח *Curvus, incurvus, demissus, depressus*: ממקום ששח *A loco depresso*. Rab. Hoc proprie est א שחח, ut & Hebraicè.
 שחיתא *Vide infra in שחח*. At שחיתא supra in שוח.
 שחור *Natare, ut Heb. Jesa.25.11. שחור Natatio, pro שחח*. שחור *Idem, apud Rab.*
 שחור *Ligare*: רחלות וצאות שחורות *Oves sceminae exeunt (in sabbatho) ligatæ*, Schab. cap.5. in princip. Caudam ovium ligabant ad dorsum, ut mares ardentius eas inirent, & implerent. Vel, שחורות *Nudatæ, detectæ, pudendo scilic. per caudam elevatam*. Sic ibi Gemara explicat.
 השחי *Acuere, Exacuere, aciem excitare*. Apud Talmudicos, און משחיון ארת הסכין ביום טוב אבל *Non acuunt cultrum in die bono, id est, festivo & sacro, sed traducit eum aliquis super socium suum, id est, super alium cultrum acuendi causâ*, Beza cap.3. in Mischna. Et culter (pollutionem recipit) ex quo eum aliquis exacuerit, nempe die festivo, Kelim cap.14. Targum, ספיה שחור *Gladius ejus exacutus est*, Hebr. קרבן ולטוש Psalm.7.verf.13.
 שחור *Cos, lapis vel lignum ad acuendum*: משחור *Cos in qua est receptaculum aliquod, in quo scilic. sordes vel aqua subsidunt, profana est ut in ea culter acuatur*, Kelim

Kelim cap. 17. במשחות אפילו להעביר שמנוניתה אסור. In cote, etiam duntaxat ad auferendam pinguedinem ejus, prohibitum est (die festo) traduce-re cultrum, Beza fol. 28. 1.

השחור *Expolitiio, exacutio, actus acuendi.*

שחח Quæ hinc esse possint, vide in שוח & שחור.

שחט *Jugulare, mactare. Propriè de istorum mactatione dicitur, quorum collum abscinditur, sed inde transfertur etiam ad jugulationem hominum, ut 2. Reg. 25. 7. Jerem. 39. 6. & alibi. Fit hæc mactatio להוליך ולהביא הסכין ducendo & reducendo cultrum mactatorium, sive, ductu & reductu, tractu & retractu cultri, scissione expedita, non per rupturam aliquam aciei, impedita aut retardata: tunc enim mactatio est illegitima. Hinc voluit, hoc Verbum esse significationis משיכה Tractionis vel tractus: unde dicitur והב שחוט Aurum tractum sive ductile, quod trahendo expanditur, & illud est molle & probatissimum, 2. Par. 9. 15. 16. & חץ שחוט Sagitta tracta, quæ tractu arcus emittitur, & emissam rem objectam discindit, Jerem. 9. 8. In Targum non est in usu, sed transfertur per נבס. Judei Germaniæ dicunt Schechten/ Hebræo Verbo in terminationem Germanicam traducto, quod ipsis familiarissimum. Omnibus judæis mactare licitum, exceptis surdo, stulto, & minorenni, ut est in lib. Talm. חולין in principio.*

Jugulatio, Mactatio, quæ fit tractu & retractu cultri, quæ duo conjunctim dicuntur דרסרה. Apud Rabbinos, שחוטתם שחוטתם Mactatio ipsorum mactatio est, id est, recta & legitima. De Mactationibus agit præcipuè liber Talmudicus חולין & peculiaris libellus quidam, qui vocatur שחוטתם שחוטתם Mactatio & inquisitio, scilicet, rei mactatæ, utrum aliquid vitii habeat nec ne. Hunc quilibet tenere cogitur, qui mactandi artem profiteri annitur.

שחל *Leo. Respondet partim Nomini שחל partim Nomini כפיר, quæ duo ab Hebræis distinguuntur, ut illud Immanem leonem, hoc Leunculum significet: אמר עמלא שחלא בארחה Dicit piger: leo est in via, q. d. periculosum est exire ad operas agri, Hebr. שחל Proverb. 26. 13. Et sicut leo, qui sedet in latibulis, Hebr. וכפיר, Psal. 17. 12. וקל ארום דמתיל Et vox Edom, qui similis est leoni, Job. 4. v. 10. Hebr. וקול שחל.*

שחל *Trahere, Extrahere, Educere, Evehere. Præteritum, Ex aquis fluminis extraxi eum, Hebr. משיתחו quod idem, unde & Mosis Nomen derivatum, Exod. 2. 10. in Jon. Targ. Hieros. רליתיה Evexi eum. Onkelos שלחתיה Emisi eum: id videtur pravum.*

R. Salomon priorem lectionem adducit, eamque confirmat usu Rabbiorum, qui dicunt במשחל בניקא מחלבא Sicut qui extrahit pilum ex lacte. Hoc legitur in Berachoth fol. 8. 1. Aruch adducit, sed locum non citat. Item, משחילין פירות דרך ארובה Trahunt fructus per fenestram in die festo, sed non in sabbatho. השחולו הכסול Extractum & levatum, id est, primogenitum habens femur unum quasi luxatum & extractum de loco suo, & unum femur levatum, id est, altius altero & prominens. Id in primogenito vitiosum habetur, & illud propterea rejicitur, Bechoroth fol. 40. col. 1. Beza cap. ult. in Misna. משחל שחיל משום Propterea quia attrahendo attrahit, aquam scilicet vel humorem, Joma folio 78. col. 1.

שחיל *Obba, vas ligneum, quo trahitur & hauritur aqua, unde etiam bibitur, ut sunt cantbari lignei intus picati, unde cerevisia bibitur: חצבא ושחיל בר ממטללתא Urceus fictilis & obba lignea extrascenam debent esse, Succa fol. 29. 1.*

שחלא *Corbis, Canistrum: חמרין דשפייה בשחלא Vinum sive mustum colatum per corbem viminosum. Aruch explicat, כפיפה מצרית id est, corbis ex virgultis factus.*

שחלא *Dolor aurium: Tal. יוצאין בביצת התרנגול Exeunt in sabbatho cum testiculo galli (auri appenso) quod faciunt pro dolore aurium sedando, Schabbas fol. 67. 1. Glossa, שחלא id est, כאב האוזן Dolor auris est, & suspendunt in aure.*

שחליים *Ficus immatura, aliàs תיחלים, Grossi, fici qui non maturescunt, serotina. Scribitur cum duplici in Gemara quæ indicat formam dualem. כפר Pagus ficuum, in quo erat abundantia ficuum, Gittin fol. 57. 1. Glossa scribit, esse cibi genus. Est & Herba quedam, cujus semen decimatur. Arab. חבאל שאר, Maaf. cap. 4. R. Sal. vernaculè passim exponit קרישון, quod videtur esse Gall. Cresson, Nassturtium, Erubh. fol. 28. 1. Joma fol. 18. 1.*

שחלא *Conceptio, juxta Munsterum. Apud Talmudicos, חמ טעונה חרמא ביעתא בשחלא והא טעונה חמא חרמא ביעתא בשחלא Iste fert tantum unum ovum in positione; iste autem fert multa ova in positione vel partu ovi, Bava kama fol. 55. 1. Sic videtur exponendum. Disputant ibi de avibus quibusdam, quæ heterogeneæ inter se sunt, ac proinde non commiscendæ species illarum, veluti pavo, gallus, & phasianus, anser domesticus & sylvestris, & similes. Anser sylvestris non ponit nisi unum ovum, postea concipit aliud: domesticus, post positum primum ovum multa alia ex eodem conceptu ponit, quæ deinde fovet*

fovet & excludit. **שח** Ova reprobata positionis primæ, Cholin fol. 58. col. 1. Hoc in Aruch exponitur **שח** conceptio prima, nempe ovorum, hoc est, ovorum sive seminis ovorum congeries & multitudo conjuncta, unde singula ad magnitudinem perfectam perducta, postea excluduntur & ponuntur, der Eyerstock / Germ.

שח Locustæ species, Talm. Cholin. 65. 2. ubi de esu, usu & differentia variarum locustarum agitur.

שח Species una materiæ, ex qua fiebat suffitus aromaticus in Templo, Kerithut fol. 5.

Quod Munsterus, & alii ex ipso, addunt significare etiam Pullum in ovo contentum, de eo in Aruch nihil invenitur, nec quicquam tale apud Rabbinos vel Talmudicos reperi.

שח Nigrescere, nigrum esse vel fieri. Præteritum, **שח** Cutis mea denigrata est à me, Hebr. **שח**, Job. 30. 30. Affine Verbo **שח**.

שח Nigrum, atrum, fuscum ut calore adustum: **שח** Et omnem pecudem fuscam, Hebr. **שח**, Genes. 30. 32. Et fuscam pecudem inter oves, Genes. 32. vers. 33. Et omne quod est fuscum inter oves, Genes. 30. 40. Hæc præstaret legi ex forma Chaldaica **שח**, ut alibi rectè scriptum, **שח** Et creavit eum rubrum, nigrum & album, Genes. 2. 7. in Jonathane. Plurale; **שח** Qui nigri sunt, id est, tetri, à frigore, Hebr. **שח**, Job. 6. v. 16. Sic apud Rabbinos: **שח** Hydriæ fuscæ Gentilium, **שח** fol. 33. 2. Glos. רושא.

שח Rubrum, Triticum rubrum, adustum à calore solis. Fœm. **שח**, Bava basra cap. 5. in Misna. Glossa ארום.

שח Idem, in Talmud Hieros. Maaser scheni cap. 4. pro **שח**, elisâ gutturali pro more illius dialecti.

שח Calor, æstus, quasi à **שח**, ut sit **שח** additium, ut sapè: **שח** In quocunque loco oritur ipsi calor: Glossa, חמימות, Talm. Bava kama fol. 49. 1. Hoc Munsterus explicat Locum vacuum. Pro Calore melius esset **שח**, quæ Radix hoc sensu usitatissima. In Jalkut fol. 88. 1. explicatur **שח** Percussio.

שח Calefcere, calidum esse vel fieri. calefcere. Præteritum, **שח** ולהא **שח** עלי, Et quando incaluit sol super ea, liquefcebat, Hebr. **שח** Exod. 16. 21. Et non incaluit ipsi, non calefciebat, vel, non erat calor ipsi, Hebr. **שח**, 1. Reg. 1. v. 1. Et calefcit, Heb. **שח** Jefa. 44. 15. Etiamque calefcit, & dicit, **שח** Ah, concalui, vidi

vel sensu ignem, Hebr. **שח**, Jefa. 44. 16. Futurum, **שח** וליחר איכרין **שח** Uni autem quomodo calefcet? Eccles. 4. 11. Pabel, **שח** Calefcere. Huc referendum videtur, quod legitur, **שח** על בניא רלא, Calefcit pullos non suos, Job. 39. 19. Ex hac Verbi significatione legendum esset ex tertia femina Præteriti **שח** vel ex Participio feminino **שח**, ut mox in simili sensu & locutione sequitur in Participio. על pro ית. Vel si retineatur על, tunc legi possit ex Pehal, **שח** Calefcit, Incalefcit, pullos scilic. fovendo & illis incubando: tunc enim matres summè calent. In Hebræo est **שח** quod Hebræi aliter exponunt, pro Indurare, Obdurare, Durum, crudelem esse. Sic **שח** aliter explicari hic etiam possit, ut mox infra. Participium, Sicut perdix quæ congregat ova non sua, **שח** אפרוחין דבתרוחי לא, & calefcit, id est, calefciendo & fovendo excludit pullos, qui eam non sequentur, Jerem. 17. 11. Participium passivum, די לבושך **שח** Quod vestimenta tua sint calefacta sive calida, Hebr. **שח** Job. 37. 17. Femininum, Et si calefacta fuerint, id est, calefciendo exclusa, scilic. ova aspidum, Jefa 59. vers. 5. Futurum, **שח** ותשחן לרבוני מלכא, Et calefciat dominum meum regem, 1. Reg. 1. 2. Sic legendum esse, sensus docet. Præcedunt enim tria Verba tertia femina, quæ de puella virgine dicuntur, quæ regi seni adjungebatur, ut ejus calorem languidum excitaret. **שח** ומנותא ראמרי ישחן, Et de vellere ovium mearum calefcit, Hebraicè **שח**, Job. 31. 20. Apud Rabbinos, שנה שחונה, Annus calidus & pluviosus, Joma fol. 53. col. 2. Item, Quinq; virtutes dicuntur de allio, Saturat, **שח** Calefcit, nitidam reddit faciem, auget semen virile, & occidit pediculos pubis, Bava kama fol. 82. 1. Sic dactylis suæ sunt virtutes, de quibus legitur in כתובות fol. 10. 2. & in גיטין fol. 70. 1. nempe Saturant, **שח** calefciant, laxant alvum, corroborant corpus, sed non oblectant cor ægrotantis.

שח Calor, Æstus: **שח** לבשין ולהן **שח** Vestiant se, sed nullus calor est ipsis, non calefcunt vestibus, Hag. 1. 6. **שח** וישחן להן בסתוא, Et calor est ipsis in hyeme, concalefcunt invicem, Eccl. 4. 11. Sicut æstum serenum solis, **שח** כענן טל בשחן חצר, Sicut nubem roris in æstu messis, Jefa. 18. 4.

שח. Utrumque legitur in veteri quodam & communi adhuc adagio, diversimodè lecto & accepto. **שח** Calidus, Calens. Sic legit & accepit illud Author Aruch, qui Radici **שח** id apposuit, his verbis: עבר מלך במלך: משל חרווט. Proverbium vulgare: Servus regis est quasi rex: adhere calido & calor erit tibi: ad verbum

ad verbum & *calescet tibi*. Servi regi proximi, aliquid dignitatis & splendoris à conversatione cum rege accipiunt, ut sint & ipsi quasi reguli quidam, respectu inferiorum & vulgariū servorum. Quali quis socio gaudet, talis habetur. Sicut qui calido se tempore frigoris associat, calefit & ipse, caloris aliquid à calente accipiens: sic qui cum viris honoratis & in dignitate positus conversatur, aliquid quoque ipsi honoris & dignitatis affricatur, ut & alii ipsum honorent. Author Aruch adducit illud ex Bereschith rabba, sect. 17. Sic olim liber iste distinctus fuit: hodie legitur sectione 16. verbis quibusdam parum mutatis, משל הדיוט אומר עבדא דמלכא מלכא, *Proverbium vulgare dicit: Servus regis est & ipse rex: adjunge te calenti, & calefcet tibi*. Prius membrum formâ Chaldaicâ effertur, alterum Hebraicè. Glossator ejus libri: רבוק id est, הדבק, adhæresce, adjunge te. Sic & Elias legit in Radice שחרר in suo Tisbi. לשחון id est, ויחם, Viro calido. לשחון id est, ויחם, & calefcet, id est, calor erit vel accedet etiam tibi. Sic Glossator ille hunc locum ex mente Aruch explicat, unde & in Aruch in שחון Calendi significato adductus, & ex Targum confirmatus. In aliis libris paulò aliter citatur, sensu tamen in idem redeunte. In libro ילקוט Jalkut, fol. 7. col. 2. ad Genes. 2. ubi quatuor fluminū paradisi mentio fit: עבר מלך מלך הדבק לשחון, ויחם. Rabbi Salomon Genes. 15. 18. eodem modo, nisi quòd pro ויחם ויחם habet ויחם, quæ idem significant, Et incurvabunt se tibi, id est, honorem tibi incurvatione corporis exhibebunt. Sic & R. Bechai, Genes. 15. Rursus R. Salomon Num. 16. 15. scribit שחור. Drusus pro שחון aut שחור, mavult scribere שחון Augustus, Princeps adoratione & honore dignus, cui honor corporis incurvatione exhibetur, à שחור, unde השתחוו, quod noti usus est. Litera ך autem in fine Nominum frequenter in tali formatione usurpatur, ך verò nunquam servilis est. Sic & Elias in Tisbi, in Rad. שחור legit שחור & exponit Dominatorem in potestate constitutum. Item R. Isaac Abarbenel in Pirke avoth cap. 3. At verò שחור Hebræis est idem quod שר, Princeps, præfectus, moderator. Sic apud Talmudicos, שחור, ויהי ליה ולחמריר לשחור, Tradidit ipsum asinumque ejus principi, sive, præfecto, Bava bathra fol. 47. u. שחון verò nunquam mihi lectum, sed constanter apud Hebræos in adagio isto legitur לשחור, Aruch excepto, qui aliter illud adagium accepit, nempe, Accede ad calidum & calefcet. Vide Drusium dicto loco: & supra in Rad. עבר. Munste-

rus in שחר ponit, שחון Obsequium regium, id est, angaria regia, opera servilis quæ regi aut principi à subditis præstatur, Frondiens. Id puto esse שחון Drusii, aut שחור quod R. Salom. Num. 16. 15. Angariam exponit, ut & Aruch in שחר postremo.

שחון *Ulcus, apostema cum inflammatione & calore excedente: והיה שחון ושלפוקין* Et factus est (pulvis iste) ulcus & pustulæ, Exod. 9. vers. 10. in Jon. לשחון כפי In ulcus plurimum, vers. præc. in Jon.

שחנה *Idem, Exod. 9. 10. in Onkelo: מן קדם ועל בעירא לשיחנה* Propter ulcera, ver. 11. מן קדם לשיחנה vers. 9.

שחנה *Onus, Sarcina*. Hinc vulgatissimum apud Hebræos *pro verbium, שחנה גמלא* Juxta camelum erit onus; *Pro camelo sarcina: Ut sunt cameli & cujusque vires, ita imponendum ei onus, ne scilicet sit dorso aut humeris gravius, eoq; opprimatur. Nec etiam suscipienda viribus majora. Qui autem ingenii corporisque viribus amplè valêt, ipsis quoque tanto plus imponendum, aut etiam suscipiendum, ne vel ocio torpescant, aut viribus ferociant. Vide Adagia Hebræica Drusii, Decur. 5. Apud Talmudicos legitur in Sota fol. 13. 2. Ketubhot fol. 67. 1. & fol. 104. 1. & alibi sæpè. Item in Bereschith rabba sect. 19. in princip. non 2. ut in Drusio notatum ex Aruch, Medr. Schem. par. 7. Aruch vult esse Arabicum. Hinc possit esse illud Jobi, שחנה על בניה דלא דיליה* Onerosa, gravis, dura, crudelis est erga pullos non suos, id est, quasi non sui sed alieni essent. Vide in princip. hujus radice.

שחף *Ire, incedere rependo & serpendo, ut faciunt que serpentina speciei sunt: Proripere se. Participium, שחף ולאחריה שחף* Et in locum suum paulatim proripit se (sol) & it versus abyssum, oriturque rursus ex eo loco, unde antea ortus fuerat, Eccles. 1. 5. כל רשחף על מעוהי Quicquid it in ventre suo, Hebr. כל הזלך על נחון, Onkelos & Jonathan מלך, Levit. 11. 42. in Targ Hierosol. Sic ex forma Participii illud legendum juxta Hebræum & Onkelum. Sic & Elias ponit cum Kametz ab initio. Aruch & Elias adducunt quoque Targum Hierosol. ex Genes. 3. 14. על מעד In ventre tuo eris serpens vel incedens, Heb. על גנוגך תלך. Sed id in impressis libris hodie non extat, quantum ego vidi.

שחפין *Cortices ramorum, juxta Aruch. In Gemara, וליתי שחפי לישרי התם* Et afferat cortices, projiciatque illic: Schabbas fol. 110. 1. In Glossa scribitur שחפי. Explicatio, ענפים וקיסמים, & fragmenta ramorum, & quicquid se invicem col-

cem collidit & sonum edit, quando quis per illa incedit. In Aruch legitur שחפי קניא, id est, קליפות הקנים.

לשחופי Evellere, Everrere, Extrahere: נהרא Ad everrendum fluvium, id est, extrahendum herbas & folia fluviis tenuioribus innascentia, Moed katon fol.4.2. ומשחף ליה Et expellit eum, Nidda fol.26.1. Sic citatur in Aruch: in Talmud est משלחף. Prior lectio melior.

שחף Tabere, Tabescere, consumi carne & viribus. Tabidum fieri. שחוף Tabidus. Hic ut ad omnia languidior aut impotentior, sic quoque ad Venerem, ut eâ vel non utatur, vel siccam exerceat. Hinc Munsteri interpretatio intelligitur, quæ ex Aruch desumpta. Legitur in Sota folio 26.2. שחף Tabefacere.

שחפת Tabes, phthisis, consumptio & corruptio corporis. Chal. שחפתא idem, Levit. 26.16. Deuter.28.22. R. Salomon Tumorem, Inflationem exponit, & sic Judæi Germaniæ ein Geschwulst. Et Verbum שחף Tumescere, inflari. שחף Tumidum, inflatum reddere.

שחפא Avis immunda genus, Levitic. 11. v. 16. Deut.14. v.15.

שחף Leo ferox & ferus, fera bestia. Regia Biblia pro כפיר Psalm. 17. v. 12. habent Veneta שחף, & Targum בני ארון Catuli leonum, pro Heb. בני שחף Job.28.8. Apud Rabbinos, שחף Ferocia, Superbia, Arrogantia. Hinc Talmudici, אנשי ירושלים אנשי שחף היו אדם אומר, לחבירו במה סעדת היום בפת עמילה או בפת שאינה עמילה בין גורדלי או בין הרדלי וכו' Viri sive cives urbis Jerusalem, viri feri, leonini, id est, superbi, irrisores, scoptici, præfracti erant: alter alteri dicebat, quid comedisti hodie? (quo cõcubitu hac nocte usus es?) num panem amyllum (vide rad. עמל) an panem non-amylum? (an cum vidua, an verò cum virgine) num bibisti vinum Gordalinum (à loco sic denominatum, & album erat) an verò Chardelinum (id subnigrum erat ex rubro id est, num albâ aut nigrâ, pulchrâ vel deformi muliere usus es?) num decubuisti in lecto lato vel angusto, &c. Scoptica erant & דברי זנות, ut loquitur scholiastes, Schabbas folio 62. col.2. שחפין Homines feri, insolentes, superbi, arrogantes, Jalkut Tehil. fol. 115.1. Glossa גאים.

שחפין Superbus, elatus, arrogans. Fœmininum, שחפנית: unde, נשים שחפניות, Mulieres superbæ & arrogantes, Talm. Hierosol. Schab. cap.6.

שחף Contundere, Conterere, Comminuere. Et contundes ex eo ותשחוק מנה ותריק & comminues, Exod.30.36. השחף Contundi, In pulverem redigi, à Nomine שחף Pulvis, qui ex contusione oritur, R. Sal. Jesa. 40.15.

שחוק טמא, vel שחוק עצמות vide in טמא.

שחוק Detrita vestimenta: ובלאי טפסן ושחוקן Et veteramenta lacera & detrita, Jerem.38. vers.11. Et detritorum suorum non recordabuntur amplius, Proverb.31. v.7. Apud Talmudicos, הא בחרתי הא בשחקי רכיתנא Illud de novis, hoc de tritis frustis linteï intelligendum, Nidda fol.17.1.

שחיקה Contusio, Contritio, Communitio: calvitium, glabretum, locus calvus sive glaber. Ponitur semel pro Hebræo קרחת: ut, בקרחתו או בנכחתו, בקרחתו או בשחיקותיה In attritione sua, scilicet veteri, & novitate sua, id est loco glabro & quasi novè attrito, Levit.13.55. קרחת Volunt esse glabritiem in capitis parte posteriori, quæ in panno aut veste est pars interior, quæ glabrities anterior, sive in anteriori parte capitis, quæ in veste est pars exterior, ob certam causam, veluti lepram, glabra facta. Vide R. Sal. Levit. 13.

שחקים Nubes suprema, Cali: וער שחקים קושטך Et usque ad nubes suprema veritas tua, Psal.57. vers.11. ואסתכי שחקים Intuerè nubes suprema, quàm altæ sint super te, Job.35. v.5. תרקיע עמיה Expandistine cum eo nubes suprema vel cælos, Job.37.18. הימנותך ער שחקי Fides tua usque ad cælos vel suprema nubes, Psalm.36.6. קלון יהו שחקי Voces emittunt nubes suprema, Psalm.77.18. ופקוד שחקי מלעיל Et præcepit nubibus supernè, Psalm.78. vers.23. Et singulariter, וסהיר בשחקים Et testis est in cælo fidelis, Hebr. בשחק, Psalm.89.38.

שחוק Extensum: תפה שחוק Palmus extensus, id est, paullò major communi & recto, quando scilicet. digiti non conjunguntur arctè, tunc pauxillo palmus fit latior: Talm. Succa fol.7.1. Ab Hebræo שחך Ridere, amplè scilicet. & pleno ore atque distento.

שחר Aurora, Heb. In Targum est rarissimum. Nam ascendit columna aurora, Genes.32.26. in Targ. Hierosol. אפורא רשחרא, Aliàs ferè per קריצתא transferri solet; Gen.19.15. in eodem Targum.

שחר Manè, tempus matutinum: תמלת השחר Precatio matutini temporis. השחר Matutinum esse, Manè aliquid agere. Sic, העריב Vespertinum esse, פשחיר & ad seram noctem aliquid agere. ומעריב בתורה Diu noctuque studeat in Lege sive Verbo divino.

שחרה Vigiliatio, actio matutina: דברי תורה Verba Legis opus habent studio matutino & vespertino, diurno nocturnoque, Vajikra rabba sect.19.

שחרית Idem. תפלת שחרית Precatio matutina.

tina. Sic, תפלה ערבית, Precatio nocturna, quæ accedente nocte post occasum solis dicitur: תפלה מנחה, Precatio vespertina, quæ sub vespere, id est, tertiam vel quartam horam dicitur, quæ tria sunt solennia tempora precum sacrarum.

II. שחר *Petere, Expetere, Desiderare, Requiere, Postulare, Exigere. Futurum, לית מן רישחר, Non est ullus qui requirat aut roget ipsum, Jefa. 8. 21. Participium, כל דהו משחרין למינס, Quicumque expetebant rapere, Jefa. 29. 20. Huc & illud revocari potest, quod aliter explicant alii, ית תורא דמן דברית וחקרא דמן שחרית, Cujus bovem accipi, aut cujus asinum petii? Hebr. לקחתי. 1. Sam. 12. v. 3. לא חקרא דחד מנהון שחרית. Nullius asinum unquam petii, Hebr. נשאתי. Num. 16. 15.*

III. שחר *Angariare, Cogere, Adigere ad operas serviles regi aut principi præstandas. Eo sensu quidam exponunt duo præcedentia loca, ad quorum postremum R. Sal. scribit: שחרית est lingua Aramica sive Syriaca, & sic vocatur אנגריא, Angaria regis, hoc est, שחר, in lingua Aramæa sive Chaldaica aut Syriaca est Angariare, cogere, adigere subditos ad serviles & gratuitas operas regi aut principi præstandas, unde etiam est in eadem lingua שחר, Princeps, qui angarias postulat, qui angariare facit, qui ad operas serviles adigit. Vult autem R. Salomon, non intelligi hic rapinam vel prædam, sed Mosén dicere, se, cum ex Midjan in Ægyptum proficisceretur, aut postea ex Ægypto migraret, nullum adegisse, ut asinos, mulos aut camelos sibi gratuito darent ad itineris sui impedimenta, uxorem, liberos, supellectilē, aliaq; onera ferenda, sed se suis usum esse, idque paraphrasten Chaldæum rectè explicare per שחרית, q. d. Nullum angariavi vel adeggi, ut sua animalia mihi gratis ad meos usus exhiberet. Sic apud Talmudicos: וידית דמסחרי לך פרסאי, Vidisti in somnio, quòd angarient te Perfæ, Berachoth folio 56. col. 1. Glossa, עושין כך עבודת המלך, Faciunt per te operas regias.*

IV. שחר *Hebr. Nigrescere, Nigrum, Atrum esse vel fieri. מושחר, Idem, & Nigrum facere. אטראט, Nigrum factum. Apud Talmudicos, מכי משחרי כותלי, Ex quo nigrescunt parietes, id est, ex quo dies inclinatur, vespere appropinquat; quia tum parietes, qui versus orientem spectant, quasi nigrescunt, Joma fol. 28. 2.*

Niger, Ater, Nigrum, Nigricans: שחור, Qui vovet (se abstenturum) à nigris capite, Nedar. cap. 3. עד שירבדו השחור, Donec multiplicetur nigrum, id est, donec pilis locus ille nigrescat, Niddah cap. 6. in Misch-

na. Sic alibi, עד שירבדו השחור על הלכן, Donec multiplicetur nigrum super albo, Ketubhoth fol. 36. col. 1.

Nigredo, Atror: Carbo: In Targum, ונפח נור בשיחורין, Et sufflat ignem in carbonibus, Jefa. 44. 12. & 54. 16. Hebr. פהם. Apud Talmudicos, כתבו באבר בשחור ובשיחור כשר, Si scribant plumbo, carbone, aut atramento (scil. in Sabbatho) id rectum est, Schabbas fol. 104. col. 2. שחור שיש בו אפר כותשין אותו, Carbo in quo est cinis, contundunt eum, Parah cap. 3.

Atror, Nigredo: Melancholia: בעלי השחורה, Melancholici: שחורתא, שחורתא, שחורתא, Nigredo parietum, Bava kama fol. 20. col. 2.

Forfex minor, forficula: major dicitur. וזו שחור. Quidam Novaculam exponunt, Kelim cap. 13.

Nigredo: Juventus, à nigredine capillorum sic dicta, unde שחור השער, Juvenis dicitur Niger capillis, aliàs בחור quasi Electus ad quaelibet peragenda: vel, quia juvenus ætatis virilis aurora est, ut senectus vespera: מלאך התשחורת, Angelus nigredinis, id est, mortis, qui facit ingrescere faciem hominis, aut, ut omnia nigra & obscura ipsi sint. In Medr. Echa cap. 2. v. 11. בן התשחורת, Filius nigredinis, id est, juvenis. In Pirke avoth sive Capitulis patrum cap. 3. הוי קל לראש ונוח לתשחורת, Estote levis sive velox erga caput, & facilis erga juventutem sive juvenem. Magnati, regi, principi alacriter officia præstanda sunt, & ad nutum ejus: ne tarditatem aut difficultatem obsequii, sævitia ejus mulctet. Non sic erga juvenem, ne si nimis facilem & familiarem te deprehendat, te contemnat: aut in se insolescat, & modestiæ, quæ juventutis singulare est decus, obliviscatur. Vide Fagii & Drusii in eum librum Notas. נוח, non significant propriè Lentum aut tardum, ut Fagius hic explicat, sed Facilem, expeditum ac promptum, aut id quod facile & expeditum est, ideoq; etiam gratum, ut ea quæ per quietem quasi & sine omni molestia expediuntur. Vide נוח.

Princeps, præfectus, dominator, ad angarias sive operas serviles subditos adigens & cogens. Author Aruch videtur accipere pro ipsa Angaria sive Opera servili. Apud Talmudicos, דורה ממטי ליה, Fuit tradens ipsum & asinum ejus principi sive præfecto, Bava bathra fol. 47. 1. הורה מוסרו לעבודת המלך כנון, Tradidit ipsum operæ, sive, ad opus regium præstandum, id est, angariam. Ad hunc sensum adducit quoque תשחורת. Unde Don Isaac Abarbenel in Pirke avoth scribit ex Rabinis aliis: ונוח לתשחורת, scil. ad exsolvendum tributum. At שחור accipit pro eo, qui

qui tributis & angariis regiis exigendis præfectus est: ait enim; שחור על זה נקרא שחור. Nam præfectus huic rei (tributis & operis exigendis) vocatur שחור. Eò adducit etiam adagium illud, Adhære præfecto, & honorem exhibebunt tibi. Sic Hebræi omnes, quantum hæctenus vidi, legunt שחור non שחון, & deducunt à שחר ex Chaldaica significatione, ut supra explicatum est.

שחר Manumittere, liberum dimittere, libertate donare. Elias in Tubi suo vult esse à שחר per geminationem tertiæ radicalis, sicut dicitur סנר a סנר. Possit etiam esse à חרר per prosthesin literæ ש, ut sepe. Præteritum Pabel, ושחררת ליה ית אמתא בלחה. Et ipsa liberam dimisit eam ipsi nempe ancillam Bilha, Hebr. ויתתן לו. Et dedit ipsi Bilha ancillam suam, Genes. 30. v. 4. 9. in Jonathane. Passivum Ithpabel Participium, דמשתחררו בשנא ועינא. Qui (sc. servi Cananæi) liberi dimittuntur cum dente & oculo, Exod. 21. 7.

Apud Rabbinos Talmudicos, בתך בנרה שחרר עכר, Ubi filia tua adulta vel pubes fuerit, manumitte servum tuum, & dato eam ipsi, Pesach. f. 113. 1. Monuerunt eo, filias ultra pubertatis annos non esse diu à conjugio detinendas, ne ad scortandum alliciantur.

שחרר Manumissus, liber dimissus. Heb. חפשי Liber, Chald. בר חורין, Exod. 21. Deuter. 15. in Targum.

שחררה Libertas, in libertatem dimissio: Dimissio ejus non fuerit data ipsi, לא אתיבה ליה, Levit. 19. 20. in Jonathane. Apud Rabbinos, מצא מציא Invenit aliquis literas repudii uxorum, aut manumissionis servorum, Bava mezia fol. 18. 1.

* שחה Vide supra in שחה.

שוחתא, שוחתא, שוחתא vide in שוח.

שחת Pabulum recens detonsum vel resectum demessum pro jumentis, idem quod Hebraicè. Apud Talmudicos, הקוצר לשחת Qui demetit pabulum, Talm. Pea cap. 2. תבואה שניתנה לשחת Herba tritici sive frumenti quæ data est in pabulum, Pea cap. 6. Nempe triticum sive frumentum in herbam primam excrescens, solet luxuriare, unde in multis regionibus detondunt & depascunt eam. Glossator hîc dicit, שחת est לאכילה id est, herba resecta pro pabulo equorum. Vide & in Schab. fol. 155. 1. Bava bathra fol. 36. 1. Kidduschin fol. 62. 2.

שחתא Idem. Targ. דמתנויות שחתא דמלכא. Postquam esset abscissum pabulum herbarium regis, id est, pro usu equorum regionum, quibus prima sectio cedebat. Heb. אחר גוי הפלך Amos 7. v. 1. Prima autem sectio fiebat, antequam tri-

ticum ascenderet in culmum. Hæc dicitur גו: altera similiter luxuriosè renascens, cum abscinderetur, dicebatur לקש in herbis, in pluvia מלקוש. Aben Esra hoc loco.

Corrupti, perdi. ורשחית Et quod corruptum est, Levit. 22. 24.

Corruptio, Corruptum, Corruptela. Formam habet à שחה, sed in eo Verbo Corrupendi significatio non invenitur. Est autem ab Hebr. שחת, Corruptum, Perdere quod per se Radicem constituit: Percolasti me, sed non invenisti corruptionem, sive, corrupti aliquid, Psalm. 17. 1. ושלחת ביה עלא ושחיתא. Quod non inveniretur in illo machinatio aliqua aut corruptio, Ruth 4. 22. מלה כדבה ושחיתה. Verbum mendax & corruptum, Dan 2. 9.

pro Corruptione hic poni posset, sed pro Fovea positum supra in שוח.

Nates, vel, Morbus natium. Vide in רשח.

שטח Stultescere, Insanire, Stultè vel Stultum aut insanum agere

vel fingere se. Præteritum, ושתשי בנו ביתא Et infani more agebat domi, Hebr. ויתנבא. Et prophetabat, id est, putabat se prophetare, sed היה לך מדבר דברי שטות loquebatur verba stultitiæ, 1. Sam. 18. 10. Sic, ושתשי על אנורא Et insaniebant circa vel super altare, insanorum more falliebant, 1. Reg. 18. 26. ושתשיא עד למסק מנחתא Et infanos agebant usque dum adveniret vespera, Hebr. ויתנבאו. Et prophetas agebant, stultitiam proloquebantur, 1. Reg. 18. 29. ותהי משתשי Fiesq; insanus, amens, propter visionem oculorum tuorum, Hebr. משנע Deuter. 28. 34. וכןברא דמשתשי Et sicut vir qui insanit propter vinum suum, Jer. 23. 9. ער אימתי ארת, Faemininum, Quousque tu insanam agis? Hebraicè משתשיא Ut ebria agis, 1. Sam. 1. 14. Infinitivus, לאשתטארה קרמי Ut insanum agat coram me, Hebr. להשתגע 1. Sam. 21. 15. Hiphil השטח Stultè agere, Ludere, Jocari: משטח אני בך Jocatus sum tecum, Bava kama fol. 117. Jevam. fol. 107. Gittin fol. 78. Vide. לא כיון אלא להשטח Non intendit nisi jocari. Vide Chosen hammischpat num. 81. ubi disputatur, Quando quis dicere possit משטח אני בך, cum ad proximum suum dixit, se hoc vel illud ab eo mutuo accepisse; hoc est, quando se excusare possit, se hac confessione tantum lusisse, seu jocatum esse: Non משטח בשעת מיתה: Non jocatur homo in hora mortis, Bathra fol. 175. 1.

Stultus, Insanus, amens: נאמר שטי הוא Nam vir stultus est, 1. Sam. 21. 14. Emphat. מה דין אתא Quare venit stultus hic ad te? 2. Reg. 9. v. 11. אמר שטח בלבביה Dixit stultus in corde

corde suo, Hebr. נבל, Psalm. 14. 1. In ore stulti, Hebr. אין מחירה Proverb. 14. 3. אין מחירה ליה לשטיא Si contundas stultum in mortario, Proverb. 27. 22. Plurale, חסר שטיא אנה, Num. ca-reo stultis ego? Hebr. ועם משגעים 1. Sam. 21. 15. Et cum stultis ne commisceas te, Heb. עם שונים Prov. 24. 21. Femininum singulare, ושטיא בידה עקרא ליה Sed mulier-stulta manibus suis evertit eam, Hebr. ואולת Et stultitiae mulier, Prov. 14. 1.

Idem, apud Rabbinos: השוטה אין מקהו Emptio stulti non habetur pro emptione, neque ejus venditio pro venditione. In Gemara vocatur בר שטיא, Ketubhoth fol. 20. v. 1. איזהו שוטה כל שעושה מעשה זר דרך In Chagiga cap. 1. Quisnam est stultus? quicumque facit aliquid inconueniens ex stultitia.

Stultitia, insania, dementia: ולאקרא בשטות: Et apprehendere, sectari stultitiam juvenum, Eccles. 2. 3. Emphat. מן שטותא Prae stultitia, Eccles. 2. 13. Et alia forma שטותא Prov. 26. v. 9. in Venetis. Legendum שטותא vel שטיותא. Abud Rabbinos, דברי שטות Verba stultitiae, verba stulta, res stultae: נתעסקו בדברי שטות Occupati sunt rebus stultis & inanibus: Spiritus roth שטות infaniae. Proverbium, לאורה שטותיה, Redit stultus in viam stultitiae suae; ut scil. canis ad vomitum, & sus ad volutabrum: Vajikra rabba sect. 16. ad Proverb. 26. 11. Ut canis redit ad vomitum suum, sic stultus oberrat in stultitia sua, eamque subinde iterat & repetit, quod vult verbum שוטה.

Stultitia gaudio est vecordi, Hebr. אולת Prov. 15. v. 21. Stultitia stultorum deceptio est, Hebr. ואולת Prov. 14. 8. Cum Affixis, לא מעביר מניה שטיותיה Non remouet ab eo stultitiam ejus, Prov. 27. 22. Et in multitudine stultitiae suae errat, Prov. 5. v. 23. Stultus autem in stultitia sua corruit, Prov. 17. 12.

Lusus, Focus, Focatio: שוב אינו יכול למעון השטאה Non amplius potest uti argumento vel probatione jocationis, hoc est, non potest se amplius excusare, quod, dicendo hoc vel illud, tantum jocatus fuerit, Chosen hammischp. num. 81.

Declinare, Decedere, Recedere. Hebr. שטה. Hoc in Targum dicitur סטה, quod vide suo loco. Declinans mulier, a lecto mariti declinans ad lectum alterius: נשתטה Declinare, decedere, concidere sub onere, declinare a ferendo. שטה Declinans, recedens: Plurale, ושטין מן פקודיה Et declinantes a praecipis, Psalm. 101. v. 3. סטות

Declinatio, recessio: לא ידבק בי סטות Non adhærebit mihi recessio à præceptis tuis, Aben Esra ad præcedentem locum.

Expandere, Extendere, ut Hebr. Respondet etiam Verbo נפל, quando cum Nominine פנים construitur, unde est אשתטה Prosterne, prosternere se, projicere se prouum in faciem honoris exhibendi causa. Non semper tamen; ut Gen. 17. 3. 17. Hebraeum נפל in Targum retinetur. Sic Jos. 7. 10. per רמי transfertur, & alibi per מתרין. Hoc propter Eliam monetur, qui scribit פנים נפילת פנים Omnem locutionem Verbi נפל cum פנים transferri per שטה, in Targ. Hierosol. Id nequaquam verum est. Confer & videbis. Præteritum, ושטחת עלוהי Et expandit super illud molam, sive, grana contusa, Hebr. ותשטה 2. Sam. 17. v. 19. ושטחו להון Et expanderunt sibi expansiones (coturnicum) circa castra, Num. 11. 32. id est, coturnicum acervos collectos hinc inde expanderunt, ne conjunctae corrumperentur. Futurum, ושטחו על שיהנה Et expanderunt super ulcus, Hebr. וימרחו Jesa. 38. 21. Sic legunt ibi Regia: aliter Aruch & Veneta. וישטחונו Et expandent eos soli, Jerem. 8. v. 3. Aphel Participium, משטה Expandens rete populis, Hebr. מצורתא לאופינה Job. 12. 23. Ithpehal vel Ithpabel, Præteritum, ואשתטחית קרם וי Et prostravi me coram Domino, Hebr. ואתנפל, Deut. 9. 25. Sic ibid. vers. 18. Et prostravi me in facie meam, Hebr. ואפול על פני Ezech. 1. 29. Sic Ezech. 43. 3. Fuit proster-nens se in faciem suam, Num. 24. 4. in Jonathane. Futurum, וישטחו למבעי מניך Et prosternent se ut supplices petant à te, Heb. וישטחו Jesa. 60. vers. 14.

Expansiones, res expansa, ut antè Num. 11. משטחו Idem. Sic Elias Num. 11. legit, & R. Sal. ibidem ad Verbum וישטחו scribit: עשו אותן משטחו Fecerunt eas expansiones expansiones, id est, variè hinc inde eas expanderunt in circuitu castrorum, ne conjunctae factorem contraherent.

Expandit, exponit ea soli, ut scil. exsiccentur, Schabbas cap. 22. Expandi, distendi.

Expansum: Pellis strata in terra, loco mappa lineæ, vel loco pulvinaris, cum olim, in terra discumbentes, pranderent: Kelim cap. 24. & 28. Plurale, שטחין Clitella, ephippia sarcinarum, pulvinaria mulis instrata, quibus onera ferunt, ne dorsum rodatur vel vulneretur: Apud Talmudicos, שמה ועשה אדם קורות אביו ואמו שטחין לחמור Ne fortè faciat homo pelles patris vel matris suæ clitellas asini, Nidda fol. 55. 1. In Medr. Thren. fol. 62. 3. ad illud

ad illud Ezech. 12. כלי גולה scribitur: Quid sunt כלי גולה Vasa transmigracionis, exilii? Uter, Stratum vel Culcitra, & Scutella.

משטח Expansio: כביש חקל משטח קצרים In via-strata agri expansionis fullonum, 2.Reg.18. v.17. Pannos scil. lotos solebant in agro expandere foli, inde vocatur Ager expansionis. Vide etiam Aruch in litera ח, משטח.

משטחין. Apud Talmudicos, Quare (Num.11. v.32.) dicitur primò וישטחו & mox שטחו? Docet, משטחין שירר להם משטחין משטחין, id est, ordine & serie per lineas & areolas quasi distinctæ: Joma fol.75.col.2. Eò respicit R.Salomon ad locum Numerorum, ut antè adductum. In Glossa Talmudica scribitur; משטחין vernaculè sive Gallicè dicitur ליטרירש Lictieres.

שטח Extensio: Linea, quæ est puncti extensio: Superficies: circumferentia: שטח Linea, extensio recta: שטח הארץ Superficies terræ. Hinc in Comment. R.Levi, איך יעש שטח Quomodo faciat extensionem, id est, descriptionem, figuram quadrati recti in figuram circuli recti, Proverb.30. ad finem. שטח העיגול Circumferentia circuli. Sic; In conjunctione plurium sexangulorum impletur omnis circumferentia & vacuitas: sic & quadrangula plura implent omnem circumferentiam: non sic plures circuli.

כמו Superficiarium, Expansum, Latum: שטחית Sicut videtur ex superficialia consideratione, Abarb. in Dan. fol.71.2.

שטח Arboris nomen, cujus ligna ad edificia, tam ad necessitatē, quam ad ornatum, sunt selectissima. Hebræi volunt cedri esse speciem præstantissimam. Cedro annumeratur Esajæ 41. v.19. Ibi septem genera arborum enumerantur, quibus addiderunt Talmudici tres alias species, ita ut decem cedrorum species enumerent in libro ראש השנה Rosch haschana fol. 23. 1. Istæ hodie sunt incertæ, & non satis notæ, unde suis authoribus relinquuntur. Decem illæ species repetuntur in Bava basra fol.80.2. & Taanis fol.25.2. Septem species apud Jesaiam sic explicantur: ארו id est, Cedrus per se, שטח id est, חורניתא, id est, Pinus. הרס id est, מירטוס Mirtus. עץ שפן id est, אפרסמא Balsamum cujus oleum dicitur opobalsamum vel oleum balsaminum: תרהר id est, ברוש Abies, Gallicè Sap. sapin. שטח id est, כרתא Buxus: תאשור id est, שרכינא, quod fortè est Sorbus, arbor procera. Ita Talmudici & R. Salom. Variant interpretes alii. His postea adjecerunt tres alias species, אלונים: אלמונים: אלמוגן: אלונים id

est, Ulmus: בוטמי id est, Quercus: בלוטו id est, אלמונים Coralium. R. Salomon scribit: Species עץ ligni est, crescens in fundo maris, cujus nomen est קוראלו. Porro שטח in singulari numero rarum est, nisi fortè in Targum Hierosolymitano: ut ארונא דקיסי שיטא Arcam ex lignis Sittim, Exod.25.10. in Jonathane. Sic, אריו דקיסי שיטא Vectes è lignis Sittim, ibid. ver.13. Scribitur per י post ש, quasi per vocalem longam, sed legitur & effertur ab Hebræis per Dages, more Hebræo. In Onkelo plurale est שיטין pro שטין; ut, פתורא דאעו שיטין Mensam de lignis Sittim, ibid. vers. 23. Apud Talmudicos, כל שיטה ושיטה שנטלו נכרים מירושלם, restituet Deus eitempore futuro, Rosch haschana fol.23.1. Huc refert Baal Aruch etiam Proverbiale illud, quod legitur in Jellammedenu, ווארא, in principio; Ex cedro nulla utilitas, nisi ex succisione ejus, hoc est, ut ipse enarrat; Ex cedris nulla homini est utilitas (propterea quòd non proferant fructum) nisi succidantur & ex iis omnis generis vasa fiant, aut succendantur: Sic Pharaon non fuit aptus, nisi ad verbera: hoc est, Ab eo nihil, nisi plagis & verberibus, impetrari potuit. Convenit cum illo Salomonis, Verbis non eruditur servus, Proverb.29.19.

שטח Linea: Ordo, Stylus, modus & usus loquendi, Structura verborum, consuetudo lingue & sermonis in libro vel authore aliquo: ועל שיטין Et in lineas libri describito, Hebr. ועל דספר רשום Et in lineas libri describito, Hebr. ועל דספר רשום, Jefa.30.8. Item; Duæ tabulæ lapideæ, quas dedit populo suo, כתיבין בעשר שיטין scriptæ erant decem lineis, גנת בוסמא similes ordinibus vel areolis horti aromatici, Cant.5.13. Vide amplius Tiberiadem nostram, in Clavi Masoræ vocem שטח circa finem cap.12. Nam & Masorethis peculiari in usu est. Apud Rabbinos; אין שיטת המקרא נופלת על המדרש Stylus scripturæ non cadit in medrasch sive expositionem allegoricam, sed ut aliàs loquuntur, אין המקרא יוצא מירי פשוטו Non egreditur Scriptura extra simplicem & literalem sensum suum. שטפוח רבנן לרבי אליעזר ואוקמוה לשיטתייהו. Obruerunt eum Rabbini, nempe R. Eliesarem (suis argumentis & rationibus) & redegerunt eum in ordinem suum, id est, sententiam suam, מחלפה שיטתיה רר לעזר Nazir fol.32.2. in Gemara: Diversa est sententia R. Eliefer.

Nomen proprium loci, Numer.25.v.1. מרה לשון שטים ר יהושע אומר על, Apud Talmudicos, שטים שנתעסקו ברברי שטות Quid significat שטים? R. Jehosua dixit, quia illic operam dederunt rebus stultis, Bechor. fol.5.2.

שטם Heb. Odio habere. Elias adducit exemplum unum ex Targ. Hierof. pro Hebr. וישטום עשו. Sed illud Targum in libris nostris impressis hodie non extat.

שטן Hebr. Adversari alicui ex odio, Odio habere. Quæ hujus significationis sunt, scribuntur ab initio per ט, & explicata sunt in שטן, ubi vide. Celebre hic est Rabbiorum monitum de vitanda dirarum imprecatione: לעולם לא יפתח אדם פיו לשטן Nunquam aperiat homo os suum ad Satanam. Legitur in Berachos fol. 60. 1. Non tantum Satanam compellendo, advocando, vel nominando, (per se enim semper præsto est & promptus in exitium hominis) sed etiam in diris simplicibus, cum infaustum quid & dirum homo vel sibi vel alii imprecatur. Unde cum quidam incaute dixisset: Si ista in me culpa deprehendatur, sit mors mea propitiatio pro omnibus peccatis meis, id est, moriar; objurgabatur graviter ab astute Doctore, qui illico regessit ipsi, לא ימא איניש הכי Non sic loquendum homini est, ולא לפתוח פומיה לשטן Non enim est aperiendum os Satanæ. Legitur ibidem. Citatur à R. Salomone Jesa. 1. 10. Horrendum Satanæ nomen est, at non illis, quibus illud in diris nimis quam familiare est.

שטן Rarò cum ש invenitur: לית שטן ולית פנע ביש Non est adversarius neque est occursum aliquis malus, Hebr. אין שטן ואין פנע רע. 1. Regum 5. v. 4. Verbum, עשו הירא שוטם ומשטן את יעקב, Esau fuit odio habens, & odiosum reddens Jacobum, vel, Adversarius Jacobi. שטן Adversari. שטן Adversarius, Satani.

שטף Inundare, Exundare: Immergere, Intingere in aquam, immergendo Lavare, Abluere, Eluere. Sic respondet partim Hebræo שטף partim Verbo רחץ. Præteritum, לא שטף במיא Et manus suas non immerferit in aquam, Hebr. לא שטף, Levit. 15. 11. Neque abluerat pedes suos, Hebr. ולא עשה רגליו Neq; fecerat, id est, curaverat, uti par erat, pedes suos, 2. Sam. 19. v. 24. R. Salomon scribit, per Hebræum עשה intelligi Aptationem, veluti lotionem, ablationem pilorum: addit R. Levi, Præfectionem unguium: ושטף ית רתיבתי Et immerfit currus, Heb. וישטף, 1. Reg. 22. 38. Et instrumenta armorum laverunt, Hebr. ורחצו, 1. Reg. 2. v. 38. Tunc aquæ inundassent, submersissent nos, Hebr. שטפנו, Psal. 124. v. 4. Particip. נהרין שטפין Flumina inundantia, Hebr. לנהרין שטפין מתגברין, Jesa. 33. 21. מקום נהרים In flumina inundantia validissima, Numer. 21. 20. in Targum Hierof. Imperativus, ושטוף רגלך Et lava pedes tuos, Hebr. ורחץ, 2. Sam. 11. 8. Ithpehal,

Præteritum, לא אשתטף, Et in aquis non est lotus, Hebr. לא רחצת, Ezech. 16. 4. Participium, ויהוה אתתא משתטפא Et vidit mulierem lavantem se, Hebr. אשה רחצת, 2. Sam. 11. 2. Futur. וישטוף במיא Lavabitur in aqua, Lev. 15. 11. וישטוף במיא, Levit. 6. 21.

Apud Rabbinos, ושוטפין הכוסות Et eluunt pocula, calices, vasa, vasa, è quibus bibitur, Man schwencet die Bächer.

שטוף Inundatio: למי רנהתין שטוף לירדנא Sicut aquæ descendunt inundationis instar in Jordanem, id est, impetuosè & affluenter, Jere. 12. 5.

שטף Immersio, lotio, ablutio: כלי שטף Vasa immersionis, quæ immersione in aquam, à pollutione eluuntur, ut vasa culinaria ex ligno & ære, Savim cap. 5. Sevachim folio 3. Cholin fol. 25. שטף במאכל ומשתה Inundatio in cibo & potu, hoc est, Intemperantia, Heluatio.

שטפא Inundatio: למרויבא רמיא מן עבר שטפא Quis fecit inundationem in canalem aquarum, ut scil. rectà quasi per canalem fluat, nec erumpat impetuosè, Job. 38. 25. in tertio ejus versus Targum. Idem sensus in præcedentibus duobus versibus, vocibus parùm mutatis: מן טיף Quis fluere fecit inundationem quasi rivum lenem? Quis facit ut fluat inundatio quasi per fossas aquarum?

Apud Rabbinos שטף etiam est, Festinare, currere cum impetu, ut aqua exundans: שטופי זמא Immerfi in scelere & vitis, sceleribus dediti, & iis quasi diluvio obruti. שטפא Festinatio, cursus, acceleratio: Propter festinationem tuam evenit tibi hoc: דיילמא אגב שיטפך רהיט לך נמרא Fortè propter festinationem tuam accurrat tibi doctrina ista, Schabb. fol. 130. 2. Nidda fol. 53. 2.

Quando fuisti immersus in lectione tua, studiis tuis: שטפוחי רבנן לרבי אליעזר: Obruerunt (q. d. submerferunt eum, scil. suis argumētis & rationibus) Rabbini R. Eliesarem, & adduxerunt eum in sententiam suam, Nasir fol. 32. 2. Sententia proverbialis, בשעת עקתא נדרתא Tempore angustiae, votum: tempore respirationis, inundatio: Beresch. rab. sect. 81. Aegrotus votum facit pietatis: liberatus à morbo, voti obliviscitur, & diluvio scelerum & vitiorum, quasi inundatione, abripitur. Exemplo Jacobi id afferunt, qui, iter in Syriam ingressus, vovit votum, Genes. 28. 20. Itinere prosperè cōfecto, voti fuit oblitus, aut tardavit redere, unde Deus ipsum monuit: Surge, ascende in Bethel, &c. Genes. 35. 1. Da der Kranck genas/ward er böser als er zuvor was/ dicunt Germani.

שטר Dominatus, dominium, id est, ממשלה, ut Elias exponit: ולשטר חד הקימת Et dominatum

natum unum erexit, Dan.7.v.5. Sic redundat ל in voce שטר . R.Saadias & Aben Esra legunt שטר , quod exponunt שטר vel צר Latus, Et ad latus unum constituit, scil. regnum, non toti regno dominabatur, sed parti: וְאֶרְצוֹ שְׂטְרֵי מְזֻלָּא Et cubacula pro dominio planetarū vel signorum cœlestium, Job.9.9. הַתְּפִיק שְׂטְרֵי מְזֻלָּא Num produces dominia planetarum? Heb. הַתּוֹצִיא מְרוֹת , Job.38.32. אִין תִּשּׂוּ שְׂטְרֵי נְלַגְלִיָּה בְּאַרְעָא Num pones dominia sphaerarum ejus (cœli) in terrâ Heb. מְשֻׁטְרוּ , Job.38.33. Veneta habent שְׂטְרֵיהָ Dominium ejus. Id si retineatur, tunc abesse potest vox sequens, & est שְׂטְרֵיהָ ut מְשֻׁטְרוּ .

II. Scriptum obligationis vel contractus, instrumentum literarum vel contractus. Emph. וְנִסְבִּיתַּי Et accepi literas vel contractum emptionis, Hebr. אֶת סֵפֶר הַבְּקִנְיָה , Jerem.32.v.11. Contractus erat apertus, explicatus, scil. ad legendum, ibid. וְיִהְיֶה יַת שְׂטְרָא רִבּוּנָא Et dedi literas emptionis, Jere.32.12. וְכָתַבְתִּי בְּשְׂטְרָא Et scripsi in contractum & obsignavi, Jerem.32.10. Plurale, סֵב יַת שְׂטְרָא Accipe literas contractus hujus, Jerem.32.14.

Apud Rabbinos generalius sumitur: המוכר שטר : Vendens literas debiti socio suo, id est, chirographum; שטר כתובה Literæ matrimoniales: Scripsit ipsi literas alias, chirographum aliud. שטרי חליצה Literæ juris affinitatis. שטר שכתב בו ריבית קונסין אותו Literæ, in quibus scripta est usura, illæ multantur. שטר צוואה Literæ præceptionis sive mandati, de ultima scil. voluntate, id est, Testamentum. שטרי חוב המוקדמן פסולין Chirographa debiti quæ avertuntur (alio antiquiore chirographo) reproba sunt, Bava metzia fol.72.col.1. שטרות : unde, שטרות מוויפין Literæ falsæ, adulterinæ. Instrumenta literarum falsata, R.Salom. Jefa.10.1. שטרות מחילה Literæ remissionis debiti, id est, Apocha, confessio solutionis: שטר הרשאה Literæ licentiæ, quibus plena potestas alicui datur exigendi debitum, Gewaltsbrieff. שטרי הודאות, Et masculinè, שטרות כל השטרות Rursus, שטרות חוב שחוטמים נזום פסולין חוץ משטרי מקח וממכר ושטרי חוב Omnes contractus subsignati per gentes (id est, Christianos) irriti sunt, exceptis contractibus empti & venditi, & contractibus debiti, &c. Hinc fuit מְנַן שְׂטְרוֹת Numeratio contractuum. Nempe cum Alexandri Macedo, deleto Persarum regno, & Græcorum novè instituto, urbem Jerusalem bello aggredi & delere paratus esset, egressus ad eum Simeon, qui justus cognominatus fuit, Pontifex maximus, habitu sacro pontificali, eum à bello dehortatus est, ac

planè avertit. In ejus rei memoriam eo anno omnibus Sacerdotum filiis Alexandri nomen datum est, & literas contractuum concludebant non ab annis creationis, sed ab Alexandro, quam supputationem appellarunt מְנַן שְׂטְרוֹת .

III. Inungere vulnus aut partem aliquam corporis lesam : או אשטר לך משטר Aut inungā tibi (oculum) unguento, Glossa אמשח Bava metzia fol.85.2. Hinc est Intingere panem in jure carnis aut edulio liquido, quod dicunt Intingere panem : או Aut intingendo intingit (panem) & comedit, Pefach. fol.44.1. Nasir fol.36.col.2. Hinc Aruch legit locum istum in Targum, וְיִשְׁטְרוּן עַל שִׁיחָא Et inungent super ulcus, pro וְיִמְרְחוּ , Jefa.38.v.21. Veneta malè sine dubio habent, וְיִשְׁטְרוּן . Regia, וְיִשְׁטְחוּן commodè.

- * שֵׁב Vide suprā in שיב .
- * שִׁד Vide suprā in שוד .
- * שִׁחָא Vide suprā in שוח .
- * שִׁטַּי Vide suprā in שטט .
- * שִׁן Vide suprā in שון .
- * שִׁלֹּו Vide suprā in שאל .

Schilo: nomen proprium viri, quod in adagio veteri extat : Schilo peccavit, & Johanni solutio imponitur, Beres. rab. sect.25. Pro passivo potest etiam dici משלם Persolvit. Simile vide in טוב in voce חוביה .

Mejere, Mingere. Verbum erat olim prolatione obscœnum & turpe, unde non multum fuit usu tritum. Nomen inde remansit,

Urina, aqua vesicæ. Apud Talmudicos, Mictio sive urinae emissio ad ortum auroræ, est (corpori) sicut chalybs ferro, Berachoth fol.62.2. Sic mox pro egressu dicitur יציאה Egressus, exitus manè, sc. ad evacuandum ventrem, idem corpori præstat. שִׁנֵּי נוֹשְׂרוֹת Aquæ ejus effluunt, spontè scil. & ex morbo, Schab. fol.82.2. Hinc in textu sacro bis scriptum שִׁנֵּיהֶם quod regulariter punctandum & legendum fuisset שִׁנֵּיהֶם : sed quia hoc usu communi in vocibus obscœnis erat, pro eo legerunt & pronunciarunt מִימֵי רַגְלֵיהֶם Aquas pedum suorum, ut à Masorethis notatum, 2.Reg.18.27. & Jefa.36.12. ubi R.Salom. exponit צוואה לחרה excrementum humidum sive liquidum, id est, urina, aqua excrementitia. Sic Germani Urinam honestatis causâ vocant Aquam, & sic Hebræi Aquas pedum, quia è medio pedum emittuntur. Aruch in שוּן primo horum meminit. Item, שִׁנֵּי דְכִרְכֵּשָׂא Urinae vesicæ: R.Salom. in forma emphatica adducit apud Jefajam, דְּכִרְכֵּשָׂא . Id aliàs significat etiam Intestinum rectū, quod & dicunt חֶלְחֹלֶת , quod

quod majoribus excrementis, ut Hebræi vocat, egerendis destinatum est.

* שוע . שיעא . שיע . Vide supra in שוע .

* שפף & in שוף . שופא . שוף . Vide in שוף & in שוף .

* שץ . שיעון . Vide שץ .

שיר *Catena, catenula, sive ad ornatum sive ad vincendum: Monile, ornamentum, tam brachiorum, quæ Armilla, quam pedum, quæ Periscelides vocantur, ex auro confectæ ut armilla, formâ catenæ:* שיר בדהב טב ראופיר Cum catena ex auro optimo Ophir, Esth. 8.15. שיר דפרזל עלת . Catena ferrea invasit corpus ejus, id est, catenâ corpus ejus ligatum fuit, Psalm. 105. v. 18. *Plurale, יהב על ידהא* Et duas catenas vel armillas dedit super manus ejus, Hebr. ושני צמידים, Genes. 24. v. 22. שירן ושכבין Catenas & armillas, Hebr. והצעודה וצמיד . quod reddunt, Periscelides & armillas, & sic Fagius quoque in Targum interpretatus est, Numer. 31. 50. Jonathan habet, Catenas à brachiis ipforum. Ad vincendum reges ipso- rum catenis, Hebr. בוקים, Psal. 149. 8. על ושיריה Et catenulas armillares sive armillas in ma- nuse ejus, Hebr. והצמידים, Genes. 24. 47. *Constr.* והשרות Et armillas manuum, Hebr. ושירי ידהא, Jesa. 3. v. 19. ושירי רגליהא Et catenas pedum, Hebr. והצעודות, Jesa. 3. 20. Catenulæ istæ erant periscelidum loco.

Apud Talmudicos: Cum quibus rebus jumen- tum (in sabbatho) egreditur, & cum quibus non egreditur & c? וסוס בשיר וכל בעלי השיר יוצאין Et equus cum catena, & omnia quibus catenæ competunt, egrediuntur cum catena, & trahuntur cum catena: Schab. cap. 5. in princ. Catena intelligitur, quæ equis, cani- bus, aliisque parvis similibus animalibus ad col- lum inditur, cui orbiculus inest cum loro sive fune ad ducendum animal illud. Hæc catena, quia facit ad custodiam animalis, non censetur pro onere, ideoque licitum, ut animal cum ea in sabbatho egrediatur. Onera autem, quæ on- nus sunt, in sabbatho portare prohibitum est, tam homini quam animali.

שיר *Canticum.* Vide in שור .

ואשוי, ut: חח *Hebræo* Hami. Sic respondet שירין Et imponâ hamos in maxillas tuas, Hebr. חחי Hamum meum, 2. Reg. 19. 28. Jesa. 37. v. 29. ואתן שירין בליסתך Et dabo sive ponam ha- mos in maxillis tuis, Hebr. חחיים, Ezech. 29. 4. & 38. 4.

הוא שיראה פרנגן טבא *Sericum:* Est sericum Parnaginum optimum, Esth. 5. v. 1. & 6. 10. Libri vulgò habent שיראה quasi sit idem cum superiori שירא Catena. Pro פרנגן cap. 6.

est פרנגן . Videtur pravum esse, aut idem cum eo, quod Talmudici פרנדא vocant: unde, משחרב, Ex quo vastatum fuit Templum sive Sanctuarium primum, ces- savit sericum Parnadinum, Sota fol. 48. col. 2. in Gemara. Glossa שירא est משי מן species serici. Baal Aruch hoc exemplum adducit in שרה, & legit שידה . Item, אנא שירא פרנדא קרינא ליה Ego sericum Parnadinum voco illud, Schab. cap. 2. in princ. Species fuit certi serici: שירא לחור Sericum seorsum, & sericum Parnadinum seorsum: ibidem.

השיריים *Vestimenta sive pallia serica:* השיריים, ibidem in Schab. No- minantur hic tres serici species, ex quibus si ve- stimentum sit confectum, illud tenetur habere filamenta sacra, quæ dicuntur ציצית, de quibus suo loco agitur. Vermis sericorum, Schabb. fol. 90. 1. בכולהון שיראי In omnia serica, Berach. fol. 56. 1.

בשורה *Turma, turba, exercitus, caterva:* בשורה Turma, turba, exercitus, caterva: Catervatim, Rab.

שיריים *Due tertie cubiti,* Eruvin cap. 2. & 5. in Mischna.

שירין *Residuum, reliquum, extremitas reliqua.* Sic quandoq; apud Talmudicos reperitur cum unico in medio, & est idem quod שיר, quod scribi solet cum duplici in medio שיר: ut, כרכן בשירי הלשון, Si cir- cumvolverit ea in reliquo, id est, extremitate linguæ, (id est, particulæ lanæ) Parah capite 3. *Ei qui ponit seipsum tamquam reliquum,* id est, tamquam adventitium, minimum, indignum, רה fol. 17. 2. דשיריים נינהו Quia sunt reliquæ, Sevach. fol. 112. 1.

שרה . שריו . שרת . שירן . Vide infra in שרה .

באבני ציצית *Marmor, ut Hebraicè:* באבני ציצית Marmor, ut Hebraicè: באבני ציצית Lapidibus lucentibus & marmo- ris, Esth. 1. 2. in Targum secundo. טבלא של שיש Tabula marmorea, Rab. אבני שישא Lapidem mar- morei.

שישא *pro Phiala, Laguna,* quod adducit A- ruch, legitur in Talmud אשישא .

שיתא *Vide infra in שת .*

שיתא *Agnus:* שיתא או שיתא Aut bovem aut agnum, Heb. שה, Levit. 22. 28. Aliàs transferri solet אומר vel אמרא .

שיתין *Ficum malarum species,* Talm. Erubh. fol. 18. 1. Demaj cap. 1.

שית *Fundamentum:* בשעה שכרה דוד שיתין Quo tempore fodit David fundamenta (Templi sancti) natabat abyssus (aquarû supra terram) Talm. Maccoth fol. 11. 1. Succa fol. 53. col. 1. שיתין id est, יסודות . Hinc & illud, ירדו לשית, Descen- dunt ad fundamentum, scil. altaris, ubi erat ca- vitas

vitas rotunda, in quam descendebant affusa libamina, quam cavitatem vocant שיר, Meila cap.3. in Misna: Succa fol.49. col.1. Significatio à שות.

שכב Facere, Cubare, Decumbere, quietis & somni causâ, unde per Dormire sæpè explicatur, ut Hebraicè: item Concumbere, concubitu scil. maritali. Decumbit etiam qui egrotat, sed hoc usu plerunq. plenè dicitur שכב מרע Decumbit ex morbo, propter morbum, id est, egrotus est, egrotat. Decumbit deniq. qui mortuus est, & dormit somnum perpetuum. Unde est Occumbere, Mori, & Dormire cum patribus dicitur, Qui mortuus est sicut patres. Præteritum, כועיר פון שכב Penè concubisset aliquis ex populo cum uxore tua, Genes.26.10. אם לא שכב גבר יחד Si non concubuit aliquis tecum, concubitu te vitiavit, Numer.5.19. ובהיא עילא Et propter istud peccatum (Evæ) mortuus est Iischai justus, Ruth.4.22. ושכב על Et cubabat in terra, 2.Sam.12.16. ושכב חוקיהו Et dormivit, decubuit Chiskias cum patribus suis, 2.Reg.20.21. אהרן אחוה Sicut occubuit, id est, mortuus est Aharon frater tuus, Deuter.32.50. עו quòd jacuit in ipso, incubuit ipsi, 1.Reg.3.19. אנא שכבית ודמכיר Ego decubui & dormivi, Psal.3.6. מעידן דשכבתא A quo tempore dormivisti, Jesa.14.8.&c. Participium, דאת שכב על סטרך Quibus tu cubas in latere tuo, Ezech.4.9. Plurale, נמין שכבין Dormitant, cubant, Jesa.56.10. שכבי בית קבורתא Cubantes in sepulchro, Psal.88.6. &c. Infinitivus, משכב Et si concumbendo concubuerit aliquis cum ea, Levit.15.24. Est activum, pro, Cõcubitu vitiaverit eam, &c. Ad decumbendum, dormiendum in lecto suo, 2.Sam.11.13. Imperativus, ושכב בטורא Et morere in monte, Hebr. ונת בהר, Deut.32.50. Sic antea ad Præteritum: על סטרך Tu autem cubato in latus tuum, Ezech.4.v.4. Fæmininum, שכבי עמי אחתי Concumbe mecum soror mea, 2.Sam.13.11. Futur. ארום כרון לעפרא אשכב Nunc enim in pulvere cubabo, id est, mox moriar, Job.7.21. ותשכב עם אכחתך Et dormies cum patribus tuis, 2.Sam.7.12. וישכב בכסותיה Et jacebit sive dormiet in vestimento suo, Deuter.24.v.13. Et vir alius concubitu vitiabit illam, Deut.28.30. נשכב בקהתת חזבנא Jacemus in pudore peccatorum nostrorum, Jerem.3.25. ונשיא ישתכבן Et uxores concubitu vitiabuntur, Zach.14.2. ונשיהון ישתכבן Et uxores ipsorum vitiabuntur, Jesa.13.16. Aphel, לוקיא דשמייא מן אשכב Ut tres cœli quis facit ut decumbant in terra, id est, quis demittit, dejicit: Job.38.37. ואשכביה על ערסיה Et decum-

bere fecit eum in lecto suo, 1.Reg.17.19. ונת ברה Et filium suum mortuum cubare fecit, id est, deposuit apud me, 1.Reg.3.20. ואשכבתיה לותה Et deposuit eum apud se, 1.Reg.3. ver.20. על ערסא Et deposuit eum in lectum prophetæ Domini, 2.Reg.4.21. על ברקהא Et fecit cubare eum vel dormire in genua sua, Jud.16.19.

Apud Rabbinos, לא שכב איניש בלא זמניה Non moritur homo absq. tempore suo, id est, ante tempus suum, quod à Deo ipsi constitutum, Bava metzia fol.85.ו. & sic ut supra in exemplis Targum. Ut nō moreretur R. Elieser, Ibidem.

Decumbens, Cubans. Quando de ægrotante dicitur, additur ipsi plerunq. מרע: ut, הא אבוך שכב, Ecce pater tuus cubans est ægrotus, cubat, decumbit ex morbo, vel, propter morbum, Hebr. הלך Ægrotat, Genes.48.1. in Jonathane. Decumbit ægrotans, Hebr. חלה; Veneta habent שכב ex forma Participii: Ad sanadum ægrotum, Hebr. ועת לרפוא, Eccles.3.3.

עדן למכמי על שכביה Mortuus: עת לכפור Tempus est desendi mortuum, Heb. Eccles.3.4. למיקם שום שכביה Ad erigendum nomen mortui, vel, mortuo, scil. sine liberis, Ruth.4.v.10. אתנשית הד שכביה Oblivioni datus sum sicut mortuus, Hebr. נפת, Psalm.31.13. Plurale, כמא דעברתון עם בעליכון שכביה Sicut fecistis cum maritis vestris mortuis, Heb. עם וזמתים, Ruth.1.v.8. ושכבת אנא ית שכביה Et laudavi ego mortuos qui jam demortui sunt, Eccl.4.2. Malè in Ven. legitur שכביה singulariter, contra structuram. Dormitio, Cubatus, sive somni naturalis causâ, aut morbi, aut mortis. Unde R. David ad illud, למעצבך תשכבון In dolore jacebitis, Jesa.50.11. השכיבה הואת שאמר כמו שכבת חולי או המורת, Cubatio vel dormitio hæc de qua dicit, est vel cubatus morbi vel mortis.

Cubatus, cubitus, concubitus. Constr. שכב ורעא Vir cum concubuerit cum muliere concubitu feminis, Levit.19.v.20.

Idem: שוכב ורעא Vir à quo egrediatur concubitus feminis, i. e. semen propter concubitum, per hypallagen locutionis, Lev.22.4. Sic Num.5.13.

Idem: שכובא ורעא Concubitus feminis, Levit.15.16. Jonathan habet שכבת לא תתן שכובתך Cum Aff. Non dabis concubitum tuum, id est, semen concubitus, Levit.18.23. וייתן שכובתיה Et vir qui dederit (semen) concubitus sui, Levit.20.15.

מִשְׁכָּבִי *Idem: item Cubile, Cubiculum, locus cubandi, Stratum, Lectus: לה כמשכב נרתה יהי לה*
Sicut stratum separationis suae menstruae erit ipsi, Levit. 15. vers. 26. **כָּל מִשְׁכָּבֵי דְיִשְׁכּוּב עֲלוּהוּ** Omne stratum in quo cubuerit, Levit. 15. 4. **בְּמִלִּי חֲזוּי בֵּית מִשְׁכָּבִי** In verbis strati mei, Job. 7. v. 13. **וַיִּשְׁכַּבְךָ עַל מִשְׁכָּבְךָ** Visiones capitis tui in cubili tuo, Dan. 2. 28. **לֹּכֵס מִשְׁכָּבְהוֹן** Locus cubatus, cubile ipsorum, Ezech. 32. 25. **מִשְׁכָּבֵי אִימָה** Concubitu mulieris, Lev. 18. 20. & 20. 13. **מִשְׁכָּבֵי דְכּוֹרָא** Concubitus masculi, Num. 31. 18.

מִשְׁכּוּבֵיהֶם Genes. 30. 40. in Jonathane, vide in משך.

שֶׁכֶב *Meta, pars mole inferior, quasi Cubans infra superiorem, quae dicitur רֶכֶב vel רֶכֶב quasi Vehens super inferiorem, Latine Catillus.* Sic interpretes scribunt Deut. 24. 6. Apud Talmudicos legitur in Bava bafra cap. 2. in princ.

אֲשַׁכְּבָנָהּ *Macellum. Ponunt illud in אשך, et si sit servile. Sed videtur huius loci esse, ut Macellum dicatur, quia laniones faciunt, ut ibi Cubent & Moriantur animalia maclanda:* **סִכְנֵי דְאֲשַׁכְּבָנָהּ** Culter macelli, i. e. maclationis, quo laniones utuntur in maclando: Schab. fol. 123. 2. Non licet eum ferre in die Sabbatho. Glossa, **אֲשַׁכְּבָנָהּ** i. e. **בֵּית מַקְלִין** Domus macelli. Sic **אֲשַׁכְּבָנָהּ** possit esse **לַנִּיּוֹ, qui aliàs dicitur קֶצֶב**.

שָׁכַח *Infinitivus, דְּמִשְׁכַּח לְמִשְׁכַּח יְתַהוֹן, Qui occupatus est invenire ea, Eccles. 1. 17. Sic cap. 8. 17. Psal. 36. 3. Notantur & alia quaedam ex forma Pebal, ut infra declaratur, sed pleraq. sunt ex Aphel, אֲשַׁכְּבָנָהּ Invenire, Reperire, Assequi, Consequi. Præteritum, אֲשַׁכְּבָנָהּ לא אֲשַׁכְּבָנָהּ סָמַךְ, Adamo autem non invenit subsidium præfens ipsi, Hebr. מִצָּא, Genes. 2. 4. Sic deinceps huic verbo Hebræo respondet. וְלֹא אֲשַׁכְּבָנָהּ יִנְהָ Sed non invenit columba, Genes. 8. 9. **כָּל עֲקֵתָא דְאֲשַׁכְּבָנָהּ** Omnem angustiam quæ invenit nos, i. e. evenit, accidit, Num. 20. 14. **אִם כִּעַן אֲשַׁכְּבָנָהּ רַחֲמֵי קִדְמָךְ** Si nunc inveni, i. e. obtinui gratiam coram te, Gen. 18. v. 3. **דִּי הִשְׁכַּחַת גִּבְרָא** Quod inveni virum ex exilibus Judæis, Dan. 2. 25. Est cum ה characteristico, ex forma Hebraica: deinde ultimum Pathach irregulare est, pro Tzere. **וַיִּשְׁכְּחוּ וַיִּבְקְרוּ** Inquisiverunt & invenerunt, Esrae 4. 19. Rursus cum ה characteristico loco א, ut sæpè in Daniele & Esra. Nam inter loquendum & scribendum Chaldaicè, subinde ipsis Hebraismus occurrit. Sic, **לְהוֹן הִשְׁכַּחַתָּא עֲלוּהוּ** Idcirco invenimus in eo, Dan. 6. 6. &c. *Infinitivus, אֲשַׁכְּבָנָהּ Ad inveniendum, ut invenirent, Dan. 6. 5. אֲשַׁכְּבָנָהּ, Genes. 27. 20. Sine א in fine, למשכב, Non est ipsi potestas invenire, non potest invenire, Eccles. 8. 17. Forma Hierosolymitana est,**

posterioribus paraphrastis familiaris, quæ, etiam extra Pebal, assumitur n characteristicum ad formationem Infinitivi. In Pebal esset למשכב. Sed hoc Verbum in Aphel suam formam & usum præcipuum habet. *Imperativus, וַאֲשַׁכְּחוּ נַיְח, Et invenite requiem animabus vestris, Jerem. 6. 16. Futurum, אִם אֲשַׁכְּבָנָהּ בְּסוֹדִים, Si invenero in Sodoma quinquaginta justos, Gen. 18. 26. Et invenies in libro memoriarum, id est, rerum memorabilium, in libro Annalium, Esrae 4. 15. לֹא נִהְיֵה לְדִנְיָא, Non invenimus in Daniele ullam causam, Dan. 6. v. 5. כִּי תִשְׁכְּחוּ יְתִיחָא, Cum inveneritis illum, Genes. 32. v. 19. אִם אֲשַׁכְּבָנָהּ וְשַׁכְּבָנָהּ בְּיָדֵיהּ, Si inveniendo invenietur in manu ejus furtum, Exod. 22. 3. וְהִשְׁכַּחַת בְּאֶחָתָם, Et inventum est in tablino, Esrae 6. 2. וְכֹן הִשְׁכַּחַת לִי, Justitia inventa est in me, Dan. 6. v. 22. נְבָרָא דְאֲשַׁכְּבָנָהּ כְּלִידָא בְּיָדֵיהּ, Vir in cujus manu, id est, penes quem, inventus fuerit scyphus, Gen. 44. 17. &c.*

יִנְוֵי *Inventum, præfens, idem quod הִנְמָצָא, Quod existit & invenitur: דְּלֹא שְׁכִיחָא, Quod non amplius invenitur & existit.*

Ceterum Elias in Methurgeman vult, ea quæ sunt singularis numeri, ex superiori forma activa, scribi ab initio cum Pathach, ex forma Aphel: singularia autem cū Chirek ex forma Pebal: ut, וְלֹא יִשְׁכְּחוּ, Neq. invenient, Amos 8. 12. מֵאַתֵּר דְּהִשְׁכְּחוּ, In quocunque loco inveneritis, Exod. 5. 11. אֲרוֹם יִשְׁכְּחוּ בֵּיתָא, אֲרוֹם יִשְׁכְּחוּ, Nam invenient locum sepulture, Job. 3. v. 22. Sic Jerem. 5. 1. Hof. 5. 6. Amos 8. 12. At verò hæc observatio non est universalis, & quidem pleraq. Tempora ad Futurum usq., ex forma Aphel, sive singularia, sive pluralia sint, efferuntur: rariùs ex Pebal, למשכב, Eccl. 1. 17. וְהִשְׁכַּחַתָּא, Et invenies, Prov. 3. 4. Futurum plurale promiscuè notatur, nunc ex Aphel nunc ex Pebal cum Chirek ab initio. Ex Aphel, וְהִשְׁכְּחוּ, Judic. 14. 12. וְהִשְׁכְּחוּ, 1. Sam. 25. 8. & sic alia multa. Exemplis multis patet, Conjugationem Chaldaeam Aphel, & Hebræam Hiphil, sæpè significationem simplicem Conjugationis Kal sive Pebal obtinere.

Apud Talmudicos, ut & Syros, præterea est idem quod יכול Possè, & tunc absolute usurpatur sine Pronomine aut Nomine, quod ab eo regatur.

Deinde **שָׁכַח** Hebraicè **אֲשַׁכְּבָנָהּ**. Unde **אֲשַׁכְּבָנָהּ** *Oblivio, Oblitū. Præceptum Divinum est Deuter. 24. 19. Quando metes messem tuam in agro, & oblivisceris manipuli in agro, non reverteris ad accipiendum eum: peregrino, pupilla & vidua relinques, &c. Eiusmodi Manipulū oblivione relictum, vocant Rabbini שְׁכַחָא, & conjungere solent hæc tria, לקט פאה ושכחה. Vide Talm. Peah & Majem. in Hilchos mattanos anijim cap. 1.*

שכ Hebr. *Poni, Ponere se, Sedari, Quietari, Quietum reddi, vel, reddere. Pibel, שכך Ponere, Componere: Sedare, Placare, Mitigare. Ejus usus singularis est in Phrasi quadam Rabbinica. Exodi 19.v.18. legitur in textu Hebræo, ועל עשן הכבשן Et ascendit fumus ejus sicut fumus clibani. Ad hæc verba scribit Rabbi Salomon; Itane ascendit fumus ejus sicut fumus clibani tantum, nec amplius? תל Quomodo ascenderit, docet locus alius, ubi dicitur, Ardebat igni usque ad medium cæli, Deut. 4.11. ומה תלמוד לומר כבשן Quid ergo sibi vult, quod hic dicitur Clibani? מרי לשכך ארת האון שהיא יכולה לשמוע נותן להם סימן הנכר להם Ad componendum aures, ut rem possint audire (id est, comprehendere, intelligere) proponit ipsis signum vel similitudinem, quæ eis est cognita. Sic dicitur alibi, Sicut leo rugit, Hof. 11.10. Ecquis verò largitur leoni robur illud præter Deum, quomodo ergo assimilat eum (Deum) scripturâ Leoni? Ideò quia nos cognominare & assimilare solemus Eum creaturis suis לשכך ad demulcendum aures, id est, ad accommodandum se captui aurium, &c. Sic adhuc bis in seqq. Ergo את האון לשכך est idem quod, Accommodare se ad aures, sive captui aurium vel auditorum, quod aliàs dicere solent, Loquitur Scriptura linguâ filiorum hominum. Nota, pro לשכך, in editionibus Venetis omnibus & Basileensi, legi לשכר: sed prior lectio extat in antiquo exemplari Constantinopolitano, & in Medrasch Tanchuma fol. 31. col. 3. & in Falkut fol. 80. col. 1. Unde ea omninò videtur præferenda. Eadem etiam phrasis occurrit in libro Halichoth olam fol. 31. col. 1. edit. Mant.*

ומשכשך ליר Lavare, Abluere, Eluere: Et abluebam ipsi calceos ejus, Sevach. fol. 94. משכשכן במים Abluunt ea in aquis, עז fol. 33. 2. Et abluit in eo; עז fol. 57. 2.

משכוכיר Dux gregis, bestia prima, reliquas post se trahens, א משיך. Inde in Gemarâ; Vendens alicui עדר Gregem, si tradiderit ipsi משכוכיר ducem gregis, illico emptor קני acquirit sibi totum gregem, Kama fol. 52. i. Vide ibi. In Targum, ויהב בריש ענא משכוכיר, Et posuit in principio gregis ducem pecoris, Genes. 30. 40. in Jon. Glossa; Est bestia vel pecus, quod antecedit gregem, gestans tintinabulum, & cætera sequuntur eam. Dux gregis ipse caper, quem tota armenta sequuntur.

שכל *Apbel, אישכל Intelligentiam habere, Intelligere, ut Hebraicè: Intelligentem reddere. Præteritum, לא אישכילו פרישותך Non intellexerunt miracula tua, Psalm. 106. 7. Sic Job. 34. v. 27. Participium, אין אית משכיל An sit aliquis*

intelligens, Psalm. 14. 2. טובו דמשכיל לעני O fellicem illum, qui intelligetiam habet pauperum, Psalm. 41. 2. Infinitivus, פסק למשכל לאוטבא Cessat intelligentiam adhibere ad beneficiendum, Psalm. 36. 4. Similis forma supra in שכח quocque notata. Ex Pebal esset למשכל: sed in ea Conjugatione Verbum inusitatum est. Sit ergo pro לאשכיל: nam quandoque, etsirarius, Infinitivus Apbel sine א paragogico invenitur: ut, ארביק 1. Sam. 30. 8. item זכרון מלכיא אישכילו, Imperativus, 1. Sam. 26. 25. Nunc ergo, o reges, intelligentes estote, Psal. 2. vers. 10. Futurum, אישכלך ואילפך Intelligentem reddam te & docebo te, Psal. 32. 8. אישכלך בא-ח Intelligentem reddam te in via perfecta, Psalm. 101. 2. האית די ישכיל An sit aliquis qui intelligat, Psalm. 53. 3. אימתי תשכילוון Quando intelligentes eritis, Psalm. 94. vers. 8. אישכילך הויר Intelligentiam adhibens sui, consideravi, animum adverti, Dan. 7. 8. Pleraq; hujus significati scribunt ex forma שכל.

שכל *Intellectus, Intelligentia, Instructio, Institutio ad intelligentiam. Sic pro Hebræo משכיל usurpari solet in titulis Psalmorum: לדוד שכלא טבא Davidis intelligentia bona, id est, prudens institutio ad intelligentem reddendum lectorem, Psal. 32. 1. שכלא טבא יהיב חסרא Intellectus bonus dat gratiam, Proverb. 13. 15. ותשפח חסרא ושכלא Invenies gratiam & intelligentiam, Prov. 3. v. 4. Et verba ejus non sunt cum intellectu, Job. 34. 35. בשכלא טבא Cum intellectu bono, Psalm. 47. 8. שכלו רבר נשא Intellectus hominis, Proverb. 19. v. 11. Apud Rabbinos, שכל Intelligentia: שכלים הנפרדים Intelligentiæ abstractæ. De his vide R. Mosen in More par. 2. cap. 4.*

שוכלא *Idem: מדותא דשוכלא Castigatio cum intellectu, Prov. 1. 3.*

שכול *Idem: שכול שכולא Ad quemcumque locum respicit intelligentia, id est, vir intelligens, Hebr. ישכיל, vel, ibi intelligentia erit, id est, prosper successus, Proverb. 17. v. 8.*

שכלתנו *Intelligentia. Per apocopam in hac forma usitatum: נהירו ושכלתנו Lumen & intelligentia, Dan. 5. 11.*

שוכלתו *Intelligens: emphaticè, שוכלתו Qui cohibet labia sua, intelligens est, Proverb. 10. 19.*

שכלי *Intellectualis, Rab. מצוות שכליות Præcepta intellectualia: illis opponuntur מצוות מעשיות Præcepta practica.*

שכלות *Intellectus, Intellectio.*

השכלה *Intelligentia, prudentia. Nomen ex Hiphil efformatum, ut multa apud Rabbinos.*

מושכלות *Intellectualia, Scientiæ, Disciplina intellectualia-*

tellectuales: Notiones intellectus: מושכלות ראשונות Notiones primæ, מושכלות שניות, Notiones secundæ, קניין המושכלות, *Habitus notionum, habitus intellectualis*.

Mensurae genus. *Aruch & R. Salom. exponunt ספל quod explicant Simpulum: Paraphrastes Chaldaeus nunc Lagenā, nunc Phialam*: במשיכלא In simpulo aquæ, Kidduschin fol. 52. 2. *Hic videtur esse Pelvis, Pelluvium, vas lavandis pedibus aptum*. Agitur enim ibi de muliere pedes in vase isto lavante. Proferebāt ipsi pelves, *ספלים*, Moed katon fol. 18. 2. In Schabbas fol. 77. 2. משיכלא מאשי כולא משיכלתא hoc est, מאשי כלתא Lavans omnes (Vas sc. vel pelvis in quo omnes lavant:) משיכלתא Lavans sponsam (hoc est, Vas singulare & minus, unde sponsæ & aliæ honoratiores personæ se lavant.) Vide & in עין fol. 39. 1. Gittin fol. 69. 2. *Et aliter, Stragula aut Tegumentum lecti speciale & pretiosum*: unde in Levit. rabba, sect. 23. de Jael & Sisera, ex Jud. 4. 18. *Et operuit illum בשמיכה*. Quid est שמיכה? שמיכה? Linteo: Alii dixerūt, במשיכלא. Vide R. Davidem Jud. 4.

Coturnicum certa species & vilior: שיקלי. שיקלין. פסין. פסי.

שכרל *Absolvere, Consummare, Finire, Perficere: Fundare, fundamenta ponere. Ortum est ex Hebræo כלל, assumptâ literâ ש ab initio, ut in aliis multis. Pabel Præteritum, שכרל ארעא Fundavit terram & inhabitatores ejus, Hebr. Expandens, firmans, Jesa. 42. vers. 5. יצר Qui fundavit terram, Hebr. Formans, Jesa. 45. 18. שכרל ארעא Edificaverat eam & perfecerat eam, Esræ 5. 11. שכרלית ארעא Fundavi terram potentiâ meâ, Hebr. Jesa. 44. 24. Et muros absolvent, Esræ 4. 12. שכרליתו בנינו Perfecerunt ædificia tua, Ezech. 27. 4. Hebr. כלל, unde apparet ab Hebræo esse deductum. Sic, שכרליתו שופרית, Absolutam reddiderunt pulchritudinem tuam, ibid. vers. 11. Participium, ומשכלל בשופרית, Et consummatum est pulchritudine suâ, id est, & absolutæ ac perfectæ est pulchritudinis, Heb. Ezech. 28. 12. In Venetis est ומשכלל ex forma Hebraica. Est autem Participium præteritum passivum. Activum, ומשכלל קרית בנינו, Et fundans sive absolvens urbem per dolos, sive, in dolis & fraudibus, Hebr. וכוונן Hab. 2. 12. Famininum passivum, אנא משכללא בשופרית, Ego consummata sum pulchritudine, Hebr. כלילית יפי, Ezech. 27. 3. Infinitivus, לשכללא ביתא, Ad fundandum domum, Hebr. ליסר 1. Reg. 5. 17. ואשרנא Et murum hunc vel istum perfici-*

ciendi, Esræ 5. 3. *Futurum*, תשכלל שורי ירושלם, Perficies muros Jerusalem, Hebr. תבנה Psal. 51. v. 20. ארום היכנא תשכללנך Nam sic perficies eam, Heb. תכניה Psal. 65. 10. הוא ישכללנך Ipse perficiet eam, Hebr. יכוננך Psal. 87. 5. *Itbpabel, Præteritum, אשתכלל ביתא Absoluta fuit domus, Heb. 1. Reg. 6. 38. ראשתי ואשתכלל Quod inceptum & absolutum est, Heb. לכל תכלה Omni absoluteioni, Psal. 119. 96. למן יומא ראשתכללרת A die quo fundata est, Hebr. למן היום הוסדה Exod. 9. 18. Et absoluti fuerunt cæli, Heb. וכלו Exod. 2. 1. Infinitivus, ותשכלל קרתא רסיהון Fundari, Hag. 2. 18. *Futur.* ושריה ישכללון Et muri perficientur, Esræ 4. 16. ubi שוריה est pro שוריא. Sic hæ duæ literæ sæpè in hujus libri Chaldaismo permutantur.*

Fundatio, fundamentum: דהוא ריש שתא Qui est principium, id est, primus mensis anni à fundatione terræ, Genes. 7. 11. in Targ. Hierosol. שכלולי שמיא ועו Fundamenta cælorum commota sunt, 2. Sam. 22. 8. Pro hoc Psal. 18. est ואשית quod idem est.

שכס *Sichem, nomen proprium filii Hamoris, qui Dinam, filiam Lea, violavit, ob cuius delictum, alii ejus concives omnes, pœnas luerunt. Unde Proverbium enatum, שכס נסיב ומנבאי שכס Sichem rapuit, & Migbai fuit succisus. Legitur in Bereschith rabba, sect. 80. in illud: Et obediverunt Hamoro & Sichemo filio ejus omnes egredientes per portam urbis istius, Genes. 34. v. 24. Nempe Hamor pater & Sichem filius, post violatam Dinam, & pactum de circumcissione, iverunt ad portam urbis, & ingredientibus persuaserunt pactum de circumcissione, & de opulento commercio cum Jacobo & ejus familia. Tandem adveniens civis quidam de agro מעין מנבאי portans onus suum, nomine מנבאי cum intellexisset historiam de Sichem & Dina, dixit: שכס נסיב ומנבאי קטע Sichem accepit (scilicet uxorem) Migbai excinditur. Id in commune proverbium mox tractum, quando quis alienæ culpæ pœnas perfolvit. Sæpè enim Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi. Sæpè posteri luunt pœnas, quas meruere Majores. Sæpè aliquis de plebe ob minorem culpâ ad supplicium trahitur, ut graviores culpâs eluat istorum, quos vel metus offensionis, vel opulencia, vel amicorum autoritas, à supplicio publico occultat & abstrahit. Nam juxta Juvenalem, Dat veniam corvis, vexat censura columbas. Apud Talmudicos, שכס נסיב ומנבאי גזיר Maccoth fol. 11. col. 1. Hic idem quod קטע quod est pro קטע גזיר Sic in Falkut*

Jalkut in Gen. num. 134. Sic etiam adducitur in Comment. in Beresch. rabba sect. 25. Sunt ergo hic plures authores, apud quos legitur מבנאי. Aruch in litera מ ab initio, legit מבנאי, & deducit à בנא, quasi מבנאי sit Agricola, cultor terræ: quomodo etiam scribitur in Talmud Eruvin fol. 64. 2. ubi in Tosephos scribitur, quod hoc Nomen admodum familiare & frequens fuerit inter gentes. Eodem modo reperitur in Talm. Hierosol. 17 cap. 1. Interpres in Bereschith rabba, dicit esse nomen proprium civis Sichemitanii. Hoc probum. Nam & alia nomina propria virorum sic in adagia traducta sunt, & quidem in similem sensum. Veluti טוביה הטא וזיגור מיניד, Tobias peccavit, & Sigod vapulat: Vide טוביה in טוב. Item שילו הטא ויוחנא משתלם Schilo peccavit, & Fochana sive Fohannes persolvit debitum. Vide supra in שיל. Vide etiam Drusii Adagia, Decuriâ 5. & decur. 10.

Hiphil, השכים Consentire, Convenire, idem quod סכס hoc sensu: לא השכמו Non consentiunt inter se. Passivum, הושכם: & inde, שם מושכם Nomen conveniens sensu cum alio Namine, id est, Synonymum. Item השכים Manè, matutino tempore, diluculo surgere vel aliquid agere, ut Hebr.

השכמה Consensus, Conventum: item Manè, matutinum, diluculum: משה בהשכמה עלה ובהשכמה ירד Moses ipso manè ascendit, & manè descendit, scil. in montem, & de monte Sinai.

שבן Habitare, Cohabitare, Inhabitare. Heb. In Targum transferri solet per שרה, rarissime manet: רשכון שמה בירושלם Cujus nomen habitat in Jerusalem, magis quam in ulla alia urbe terræ Israel: vel ex Pabel, רשכון Qui habitare fecit, Cant. 3. 10.

Vicinus, qui alteri cohabitatur, vel juxta alium habitat: טוב שכנא קריב מאה רחיק: Melior est vicinus propinquus, quam frater lōginquus, Prov. 27. v. 10. Veneta pravè habent שכנא, quod puto olim fuisse scriptum שכנא pro שכנא, etsi analogia in medio postulet Scheva. הוינא קלנא לשכנא Fuimus opprobrium vicinis nostris, Psal. 79. 4. Et redde vicinis nostris septuplū, ואתיב לשכנא Et redde vicinis nostris septuplū, Psal. 79. 12. Veneta habent לשכנא quod puto legendum לשכנא quod idem, & ita sæpius per שיבב transferri solet, ut est videre in שבב. Ab omnibus vicinis tuis, 2. Reg. 4. 3. הרחק משכן רע: Apud Rabbinos; Væ improbo או לרשע ואוי לשכנו Væ improbo & væ vicino ejus, Succa in fine. Vide Rabbag, Prov. 29. 6. Nam semper aliquid mali propter vicinum malum: איוור חלי רע יותר שכן רע: Quenam est summa aegritudo? Vicinus malus. In Mifchar happeninim.

רשכון בשכונן Tabernacula, tecla castrensis: רשכון בשכונן Qui (Arabes) habitant in tabernaculis in deserto, Judic. 8. v. 11. Sic Jerem. 32. & 9. 26. Apud Rabbinos, Cubilia, Cubicula: בשכונן גואי In cubiculis interioribus ego fui habitans, tu autem בשכונן בראי in cubiculis exterioribus, Bava basra fol. 30. 2. & 159.

Vicinia: Platca, Vicus urbis, ubi homines cohabitant: משכונן לשכונן De vico in vicum, vicatim, Rab.

Habitatio, Cohabitatio. In specie dicitur de presentia, gloria & majestate divina aut Divinitate, quando dicitur hominibus esse præsens, aut cum eis conversari, auxilio suo, gratiâ & salvari presentia adesse. Communiter explicatur, Gloria vel Majestas divina, divinitas gloriosa; Christianus Gerson in Versione Germanica cap. 11. Sanehedrin, reddit, die Göttliche bewohnung/ Divina cohabitatio vel presentia. Elias in Tisbi & Methurgeman monet, Spiritum sanctum eâ locutione designari. Id tamen non ubique convenit. sed rarius fortè. Is enim solet propriè nominari רוח הקדש. Idem scribit, Hebræum שכן quando ad Deum refertur, transferri per שרה, sed cum additamento שכנא, ne putetur Deus corporaliter habitare vel versari cum hominibus. Nec tantum de hoc Verbo illud verum, sed & quando actiones, passiones, qualitates corporales, aut partes & membra corporis Deo tribuuntur, tunc periphraſticè per שכנא illa transferuntur, ut omnis corporeitas à Deo removeatur. De qua re Onkelos insigniter commendatur à Majemone in libro More nebhochim cap. 27. immò per totum librum primum illud argumentum argutè & solerter ab isto Authore pertractatur. Vide etiam Drusium ad loca difficiliora Pentateuchi, in Exodo, cap. commentarii 54. Sic ubi textus Hebræus dicit שכנת בו Habitasti in eo, Targum, שריתא שכנתך ביה Habitare fecisti majestatem tuam in eo, Psal. 74. 2. ושכנתי בתוכם Et habitare faciam majestatem meam inter eos, Exod. 25. vers. 8. ושכנתי שריתי ביניהון, Targum, אשר אני שכן בתוכם Inter quos habitat divina mea majestas, Num. 5. v. 3. אסלקתי Abscondendo me, Targum, שכנתי מנהון Abstuli majestatem vel gratiosam præsentiam meam ab eis, Jesa. 57. 17. ולא תצא Neque egredieris cum exercitibus nostris, ולא תשרי שכנתך בחילונא Neque habitare facies majestatem tuam, vel gloriosam aut divinam præsentiam tuam inter exercitus nostros, Psal. 44. 10. והמה מידך נגורו Et ipsi à manu tua excisi sunt, Targum, אתפלונון שכנתך מאפי שכנתך אהפלונון Et ipsi à conspectu majestatis tuæ divinæ divisi vel divulsi sunt, Psal. 88. 6. למה פניך תסתיר Quare faciem tuam abscondis? Targum, שכנתך למה שכנתך

Quare majestatem glorię tuę aufers? Pfal. 44. 25. Sic, לכבוד יקרית, Præsentiam glorię suę, Jesa. 40. 22. Et est Dominus nobiscum, בארצנו, Et est majestas divina in auxilium nostrum, Judic. 6. 13. Ut habitare faciat nomen suum ibi, Targum, לאשראה שכנתיה חמן, Divinam majestatem suam, Deut. 12. 11. Nam à dextera mea est, Targ. משול רשכנתיה שריא עלי. Propterea quia ejus majestas habitat vel quiescit super me, Psalm. 16. 8. Et quod abscondi faciem meam ab urbe, Targum, ורסלקית, Quod abstuli divinam præsentiam vel majestatem meam ab urbe, Jerem. 32. 5. Ceterum pro Majestate, vel Majestate glorię, ut ante ex Psalm. 44. alibi simpliciter est כבוד Gloria: nam Gloria Dei est majestas ejus, & majestas Dei est gloria ejus: ut, לשכן כבוד בארצנו, Ut habitet gloria (ejus) in terra nostra, Psalm. 85. 10. Aben Esra hic plene habet כבוד Gloria ejus, scilicet Dei, id est Majestas ejus, שכנתיה vel שכנתיה, quomodo tamen Targum hic non habet, sed simpliciter juxta Hebræum יקרא id est, כבוד. Item, גלה כבוד, Migravit gloria ab Israele, Targum, מישראל, id est, propter ablatam & captivam arcam sacram ab Israele, migravit gloria sive gloriosa præsentia divina, cujus signum & testimonium erat arca sacra fœderis, & cum cujus præsentia erat gratia Dei conjuncta, ab Israele. Item, ואפבור, Et glorificabor, Hag. 1. 8. Targ. לאשראה שכנתיה ביה ביקר, Ut quiescere vel habitare faciam ibi majestatem meam in gloria.

Apud Rabbinos multa passim de שכנתיה mentio. Divina præsentia non quiescit in tristitia, sed in letitia, id est, super homines tristes & melancholicos, sed super letos & alacres. Pro צער quidam legant עצבות, quod idem. Inde dicunt, divinam majestatem discessisse à Jacobo, quando Josephum à feris dilaniatum (ut putabat) nimio plus lugebat, Genes. 34. Postea verò, cum intellexisset, Josephum adhuc in Ægypto vivere, & quidem in maxima dignitate, exhilaratum fuisse, & divinam majestatem ad ipsum rediisse. Id innui, ubi dicitur: Et revixit spiritus Jacobi patris ipsorum, Genes. 45. v. 27. R. Salomon ibi scribit: Et revixit spiritus, שרתה עליו שכנתיה, Quievit super eo divinitas, quæ discesserat ab ipso; nempe propter luctum & mœrorem. Onkelus ibi vertit, ושרת רוח קודש, Et quievit spiritus sanctus super Jacobo. Jonathan: ושרת רוח נבואה, Et quievit spiritus prophetię, qui discesserat ab ipso, quando vendiderunt Josephum. Dicunt etiam, השכנתיה שורה עם,

Divina gratia habitat cum mansuetis & humilibus: fugit autem à superbis & iracundis. Item, אין הקבה מסרה שכנתיה, Deus non habitare facit divinitatem suam, nisi super forti, divite, sapiente, & humili, Nedar. fol. 38. 1. Probantur ibi singula ab exemplo Moysi. R. Bechai in sect. ויגש, Gen. 45. A die quo quievit divinitas in monte Sinai in datione Legis, non recessit ab Israele, usque dum vastata esset domus sanctuarii prima. A quo autem tempore vastata fuit domus prima, non habitavit divinitas in Israele: nam in Domo sanctuarii secunda non habitavit Divinitas. Sed non est sensus, quod non habitaverit divinitas in domo secunda ullo modo: invenimus enim, quod habitavit divinitas (in Domo secunda) in duabus myriadibus, sicut scriptum est: Revertere Domine ad myriadas Israelis, Num. 10. 36. Rursus scriptum est: Currus Domini sunt duæ myriades, Psalm. 68. 18. In Pirke avos, cap. 3. legitur: עשרה שושבין ועוסקין, Decem qui sedent & operam dant Legis studio, divinitas habitat inter illos. Divinitas habitat inter illos, id est, שכנתיה עמהם, Divinitas est cum ipsis, vel, שכנתיה האלהית שרויה, Majestas divina habitat inter eos, juxta illud, Deus in medio judicum judicat, Psalm. 82. v. 1. In priori membro hujus versus dicitur: אלהים אל, Deus stat in cætu Dei, Targum, Majestas ejus habitat. Est ergo אלהים & שכנתיה idem, Deus scilicet & Majestas Dei, vel, Deus, & Gloria Dei, ut paulò antè dictum: & שכנתיה האלהית vel שכנתיה האלהית Deus & majestas divina. Sic loquitur Abarbenel in cap. 3. Pirke abhot. Elias in suo Tisbi: Rabbini nostri vocant spiritum sanctum שכנתיה, eò quod Quiescit super prophetas. Sic fortè apud Rabbinos communes: non autem in Targum, ut patet ex superioribus. Rabbini quandoque שכנתיה & שכינתיה usurpant. R. Salomon 1. Sam. 1. vers. 15. scribit ad Verba Hannæ sacerdoti Eli respondentis: Non mi domine, scilicet ebria sum, sed mulier amaro animo, id est, mæsta & tristis, q. d. Non tu es dominus (judex) in causa hac, sed prodis te ipsum, שאין רוח הקדש שרתה עליך, quod spiritus sanctus non habitat apud te, ut scire possis, num ego ebria sim. Glossa hæc petita est ex Talmud, ubi legitur, לא ארון אתה ברבך זה לאו איכא שכנתיה, Non tu es dominus in causa hac: non est divinitas & spiritus sanctus apud te, quod judicasti me tanquam culpabilem, non autem ut infontem: Berachoth fol. 31. 2. Sic Genes. 45. 27. ubi in Heb. legitur, ונתתי רוח יעקב, Et revixit spiritus Jacobi: R. Salomon,

R. Salomon, Quievit שרתה עליו שכניה שמירשה ממנו
 super eo divinitas, quæ discesserat ab ipso, nempe
 propter luctum, ut antè dictum: Onkelos,
 ושרת רוח קודשא Et quievit spiritus sanctus super
 Jacobo: Jonathan: Et quievit רוח נבואה spiritus
 prophetiæ. Tria hîc pro eodem ponuntur.
 Vide & 1. Sam. 16. 12. 13. R. Davidem. Sed alibi
 שכניה רוח הקדש & שכניה distinguuntur: unde apud Tal-
 mudicos in libro יומא Joma, cap. 1. in fine, ubi
 quaerunt, Quare Hag. 1. 8. scribatur defectivè ואכבר,
 & legatur ואכברה? Respondetur: דחסרו גלו
 חמשה דברים שהיו בין מקדש ראשון למקדש שני ואלו הן
 ארון וכפורת וכרובים אש ושכינה ורוח הקודש ואורים
 ותומים, Istæ sunt quinque res (id est, defectu
 istius literæ ה quæ quinque significat, signifi-
 cantur quinque res istæ) quæ fuerunt in san-
 ctuario primo (id est, Templo primo) & non
 fuerunt in sanctuario secundo, nempe; Arca-
 sacra cum operculo propitiatorio & Cherubim,
 Ignis celestis, Majestas divina, Spiritus sanctus,
 Urim & Tummim. Hæc sic adducuntur quo-
 que in Jalkut in hunc locum: à Paulo Fagio in
 Pirke abhoth cap. 6. sect. Dicit R. Jehosua: ab
 authore libri טוב לקח in Haggeum prophetam:
 à R. Salomon in Comment. Rabbi Davide in
 Comment. & aliis. Nemo enim sciens autho-
 ritati Gemaræ facilè adversatur. Si ergo Ge-
 mara hîc enumerat quinque res diversas, quæ
 defuerunt in Templo secundo, tunc שכניה &
 רוח הקדש non sunt idem: si autem sunt idem,
 tunc enumerat tantum quatuor res, & interpre-
 tatio ista non respondet scripturæ vocis istius
 cum defectu literæ ה, quatenus illa quinque in
 numero denotat. Aliud tamen R. Bechai in
 Commentario suo in Pentateuchum videtur
 innuere, qui in sect. ויגש paulò aliter istam
 glossam Talmudicam citat, inquiring: וארצה בו
 ואכברה. Scriptum est ואכבר cum defectu lite-
 ræ ה, quia defuerunt ibi quinque res, ארון
 ושמן המשחה ואש ושכינה ואורים ותומים
 Arca, Oleum unctiois, Ignis cælestis, Divina maje-
 stas, Urim & Tummim. Pro spiritu sancto po-
 nit Oleum unctiois, quo inunctus fuit Aha-
 ron ad sacerdotium, Exod. 29. 7. & reges, ut ex
 historia regum notum. Lapsus hic memoriæ
 hujus authoris fuit, ex qua illud citavit, non ex
 autoritate Gemaræ, à qua non recessisset, si
 eam inspexisset. Sed de autoritate Gemaræ
 Author Aruch non patitur quemquam errare,
 qui, quasi digitis, quinque istas res enumerat &
 recenset in Radice כבר hoc modo: Scriptum est
 ואכברה & legimus ואכבר. Quid docet nos ista
 diversitas? Quinq; res, quæ defuerunt in Tem-
 plo secundo ex Templo primo; nempe hæ,

ארון כפורת וכרוב אחר שכניה שני. רוח הקודש שהיה
 נבואה שלישי. אורים ותומים רביעי. אש מן השמים חמישי
 id est, Arca operculum & Cherubim, una res:
 divina majestas, res secunda: spiritus sanctus,
 qui est prophetia, restertia: Urim & Tummim,
 res quarta: Ignis de cælo, res quinta. Hinc li-
 quidò res istæ quinque patent. Quæritur ta-
 men, An in Templo secundo spiritus sanctus vel spi-
 ritus prophetiæ non fuerit, cum tamen habuerint pro-
 phetas, quorum ultimi fuerunt Haggæus, Zacha-
 rias & Malachias? Respondet R. Bechai in loco
 antè dicto: Scriptura dicit ואכברה, quasi dicat
 אשרר בו הכבוד שהוא שכניה אלא שלא שרתה בו תדיר
 Habitare faciam in eo Gloriam, quæ est ipsa שכניה
 majestas mea: sed non habi-
 tavit in eo ita jugiter ut in Templo primo. Et
 mox: Propterea dicit ואכברה Et glorificabor:
 לכאר כי הכבוד היה שם שהוא השכינה
 ad declarandum, quòd Gloria Dei fuerit ibi quæ est ipsa
 שכניה. Hoc sensu usurpat Johannes Græcum σκηνη
 in Apocal. cap. 21. v. 3. quando ait; Καὶ ἦκεται Φωτὴς
 μεγάλης ἐκ τῆς ἄρανθ λέγεσθαι; Ἰδὲ ἡ σκηνη τῆ θεῶ μετὰ τῶν
 ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσῃ μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτῆ ἕσονται,
 καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, θεὸς αὐτῶν. Sed per-
 gendum nunc ad alia Radicis שכנ derivata, &
 significata.

Subsidere, שכנ שכנ. Subsidiere ut feces subsident,
 vel unda subsidunt. Hoc ex Cubandi significato de-
 venit, quod à Munstero & aliis dicitur Submergi:
 רמא דבשרא שכנ רמא דכברא קפי
 Sanguis carnis istius subsidet, sanguis hepatis supernatat, Cho-
 lin fol. III. 2. חתאי ופירא קפי מלעיל
 Postquam aquæ graviores subsidunt, fructus
 autem (pinguedo) natat in summo, Cholin
 fol. 62. col. 2.

Munsterus & alii ex eo, שכנ Conservare, Custo-
 dire. Falsò. Error natus ex Aruch, ubi locus ex
 Targum pravè allegatur. Locus est, וצרחו כאישון
 עינו Custodiviteum ut pupillam oculi sui, Deu-
 ter. 32. 10. Targum Jonathanis, וצרחו כאישון
 עינו Custodivit eos sicut divina maje-
 stas conservat pupillam oculi sui. Postrema
 due voces pravè hodie in isto Targum leguntur,
 וצרחו כאישון עינו citra ullam formam Grammaticam. Tar-
 gum Hierosol. וצרחו כאישון עינו
 Custodivit eos, curavit eos, sicut divini-
 tas custodit oculum. Aruch: וצרחו כאישון עינו.
 Omisit Verbum נטר quod Custodire significat, &
 וצרחו כאישון עינו possit pro שכניה ut rectè in Jonathanè est, &
 pravè in T. Hier. שכניה transpositis duabus mediis
 literis. Possit tamen fortè alius quoque esse verbo-
 rum Targum istius sensus.

Habitaculum, Tabernaculum, Tentorium: שכנ
 Et fecerunt ut habita-
 ret sive

ret sive maneret ibi tentorium aut tabernaculum conventus, id est, constituerunt, collocarunt ibi tabernaculum ecclesiae, Heb. אהל מועד. *Emphat.* דמות משכנא Figuram, similitudinem tabernaculi, Heb. תבנית המשכן Structuram, modum, formam structuræ tabernaculi, Exod. 25.9. Sic deinceps pro אהל & משכן usurpatur. Sicut tabernaculum gloriae, Jesa. 40. v. 22. למשכן זמנא In tabernaculum conventus-facri, Exod. 28. v. 43. ית משכני Tabernaculum meum, Levit. 15. 31. למיך במשכנך Habitare in tabernaculo tuo, Psalm. 15. 1. *Plurale,* דתבני משכני Habitantium in tentoriis, Hebr. משכנא לתקיפא דיעקב Genes. 4. v. 20. אבני ישב אהל משכנא Tabernacula forti Deo Jacobi, Hebr. משכנא Procul removebis iniquitatem à tabernaculis tuis, Hebr. מאהליך Job. 22. 23. Ingrediemur in tabernacula ejus, Psal. 132. 7. &c.

Tabernaculatus, In tabernaculo repositus aut locatus: Talmud. גריים דהמשכנן על הרועים Hædi tabernaculati sunt apud pastores suos, Schabbas fol. 33. 2. Hædorum & ovium patroni & tutores sunt pastores, qui tabernacula sua habent propè eas: sic familiæ tutor est herus domesticus, civium magistratus: subditorum princeps, &c. Vide Cant. 1. 8. & ibi Par. Chal.

Pignus, sic dictum, inquit Elias, quia Habitat & commoratur in manu creditoris seu mutuo dantis, donec redimatur. Est ergo à שכנ, etsi Elias illud ponat in litera מ, quasi ea sit radicalis: אם משכנא תסב Si pignus acceperis vestimentum proximi tui, Exod. 22. vers. 25. Hebr. אם תחבל תחבל אם Si pignerando pigneraveris. Pignus non restituerit, Ezech. 18. 12. משכנא לא נסיב Pignus non acceperit, Ezech. 18. 16. ועל שכן דמשכנא Et pro lectis pignoris sive pignoratitiis, Amos 2. vers. 8. משכנא דחובתא Pignus pro debito restituit, Ezech. 18. v. 7.

Pignerari, In pignus accipere, Oppignerare, in pignus dare. Verbum est ex precedenti Nomine factum, & litera primâ מ servili & formativâ, in radicalem commutatâ, ut à Nomine תחלה Initium, factum est התחיל Incipere. Participium, ועל ענינא Et à paupere pignus accipiunt, vel, Et quod est super paupere, id est, Vestem pauperis in pignus accipiunt, ut R. Levi interpretatur, Hebr. יהבלו Job. 24. 9. אין ממשכנא Infinitivus, Si pignerando pigneratus fueris, id est, in pignus acceperis vestimentum pauperis, Exod. 22. v. 25. Jon. ועל אפי Imperativus, Et coram alienigena pignerator eum, Proverb. 20. 16. & 27. 13. Futurum, ארום

Quum pignus acceperis à fratre tuo immerito, Job. 22. 6. לא ימשכן גבר ריחיא ורכבא Non accipiet quisquam in pignus molam inferiorem cum superiori, metam & catillum, Deuter. 24. 6. Jon. T. Hieros. pluraliter, לא תמשכנון Non accipietis, &c. ומשכנון תור ארמלא Pignera buntur bovem viduæ, Job. 24. v. 3. *Ithpabel,* ותמשכנון עממין סניעין ואתון לא תתמשכנון Et pignora dabitur vobis, vos autem pignori non dabitur, id est, accepto pignore multis populis mutuo dabitur, at vos non habebitis opus dato pignore mutuo accipere ab aliis, Deut. 15. 6. Heb. העבטת. תעבט, unde & Nomen עבט idem quod משכנ Pignus.

Apud Rabbinos, שרה ממושכנא Ager oppigneratus. R. Salomon in princ. sectionis מקורי Exod. 38. 21. ad verba המשכן משכן scribit: Duabus vicibus dicitur משכן, ad indicandum, quod sanctuarium נתמשכן oppignerabitur duabus vastationibus propter peccata Israelitarum. Petium hoc est ex Medrasch Tanchuma sive Jellammedenu; legitur etiam in Exodo rabba sect. ult. Oppignerabitur, id est, quasi pignus occupabitur ab hostibus. Hinc rursus in Exodo rabba sect. 31. Si peccaverint Israelitæ, יהא בית המקדש מתמשכן עליהם erit domus sanctuarii oppignerata propter ipsos, sicut dicitur: Ponatur tabernaculum meum in medio vestri, Lev. 26. 11. Ne legas hic unquam aliter quam משכנא Pignus meum. Sic & Billiam dixit: Quam bona sunt משכנאך, tentoria tua Jacob, משכנאך tabernacula tua Israel. Duo hæc sunt משכנאך pignora. Vocantur משכנאך quando sunt exstructa: & משכנאך quando sunt destructa & vastata. Non quod ego debeam aliquid gentibus, אני משכנאך ego oppignerero ipsis tabernaculum meum, sed propter peccata sua ipsi promeruerunt & effecerunt, ut oppigneraverim ipsis sanctuarium meum. Et paulo post: Si transgrediamini præcepta hæc, משכנאך שתי משכנאך, ego pignori dabo duo pignora, id est, bis in pignus dabo sanctuarium meum, sicut dicitur, אם תחבל Exod. 22. 25. (nempe idem Verbum bis positum, duplicem oppignerationem denotat, ut supra משכנא משכנא.) Tum dixit Moses: ויעולם הם ממושכנא Anne in perpetuum manebunt oppignerata? respondit Deus, Non, sed donec adveniat sol, id est, Mefsias, sicut dictum est: Exorietur vobis, qui timetis nomen meum, sol justitiæ & curationis, Mal. 3. 20. Hactenus ex Medrasch rabba.

שכף Species locustæ, quæ Hebr. dicitur Lev. 11. Cholin fol. 65. 2. אושכפא Calcearius, Sutor, Cerdo, Græcè στυπτεύς: חרבנא

Culter futorum, five, futorius, Schabbas fol. 123. 2. Guido perperam adducit ut singulare. Glossa סעין של רעענין Culter calceolariorum. Alibi פירורא דאושכפי Pix futorum, Pesach. fol. 42. 2.

שכר Sicera, Potus fortis & inebrians, à שכר Inebriari. Vide Lexica Hebraea. Rarum est in Targum: ורוחא שכרא Et inebrians est sicera, Proverb. 20. 1. ורשתין שכרא Qui bibunt siceram, Prov. 31. 4. הכו שכרא לאבילי Date siceram lugenti, Prov. 31. 6. Apud Rabbinos etiam est Cerevisia, potus ex hordeo coctus. Cerevisia etiam Medorum tempore fuit commendata; unde in Gemara, שכר המדי דרמו בירה מי שערי Sicerca vel cerevisia Medæa, in quam projecerunt aquas hordei, Pesach. fol. 42. col. 2. Glossa פרי מדי עושין שכר ממי שעורים כמו שכר שלנו cerevisiam ex aquis hordeorum, ut est cerevisia nostra.

Inebriari, Inebriare se, Heb. השתכר שכר

Ebrius: איחוה שכור Quis est ebrius? Is qui non potest loqui coram rege: Potus potest loqui coram Rege & non confunditur, Majem. in Jad p. 1. 63. 2.

Ebrietas, Intemperantia. שכרון

Idem. שכרות

Apud Rabbinos, המשתכר מיון מפסיד גופו ומאבד, שכר Qui inebriat se vino, perdit corpus suum, & perdit animum sive mentem & ingenium: שנשתכר ווי לו ווי לאבותיו Qui se inebriat, va ipsi, va majoribus ejus.

Mercede conducere, quod & simpliciter Conducere dicitur: mercedem dare vel solve. Id in Targum per אנר transferri solet, ut suo loco dictum. Apud Rabbinos similiter, השוכר את הפועלים Conducens operarios.

Mercenarius, operarius mercede conductus. שכיר

Merces, non tantum pro conducto, sed & generalius usurpatur. שכר

Idem. שכירות Conductio. שכירות

Locare, Elocare domum, agros & similia pro certa mercede: השכיר Locavit aliquis domum proximo suo: השכיר בהמתו לילך Elocavit quis jumentum suum ut iter faciat ad locum N. אין אדם רשאי לדוש בפרתו Non est homini licitum triturare bove suo vesperi, & elocare eum mane.

Locator: נפל בית המשכיר Si ceciderit domus locatoris. Et participialiter, המשכיר העלייה, Elocans cœnaculum.

Locatio. שכירות, שכירות mercedis persolutio. השכרה

Lucrari. Regula juris est Hebræorum, השתכר

Qui lucratur, ne lucretur ultra sextam partem: Bava bathra fol. 90. 1. Ut qui emit vinum vel frumentum quinq; florenis, potest vendere florenis sex. Unde in libro Juris Chosen hammischpat, sect. 231. legitur: Debent judices constituere præfectos frumento, ut non lucretur quisque quantum voluerit. Non enim decet hominem lucrari in rebus, quibus vita sustentatur, veluti est vinum, oleum, farina & similia, ultra sextam partem. Quod tamen intelligendum, במוכר סחורתו ביהוד, de eo qui vendit merces suas simul: at qui paulatim & minutim vendit per partes, ei licitum pro mora temporis aliquantò amplius lucrari, maximè si commune pretium interea auctum fuerit. Secus, si ipse auxerit. Haftenus ibi. Hoc certè Christiani multi non observant.

Hinc in Gemara, יומא חד נמק לשכור ביזאי שכר. Die quodam exibat (David) ad capiendam prædam, id est venatum, ad venationem, Sanhed. fol. 95. 1. R. Sal. vult esse Persica vocabula: alii nomen proprium loci. Aruch לשכור vult esse ex significatione שכר Rete, & באו ex lingua Arabica, Falco, Accipiter, q. d. Exivit cum retibus ad venandum aves vel feras, שכר Fesa. 19. v. 10. Clansuram proprie significat, ex significatione Verbi שכר, commutato ש & ס ut sape.

Vide supra in שכר שכש

Vide supra in שוך. Nam ת est formativum fœminini emphatici, à שוכתא. Munsterus hic ponit שכתא Lamina: nihil minus significat. In Gemara legitur שוכתא, de quo in שוך.

Vocula est per se nihil significans, sed apud Rabbinos ante Nomina usurpatur, & denotat Genitivum casum, ut את apud Hebræos, & את apud Chaldeos; Accusativum: קופרה של בשמים טמון של בית אבך ושל בית חמך. Facultates domus patris tui & domus foceri tui. כוס Mel totius terræ Israel. רבש של כל ארץ ישראל Poculum auri, sive ex auro, &c. At cum Pronominibus Affixis, ש fit Pronomen antefixum, pro אשר Qui, quæ, quod: ut, ספר שלי Liber qui mihi, id est, qui ad me pertinet, qui meus est, שלי Tuus, שלי Ejus, שלי noster, שלי vester: Rursus, שלי ipforum. (Nunquam dicitur שלי vel שלי.) Folia ipsarum, scil. arborum.

Cohære, Conjunctum esse: שליב Conjungerè, Connedere: משלבב Conjunctum: Plurale משלבבין, Hebr. משלבות, Exod. 26. 17. & 36. 22. Vide interpretes.

Gradus scala, id est, ligna transversa in scala, per quæ gradimur sursum, dicta quasi Fun-

Eura scale: בין שליבין Inter gradus; vel, inter juncturas, commissuras, Hebr. שלבים, 1.Reg.7. vers. 28. In R. Davide hic legitur, שלבים sunt כמים חונקני הסולם vec̄tes instar graduum scalæ. Pro חונקי legendum puto חוקי: nam sic aliàs gradus scalæ vocantur. Vide חוק וקושר. Et facit ea instar graduum scalæ, Rab. *Ab hoc Nomine quidam deducunt præcedens Participium משלבין Gradatim conjuncti, scil. asseres per transversos vec̄tes.*

Idem. פורחות ששליבותיו מורחות. *Scala* cujus gradus sunt volantes, id est, longius à se distantes, Erubh. fol. 77. 2. Gradus שליבה תחתונה inferior, superior עליונה, היה עולה בסולם ונשמטה. Ascendit per scalam, & declinavit gradus unus sub eo; cecidit & occidit aliquem lapsu suo, Talm. Maccoth fol. 7. 2.

Sagittæ, id est, חזקן, Talm. Hierosol. Succa cap. i.

שלך Epistomium, vide in שלך.

שלבוקן *Pustula,* Heb. אֲבַעְבָּעוֹת, Exod. 9. 9. T. H.

שלב *Juxta Aruch idem est quod שלבש.* Nam pro Hebræo משלבוט vult in Targum Jonathanis esse משלושן, quod tamen hodie in nostris libris non extat. Pōnitur autem pro Hebræo מבריה Transfigit, pervadit, transcurrit: ut, Vectis medianus in medio tabularum sive asserum, משלבוט pervadit לספי לספי ab extremitate una ad extremitatem alteram, Exod. 26. 28. & 36. 33. in Jonathan. Munsterus שלוש interpretatur Incastrare, quod est Verbum alienæ lingue.

שלג Vide in lit. א, et si א putem esse fervile. Peregrinum vocabulum est. Rambam Arabicè explicat אלצרן.

שלד *Torus, pulpa carnis musculosa & firmior:* שלדו בשריה מתארקן Tori carnis ejus coheret, compacti sunt, Hebr. מפלי Job. 41. 14. בלחמו In torosam carnem ejus, Hebr. בשריה quod R. Levi exponit בבשרו, Job. 20. vers. 23. *Apud Talmudicos est Corpus mortuum, Cadaver, quomodo & Syriacè sumitur:* מות שנשרף ושלדו קיימת Mortuus qui combustus, sed cadaver ejus vel ossa ejus adhuc consistunt, Nidda fol. 28. 1. בשאן Quando ossa ejus non amplius sunt firma, Moed katon fol. 25. 1. Glossa utrobique, Reptile שרץ שוכש ושלדו קיימת, Corpore ejus, Nidda fol. 56. 1. Glossa, id est ושלדו species formæ ejus. Si extenderit se in via instar sceleti, hoc est, si manus & pedes suos in latitudinem expanderit, ne quis transire queat, Bava kama fol. 31. 2. Glos. נבלה Cadaver. Aruch, השורה וצלעותיה הן שלדו Spina dorsi cum costis ejus est שלדו. Sic videtur esse Sceleton, ex-

structio vel structura ossium corporis. Syrè, ואחפני Et conversus ad cadaver, (corpus mortuum) dixit: Tebhita surge, Actor. 9. 40.

שלח *Errare, Aberrare. Participium,* די ליה, Eius est errans & in errorem inducens, Hebr. שגג ומשגה, Job. 12. vers. 16. Antequam affligerer ego, errabam, Psalm. 119. vers. 67. *Præteritum,* וברם Et certè erravi, Hebr. שגיתי Job. 19. v. 4. Et in quo erravi, docete me, Job. 6. 24. *Ithpehal, Præteritum,* ויהון דמן, Eruntque similes viro qui erravit, Hof. 3. 1. ויהו לא ידע Qui erravit & nescivit se errare, Levit. 5. 18. *Ne alicubi erretur,* 2. Reg. 11. 6. *Qui aberrant à præceptis tuis,* Psalm. 119. 21. *Et si totus cæsus Israelis erraverunt,* Levit. 4. 13. *Aphel Participium,* ומשלי ut paulò antè. *Futurum,* לא תשלנני מפקודיך Ne sinas aut facias ut aberrem à præceptis tuis, Psalm. 119. 10.

Nam ארי שלותא היא Error: שלותא שלותא, Error est, Hebr. שגגה Delictum ex errore & imprudentia sive ignorantia commissum, Num. 15. v. 25. Eccles. 5. 5. Peccata erroris sive ignorantie, Deuter. 29. v. 18. בשלמותא Per verbum erroris, Eccles. 10. v. 5. הא בשלמותא Quasi erroris delicta, Hab. 3. 1. וכל שלו ושחיתא Et nullus error aut corruptio, Dan 6. 5. *Et Dan. 3. v. 29. scribitur שלח, & legitur שלו Error.* די לא שלו Ut nullus error committatur, Esræ 6. 9. דלמא בשלו הוה Fortè error fuit; Jon. 1. 10. די יכול קורשא בשלו Qui comederit rem sanctam per errorem, Levitic. 22. vers. 14. Cum peccaverit per errorem, Levitic. 4. v. 2. Mecum pernoctabit error meus, Job. 19. 4. Veneta, שלותא pravè: nam ea forma aliam significationem habet, ut mox infra. על שלותיה דאשתלי Pro errore ejus quo erravit, Lev. 5. 18. *Plurale,* מן זחם, Errores quis cognoscit? Psal. 19. 13.

II. שלח *Tranquillum, quietum esse, quiescere. Præteritum,* לא שליית מבסורתא דחורי Non fui tranquillus à nuncio boum & asinarum, Job. 3. v. 26. Possit & legi שליית vel שליית, quam lectionem fortè unum Jod transpositum indicat: *Vincti, assidue versantes in scholis, nunc tranquilli, otiosi sunt,* Job. 3. v. 18. *Participium,* שלן שליית Tranquillà utuntur tranquillitate, Jerem. 12. v. 1. *שלן מואבא* Tranquilli sunt Moabitæ inde à pueritia sua, Jerem. 48. 11. *Qui tranquillissimè vivunt in ea,* Ezech. 23. v. 42. Sic, וי שלן שליית בציון Væ tranquillè agentibus in Tzion, Amos 6. 1. *Job. 12. v. 5.* שלן Tranquillus, quietus, pacatus, כוליה

Totus quietus est & tranquillus, Job.21.23. *Emphaticè*, שליוא הויתו Tranquillus fui, Job.16.12. *Plurale*, רשליון במשכניהון Qui tranquilli sunt in tabernaculis suis, Job. 12. v. 6. רשליון, vel רשליון Qui tranquilli sunt, Psal.123.4. *Fæmininum*, כל ארעא יתבא שליוא ושקיטא, Univerfa terra ista residet tranquilla & quieta, Zach.1. v.11. ירושלם יתבא ושליא Jerusalem deses & tranquilla, Zach. 7. 7. *Plurale*, דיתבון שליון Provinciæ quæ resident tranquillæ, vel ut habent Veneta, שליוא pro בשליא In tranquillitate, tranquille, Jefa.32.9.11.

Idem: שלה הוית בביתו Tranquillus eram in domo mea, Dan.4.1.

די שרון שליוא *Tranquillitas, quies*: שליוא Quæ habitant tranquille, Zach.1.15. Sic Jefa. 32.v.9.11. Et tranquillitas & quies erat ipsi, Ezech.16.49. *Emph.* באצלחותא בשליוא In prosperitate (&) tranquillitate, Hof.9.v.13. Sic Jefa.33.v.20. הו תהוה ארבה לשלוחך Ecce erit prorogatio tranquillitati tuæ, Dan. 4. vers. 24. Et tranquillitas horti Eden, Genes. 49.v.1. in T. H.

Idem: בשלוחתהון Quando erunt in tranquillitate sua, Thren.4.15. Possset ex precedenti forma legi בשלוחתהון.

Idem: כד הוית יתבא שליוא Quando desiderabat tranquilla, Jerem.21.22.

Idem: הוית יתבא בשלוחהו Desidebant in tranquillitate, Thren.1.5. *Emphat.* דיתבון בשלוחתא Qui residebant in tranquillitate, tranquille, Psal.73.v.12. Sic Psal.122.6.

III. שלה *Cessare, desistere ab aliquo*: Dimittere aliquem: Hæc significatio oritur ex precedenti. Tranquillus est ejus respectu, à quo quis cessat: שליוא Desiste à me, Hebr. השע ממני Psal.39.v.14. לא תשלנני Non dimittis me, Heb. לא תרפני Job.7.v.19.

IV. שלה *Oblivisci*: קבלת ענותנין Neque oblitus est, obliviscitur clamoris pauperum, Hebr. שכח Psal.9. vers. 13. *Participium*, כל רשלין אלהא Quicunque obliviscuntur Dei, Hebr. כל שכחי אל Job.8.13. *Infinitivus*, אלא אם Sed si obliviscendo oblivisceris tempore hoc liberationis ipsorum, Esth. 4.14. in secundo Targum. *Aphel, Præteritum*, למה אשליתי Quare oblitus es mei? Psal. 42.v.10. רשלין דחלתא דני Qui obliti sunt timoris Domini, Psal.9.18. *Participium*, אלהא רשלין Qui obliviscimini Dei, Psal.50. vers. 22. vel רשלין, ut paulò antè in simili phrasi. Veneta אין אשלינא שום אלהא, quod pravum est: Si obliti sumus nominis Dei nostri, Psal.44.21. *Fæmininum*, ושליא Et obliviscitur quòd pes di-

sparget ea, Jobi 39.18. *Futurum*, ז' ז' ז' ז' ז' Quare oblivisceris opprobrii nostri? Psal. 44.v.25. ער אננא י תשלנני Usquequò, ô Domine, oblivisceris mei? Psalm.13.2. *Ithpehal, Participium*, דלא לעלמא משתלי השוכא, Quòd non in perpetuum oblivioni datur pauper, Psalm.9.v.19. *Talm.* אשתיא Oblitus sum.

V. שלה *Spernere, Aspernari, Rejicere. Futurum*, לא ישרי לא ארום Nam non spernet Dominus, Hebr. לא ינח, Thren.3.31. *Aphel, Præteritum*, מרבחיה אשלי Rejecit Dominus altare suum, Hebr. זנח, Thren.2.7. ומכספתנא Sprevisisti & opprobrio affecisti nos, Hebraicè Et spreverunt omnem castigationem, Hebr. נאצו, Proverb.1.v.30.

VI. שלה *Absolvere, Finire*: פד ישלה עלמא פד קצא Cum absolverit mundus hic finem suum, Jefa.10.32. Sic Elias hoc vult esse לשון סוף, unde & vox sequens apud Rabbinos.

Finis: Plurale, שיליה, שיליה *Fines, Extremitates*: בשיליה פירקי דרב In fine capitis (id est, concionis, prælectionis) Robhi, Mezia fol.64. col.1. Sic sæpè in Glossis Talmudicis, בשיליה מתניתין קאתי In fine Mischnæ hoc docet: שיליה קייטא קשין In fine libri Nedarim: *Finis æstatis gravior est ipsâ æstate*. Sic quoque Finis hyemis molestior est ipsâ hyeme, Joma fol.29.col.1. אדר בשיליה In fine Februarii, Rosch haschana fol.2. בשיליה חלוילי In fine nuptiarum, Jevam. fol.115. נופני שיליה Vites serotina, id est, quæ uvas hyemales ferunt, Berach. fol.40.2. בשלה כפלי In fine iliorum, Cholin folio 52.2. Vide & paulò post in שלהי.

VII. שלה *Extrahere, Educere, ex significatione*, של נעליך Extrahere calceos tuos, Exod.3.v.5. quod tamen est à של, ut & alia ejus significationis: אפוד תלמודיקוס; שלג (Mergus, avis, Lev.11.17.) est avis, השולה דגים מן הים extrahens pisces ex mari, in Cholin fol.63.1.

שלג *Mergus, avis projiciens se in aquas captandi cibi causâ: cibus autem ipsi pisces sunt: Levit.11.17. in Onkelo, in quo scribitur ut una vox, in Targ. Hierosolym. ut duæ voces, & sic quoque in R. Salomone. Aben Esra scribit, juxta quosdam Hebraicè dici שלד, quòd sit consuetudo nature ejus שרינונא Abjicere pullos suos. Quidam שרינונא esse compositum ex שלל Prædari, & נונא Piscis, quasi Prædo vel Prædator piscium. Talmudicorum ratio verior est.*

שליוא *Vastitas, vasta & subita perniciēs*: Eveniat ei vastitas ut non sciat, id est, ex improvísò, antequam eam præsentiscat, Psal.35.v.8. Hebr. תבוואהו שוארא. Et

2407
 In vastitatem ipsam corruat, Hebr. בשואה. Item, כד ייתי בשליא דלוחכון, Cum venerit quasi vastitas repentina pavor vester, Heb. בשואה, Prov. 1.27. אתיב נפשי משליטהון Revoca, reduc animam meam à vastitate, vasto exitio ipsorum, Hebr. משאיתם, Psalm. 35. vers. 17.

De repente veniet contritio ejus, Et de repente confringetur, Hebr. פתע . פתע, Proverb. 6. v. 15. מן דחלא דמן שליא A pavore de repente, id est, qui in momento & repente ingruit & hominem corripit, Proverb. 3. 25. Sic legendum: nam Hebr. מן פחד פתאום A pavore repente, id est repentino: מטול דבשליא אתי תכרהון: Nam quasi repente venit contritio ipsorum, Proverb. 24. 22. למלא עמיה בשליא Ad loquendum cum ipso in subito; vel, In tranquillo, tranquille, sub pacis & amicitiae specie, 2. Sam. 3. 27. Sic בפתע, Numer. 6. 9. in Hebraeo: apud Rabbinos, בפתע, apud Chaldaeos cum Praepositione ב ante Adverbium, pro simplici, Subitò, repente.

Idem: שלו Subitò citoque, Numer. 6. v. 9.

אול בתרהא שליאת Repente, Citò, Subitò; It post eam subito, Proverb. 7. v. 22. Forma Syriaca.

ובשפור שליאת Secunda, Secundina: Deuter. 28. 57. Apud Talm. ליתא שליאת דשונרתא Afferat fecundinā felis nigrae, Berach. fol. 6. 1. In Aruch scribitur סילתא in סלת, quod videtur pravum: שליאת תחלתה דומה לחוט של ערב ואחריתה דומה כתורמוס וחלולה כחוצצרת ואין שליאת Secundina in principio est sicut filum staminis, & in fine sicut lupinus, estque cava instar tubae, nec minor reperitur, quam palmae magnitudinis, &c. Nidda fol. 26. 1. השוחט את הבהמה ומצא בה שליאת נפש יפדה תאכלנה ואינה מטמאה Si quis mactet bestiam, & inveniat in ea fecundinam, anima pulchra (i.e. is qui non abhorret ob ejus feditatem, cui non movet nauseam) comedet eam, & nullo modo polluitur, Cholin cap. 4. in Mischna.

Fuscina, fuscinula trium dentium, Tridens. Aruch ponit in lit. מ, ut multa alia, in quibus tamen מ est servile. Scribitur vulgò משליא, quod pravum videtur. Sic scribunt משריא, quod est א שרה, pro משריא. Si מ esset radicale, potius scribendum משליא. Scribatur ergo משליא ut משריא, & Hebr. מולג, cui respondet. Et fuscina cui erant tres dentes erat in manu ejus, 1. Sam. 2. 13. Quicquid educit fuscina, 1. Sam. 2. v. 14. Plurale, ומשלייתיה Et fuscinulas ejus, Hebr. ומולגתיה Exod. 27. 3. in Jonathane. Scri-

bitur ibi ומשלייתיה. Ejus forma singularis esset משליא, & sic מ possit esse radicale. Targum Hierof. habet sine Pronomine ומשלייתא.

שרה Inflammare, Accendere, Comburare. Ponitur pro Hebraeo להט: ortum à Nomine Hebraeo להב Flamma, per assumptionem literae ש ab initio. Sæpius autem pro hoc Verbo dicitur quod suo loco explicatum est. Participium passivum, נאשטא דמשלהב Sicut ignis inflammatus vel accensus consumit omnia circumstantia, Hebr. נאש להב Sicut ignis flammæ, Thren. 2. v. 3. Futurum, תשלהב רשעיה Flamma comburet improbos, Hebraicè תלהט Psalm. 106. v. 18. אשתלהב, Combustus est in monte, Exod. 32. v. 1. in Jonathane. Participium, משתלהב בנו, נאשטא משתלהבא ברגא Sicut ignis flammans in medio grandinis, Hebr. מתלקחת Interceptus, Exod. 9. v. 24. Ezech. 1. v. 13.

שלהב Flamma, Hebr. שלהבת, in quo etiam ש est addititium ex usu Chaldaeo. Plurale masculinum, אפי שלהובין אפיהון Vultus flammarum sunt vultus ipsorum, Jesa. 13. vers. 8. במצע שלהובין Flammæ ignis, Psalm. 29. 7. שלהובין In medio flammarum, Psalm. 57. v. 5. כאש שלהובין Sicut ignis flammarum in nocte, id est flammans, lucens, Jesa. 4. 5. ושלהובין אשניא Et flammæ ignis perdentis, Jesa. 29. 6. פקל שלהובית Sicut sonus flammæ ignis, Joel. 2. v. 5. בשלהובית אשתיא In flamma ignis, Jesa. 66. v. 15. Emphaticè, ושללהוביתא Cum ascenderet flamma, Jud. 13. 20. וכעמריא בשלהוביתא Et flamma perdens, Joel. 1. 19. חסינן Et sicut stuppa in flamma, Jesa. 5. vers. 24. כשלהוביתא Fortes ut flamma, Obad. 18. &c.

שלהי Fatigare, fessum, lassum reddere. Factum ex Hebraeo להר, assumpto ש ab initio, & tertiâ radicali mutatâ in י. Sic etiam respondet Verbis יעף & עוף, quandoque etiam pro יען ponitur. in pluralibus quandoque abjectum legitur, sed pravè: est enim verbum quatuor literarum, quarum quarta loco Dagesch in Pabel ponitur, ideòq. omnes manere solent. Pabel Præteritum, ושלחי אנון Et fatigavit eos, Thren. 3. v. 5. לחור קרון שליחיני Sed nunc fatigavit me, Job. 16. v. 7. Participium, ויהו משלהי Et ipse erat fessus, Hebr. עוף Gen. 25. v. 29. יהי משלהי Erit fessus, Hebr. ויעף Jesa. 44. 12. דמשלהי במדברא Qui lassus est in deserto, Hebr. בארעא משלהיני 2. Sam. 16. v. 2. In terra fessa, id est, siticulosa, quæ lassa & fessa est præ siti, Jesa. 32. 2. Emphaticè, מיה קררי על Ut aquæ frigidæ sunt animæ fessæ, Hebr. על נפש עיפיה Proverb. 25. 25. Plurale, ואנון משלהון Et ipsi sunt defessi, Jesa. 46. v. 1. Veneta

Veneta משלהן לפתגמי: *prave ut dictum: Qui fatigant se ad verba Legis, qui jugiter & ad lassitudinem incumbunt Legis divinæ studio, Genes. 40.29. Sic legendum etiam Jefa. 50.v.4. Infinitivus, לשלהא נפש צדיקיא Ad fatigandum animam justorum, Jefa. 3.26. א est loco tertiæ radicalis sive ה sive י, nam hæ tres literæ promiscuè hic permutantur. Ithpabel, אשתלהי *Fatigari, Lassum, fessum esse vel fieri. Præteritum, וכנשתא ראשתלהי Et ecclesiam, quæ defessa erat, tu restaurasti, Hebr. ונלאה, Psal. 68.10. Nam ipse sopitus erat & fessus, Judic. 4.v.21. ואשתלהי Et lassus factus fuit, Hebr. ראשתלהי Et animo defecit, Jonæ 4. vers. 8. ראשתלהי Quorum defessa erat virtus in Legis studio, Job. 3.17. אשתלהי Defatigatus sum in gemitu meo, Hebr. ונעתי, Psal. 6.7. ואשתלהי Et fatigabantur invenire januam, Hebr. וילאו, Genes. 19.11. in Jonathane. Particip. בנן בן מלי משתלהן Idcirco verba mea deglutuntur, id est, dimidiata proferuntur, more titubantium, ebriorum, aut gravi morbo languentium, Jobi 6.v.3. Veneta pravè habent משתלהן. Et singulare, ארום משתלהי Quum fessus est animo, Hebr. כי נעטף, Psal. 102.1. Futurum, Num fatigaberis, num ægrè feres? Jobi 4.2. ותשתלהי Evenit hoc tibi, & fatigaris, ægrè & impatienter fers, Job. 4.v.5. לא ישתלהי Non fatigabitur, Hebr. לא מועף, Jefa. 8.v.22. בעהא לא ישתלהי Quærentes eam non fatigantur, Jerem. 2.24. Sic cum י legendum, Jefa. 40.31. Amos. 8.12. Jerem. 51.58. Habac. 2.13. & semper ubi deest. ושתלהי בנישתא דישראל Fatigabuntur ecclesiæ Israël, Amos 8.13.**

Genua defessa, Berach. fol. 6. Vide & supra in שלה VI.

מן שלהיא מתרכין: *Repentè, Citò, Subitò* De repente expellentur, Hebr. מן נו De medio, scil. urbis vel hominam, Job. 30. v. 6. Fortè legendum מן שלהי, ut communiter Targum loquitur.

Lassitudo, mæror, anxietas animum lassum reddens: באשתלהי לבי In lassitudine animi mei, cum anxietate delassatus esset, Hebraicè Cum באשתלהי עמי עלי נפשי 3. בפסמי, Psal. 61.3. בהתעטף, Hebraicè fessa esset in me anima mea, Hebraicè ביהתעטף, Jonæ 2.8.

Fames & lassitudo animi, Jefa. 8.22.

וסיקת שלו: *Coturnix, ut Hebraicè*: וסליקת שלו Et ascendit coturnix, Exod. 16. v. 13.

Et collegerunt coturnices, Numer. 11. v. 32. ואפרח שליו מן נמא Et advolare fecit coturnices, Numer. 11. vers. 31. In Hebræo

numero plurali. De quatuor speciebus vide in פסא.

Sic Author Aruch hoc loco adducit pro Hebr. משלכות: sed in nostris libris hodiè non legitur, ut supra in שלב.

שלח *Mittere, Emittere, Dimittere, ablegare. In Targum non est ita frequens, ut Hebraicè, sed sæpius per שרר transfertur, ut supra dictum est. Quandoq; etiam per שרר שטר transfertur, quando significatur Dimissio vel cum expulsiōe vel sine re-ditu. Cum Nomine י Manus constructum, transfertur per אושיש Extendere: cum Nomine אש Ignis, ut Mittere in ignem, per אוקיד Combussit. Sic pro diversa locutione diversimodè exprimitur. Præteritum, Qui misit angelum suum, Dan. 3. v. 28. Misit me ad vos, Esr. 3.13. הלא משה משה Nonne mittendo misi ad te? Numer. 22. vers. 37. כי אנא שלחתך Nam ego misi te, Exod. 3.12. פתגמא שלחו עלוהי Verbum (id est, epistolam) miserunt ad eum, Esr. 5.7. על דנא שלחנא Propterea misimus, Esræ 4.14. &c. Participium, Ecce ego mitto angelum, Exod. 23. v. 20. אנחנו שלחך וי Nos mittimus te, Jerem. 42.6. In Venetis est Cholem ab initio, contra Chaldaismum. Participium pebil, ואזנר Et nuncius ad gentes missus est. Infinitiv. משלה, ut paulò antè: למשלה: ut paulò antè: Perrexit amplius Balak mittere principes, Numer. 22. v. 15. שלח לות כל בני גלותא, Imperativus, Mitte ad omnes exules, Jere. 29.31. ואסתכלו Mittite & agite prudenter, Jerem. 2. v. 10. Quem mittam? Jefa. 6. v. 8. על דנא ישלה, Et mittam eos, Josuæ 18. 4. וישלהנין Super hoc mittat ad nos, Esr. 5.17. Pabel, Et non dimisit populum, Exod. 8.28. &c. Participium, אם ליתך משלה, Si non dimiseris populum meum, Exod. 8. v. 17. Quod missum est, mittitur domino meo, Genes. 32. v. 18. Ad non dimittere populum, Exod. 8.25. בריל דלא לשלהא ית עמא Et renuis tu dimittere eum, Exod. 4. v. 23. בריל דלא לשלחותהו Ad non dimittere eos, Exod. 9.17. Imperativus, Dimitte populum meum, Exod. 4. vers. 23. שלחני ואיך Dimitte me & ibo, Genes. 30. v. 25. ואף ית ישראל לא אשלח, Futurum, Etiam Israël non dimittam, Exod. 5.2. Ithpabel, Præteritum, אשתלהי לאתנבאה Missa sum ad prophetandum, Judic. 5. v. 7. ראשתלהי ibid. Participium, משתלהן בקרו מישרא, Emituntur in urbes planitie, Judic. 5.15. משתלהן לגורה Quorum animæ mittuntur, deferuntur in eum per angelos, Cant. 4.12.*

II. שלח *Detrahere, Extrahere: ita respondet*

quandoque verbo Hebræo פָּשַׁט, quando de vestibus hominis aut pelle animalium dicitur. Hæc significatio ex priori nata est. Nam Extractio vestimenti est e jus à corpore Dimissio. Imperativus, וְאַתְּ עֲרִטְלוּ, Exuite vos, nudate vos, Hebr. פָּשַׁטָה וְעָרָה, que sunt Infinitivi modi, & explicantur per Imperativum, Jesa. 32. v. 11. Sæpius usurpatur in Aphel, quorum tamen etiam quædam notantur ex Pahl. Præteritum, וְאַפְשַׁח אֶף הוּא לְבוּשׁוֹ, Et exuit etiam ipse vestes suas, Hebr. וַיִּפְשַׁט, 1. Sam. 19. 24. וַיִּשְׁלַח אֶת יָדָיו מֵעַל אֶשְׁלַח Gloriam meam à me detraxit, Job. 19. 9. In Venetis, וַאֲשְׁלַח יָת יוֹסֵף: Et extraxerunt Josepho tunicam ejus, Genes. 37. 23. Futurum, וְיִשְׁלַח יָת עֲלֵתָא, Ex extrahet holocaustum, id est, pellem animalis ad holocaustum destinati, Levit. 1. 6. וְיִשְׁלַח יָת לְבוּשׁוֹ, Et extraxit vestimenta sua, Levit. 6. 4. Sic apud Talmudicos, הוּוּ מְשַׁלְחֵי מְנִיָּהוּ, Extraxerunt vestimenta sua, Schab. fol. 33. col. 2. שלח חד וּלְבַשׁ חַד, Exuit unum (indusium) & induit alterum, Talm. Hieros. מוֹעַד קָטוֹן cap. 3.

שלוח Missio, Dimissio.

שלוח Nuncius, Legatus, Apostolus: שליח Nuncius proprius, expressè alicujus certi negotii causâ missus. Plurale, שליחים, Apostoli in Nov. Test. שליח צבור Nuncius cætus ecclesiastici, Minister Synagoga, Levitis, Sacerdotibus, ac Capiti Synagoga operam præstans: אֶדִּיטוּס, negotiorum ædis sacrae sive synagoga Judæorum curator. Item, שליח Exutus vestibus: שליח וערטלאי Exutus & nudus, Kethub. fol. 65. 2. Glossa שליח id est, הוֹפֵשֵׁט. Sed hic usus rarus est. Vide aliud exemplum in ערמל. Fœmin. שליחה Nuncia.

שלוח שליח Idem: שליח שליח Nuncius hominis mittentis est sicut ipsemet mittens. Nam quod quis facit per alium, per seipsum facere dicitur, Kidduschin fol. 41. 2. Gemara id dicit alibi, שליח רגל דמלכא כמלכא, Legatus Regis est sicut rex ipse, Bava metzia fol. 113. 2.

שליחה Missio, Legatio, ablegatio: שליחה Idem.

שליחה Idem: וּבְרִיתָא בְּאִשְׁתְּלַחֲתָהּ: Et animalia ista in legatione sua, (quâ missa sunt) ad faciendum voluntatem domini sui, Ezech. 1. 14.

שליחה Idem: בְּתוֹשְׁלַחְתֶּיהָ אֶזְלוֹן: In legatione sua eunt, Judic. 5. 15. Est formæ תוֹשְׁלַחָא Laus, à שבח.

שלח Missile, telum, gladius, arma bellica, Hebr. שלח Idem: מִן לְמַעְבַּר בְּשַׁלְחָא Ne transeat per gladium, vel, arma bellica, Hebr. מְעַבֵּר בְּשַׁלְחָא, Job. 33. 18.

שלח שליחא Pellis extracta ab animali, sive sit recens sive aptata: השלח החובט על השלח Excutiens virgâ pellem, Machschirin capite 5. טוֹמְנִין בְּשַׁלְחִין

Operiunt eas pellibus, Schab. cap. 4. in Misna. Adducite pelles, Ibid. in Gem. Hic intelliguntur pelles aptatae, sed cum pilis adhuc, ex quibus pulvinaria fiunt, tegumenta arcarum, & similia.

שלחא Aptator pellium, Coriarius: אבא שלחא Dominus pater coriarius fuerat: in Schab. dicto loco.

שלחה Emissura, quâ res in latum se emittit & extendit, Latitudo: יג מעלות היו שם רום מעלה חצי: Tredecim gradus erant ibi: altitudo unius gradus (quâ unus gradus distabat ab altero) erat dimidius cubitus: latitudo unius gradus (eines trittes) erat dimidius cubitus: Middoth cap. 2. Per hosce gradus ascendebatur in Templo Hieros. ad atrium mulierum, quod erat distinctum ab atrio virorum. Glossa רוחב.

שילוח Siloa, rivus erat lentè fluens & quasi clamens serpens, unde sunt qui putant istum designari appellatione עין התנין Fons serpentis: id est, qui lentè fluit & serpit instar serpentis, Nehem. 2. 13. In Hebræo legitur, Propterea quod sprevit populus iste aquas Siloæ, euntes sensim, & gaudium est apud Retzinem & filium Remalia, Jesa. 8. 6. Adhunc locum legitur apud Talmudicos: Dixit Raf Joseph: Nisi esset Targum hujus versiculi, non intellexissem sensum ejus. Dicit autem Targum: Eo quod sprevit populus hic regnum domus Davidis, quod gubernat eos placidè, כמי שילוחא דגנדין בניה, sicut aquæ Siloæ quæ fluunt quietè, id est, sensim & leniter, &c. Ad littus aquarum Siloæ, Eccles. 2. 5. וְתַחֲתוֹן יָתִיה לְשִׁילוּחָא, Et deducetis eum ad Siloem, Hebr. אֶל גִּיחוֹן, 1. Reg. 1. 33.

בית השלחים Ager siticulosus, qui, aquis pluvii non contentus, opus habet perpetuâ irrigatione. De hoc multa disputatio, quando licitum sit eum irrigari: unde in principio libri מוֹעַד Moed legitur: משקין בית השלחין כמוֹעַד Potant, id est, irrigant agrum siticulosum in festo, &c. Nam si non irrigetur תריר תריר jugiter, נפסרת perditur & corrumpitur funditus. In Gemara ibidem dicitur: ממי משמע דהאי בית השלחין? nempè דצחותא היא est significationis sitis, ex eo quod scriptum est: וְאַתְּ מִשְׁלָחִי, quod Targum reddit, וְאַתְּ עֵיף וְיָבֵעַ Tu fessus es & lassus, Deuter. 25. 18. Sensus; idem significare quod מִשְׁלָחִי Fessus, lassus, quod cum de terra dicitur, intelligitur terra fessa propter sitim & defectum humoris, sicut homo ex itinere aut labore fessus & sitibundus, ac propterea laborare renuens. Sic est commutatio gutturalium literarum ח & ה. Sic visum ipsis, quod tamen non est ad palatum omnium. Locus missionum, Emissarium,

rium, Lacus unde aqua emittitur, vel, Locus in quem aqua de fossa ad irrigandum immittitur, aut per quem mittitur, juxta illud, השלח מים על פני החוצות, Mittens aquam in superficiem platearum, Qui aquas in vicos mittit, Job.5.10. Vide Bava bafr. fol.68.1. & R.Sal. Cantic.4.13.

שלח Mensa, sive cibaria, sive alia quevis, ut Numularia, permutandis pecuniis serviens. Apud Rabbinos, האוכל על שלחנו צריך שלא יהי נגרנו ובלעו, Qui comedit in mensa sua, non debet esse gulosus, vel vorax, sed edere tamquam in conspectu Regis: in Reschis chochma fol.69.1. בני הוי וזרי ברברי תורה על השלח וכל שלחן שאין עליו דברי מי פלי, esto memor verborum Legis in mensa. Nam omnis mensa, in qua non agitur de verbis Legis, de ea dicitur, Vomitus & sordes sine loco, Jefa.28.8. in Orchoth chajim. Ecce dos tua vel pecuniæ dotis tuæ collocatæ sunt ad mensam numulariam, ut scil. numularius illis negotietur & lucretur aliquid, Ketubh. fol.80.2. Sic Græcis τραπέζα Mensa nummulariorum.

שלחני Numularius, Argentarius, Trapezita, Mensarius, sic dictus, quia negotiationem pecuniæ in Mensa peragit: Collybista. שולחן השלחני Mensa nummularii. De his vide Majemon. par.1. in הלכות שקלים.

שלח Mutare, Commutare, Permutare. Factum Verbum ex Hebræo חלף transpositis duabus literis, ac assumpto ש ab initio, ut in aliis. Præterit. ושלחני Et mutavit mercedem meam, Hebraicè את אנני ושהחלף, Genes.31.v.7. in Jonath. Onkelos ואשני. T.H. quæ sunt synonima. ושלחפתא אנני Et mutasti mercedem meâ decem vicibus, Gen.31.v.41. Participium, לאבאשא לגרמיה ולא משלחף, Malefacere sibi ipsi, & non mutat, scil. juramentum suum, Hebr. ולא ימר, Psal.15.4. Futurum, רלמ Quod permutaturus sum populum hunc cum populo alio, Exod.34.10. in Jon. רלא חשלחפננא בעם אחרן Quod non permutabis nos cum populo alio, Exod.34.9. in Jonathane. Permutat eû arcus chalybeus, id est, cum fugerit arma ferrea, pro his mutatâ vice excipit eum arcus chalybeus, Jobi 20.24. Hebr. תהלפהו quod diversimodè exponunt, sensu tamen in idem recurrente. ל Non commutabit eam, scil. malam pro bona substituendo, Hebr. לא יחליפנו, Lev.27.10. Ithpabel, בעדו ראשתלחופו אבתן, Eo tempore quo permutati sunt (recesserunt, translati sunt) patres ex terra, Hebr. בהמר ארץ, Psal.46.3. Particip. וקשתי בירי משתלחפא Et arcus meus in manu mea mutat se, id est, roboratur, innovat se & vigescit, Hebr. תחליף, Job.29.20. לא תשתלחף Non

permutabitur, Heb. לא תסלה, Job.28.16.19. Apud Talmudicos, ודלמא שלחופי הוו שלחפי ידיהו Num fortè permutando permutarunt manus suas? Bava bathra fol.99.1. משלחפי שלחופי חייב לחבריו Si (nummi quos quis invenit) fuerint permutando permutati, tenetur eos proclamare, hoc est, si non fuerint ordinatè in cumulum dispositi, unus suprâ alterum, sed partim in terra, partim suprâ invicem, Bava metzia fol.28.1. Vide & in Schab. fol.96.2. Aliter vide suprâ in שחף.

שלחופא Permutatio, res, pretium, quod alterius rei est permutatio, λυτρον, redemptio. שלחופיה דצדיקא Redemptio justii est improbus, Heb. כפר, Prov.21.18. Et redemptio rectorum sunt prædones, ibid. Veneta, שלחופא. Præstat præcedentem formâ retinere, quæ est usitatior: vel pluraliter, ושלחופי. Item, מתיהיב Datur permutatio ejus, Hebr. תמורתו, Job.20.18.

Vide in שלחן שלחת.

שלט Dominari, Dominium habere vel exercere, ut Hebraicè. Sic etiam respondet sæpè Verbo משל. Præteritum, ולא שלט בהון, Neque dominata fuit in eis concupiscentia mala, Ecclef.7.21. In quorum corpus non fuit dominatus ignis, Dan.3.verf.27. ושלטתון בכל Et dominati estis omnib. regnis, Ezech. 16.v.13. די שלטו בהון אריותא In quos dominati fuerunt leones, Dan.6.25. Participium, שליט על Num Dominus dominatur super universum mundum, Ecclef.5.v.1. Sic, רשליט, Ecclef.8.4. Qui dominabantur in timore Domini, i.e. qui magno timore Domini erant præditi, Ecclef.7.v.21. Infinitivus, Dominium exercere in eos, Esth.9.1. לא תקום קדם בעירא למשלט בה Non stet coram jumento, ut dominari possit in eam, scil. coeundo cum ipsa, Levit.18.23. & 20.16. ית שמשא למשלט ית שמשא Solem ad dominadum in nocte, Psal.136.v.8. Et tertius in hoc regno dominaberis, Dan.5.16. די שלט בכל Quod dominabitur in universa terra, Daniel.2.39. די שלוט אנש באנש Quo dominabitur homo in hominem, ut malefaciat ei, Ecclef.8.9. וישלח בכל טרחותי Et dominaturus sit in omnem laborem meum, Ecclef.2.19. די שלטון יהודאן Ut dominarentur Judæi ipsimet in hostes suos, Esth.9.1. רלא ישלטון בי Ne dominium habeant in me, Hebr. אל ימשלו בי, Psal.19.14. Tu dominaberis populis multis, tibi autem nulli dominabuntur, Hebr. ומשלח בנוים רבים ובך לא ימשלו, Deut.15.6. Pabel non satis in libris à Pehal distinguitur. Aphel, Dominari fecit vel sivit, Dominatorem constituit,

stituit, Dominium concessit, potestatem fecit. Præteritum, Dominari fecisti eum in opera manuum tuarum, Hebraicè תַּמְשִׁילָהוּ, Psal.8.7. ואֲשֶׁלְטִיהָ לְמִיכַל מְנִיהָ Et potestatem concessit ipsi comedere ab illis, Eccles.5.18. וְהִשְׁלַטְךָ Et dominatorem constituit te in omnibus illis, Dan.2.v.38. וְהִשְׁלַטְהָ Et dominatorem constituit eum in omnes provincias Babylo-niæ, Dan.2.v.48. Imperativus, אֲשֶׁלְטוּנָא וְנָבו, Do-minium concedite nobis & prædabimur, Amos 4.v.1. וְלֹא תִשְׁלִיט בִּי כָל שָׁקָר Et non dominetur in me ulla falsitas, Psal.119.133. אֲשֶׁלְטוּנָא Ithpab. עֲבָרָא סוּכְלִתְנָא. Servus prudens dominus constituetur super filium pudendum, Prov.17.2.

Dominator, dominium vel potestatem habens: שליט, שליטא. Non est dominator vel potestatem habens, imponere ipsis censum vel tributum, Esr.7.24. אַרְיֹוֹךְ שְׁלִיטָא רִי מַלְכָּא Arjoco dominatori regis, Dan.2.v.15. רִשְׁלִיט עַל כָּל עַלְמֵיָא Qui est dominator, qui habet dominium super totum mundum, Eccles.8.4. Legi etiam potest vel רִשְׁלִיט Qui dominatur. כל מֶלֶךְ רַב וְשִׁלִּיט Illus rex, princeps vel dominator, Dan.2.v.10. Et dominatores, Esræ 4.20. וְשִׁלְטִין Plural. עם שְׁלִיטֵי Ad comedendum cum dominatoribus sive principibus, Hebr. אֵת מוֹשֵׁל, Proverb.23.1. וְיִשְׂרָאֵל לְשִׁלְטוֹי Israel fuit inter dominatores ejus, Hebr. מְמַשְׁלוֹתָיו Domina ejus, Psal.114.2.

Idem: שליטון, שליטון. Dominator, qui ejus servitute utebatur, Jefa.9. vers.4. וְיָתִי שְׁלִטוֹנָא קְרַמָּאָה Et veniet dominator prior, Mich.4.8. וְלִית שְׁלִטוֹנָא Neq; est dominator, vel potestatem habens die mortis se eripere, Eccles.8.8. וְאִף ית שְׁלִטוֹנֵיָא Etiam omnes dominatores ad unum perdidit, Jefa.7.20. וְכָל שְׁלִטוֹנֵי מְרִינְתָּא Et omnes dominatores provinciarum, Dan.3.2. וְשִׁלְטוֹנֵי בַּיִת וְיִשְׂרָאֵל Et dominatores domus Israel, Mich.3.v.9. אֲתַבְרוּ שְׁלִטוֹנֵיךְ Confracti sunt dominatores tui, Jefa.47.vers.2. וְשִׁלְטוֹנֵיךְ בְּנוֹ Et dominatores tuos in justitia, Jefa.60.17. וְשִׁלְטוֹנוֹהֵי Et dominatores ejus, Jefa.31. vers.9.

Dominium, Dominatus, potestas. שליטון, שליטון. Quandoq; in concreto, Dominium, potestatem habens, dominator, Imperator, unde Imperator Turcicus dicitur Sultan: אֲבָם שְׁוֹלְטָן אֵת סִבִּיר Num dominatorem te esse putas, ut dominium sis habiturus in nos, Hebr. אֲמַם מְשׁוֹל תַּמְשִׁל בְּנוּ, Genes.37.8. שְׁוֹלְטָן Dominatum peccatorum, Jefa.14.5. וְכָל רִי בְּכָל Ut in toto dominatu regni mei, Dan.6.27. וְלֵה יִהְיֶה שְׁוֹלְטָן Ipsiq; dedit dominatum, Dan.7.v.14. וּמִן קָרַם שְׁוֹלְטָן Et à dominatore, Eccles.10.5. שְׁוֹלְטָן עֲקָתִיהָ Dominium angustiae ejus, Jefa.9.v.3. שְׁוֹלְטָן יְרִיהָ Dominatum manus ejus,

Heb. מְמַשְׁלָה, Jerem.34.1. גֶּרְמִינָא שְׁוֹלְטָנָא Germi-navit dominatus, Ezech.7.v.10. וְרָלְחָא שְׁוֹלְטָנָא Do-minatus & metus, Job.25.2. וְשׁוֹלְטָנְךָ Cum Affix. אֵתְּן בְּיָדִיהָ Et dominatum tuum dabo in manum ejus, Hebr. וּמְמַשְׁלָתְךָ, Jefa.22.21. וְכָל אֶרֶץ שְׁוֹלְטָנִיהָ Et in tota terra domini sui, Hebr. מְמַשְׁלָתוֹ.

Idem: שולטנות, שולטנות. ובשולטנותא ורבנותא הוא, Eccles.6.v.3. Et in dominatu & principatu sit, Eccles.6.v.3. ובשולטנותיה וברחלתיה Et dominatu suo, & reverentiâ suâ, Job.25.v.2. in sec. Targum. וְשׁוֹלְטָנוֹתְךָ Et dominatus tuus in omnem generationem durat, Psal.145.13.

II. שליט Irruere in aliquem, vi aliquem opprimere, quod est, Per vim in aliquem dominium & potestatem obtinere, per vim alicujus dominus fieri. Sic respondet Hebræo פָּגַע quando hoc sensu usurpatur. Quandoq; notatur ex forma Pabel, quandoque, & sepius, ex Pebal. Elias dicit, pro פָּגַע esse רציחה, id est, significationem habere occisionis. Huic expositioni usus repugnat. Præteritum, וְשִׁלַּט הוּא בְּכַהֲנָיָא Et irruit in sacerdotes, & occidit eo die &c. 1.Sam.22.18. וְשִׁלַּט בַּיָּהּ וְקָטְלִיהָ Et irruit in eum, occiditque ipsum, 1.Reg.2.25.v.34. וְשִׁלַּט בְּתָרִין גְּבַרְיָא Qui irruit in duos homines, 1.Reg.2.32. Infinit. אֲדִירְוּדָא לְמַשְׁלַט בְּכַהֲנָיָא רִי Ad irruendum in sacerdotes Domini, 1.Sam.22.17. Imperativ. וְשִׁלַּט בַּיָּהּ וּמַחֲהִי שְׁלוֹט בַּיָּהּ וְקָטְלִיהָ Irrue in eum, percute eum, & occide eum, 2.Sam.1.v.15. אֲוִיל שְׁלוֹט בַּיָּהּ Ito, irruito in eum, 1.Reg.2.29. קוּם אֵת וְשִׁלַּט בְּנָא Surge tu, & irruere in nos, Judic.8.21. וְשִׁלַּט בְּכַהֲנָיָא Et irruere in sacerdotibus, 1.Sam.22.18. וְתִשְׁלוֹט בַּיָּהּ וְתִקְבְּרִיהָ Futurum, Et irruito in eum, sepelitoq; 1.Reg.2.31. Hic vis illa Irruendi includit cadem.

III. שליט Scutum, Clypeus, Umbo: מורניתא ווח מלו שליטא Hastam & scuta, 2.Reg.11.v.10. וְשִׁלְטוֹנֵיָא Implete clypeos, id est, plene, pleno numero omnes congregare clypeos, Jerem.51.11. וְשִׁלְטוֹנֵיָא שליטהון חלוו Clypeos aureos, 2.Sam.8.v.7. וְשִׁלְטוֹנֵיָא שליטהון חלוו Clypeos suos suspenderunt ad murum tuum, Ezech.27.11. Metaphoricè Macula lata instar scuti: וְנִמְרָא שְׁלִיטֵי רִקְמַתִּיהָ Et pardus maculas varietatis suæ, Jerem.13.23.

Ornamētum quoddam variegatum, idem quod שְׁבִיסִים Talm. Hieros. Schab. cap. 6. fol.8.2. מצנפת מרוקמת בנונים. Glossator explicat.

שליט Divinitas. Hinc ponunt שליט Vicinus: שליט Divinitas. Nuga. Vox שכינה in Aruch, à nostris lecta שכינה Divinitas (ut supra in שכון explicatum) & inde ulterius à Davide de Pomis sive Pomario, explicata per אלהות, legi debuit שכינה Vicina mulier est vox barbara & corrupta, inde originem habens, ut tradunt Talmudici. Galilei præ omnibus depravatissimam habebant linguam, & pronunciationem horridam, ut Judeis barbari habiti, & stulti,

stulti, quoad sermonem. Hinc mulier quædam Galilæa, cum invitaret vicinam suam ad comedendum lac cum illa, dicebat, דאוכליך חלבא id est, Vicina, veni, comedendum dabo tibi lac. Pro eo Chaldaicè sive Babylonicè ipsi dicendum fuerat, שלובתי תאי. Hinc voces inter se connexæ & depravatæ. Legitur in Erubhin fol. 53. col. 2. R. Salomon scribit, pro שלובתי ipsi dicendum fuisse cum Beth, quòd id Galilæis idem fuerit quod Hebraicè חברתי Socia, proxima, amica mea, vel שכניתי Vicina mea: תאי est secunda femina Imperatrici, quam etiam efferebant תאי & contracte תי. Pro דאוכליך in Aruch legitur תיכיליך. In utraq. forma est contractio pro דאוכליך תי אוכליך Veni cibabo te, comedendum dabo tibi. Pro חלבא abjectâ aspiratione, dicebat Galilæa ista חלבא. Alia similia corruptæ pronunciationis exempla ibidem leguntur in Gemara. Inde audiebant, גלילאה שוטה Galilæe stulte. Tantæ molis erat, divinitatem ex hac Radice extirpare. Vide in גלל.

Idem quod Bathus mensura liquidorum, secundum Baal Aruch, qui id adducit in ordine שלח, scribit שלח, Kelim cap. 25. Quidam libri legunt divisim של כת קודמים, & aliter Glosatores.

Epistomium, vel, foramen per quod jusculum ex olla emitti potest. In Gemara, קרה של בשר Olla carnis habens epistomium, per quod scil. liquor emitti potest. Glossa ברצון. Amplius ibidè, דאית ליה תרי שלאני, Aruch adducit in שלב per Beth, שלבא, & dicit esse כנון דדי הכיור. Et dicit esse כנון דדי הכיור דרך שכתובו מרה ומוציא מרה Et emittit quod in olla est, per epistomium, in Glossa R. Salomonis ad priorem locum.

Spoliare, Prædari: Auferre, Abstrahere. Ad animum relatum, est Spoliari vel spoliare mente, Vesanum, Insanum fieri vel reddere, quomodo in Hithpabel Rabbi Salom. & alii exponunt Psal. 76. 6. Jesa. 59. 15. Et Nomen שולל Spoliatus bonis corporis & animi, Job. 12. 17. 19. Hebr. In Targum per בהו reddi solet, quomodo & שלל Præda, Spolium, & Chaldaicè בוא sibi respondent: שללו Abstrahunt ab ipso (Deo) omnem compositionem & divisionem.

יחכו בשוללני: Prædator, Spoliator: שולל, שולל. Ibunt inter spoliatores nudi, Mich. 1. 8. Cholem est ex forma Hebraica.

Abstractivum, Abstractum: שולל Per viam abstractam, per modum abstractionis, abstracte.

Præda, Spolium: ושללוהו לעבדא Et prædâ, i.e. bona & facultates ipso diripere, Esth. 3. 13.

Embryo: שוללא דליה תרין רישין Embryo cui sunt duo capita, Deut. 14. 7. in Jonath.

Abortus, Abortivum: שוללא שולל. Abortus qui non vidit mundum hunc, Eccles. 6. v. 3. Hebr. הנפול Cadivum, quod tempore non suo cadit, à נפל Cadere.

Embryo, fetus maturus adhuc in utero existens tam mulieris quàm jumenti: ונוהג בשולל Et solet observari (nervus femoris) in embryo, Cholin cap. 7. in principio in Mischna. Definiunt שולל Hebraei, ut sit בתשעה Fetus novem mensium, id est, qui jam vicinus sit partui, & vivus: מן השוחט את המוקדשין לאכול שולל או שולל. Mactans sacrificia sanctificata, ut comedat de embryo vel secundinis, Zebhachim fol. 35. 1.

Consuere crasso & rudi modo: דרכו של כובסין Mos fullonum est consuere pannos invicem, magnam cum parvo, ne quid perdat. In materia de Luctu, hujus verbi usus frequens est: ut, Post omnes mortuos שולל לאחר crasse consuunt rupturam vestis post diem septimum, ומהאך sed recte resuit post diem trigessimam: Propter patrem aut matrem שולל crasse consuunt post diem trigessimam, nunquam autem recte resuit. האשה שוללת לאחר Mulier crasse resuit statim post lacerationem, Moed caton fol. 22. 2. Cum vultum averterint à fenestram, שולל למשלל קרעיהו. Putabat non esse resuendam fissuram, fol. 26. 1. Vide Chosen hammischpat num. 340.

Sartura, Sarcimen, Sutura lata, crassa & tenuis sive laxa: שולל של כובסים Sartura fullonum, & pannus filis heterogeneis confusus, conjuncta manent, usque dum perfecto colore dissolvantur, id est, licitum est pannos ex lana, cum filis lineis consuere, coloris recipiendi causâ, cum aliâ sit prohibitum, linum & lanam consuere. Oketzim cap. 2. Schabb. fol. 48. col. 2. Parah cap. ultim. Hinc intelligitur, quid in Munstero hic sit Punctum longum quod fit in panno, id est, Sutura rudis ex longis sive latis filorum gressibus. mit weiten Stichen, Sarcimen tenue vocat Apulejus.

Nidus, conglobatio ovorum in ventre gallinæ, der Eyerstock. Dicitur autem de ovis majoribus ad plenitudinem & maturitatem vergentibus, de quibus dicitur בשולל ביצים; At, בשולל ביצים Botrus ovorum, de ovis minoribus ex semine primum conglobatis, Betza fol. 7. 1. Munsterus, Ova multa simul. Nimis id generale est. Significatio est ex precedenti usu, quasi dicas Collectio, Conjunctio, junctura ovorum. Sic R. Salomon scribit, Hebraicum שולל Præda, Spolium, esse המקובץ Rem collectam.

Præda, Spolium, sic dictum, quod sit Collectio, Congregatio rerū à devictis relictarum: ומחלקת *Et dividit spolium in brachia sua, Bava kama fol. 61. i. Dicitur de אמת הניים Fossa aquarum, unde agri irrigantur, quæ quando repleta est, dividit prædam suam, id est, aquas suas in vicinos ad latera agros, ut fructuosiores fiant.*

Congregare se, Congregari, colligi vel colligere. Hanc R. Salom. vult generalem esse hujus Verbi significationem, unde ו Spolii significatio nata, ut antea dictum.

Fossa, conceptaculum aquarum, unde rivuli ו aqueductus ducuntur ad irrigandum agros: הנהל *Fluvius aut fossa aquarum:* או שוליות *Flumen & fossa aquarum, Peah cap. 2. Quid est שוליות? Dixit R. Jehuda, מקום שמי גשמים שוללין שם, Locus, ubi aquæ pluvix se congregant: Glossa, מתקבצים, Bava kama fol. 61. i. Alius dixit: שוליות est Fossa aquarum, quæ distribuit לנאפיה prædam in brachia sua; Prædam, id est, collectionem aquarum: In brachia, id est, in agros & prata vicina, ut fructus ferant, ibid. Aruch exponit, שוללין, id est, יורדין ונקוין Descendunt & congregantur. Perveniens ad flumen vel fossam aut aquæductum, Ohol. cap. ult.*

II. *Exundatio, quando de aquis dicitur: tunc enim obvia quæq; Deprædatur ו secum rapit. Apud Talmudicos, ובשוליותו של נהר, In fluctu maris & exundatione fluminis, Bava metzia fol. 21. 2. Glossa, Quando flumen erumpit extra ripas suas, שולל prædatur prædam. Inde dicitur שוליותא Exundatio.*

Negare, apud Logicos Hebræorum: שולל Negans, Negativa propositio: ut cum dicis, Nullus homo est lapis, vocatur שולל הכללי Negativa universalis, משפט השולל, vel simpliciter שולל Sive או תשולל בו דבר מדבר: Ruben non est sapiens; ea vocatur משפט השולל Propositio negativa. Ut cum quis negat prædicatum de toto subjecto: ut cum quis dicit, Nullus homo est lapis. שולל היחיד Quandoq; est negans sive negativa, in qua שולל negat quis prædicatum de aliquo subjecto, ea propositio vocatur שולל חלקי Particularis negativa, vel, תואר שולליי Forma negativa, id est, abstracta, cui opponitur חיובי affirmas, id est, concreta. שולל Ens negativum, abstractum, q. d. negans materiam, nullam habens materiam.

Negatio: השוליה תוארי Formæ negationis, i. e. abstractæ; oppositum, תוארי השוליה Formæ concretæ. Negati-

universalis. בין שיתקרה Sive sit narratio ista affirmatio aut negatio, id est, affirmativa aut negativa. Quod narratur de ipso, est affirmatio vel negatio, affirmativè vel negativè. מענין החיוב והשלילה De quæstione vel propositione affirmationis vel negationis, affirmativa vel negativa. איכותו השלילה Qualitas ejus est negativa. שלילה הגשמות Negatio corporeitatis.

Mittere, Transmittere: בימי מלכות יון היו Tempore regni Græcorum miserunt ipsis duas arcas plenas auri, & obtulerunt duos agnos: Alio tempore miserunt ipsis duas arcas auri, & obtulerunt duos hædos: dixit R. Levi: Tempore impii istius regni היו משלשין להן fuerunt mittentes ipsis duas arcas auri, & obtulerunt duos hædos: tandem שוללו להן miserunt ipsis duas arcas auri, & obtulerunt duos porcos. Quum nondum pervenissent Græci ad dimidium murum, profiliit porcus, & exsiliit ex terra Israël ad quadraginta milliaria. Tunc iniquitate populi Israël factum, ut cessaverit sacrificium juge, & vastata fuerit domus templi, &c. Tal. Jeruschalmi in libro תענית de jejuniis cap. 4.

Demittere deorsum, Hebr. הוריד. Præteritum, ושלשלת מיכל את דוד, Et demisit Michal Davidem per fenestram, Hebr. ותרד, 1. Sam. 19. v. 12. ושלשלתנון באטונא Et demisit eos fune ex fenestra, Hebr. ותרדים, Josuæ 2. 15. ביה Per quam nos demisisti, Jos. 2. 18. Sic apud Talm. Demittens afferes de super deorsum, Succa capite 1. in Mischna. Qui demisit manum suam deorsu, Schab. fol. 5. i. הפסח בתנור עם משלשין את המשלה החביט Demittunt agnum paschalem in furnum, quando tenebescere incipit, Schab. fol. 19. col. 2. Os furni in superiori parte erat, ideoque affanda demittebant in furnum. משלשלת החביט Demittens dolium de tecto vel superiori loco deorsum, si ceciderit super aliquem, eumq; occiderit, Maccoth cap. 2. in initio. Hic locus pravè citatur in Aruch in primo של, nempe בחביט משלשלת, unde Munsterus posuit, משלשלת Dolium, Veges. Hæc significatio est sequentis nominis. Quid autem Veges?

Demissio: descensus, locus declivis, demissus ו in profunditatem declinans: לוח בשלשול Hinc per descensum sive declivitatem, & illinc per descensum, Erubhin fol. 83. 2.

Purgare, Laxare alvum, quasi alvum Demittere: מאכילין אותו ברכיים המשלשלים: כסא קמא מרפי אידך משלשל: Poculum

Poculum primum (istarum aquarum) emollit alvum, alterum purgat, tertium ut intrat sic exit: Schab. fol. 110.1. Dicitur de purgatione vehementiori, veluti in diarrhœa vel dysenteria.

שלשול Purgatio, Laxatio: Diarrhœa, fluxus alvi. Item Cecilia, ut Columella vocat, sive Serpens cæcus, Germ. ein Blindschlange. In Gemara ad illud: Quod graditur super pectus, Levit. 11. 42. Id est, Serpens, & quicquid ejus specie comprehenditur, ut est שלשול Cæcilia, & quicquid cæciliæ simile est: Cholin fol. 67.2. Munsterus simpliciter dicit Vermis. Sed R. Salmon ait, Vermis longus similis serpenti, gaudens fimo. Vocatur autem שלשול à lubricitate. Alibi vocatur לשום שלשול Propter vermem parvum, Cholin fol. 40.1. Hic simpliciter explicatur תולעת. Vide Beres. rab. sect. 51. ab initio, ubi videtur esse species Limacis.

שלשול Catena, Hebr. שרשרת, unde plurale, שרשרות, Exod. 28. 14. שלשול הקבלה Catena kabalæ. Liber est historicus, historiam temporum connectens instar catenæ. Plural. ושלשולן רכסא Et catenas argenteas, Hebr. ורחקות, Jesa. 40. 19. Veneta habet Chirek ab initio, & sic, עביר שלשולן, Fac catenas, Hebraicè עשה הרתוק, Ezech. 7. 23. Et adduxerunt eum catenis, Ezech. 19. 4. Sic Nah. 3. v. 10. Alia forma, שלשולן Catenæ ferreæ, Esth. 1. 1. in sec. Targum Catenis, Hebr. בעבותים, Psalm. 118. 27. Et catenas ipsorum, Heb. ומסרותיהם, Psal. 107. v. 14.

שולשול Idem: שולשול רשעניא Catenas improborum, Psal. 129. 14. שריתא לשולשולתי Solvisti catenas meas, Heb. פתחת למוסרי, Psal. 116. 16.

שולשולא Idem. Videtur ex precedenti forma esse contractum, excluso ה, siquidem hoc bene factum sit, & non potius sit cum eo legendum. Emph. Catenam regum solvit, שולשולא דמלכין משרי, Hebr. מוסר מלכים, Job. 12. 18. מוסר מלכים Afflixerunt catenâ pedes ejus, Hebr. בכבל Compede, Psal. 105. 19. Plurale, שולשולן דרהב, Et duas catenas aureas, Exod. 28. 14. in Jonath. ubi Targ. Hieros. habet שישולן, quod potius legendum שישולן: nam י sæpè solet esse index vocalis Kibbutz, propter affinitatem soni. Sic, שישולן Catenas terminatas, Hebr. שרשרות, Exod. 28. 22. in Jonathane. Emphat. שולשולתא קליעתא Catenas implexas, Hebr. שרשרת העבותות, Exod. 28. 14. וישולן עוריא Et catenas onagri quis dissolvit? Hebr. ומסרות, Job. 39. 8.

שלשול Catenare, Connectere: השתלשל, catenis vinciri vel constringi. Participium. דמוביל Qui ducit consiliarios quasi catenatos, Hebr. שולל, Job. 12. v. 17. Apud

Talmudicos: משולשולן החרובין Siliquæ arbores ex quo catenatae fiunt, id est, ex quo incipiunt grandescere, & rami instar catenæ dependere, Scheviith cap. 4. Item, Ordine catenato & continuo procedere, consequi: וזה משתלשל אל מרה שאין לו חבליה Et hoc catenaretur, id est, procederet in infinitum.

השתלשול Catenatio, ordinata conjunctio & tractatio: השתלשולות הסבורה Catenatio, conjunctio causarum.

שלם Absolvere, Absolvi, Complere, Completi, Impleri, Perfici, Consummari: Consumi, Absumi, Deficere. Diversis verbis Hebraicis in diversis Conjugationibus respondet. Præteritum, ושלם בספא Sed absumptam esse pecuniam, Hebr. ושלם בספא, Genes. 47. 18. Et absumpta fuit pecunia è terra Ægypti, Hebr. ער רשלים כל פתגמא, Genes. 47. 15. Donec completum vel absolutum esset omne verbum, quod præceperat, Hebr. ער תם, Jos. 4. 10. Et absolutum fuit opus columnarum, 1. Reg. 7. 22. ושלמת Et absolutum fuit totum opus tabernaculi, Hebr. ונתכל, Exod. 39. 32. ושלמת שתא ההיא Et absolutus cum esset annus iste, exacto isto anno, Hebr. ונתתם, Genes. 47. 18. Fuitq; כד שלמו כל עמא למעבר, cum absolvent universus populus trajicere Jordanem, Hebr. כד שלמו, Josua 4. 1. ער רשלים Donec consumerentur, Jos. 8. 24. ער רשלים עולמא Num absolverunt pueri, num omnes transiverunt? Hebr. ער רשלים ויכוון, 1. Sam. 16. v. 11. Nam completi sunt dies vestri, ut mactemini, Hebr. מלאו, Jerem. 25. 34. Participium pehil, ער Hucusq; ædificatur, nec dum est absoluta, Esrae 5. v. 16. Plurale, ערין שלמין ימי, סמתוריהון Sic complebantur dies mundi earum, Esth. 2. 12. ערין שלמין Postquam completi fuissent duodecim menses, Esth. 2. 13. Infinitivus, ער Usque ad diem compleri, quo completi fuerint dies consecrationum vestrarum, Levit. 8. 33. Quum completi fuerint Babylonie septuaginta anni, Heb. למי מלאות, Jerem. 29. v. 10. ער משלם ימי שבקא Donec exacti fuissent dies septem, Jobi 1. 4. Futur. ערין שלמון ימי Et complebuntur dies luctus tui, Jesa. 60. 20.

שלם Perficere, Complere, Persolvere, reddere, rependere, retribuere, compensare. Præteritum, כמא Sicut feci, sic rependit mihi Dominus, Hebr. שלם, & sic plerumq; hoc verbum redditur, Judic. 1. 7. ושלם ית ביתא Et perfecit domum, 1. Reg. 9. 25. וזמנא שלמית ית נדרי Hodie persolvi vota mea, Prov. 7. 14. ולא כעוותנא שלם Neque juxta iniquitates nostras rependit nobis, Hebr. נמל, Psal. 103. 10. Sic ex Pahel pro

hoc verbo semper legendū est. למא שלמתון בישא
 Quare rependistis malum pro bono? Hebraicè
 רמשלם ומלא, Genes. 44. 4. *Participium*,
 Qui reddit retributionem omnibus inimicis
 suis, Jesa. 66. 6. Num retributionem vos
 rependitis mihi? Joel. 4. v. 4. *Infinitivus*,
 שלם תורא, Perfolvendo perfolvet bovem,
 Exod. 21. 26. *Imperat.* שלם טב על עבדך
 Repende bonum servo tuo, Hebr. נמל, Psal. 119.
 v. 17. *Futur.* ואנא אשלם, Et ego rependam,
 Deuter. 32. 35. עבד לי דאשלם לך, Fac mihi
 aliquid, & rependam tibi, Mich. 7. 3. *Quomodo*
 rependeris vel contuleris in me beneficium,
 Psal. 142. v. 8. ושלם, ut paulò antè ad
 Infinitivum. Et reddat sive rependat illud
 in caput ejus, id est, in solidum, Levit. 6. 5. al.
 5. 24. ושלם יאית ארדך, Et perficiet pulchritudinem
 justitiæ tuæ, Job. 8. v. 6. ולמה ישלמני מלכא,
 Et quorsum rependat mihi rex beneficium hoc?
 Hebr. ושלמני, 2. Sam. 19. 37. ושלמון, Et
 perfolvent, Jesa. 19. v. 21. *Ithpehal vel Ithpabel*,
Participium, ופורענותא, Et beneficium
 optimum rependitur ipsi, Prov. 19. 17. *Infinitiv.*
 עתידין לאשתלמא, Futuri sunt ad
 perfolvendum, futurum est ut perfolvatur
 ipsis pœna iniquitatis ipsorum, Jesa. 42.
 19. *Futurum*, ושלמון, Nam fructus
 operum ipsorum perfolventur ipsis, Heb.
 Fructus operum suorum יאכלו, comedent,
 Jesa. 3. 10. ושלמון נרתיא, Et tibi
 perfolventur vota, Psal. 65. 2.

אשלם *Implere, Complere, Absolvere, perficere*:
Reddere. Præteritum, ולא אשלם, Neque
 implevit, id est, plenè ivit post timorem
 Domini, sicut David pater ejus, Hebr. מלא,
 1. Regum 11. 6. והשלמה, Et perfecit
 illud, id est, perfectè numeravit, Dan. 5.
 26. ה ex forma Hebraica loco א
 characteristi. Dominusque perfecit cum
 eis, id est, prorsus eos consumpsit & hosti-
 bus tradidit, Deuter. 32. 30. pro Hebr.
 הקנירם, אשלמתא מימר רעותך, Perfecisti
 verbum voluntatis tuæ, 2. Sam. 22. 26.
 ואנא אשלמית, Ego autem implevi post
 timorem Domini Dei mei, id est, quam
 potui plenè & integrè Deum colui,
 Hebr. מלאתי, Josua 14. v. 8. *Participium*,
 ושלם שליחותי משלים, Et consilium
 legatorum suorum perfecturus, Jesa. 44.
 26. אם משלמין, Num perfecerint, 2. Sam.
 20. 18. *Imperat.* ושלם קדם אלה ירושלם,
 Redde coram Deo Jerusalem, Esrae.
 7. 19. *Futurum*, ושלם קדמוהי כל שנייא,
 Et complebo coram ipso omnes annos,
 Jesa. 38. 15. ושלם ביה אשלמות
 אבנא, Et implebis in eo impletionem
 lapidum quatuor ordines, Hebr. ומלאתי,
 Exod. 28. v. 17. ארום ישלים, Nam
 perficit sicut in principio statutum de
 me, Jobi 23. v. 14. *Apud*

Rabbinos proverbiale est, שילו הטמ
 Schilo peccavit, & Johanni persolvitur
 illud, id est, Johannes persolvit illud,
 plectitur, punitur, Be-ref. rab. sect. 25. &
 64. Simile vide in נגד.

אשלם *Pacem inire, pacem facere vel pangere*:
Pacem habere, Pace vel prosperitate frui. Præteri-
tum, ואשלם יהושפט, Et pacem iniit
 Josaphat cum Israël, 1. Reg. 22. v. 45.
 מן אקשי לותיה ואשלם, Quis durior
 fuit erga ipsum, & prosperitate usus?
 Hebr. ואשלם, Job. 9. 4. יהושע, Nam
 pacem fecit cum Jehosua, Josua 10. v. 4.
 ושלם עם בני ישראל, Et pacem fecit
 cum filiis Israël, Jos. 11. v. 19. וארי
 אשל, Nam pacem inierant habitatores
 Gibeon cum Israël, Jos. 10. 1. וכןענאי,
 Et Chanaei, qui assimilantur bestiis
 agri, pacem habent tecum, Job. 5. 23.
 ואשלימו עם ישראל, Et pacem
 fecerunt cum Israël, 2. Sam. 10. 19.
Ithpehal, Præteritum, ותשתלם,
 Et pacem habeto, Job. 22. 21.

שלם *Pacatus, pacificus, pacem colens. Plurale*,
 אשלמון, Pacifici sunt nobiscum,
 pacem colunt nobiscum, Genes. 34. 21.

שלם *Pax, salus, prosperitas. Latè patet,*
ut Hebraicè: שלם לבון, Pax sit vobis,
 Hebraicè שלום לבון, Genes. 43. 22. Sic
 Judic. 19. 20. & 6. 23. pro Salvete,
 Salvi sitis. *Rabbinus pro eo dicunt* שלום
 עליכם, Pax sit super vos. *Christus Syrè dixit*,
 אשלמון, Pax vobiscum, Johan. 20. 19. 21.
 Et sine Pronomine, ואמר למלכא שלם,
 Et dixit ad regem, Pax, id est, Salve
 rex, 2. Sam. 18. 28. ואת שלם וביתך שלם,
 Tu salve, salva sit domus tua, salvi
 sunt omnes tui, 1. Sam. 25. 6. *Doctoribus,*
magnatibus & principibus duplicanda est salus:
 שלם למר שלם למר, Pax domino,
 pax domino: שלם מלכי עליכון, Pax
 vobis reges, pax vobis reges: Gittin
 fol. 62. 1. Sic vocantur ibi Rabbinus
 magni. Duplicationem probant ex 1. Par.
 12. 18. Quod Rabbinus vocentur Reges,
 ex Prov. 8. 15. *Per me Reges regnant.*
 השלם ליה ואמרו שלם, Num pax
 ipsi est, id est, num salvus & incolumis
 est? & responderunt, שלם, Num
 salvus est, Genes. 29. 6. ותשאלון ליה
 בשמי, Rogabitis in nomine meo de
 pace, id est, eumque nomine meo
 salutate, לו בשמי, ושלם יהוא ואמר
 מה השלם, 1. Sam. 25. 5. Et dixit:
 Num pax est, ô Jechu, id est, num
 prosperè se res habent? & respondit:
 Quid pax, id est, quorsum quæris,
 num prosperè se res habeant, tot
 stupris & maleficiis matris tuæ
 Izebel adhuc durantibus? 2. Sam. 9.
 v. 22. לרויש מלכא, Dario regi
 pax omnis, id est, salutem plurimam,
 Esrae 5. 7. ועל כל שלם, Et de
 omni pace, quâ ego ipsum affecero,
 Jerem. 33. 9. וקושטא, Veritatè &
 pacem diligite, Zach. 8. v. 19. ושלם
 רחימו, Qui te salutet, Jere. 15. 5.
Cum Pronominibus. וברית שלמי,
 Et foedus pacis meæ non di-

non dimovebitur, Jefa. 54. 10. **שלמכון** Pax vestra multiplicetur, Dan. 3. 31. *Formula salutandi est in exordio epistolæ*, pro, *Salutem plurimam*. Sic Dan. 6. 26. **באנשי שלמיה** In viros pacis ejus, id est, qui fædus pacis cum ipso habebant, Pfal. 55. v. 21. **לא תתבע שלמהון** Non quæres pacem ipsorum, Deut. 23. 7. *Apud Rabbinos*: **שלום** Est præveniens pace (hoc est, salutatione) **quosvis homines**, Avoth cap. 4. **ולא יתן שלום לרבו או יחזור לו שלום כדרך** *Neque dabit pacem preceptori suo (id est, salutabit eum,) aut reddet ei pacem (hoc est, gratias ei salutanti ager) sicut salutantur amici, & sibi invicem respondent*, Majem. in הלכות יסודי תורה cap. 5. **Dare salutem** i.e. salutare: **Reddere salutem**, i. e. respondere.

שלום *Complectum, perfectum, integrum, integer, salvus, incolumis*: **ויהי לבכון שלום** Eritque cor vestrum integrum, Heb. **שלום**, 1. Reg. 8. 61. & 1. Reg. 11. v. 4. & 15. 3. **ויעקב גבר שלום** Et Jacob erat vir integer, Heb. **איש תם** Gen. 25. 27. **שלום הוה בדרוהי** Integer erat seculo suo, Hebr. **תמים** Genes. 6. 9. **אrietem integrum offeret** Arietem integrum offeret, Levit. 1. v. 2. **Quasi die integro**, Hebr. **תמים**, Josuæ 10. 13. **Qui perfectus est scientiâ**, id est, perfectæ scientiæ, qui omnia perfectè scit, Job. 37. 16. **Et cum Tzere in medio**, **Sitque merces tua perfecta in seculo futuro**, Hebr. **שלמה**, Ruth. 2. v. 12. Possit etiam esse **שלמה** cum Chirek. Masculinum emphaticum est: nam **אנר** substantivum, masculinum est. *Plurale*, **וּדְכַרְיָן תְּרִין שְׁלִמִין** Et arietes duos integros, Hebr. **תמים**, Exod. 29. v. 1. Scribitur id in libris vulgò **שלמן** vel **שלמן**, sed omninò legendum cum Chirek in medio. Altera ista forma est à **שלם**, quod quidem Hebraicè eum sensum habet, sed non æquè Chaldaicè. Sic 2. Sam. 20. 19. **שלמין בהימנותא** Perfecti, integri in fide sumus, integræ fidei homines. Item, **מתקלין שלמין** Pondera integra & perfecta, Deuter. 25. 15. **מכילין שלמין** Anniculos integros, Lev. 9. 3. **בני שנא שלמין** Et integri hæreditabunt bonum, Proverb. 28. 10. **Pravè in Venetis legitur** טוביהון ושלמי literis duabus transpositis. **Beati, qui integri sunt viâ suâ**, Pfal. 119. v. 1. *Fæmininum*, **שלמה** vel **שלמה** *Integra, perfecta*: **גלו שלמה** Migratione perfectâ, Amos 1. 6. **Capellam caprarum integram**, Levit. 4. 28. Possunt hæc etiam cum Chirek in medio legi, ut in forma masculina. *Emphaticè*, **שלמה** *Caudam integram*, **אורתא** ut mox: **שלמה** Jonathan Levit. 3. 9.

Lex Domini perfecta est, Psal. 19. 8. *Plurale*, **שבע שבוען שלמן** Septem septimanæ perfectæ erunt, Levit. 23. 15. **Ex lapidibus integris ædificabis**, Deuter. 27. 6. Sic Josuæ 8. v. 31. & alibi.

שילום הכסף *Solutio, Exsolutio, Persolutio*. **שילום הכסף** Exsolutio pecuniæ, Rab.

כורת שלמה *Arcula, Capsula, idem quod כורת*, Kelim cap. 8.

שלמות *Perfectio, integritas, sinceritas animi*: **שלמותא ותריעותא וטרוגני** *Integritas & rectitudo custodient me*, Pfal. 25. 20. **ושלמות ארחתך** Et integritas viæ tuæ, Job. 4. v. 6. **בשלמות שנתך** In perfectione annorum tuorum, Job. 5. v. 26. **In integritate animi ejus**, Pfal. 78. v. 72. Sic Pfal. 101. v. 2. ubi Veneta sunt prava. **Novit Deus integritatè meam**, Job. 31. 6. **בשלמותי אנא הלכות** In integritate mea ego ambulavi, Pfal. 26. 1. **בשלמותך** In integritate tua, Job. 2. 9. **בתקופה שלמותיה** In robore integritatis suæ, Job. 21. 23. *Apud Rabbinos*, **שלמות הראשון** Perfectio prima, id est, Temperamentum, Constitutio hominis: **שלמות האחרון** Perfectio ultima, hoc est, Intellectus, Mens, More par 3. cap. 33. **שלמות הפעולה מורה על שלמות הפועל** *Perfectio operis, docet de perfectione efficientis, authoris*.

שלמותא *Retributio, Compensatio*: **וילמה ישלמנני** *Quare redderet mihi rex retributionem hanc*, id est, quare me rex tanto afficeret beneficio? Heb. **הנמולה הזאת** 2. Sam. 19. v. 36. *Plurale*, **תשלומין** *Retributiones, compensationes*. **Inde induit naturam Prepositionis Pro**, ut in *Targum Jeruschalmi*: **עין תשלומי תבר עין תשלומי עין** Fractura pro fractura, oculus pro oculo, dens pro dente, Levit. 24. 20. Sensus; Fractura sit retributio fracturæ, pro fractura reddatur vel retribuatur æqualis fractura, & sic reliqua. Volunt Talmudici, ut & R. Salomon in loco Levitici meminit, retributionem istam fuisse **תשלומי ממון** retributionem per pecuniam. Et R. Salomon ibidem vers. 21. **אין חבלה אין תשלומין** Ubi nulla est læsio, ibi nulla est compensatio. Sic, **לאדענס סוּצִיּוּם אַד קאָמפּענסאַטיון** Lædens socium suum, ad compensationem condemnatur. Vide Kethubhoth fol. 32. 2. **תשלומי נזק** Compensatio damni. **לבר פטור מתשלומין** Liber, immunis est à compensatione. Sic Rabbinis sæpius pluraliter usurpatur.

תושלמין *Idem*. **Aliquando etiam** **תושלמין** *Annus retributionis est*, Jefa. 24. 8. **אתו ימי תושלמת חובין** Venerunt dies retributionis peccatorum, Hebraicè **תושלמת עובריהון כמדרותהון** Hof 9. v. 7. **ימי השלם**

Et retributio operum ipsorum erit juxta amaritudinem ipsorum, Deuteron. 32. v. 32. אתקבלו
 Receperunt retributionem operum suorum, Jerem. 13. 19. ערן תושלמת חובותי
 Tempus retributionis peccatorum ejus, Ezech. 21. vers. 25.

Idem. תושלמון. Constructè, תושלמות ex qua forma in Jonathane legendum, בן תהון תושלמותהון Sic erunt retributiones ipsorum, Deut. 32. v. 32.

Impletio, completio, complementum, absolutio: תושלמות אבנא Impletionem lapidis, Heb. Exod. 28. 17. In Targum Hierosol. est מלאה אבן per Apocopam: ואת אבני אשלמותא Et lapides impletionis, Exod. 25. v. 7. id est, qui implebantur lapidibus pretiosis: ואת אשלמות יומי משתתא Et in complemento dierum convivii, cum completi essent, Esth. 1. 5. Item, Consecratio, Initiatio, de sacrificiis & oblationibus, quae sic dicebantur, quod iis Implerentur manus sacerdotum, quando eis tradebantur ad offerendum: קרבן אשלמותא הנון Oblatio consecrationis sive initiatoria sunt, Hebr. Levit. 8. 28. מלאים הם Arietem initiatorium, Levit. 8. v. 22. in Jonathane. Et de consecratione, Levitic. 7. 37. al. 27.

Idem: אשלמותא Post dies initiationis, Levit. 8. 34. in Jon. ער יום משלם יומי Usque dum absolvantur dies initiationis vestrae, Lev. 8. 33. Jon.

Educere, Extrahere, Detrahere, Excernere, Evaginare. Præteritum, ארני לא שלף הרבא Non enim extraxit gladium è ventre ejus, Jud. 3. v. 22. ושלפה מנרנה Et extraxit eum ex vagina sua, 1. Sam. 17. 51. Posteaquam extraxerunt lapides, Heb. אחר חלץ, Lev. 14. 43. Participium, שלפי סופא Extrahentes gladium, Jud. 20. 2. Participium Pebil, בן שלף סגל לא, Domum exuti calceum, id est, discalceati, Deut. 25. vers. 10. in Jon. Heb. חלוץ הנעל. Rarius pro hoc Verbo ponitur. ונותא וחמרא ורוותא שלף Scortatio, vinum & inebriatio sunt quasi extractus gladius, scil. ad nocendum, Hof. 11. 4. Sic habent Veneta. Ex structura sermonis potius est Participium præsens activum, שלף Educit, extrahit gladium, id est, armat hominem ad peccandum, & seducit cor ipsorum, nempe hominum, qui iis indulgent. Sic duo participia activa copulantur. Et quod extractum est virilibus, scil. non offeres Domino, Hebr. ונתוק Et avulsum, Levit. 22. 24. R. Salomon explicat de eo, cui virilia manu extracta vel avulsa sunt à nervo suo, ita ut in sacco suo adhuc inclusa, id summè vitiosum est, & ad sacri-

ficia profanum. Faemininum, וחריבה שלפא ביריה, Et gladius ejus evaginatus erat in manu ejus, Numer. 22. 23. 31. Plurale, שלפין למקטל, Saggittæ tua extractæ sunt ad occidendum, Heb. Acutæ factæ sunt, Psal. 45. 6. Infinitivus, בעא למשלפיה מן רישיה Cupivit eum detrahere de capite suo, Num. 21. 36. in Jonathane. Imperativus, שלוף סינך, Extrahe calceum tuum, Exod. 3. 5. in Jonathane. Pro סינך Targum Hierosol. habet ומסנך תשלוף Et calceum tuum extrahes de pedibus tuis, Jesa. 20. 2. ותשלוף סגל ליה Et extrahet calceum ejus de pedibus ejus, Deut. 25. 9. ושלפת ית אבניא Et extrahent lapides, Hebr. וחלצו Levit. 14. 40. Pastivum Ithpehal vel Ithpabel, Præteritum, ואשתלף ברזלא, Et extractum fuit ferrum, scil. de suo manubrio, 2. Reg. 6. 5. ברזל למקטל קטול אשתלפיר Ad edendam stragem extractus est, scil. הרבא gladius, quod Nomen præcedit, Ezech. 21. 10. Hebraicè אשתלפת למקטל Acutus factus est. Extra-ctus est ad occidendum, Hebr. עשהו לברק Factus est ad coruscationem. Extractus gladius dicitur coruscare: Ezech. 21. 15. & v. 28. אשתלפת ex forma Pabel. ולא אשתלפו מנייה Et non fuerunt extracti ab eo, nempe duæ personæ in scortatione à Pinchaso interfectæ, Numer. 21. 8. in miraculo nono istius versus in Jonathane. בכו Tunc extractæ fuerunt calces vel ungues equorum ipsorum, Judic. 5. 22. Hebr. עקבי Calces. Participium, ולא משתלפן סבורי, Neque extrahuntur, excidunt clavi ejus, Jesa. 33. 20. Imperativus, אשתלפי וקמילי, Evaginator, occide à meridie, Ezech. 21. v. 16. Futurum, וישתלף ברזלא, Et excussum fuerit ferrum de ligno sive manubrio suo, Hebr. ונשל, Deut. 19. 5. Usitatissimum est Verbum apud Rabbinos & Talmudicos.

Herba nomen, cujus usus in eluendis sordibus & maculis. Aliàs vocatur קמוניא apud Talmudicos. Herba ista exsiccata, in pulverem contumditur, quo eluuntur sordes. Vide אשלג.

Finis. Sic Munsterus & alii. In tractatu Talmudico Jebhamoth folio 116. col. 1. Finis messis tritici fuit, Glossa, שלפי קציר חטין ושלפי לשון שלף איש id est, סוף קציר חטין ושלפי לשון שלף איש est quod סוף, & est ex significatione שלף איש Detraxit vir calceum suum, Ruth. 4. v. 7. Messis enim tum jam detracta erat, & præterierat. In Aruch parvo similiter explicatur, מוציא קציר חטין Sic in Schabbas fol. 60. שלפי הגזירה היו Finis persecutionis fuit, quod in Aruch & Glossa Talmudica explicatur, נמלטין היו מן הגזירה Liberati fuerunt à decreto. In R. Alphas pro הגזירה legitur שלפי, & השמר, In Schir Hafschirim rabba cap. 6. v. 11. Simile hoc est filia Regis שהיתה

quæ erat colligens (spicâs) in fine, exitu mæsis, (quod pauperum olim erat beneficium.) In Glossa explicatur בלקט השבלים & dicitur, אחר הקוצרים

Onus, Sarcina: בשליף שעליה Cum onere quod in ipso est; Glossa, משאוי, id est, בשליפי וזתרי Cum oneribus parvis, sarcinulis levioribus, Schab. fol. 154. 2. Bava bathra fol. 86.

Flores dactylorum, palmæ florentes. In Gemara, Palmas florentes, & facti sunt postea dactyli, maturi scil. Glossa, דקלים, Bava basra fol. 124. 1.

Vesica piscis, שמליאה רוח, que plena est spiritu: וחד משכחת לה בשילפוחא Et unum invenitur in vesica, Avoda fara fol. 40. 2.

Matrix, Uterus, מקום שהולד מונח בו, Matrix, Uterus, גמל, Si ablata fuerit matrix ejus, Chol. fol. 48. 1. Pro eodem postea in Mischna dicitur, גמל, fol. 54. 1. ubi Mater, matrix, idem est quod שלפוחית, & rursus האם in Gemara exponitur per alia Synonima, האם, fol. 55. 2. & 56. 2. Alibi etiam est Ingluvies, vesicula gutturis in avibus. unde הרנגול שלפוחית של הרנגול Citatur in Aruch ex Vajikra rabba sect. 16.

Pustula: שלפוקין בכל ארעא דמצרים Pustulæ in tota terra Aegypti, Heb. אבקענות Exod. 9. 9. שלפוקין מני באנשא ובבעריא Pustulæ multæ in hominibus & jumentis, ibid. vers. 10. in Jonath. In priori loco Targum Hieros. habet שלבוקין: nam & aliâs ב פ inter se commutantur.

Nuncius Tzionis, qui quotidie solebat Hierosolymam ire. Sic adducit Aruch ex Gemara, sed ibi hodie legitur plene שליו ציון, Beza fol. 25. 2. Alibi verò שלציון est nomen proprium loci: unde, ערבי שלציון Fidejussores Schalzion, Jevam. fol. 109. 2. ubi scil. debitor principalis dimittebatur, & fidejussor capiebatur. Inde monuerunt, à fidejussionibus longè esse recedendum. Sponsio enim non est sine noxa. Munsterus hic addit, Liliium. Id non est in Aruch, ideoq. suspectum.

Aduri, uredine tangi: אדוריא דישלוק: פגעשב אדוריא דישלוק: Sicut herba tectorum, quæ aduritur à sole, antequam perveniat in spicam vel culmû, Hebr. השרפה לפני קמה. 2. Reg. 19. 26. Pro eodem legitur דשלוק Jesa. 37. 27.

Elixare, in aqua coquere, Eruvin fol. 28. 2. Metaphoricè etiam tribuitur Soli, qui calore suo fructus coquit, ut ignis carnes vel alios cibos: משושלק, Ex quo coctus fuerit, id est, maturuerit, Maase-roth cap. 1.

Elixum, Coctum: פריק ליה בשלוקי Re-dimit illud (primogenitum) oleribus elixis, pro ejus valore, Bechoroth fol. 9. אכל שלק Comedit elixum. Olivæ maturæ. זיתים שלוקין. ביצה שלוקין. Olera elixa. Olera elixa.

Elixæ, cocta, עז cap. 2. in Mischna. שלשים: שלשה vel שלשת Tres, tria: Triginta.

Figura trianguli. צורת משולש Triangulum. משולש.

Trinitas, tres personæ divinæ. שילוש

Trinus. Deus est שליש trinus in unitate seu una essentia, sed non שלשה Tres.

Peculiaris etiam hujus Radicis usus est apud Jurconsultos Hebræorum, ubi de jure mutui, crediti vel debiti agunt. In libro Chosen hammischpat, numer. 55. Tertius, id est, Depositarius, Sequester, in cujus fidem vel apud quem rem vel litem deponunt. השליש Deponere in fidem vel custodiam tertii. השליש Deponi. השליש Tertiatio, id est, Deposito in fidem tertii: שליט בזמן ששלישותו בירו נאמן: Depositarius quando depositio seu depositum est adhuc in manu sua, fidem habet duorum testium. Etiam si alter litigantium dicat, שליט עשאן שליט quod non fecerit eum depositarium, tamen השליש נאמן depositario isti fides habetur: etiam si ambo negent, tamen adhuc ei fides habetur. שטר שהיה ביד שליט Literæ contractus vel Obligationis, quæ fuerint in manu depositarii, ac dicat coram judice, illam obligationem exsolutam esse, fides ei habetur, &c. Cum hac conditione fuisti depositarius: על תנאי זה היית שליט Non debet reddere (de manibus suis) depositum, nisi coram judicio, illisq. expressis verbis explicare rationem depositi, quo scil. jure & quâ conditione illud susceperit. שליט שהושלט שטר בירו Depositarius, in cujus manum deposita fuerit Obligatio.

Vide supra in שלל. שלשל

Nomina, plur. שמות. אשריו של Beatius homo ארם שיצא בשם טוב מן העולם qui exit cum nomine bono ex hoc mundo, Medrasch Ruth cap. 1. v. 3. In Beresch. rabba sect. 70. ד' מרות. Hoc est, Quatuor proprietates dicuntur de nominibus. Sunt, qui nomina habent pulchra, & simul opera pulchra. Alii nomina habent turpia, & eorum opera quoque sunt turpia. Aliorum nomina sunt turpia, sed opera pulchra. Aliorum denique nomina pulchra, sed opera turpia, &c. Illustratur ibi exemplis. In Pirke R. Eliezer, cap. 32. Sex nominati sunt בשמותם Nominibus suis, antequam nascerentur; Isaac, Ismael, Moses, Salomon, Josias, & Nomen Melsiæ, &c. Porro singulare שם apud

apud Rabbinos latioris usus est, unde variis nominum appellationibus adiungitur. Est Nomen per se, quo quis nominatur, & est Nomen Grammaticum vel Logicum, unde hæc Nominum sunt differentie: שם העצם Nomen substantiæ, id est, nomen propriū, quo unam substantiam appellamus, ut Ruben, Schimeon. שם הדבר Nomen rei, id est, Nomen substantivum & appellativum. שם התואר Nomen formæ, id est, adjectivum, nomen concretum. שם המקרה Nomen accidentis, id est, Nomen abstractum. שם הקורם Nomen primitivum. שם הנגזר Nomen derivatum. שם פשוט Nomen simplex, sive simplicis figuræ. שם מורכב Nomen compositum. שם הלוי Nomen societatis, id est, conjugatum: ut דבר Verbum, דברים Verba: item Nomen sociatum, id est, adjunctum sive adjectivum: ut, אהוב Hyssopus, est Nomen simplex, אהוב רומי Hyssopus Romanus, est Nomen sociatum. Sic ירק Olus est שם Nomen absolute & simpliciter, & ירק השדה Olus agri, est Nomen sociatum. שם המצטרף Nomen relativum. שם הנדרף Nomen consecutivum, id est, synonymum, quod alterius sensum & significatum sequitur. שם הפועל Nomen Verbale: שם הנצטרף Nomen conjunctum, id est, constructum, in structura cum altera voce positum. שם משותף Nomen communicativum, equivocum. שם המושאל Nomen aliunde accommodatum, id est, metaphoricum. שם המסופק Nomen analogum. שם המוסקם Nomen vivivocum. שם המפורד Nomen dispersum, id est, collectivum, quod singulari numero in multa dispergitur, sive multa comprehendit, &c.

Sicut. Sequi solet ש in sequenti voce: כשם שמקרישין Sicut impossibile est: כשם שאי אפשר Sicut sanctificant. In consecratione circumcisionis dicunt: כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה להופה: Sicut ingressus est fædus (circumcisionis) sic ingrediatur in Legem, in nuptias, & opera bona, Dicendum כשם, non כשם, ut indoctiores Judæi pronunciant. Nam כשם est pro כהשם quod est nomen divinum.

Propterea quod: על שם ש. Et propterea quod aquæ ejus benedictæ sunt, & exundantes irrigant terram, vocatur nomen ejus פישון Genes. 2. v. 13. R. Salom. בן סורר ומורה נהרג על שם סופו. Filius contumax & rebellis occidetur propter finem suum, R. Sal. Deut. 21. 20. כל מעשיך יהיו לשם שמים. Omnia opera tua fient propter Deum, Pirke abhoth cap. 2. Et brevius: כל השמים לשם שמים. Omnia propter Deum, propter nominis divini gloriam. כל העוסק בתורה לשמה Quicumque vacat Legi propter eam, non verò lucri causâ.

De nomine, Propter. idem quod משום.

שם, Deus, DOMINUS: item Nomen, quod per synecdochen generis pro nomine isto glorioso & maximo, quod per quatuor literas, Jod, He, Vav, He, scribitur, & Tetragrammaton vocatur, sumi solet: unde, קול יהוה, Vox Domini, Gen. 3. v. 8. & קול השם in Aben Esra, pro eodem sumuntur. In timore Domini. Apud Talmudicos: Docet quod maledicens patri aut matri suæ, non fit reus mortis, עד שיקללם בשם, nisi quando maledixerit eis per Nomen illud proprium Dei, Schevuoth fol. 36. i. על קירוש השם. Propter sanctificationem Dei. מפני חלול השם. Propter profanationem nominis divini. השם הראה לו עץ הדעת Deus monstravit ipsi arborem vitæ. Sequi solet reverentiæ causâ יתברך. Benedictus sit, vel abbreviatè ית, aut יתברך pro השם, qui sit benedictus. האם לך חכמה כחכמת השם. Num tibi est sapientia, juxta sapientiam Dei, qui sit benedictus? מהו? A Deo benedicto. שהשם ית. Quod deus, qui sit benedictus, &c.

Nomen שם של ארבע אותיות vel שם של ארבע quatuor literarum. Eo intelligunt Hebræi Nomen Dei proprium quatuor literarum, יהוה, quod Græcorum appellatione vocatur Tetragrammaton. Vocatur & passim apud Kabalistas אותיות ארבע שם בן ארבע quatuor literarum, id est, quod constat ex quatuor literis: שם המיוחד Nomen appropriatum, scilicet, proprie Deo conveniens, ab æterna essentia eum denominans: שם הנכבד Nomen gloriosum, quo nullum honorificentius est: vel שם הנכבד והנורא Nomen honorandum & reverendum: item, שם הנדול Nomen maximum & sanctissimum, quod Chaldaicè in Zohar dicitur, שמה רבא וקרישם: item, שמה רבא וקרישם Nomen magnificentum & pretiosum.

Nomen Domini, idem quod Dominus. Hinc R. David ad illud: Et scient יהוה כי שמי יהוה quod nomen meum est Dominus, Jesa. 16. 21. scribit: כמו כי אני יהוה כי הוא שמו ושמו הוא Quia ego sum Dominus. Nam Ipse est nomen ejus, & nomen ejus est ille Ipse. Sic, ליראה את שם הנכבד והנורא את יהוה אלהיך Timendo nomen illud gloriosum & reverendum, nempe Dominum Deum tuum, Deuter. 28. 59. Timere nomen Dei & Timere Deum idem sunt. Sic, ברוך יהוה. Benedictus sit Dominus, Ruth. 4. 14. Targum, Benedictum sit nomen Domini.

Nomen expositum, vel Nomen separatum. Nostri Hebræam appellationem sæpè retinent, Schem hamphorasch, ut & Lutherus scripsit libellum Germanicum contra Judæos de Schem hamphorasch. Intelligitur autem eo Nomen illud divinum Tetragrammaton יהוה, gloriosum, reverendum & maximum, Deo proprium, & nulli alii commune.

mine. Expositum, id est, explicatum, explanatum, declaratum, prolatum & pronunciatum per Nomen אדוני Adonai, Dominus, vel per duodecim alias literas, vel etiam quadraginta duas, ex quibus diversa alia nomina facta fuere, quae per modum mysterii & sanctissimi arcani, sapientibus tantum apud priscos oretenus tradebantur & explicabantur, cum quibus tandem etiam fuere sepulta. Fuit verò etiam per septuaginta duo alia nomina mystica explicatum, quae recenset Petrus Galatinus lib. 2. De arcanis catholicae veritatis, cap. 18. Separatum, id est, sejunctum & distinctum ab aliis omnibus Dei nominibus, & soli Deo proprie conveniens. R. Salomon ad illa Jefa. 42. 8. Ego sum יהוה אני יהוה הוה שמי, illud est nomen meum, id est, הוא מפורש בלשון ארנות וכוחו עליהראות, הוא מפורש בלשון ארנות וכוחו עליהראות, Illud nomen expositum est in significatione dominii, estq; virtus ejus apud me, ad ostendendum, me esse dominum. Id est, Nomen יהוה exponitur, profertur & pronunciatum per nomen ארון: legitur enim semper pro eo ארני, cujus vocalibus יהוה notatum est. R. Levi ben Gerson, R. Bechai in Commentariis suis in Legem, ad illud: כה תברכו Sic benedicetis, Numer. 6. 23. scilicet בשם המפורש In nomine vel per nomē Schemhamphorasch, id est, nomen יהוה, quod postea in singulis benedictionis istius sacerdotalis membris exprimitur. Benedictio ista vocatur ברכת כהנים Benedictio sacerdotum, quā sacerdotes populo benedicebant. Summus sacerdos semel in anno, in festo scilicet Expiationis, quod vocant יום כיפור, nomen illud reverendum tetragrammaton יהוה juxta eas literas, quibus scriptum est, proferebat in Templo sive Sanctuario, cum summa reverentia. Ultimus sacerdos, qui illud pronuntiavit, fuit שמעון הצדיק Schimeon justus. Urbe & Templo vastatis per Vespasianum, totaliter ista pronuntiatio desiit (non enim licitum erat extra Templum Hierosolymitanum illud pronuntiare) & sic quoque vera & genuina ejus pronuntiatio ex omnium Judaeorum cognitione sublata est, non sine singulari Dei judicio, ut Deum suum, qui se proprio suo nomine cognoscendum ipsis manifestaverat, jam ne nominare quidem vel appellare proprio suo nomine possint. De hoc videatur Tetragrammaton Joh. Drusii. R. Salomon, Num. 6. 27. Et ponent nomen meum, id est, ברכום בשם המפורש Benedicet ipsis per Schemhamphorasch. In libro עקרים Ikkarim, Orat. 2. cap. 28. ab initio: שם הנכבד Nomen illud gloriosum cum Jod, He, Vav, He, vocatur שם המפורש Schemhamphorasch, id est, השם הנכבד, Nomen separatum, quae locutio usitata est in libris Rabbinarum, ut quando dicunt de re, quae ab alia separata & discreta est, פורש, Caro separata a

vivo: הפורש מן הערלה Separatus a praeputio. Sic homines, qui à se invicem dignitate aut sanctitate separati & discreti sunt, vocantur פרושים. Sic quoque explicant Rabbini nostri in libro Siphre & in Talmud, illud: Sic benedicetis filius Israel, Num. 6. v. 23. nimirum, בשם המפורש per Schemhamphorasch. Dicitur simpliciter per Schemhamphorasch, aut etiam per cognomen ejus Adonai? textus me docet in sequentibus, ubi dicitur vers. 27. Et ponent nomen meum super filios Israel. Nomen meum, scilicet, לי proprium meum. Quibus declarant, quòd nomina quae dicuntur de ipso Deo & de aliis, imposita sunt ipsi sive ab effectis, sive à qualitate alia, citra affirmationem essentiae ipsius; veluti Nomen אלהים denotat potentiam, ideoq; dicitur de ipso & de aliis, veluti de angelis & judicibus. Sic ארני denotat Dominium, ideoq; dicitur de ipso, & de aliis. Idem de aliis nominibus judicium est, quae de ipso & aliis per communicationem & homonymiam dici possunt. Sed nomen quatuor literarum Jod, He, Vav, He, nullo modo alii rectè convenire potest, quia est nomen, quod de Deo tantum dicitur ratione aeternae ipsius essentiae. Sic quoque scribit Rambam, id est, R. Mosche ben Majemon cap. 61. parte 1. libri מורה More nevochim. Atque hac in re nihil quicquam communicatur cum eo ex ceteris entibus: unde vocatur שם המפורש Nomen separatum. Inter ea tamen etiam invenitur, quòd accommodatur hoc nomen aliis existentibus per metaphoram. Dicit enim Scriptura: Et יהוה Dominus praecedebat eos interdiu in columna nubis, deducendo eos per rectam viam: nocte verò in columna ignis, &c. Exod. 13. 21. Scriptura etiam alia dicit: Praefectus est itaque angelus Dei praecedens castra Israel, & fuit à tergo ipsorum, & profecta est columna nubis ante eos, & substitit à tergo ipsorum, Exod. 14. 19. Haecenus ex libro Ikkarim, qui deinceps fusè in isto capite explicat, quomodo sanctissimum hoc Nomen aliis etiam per similitudinem accommodetur. In libro Cabalistico שערי אורה Schaare ora, in principio, legitur: Scito, quòd omnia nomina sancta, quorum fit mentio in Lege, pendent à nomine quatuor literarum יהוה. Deinde scito, כי שם כן ראותיות, quòd nomen quatuor literarum est instar rami arboris: nomen אהיה autem est radix istius arboris, unde oriuntur plures radices, quae extendunt se circumquaq; in frondes. Reliqua autem nomina sancta sunt instar frondium & palmitum qui emittuntur ex ramo arboris, quorum quisque producit fructum juxta speciem suam, &c. Ibidem in lit. ב folio 4. col. 1. Scito quòd nomen proprium יהוה denotat essentiam Creatoris nostri, omniaq; ab ipso dependent. Vide de his etiam fusè in libro שלום fol. 202. col. 1. In Talmud Sota fol. 38. 1. & in Bemidbar rabba, ad

illud Numer. 6. כה תברכו Sic benedicetis, scilic. בשם המפורש Per nomen Schemhamphorasch. Tu dicis, per Schemhamphorasch: aut fortasse tantum בכינוי per cognomen ejus? textus dicit (mox vers. 27.) Et ponetis nomen meum super filios Israel, egoq; benedicam eis, scilic. בשם המיוחד לי per nomen appropriatum mihi. Et paulò post: אמרו במקדש בשם המפורש Hinc dixerunt sapientes: In sanctuario (Templo Hierosolymitano) per Schemhamphorasch benedicetis: in provincia (extra urbem) per cognomen ejus. Et mox: שם המפורש Prohibitum est pronuciare nomen Schemhamphorasch in locis extra urbem. In Capitulis R. Eliesaris, cap. 47. Quando descendit Deus ut daret Legem Israelitis, descenderunt cum ipso sexaginta myriades angelorum, juxta numerum heroum Israelis, erantq; in ipsorum manibus ornamenta & corona, ועטרו ארת ישראל בכתר שם המפורש, coronarunt Israelitas coronâ Schemhamphorasch. Quamdiu eas gestarunt, erant probiores angelis coram Deo: non dominabatur eis angelus mortis: non faciebant opus naturæ. At quando fecerunt opus vituli &c. R. Bechai in Parascha נשא Numer. 6. vers. 23. Præterea comprehendit illud, אמור להם Dic illis, בשם המפורש simpliciter, non expresse (id est, simpliciter, absolute & generaliter sunt ista verba intelligenda, Dic eis, id est, tali benedictione benedicito ipsis, non quòd jubeat expresse juxta scripturam suam nomen illud Dei proprium & essentialè tetragrammaton, in ista benedictione esse proferendum.) Sunt enim tempora, quibus sacerdotes proferunt illud nomen cum elevatione manuum בפרסום expresse (& publicè ut ab omnibus audiatur) & sunt tempora, שאין מפרסמין quando non pronunciant illud publicè & clarè, אבל מבליעין אותו, sed deglutunt illud (id est, obscure, cum murmure vel musitatione proferunt illud, quasi absorberent.) Sic porrò inquiunt Rabbini nostri, משרכו הפריצים מבליעין אותו, Ex quo aucti fuerunt homines per versi, absorberunt illud nomen. R. Salomon Levitic. 24. vers. 11. ויקב; Sensus ejus est juxta Targum ejus, ופריש, expresse pronunciauit, שנקב שם המיוחד, qui pronunciauit nomen illud Dei proprium & blasphemavit, והוא שם המפורש, quod audiverat in monte Sinai. In Cap. R. Eliesaris, cap. 47. Extitit Pinchas & anathematizavit Israelitas בשם המפורש per Schemhamphorasch & per scripturam sacrarum tabularum Legis, &c. R. Bechai Levit. 24. 10. Et rixati sunt in castris filius mulieris Israelitidis, & vir alius Israelita. Quæri potest, si rixati fuerunt inter se, & iste filius blasphemaverit, quare non accusavit eum apud Mosen, aut quare non percussit eum, aut occidit

eum? Rectum est ut dicatur, virum istum Israelitam indicasse ipsi negotium patris ejus, quòd occisus fuerit, & qualis fuerit mors ipsius: כי משה הרגו בשם המפורש nam Moses occiderat eum per nomen Schemhamphorasch. Idem scribit R. Salomon Exod. 2. Et amplius ad ista verba: Erat filius viri Ægyptii: Erat Ægyptius iste quem occiderat Moses, Exod. 2. Idem scribit R. Bechai hoc loco. Moses ergo adhuc juvenis, occidit Ægyptiũ istum virtute Schemhamphorasch, operatione arcana sanctissimi istius nominis super ipsum pronuntiati. Hæ blasphemæ sunt fabulæ Judæorum, quòd & Christus virtute & scientiâ istius nominis miracula sua fecerit. Eam historiam Latinè recitat Michael Neander in Collectaneis ad Grammaticam suam Hebræam ex Victoria Porcheti contra Judæos, & Germanicè Lutherus in libello suo de Schemhamphorasch. In libro שערי אורה Schaare ora, fol. 1. col. 2. Etiam si verè fuerint penes sapientes primos nomina sancta per traditionem oralem accepta à prophetis, כגון שם 72. nomen 42. nomen 12. literarum, aliaq; nomina sancta plurima, והיו יכולים להרש בהם אותות ומופתים בעולם, potuerintq; per ea signa nova & miracula edere, non tamen usi fuerunt ipsis ad quamvis necessitatem, sed duntaxat tempore persecutionum & calamitatum publicarum, &c. Vide Tetragrammaton Joh. Druſii, & Lexicon nostrum Hebraicum in Radice הוה. Cæterum historia ista de occiso à Mose Ægyptio per Schemhamphorasch, ab Hebræis sic explicatur, angustius à Mose tacta. R. Bechai sect. 1. in Exodum scribit: Scito quòd percussio ista linguâ facta fuerit: occidit enim ipsum spiritu labiorum suorum, unde Rabbini nostri dicunt, שהרגו, quòd occiderit ipsum per Schemhamphorasch. Cujus ratio dependet ex eo quòd mox dicitur, An ad occidendum me istud dicis? Exod. 11. 4. nempe באמירה בלבו, sermone vel verbis duntaxat. Fuerat autem Schemhamphorasch quadraginta duarum literarum. Ejus probatio aut certè indicium est ex Scriptura. Nam David dicit; Per te hostes nostros feriemus, & per Nomen tuum conculcabitur adversarios nostros, Psalm. 44. vers. 6. Dicitur id de nomine 42. literarum. De eodem dictum est: Nam exaltatum est nomen ejus לברו folius, Psalm. 148. 13. (Vox לברו valet in numeris 42. Ergo intelligitur eo nomen expositum quadraginta duabus literis.) Huc quoque pertinet: Suspendens terram על בלימה, Job. 26. 7. &c. Item virtute hujus nominis quadraginta duarum literarum factum, ut Elischa pueris per ludibrium acclamantibus ipsi, Ascende calve, ascende calve, maledixerit ipsis per nomen Domini,

mini, (nempe per nomen quadraginta duarum literarum) unde & factum ut duo lupi quadraginta duos ex ipsis dilaniarint, 2. Reg. 2. 23. 24. Venit autem locutio ista, Et percussit Aegyptium istum, Exod. 2. in eadem locutione qua dicitur, Et egressus est angelus Domini, & percussit in castris Assyriorum, 2. Reg. 19. vers. 35. שאן הכונה הכאת יד כא ubi non est intentio vel sensus de percussione manus, sed de percussione per virtutem. Hactenus ex R. Bechai, quae adducta sunt, non ut amentia Judaeorum, qua ex divina comminatione percussi sunt, robur aliquod accipiat, sed ut nuditas pudenda sapientiae ipsorum prudentioribus detegatur. Ostensum illis fuit, qua virtute aut vi Moses Aegyptium istum interfecerit, Elisaei quoque maledictione per nomen Domini factum sit, ut quadraginta duo pueri vel juvenes per lupos fuerint interfecti. Pari autoritate explicant, quam occasionem habuerit Moses Aegyptium istum percutiendi. Ea traditur in Medrasch rabba in Exodum, sect. 1. hoc sensu: Exactores erant ex Aegyptiis, ושוטרים & curatores ex Israelitis. Exactor Aegyptius praefectus erat decem curatoribus Israeliticis: curator Israeliticus praefectus erat decem Israelitis. Exactores Aegyptii quotidie ibant in domos curatorum Israeliticorum, tempore matutino, ut provocarent eos ad operas sub gallicinium. Vice quadam venit exactor Aegyptius in domum curatoris Israelitici, oculosque suos coniecit in uxorem ejus formam praestantem vitioque omni carentem. Ad gallicinii tempus adsuit, & egredi iussit ad operas maritum istum. Mox reversus exactor iste, intrepidè ad mulierem istam properavit, & sine omni alloquio cum ea concubuit. Unde ista sine mali suspitione credens, maritum esse, ejus appetitui paruit, & gravis facta est ex ipso. Maritus similiter domum revertens, animadvertit Aegyptium istum domo exeuntem. Maritus mox uxorem rogavit, an tetigerit eam! illa respondit הן Ita, & putavi te esse. Exactor Aegyptius cognoscens, rem marito immotuisse, exegit Israelitam istum crudelius ad operas, percussit ipsum, & quesiivit eum morti tradere. Moses id animadvertens, cognoscensque per spiritum sanctum, quid in domo Israelitica istius factum esset, & quid porro contra ipsum tentaturus esset in agro, dixit apud se: Certè vir iste mortis reus est, juxta id quod scriptum legitur: Percutiens hominem, & ipse occidetur, Levitic. 24. 21. Neque ob hoc tantum, sed etiam, quia rem habuit cum uxore Dathanis, mortis reus est, sicut dictum est: Morte morietur adulter & adultera, Levitic. 20. 21. Et respexit (Moses) huc atque illuc, Exod. 2. 12. id est, cognovit, quid fecerit Aegyptius iste domi, & quid facturus esset foras in agro. Et videns neminem adesse. R. Nebemias dixit: Vidit

Moses, neminem adesse, qui commemoraret nomen illud sanctum super ipso, ipsumque interimeret. Et percussit istum Aegyptium. Cum quo instrumento occidit eum? R. Ehyathar dixit: Percussit ipsum pugno. Alii dixerunt: Glebis terrae excussit ipsi cerebrum. Rabbinum verò dixerunt: Commemoravit super eo nomen istud sanctum, & occidit eum, sicut dictum est: Num ad occidendum me tu loqueris? Exod. 2. 14. Hactenus ex Medrasch rabba in Exodum, unde rursus patet, quod virtute nominis istius Moses Aegyptium istum occiderit, ac proinde magnam esse efficaciam nominis istius ter sancti.

שם מלא Nomen plenum. Sic vocant nomen tetragrammaton conjunctum cum nomine אלהים: ut, Et plantavit Dominus Deus hortum in Eden, Genes. 2. 8. Inde dicunt ad illud, שם מלא על עולם מלא Gen. 2. 4. ביום עשות ה' אלהים וידע Ber. rabba sect. 15.

שם שמה Nomen. Absoluta forma in Targum rara est: pro ea enim communiter dicitur שום, ut supra dictum est: Et vocavi nomine bono Bezalaelem, Exod. 31. 2. in Targ. Hieros. In Onkelo & Jonathane בשום quod melius. Forma emphatica saepius de Nomine divino & tetragrammato dicitur, cum additione מפרש vel מפרש. Quod expositum vel separatum est, quod vulgo dicitur à Rabbini Schembamphorasch. Id verò intelligo non de expositione illa ficta per 12. aut 42. literas, sive etiam 72. nomina cabalistica arte efficta, sed de expositione sive pronunciatione, quae fit per nomen vicarium ארני quod per se etiam est nomen divinum. Rarius autem de nomine communi & profano: ותלעבון Ludificabuntur e, o polluta nomine, vel, irridebunt te polluto, hoc est, infami nomine, Hebr. טמאת השם, Ezech. 22. vers. 5. ונקראו Viri nominis, id est, viri celebres, Genes. 6. 4. לכולהון בשמה קראו Omnes nomine suo vocat, Psal. 147. 4. ונקראו In quibus sculptum est & expositum nomen maximum & sanctissimum, per quod creati sunt trecenti & decem mundi, estque exsculptum & expositum in lapide fundamentali, quo obliquavit Creator mundi os abyssi magnae à principio, & quicumque commemorat nomen hoc sanctissimum tempore angustiae, ille liberatur ex angustiis, Exod. 28. 30. in Jonathane fabuloso isto. ונקראו שמה מפרש חקיק עליהון In quibus erat nomen expositum insculptum inde à mone Chorebh, Exod. 32. v. 25. in Targ. Hierosol. pro quo in Jonathane legitur: Nam abstraxerant coronam sanctam, quam habebat in capitibus suis, ונקראו חקיק ומפרש ונקראו שמה רבא ונקראו חקיק ומפרש nomen magna & pretiosum scul-

ptum & explicatum in ea: פָּרִישׁ וְהוֹרֵף בְּרֵאשִׁית אֶתְתִּיאִי Pronunciavit & blasphemavit filius mulieris Israeliticæ nomen illud magnum & gloriosum expositum, quod audiverat in monte Sinai, Levit. 24. 11. in Jonathane, ubi Onkelos simpliciter habet יֵרֵת שְׁמָא Nomen illud, & Targum Hierosolymitanum יֵת שְׁמָא מְפָרְשָׁא Nomen illud explicatum: וְיֵרֵת מְפָרְשׁ וּמְהַרְףֵּן שְׁמָא דֵּי Et qui pronunciaverit blasphemando nomen illud Domini, occidendo occidetur, ibid. vers. 16. לְמַדְרַחַל יֵרֵת שְׁמָא וְיִקְרָא Ad timendum nomen illud gloriosum & reverendum, Deut. 28. 58. וְחָקִיק בֵּיה שְׁמָא In quo sculptum est nomen illud magnum, expositum septuaginta nominibus, Cantic. 2. 17. Ubi Septuaginta dicitur, numero simplici, pro Septuaginta duobus: tot enim aliis nominibus explicatum est à Cabalisticis, ut supra etiam dictum. אָף יֵת שְׁמָא דֵּיהוָה כְּתִיב Etiam nomen illud, quod fuit scriptum & expositum in lapide fundamenti, (nempe Templi Hierosolymitani) Eccles. 3. v. 11. וְבֵיה חָקִיק וּמְפָרְשׁ יֵרֵת שְׁמָא וְיִקְרָא Et in eo (baculo Moysi) sculptum & expositum erat nomen illud magnum & gloriosum, Exod. 14. 21. in Jonathane. וּכְתַב עָלָיו שְׁמָא רַבָּא וְיִקְרָא Et scripsit in eo nomen magnum & gloriosum, projecitque in aquas istas amaras, unde dulces factæ sunt aquæ istæ, Exod. 15. vers. 25. in Jonathane. *Cum Pronominibus*, שְׁמִי Nomen meum, שְׁמֶךָ nomen tuum, שְׁמֵהּ nomen ejus, שְׁמַחֲוֹן nomen ipsorum, quod tamen etiam dicitur à forma שׁוֹב superius positâ. *Plurale*, וְקָרָא אֲדָם Et vocavit Adam nomina, id est, nomina imposuit singulis propria, Genes. 2. 20. *Construct.* וְשָׁמָּה בְּנֵי עֵשָׂו Ista sunt nomina filiorum Esau, Genes. 36. 10. *Cum Affixis*, וְאֵלֶּיךָ שְׁמַחֲוֹן Et ista sunt nomina ipsorum, Genes. 25. 16. *Et nomina ipsarum*, Ezech. 23. 4.

Nomen regis Tzevojim, Genes. 14. 2. dicitur quasi שֵׁם אֲבִיר quod habuerit nomen alæ, potens volatu ad colligendum opes, ut est in Ber. rabba sect. 41.

Fortassis, fortasse, Si fortè, an fortè. Rabbinicum est, unde illud, בֵּי תַאמַר à R. Salomone exponitur, Si fortè dixeris, Deuter. 7. v. 17. Inter Apophtegmata Patrum legitur capite 2. אל תאמר כשאפנדה אשנה שמא לא תפנדה *Cum otiosus fuero, discam; fortassis non eris otiosus.* Quo monuerunt, in mora esse periculum & damnum, nec esse in crastinum differenda, quæ hodie commodè fieri possunt. Fortassis, aliquando in interrogando usurpatur, pro Nunquid?

Schammaus. Caput Phariseorum fuit, paucis annis ante Christum, antagonista perpetuus Hillelis: Vide הלל.

Dissentiunt interpretes. Legitur מַחֲוֵי שִׁמְאֵי. Alius dixit, Portæ sunt Schemmaeorum, id est, terræ Israel, cujus incolæ sunt à Schemorti. Alius, *Porta desolata*, quasi à שָׁמַם, alius dixit *Porta aperta*, sine tegumento aut tecto. Erubhin fol. 11. 1.

Cælum, Celi. Constructè שְׁמַי. Singulari & plurali absolutâ forma caret: הָא רֵי אֱלֹהֵי שְׁמַיָּא & רֵי אֱלֹהֵי שְׁמַיָּא Ecce Domini Dei tui sunt celi, & cæli cælorum, & quicquid in eis est, Deuter. 10. 14. Sicut stellas cæli multitudine, Deuter. 10. v. 22. אֲסַתְכִי כְעֵן לְשָׁמַיָּא Respice nunc versus cælum, Genes. 15. vers. 5. In cælis cælorum, Psalm. 68. vers. 34. דְּאֲחִמֵי שְׁמַיָּא Quum intueor cælos tuos, Psalm. 8. vers. 4. Item, *Deus, celos inhabitans, per metonymiam:* דֵּי שְׁמַיָּא Quod dominantur cæli, id est, Deus cælestis, Dan. 4. 23.

Cælum. Vide notificationem ejus in Lexico Hebraico. Per metonymiam *Deus quia Cælum propriè dicitur habitaculum ejus.* Apud Talmudicos celebre est, הכל לשם שמים *Omnia ad cælum, i. e. Deum, vel, propter Deum, id est, Omnia dicta & facta debent referri ad gloriam Dei, vel gloriam nominis Dei.* In Medrasch Koheleth cap. 5. v. 6. *Qui venit visitatum egrotum, dicit, השמים ירחמו עליך Celi misereantur tui, i. e. Deus misereatur tui.* In Pirke abhothi cap. 4. כל כנסיה שהיא לשם שמים סופה להתקים ושאינה לשם שמים אין סופה להתקים *Omnis congregatio quæ fit propter cælum, i. e. Deum, finis ejus, ut maneat stabilis: quæ autem non fit propter Deum, tandem non manet stabilis.* Ibidem: *Esto honor discipuli tui æquè carus tibi, ut tuus ipsius, et honor socii tui ut timor præceptoris tui, ומורא ומורא שמים ut timor cæli, i. e. Dei.* In eodem lib. cap. 1. נמצא שם שמים *Invenitur nomen cæli, i. e. Dei profanatum.* Hinc illa in Novo Testamento: *Baptismus Johannis unde erat, è celo vel ab hominibus? Matth. 21. v. 25. Item, Peccavi in cælum & coram te, Luc. 5. 18. & 20. v. 4.* In Medrasch Koheleth cap. 9. v. 12. יש לך אדם שחוטא בארץ ואינו חוטא בשמים *Est qui peccat in terram, sed non peccat in cælum, & est qui peccat in cælum, sed non peccat in terram.* Qui verò loquitur linguâ malâ, peccat in cælum & in terram. In libro precum quotidianarum, לעולם יהי אדם ירא שמים, Semper sit homo timens cæli, i. e. Dei. Amplius in Pirke abhoth cap. 5. כל מחלוקת שהוא לשם שמים סופה להתקים ושאינה לשם שמים אין סופה להתקים *Omnis contentio, quæ fit propter cælum, i. e. Deum, ea tandem*

tandem perstabit: quæ autem non sit propter Deum, ea non perstabit. Quæ autem est contentio שהיא לשם שמים, quæ sit propter Deum? est contentio Hillelis & Schammai: quæ autem non est propter Deum, ea est contentio Korachi & ejus cætus, Num.16. Hæc ibi. Contentio, id est, disputatio. Propter Deum, id est, propter verbum ejus & dogmata verbi divini. Hillel & Schammai duo celebres Doctores fuerunt ante Christum, centum circiter annis ante vastationem Templi secundi. Hillel Babylonius fuit: ejus discipuli & sectatores dicti fuerunt בית הלל Domus Hillelis. Alterius, בית שמאי Domus Schammæi. Hillel iracundus fuit: Schammai mansuetus. De his alibi dixi. Semper docendo sibi contradicebant. Jurabant etiam per cælum. Ejus exemplum est in Medrasch Koheleth capite 1.8. השמים הזכרתי Per cælum, in memoriam hoc revocasti mihi, &c. Exemplum temerarii juramenti, quod Christus prohibuit Matth. 5.34. Sic in Berachoth fol.55.col.2. השמים כן הוא Per cælum, res ita habet.

שמימי Celestis: גרמים שמימיים Corpora cælestia: באמצעות הגרמים השמימיים In medium corporum cælestium, R. Levi, Job.26.

שכנו Nomen civitatis, quæ à forti aceto commendata fuit. Unde, לישקיה רביעית רחלא שמנו Bibendum dabitur ipsi quartale aceti Schamgasæi, Gittin fol.69. Abhoda fara fol.12.2. Alibi est nomen Angeli cujusdam, aut vox magica, Schabbas fol.67.1.

שמד Hiphil, השמיד Perdere, Disperdere, Profligare, Delere, Destruere, apud Rabbinos, ut Hebraicè. In Targum אשמד, unde Infinitivus, להשמדה ולהוכרה Profligando & perdendo, Daniel.7.26.

שמד Deficere à religione, apud Rabbinos, quasi seipsum delere, abolere, destruere, perdere. Judei in Germania corrumpunt verbum Hebræum in formam Germanicam, dicentes, Sich schmadden/ Er hat sich geschmaddet/ id est, Er hat sich vertilget/ pro, Defecit à fide Judaica, & animam suam perdidit. Elias in Methurgeman citat locum ex Targum Hierosolymitano, ex hac significatione, או בר ישראל Aut Israëlita qui defecerit (à religione Judaica) & non fuerit reversus, Exod.12. v.43. Pro eo hodie in libris legitur ואסתלק Et recesserit.

משומר Apostata, Defector sui ordinis & fidei defertor, dictus quasi Perditus. Scaliger in tribaresio cap.27. vult משומר tantum esse qui coactus à fide deficit, metu scil. mortis & persecutionis: At מקריא וקן מקריא qui voluntariè deficit. Rabbi Levi scribit 2. Reg. 23.v.22. משומר ישראל יאכל ממנו משומר Ex conditionibus sive articulis de agno pascha-

li est, ne quisquam Israëlita apostata de eo comedat. R. David 2. Reg. 18.17. רבשקה ישראל משומר היה Rafsake Israëlita apostata fuit. Contra apostatas à fide Judaica, Judæi quotidie precationem dicunt, orantes, ne unquam habeant spem salutis. Eidem annexa est imprecatio contra Christianos. Hæc cum paucis Christianis nota sit, placet eam divulgare. Ita autem se habet ipsorum verbis, ut quidem hodie in libris legitur: ולמלשינים אל תהי תקוה וכל הפינים כרנע יאברו וכל אויבי עמך מהרה יכרתו ומלכות זרון תעקר ותשבר ותמגר ותכניעם במהרה בימינו Et omnibus apostatis nulla sit spes: omnes hæretici quasi momento pereant: omnesq. inimici populi tui cito excendantur: regnum superbie eradicato, confringito & destruito: subigito eos omnes cito in diebus nostris: ולמלשינים Delatoribus, calumniatoribus, detractoribus, à Rad. לשון quod est à Nōmine לשון Lingua. Pro hac voce in libris antiquis & manuscriptis lectum fuit, ולמשומרים Et apostatis, Judæis scil. qui à religione Judaica ad aliam defecerunt. Sic lectum fuisse olim, docet Antonius Margarita in suo contra Judæos libro. Legitur etiam sic etiamnum hodie in Commentario ad librum precum ex editione Cracoviana in quarto: in textu autem est ולמלשינים. Verba Glossæ sunt: זפירוש למשומרים אותם ההוטאים בנפשותם. והזכיר משומרים מינן אויבים וזדים וכנגדם אמר תעקר ותשבר ותכניעם. Apostatis, id est, illis qui peccant in animam suam. Commemorat autem quatuor peccatores, Apostatas, Hæreticos, Inimicos & Superbos, contra quos totidem Verbis dicit, Eradicato, Conterito, Destruito, Subigito vel humiliato. Hæc ibi. Cæterum substituerunt Judæi vocem למלשינים inde à centum annis, quando Christiani ceperunt libros ipsorum pervolvere, & censuram suam in quibusdam locis ipsis adjicere. Vocant autem apostatas מלשינים Delatores, proditores, quia solent malitiam Judæorum Christianis detegere. Metu ergo Christianorum, & alia quædam in hac precatione mutarunt. In editione quadam Veneta Precum juxta ordinem Hispanorum: ולמלשינים כל תהי תקוה וכל הודים כרנע יאברו זכל אויבך זכל שונאך מהרה יכרתו והרשעים במהרה תעקר ותשבר ותכלה ותכניעם במהרה בימינו: ברוך אתה שובר רשעים ומכניע זדים. In alia editione Veneta juxta ritum Romanensium Judæorum: ולמלשינים כל תהי תקוה וכל כרנע יאברו זכל אויבך כרנע יכרתו ותכניע אותם במהרה בימינו: באי שובר אויבים ומכניע זדים. Hæc variatio facta est, ne Christiani ipsorum diras animadverterent. Per מנינים Hæreticos, plerunque intelligunt Christianos, ut & per אויבים Inimicos, quos etiam vocant אוסרס Osiores: per מלכות זרון Regnum superbia,

bix, sive **דיים** Superbos similiter intelligunt Christianos sive regnum Romanum. Quid ergo istis fidendum, qui tale excidium & exitium nobis quotidie optant? quorsum tantis privilegiis tutandi, ut illis robur tanta ipso- rum impietas nanciscatur? משומר שנשא משומרת? Apostata si ducat apostatam juxta statuta ipso- rum, ac postea ad Judaisimum se receperint, conjugium ipso- rum reputatur nullum, ac sine libello repudii dissolvi potest: Schulchan aruch par.4. num.26. *Apud Talmudicos*, ישראל משומר, לה ישראלita apostata fuit & coluit illud, scil. idolum, Avoda fara fol.54. col.ו. המשומר לעז Apostatae deficienti ad Idolo- latriam, licitum est mutuo dare in usuram. Cor- pus ejus liberum est, cur non potius facultates ejus? Item, המשומרים Apostatas descendere faciunt in foveam, sed non ascendere, non edu- cunt, vel extrahunt, Bechai fol.214.ו.

Perditio, Profligatio, Exitium, per- secutio: שמר Decreverunt (reges & magistra- tus Christianorum) persecutionem contra Ju- daeos. *Pro hoc frequentius dicunt נורו נוריה Decre- verunt decretum. Inde Author Aruch pro expli- canda hac Radice שמר, adducit duntaxat exempla de Radice נור, docetq. quid ex hujusmodi quibusdam persecutionum decretis apud Judaeos contra statutum sit de exercitiis precum, jejuniarum & universalis resi- piscentiae. In Medrasch Kohel. cap.10. fol.111. col.ו. R.Schimeon ben Jochaj, & R.Elieser filius ejus latebant in quadam spelunca 13.annis in persecutione quadam.*

Notum fieri, Cognos- cendum se exhibere vel dare, Imotescere: Agnoscere, Cognoscere. Verbum est ex אודע, sive ejus Participio formatum, cum additione literae מ ab initio, ut in aliis pluribus in hac litera. Sub forma passiva ha- bet etiam usum Verbi activi, regendo Affixa Prono- mina & casum accusativum. Praeterit. ולא אשתמורע. ולא אשתמורע Neque agnoscitur apud ipsum nobilis pro- paupere, Hebr. נכר, Job.34. v.19. אין אשתמורע Si notum factum fuerit, bovem petulcum esse, Hebr. או נודע, Exod. 21. v.36. in Jonathane. ולא אשתמורע Qui tibi notus non fuit antea, Heb. ואשתמורע יוסף ות אחיה Ruth. 2. v.11. אשר לא ידעת Et agnovit Joseph fratres suos, Hebr. ויכר, Ge- nef. 42.8. נכרא דאשתמורע ליד מכורד Vir qui se co- scendum exhibuit tibi, sit benedictus, Hebr. יהי ויאשתמורעיה ולא אשתמורעיה Neque co- gnovit eum, Hebraice ולא הכירו, Genef. 27. v.23. ואשתמורעיה Et cognovit eum, prociditque in fa- ciem suam, Hebr. ויכירוהו, 1.Reg.18.7. ואשתמורעיה Et cognovit eam, Genef. 37. v.33. ואשתמורעיה Et cognovit eos, Genef. 42.7. אשתמורעיה בטהוין

Non fuerunt agniti in plateis, Hebr. לא נכרו, Thren. 4. 8. לא אשתמורעיה Ipsi vero non ag- noverunt eum, Genef. 42.8. *Particip. ולידת לי Non est qui agnoscat me, Hebr. ואין לי לא ידעית לאשתמורעא, Infinitivus, מכר, Psal.142.5. לא ידעית לאשתמורעא, i.e. ostentare me, Hebr. ולא אכנה, Job. 32. 22. לאשתמורעיה Ad agnoscendum me, ut me agnoscas & mei ra- tionem habeas, cum sim alienigena, Ruth.2.10. Imperativus, אשתמורע בען Agnosce nunc, num tunica ista sit filii tui, Hebr. הברנא, Gen.37.32. Cognoscite & videte, Psal.34.10. ולא אשתמורע חויה, Neque agnosco vul- tum ejus, Job.4.16. לא תשתמורע אפין Non agno- sces vultus personarum, id est, personas, ut alias aliis praeferas ex favore personae, non ex justi- tia causae, Deuter.16.19. לא תשתמורעו אפין Non agnoscetis personas, Deut.1.17. ישתמורעונו Cognoscent eos, Jefa. 66.9.*

Agnitio, Cognitio, notitia: ואשתמורעיה Et agnitio vultuum, id est, personarum in judicio, testatur contra ipsos, Hebr. הברת, Jefa. 3.9. Item Cognatio, ut sequitur.

II. *Agnatum, cognatum esse vel fie- ri: vel Nominaliter, Cognatus, quasinotus & fami- liaris. ונעמי אשתמורע לנברה Ipsi Naomi autem erat cognatus quidam mariti ejus, Hebr. מורע, Ruth. 2.ו. Boaz qui est cogna- tus noster, Hebr. מורעתינו, Ruth. 3.2.*

Cognatio, familiaritas: למחטף היא Ad excindendum cognationem suam, familiares suos, Genef. 49.5.

Nomen angeli, qui cum socio suo ex caelo fuit deturbatus: שמחוא וקוחאל Sam- gafai & Uziel qui de caelo ceciderunt, versaban- tur temporibus istis in terra, Genef. 6.4. in Jo- nathane, pro Hebraeo, ונפילים Et gigantes tunc erant in terra. Gigantes isti fuerunt dicti נפילים quasi Decidui, quod e caelo essent dejecti in terram.

Dimitti, Excidere, Exilire, Dilabi, Elabi, Decidere: וישמוט פרולא מן קתא Et ela- psum fuerit ferrum de manubrio, Hebr. ונשל, Deut.19.5. in Targum Jonathanis & Hierosol. אפחל, אשמיט Dimittere, Intermittere, Re- mittere. Futurum, דרגשי אשמיט Lectum meum di- mitto, Psalm.6.7. Sic habent Veneta. Elias in Rad. אממש legittur Immergo, pro Hebraeo Madefacio, liquefacio, quae lectio videtur melior: תשמיט ידך Intermitte manum tuam, Deuter.15. v.3. ושבעיתא תשמיטנה Septimo autem anno intermittito eam, id est, ne colito terram, sed quiescere sines, Exod. 23. ו. מרי Ut intermittat vel dimittat quisq; dominus crediti,

crediti, Deuter. 15. 2. *Ithpehal, Præteritum*, בַּמָּוֶה
 בְּרוּחַ וְלֹא אֶשְׁתַּמֵּט In loco foraminum, neque elap-
 sa fuit, scil. lancea, Numer. 25. 8. in miraculo
 quarto, in Jonathane. Scribit enim, duodecim
 miracula edita fuisse Pinchaso in facto isto
 transfixionis viri Israëlitis & mulieris Midianiti-
 dis. אֶשְׁתַּמֵּטוּ מִבֵּית מִדְיָן Elabuntur, subtrahunt
 se ex domo studii, id est, ex Schola, Psal. 141. v. 6.
Participium, אוֹרְמִשְׁתֵּמֵי יִרְבֵּיהּ Aut cui elapsum,
 dimotum, luxatum est femur ejus, Levit. 21. 18.
 in Jon. Sic apud Talm. in Cholin fol. 57.

שְׁמֵטָה *Dimissio, Intermissio, Remissio, tam a-*
agrorum & terra colendæ, quam etiam hominum ex
servitute, & debitorum. Fiebat id septimo quoq; an-
no, qui dicebatur Annus dimissionis vel intermissionis.
Quandoq; significat Septennium, septem annorū com-
plexum, sicuti Sabbathum significat diem septimum
& Septimanam integram: וְדִין פְּתָנָם שְׁמֵטָה Hoc est
negotium intermissionis, ut intermittat quisq;
creditor exigere debitum à proximo suo, neque
petat à proximo suo, vel à fratre suo; אָרוֹם קָרַב
nam vocatur intermissio coram
Domino, Deut. 15. 1. וְשְׁמֵטָה Et intermissionis
annus quando veniet, ut aperiamus thesauros
frumenti, Amos 8. v. 5. שְׁמֵטָה Annus di-
missionis, Deut. 15. 9. & 21. 10. וְהָיָה צִדְיָא בְּשְׁמֵטָתָהּ
Eritque vasta, desolata in anno dimissionis, Je-
rem. 17. 4. Hinc Munsterus scribit, significare De-
solationem. Id verò non est per se, sed ex consequenti,
quatenus ager incultus manet. Plurale in forma ma-
sculina, & significat Septennium: וְיִזְמִינָה דִּיתִיבֹן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם תְּלָתִין שְׁמֵטִין דְּשָׁנָן
Dies quibus habi-
tarunt Israëlita in Ægypto, fuerunt triginta di-
missiones annorum (id est, triginta septennia)
quorum numerus est ducenti decem anni: nu-
merus autem quadringentorum & triginta an-
norum est ab eo tempore, quo locutus est Do-
minus cum Abrahamo, nempe die decimoquin-
to mensis Nisan sive Martii, inter partes lectas
(Genes. 15.) usque ad diem egressus ex Ægypto,
Exod. 12. 40. in Jonathane. Vide hoc loco R. Sa-
lomonem.

שְׁמֵטָה *Dimissio, Rab.*

Apud Rabbinos & Talmudicos, intricata & pro-
lixæ est disputatio de jure remissionis: שְׁבִיעִית מִשְׁמַטָּה
Septimus-annu dimittit creditorem,
id est, facit ut creditor cogatur intermittere ex-
actionem debiti. מִשְׁמַטָּה פְּרוּחוֹל אֵינוֹ מִשְׁמַטָּה (de
anno septimo) נֹה דִמִּיטִיט דֵּבִיתוּם. המַחְזִיר חֹב
Qui restituit chirogra-
phū in anno septimo, dicet debitori: Remitto
ego debitum, &c. Scheviith cap. 10. דְּמִרְאוּרֵיתָהּ
Ex Lege dimittit debitum annus
septimus, & Hillel senex fecit statutum, ut an-

nus septimus non dimittat debitum, Gittin fo-
 lio 36. 1. Respondet Gemara, non fuisse generale
 statutum Hillelis, sed speciale de anno septimo
 in isto tempore. Quod autem dicit Scriptura,
 וְהָיָה דִּבְרַר הַשְּׁמֵטָה שְׁמוֹט וְכוּ *Hoc autem est jus remissio-*
nis, remittito, &c. Deuter. 5. 2. illud innuit, שְׁבִיעִית
quod de duabus remissioni-
bus Scriptura loquitur, אחַת שְׁמֵטָה קֶרֶקַע una
scil. est intermissio culturæ terræ, ואַחַת שְׁמֵטָה
& altera est remissio pecuniarum, &c.
 Plura de juribus hisce ibidem in Gittin.

II. שְׁמֵטָה *Rapere, Abripere, Diripere, Eripere:*
Avellere, Evellere, Divellere, Extrahere: וְהוֹרֵד
 Qui fuit rapiens manipulos lini,
 Nedar. fol. 48. 2. שְׁמוֹטוֹ מֵעַל בְּנוֹ *Rapit illud à fi-*
liis ejus, Metzia fol. 114. col. 2. מִשְׁמַטָּה הוּא שְׁמוֹט וְאֹכֵל
Rapiendo rapuit illud & comedit, Bava basra
 folio 28.

שְׁמוֹטָה *Raptor, Prædo, Avoda sara fol. 15. 2.*
 Baal Aruch scribit, non significare eum qui oc-
 cidit homines, sed raptorem vulgarem, qui ve-
 stimenta hominibus spoliat, & aufugit.

שְׁמוֹטָה *Prolongum, promissum, ex signifi-*
catione Coma promissa. Una forma Hebraica est,
altera, Chaldaica: צוֹאָרוֹ שְׁקוּט וְשְׁמוֹט Collum ejus
declive est antrorsum & prælongum, Bechor.
fol. 43. 2. Gemara explicat שְׁמוֹט id est, אָרִיךְ וְשְׁמוֹט
Longum & promissum. Duo vitia sunt in pri-
mogenito. Aruch exponit, אָרוּךְ וְרוֹק Longum
& tenerum Plurale, אֲרוּעָה הוּא לֵה בְנֵי
דְּמִשְׁמַטָּה עַל אֲרוּעָה הוּא לֵה בְנֵי Quæ (fœmina lactans) utitur Venere super ter-
ra, ei erūt liberi cum prælongo collo, id est, אֲרוּכֵי צוֹאָר,
quod vitiosum est, Ketubh. fol. 60. 2.

שְׁמוֹטָה *Bruchus, locustæ species: שְׁמוֹטָה אֲרֵי יִהְיֶה*
 Bruchus cum fuerit in terra, Hebr. וְהָיָה לְךָ, 1 Reg.
 8. v. 37. שְׁמוֹטָה אֲבֵל פְּרָחָה אֲבֵל שְׁמוֹטָה Residuum melo-
 lonthæ abimpisit bruchus, vel, comedit attela-
 bus, Joel. 1. 4. Legitur etiam hoc Nomen Ezech.
 23. v. 21. sed in nullo sensu, unde R. David illic de
 alia lectione monet.

שְׁמֵטָה *Locus intermissus vel dimissus à cultura*
& satione: מִשְׁמַטָּה מְלוּחֵן Locus incultus pro ur-
ticis aut herbis falluginosis, Hebraicè מִשְׁמַטָּה,
 Soph. 2. 9.

שְׁמֵטָה *Stragula villosa, Judic. 4. 18. in*
 Hebræo. In Vajikra rabba ad hunc lo-
 cum, וְתִכְסֶהוּ בְּשֵׁמִיכָה *Et operuit eum stragulâ vil-*
losâ, Judic. 4. Quid est בְּשֵׁמִיכָה? Rabbini qui hîc
sunt (in Babylonia) dixerunt, idem est quod
in linteo vel linteamine. Rabbini autem
qui illic sunt (in terra Israël) dixerūt, בְּמִשְׁכֵּלָה
Stragulâ. Dixit Resch Lakis: Discurrimus per
totam Scripturam, neque ullibi invenimus vas
 aut instrumentum, quod vocetur שְׁמֵיכָה. Quid
 autem

autem est שמי כרה? perinde est ac si dicas שמי מעיד עליה
 Nomen meum sic est, quasi dicas, שמי מעיד עליה
 Nomen meum testatur de ea, quod non tetigit
 eam impius iste, nempe Sifera Jaelem. Hactenus
 sibi. Meminit horum R. David in Commentariis.
Emphaticè שמכתא apud Talmudicos, quod est res crassa, villosa & magni pretii, inquit R. David. De hoc intelligendum est, quod Munsterus hoc loco scribit, עב idem esse quod שמך Spissum.

Iste hortulanus, qui desponsavit sibi mulierem pugillo ceparum, Glossa מלא יד של בצלים, Kidduschin fol. 52. 2. Si quis projiceret porrum vel cepas, Sanhed. fol. 109. 2. Projiceret, id est, spargeret vel expanderet in solo ad exsicandum. Glossa שמכי id est, בצלים. Item, באתרא, In loco ubi ponderat cepas, Erachin fol. 19. 1. *Hanc significationem Munsterus omisit, quia in Aruch quidem exemplum adducitur, sed non explicatur. Contrà שמכא scribit esse genus minuti piscis saliti. Malè. Nam quod in Aruch adducitur אמילו כמכא pro eo hodie in Gemara legitur הרסנא & aliud significat. Alterum autè vocabulum הרסנא genus minorum piscium significat. Ita sæpè significationes vocum inter se permutavit, quando in Aruch expressam interpretationem non habuit. Præterea שמך ponit significare Basin. De eo in Aruch nihil invenitur. Error est, qui ortus ex סמכא Basis, quod est interpretamentum Nominis Hebraici אדן, Exod. 38. v. 27. & 26. v. 19. 21. & alibi.*

שמל Sinistra manus. Sapius scribitur ופני על : ut est suo loco, Et respiciam ad dexteram vel ad sinistram, Genes. 24. 49. ולשמאל Ad dextram vel ad sinistra, Deut. 5. 32. על ידא רכהנא Super manum sacerdotis sinistram, Levit. 14. 15. 26. in Jonath. דהוא שמאלה דישראל. Quæ est sinistra manus Israelis, Gen. 48. 13. Jon.

שמאל Sinister, sinistra, sinistrum. Faem. שמאלית & emphaticè, Super summam manum vestram sinistram, Deuter. 11. 18. in Jonathane.

שמו Ithpehal, אשתומם vel אשתומם Defolari, Vastari: Obstupescere, cum ad animum refertur. Nam stupor animi est ejus quedam desolatio. Rarius in Targum usurpatur, & sæpius per צרה transfertur. Præteritum, אשתומם כשעה דרא, Obstupescere quasi per horam integram, Dan. 4. v. 16. Et stupidum vel obstupefactum se ostendit sub manibus ipsorum, Hebr. אשתוממו Et insanum se finxit, 1. Sam. 21. 13. במחוזון Defolantur per vicus, Heb. נשמו, Thren. 4. vers. 5.

אשתוממו Defolatio, Vastitas: Stupor: אשתוממו

Stupor comprehendit me, Jerem. 8. v. 21. Et desolatio absq; habitatore, Jerem. 51. 37. ואשתוממו מצלי יתיב Et redigam terram in vastitatem & desolationem, Ezech. 33. v. 28. ומשתהון באשתוממו ושתון Et potum suum in desolatione bibent, Ezech. 12. vers. 19. ובאשתוממו תשתי Et in desolatione bibes, Ezech. 12. v. 18. ואשוננו לצרו ולאשתוממו Et ponam eos in vastitatem & desolationem, Jerem. 25. 9.

Stellio, reptile immundum, Levit. 11. 30. in Jonathane, pro Hebræo לטאה, quod R. Sal. scribit esse Lacertam.

שמן Pinguem esse vel fieri: metaphoricè Opulentum fieri.

שמן Pinguis, opulentus: בארעא שמינא In terra pingui, Jesa. 5. 1. ותורי שמינא ופטימא Et boves pingues & faginati, 1. Sam. 15. v. 9. ושמיני עאן Et pingues ovium, Deut. 32. 14. ושמיני תורין Et pingues boum, ibid. in Jonath. עאנין שמנין Oves pingues, ibid. in Jon.

שמן Oleum, Hebr. שרופה Oleum combustionis: Oleum erat pollutum, cujus usus ad cibos vetitus fuit, ut & ad usum sabbathi, ideoque vulgariter in lucernis absumentur: Schabb. cap. 2. in princ.

שמן Butyrum: Pinguedo: ונסוב שמן וחלב Et accepit butyrum & lac, Hebr. חמאה, Genes. 18. v. 8. שמן דנובנין Butyrum caseorum, Judic. 5. 25. שמן דנובנין Butyrum & mel comedet, Jesa. 7. v. 15. ארי שמן דרבש ותפרנסון Comedet butyrum: Nam butyro & melle sustentabuntur, Jesa. 7. 22.

שומן Idem: שומן של חזיר Pinguedo porci, Lardum, Rab.

שמנין Pingues: ומשמנינהון De primitiis ovium suorum, & de pinguioribus ipsarum, Genes. 4. 4.

שומן Pinguedo, Adeps: emphat. שומנא Et obstruxit adeps ipsam aciem gladii, Jud. 3. 22. Mutavit se præ pinguedine vultus ipsorum, Hebr. מחלב, Psal. 73. 7.

שמנונית Idem: שמנונית. שמנוניתא Et comedetis pinguedinem terræ, Genes. 45. 18. in Jonathane. Sic etiam legendum Levit. 7. 20.

שומנית Allium sylvestre, hortensi allio minus, quod dicitur שום. Kilaim cap. 1.

שמן Numulus minutus æreus antiquus Hebræorum. Teruncius, Quadrans, Latinis pro nummo minutissimo sumuntur, ut in illo: Mihi crede, non exhibis inde, donec ultimum teruncium vel quadrantem solveris, Luc. 12. Numulus hic propter parvitatem fuit ex ære. Pruta quandoq; augebatur, quandoq; minuebatur. Inde duplex ejus supputatio apud Talmudicos legitur, quod fuerit vel octonarius vel

rius vel sextarius Assarii. Assarii mentio fit Matt. 10. 7. 29. Nonne duo passeruli assario veneunt? Assarium valebat quandoque sex numulos, quorum quisq; dicebatur פרוטה Pruta. Pruta poterat dispensatio fieri. In disputationem tractum fuit, quis sit valor pruta? Alii dicebant, פרוטה אחר משמנה באיסר, Pruta est una ex octo partibus Issar sive Assarii Italici. Alii dicebant פרוטה אחר מששה באיסר, Pruta est una ex sex partibus Issar sive Assarii Italici. Ad supputationes has conficiendas, varie monetae nominantur, quae ad drachmam sive quadrantem sicli tantum reducuntur. Quatuor autem drachmae constituebant siclum. Pro octonarii supputatione haec afferuntur: שש מעה כסף דינר. מעה שני מוסמיסין. שני פונדיונין. פונדיון שני איסרין. איסר שני מוסמיסין. מוסם שני קונטרינקין. קונטרינק שני פרוטות. נמצא id est, Sex Main argenti faciunt denarium sive drachmam, aut quadrantem sicli. Maa facit duo Pondion. Pondion facit duo assaria. Assarium facit duo musmesin. Musmes facit duo kontrinek. Kontrinek facit duo Pruta. Sic invenitur quod unum pruta sit octava pars Assarii Italici. Haecenus Gemara, in Kiddushchin cap. 1. fol. 12. 1. Supputatio ita constat: Siclus valet quatuor Dinarim sive drachmas: Dinar sex Main, qui faciunt duodecim pundion, qui faciunt viginti quatuor assaria, qui faciunt quadraginta octo musmesin, qui faciunt nonaginta sex Kontrinckin, qui faciunt centum nonaginta duas prutas. Hic potestremus numerus si dividatur per viginti quatuor assaria, invenitur unum assarium valere octo pruta. Altera supputatio, qua pruta est sextarius sive sexta pars Assarii, ita à Talmudicis constituitur: Rabban Schimeon ben Gamaliel dixit: שלשה הדרסין למעה. שני הניצין להדרס. שני שמינין להניץ. שתי פרוטות לשמן נמצא פרוטה אחת מששה באיסר id est, Tres hadresin constituunt Maam, duo hanitzin constituunt unum hadres, duo scheminin constituunt unum hanitz, duo prutoth constituunt unum schemin. Sic invenitur, quod pruta est una de sex partibus assarii. Haecenus Gemara. Sensus: Siclus valebat quatuor dinarim sive drachmas, drachma sex maas, quae valebant octodecim hadresin, qui valebant triginta sex hanitzin, qui valebant septuaginta duo Scheminin, qui valebant centum quadraginta quatuor prutas. Hic numerus divisus per viginti quatuor assaria, invenitur assarium unum constare ex sex prutis. Vidua ergo ista, quae λεπτα δύο minuta duo, (id est, duos minimi valoris numulos) vel תריין מנין ut Syriacè vocantur, iniecit in gazophylacium, sive, קופה של Arcam eleemosynae, ut Rabbini loquun-

tur, (Germani vocant Arcam Dei, Gottskasten) ex superiori illa Traditione, iniecit duo pruta, duos numulos, quorum centum quadraginta quatuor constituebant unum Dinar sive quadrantem sicli sacri, & quorum duo constituebant alium numulum, qui vocabatur Syriacè שמונה, Babylonice שמן, quorum septuaginta duo valebant quadrantem sicli. Hinc expressè de duobus istis מנין dicitur ראיתיהו שמונה, qui sunt unum שמונה, & in Talmud vocantur שמן. Idcirco etiam שמן, ut in Aruch scribitur, vel שמן, ut Gemara scribit, vel שמונה ut Syrus habet, non est vocabulum ab Hebraeo שמונה octo, derivatum, quod octo tales numi unum integrum constituerint, sed est nomen monetae per se, ut alia monetarum nomina, quae tunc in usu fuerunt, quorum certa originitio non habetur. Quod si autem duo ista Lepta Graeca, vel duo Syriaca, fuerunt duae octavae vel duo octonarii, tum ipsorum totum non fuit dictum Syriacè שמונה, nec שמן vel שמן Babylonice, sed קונטרינק quod est corruptum à δραχμῆς Graeco, ut vocatur Actor. 12. quod etiam explicatur Quadrans. Ceterum in Aruch in Rad. הדרס posterior Traditio Talmudica aliter citatur, duobus numeris discrepantibus, nempe ב' הדרסין pro ג' הדרסין, ב' שמינין pro ג' שמינין. Transposita omnino sunt litterae ג' ב' ש, ut ex textu Talmudico evidenter perspicere licet.

שמן Aestimare. Sic ponit in hoc ordine, tanquam Radicem, David Pomarius. male. nam in Aruch rectè explicatur שמן id est, אומרין Aestimant. Est enim Participium plurale à שום Ponere, constituere pretium alicujus rei, aestimare. Vide supra in שום. Ex similitamen significatione produciuntur duo exempla in שם tertio in Aruch: Primum ex Bava metzia fol. 87. 1. השוכר את הפועל ואמר לו כאחד וכשנים מבני העיר נותן לו כפחות שבשכירות דברי ד' יהושע וחכמים Qui conducit operarium, & dicit ei, sicut unius vel duorum civium (erit sc. merces tua) is dat ei summam minorem in conductione expressam, secundum R. Jehosuum: sed Sapientes dicunt, Aestimationem inter utramque faciendam, id est, ut Glossator explicat; Aestimationem intermediam faciunt, ut nec secundum minimum, nec secundum summam ei det. Sic Baal Aruch; Supputant majorem & minorem summam, & dant ipsi medium. Alterum exemplum est in Bechor. cap. 2. in Mischna, ubi ab interpretibus quibusdam aliter explicatur. Significatio haec quoq; à שום petita videtur.

שמע Audire, exaudire, attendere, auscultare, obtemperare, obedire, ut Hebraicè. Sapius tamen in Targum per קבל redditur. Praeter. בר שמע Quando audivit servus Abrahami, Genes. 24.

vers. 52. ושמע יתרו Et audivit Jethro princeps Midianitarum, Exod. 18. 1. **ביום** דשמע כל נדרהו In die quo audivit vel percepit omnia vota ejus, quicquid voverat, Numer. 30. v. 6. ושמעית ית Et audivi quicquid locutus esset mecum, Ezech. 2. v. 2. ושמעו ית שמעו גבורתך Qui audiverunt famam potentiae tuae, Num. 14. 15. **די אגא שמע** Particip. **די אגא שמע** Quod ego audiam sermones vestros malos, 1. Sam. 2. 23. **מן דשמע** Ne probro afficiat te quisquis audiverit, Prov. 25. 10. **על אודנה** על אודנה Apud aurem auscultantem, Prov. 25. 12. **כרי שמעון** Quando audiunt omnes populi, Dan. 3. 7. **יח שמעון** Auscultantes, obediens, Hebr. **יח שמעון** Et decedentes, defectores, qui scil. deficiunt ab uno, & obediunt alteri, 2. Reg. 25. v. 11. **יח שמעון** Infinitivus, **יח שמעון** Fuitque cum audiret Laban, Genes. 29. v. 13. in Jon. **יח שמעון** Et nolueritis audire, Levit. 26. v. 21. **יח שמעון** Ab audiendo, auditu, Eccles. 1. 8. **יח שמעון** In audiendo te, cum audiveris, 2. Sam. 5. 24. **יח שמעון** In audiendo vos, cum audiveritis vocem tubae, Jos. 6. v. 5. **יח שמעון** Imperativus, **יח שמעון** Audi filii mi castigationem patris tui, Prov. 1. v. 8. **יח שמעון** Et auribus tuis percipito, Ezech. 3. 10. **יח שמעון** Audite justi, Jesa. 33. 13. **יח שמעון** Femin. **יח שמעון** Audi ecclesia Israel, Psal. 45. 11. **יח שמעון** Audi ecclesia Israel, Psal. 45. 11. **יח שמעון** Audite vocem meam urbes, Jesa. 32. 9. **יח שמעון** Futur. **יח שמעון** Et vocem plurium audiam, Job. 4. 16. **יח שמעון** Et orationem ipsorum exaudiet, Psal. 145. 19. **יח שמעון** Et exaudiet verba ipsorum, 1. Sam. 2. 25. &c. **יח שמעון** Cum audietis sonum, Dan. 3. 5. **יח שמעון** Ithpehal, **יח שמעון** Præteritum, **יח שמעון** Et sermo hic auditus fuit in domo Pharaonis, Genes. 45. 16. **יח שמעון** Num auditum est sicut hoc? Deuter. 4. 32. **יח שמעון** Etiam obediens se præbuerunt, scil. deficientes, nam Hebr. **יח שמעון** Jerem. 46. 16. **יח שמעון** Qui obediens se præbuerint regi Babyloniae, 2. Reg. 25. 11. **יח שמעון** Participium, **יח שמעון** את Chaldaeis te obedientem exhibes, ad Chaldaeos tu deficiis, tu Chaldaeis te subjicis, Hebr. **יח שמעון** Jerem. 37. 13. **יח שמעון** את אל הכשרים את נפל Ego me non præbeo obedientem Chaldaeis, non ego ad Chaldaeos deficio, Jere. 37. 14. **יח שמעון** Futurum, **יח שמעון** על פומך Ne audiat in ore tuo, Exod. 23. v. 13. **יח שמעון** Et audietur à Chaldaeis, Jerem. 21. 9. **יח שמעון** למשרית אדם Et morigeros nos præbeamus castris Assyriorum, Hebr. **יח שמעון** ונפלה Et deficiamus, 2. Reg. 7. v. 4. **יח שמעון** ונפלה Et Ammonitæ obedient illis, Jesa. 11. v. 14. **יח שמעון** Ad auditum auris obedient mihi, 2. Sam. 22. 45. Psal. 18. 45. **יח שמעון** Et non obedient ei amplius gentes, Hebr. **יח שמעון** ולא יתרו Et non confluent amplius, Je-

rem. 51. v. 44. **יח שמעון** Apud Talmudicos, **יח שמעון** אגב אורחך לבעל **יח שמעון** Dū es in via, obedito inimico tuo, Sanhed. fol. 95. 2. Adducitur ut **יח שמעון** vulgare proverbium, unde præfigitur, **יח שמעון** היינו דאמרי אינשי. **יח שמעון** Idem cum dicto Christi Matth. 5. 25. **יח שמעון** אפּהל, **יח שמעון** Audire vel audiri facere, proclamare, promulgare, pronūciare, audiendum proponere, &c. ut Hebraicè. **יח שמעון** Præteritum, **יח שמעון** אשמע לסיפי ארעא Dominus proclamavit ad extremitates terræ, Jesa. 62. v. 11. **יח שמעון** מן שמעון De cœlis audire fecit te vocem verbi sui, Deut. 4. 36. **יח שמעון** לא אשמענא כהדא Non fecisset ut audiremus talia, Judic. 13. 23. **יח שמעון** מן שמעון אשמענא דין De cœlis promulgasti iudicium, Psal. 76. 9. **יח שמעון** ונאנא Ego audiendum proposui vobis doctrinam Legis meæ de monte Sinai, Jesa. 43. 12. **יח שמעון** Particip. **יח שמעון** בשמע שלם Promulgantis pacem, **יח שמעון** פורקן Proclamantis redemptionem, Jesa. 52. 7. **יח שמעון** Infinitivus, **יח שמעון** לאשמעא בקל שבחא Proclamando voce laudis, Psal. 26. 7. **יח שמעון** Imperativus, **יח שמעון** יחי בצפר טובך Fac ut audiam manè benignitatè tuam, Psal. 143. v. 8. **יח שמעון** Futurum, **יח שמעון** ונאשמע לרביר Et faciam ut audiat Rabbat Ammonitarum clangorem belli, Jerem. 49. v. 2 &c. **יח שמעון** Talmudici, **יח שמעון** מנור Audio, percipio inde.

יח שמעון Auditus, **יח שמעון** Auditio: **יח שמעון** אין חיבין על שמיעות Non sunt rei de auditione vocis, Horajoth cap. 2. **יח שמעון** Cum quis scil. à socio suo adjuratus ad dicendum testimonium, non perhibet testimonium, cum tamen sciat, sicut dicitur; **יח שמעון** Quum autem anima peccaverit, **יח שמעון** קול ושמעוה קול, **יח שמעון** audiverit vocem juramenti, &c. Levit. 5. 1.

יח שמעון Auditus, **יח שמעון** rumor, fama, sermo, nunciū: **יח שמעון** עקב Cum audiret Laban nunciū de Jacobo, Genes. 29. 13. **יח שמעון** גבורתי ית שמעו גבורתי Famam potentiae meæ, Jesa. 66. 19. **יח שמעון** אודן Ad auditum auris, Psal. 18. 45.

יח שמעון Audiens: **יח שמעון** ונכרא שמעוה Et vir audiens, Hebr. **יח שמעון**, Prov. 21. 28.

יח שמעון Auditus: **יח שמעון** אודן Ad auditum auris obedient tibi, Hebr. **יח שמעון**, 1. Sam. 22. 45.

יח שמעון Fama, rumor, sermo, **יח שמעון** אודן Innovans auditiones novas, id est, res novas & inauditas, Cantic. 5. v. 10. **יח שמעון** לא תקנא שמועתה Non est recta fama ista quam ego audio, 1. Sam. 2. v. 24. **יח שמעון** שמענא שמענא שמועתה Auditu nostro audivimus rumorem, Job. 28. 22. **יח שמעון** בישא A rumore malo non timebit, Psal. 112. 7. **יח שמעון** Apud Rabbinos præterea est **יח שמעון** Historia, narratio, Fabula, **יח שמעון** que audienda proponitur.

יח שמעון Fama: **יח שמעון** ויהוה שמעיה סגי Eratque fama ejus magna in tota illa terra, Hebr. **יח שמעון**, Josue 6. vers. 27.

יח שמעון Idem. **יח שמעון** רסנו שומענייה Odio habebant famam

mam ejus, odiosum de ipso spargebant rumorem, Moed caton fol.17. col.1. Vide & Megilla fol.25.2.

שמעתא Lectio, qualis in Scholis audienda discipulis proponitur & praelegitur, dicta quasi Auditio, quia auditur ab auditoribus. Sic quam nos dicimus Scripturam sacram, Hebraei dicunt **מקרא** Lecturam sacram. Debet enim legi ab omnibus, sicut omnibus à Deo proposita & oblata est. לא שמיע לי הא שמעתא Non est audita mihi hæc lectio, non audiui, non didici unquam hanc lectionem, Talm. Sic vocantur explicationes, quas à Majoribus suis Hebraei acceperunt & didicerunt, & tandem in doctrinale suum Talmudicum retulerunt. Et incidere, in mentem veniret ipsi lectio in loco alio audita. לא מיבריא שמעתא Non fuit clara, perspicua lectio ista ipsis, non benè perceperant, intellexerant lectionem istam. Et recitabat istam lectionem. Et didicit lectionem ex ore ejus.

שמע Auditus, auditio, obedientia: ולא למשמע Et non ad auditum aurium judicabit, Jesa.11.3. Ad auditionem auris audi vi te, Job.42.5.

שמעתא Obedientia: ורב על משמעתך Et primarius est obedientiæ tuæ, id est, præfectus servis obedientibus tibi, qui tibi obediunt, & ad nutu tibi parent, 1.Sam.22.14. Et constituit eum David obedientiæ suæ, id est, satellitibus & aliis officariis, qui suis officiis Davidi semper præstò erant & parebant, 2.Samuel.23.23.

שמע Apud Talmudicos quandoq; est Nomen, Auditio, auditus, id est, Sensus simplex & literalis vocis vel locutionis alicujus: משמעות דורשין Sensus diversi concionatorum sunt de hoc loco: unus exponit sic, alter ita, Sanhed. folio 106.2. Schevuoth fol.19. col.1. quandoque Participium, Audire faciens, proponens, docens: מא שמעיה Docet nos, proponit nobis: Quis est simplex sensus ejus; quomodo possumus hoc inde audire, cognoscere vel percipere? Quis sensus, quem sonum vel sensum id exhibet? Aliquando idem valet, quod apud Latinos, Subaudiendum, q. d. Subaudi facit hic nos, &c. ut in Medr. Echa cap.1.v.5. שלח ואיתי Misit & adduxit medicos. Ad hæc verba glossator scribit. Misit, subaudiendum, Vespasianus. Sic alibi.

II. **שמע** Ministrare, servire: כל יומא הוה משמע לרבי מאביל ליה משקי ליה Quotidie erat ministras ipsi Rabbi Jehudæ, cibum & potum ei præbendo, id est, ministrabat ipsi ad mensam, Avoda

zara fol.10.col.2. ונשמעוך ונשמעוך. Quis det nobis pedes ferreos, & seruiemus tibi, eundo scilicet post te & tibi seruiendo? Berach. fol.41.2.

שמע Minister, Servus: אמר ליה שמעיה Dixit ipsi servus ejus. אמר שמעי Dixit, respondit minister meus. שמעיה רבא Minister ipsius Rabba.

שמר Nomen lapidis pretiosi secundi in pectore Abaronis pro nomine Schimeonis: Hebraicè dicitur שמרה, Chaldaicè ירקן vel ירקתא. Hoc autem legitur in Schemoth rabba sect.38. in fine.

שמץ Hebr. שמצה. Parum, Pauxillum; Minimum: שמץ פסול Parum vitii, Megilla fol.25. Kiddusch fol.71. משום שמצה, Avoda fara fol.31.ו.

שמר Custodire, Servare, Observare, Hebr. לי Targum transfertur per שמר ut ibi dictum.

שמירה Custodia, observatio, conservatio, Rab. שמר Custos.

משמרת Custodia, Vigilia.

משמרת Reconditorium, in quo aliquid asservatur. Item, Saccus colatorius, per quem vinum turbidum & fecatum colatur, Schab. cap.20. in princ. Suspendunt saccum colatorium in die festo. Glossa, משמרת id est, שק שמסננין בו היין משמרת שמוציאה את היין וקולטת את השמרים Saccus fecinaceus emittit vinum & retinet faeces, Pirke avoth capite 5. Sic memoria, quæ falsa & vitiosa servat, vera ac bona transmittit.

שמירה Custodia, Vigilia, Excubia, tempus quo custodes urbis vigilant, in excubiis sunt. Antiquitus nox distributa erat in tres vigiliis, quarum quæque quatuor compledebatur horas. Textus est in libro ברכות Berachos fol.3. col.1. Rabbi Eliezer dixit: שלש משמרות הן הלילה ועל כל משמר ומשמר יושב הקבה ונו Tres vigiliis habet nox, & in unaquaque vigilia sedet Deus sanctus & benedictus, ac rugit instar leonis, sicut dicitur: Dominus de excelsis rugit, & de habitaculo suo edit vocem suam, rugiendo rugit propter habitaculum suum, Jerem.25.30. Et rursus paulò post: R. Isaac Samuelis filius dixit: שלש משמרות הן הלילה ועל כל משמר ומשמר יושב הקבה ושואג כארי ואומר אוי לבני שבקונותיהם החרבתי את ביתי ושורפתי את היכלי והגליתים לבן אומות העולם Tres vigiliae noctis sunt, & in unaquaque sedet Deus sanctus benedictus, ac rugit instar leonis, dicitque: Væ filiis meis, quod propter peccata ipsorum vastavi domum meam, & combussi templum meum, ac deportavi eos inter populos mundi. Alii tamen etiam docuerunt, Quatuor esse vigiliis noctis, ibid. in seqq.

Custos. Apud Talmud. sic vocatur id quod aliquid protegit, custodit, conservat, ut, cutis in carne, putamina in nucibus, malogranatis, amygdalis, & similibus, vocantur שומר, Oketzim cap. 1.

Custodia, domus vel locus custodiae aut custodum: Tugurium: בית שומירה או בית דירה Et in primis si fuerit in eo domus custodiae vel domus habitationis, Erubhin capite 2. in Mischna. Glossa שומירה id est, בית שומרים ein Wachtheufste / ein Bannwartheufste. שומירה Domus custodiae in vinea, Kilaim cap. 5. Et tugurium custodum, quod non est obductum luto vel caemento, Bava basra fol. 68 2.

Faeces, ut Hebr. sic dictae, quod vinum aut alium suū liquorem conservent, donec purificetur: שמרים Sicut vinum quod conservatur super faecibus suis, Jere. 48. 11. In Hebraeo est plurale שמרים. Elias legit שמירה, quod est à forma שמר: prior ista forma est à שמר. Pluraliter diceretur שמרות vel שמרות. Alibi pro Hebraeo non legitur.

In facibus residere vel conservari. Imperativ. אשתמר In facibus tuis reside & quiesce, vel, quietus esto, Jesa. 7. v. 4. Sic Hebraeum השמר eodem modo Hebrei hoc loco exponunt, cujus significationis indicium volunt esse Accentum in ultima syllaba: nam aliàs semper dicitur השמר cum accentu in penultima.

Adamas, Petra durissima, Lapis qui duritie sua adamanti similis est, ut Silex: שמר טינרא Ex lapide durissimo rupis, Hebr. מחלמיש, Deuter. 32. 13. in Targ. Hierosol. בטרם שמר Ungue (id est, acumine) adamantis, Hebr. בצפון שמר, Jesa. 17. 1. למען רמן שמר Petram durissimam in fontem aquarum, Hebr. חלמיש, Psalm. 114. v. 8. In petram durissimam extendit manum suam, Hebr. בחלמיש, Jobi 28. v. 9. Qui produxit tibi aquam è lapide durissimo rupis, Deuter. 8. 15. in Jonathanc. Emphat. דשמירא תקוף מטינרא Sicut adamas durior est rupe, Hebraicè בשמר, Ezech. 3. v. 9. תקוף בשמרא Durum ut adamas, Zach. 7. 12.

Schamir. Scribunt Talmudici, fuisse vermiculum instar grani hordeacei, cujus virtute fissi & scissi fuerunt lapides durissimi. Unde volunt Mosen eo usum fuisse ad aptandos lapides pretiosos Ephodi: Salomonem etiam eo diffidisse lapides ad aedificationem Templi, cum lapide integro, lapidibus quadratis & devolutionis, prout è monte scissi & advecti fuerunt, sine usu ferramenti alicujus, templum exstruxisse legatur, 1. Reg. 6. 7. In Pirke avoth capite 5. refertur inter decé illa, quae Deus creasse scribi-

tur vesperâ sabbathi sub crepusculum. In Talmud גיטין Gittin, fol. 68. col. 1. prolixa & impia fabula refertur, quâ arte rex Salomon Templum aedificaturus, eum consilio & ope Sapientum ab Asmodæo, daemoniorum principe, impetravit. In Talmud סוטה Sota, folio 48. in Mischna scribitur: משחרב בית המקדש בטל השמר A quo tempore vastatum fuit Templum sanctum, desit esse vermiculus Schamir. In Gemara deinde explicatur, qualis ejus usus fuerit ad lapides findendos. R. Salomon scribit Jesa. 5. v. 6. Ego verò dico שמיר significare חולץ חוק vermiculum fortem, qui diffundit lapides. Eo usus fuit rex Salomon ad aedificationem Templi sancti, juxta id quod dicitur: כשמיר חוק מצור Sicut Schamir fortior est rupe, Ezech. 3. 9. R. David scribit 1. Reg. 6. v. 7. ad verba, אבן שלמה Lapidem integro. Quomodo scilicet advexerunt eos de monte, ubi cadebant eos sicut decedebat. Posteaquam verò eos advexerant ad Templum, nihil quicquam amplius ab eis cadebant, sed integris utebantur ad structuram, prout eos adduxerunt de monte. Sicut ex Rabbiniis nostris, qui asserunt, etiam in monte non fuisse casos ullo instrumento ferreo, אלא שמיר בחולץ אחת שנקרה שמיר sed per vermiculum quendam qui vocatur Schamir. Eum si adhiberent ad lapides, statim per se fuerunt fissi & dolati. Ajunt etiam vermiculum istum fuisse כמין שיעורו instar grani hordei. Posuerunt eum & conservarunt in arcula plumbea, cum surfuribus hordeaceis. Si ponerent eum etiam supra montem, diffundebat eum. Eo divisit Salomon omnes lapides Templi. Quis autem dedit eum regi Salomoni? aquila adduxit eum ex paradiso, sicut dictum est: Et locutus est Salomon ad jumenta & ad aves, 1. Reg. 4. v. 33. Quid locutus est ad aves? quæsit ex eis, ubinam esset Schamir vermiculus. Confestim avolavit aquila, & attulit eum, adduxitq; ad Salomonem ex paradiso. Estq; hoc unum ex iis, quibus dedit Deus dominium, ut tenerum & molle dominaretur in durum. Eo dolavit Moses lapides pretiosos Ephodi: eo dolavit lapides Tabularum primarum & secundarum Legis. Hæc verò per Cabalam habuerunt Rabbini nostri inde à diebus Mosis, quæ nostrum non est in dubium vocare, aut de iis disputare. Hæc R. David. Postremum illud de aquila, adducitur in Jalkut, 1. Reg. 6. ex Medrasch שוהר טוב. Aliter autem de eo tradunt Talmudici, ut dictum.

Semiramis, Medr. Esther. cap. 1. v. 9. Uxor Nebucadnezaris, Vajikra rabba sect. 19. in fine.

Cepæ acerrimæ genus, cujus usus est in medicina: Talm. Oketzim cap. 3.

Ministrare. Respondet in Targum Hebraeo שרת & קהן Sacerdotio fungi, & sæpè Verbo

Verbo עמר, quando cum לפני constructur, et denotat stare coram aliquo ministrandi gratia. Præteritum, ושרת אחו. Et ministravit ipsi, Hebr. ושרת אחו. Et ministravit coram ipso, Hebr. ושמעור לפני. 1. Sam. 16. 21. Et ministravit ipsi, 1. Reg. 19. vers. 21. Participium, היה משמש קדם. Erat ministrans coram Domino, Hebr. היה משרת. 1. Sam. 2. vers. 11. Plurale, והיו במקדשי משמשין. Eruntque in sanctuario meo ministrantes, Hebr. ומשמשין ית ביתא. Et ministrantes domui meæ, Ezech. 44. 11. Construct. משפשי ביתא. Ministratoribus domus meæ, Ezech. 45. v. 5. Femininum, ומשפשא ליה. Et (puella ista) ministrabat ei, 1. Reg. 1. 4. משפשא קדם מלכא. Ministrabat coram rege, 1. Reg. 1. 15. Infinitivus, לשפשא. Ad ministrandum, Exod. 28. v. 35. לשפשא קדמי. Ad ministrandum coram me, Exod. 29. vers. 1. לשפשא קדמי. Ne ministrarent mihi, Hof. 4. v. 6. ולמשפשא במקמא. Et ad ministrandum diei, Hebr. לשפשוותיה. Ad ministrandum ei, Jesa. 56. 6. בשפשוותהון. In ministrando ipsos, dum ministrant ipsi in portis atrii, Ezech. 44. v. 17. לשפשוותהון. Ad ministrandum ipsis, Ezech. 44. 11. קדמי תשפשא. Coram me ministrabis, Hebr. לפני תעמוד. Jer. 15. 19. Et coram Eleaasare sacerdote ministrabit, Hebr. ועמוד. Numer. 27. 21. in Jonath. ועפשא קדמי. Et ministrabit coram me, Hebr. ועבון. Et sacerdotis ministerio fungetur, Exod. 40. 13. ועפשא עם אחוהי. Et ministrabit cum fratribus suis, Hebr. ושרת. Numer. 8. vers. 26. משפשוון שמיא. Ministrabunt cæli desuper, Hebr. ושמיון עמו. Stillate, Jesa. 45. 8. ושמיון ושמיון. Et cæli ministrabunt rorem suum, Zach. 8. vers. 12. ושמיון ותיה. Et ministrabunt ei, Numer. 3. 6. ושמיון בהון. In quibus ministrabunt, Ezech. 42. v. 14. ושמיון. Et ministrabunt tibi, Num. 18. 2. ושמיון. Ipsique ministrabunt ei, Numerorum 1. v. 50.

Minister, propriè sacrorum, Diaconus, subdiaconus. Sacerdotis vicarius, vocatur זון. *hujus vicarii minister dicitur* שמפשיה בר נון. *ut:* שמפשיה בר נון. *Et minister ejus* Jehosua filius Nun, Exod. 33. 11. *in T. H.* Plurale, שמפשיין קדמיין ברומיא. *Ministri sancti in excelsis stant coram ipso,* Heb. שרפאם. Seraphim, Jesa. 6. 2. שמפשא. *Ministri, Jesa. 6. v. 6.* Ipse stabit cum ministris meis, Hebr. חוא יקום עם שמפשיי. *Ministrabit mihi,* Psal. 101. v. 6. ושרתני. *Gaudium domus fervorum meorum, Psal. 137. 6.* וקום עם שמפשיי. *Stabit cum servis meis, Psal. 101. 6.* שמפשיי. *Idem:* משום שניה דמשרא. *Idem:* משום שניה דמשרא. *Ministorum ejus,* Num. 11. 28. Jos. 1. 1. משום שניה. *1. Reg. 10. v. 5.*

Ministerium, Officium: *Ufus: Emphat.* Omnia vasa ministerii, Num. 4. v. 12. ית כל מני שפושא. Me restituit ad ministerium meum, Hebr. יתי אחיב על שפושא. ויתיבנד על. Et restituet te ad ministeriu tuum, Hebr. ומשפושך ימננדך. Et de officio tuo depellet te, Hebr. וממעמדך. Et de statu tuo, Jesa. 22. 19. Apud Rabbinos, שימוש תהלים. *Ufus:* officium libri Psalmorum. *Liber est sic vocatus.* Apud Grammaticos, השמוש ב Litera ב ministerii, id est, servilis.

Vide mox infra. *Ministra, Famula.* In Bereschith rabba, sect. 18. Deus non creavit mulierem ex manu Adami, שלא תהא משמשנית, ne fieret ministra, manibus semper famulans. Sic legitur in Jalkut fol. 8. col. 2. Sed in Bereschith rabba scriptum מממשנית contrectans manibus, scil. furandi causa. *משש.*

II. שמש, שמש, Concumbere, ministerio mariti fungi, ministerium lecti vel thori conjugalis ministrare: Coire, Rem habere. Sic quandoque respondet in Targum Hebræo בואו quando hoc sensu sumitur, quandoque Verbo שכב, quandoq. Verbo ענה. *Hierosolymitanis et Babylonis fuit usitatissimum.* Præteritum, אלו שמש חר עליא עם אתך. Si concubuisset adolescens quispiam cum uxore tua, induxisses super nos peccatum maximum, Genes. 26. 10. in Targ. Hierosol. ואלל דשמש עם אתה חבריה. Propterea quod concubuit cum uxore proximi sui, Deut. 22. 24. Jon. ושמש עם בלחודיו. Qui concubuit cum ea solitariè, Deut. 22. 25. Jon. *Fœmi:* ושמפשא עם אבחה. Et concubuit cum patre suo, Hebr. ותשבב. Genes. 19. 33. Jon. Sic & mox de juniore filia dicitur, ושמשת עם עפיה. Et concubuit cum eo, vers. 35. Jon. ושמשית עם. Et concubui cum illa, nec inveni in ea testimonia virginitatis, Deuter. 22. 14. Jon. ושמפשא עם. Postquam concubuisti cum ea, Deuter. 21. 14. דליא. Quæ nunquam concubuerunt cum viro aliquo, Hebr. לא ידעו איש. Quæ non cognoverunt virum, Genes. 19. v. 8. Jon. Participium, גבר משמש עם אתה. Vir concumbens cum uxore alicujus, Deut. 22. vers. 22. Jon. Imperativus, שמפשי עם עפיה. Concumbe cum ipso, Genes. 19. 34. *Futurum,* גבר די שמש עם אתה אבוי. Vir qui concubuerit cum uxore patris sui, Levit. 20. 11. ושמפשי. Et concubuerit cum ea, Deuter. 22. v. 25. עפיה. Non concumbet cum patre suo, Levit. 18. vers. 7. Jon. תשמש עם חרון אנתי. Concumbat cum alieno uxor mea, Hebraice Molat, Job. 31. vers. 16. ונשמפ עם חרון. Et concumbemus cum ipsis, viris scilic. concubitu masculi, Gen. 19. v. 5. נשמפ עם עפיה. *Concumbere.*

mus cum eo, scilicet patre nostro, Genes. 19. v. 32.

תשמיש Ministerium, Officium: *Ufus: Ministerium lecti, Concubitus maritalis, reihabitio.* Rabbini nomen Lecti sepe, immo communius, adiungunt, unde sepius in specie sic usurpatur. Et in Targum, **ללא** Quæ non cognoverunt concubitum ullius viri, Genes. 19. v. 8. in Targ. Hierosol. **בתשמיש ערסא** Ministerio lecti, Lev. 18. v. 14. id est, concubitu conjugali: nam inter conjuges duntaxat debet fieri. Præterea quod fit, scortatio est, aut majus delictum. **לא תקרבו** Non appropinquabitis ad ministerium lecti, Exod. 19. 15. **לא תתן תשמישך** Ne des concubitum tuum, scilicet feminis virilis, Lev. 18. v. 20. **וְגֵבֶר דִּי יתן תשמישו** Et vir qui dederit concubitum suum, id est, qui rem habuerit aut coiverit, Levit. 20. 15. **תשמישין דאיתא** Concupitum mulieris, id est, prout viri cum uxoribus concumbere solent, Levit. 20. v. 13. *Emphaticè,* **בתשמישין דאיתא** Concupitum mulieris, id est, quomodo cum uxore vel muliere vir coire solet, Lev. 18. 21. *Fæmininum emph.* **בפרסומי** Concupitum aut nudatione pudendorum, Levit. 18. 6. **תשמישך** Concupitum tuum, Lev. 18. 23. **לא תתן בתשמישך** Ne des in concubitu ejus, id est, dum ea concumbit, Levit. 18. v. 21. Rabbini quandoque de aliis etiam usurpant: ut, **תשמיש מצוה** Officia vel ministeria præceptorum, quæ scilicet circa observationem præceptorum divinarum versantur, Megilla fol. 26. 2. Item *Supellex, vasa, quæ ad alicujus rei usum & ministerium adhibentur:* **לא תעלון ריחוקי טעוהא ותשמישהא** Non inferetis abominationes idolorum & vasa ipsorum in domos vestras, Deut. 7. 26. Jon. **כלי תשמיש** *Utensilia,* Ramb. in הלכות אישות cap. 18.

Apud Talmudicos & alios Rabbinos varia de concubitu monita leguntur. In Tal. כתובות fol. 60. 2. **Quæ coit in mola, ei erunt liberi epileptici.** **רמששה** *Quæ coit super terram, ei erunt liberi longi colli.* In סנהדרין Sanhedrin fol. 108. col. 2. **שלשה שימשו** *Tres coiverunt in arca Noe, & omnes vapularunt, nempe canis, corvus & Cham.* *Canis,* qui post coitum alligatur foeminae-cani. *Corvus,* qui semen per fauces evomit. *Cham,* qui cute nigros posteros genuit, Æthiopes scilicet quorum pater fuit Chusch Chami filius. Prohibitum autem erat, in arca coire invicem. Nam scriptum est: *Ingrederis in arcam, tu & filii tui, uxor tua & uxores filiorum tuorum tecum,* Genes. 6. 18. Dixit R. Jochanan: *Hinc dixerunt Rabbini, quod prohibitum ipsis fuerit ministerium lecti, id est, concubitus.* Hæc ibi. Cau-

fam reddit R. Salomon Genes. 6. quod jussit Deus separatim ingredi, **והנשים לבד והנשים לבד** viros seorsum, & mulieres seorsum. Quando autem postea dictum, Genes. 8. 16. *Egredere ex arca, tu & uxor tua, & filii tui & uxores filiorum tuorum tecum:* conjunctim scilicet. *Tu & uxor tua,* hic permisit ipsis rursus ministerium lecti, scribit R. Salom. Gen. 8. In Bechoroth cap. 1. fol. 8. 1. **הכל משמשין פנים כנגד פנים** ואלו הן דג עורף חוץ משלשה שמשמשין פנים כנגד פנים וארם ונחש ומאי שנא הני תלתא כי אתא רב דימי אמרי **במערכבא** *Omnia (animalia) coeunt facie obversa cervici, exceptis tribus, Pisce, Homine, & Serpente.* Et quare hæc tria aliter coeunt? *Quia, ut in occidente ajunt, Majestas Divina locuta est cum eis.* In נידה Nidda fol. 16. 2. **Administrans officium lecti ad lumen lucernæ, id turpe est.** Et mox: **אסור לארם שימש מטתו** *Vetitum est homini obire officium lecti sui inter diu.* Dixit R. Hammenune: *quam habes Scripturam de hoc? dicitur: Perditus sit dies, in quo genitus sum: noctu autem dixit pater: conceptus est vir, Job. 3. Nox ergo data est ad conceptum, dies autem non.* Et fol. 11. 2. Dixit Samuel: **והמשמשת** *Quæ coit cum testibus,* id est, per linteum purum prius, tanquam testem, loco pudoris explorato, num à sanguine purus vel pollutus sit. Sic linteum testis est, nō quod testes vivi assent. Sic alibi duo testes requiruntur ad coitum, id est, duæ explorationes, una ante coitum, altera post coitum, nempe exploratio de sanguine polluto menstruo. In גיטין Gittin fol. 70. 1. **הקיו דם** ושימש מטתו הוויין לו בנים ויתקין הקיוו שניהו ושימשו הוויין **Qui emisit sanguinem** (per venæsectionem) & concubuerit (cum muliere) **erunt ei liberi debiles: si ambo venam secuerint & coiverint, habebunt liberos ulcerosos.** Idem legitur in כתובות cap. 7. in fine. Ibidem in Gittin: **בא מניח** *Veniens de via (rediens ab itinere fessus) & obiens officium lecti, erunt ipsi liberi debiles.* Item ibid. **בא הכסא** אל ישמש מיטתו עד שישהא **שוקו חצי מיל** *Veniens de loco secreto, ne coeat, donec exspectaverit quasi dimidium milliare.* Ratio: quia angelus loci secreti comitatur ipsum, & si ipso præsentem adhuc coiverit, הוין לו בנים נכפין, **המשמש מיטתו מעומד אחותו** *Qui obit officium lecti stans, corripit eum spasmius: sedens, corripit eum delirium.* In

In אטור לאדם לשמש משתו Taanis, fol. II. I. *Prohibitum est homini obire officium lecti sui in annis famis, sicut dictum est: Josepho nati sunt duo filii antequam veniret annus famis, Genes. 41. 50. Hoc repetitum est à R. Salomone hoc loco in Commentario. Ibid. הסוכי בנים משמשין ממותיהו בשני רעבון Prole-carentes obeunt officium lectorum suorum annis famis.*

III. *Frui, Uti, Usurpare: השתמש Usurpari, quasi dicas, Usurpare ad servitium, Servire sibi & in suum usum & commodum: תשמש שמוש Usus, Servitium, ministerium. Sic apud Masorethas in Notis masorethicas frequentissimè usurpatur, ut ostensum in Commentario nostro masorethico. Sic in Targum, ומשמש באזלחותא, Et fruatur prosperitate de cælis excelsis, Eccles. 10. 6. Apud Rabbinos & Talmudicos; שקרא ושנה ולא Qui legit Scripturam, & Mischnam, & non utitur discipulis Sapientum, is vocatur עם הארץ Populus terra, Idiota, id est, qui non simul quoque discit opiniones & decisiones doctorum in Gemara, de rationibus Mischnæ &c. Sota fol. 22. col. 1. Berachoth fol. 47. 2. Econtra; כל מי שקורא ושונה ושמש תלמידי חכמים עליו הכתוב Quicumque legit Scripturam, & discit Mischnam, & utitur quoque discipulis Sapientum (in Gemara,) de eo dicit Scriptura; Laborem manuum tuarum comedes, beatus eris, & bene tibi erit, Psal. 128. In Cholin fol. 44. 2. משתמשת במדור כדרך שהשתמשת בחיי Utitur (vidua) habitatione (mariti defuncti) sicut eâ usa fuit vivente ipso, Ketubh. f. 103. 1.*

IV. *שמשא בנגעון אורד: שמשא Sol in Gibeon subsiste, Jos. 10. v. 12. ואתו מפרנח Et venerunt ab ortu solis, Judic. II. 18. Lunam & Solem, Psalm. 74. v. 16. Soli & lunæ, 2. Reg. 23. 5. Caret plurali, ut nota vit Elias, scil. in propria significatione. Est enim tantum unicus sol. Plurale reperitur pro Luce declinantis diei, & accedentis noctis: בין שמשא Inter soles, Hebr. בין הערבים Inter duas vespervas, Exod. 12. 6. Numer. 9. v. 11. id est, vespere lucem duplicem: unam declinantis lucis, alteram accedentium tenebrarum noctis. Communiter exponunt pro luce occidentis solis, & obscurâ luce ad occultatum solem, quod tempus vocatur crepusculum vespertinum. Vide Lexicon nostrum Hebraicum in Nomine ערב. Rabbini hanc locutionem formâ femininâ exprimunt, בין השמשות, Intersolarium tempus, Crepusculum, die Tagsscheidung. Vide Berachos fol. 2. 2. in infima pagina. Amplius apud Rabbinos, שמשא רביני קרוי Sol inter calvitia, id est, sol per nubem micans,*

lucem in terra præbet hîc & ibi, & circumcirca obscuritates nubis sunt, quæ comparantur calvitiei, in qua parte una glabrities est, in alia particula quædam pilorum: Taanis fol. 3. 2.

שמשאי Samsai, Σαμψάιοι Epiphanio dicti, Solarii, Solis & syderum cultores.

Sol, metonymicè Nigredo, atror ex folis ardore contractus, aut Morbus aliquis veluti Capitis dolor & gravedo, aut catharrus ex sole: אם לשמשא בת יומי Si sit pro nigredine unius diei, בת תרי יומי duorum dierum, בת תלת יומי trium dierum; לשימשא עתיקתא Pro nigredine veteri, multorum dierum, Gittin cap. 7. in princ. Gemaræ. In Aruch explicatur קרחה Febris.

שימשוק Hyssopus, de qua in Lege, & dicitur אוב Scribitur & שמשוק quod legitur שמשוק vel שמשוק Extat in Schabbas fol. 109. 2. Usus ejus ad expellendos lumbricos ventris. Ex vocum affinitate videri possit esse Σαμψυχον Sampsuchum, vel, Samsucus herba, de qua vide Dioscor. lib. 3. cap. 47.

Sesama, e, vel Sesamum, genus frumenti æstivi Indici, vel Leguminis genus, unde oleum præstans fiebat: ונתא בביתא כקרא לשומשמא Scortatio in domo, est sicut eruca in sesamo, Sota fol. 3. col. 2. Scortatio, id est, ונתא Meretrix, mulier scortans. Alius dixit, ונתא בביתא כקרא לשומשמא Ira, id est, iracunda & rixosa mulier in domo, est sicut eruca sesamæ; nempe, ut vermibus granum perdit & consumit, sic mulier talis domum suam, & maritum. Vide Adagia Hebr. Drusii dec. 1. והפרגון Papaveres & sesama, Rosch hafchana fol. 13. 2. Scheviis cap. 2.

Sesaminum: שמן שומשמן Oleum sesaminum. Quidam, Oleum papaveris. Vajik. rabba sect. 31. circa finem.

שומשמנא Formica: אטרמא לשומשמנא Confer te ad formicam, Hebr. לך אל נמלה, Prov. 6. v. 6. שומשמני לא עשין עמהון Formicarum non est fortis populus, Prov. 30. 25. Apud Talmudicos reperitur etiam, שומשמנא נמלא Formica magna, Jevam. fol. 76. 1. Pravum videtur pro שומשמנא. Alibi: וישימשמנא נברא כורסיה בי הראתא רמי לרה Quæ formicam maritum habet, solium suum inter heroimas collocat, Ketubhoth fol. 75. 1. Glossa dicit שומשמנא נברא כורסיה בי הראתא רמי לרה Quæ formicam maritum habet, solium suum inter heroimas collocat, Ketubhoth fol. 75. 1. Glossa dicit ea, quæ maritum exiguæ staturæ habet instar formicæ. Sensus est, eam etiam, quæ pusionem maritum habet, inter matronas numerari, & præstare talem habere, quam sine marito vivere. Simile vide in נפס. קינא דשומשמני Nidus formicarum, Nedar. fol. 25. 2. Baal Aruch in his & aliis exemplis legit שומשמנא.

שמת Excludere, expellere, segregare, separare à communitate & societate hominum, à republica,

republica, ab ecclesia totaliter & finaliter, & quasi à vitæ communionem, ut Dei iudicio commissus, à reconciliatione hominum sit exclusus. Excommunicare Theologorum scholæ dicunt. Est autem tertia & gravissima exclusionis species. Prima dicitur נדרי Separatio simplex ad certum tempus, de qua in Rad. נדרי. Secunda dicitur הרם Anathema, id est, separatio cum diris, maledictionibus & imprecationibus. Tertia est schammata, sine spe reditus ad communionem reipublicæ vel ecclesiæ. Sic Elias in suo Lexico Tushi, & communiter Hebræi. Videtur tamen aliquando generalius apud Rabbinos sumi pro Excludere, Excommunicare simpliciter, unde Munsterus voluit esse idem cum נדרי. In Talmud Moed katon fol. 16. 1. בני תלתא דשמיתו לא אתו תלתא אחרני ליה ושרו ליה Domus trium iudicum, qui schammatarunt, non veniunt postea alii tres iudices & solvunt eum, scil. ex anathemate schammatha. Hic pro communi separatione vel excommunicatione sumitur, cum liberari possit. Ibidem: Dixit illa: בארבע מאה שיפורי שמתיה ברק Quadringentis tubis schammatazavit eum Barak, scil. Merosam urbem, de qua Jud. 5. v. 23. Solebant buccinas & cornua inflare in synagogis, quando anathematizarent vel schammatazarent, ad maiorem horrorem tum ipsis reis, tum cæui ecclesiæ incutiendum. Idem legitur in Schevuoth fol. 36. 1. Et in Sanhedr. fol. 107. 2. in edit. Veneta: אפיק ארבע מאו שיפורי ושמתייה Produxit quadringentas buccinas, & schammatisavit eum, nempe Jesum Nazarenum. Historia ista plenè extat in edit. Veneta, sed in edit. Basileensi omissa. Hic autem adducitur hæc particula, ad probandum usum buccinarum cum hoc anathemate. Amplius in Moed katon fol. 16. col. 1. Unde nobis constat, quod licitum nobis sit schammatazare? Ex eo quod scriptum est: אורו מרוו Maledicite Merose urbi, Judic. 5. 23. Hæc maledictio fuit excommunicatio sive schammatazatio, quâ Dei iudicio & maledictioni, sive divinæ ultioni & totali exitio urbem istam committebat & devovebat Barak legatus Dei. Et fol. 17. 1. ויל שמתייה Ito, excommunicato ipsum. Et fol. 14. 2. ואי לא ציית דינא Et si non obtemperat iudicio, schammatazamus eum. Si scil. rebellis sit & refractarius iudicium sententiæ, excommunicari debet. In Schulchan Aruch, parte Jore dea, num. 334. sect. 44. Qui habet querelam aliquam de proximo suo, & tradit ipsum regi vel iudici, משמתין ליה schammatisant ipsum. In Pefachim fol. 50. col. 2. Qui vesperâ sabbathi & aliorum dierum festorum operas serviles facit, infaustum illud quidem est, neque videt signum benedictionis, לא משמתין ליה sed non schammatisa-

mus eum: at qui vesperâ paschatis operas serviles facit, הכא שמתין ליה hic verò omnino schammatisamus eum. In libro Tanchuma, sect. וישב fol. 16. col. 1. & 2. Quando ascendit Esra ex Babylonia, & Sorobabel & Jehosua filius Jehozedeki cum eo, inciperentque ædificare Templum, sicut dicitur: Tunc surrexerunt Sorobabel filius Schealtielis & Josua filius Jotadak, ceperuntque ædificare domum Dei quæ est Hierosolymis, &c. Esra 5. 2. tunc aggressi sunt eos שמרונים Samaritæ bello centum octoginta millibus hominum. Fuerunt ne שמרונים? immò כותיים Kutæi fuerunt, qui ab urbe שרון dicti fuerunt שמרונים Samaritæ. Quæsi fuerunt autem interficere Nehemiam per fraudem, sicut dictum est: Veni, consilium capiamus invicem, &c. Nehem. 6. 7. 8. 9. 10. In vicis & vallibus violenter impediverunt opus domus Dei per annos duos, sicut dicitur: Tunc impeditum fuit opus domus Dei in Jerusalem, cessavitque usque ad annum secundum regni Darii regis Persarum, Esra 4. v. 24. Quid tum fecerunt Esra, Sorobabel & Jehosua? congregabant universum cætum populi in templum Dei, & adducebant trecentos sacerdotes & trecentas buccinas, & trecentos libros Legis & trecentos adolescentes, & clangebant buccinis: Levitæ autem cantabant & psallebant, ומחרימין ומשמתיין ומנרין את הכותיים בסוד שם המפורש & anathematizabant, & schammatisabant & excommunicabant Kuthæos per Schemhamphorasch, & per scripturam divinam scriptam in tabulis Legis, & per anathema domus iudicii superioris, & per anathema domus iudicii inferioris, ut non comedat ullus homo ex Israelitis panem Kuthæorum. Unde statutum, האוכל Quicumque comedit panem Cuthæi, perinde est ac si comederet carnem porci. Sic exscriptum & obsignatum miserunt anathema illud ad omnes Israelitas, qui in Babylonia vivebant, qui superaddiderunt anathema unum super aliud: Rex autem Cyrus fixit super eos הרם עולם anathema perpetuum, sicut dictum est: Deus qui habitare fecit nomen suum ibi, dissipet omnem regem & populum, qui miserit manum suam, ut mutet & destruat domum Dei istam quæ est in Jerusalem, Esra 6. v. 12. Hæc ibi. Desumpta autem sunt ex Capitulis R. Eliesaris, cap. 38. Majemon. p. 1. in lib. מדע Madda, in Statutis Talmud thora, de studio Legis divinæ, cap. 7. Sapientem, principem vel præsidem iudicii, qui nefandum quid commisit, אין מנרין non excommunicant ipsum publicè unquam, nisi deliquerit ut Jaroboam filius Nevat & focii ejus. Si alia quædam delicta

licta commiserit, flagellant eum secretò (clàm, clanculùm, privatim, occultè, non publicè) sicut dictum est: *Si corrueris interdum, & corruerit tecum propheta noctu*, Hof. 4.5. id est, etiam si lapsus sit in peccatum aliquod, teges illud quasi noctu quid tectum est. Dicent autem ipsi, *הכבד ושב בביתך* Fruitor honore tuo, & confide domi tuæ. Sic omnis תלמיד חכם discipulus sapientis (id est, sapiens, Doctor) qui dignus est excommunicatione (נריו) prohibitum est iudicibus proflire & statim ipsum excommunicare (ולנרותו במהרה) sed fugiunt ab hac causa, & ab ea declinant. Nam probiores sapientum (חסידים החכמים) applaudebant sibi, quod nunquam ipsis esset impositum לנרות excommunicare sapientem, etsi quandoque ad flagella eum adjudicarint, si promeritus fuisset. *Hactenus Majemon.* Contra hanc Traditionem Majemonis citat Censor ipsius R. Abraham exempla duo ex Gemara, fuisse quandoque Rabbinos vel sapientes excommunicatos. Nam in libro Moed katon, cap. ואלו מנלחין fol. 17. col. 1. legitur: Mar Sutra sanctus, quando צורבא מרבנן aliquis insignis Rabbi promeruisse excommunicationem Schammata, ברישא משמת נפשיה ipse seipsum primò schammatifabat, ויהדר משמת לרדייה postea schammatifavit ipsum. Reversus in hospitium, solvit primùm se ipsum ex isto anathemate, deinde solvit alterum istum. De eo dixit Rabbi Giddel: Dixerat Raf: תלמיד חכם מנרה ליעצמו Sapiens potest seipsum excommunicare, & liberare seipsum ab excommunicatione. Idem legitur in libro נדרים Nedarim fol. 7.2. Et in præcedentibus ibidem: ההואו Erat quidam Sapiens, de quo odiosus sparsus erat rumor. Dixit R. Jehuda: היכי לישמתיה Quomodo ipsi faciendum? ליעבד Schammatizare debent eum Rabbini. Nisi Schammatifent eum, prophanabitur nomen Dei. Quidam ergo sapientes fuerunt etiam olim excommunicati, contrà quàm Majemon statuit. Id tamen Hierosolymis & in terra Israelis insolitum fuit. Legitur enim ibidem: Dixit Raf Papa: Utinam eveniat mihi, דלא ne unquam cogare schammatifare sapientem. Quod si autem necesse sit schammatifare aliquem sapientem, quid faciendum? faciendum ut in occidente (in terra Israelis, quæ Babylonix erat occidentalis) ubi sapientes adjudicantur אנדרא ad flagellationem, ולא מתמנו אשמתא, & non disponuntur ad schammata. Idem repetitur in Pefach. folio 52.1. Porro quòd Majemon dicit, אין מנרין, & non אוחו וכו Non excommunicant eum publicè un-

quam: sensus ejus est, non proclamari vel promulgari publicè in cætu synagogæ ipsius excommunicationem, sed privatim ipsi id indicari, & quidem verbis honestioribus, veluti *הכבד ושב בביתך* Honore tuo fruitor, & reside domi tuæ, ex 2. Reg. 14. 10. &c. Vide Tal. Hierosol. in Moed caton cap. 3.

Anathema, Exsecratio, res exsecrabilis, res sacrata & dicata vel Deo & divino usui, ideoque profano usui illicita, vel exitio & perditioni divine sive à Deo mandata. Unde qui de talibus rebus sive clàm sive manifestè surripiebat, factus est & ipse exsecrabilis sive anathema, ut Achanis exemplum demonstrat Josue 7. Sic idem est quod חרם in lingua Hebræa. Quando ad hominem refertur, tunc adjunctam habet excommunicationem à societate hominum & cætu ecclesie, quæ ideo gravissima judicatur esse excommunicationis species, quòd adjunctam habeat exsecrationem, quâ homo coram hominibus & coram Deo fit exsecrabilis, exitio divino destinatus. Sic olim de hoc anathemate sive excommunicatione dira & exsecranda fuit judicatum, quâ homo post omnia humana media totaliter & finaliter soli divino iudicio destinabatur, ut eo periret, nec amplius ad ecclesiam rediret. Sic volunt illud anathema Maranatha, cujus Apostolus Paulus meminit, esse idem cum hoc Schammata. Nam מרן Dominus, & אמתא venit: sic אמתא quasi שם vel שמה Dominus, & אמתא Venit. Inde, Si quis non amat Dominum Jesum Christum, esto anathema Maranatha, 1. ad Cor. 16. v. 22. id est, sit divino exitio adjudicatus. Vide ibi Tremellii, Drusii & aliorum explicationes. Postea tamen mitius aut latius fuit acceptum, ut mox ex Talmudicis patebit. Videtur tantùm esse allusio ad ejus vocem, non vera etymologia, sicut & apud Talmudicos. Nam apud eos legitur in libro מועד קטון Moed caton, fol. 17. 1. מאי שמתא אמר רב שם מיתה ושמאל אמר שממה יהיה ומהניא ביה כמתיא בתנורא id est, Quid est Schammata? Dixit Raf: dicitur quasi שם מיתה Ibi est mors. Et Samuel dixit, שממה Defolatio erit, quæ proderit ipsi sicut pinguedo fornaci calenti. R. Salomonis glossa hinc est: Erit כשמן sicut pinguedo illita fornaci, quæ absorbetur, nec unquam ex ea egreditur: sic consumptus est & perditus, דמשמתינו ליה וליא, quem schammatizamus, neque unquam ex eo amplius egreditur. Hæc R. Salomon. Contra hanc tamen sententiam videntur quædam Talmudica exempla esse, ut mox videbitur. Schammata gravius esse sive anathema sive excommunicationis genus, patet ex Glossa R. Salomonis in Talm. Pefachim, fol. 52. col. 1. ubi scribit: Sapientem, qui fædum quid commiserat, adjudicabant ad flagellationem, ולא לנרותו, & non

ad excommunicandum ipsum, משום רשמתי, propterea quod Schammata res gravissima est, & rationem habebant honoris legis divinæ. Hęc ibi. ubi notandum, quod לנרותו ponitur pro לשמתו, & ita comode sequitur, quod שמתא excommunicatio Schammata sit res gravior, quam ut sapienti & Legis divinæ perito & professori conveniat. R. Ascher in Summario hujus libri, fol. 130. col. 2. ait: אין משמתין אלא על: Non schammatisamus aliquem nisi propter rem gravissimam. *Ceterum in Targum scribitur שמתא, quod est formæ שבחא ab absoluto שבח: sed שמתא non invenitur, ut puto. Videamus exempla quedam.* Non adhærebit manibus vestris quicquam de anathemate, sive rebus exitio & perditioni devotis aut Deo dicatis, Deuter. 13. v. 18. in Jon. *Plurale, ואלא תהיון שמתין כותהון* Ne fiat anathemata sicut ipsa; Propterea quod anathemata sive res devotæ sunt, Deut. 7. 26. in Jonathan, pro quibus Onkelos habet חרמא, ex Hebræo חרם. Et aliter: בני תקטול בשמתא: Duos filios meos occides per anathema Schammata, si non restituero eum tibi, Genes. 42. v. 37. In Hebræo simpliciter est תמית Occides. ומהו? Et percussit eum Israel per anathema schammata Dei, Hebr. וכהו. Et percussit eum Israel acie gladii, Numer. 21. vers. 25. Perdendo perdetis eos per anathema Domini, Hebr. חרם תחרים. Devovendo devovebis eos, Deuter. 7. 2. Et confregerunt Amalekum populumq; ejus per anathema Dei, Cant. 1. 16. Quidam interpres istius Targum reddit illud, Propter excommunicationem Dei. In Regiis, In nomine Domini. *Apud Rabbinos, במערבא ממנן אנדרתא דבר בי רב ולא אשמתא* In occidente (id est, terra Israel) constituunt vel adjudicant ad flagellationem Rabbinum, & non ad Schammata, Pefachim fol. 52. 1. In Cholin fol. 132. 2. *האי כותא דלא מפריש מתנתא ליהוי בשמתא* Hic sacerdos (id est, lanio ex genere sacerdotali) non separans (de oblationibus tractatis) dona (pro sacerdote alio) dignus est, ut sit in excommunicatione. Ista est decima causa excommunicationis Niddui, & tamen de ea dicitur hęc בשמתא quod idem est hoc loco quod בנידוי. Sic mox infra. Ibidem, בשמתא קיימי דהוצל קיימי בשמתא Isti laniones Hutzalenses stant in excommunicatione R. Chasdæ his viginti duobus annis. Quid juris porrò est? אילימא דתו לא משמתין להו? id est, non ulterius excommunicamus illos? id est, non amplius relinquere debemus ipsos in excommunicatione. In Moed

caton fol. 16. 1. Quidam lanio fuit, qui profanè contempfit R. Tobiam: præfecti sunt ipsi Avai & Rabba, ושמתהו & excommunicarunt ipsum. Tandem abiit (lanio iste) & placavit sive contentum reddidit adversarium suum. Tum dixit Avai: Quid ergo nunc faciendum? לישרי ליה? לא חל? est ne solvendus ex excommunicatione? Si non mansit super eum excommunicatio per triginta dies (id est, si non duravit super eo excommunicatio triginta dies) non est solvendus. Et mox: In ea ergo sententia est Avai דשמתיהו שמתיהו? Si non mansit super eum excommunicatio per triginta dies (id est, si non duravit super eo excommunicatio triginta dies) non est solvendus. Et mox: In ea ergo sententia est Avai דשמתיהו שמתיהו? Tres qui excommunicarunt aliquem, non veniunt tres alii & solvunt eum: ויחד מומחהו שרי: Unicus probatus potest solvere excommunicationem Schammata, Nedar. fol. 8. col. 2. *Ex his apparet, quod Schammata non est excommunicatio perpetua soli iudicio & exitio divino commissa, ita ut ex ea liberari & cum ecclesia reconciliari amplius non possit, sed potius quod inde solvi & liberari possit. At hoc modo Schammata videtur esse idem quod נידוי, nisi quod plures execrationes adiungat habet. Nam de נידוי ibidem traditur, אין נידוי פחות משלשים יום* Non durat Niddui minus quam triginta dies. Sic & Schammata post triginta dies potest solvi & laxari. In Bava mezia fol. 70. 1. *Et non acceptat excommunicationem Rabbinorum. Supra in Targum fuit, שמתא דיי Excommunicatio Domini: sic & Talmudici quandoque loquuntur, שמתא דאלהי ישראל Anathema vel excommunicatio Dei Israelis. Querendum ergo aliis aliquando fuerit, num hæc divina excommunicatio sit ea, quæ homo totaliter & finaliter ab ecclesia segregatus, soli iudicio divino sit devotus, cumq; ea sit mors & exitium, ut supra dictum: Excommunicatio autem Rabbinorum sit ea, ex qua quis rursus solvi & liberari possit, de qua paulò antè exempla adducta sunt? בר שמתא Filius excommunicationis, id est, reus excommunicationis. Excommunicatio fiebat quandoque Verbis expressis, quando excommunicandus erat præsens: quandoq; scripto publicè affixo, quando absens erat. Hinc legitur in Majemone, in libro מרע Madda, cap. 7. sect. 2. כינר הוא הנדוי אומר פלוני יהיה בשמתא. ואם נידוהו בפניו אומר Quomodo fit Niddui? dicit: N. esto in excommunicatione. Si excommunicant eum in faciem, id est, præsentem, dicit: N. hic esto in excommunicatione sive banno. Hęc ibi. Interrogatio est de Niddui, & responsio de Schammata. Aut interrogandum fuisset, Quomodo fit Schammata? aut respondendum ad questionem de Niddui; N. esto in Niddui sive excommunicatione. Alternant ergo hæc inter se, & unum pro*

pro altero sumitur. Sic ubi tertia causa excommunicationis Niddui ponitur, de eo qui alterum ignominiosè vocat עבר servum, de eo tamen Gemara loquitur, שמתיה pro נרהו Excommunicavit eum, propterea quòd solitus esset alios homines vocare עברי servos, ut legitur in Kidduschin fol. 70.1. Secunda causa excommunicationis Niddui est, Qui contemnit ministrum publicum, vel שליח בר nuncium consistorii judicialis. De eo Gemara dicit: מאי טעמא שמתיה מר לחהוהו Propter quid excommunicavit dominus virum istum: quia molestiam affecerat nuncium Rabbiorum judicum, Kiddusch. fol. 70. col. 2. Talia plura observare passim licet, ubi נרהו שמת se invicem permutant, quod sine dubio etiam Munsterus observavit, quando scripsit שמת esse idem quod נרהו. Scripto publicabatur Schammata contra absentem, quod vocabatur של פתחא שמת, Scheda Excommunicationis. Hinc in Schulchan Aruch, parte Chofen hammischat, num. 11. sect. 1. legitur: Nuncius vel minister publicus iudicii eam fide habetur, ut, si dicat, N. à me citatus ad iudicium, contempsit me, aut vilipendit Judicem, aut dixit se nolle comparere in iudicio, ומשמתי אתו על פיו, tunc schammatisent ipsum ad verba ejus, אבל אין כותבין עליו, sed non scribunt super eo schedam excommunicationis Schammata, donec venerint duo, qui testentur, ipsum noluisse comparere ad iudicium. Minister tamen ille propterea non habetur ut calumniator aut qui falsum retulerit. Et mox sect. 2. Minister vel nuncius iudicii qui dicit: Ruben misit me nomine unius ex iudicibus, (citans te ad iudicium) ipse autem nolit comparere, אין כותבין עליו פתחא של שמת non scribunt super eo schedam excommunicationis, donec dicat nuncius, In nomine trium ex iudicibus sive iudicum. Eadem est ratio de excommunicatione Niddui, quæ similiter solebat schedam publicari, unde ibidem sect. 4. legitur: מי שכתבו עליו נידוי Is super quo scripserunt Niddui, quòd noluerit comparere, si dixerit postea, Comparebo, non lacerant כתב הנדוי schedam excommunicationis, donec comparuerit. At is super quo exscripserunt excommunicationem, quòd noluerit parere mandato iudicum, quamprimum autem dixerit, Recipio me pariturum mandato iudicii, lacerant כתב הנדוי schedam excommunicationis, ipseque dat mercedem scribæ. In Moed katon, fol. 17.1. Quidam contempserat צורבא מרבנן Rabbinum quendam insignem, qui accessit R. Josephum, ipsique dixit, ויל שמתי, Ito schammatisato ipsum. Respondit ipse: metuo mihi ab ipso, (si scilicet verbis ipsum excommunicem.)

Dixit ipsi Rabbinus iste: שקול פתיחא עליה Fac schedam super ipso: Glossa, כתוב עליו שמת, Scribe super eum schammata, scriptam schedam eum excommunicato. In Bava kama fol. 112.2. simile exemplum legitur de quodam citato contumaciter emanente, ואי לא אתא כתבין פתיחא עליה, Quod si non venit, tunc scribimus edictum excommunicationis super eo. שטר hic est שמת Literæ publicæ, edictum publicum excommunicationis, publicatio excommunicationis per scriptum. In his omnibus שמת ו שמת est idem quod נרהו. Nam cause hujus pænæ recensentur in causis Niddui. Hæc sufficiant de שמת.

Vide supra in שחם.

שנא Odiffe. Pauca scribuntur per ש, communiùs per ס, unde ibi conjunguntur. Vide illic.

שנה Mutari, mutare se, mutatâ vice aliquid agere, Iterare, Variari. Præteritum, ולא שנא ויו יקרנא דאפיהו, Neque mutatus fuit splendor honorabilis vultus ejus, Deut. 34. vers. 7. וסר בליהון לא שנו Et chlamydes ipsorum non essent mutatae, Dan. 3. 27. ויהו שנהו Splendores vultus ejus erant mutati, Dan. 5. 6. Participium, ורשני מלתא Et qui iterat verbum, Proverb. 17. 9. **שנה** Quæ erat mutata, id est, diversa ab omnibus istis, Dan. 7. v. 19. **שנו** Et splendores vultus ejus erant alterati, mutati in eo, Dan. 5. 9. **שנו** Enarrate, prædicate nobis alia, de aliis rebus conciones institute, Jesa. 30. 10. grata scilicet & blanda, non minas & terrores Legis nobis semper proponite. **שנו** Diversæ erant una ab altera, Dan. 7. 3. **שנו** Diversa sunt ab omnibus populis, Esth. 3. 8. **שנו** Idque diversum est à prioribus, Dan. 7. 24. **שנו** Ne mutaretur voluntas de Daniele, Dan. 6. 18. **שנו** Pabel Præteritum, **שנו** Cum mutasset mentem suam, Psalm. 34. 1. **שנו** Et mutavit vestimentum suum, Hebraicè ויחלף 2. Sam. 12. vers. 20. **שנו** Et mutavit vestimenta carceris sui, Jerem. 52. 33. 2. Reg. 25. 29. **שנו** Et verbum regis mutarunt, Dan. 3. vers. 28. **שנו** Qui mutat locum suum, Proverb. 27. v. 8. **שנו** Eratque diversa ab omnibus bestiis prioribus, Dan. 7. v. 7. **שנו** Et prolatum labiorum meorum non mutabo, Psalm. 89. 35. **שנו** Et mutabis iudicium omnium hominum, Prov. 31. 5. **שנו** Animû ejus ab homine mutabunt, Dan. 4. vers. 13.

vers.13. *Ithpehal vel Ithpabel, Præteritum, אשתני* Quomodo mutatus est splendor palatii electi? Thren.4.v.1. *Et species vultus ejus mutatus est, Dan.3. vers.19. Et mutata fuit Saul, 1.Sam.28.v.8. Neque mutati sunt splendores vultus ejus, Deut.34.7. in Targ. Hierof. Et mutati sunt, Deuter.32.5. Jonathan singulariter habet, Et ordo judiciorum mundi mutatus fuit. Sic quoque Targ. Hierof. Participium, והיא משתנית, Et ipsa mutata erit, id est, aliam seu extraneam se finget, Hebr. מתנברה 1. Reg. 14. v. 5. Futurum, קומי כעז ותשתנין, Surge quæso & mutata, id est, aliam te simula, 1. Reg. 14.v.2. עד די ערנא ישתנא, Usque dum tempus mutetur, Dan.2.9. ויחיד אל ישתנו, Et splendores vultus tui ne mutantur, Dan.5.10. ויחיד ישתנון עלי, Et splendores vultus mei mutati fuerunt, Dan.7. v.28. אשתני ית מעמידה, Et mutavit mentem suam ante oculos ipsorum, 1.Sam. 21. v.13. Mutasti fædus cum servo tuo, Psal.89.40. לא אשתיתי קימי, Non mutavi fædus meum, Mal.3.6. אשתניו קימא, Mutarunt fædus quod initum est cum eis, Hof.6.10. דאשתניו, Qui mutarunt opera sua, Deuter.32.v.5. Participium, והוא מהשתנא ערניא, Et ipse mutaturus est tempora, Dan.2.21. Infinitivus, די לא להשתנה, Quam nemo debet mutare, Dan.6.9. Futurum, די יהשתנא פתנמא דנרא, Quisquis mutaverit rem hanc, Efr.6.11.*

Apud Talmudicos, שאני רבי יוחנן, Diverfus, diversæ sententiæ est R. Jochanan, alia ratio est de R. Jochanane, mit R. Jochanan ist es ein anders. Quid mutat, quid facit differentiam? quid diversi proponit? quam diversitatem facit? Quid sibi vult sic loquendo? Vide in Schabbas folio 130.1. in fine pagine de R. Elifa. Nihil mutat, nihil diversi docet, nullam diversitatem facit, Er machet kein ânderung. Nihil mutarunt vel alterarunt, nullam alterationem instituerunt. לא ישנה אדם מן, Nihil mutabit homo de consuetudine, R. Sal. Genef.18.8. Exemplo angelorum & Abrahami, qui comederunt unâ sub arbore. משתנה, Diverfum, alteratum, variatum. Diversa, varia: כפל ענין במלות שונות, Duplicat sensum verbis diversis. Frequens in Com. משונה, Alteratum, Variatum, Diverfum. Hoc diversum est ab illo. מעמי אמת הם משונים, Accentus librorum Jobi, Prov. & Psalmorum sunt diversi, scilicet ab aliis libris biblicis. מיתה משונה, Mors variata, scilicet à communi forte, mors repentina, inopinata, horrenda, violenta, qualis à magistratu fontibus infertur. Unde illud, המרעיש עגמו בשני, *Annus*

Qui sibi ipsi famem inducit annis famis, liberatur à morte violenta, sicut dictum est: *In fame cum esses, redemit te à morte, Job.5.v.20. Taanis fol.11.1. Glossa, מיתה משונה est Mors per gladium vel famem, omnisque mors, quæ non est in potestate angeli mortis, ut cum quis moritur in lecto suo. Sic scribunt, viros istos exploratores terræ, & calumniatores, mortuos fuisse מיתה משונה, Sota fol.35. col.1. Quandoque Rabbini משונה est, Mirum, admirandum, mirabile, qualia sæpe inopinata sunt. Alibi, דבר זה כתוב בתורה ושנוי בבניאים ומשולש, Res hæc scripta est in Lege Mosis, & iterata sive repetita in prophetis, & tertiata in hagiographis, Avoda Sara cap.1. fol.19.2.*

II. *שנה Discere: Docere, ut למד לרבי* בעלי ששנה הרבה וקרא הרבה, Maritus meus, qui didicerat multa, & legerat multa, & servierat sapientibus multum, quare mortuus est in medio dierum suorum? Schab. folio 13. col.1. In Pirke avoth cap.2. אל תאמר, Ne dicas: Cum otiosus ero, discam: forte non suppetet tibi otium. Monent eo, moram & dilationem in studio bonarum literarum esse vitandam: non enim caret periculo & damno. לא שנינו, Non discimus. Alibi: *Qui docet discipulum non honestum, cadet in gehennam.* Item, כל השונה לתלמיד שאינו הגון נופל בנהנם, כל השונה לתלמיד שאינו הגון כאלו זורק אבן למרקולים, *Quicumque docet discipulum inhonestum, perinde est ac si projiceret lapidem ad statuam Mercurii, id est, quasi idololatriæ serviret, Cholin fol.133. col.1. Doce me caput aliquod; & docuit ipsum versiculum istum. שנוי, שנויה, Perceptum, Apprehensum, q. d. passivè, Discitum est. Ex Pabel, ורמינו קראי אהרדי ומשנינו, Interrogamus scripturas inter sese, & respondemus sive docemus & explicamus, id est, Scripturæ loca inter se opponimus, & respondemus ad ipsa, Talm.*

Annus, sic dictus, quod ab eodem puncto semper iteretur, & ad primum vestigium redeat. Monet Elias, Hebraum השנה quod emphatica forma est, Chaldaicè semper dici שתנה. Est ergo hoc emphaticum, sed formæ femininæ per elisionem literæ Nun, ut & in aliis fit. Sed & pro simplici שנה sæpe est שתנה. Item singulare שנה cum Nomine numerali multitudinis, in Targum semper transfertur pluraliter שנה שנה, ut videbitur: שנה שנה, Qui provenit in agro annuatim, Heb. שנה שנה Deuter.14.v.22. אגרי בני שנה, Agni filii unius anni, id est, anniculi, Numer.28.3. בשנה בשנה, Sicut quotannis, 2. Reg.17.v.4. Construct. שנה שנתה, Annus dimissionis erit terræ, Lev.25. vers.5.

verf.5. *Annus quinquaginta annorum, id est, quinquagesimum, Levit. 25. 10.* *Et annus redemptionis populi mei advenit, Jefa. 63. 4.* *Anno primo Balthazaris, Dan. 7. 1.* *Anno primo Cyri regis, Esrae 5. 13.* *Inter menses anni, Exod. 12. v. 2.* *Et in anno quarto, Hebr. ובשנה, Levit. 19. 24.* *In unoquoque anno, Esth. 9. 21.* *Sicut mercenarius anni in anno, id est, annuus, Hebr. שנה בשנה, Levit. 25. 53.* *Ab anno quo est venditus ipsi, Lev. 25. verf. 50.* *Cum Aff. תיתי אפר בר שתיה Adducet agnum filium anni sui, id est, agniculum, Lev. 12. v. 6.* *Annis multis, Esrae 5. v. 11.* *Schem filius centum annorum, Gen. 11. 10.* *Duobus annis post diluvium, Hebr. שנתים, Genes. 11. 10.* *Emphat. דמן עלמין Annos bonos qui fuerunt inde a seculis, Psal. 77. 6.* *Et annos vitae, id est, vitam annosam, Proverb. 3. 2.* *Construet. שני חיי שרה Et anni vitae Saræ, Genes. 23. 1.* *Et anni vitae Levi, Exod. 6. v. 16.* *Cum Aff. אתוסף על שני Adjicietur ad annos meos, Jefa. 38. 10.* *Num anni tui sunt ut dies viri? Job. 10. v. 5.* *Juxta annos ejus, Levit. 25. 52.* *Augebis annos ejus, Psalm. 61. v. 7.* *Et annos suos in deliciis, Job. 36. v. 11.* *Ex forma feminina, יומי שנתנא בעלמא הדון שובעין שנין, Dies annorum in mundo vel seculo hoc sunt septuaginta anni, Psal. 90. 10.* *In generationes generationum sunt anni tui, Psal. 102. 25.* *Et anni tui non absolvuntur, Psal. 102. 28.* *Et annos suos in perturbatione, Psal. 78. 33.*

Annus simplex, communis scil. constans duodecim mensibus: שנה מעוברת Annus embolismicus vel intercalaris, constans tredecim mensibus, duodecimo duplicato. שנה החמה Annus solis sive solaris. שנת הלבנה Annus lune sive lunaris.

Terror, pavor. Sic in Venetis legitur ter pro Hebræo מתהה quod sic significat. Videtur omnino pravum esse, pro שיצא Perditio, consumptio, quod pro eodem מתהה legitur Prov. 10. v. 29. Depravatio nata ex similitudine literarum ז ו נ, dextro scilicet apice in litera ז oblitterato aut ablato, quod in manuscriptis libris facile contingit. Extat autem Prov. 10. v. 14. ו 13. 3. ו 21. 15.

Res horrida vel abominabilis, horrendum & mirabile. Per Apocopam, תימה ושנו חו, Stupenda & mirabilia fiunt in terra, Heb. בארעא Abominabile admodum fecit ecclesia Israël, Hebr. שנה ושעוריה, Jerem. 5. 30.

In domo Israël vidi horrenda, Jerem. 18. 13. שערוריה, Ho-sea 6. v. 10.

Diversitas, contrarietas, contrarium: והורה Fuitque in te contrarium, Hebr. הפך, Ezech. 16. 34. *Et fuisti in contrarium, Hebr. להפך ibid.*

Alteratio, diversitas: R. איכא שינוי Est diversitas, frequens in Talmud. שנוי רע Mutatio mala, id est, magna, quæ solet esse periculosa & damnosa.

Discens, nempe à se & per se, legendo, meditando, studendo. Is sæpè errat ac Mutat Iteratq. studium, quod denotat verbum שנה. At discens à docente vocatur תלמיד Discipulus docentis, scribit Abarbimel in cap. ult. Pirke avoth.

Secunda. Plurale, שנייות. Majemon in cap. 1. scribit: Sunt deinde mulieres alie, quæ prohibita sunt ex ore Kabbale, & quarum prohibitio est ex verbis Scribarum, & illæ vocantur שנייות, eò quòd sint לעריות secunda à congressu illicito in Legge, & unaquæq. illarum vocatur שנייה. Quenam illæ sint, postea recensentur.

Duplicata, geminata, binata. Aben Esra in libro suo Grammatico צרות Verba dividit in שניים Duplicata, quæ duabus tantum constant literis radicalibus, qualia ponit, quæ vocantur Quiescentia secundâ radicali: vel שלישיים Triplicata, quæ tribus constant literis radicalibus, ut communiter: vel רביעיים Quadruplicata, quæ quatuor constant radicalibus literis, quæ pauca sunt. Litigant tamen ipsorum Grammatici, an Quiescentia secundâ radicali sint duarum vel trium literarum? Hinc idem Exod. 15. v. 24. ad vocem וילנו scribit, esse ex Niphal, ad formam ויפנו, Prov. 16. 3. ex Verbis duarum literarum. Sic sæpè in Commentariis.

Duo, לשון שנים Locutio duorum, id est, numeri dualis sive in numero duali: שם שניים Nomen duale, Aben Esra, Deuter. 24. 6. Femininum ejus est, שתיים שתי. Passim ista in Targum obvia.

Dualitas, forma numeri dualis. משנה חזרה Repetitio, Iteratio. Repetitio Legis. Sic in Masora vocatur liber quintus Mosi, à qua ratione dicitur & Deuteronomium: Exemplar, Copia, Formula: משנה התפלה Formula precationis.

Deuterosis. Sic dicitur Textus Talmud. quasi Legis divinæ repetitio & latior explicatio. In Aruch in lit. מ in משנה scribitur: למרה נקראה Quare vocatur Mischnah? propterea quòd est Lex illa, quam audivit totus Israël in monte Sinai, est Lex scripta. Moses autem audivit Mischnam ex

dum; dens vulpis mortui *אבנא*; ut dormire possit, Schab. fol. 67.ו. הוא כנותן אצבע בין שניה *Est sicut ponens digitum inter dentes ejus*, Ketubhoth fol. 71. col. 1. Baal Aruch dicit esse locutionem proverbialem, de eo qui sibi ipsi malum aliquod causatur, ac proinde sibi quoque solum imputare debet, sicut homo, qui socio suo digitum in os ingerit, si ab eo mordeatur, audire cogitur, quare digitum ipsi in os indiderit? Ita maritus, si uxorem voventem audierit, neque illud irritum reddiderit, ratum est votum ejus, nec potest deinceps ei quicquam ideo de sua dote detrudere, sed habetur ac si sponte sua digitum inter dentes ejus indidisset, & ab ea morsus fuisset, de qua materia illic sermo.

שננא Dentatus, magnos dentes habens. Vox convitii videtur fuisse, ut per se deforme illud est. Ideoq; absolute & per se in initio sermonis ponitur apud Talmudicos: ut, לא תימא ליה לאבך הכי, O dentate, ne dicas patri tuo sic, Sanh. fol. 80. 2. שננא Dentate, prehendere membrum tuum ac minge, Nidda fol. 13. col. 1. Item Acutus, Ingeniosus: In Halichos olam fol. 5. col. 2. Schemuel solebat vocare R. Jehudam discipulum suum שננא, in Ketubhos & alibi. ור' ל שננא, חכם מחודר, hoc est, שננא autem idem est quod Sapiens acutus.

שננים Scopuli, dentes petrarum eminentes & acuti, Ohol. cap. 8.

שונרת Scopulus maris, dens petrae, acies, acumen petrarum mari imminens: Littus, Portus: Apud Talmudicos: Qui ambulat in terra gentium, in montib. ac petris, immundus est, (quia terra gentium, quae per se polluta est, eo devolvitur) ambulans autem בים ובשונרת in mari & scopulis (sive portu maris) mundus est, ואחרו, & quid est השונרת כל מקום שהים עולה בזעפו? nempe omnis locus, in quem illidit mare in aestu sive furore suo, Ohol. cap. 18. Et in Kohethe rabba cap. 5. vers. 8. על שונרת ומשיל על שונרת. Et deambulabat in littore maris Caesareae urbis, pro quo in Beres. rab. sect. 18. legitur משונרת.

Idem: אהדרא ליה משונרת: משונרת. Circumdabat ipsum petra vel scopulus, id est, circa ipsum excrevit interea petra ingens, ut ipse a nullo conspici amplius posset, Taanis folio 23. col. 1. ודמו כמשונרת. Quae similes sunt scopulo vel petrae, Eruvin fol. 100. 1. nempe ut inter scopulos alii sunt majores & eminentiores, alii minores & contractiores: sic inter radices arboris alicujus, aliae sunt majores, quaeque magis eminent & arborem sustinent, aliae minores, quae majoribus adnascuntur, & inspersae

sunt, ut succum majoribus undequaque submitrent. אפסיק משונרת Distinguit petra, id est, lapis eminent, agrum unum ab altero distermians, Metzia fol. 108. 2. Glossa ubique משונרת explicat per שנ הסלע Dens petrae. Munsterus male ponit hanc vocem in litera מ, quasi ea ibi radicalis sit, eamq; prave notat משונרת, & male explicat, pro Ramis humi haerentibus. Magis etiam Pomarius errat.

שנער Schinar. Nomen proprium Babyloniae. In Beresch. rabba, ad verba, In terra Schinbar, Genes. 10. 10. Ea est Babyloniam. Quare vocatur nomen ejus שנער? Dixit R. Levi, שנם ננערו, quod eo excussi sunt cadavera diluvii: (est enim terra valde plana.) Vel שנער dicitur שניה quod esset excussa sive divulsa a praecipitis divinis, veluti quod non essent ipsi data praecipita de decimis, de anno septimo & aliis rebus, quae tantum Israelitis fuerunt data. Nam praecipita circa terram, tantum Israelitis competunt, quippe quae solummodo de terra Israelis data & lata fuerunt. Vel שנער sic dicta שניה quod Principes ejus pueri fuerunt. Plura vide ibi.

שנץ Corrigia, lorium vel ligula, ligamentum, Loramentum: שניץ ובסוף סנדל. Et in orificio calcei corrigiae erant ligatae, ושרי שניץ Et solvet corrigias, exuetq; calceum, Deuter. 25. 9. in Targ. Jonath. Rabbini dicunt שניץ שניץ. Sic, שניץ של שניץ. Loculus sive Marsupium cū loris, Kelim cap. 26. שניץ של סנדל. Corrigia calcei, Mikvaoth cap. ult.

שנק Excutere, Projicere: Suffocare, Strangulare, Angustare, Angere. Praeteritum, ושנק. Ex excussit Pharaonem, exercitumque ejus in mare Suph. Hebr. ונער, Psal. 126. v. 15. ונער ירד מצראי בגו ימא. Et excussit Dominus Aegyptios in mare, Hebr. ונער, Exod. 14. v. 27. ושנק מצראי על ימא. Et projecisti Aegyptios in mare; vel, suffocasti, submersisti, Psal. 74. 13. Infinitiv. במיא לא תיכול לשנוקיה. In aquis non poteris suffocare eum, ex quibus liberatus est per Mosen, Esth. 5. 14. in secundo Targum. ובעיא Et cupivit suffocare eos in aquis maris, Cantic. 1. 9. Ithpehal vel Ithpabel, Praeteritum, ואשתנקרת ומיתת מן אניקא. Et angustata vel suffocata fuit, & mortua praeter angustia, Gen. 22. v. 20. in Jon. דאשתנק במצוניה. Qui suffocatus est in medio ejus, Jobi 7. 12. רימא. Qui suffocati sunt in profundo maris, Ps. 68. 23. היכמה דאשתנקו Sicut suffocati sunt Pharao & exercitus ejus, Cant. 1. 9.

Suffocatio, Strangulatio, Angustia שנוק. שנוקא Occidendo occidetur

Inde Participium, משועבו Testiculatus, magnos testiculos habens, Id in animali primogenito vitiosum est. Sic citat Aruch ex Talmud Bechoroth folio 44.2. sed ibi hodiè aliter legitur, népe משובן ubi ע omissum, quòd aliàs frequens, & pro ו est ו finale. Lectio per ו tamen confirmatur per Targum. Expresse autem משועבו dicitur בביצים detesticulis, qui scil. magnos testes habet, & בעל הגבר est Mentulatus, sive בעל הגבר. Non sunt ergo hæc cum Munstero confundenda.

Testiculus: unde Plur. ובישו שעבוי ואסתרים. Et arefacti fuerunt testiculi ejus & cunuchus factus fuit, Genes.39.1. in Jon

שערי *Narrare, Enarrare, Enumerare: Loqui, Proloqui: Sic respondet Hebraeo ספר, quandoq. etiam, sed rarius, verbo בשר. Præteritum, ואשתעי ליה Et narravit ipsi totum negotium, 1.Reg.13.v.11. ואשתעי להון הקן Et explicavit ipsis Haman præstantiam divitiarum suarum, Esth.5.11. באשתי אשתעיני Labiis meis enarravi omnia judicia oris tui, Psal.119.13. דלא אשתעיו להון Quòd non enarrarunt ipsis visionem, Jesa.52.13. דאשתעיו לנו Quæ enumerarunt nobis, Jud.6.13. Et narrarunt ea patribus suis, 1.Reg.13.v.11. Participium, ומשתעי לישן תליתי Qui narrat linguâ tertiâ, id est, qui calumniatur, Hebr. מלשני, Psal.101.v.5. יהון משתען Erunt enarrantes, enarrabunt, Jesa.60.6. והון משתען עוד Neque enarrabunt amplius, Jere.16.14. ומשתען Et enarrabunt mirabilia ejus, Psal.107.v.31. Infinitivus, ולאשתעני כל פרישותך Et enarrare omnia mirabilia tua, Psal.26.v.7. למשתעי קמי Ad enarrandum fœdus meum, Psalm.50.v.16. Enarrare laudem, colloqui de laude Domini, Cantic.5.10. באשתי מלני Narrare, loqui talia verba cõtra Mosen servum meum, Numer.12.v.8. Forma est Talmudica. Imperativus, אשתעי את Narrato tu, Jesa.43.v.26. עליה לבניכון אשתעי De eo filiis vestris narrate, Joel.1.3. ואשתעי עובדי אלהא Et enarrabo opera Domini, Psal.118.v.17. דישתעי ליה Num enarraturus est ipsi, Job.37.20. ארי ושתעון Cum enarrabunt vobis, Habac.1.v.5. ושתעון Narrant, Psal.69.27.*

Narratio, enarratio, Sermo, colloquium, confabulatio: וית שועית חלמא Enarrationem somnii, Hebr. את מספר החלום, Judic.7.15. Fortassis colloquium, דלמא שועי ליה Per apocopam, confabulatio est ipsi cum aliquo, 1.Reg.18.v.27. וועי Veneta, sed præstat esse ex præcedenti forma per apocopam, & sic legit Elias. ומשל In proverbium & confabulationem, Heb. וית גברא וית שועיתיה, Deut.28.37. Cum Aff. ולשנינה

Virum & colloquium, sermonem ejus, 2.Reg.9. vers.11. ועם תרציא שועיתיה Et cum rectis est colloquium, sermo ejus, Hebraicè ואת ישרים סודו, Prov.3.32.

באשתעור Narratio, recitatio, prolatio: מלני Pro prolatione verborum, Lev.16.5.11. & vers.16. באשתעות מסואבות Pro prolatione verborum immundorum filiorum Israël, quando scil. murmurarunt contra Mosen. Sic vers.20. & 33. in Jon.

Hora, momentum. Sic respondet Hebraeo רגע. Quandoq. etiam pro עת ponitur: ut, שעא Horulam unam parvam, vel, Ad momentum breve auferam majestatis meæ præsentiam à vobis, Exod.33.v.5. Num השעא היא לך hora vel tempus nũc fuit accipiendi argentum? Heb. ואתעי יתהון בשערה Et perdam eos quasi horâ unâ, Hebr. כרגע, Numer.16.v.21. ubi Jonathan habet ועריא בשעא Quasi horâ brevi. ויתהון בשעא Confundatur quasi momento, Psal.6.11. אשתומם בשערה חרי Obstupuit quasi horam unam, Dan.4.v.16. Emphat. בזה שעתי In ista hora projiciemini in fornacem ignis, Dan.3.v.15. רתיתי ליה שעתי Quæ eveniet ei per horam unâ, Ezech.21.23. הדרין הון לצרו בשעתי Quomodo redacti sunt in desolationem quasi momento? Psal.73.19. דאתהפיכת בשעתי Quæ eversa est quasi momento, Thren.4.6. Plurale, הנהך טוליא עטר שעין Num processura sit umbra decem gradibus, אם יתוב עטר שעין num verò retrocessura sit decem gradibus? 2.Regum 20.9. ונהב לאחוריה עטר שעין Retroorsum decem gradus, שמשא עטר שעין Et retrocessit sol decem gradus, Jesa.38.8. Emphat. אכן שעיא In forma lapidis horarum, id est, in ipso horologio, 2.Reg.20.v.11. מתיב ית טול אכן שעיא Ego reduco umbram lapidis horarum, id est, horologii, Jesa.38.v.8. ubi Veneta pravè habent שעיע. Apud Rabbinos, לא כל שעתי מתרחיש ניסא Non quavis horâ accidit miraculum, Megilla fol.7.2. Proverbialis sententia est de felicitatis raro successu, ut & inconstanti. יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא Item, מכל חיי העולם הזה Melior est una hora refrigerii in mundo futuro, quàm tota vita mundi hujus, Pirke avoth cap.4. Item ibid. אין לך אדם שאין לו שערה Nullus est homo, cui non sit sua hora, id est, qui non aliquando vel nocere vel prodesse possit, ideoque nullus est contemnendus. לפי שערה לפי שעה, Quandoq., interdum. Item, Ex tempore, עא horâ. חיי שעה Vita hora, id est, vita temporalis: וועסקין בחיי שעה Homines relinquunt vel negligunt vitam æternam, & occupantur circa vitam hora, id est, circa vitam hanc temporalem, Schab. fol.33.2.

שע *Nunc, Hebr. עתה. Videtur compositum esse ex שעתא q. hac hora. Inde & Syri dicunt השא Nunc. השתא אקום Nunc surgam, Psal. 12. v. 6. Nunc enim tacebo, Job. 13. 19. והשתא לא אשתכלו Scient nunc, Job. 19. 6. ודעון השתא Nunc verò non attenderunt ad Legem, Job. 37. v. 21. מהשתא ועד עלמא A nunc usque in seculum, Psal. 113. 2. Sic apud Talmudicos, & præterea, Quia, Quandoquidem, Sintemahl.*

שעוה *Cera, Hebr. דונג. ut, טענין שעוה, Portabant ceram, Genes. 37. 25. in Jon. Onkelos habet שעף, pro quo R. Salomon adducit שעוה, ut hæc duo idem sint, aut quòd sic olim in Onkelo fuit scriptum. Liquefactum est sicut cera, Psal. 22. 15. היכמא ריתמסי שעוה Sicut liquefit cera ab igne, Psalm. 68. 3. טוריא היד שעוה Montes instar ceræ liquefcent, Psal. 97. 5. Talm. ויהי ליבו רפה בשעוה Et cor ejus fiebat remissum instar ceræ, scil. præ stupore, vel metu, Ber. rab. sect. 65.*

שעיתא *Idem: תבועון בשעיתא Findentur instar ceræ ab igne, id est, diffluent, Mich. i. v. 4. Elias monet, fortè esse mendum scriptoris, pro כשעיתא.*

שעט *Heterogeneum, mixtum ex diversis speciebus, maxime in vestitu, quo Deus vestiri vetuit: וערבין שעטנא Et vestimentum mixtorum ex Schatnes, Levit. 19. v. 19. לא תלבש שעטנא עמר וכתנא מחובר בחדא Non vesties te mixto, veluti lanâ & lino conjunctis, Deuter. 22. 11. Ad explicandam vocem in textu Hebræo שעטנא, veteres Hebræi allusionibus vocum usi sunt: non enim judicatur esse vox Hebræa, sed peregrina. Veteres Talmudici in Tractatu Nidda fol. 61. 2. מאי טעמא מראוריתא שעטנא כתיב Quare in Lege scriptum est שעטנא? Quia est quasi טווי ונוו שוע pectine lævigatum, netum aut contortum sive duplicatum. Nempe si tria hæc diversa conjungantur, ut inde fiat vestis, ea est heterogenea & prohibita. שוע idem quod שיעע Lene, Læve, molle, & לעיגאטום פעינה, Gehechlet: שוע Netum, filatum, Gespinnen: נוו contortum, duplicatū vel textum, Gewirnet oder Gewäbe. Linum & lana pectine lævigatur & netur, si deinde ex lino & lana pectinatis & netis fiat tela ad usum vestis, dicitur vestis heterogenea, facta ex שעטנא. Sic in libro Tal. אין אסור משום כלאים אלא טווי. Kilaim cap. ult. וארוג שנאמר לא תלבש שעטנא דבר שהוה שוע טווי ונוו Non est prohibitum propter heterogenea, nisi netum & textum, sicut dictum est: Non vesties te שעטנא (Deuter. 22.) quod est res lævigata, neta & texta. Hinc textum est Targum Jonathanis לא תהוון לבשין ומשתחנן בכסוי דשיע ועויל. Deut. 22. 11. ונוו עמר וכיתין מערבין בחדא Non vestietis vos & ca-*

lestietis vestimento quod pectinatum, netum & textum est, ex lana scil. & lino commixtis in unum. R. David in libro Radicum: בור שעטנא est בור כלאים vestis sive pannus ex diversis, lana scil. & lino. Rabbini nostri volunt vocem שעטנא esse ex tribus vocibus compositam, nempe שוע טווי ונוו. Quodlibet istorum est prohibitum propter כלאים heterogenea. שוע est significationis שעיעות quod in Targum ponitur pro Hebræo חלק Læve, lene, molle, estque quando pectinant & nent lanam & linum simul, & faciunt inde pannum. טווי Netum, quando linum separatim & lanam separatim nent, & deinde ista duo inter se conjungunt & contorquent (Swirnen.) נוו quando lanam cum lino texunt. Hæc conjuncta, in Lege sunt prohibita. In huc sensum reliqui omnes interpretes eunt.

שעל *Pugillus, quantum pugnis vel manus comprehendere potest: בשעלי קערין Pro pugilishordei, ut Hebr. בשעלי שעורים, Ezech. 13. 19.*

שעולא *Idem: כטפא בשעולא Sicut guttula in pugillo, Hebr. בשעולא Pugillo suo, manu aut volâ manus, Jesa. 40. 12. Plurale; למסב בשעולי פרסה, Ad deportandum pugillis plantarum pedum populi mei, id est, ut quisque tantum pulveris deportet, quantum sub planta pedis hæreret potest. Mensura pugilli sive volæ manus & plantæ pedis eodem vocabulo nominantur.*

שועל *Vulpes, Hebr. Sic apud Rabb. unde illud, לא מצינו שועל שמת בעפר פירו Non invenimus vulpem, qui moritur in pulvere fossæ suæ, Nedarim fol. 81. 2. Ketubh. fol. 71. 2. Terra fossæ, in qua vulpes educatus est, ei non nocet: sic homini res, quibus à pueritia assuefactus est, & quæ in naturam ejus transferunt, rarò damnosæ sunt. Locutio proverbialis, de qua vide etiã Aruch. Apud Talmudicos, Per dies vitæ לא ראינו ארי סבל ושועל חנוני Per dies vitæ meæ nunquam vidi leonem bajulum, aut vulpem mercatorem, Kidduschin fol. 82. 2. nempe ut labore vel opificio aliquo se sustentent, & tamen inveniunt unde vivant. Quid ergo homo tantopere pro victu sollicitus erit?*

שועל *Spica vulpis, i. e. Avena, cujus spica caudæ vulpis similis est: Pesach. f. 35. 1. in Mischna. In Pirke avoth cap. 4. ואל תהי ריש לשועלים Esto cauda leonum, nec sis caput vulpium. Fagius: præstat esse postremum inter sapientes, quàm primum vel præcipuum inter malos.*

שעול *Tussis, excreatio cum tussi. Elias in Lexico suo Tussi vult esse vocem Arabicam, & in libris medicinalibus Hebræorum frequenter reperiri. Meminit ejus Author Aruch in Rad. חגג, ubi adducit locum*

locum ex Beres. rabba pro expositione illius: וישאר Et remansit tantummodo Noah, Genes. 7. v.23. Glossa, אך מיעוט אף הוגה גונח דם מפני הצננה, id est, Vocula אך diminutionem denotat, quod etiam ipse Noah expuerit sanguinem propter frigus. Hoc est, ut Aruch explicat, מוציא קול כעין Emisit vocem instar tussientis, & ejecit sanguinem. Elias vult, formam שועל in quibusdam libris esse טעות סופר errorem scribae (si scilicet legatur שועל Vulpes.) At שועל Tussiens, optime ad sensum convenit. Inde שועל vel שועל Tussis.

שער Suber, ligni vel corticis levis genus, cuius usus est in calceatu hyberno: שער Qui egressus fuit cum sandalio suberis, (id est, subere munito) in die festi propitiationis, Joma fol. 78.2. מחזורית של Storeæ ex subere vel junco, Succa cap. 1. in fine.

שעמם Turbare, Conturbare, Perturbare: Ad animum relatum, est Amentem reddere, perturbatione & quasi vertigine stupidum reddere vel obstupescere. R. Salomon scribit, esse לשון עירוב, id est, significare Mixturam. Præteritum, ושעמם ית משרית, Et perturbavit castra Aegyptiorum, Exod. 14. v. 24. in Jonathane. Loco y hic vulgo in libris est א. Gutturales quidem sæpè inter se permutantur, hic tamen ea permutatio videtur esse non satis conveniens. Plurale, ומשעממין להון נביאי, Et dementarunt eos prophetae falsi, Hoseæ 9. 7. Futur. ומשעממם ית מוקרשיכון, Et conturbabo sanctuaria vestra, i. e. desolabo, vastabo, Lev. 26. 31. in Jonath. Ithpab. משעממם Turbari, Conturbari, Perturbari, Dementari. Præterit. והמם, Et Haman perturbatus fuit coram rege, Hebr. נמעת Terrore percussus, Esth. 7. 6. Futur. ומשעממם Perturbatum fuit cor meum, Hebr. ושתומם, Psal. 143. 4. Et prophetae falsi conturbabuntur, Heb. ויתמרו, Jer. 4. 9.

שעמום Conturbatio, Perturbatio, Stupor mentis: Perturbatio & abreptio mentis, R. Salom. Eccles. 1. v. 17. Et in Targum, תהוון Eritis in stuporem, Hebr. לשמה In desolationem, Deuter. 28. 37. in Jonath. Apud Talmudicos, הבטלה מכיאה לירי שעמום, Otium inducit eam (mulierem) ad amentiam, Ketubh. cap. 5. in Mischna. Gl. שיגעון.

שעממות Idem: ובשעממות לבא, Et stupore cordis, Deut. 28. 28. in Jon. Emph. בשעממותא, Et equites ipsorum stupore mentis, Heb. בשגעון amentiam, Zach. 12. 4.

משעממור Idem: ובמשעממות לבא, Et stupore cordis, Deut. 28. 28. in Onkelo.

שעממיתא Idem. Citat id Aruch ex T. Hieros. Deut. 28. 20. fed id hodie in nostris libris non est.

שען Plaudere. Futurum, וישענון, וכל אילני חקלא ישענון Et omnes arbores agri plaudent ramis suis, Hebr. ומחאו כף Plaudent manibus, Jesa. 55. 12. Manus arborum ergo sunt rami, juxta Chaldæum.

משענת Fulcrum: משענת ידיו Fulcrum manuum sive brachiorum, Germ. Arucken.

שעע Linere, Oblinere, calce vel cemento obducere. Sic convenit cum שוע de quo supra. Item Læve, lene, molle reddere: metaphoricè, Blandiri, blandè, & molliter loqui. Præterit. ארום, Nam blanditur ipsi oculis suis, Hebr. החליק, Psal. 36. 3. שועו יתיר מן חלבא Lenes sunt magis quam lac pingue, Hebr. וכו Nitent, nitidiores sunt lacte, Thren. 4. 7. Flos lactis sive pingue lac, lenitate commendabile est, ut omnes alia pinguedines, olea, unguenta & similia. Eò magis verbum Chaldæum inclinatur, quam ad nitorem vel candorem. Possent fortè commodius legi שועו ex terminatione Chirek. At à principio cum Chirek legere, ut est in Venetis, quasi ex Pabel, id sensui non convenit. Participium, רמן לרבני מחיצא ושעע ליה מין פטיר דלא תבן, Similes sunt ædificanti parietem, & oblinunt eum luto puro sine paleæ mixtura, Ezech. 13. 10. 11. & 22. 28. Pabel, Particip. לישנהון משעעין Linguam suam blandiuntur, Hebr. לשונם יחליקון, Psal. 5. 10. Legitur & cum ש repetito: unde משעשעת Lenit: vide infra in שעועית.

ואנא גבר שעע Lævis, lenis, mollis, glaber: Ego autem sum vir glaber, id est, asperitate pilorum lenis, Genes. 27. 11. ושעע מן משחא הכרה, Et lenius oleo est palatum ejus, Hebr. חלק, Proverb. 5. 3. Plurale, חמשה שעעי אבניא, Quinque lenes lapides, id est, læves & quasi politos, Hebr. חלקי, 1. Sam. 17. v. 40. ספותא שעעו Labia blanda, Hebr. שפת חלקות Labium blanditiarum, Psal. 12. v. 3. שעעו יתיר מן שמן Lenia sunt magis quam oleum sive pinguedo verba oris ejus, Psal. 55. 22.

שעעיות Lævitas, lenitas, glabrities, Blandities: Et glabritiem colli ejus, Hebr. ועל שעעיות צוארותיה In lævitate lapidum, id est, inter leves lapillos torrentis est pars tua, Jesa. 57. 6. Jerem. 13. 4. ואתניבך, Et ponam te in lævitate petrae sive rupis, Hebr. לצחיה סלע, Ezech. 26. 14. Emphat. Verbis blanditiei, verbis blandis, Hebr. בהנפי, Psal. 35. 16. ומן שעעיותא, Et à blanditiis linguæ mulieris extraneæ, Proverb. 6. v. 24. ובשעעיותא דספותא, Et à blanditie labiorum ejus, Prov. 7. 21.

שעשעא Idem: vide in seq. voce.

שעשועית Faseolus, Phaseolus, leguminis genus. Affinitatem quandam habet cum fabis,

unde apud Talmudicos : ופול הלכן והשעועית אינן Et faba alba & phaseolus, non sunt heterogenea invicem, Kilaim in princ. In Talmud Hieros. exponitur פסילתה, quod R. Salom. scribit פסילותא. Aruch in פול comodiùs, Phaseolus. Præterea in Talmud. Hieros. Dixit R. Jona: Quare vocatur nomen ejus שעועית? quia משעשעת lenit cor & laxat viscera. A. Gellius lib. 1. cap. 11. ex Aristoxeno refert, nullo sepiùs tegumento Pythagoram usum quam fabis; quoniam is cibus & subduceret sensum alvum & levigaret. Pro משעשעת in Comment. R. Salomonis in Kilaim legitur משעעת à superiori Radice: quod si autem משעשעת rectum est, tunc quoque in Targum Hieros. Gen. 33. 4. rectè legitur על שעשעית צורה Propter glabritiem colli sui. In Majem. in פסילותא cap. 3. legitur שעשועית.

שערה Cera, Genes. 43. 11. Pro eo in Jonathane est שערה, quod communiter Ceram significat. Videntur ergo idem esse שערה & שעפה per commutationem affinitum in pronuntiatione literarum. In Hebræo est נכמת quod Judæi Germania Ceram interpretantur. Sic R. Salomon hoc loco; ex Bereschit rabba Jecl. 91. Vel est Balsamum, ut in sequenti.

שעיה Balsamum, Opobalsamum: Et cape opobalsamum, Hebr. צרי, Jerem. 46. v. 11. וצרי את שעיה Accipite balsamum ad vulnus ejus, Hebr. צרי, Jerem. 51. 8. וצרי את שעיה Cum oleo & balsamo, Hebr. וצרי, Ezech. 27. 17.

שער & in Pihel שער Æstimare, putare, conjecturare. Apud Rabbinos, כח המשער, Facultas animæ æstimativa; conjecturalis, divinatrix.

שער Mensura: Æstimatio, Taxatio, pretium rei æstimatum vel transactum. In Targum, לא תקבון לא, לא תקבון לא, Non accipietis neq; æstimata pretia neque additamenta rerum, Hebr. Non accipietis ab ipso ותרבות נשך usuram aut fœnus, Levit. 25. v. 36. in Jonath. בשערין לא תתנון ליה בשערין Pecuniam vestram non dabitis ei pro pretiis, id est, pro usura, Levit. 25. v. 36. in Jonath. בשערין Targum Hieros. habet בשערין pro eodem. Et invenit anno isto pro uno (modio) centum in mensuris suis, Genes. 26. v. 12. In libris ibi est בשעריה, ubi omninò videtur irreptitium & superfluum. Propterea à Fagio verbaliter est explutum, Plus quam æstimaverat. Si esset בשעריה, tolerari versio posset; at ויהי est Affixum Nominum. Apud Rabbinos, פודהו בשער מקומו Redimit, id est, solvit illud (decimas secundas carè venditas) juxta æstimationem loci sui, ubi scilicet degit, & unde eas avexit. Ut pretium ibi est, si ve vilius si ve carius, ita solvit: Maaser scheni פודין את מעשר שני בשער הזול

Redimunt decimas secundas æstimatione viliori: ut, Mercator aliquis officinarius eas accipit, non ut carius venduntur. נוטל מהן Accipit de illis pro æstimatione viliori. Et tranfigit cum ipso æstimatione altiori, id est, majori & rariore. אם יגברו שער הפירות Si ascenderit æstimatio fructuum, si cariores fructus fiant, Bava metzia fol. 74. 2.

השערה Conjectura, Divinatio, Æstimatio.

שער Porta, Hebr. Hinc apud Rabbinos, בית שער Porticus, in quo etiam erectum erat folium judiciale si ve tribunal ad jus dicendum. vide 1. Reg. 7. 6. 7. & ibi R. Davidem, & eundem 1. Reg. 6. 3. Hebr. אולם, & Targum 1. Reg. 7. v. 7. Apud Rabbinos, שער, Porta, Caput libri.

שער Siliqua. Vide in seq. Radice שער.

שעור Æstimatio: בשעורין Pro æstimationibus, si ve pretiis æstimatis, hoc est, pro usuris juxta cujusq; æstimationem & judicium, nunc majoribus, nunc minoribus, Heb. בנשך, Lev. 26. v. 36. in Targ. Hierosol. לא תשון עליו לא שערין ולא Non imponetis ei neque æstimationes, neq; usuras, Hebr. לא תשימון עליו נשך, Exod. 22. v. 24. Aliàs pro Fœnore vel Usuris simpliciter non reperitur.

שעור Mensura, æstimatio, conjectura propriè, & inde pro Mensura plus minus ve æstimatâ. Magis quam secundum mensuram, ultra mensuram, ultra modum. In Targum, דין שיעורא אתחמי למשרה בטוריה Hæc ferè mensura ostensa fuit Mosi in monte, Exod. 30. 13. in Jon. בשיעור מינר קשתא Quasi mensura tractus arcus, i. e. teli arcu jacti, Genes. 21. 16. בשעור תרויהוון Signum miraculosum nonum fuit, quod protractum fuit ferrum (hastæ in ipso ictu) ad mensuram amborum, Num. 25. v. 8. Numerantur ibi duodecim miracula, quæ Pinchaso in executione zeli sui propter scortationem viri Israëlitis & mulieris Midianitidis contigerunt. Inter ea nonum fuit, quod Pinchas, postquam cognovisset scelus istud, arreptâ hastâ in lupanar si ve tabernaculum irruerit, & virum & mulierem simul confoderit. In isto ictu ferrum hastæ ad quantitatem amborum corporum prolongatum fuit, ut utrumq; corpus adeò penetrarit, ut extrahi amplius non posset. Fuitq; mensura ipsorum (quæ collegerat Rutha interdium) quasi trium modiorum hordei, Ruth. 2. vers. 17. Apud Rabbinos, שיעור Conjectura: Apud Grammaticos, כף השעור Litera Caph Conjecturæ, quod docet conjecturam numeri aut mensuræ alicujus: ut, כאלפים איש Quasi duo mille

Quòd non essent triti erga se, id est, vultum ipsius non esse solito modo dispositum erga se, ut antea, Genes. 31. 2. 5. Vel juxta Aruch, Paratum, hoc est, hilarem, lætum, serenum, benevolunt. Sic adducitur hic locus in Aruch in שפ secundo. De hac significatione postea. *Pabel, Præteritum*, אַתָּה שָׁפִיתָ Tu contrivisti quasi occisum gladio, Hebr. אַתָּה דָּבַרְתָּ Psalm. 89. 11. אֲבָרִיא דְשָׁפִיתָ Membra quæ contrivisti, Psal. 51. v. 10. *Infinitivus*, וְלִשְׁפֹּאוֹתָהוּ Et ad conterendum eos, Esth. 1. 10. *Apud Rabbinos*, נִשְׁתַּפָּא Teri, Terendo moveri & devolvi de loco uno in alium. *Hinc citatur in Aruch exemplum ex Bava metzia fol. 23. col. 1.* דְּמִשְׁתַּפָּא, & explicatur מִתְּחִלָּה : sed in *Talmud legitur* מִיִּנְשַׁתַּפָּא à נִשָּׁף.

II. *Pacatum, Quietum, securum, tranquillum esse.* Hoc significato adducitur ab Aruch ex *Targum Genes. 31. 2. v. 5.* *Apud Rabbinos sæpe*, וְיָל שָׁפִי לִי Ito secure sistito te ipsi, vel, humiliato, deprimito te coram ipso, Gittin fol. 73. col. 1. וְיָל שָׁפִי לִי Cum quieta esset ipsa à doloribus, Nidda fol. 37. 2. וְיָל שָׁפִי לִי Vir cujus facultates securæ sunt, nempe à litibus aut debitis, Mezia fol. 70. 1. Participium *Aphel* est ex terminatione tertiæ pluralis Præteriti, ut sæpe apud Talmudicos. Sic alibi, וְיָל שָׁפִי לִי Fortè non erunt securæ facultates ejus. *Aliter*, וְיָל שָׁפִי לִי Fatuus, & tranquillæ mentis postea factus fuerit: וְיָל שָׁפִי לִי Tranquillæ mentis, & postea fatuus factus, ac rursus tranquillatus, Gittin fol. 23. 1. Disputatur ibi, an tali committi possit libellus repudii deferendus? וְיָל שָׁפִי לִי Multi cæci aperti fuerunt, id est, videntes facti: multi fatui tranquillati, id est, tranquillam & compositam mentem receperunt, Bereschith rabba sect. 53.

III. *Leniter, sensim Fundere, Effundere*, cum de vino dicitur, *Percolare*: וְיָל שָׁפִי לִי Et effundit illud, Kama fol. 115. 2. וְיָל שָׁפִי לִי Qui fundit, emittit vinum socio suo, Mezia fol. 60. col. 1. *Glossa*, Omne limpidum, quod de vase uno in aliud sensim effunditur, ne fæces cum eo commisceantur, vocant illud וְיָל שָׁפִי לִי, i. e. exprimunt illud verbo וְיָל שָׁפִי לִי. Vide & in שאף. Vide & in Cholin fol. 67. 1. & fol. 110.

וְיָל שָׁפִי לִי *Oinoπωλης, Qui vinum fundit, & vendit.* *Plurale*, וְיָל שָׁפִי לִי Transiverunt œnopolæ, Medr. Esth. cap. 1. 23. & Vajikra rabba sect. 12.

IV. *Radere, Abradere, Scalpere, Limare, Limâ expolire, Polire, Fricare.* Hæc significatio ex prima oritur, & *Rabbinis usitata est*, ut & ex forma וְיָל שָׁפִי לִי, ut ibi videbitur: וְיָל שָׁפִי לִי Limavit, limâ expolivit illud, ne haberet rubiginem: וְיָל שָׁפִי לִי

Si poliverit vel fricuerit illud satis, וְיָל שָׁפִי לִי fol. 49. וְיָל שָׁפִי לִי Si limaverit, aut limâ expoliverit vel raserit, Kelim cap. ult.

וְיָל שָׁפִי לִי *Expolitio, rasio*: וְיָל שָׁפִי לִי *Rasio* sufficiens prohibita est, Avodas elilim cap. 3. in fine Mischnæ. Item *Claudicatio, Luxatio pedis*. Unde scribunt Hebræi, Schimschonem fuisse claudum utroque pede, Bilhamum uno tantum pede. Vide mox in וְיָל שָׁפִי לִי.

וְיָל שָׁפִי לִי *Declivitas, Talm.* Hoc contractum est pro וְיָל שָׁפִי לִי. Sic enim sæpe literæ gutturales ejiciuntur: Item *Epiglottis*: וְיָל שָׁפִי לִי א' declivitate id est, acumine uvæ colli & inferius, Cholin fol. 19. col. 1.

וְיָל שָׁפִי לִי *Ramentum dolabræ vel runcinæ, Hobelspân*: Tal. Meila cap. 3. in ult. Mischna.

וְיָל שָׁפִי לִי *Contritum: Luxatum, Claudum, ex significatione Verbi* וְיָל שָׁפִי לִי de quo vide in וְיָל שָׁפִי לִי: וְיָל שָׁפִי לִי Et iverunt ambo isti simul corde contrito, id est, humili & sollicito propter sacrificium, Genes. 22. 8. in Targ. Hierosol. ubi Jonathan habet וְיָל שָׁפִי לִי corde integro, pacato & tràquillo. Onkelos, וְיָל שָׁפִי לִי Simul, ut Hebraicè. Sic, וְיָל שָׁפִי לִי Et abiit Bilham corde contrito, id est, humili & abjecto animo, Numer. 23. 3. In Hebræo ibi est, וְיָל שָׁפִי לִי quod diversimodè interpretes reddunt: Onkelos, וְיָל שָׁפִי לִי, *Solitarius*: Jonathan, וְיָל שָׁפִי לִי *Demissus instar serpentis*. Aben Esra, וְיָל שָׁפִי לִי *In clivum*, quomodo alibi dicitur, וְיָל שָׁפִי לִי *Vox super clivos audita est*, Jerem. 3. 21. R. Sal. *Solus, lentè & quietè*. Talmudici, *Claudus*. Scribunt enim: Bilham claudus fuit uno pede sicut scriptum est de ipso, וְיָל שָׁפִי לִי. Schimschon claudus fuit utroque pede. Nam de eo scriptum est, וְיָל שָׁפִי לִי Gen. 49. 17. Tal. Sota fol. 10. 1. Id de Schimsone intelligendum, docet etiam expressè Targum Hierosol. ibi, & Targum Jonathanis. וְיָל שָׁפִי לִי est quasi וְיָל שָׁפִי לִי claudicatio duplex.

וְיָל שָׁפִי לִי *Tranquillitas, Quies*: וְיָל שָׁפִי לִי *Tranquille, quietè, facilè*. Quod enim facilè fit, quasi cum quiete fit: וְיָל שָׁפִי לִי Et aque ejus eunt sive fluunt quietè, lentè, Beresch. rabba sect. 16.

וְיָל שָׁפִי לִי *Acetabulum femoris*, Tal. עלויה רשוק. וְיָל שָׁפִי לִי *Acetabulum super os coxæ stat*, Avoda fara fol. 25. 1. In Aruch exponitur *Pulpa, & Germ.* קלופבעין. Vide & in Cholin fol. 92. 2.

וְיָל שָׁפִי לִי *Nomen monetæ antiquæ, quæ sic dicta fuit, quòd vetustate sic attrita fuerit, ut figura vix agnosci amplius possset*, וְיָל שָׁפִי לִי fol. 52. 2.

וְיָל שָׁפִי לִי *Scirpus*: וְיָל שָׁפִי לִי *Storea* ex scirpo vel junco. Hæc humi sternitur, ne lapides aut pavementum polluatur. Sic dicta, quòd pedibus præcipuè Teratur, Succa folio. 20. וְיָל שָׁפִי לִי

Et storea laterum; id est, lateribus sive coctis lapidibus pavimenti instrata, Machschirin cap. 5. Vide etiam hujus formae in שפף.

ומעמיה Placentæ mellitæ sive in melle frixæ: שפון Et gustus sive sapor ejus erat sicut placentæ frixæ in melle, Exod. 16. 21. Elias explicat מטונגנין Frixæ, geprägt/ Heb. כצפוחית.

למעבר Contritio, Conculcatio: שפיותא שפיותא Facere conculcationem in calcaneo in diebus regis Melsiæ, Genes. 3. 15. in Jonathan. In Targum Hieros. pravè, ut puto, est שפיותא, quæ est forma pluralis. Hebraicè Radices affines שפיה ו שפיהו. Sic שפיהו ו שפיהו. ועתה תשופנו עקב שפיהו, ut formas, sic significationes affines habent.

שפיה Labium: Ora: Communius scribitur per שפיה ab initio, ut ibi videre est: שפיה In ora cortinæ, Exod. 26. v. 4. וכן תעבר Et sic facies in ora cortinæ, ibid. Plurale, שפיהו, unde emphaticè, שפיהו דנוכריתא Labia mulieris extraneæ, Proverb. 5. vers. 3. שפיהו דצדיקא Labia justii pascunt multos, Prov. 10. v. 21. ועתה דשפיהו Et perversitas labiorum, Prov. 4. 24. Cum Affixis Pronominibus, ועתה Et scientiam labia tua custodient, Prov. 5. 2. שפיהו דצדיקא Labia justii norunt benevolentiam, Prov. 10. 32. ועתה Et labia ejus, Prov. 18. 7. &c.

שפיה In Pesikta legitur ad illud; שפיה Jefa. 3. 16. Deus percussit eas (filias Jerusalem) בצרעת scabie lepræ, sicut scriptum est, שפיה או שפיהו, & alibi scriptum est, שפיהו: ועתה ארני Lev. 13. 2. (species lepræ est: sic שפיהו Leprâ affectit.) R. Dusa dixit: Adduxit super eos plurimas familias pediculorum. (allusio inter שפיהו & שפיהו unde שפיהו plurimas familias pediculorum.) Rabbi Chaija dixit, ועתה אותן שפיהו Fecit eas servas serviles, id est, שפיהו Ancillas servituti subjectas. (rursus allusio est inter שפיהו & שפיהו unde שפיהו Ancilla, serva, quasi שפיהו sit Servire.) Rabbi Berachja dixit, שפיהו scriptum est, quia שפיהו משפחותיהו custodivit familias ipsarum, ne commisceretur semen sanctum cum gentibus terrarum, &c. Adducuntur in Jalkut Jefa. 3. & leguntur in Vajikra rabba sect. 16. Meminit eorum R. Salomon in Com. ibi.

שפיה Judicare, jus dicere, Hebr. משפט Judicium, ratio, modus, ritus. Hinc apud Logicos est Propositio, certus שפיהו definitus loquendi modus: שפיהו המשפט יש לו שני חלקים הנושא והנשוא. Propositionis duæ sunt partes, Subjectum & prædicatum. משפט מחיב Propositio affirmativa. משפט החלקי Propositio negativa. משפט השולל

Propositio particularis. משפט סתמי Propositio absoluta sive indefinita. משפט האישי Propositio singularis aut individui. הפשטים המתנגדים Propositiones oppositæ sive repugnantes. המתהפכים Contrariæ. סותרים Contradictoriæ. החכרחיים Necessariæ: וממנעים Impossibiles. משפט מהופך Propositio absoluta: משפט המוחלט Propositio conversa.

שופטא. Sic legitur Proverb. 10. 13. pro Hebræo שבט Virga, Baculus. Lego שבטא vel שובטא. Vide supra in שבט.

שופטו של. In Medr. Kohel. cap. i. v. 13. שופטו של. Vide. Mox ibidem של גול. Mox, שופטו של תורה.

שופטא Insanus, Stultus. Formam quæ est in א, ponit Aruch ex Targum Hierosol. Deut. 32. 6. Pro quo nunc per transpositionem literarum legitur עמא טפשא Populus stultus, Heb. עם נבל. Alteram formam in י ex Talm. Bava kama fol. 85. 1. De stultis vel amentibus agimus hic; pro quo, Aruch monente, in quibusdam exemplaribus est בשוטים.

שפך Fundere, Effundere, ut Hebr. Elias scribit in suo Methurgeman, Hebræum quando de רם & רם dicitur, in Targum transferri per שפך. Id de רם verum non reperio, ut ex exemplis patet. שפכיתא, Effudi excandescentiam meam super vos, Ezech. 22. v. 22. ועתה חמתי Et effudi super eos excandescentiam meam, Ezech. 21 31. ועתה חמתי Et effuderunt scortationem suam in eam, Ezech. 23. v. 8. ועתה חמתי Brachio elato effudit eum, Ezech. 24. vers. 7. Non effudit eum per errorem, ibidem. ועתה חמתי Et irâ effusâ, Ezech. 20. 33. 34. Infinitivus, ועתה חמתי Et ad effundendum sanguinem innocentem, 1. Sam. 25. v. 31. ועתה חמתי Perturbantur ad effundendum se, ut effundant se (aque) extra terminos suos, Psal. 104. v. 7. ועתה חמתי Ad effundendum sanguinem innocentem, Jefa. 59. 7. Ezech. 22. 6. 9. 12. 27. ועתה חמתי Effundere excandescentiam meam super eos, Ezech. 20. vers. 21. Futurum, ועתה חמתי Et effundam super eos malitiam suam, Jerem. 14. 16. ועתה חמתי Et effundam super te æstum iræ meæ, Ezech. 21. 31. ועתה חמתי Et effundam super domum David, Zach. 12. 10. Ithpehal vel Ithpabel, Præteritum, ועתה חמתי Et effusus fuit cinis de altari, 1. Reg. 13. 5. ועתה חמתי Sanguinis servorum tuorum qui effusus est, Psalm. 79. v. 10. ועתה חמתי Et effundetur cinis qui est super eum, 1. Reg. 13. 3. Fut. ועתה חמתי Et effundetur sanguis ipsorum, Soph. i. v. 17.

ושפוד נחליא *Effusio: decursus, defluxus.* Et decursus fluminum, Num. 21. 15.

ושפכות נחליא *Decursus, defluxus:* Et decursus fluminum, Numer. 21. 15. in Jon. תחום
Terminus decursus aquarum, Deuter. 3. 17. Jon. Hebr. תחת אסדוד Sub Asdod, ubi erat decursus aquarum, unde nomen sumptum.

לאחר בית שפכות קטמא *Effusio:* Ad locum effusionis cineris, Levit. 1. 16. Deuter. 3. 17. in Targ. Hieros. משפכות אדם זמאי Ab effusione sanguinis iusti, Genes. 28. v. 20. Rab. מי שכיכור Aquæ effusionum, aquæ pollutæ, Machschir. cap. 2.

שפכור *Idem.*

שפכין *Canales, sic dicti, quod in locum unum Effundant:* Talm. אחווק לנטפי אחווק לשפכי Qui possidet stillicidium, possidet etiam canales, jus canalium ponendorum: Bava bafra folio 6. col. 1. Donec reficeret ei canales, Bava bafra fol. 3. 2.

שפוכאי *Effusores, operarii Israelitæ qui solebant vinum ex uno dolio in aliud infundere, inquit glossa Talmudica* in Avoda Sarah fol. 72. 2. Dixit Rabba Effusoribus, quando funditis vinum (Christianis) cavete, ne accedat Christianus & vos juvet, &c.

שפוכין *Matule, ab effundendo dictæ.* Has non licet effundere ad parietem vicinum, nisi ad spacium שלשה טפחים trium palmorum, Bava bafra fol. 19. 2. Vel, Effusiones aquarum quales ex canalibus delabi solent: לא יתבי תותי מרובא משום Non sedent (homines) sub canalibus propter effusiones aquarum, Cholin fol. 105. 2.

שפכונן *Nomen olivarum pinguium, oleum præ copia effudentium.* R. Salomon putat à loco sic dictas, ejusque bonitate & fertilitate. Talm. Peah cap. 7.

משפך *Effusio: decursus, defluxus.* משפך Infra decursum fluminis, Deuter. 3. 17. Vide & Jos. 10. 40. & 12. 3. & 15. 20. & Deut. 4. 49. Ponitur pro Hebræo אסדוד.

משפך *Infundibulum.* Tal. ארת המשפך ומרד. נטל Accipiens infundibulum & metiens (vinum) in amphoram Christiani, Avoda Sara fol. 72. ליתן על פי משפך קטן לסמן את היין Ut ponatur super os infundibuli parvi ad colandum vinum, Schabbas fol. 78. 2. Item Clepsydra, instrumentum horologicum, quod olim aquâ implebatur, postea arenâ tenuissimâ, ut etiamnum hodiè. De aqueæ usu vide Thesaurum lingue Græcæ Henrici Stephani. In Pirke abhoth cap. 5. Quadruplices conditiones sunt eorum, qui sedent ad pedes Doctorum (id est, discipulorum) nempe Spongiæ & clep-

sydræ, sacci fæcinacei sive colatorii, & cribri. Spongia attrahit omnia: (sic discipulus sine discrimine & judicio bona & mala apprehendens) Clepsydra ex una parte attrahit, quod ex altera emittit. (Sic discipulus, qui quæ apprehendit semel, eadem mox ex memoria dimittit) Saccus colatorius effundit vinum & retinet fæces. (Sic discipulus bona & mala capiens, bona dimittit & mala retinet) Cribrum pollinarium emittit farinam tenuiorem cujus nullus est usus, & retinet similam sive meliorem. (Sic discipulus mala dimittens & meliora retinens.)

שפך *Humiliari, Humile, demissum, submissum, depressum esse, Heb. Aphel Chald. אשפל* Humiliare, deprimere. Præteritum, ועל ראשפל Et quia humiliaverat Moses se ipsum, Levit. 10. 25. in T. H. לא השפלת לבבך Non humiliasti cor tuum, Dan. 5. vers. 22. Participium, ודי הוא צבא הוא משפיל Et quem volebat, deprimebat, Dan. 5. 19. משפיל אף מרים Deprimit & extollit, 1. Sam. 2. v. 7. Infinitivus, וכל להשפלה Potest deprimere, Dan. 4. 34. Et aliter, מן ומשפילך קדם Quam humiliare te coram dominatore, Proverb. 25. 7. מ est formativum Infinitivi ex usu Hierosolymitano. Futurum, ותלתה מלכין Et tres reges deprimet, Dan. 7. vers. 24. Elatio hominis deprimat ipsum, Proverb. 29. v. 23. Apud Talmudicos, מיא הוא ראשפלורא Aquæ sunt quæ abripuerunt eum, quæ in declive eum abduxerunt, Cholin fol. 21. 2. Sic, נלי אשפלורא Fluctus abduxerunt eum, Jevam. fol. 121. 1. Vide similiter in Bafra fol. 99. col. 2.

שפל רוח *Humilis, Depressus, submissus:* ושפל אנשים Depressus spiritu, Proverb. 16. v. 19. Et humillimum inter homines constituat super illo, Dan. 4. 14.

שפל *Humilis, Demissus, Submissus, Depressus, Abjectus:* מולם השפל Mundus hic inferior, in quo nos vivimus. Opponitur ei העליון Mundus superior, qui est beatarum animarum. Apud Talmudicos, שפל ואזיל בר אווא ועינוי מטייפי *Humilis est & ambulat (hinc inde) anas, oculiq. ejus circumspiciunt, scilic. ad querendum cibum: Adagium est antiquum, quod & adducitur in און, ubi vide.*

שפילא *Planities, locus planus, humilis & depressus.* Emphat. וית שפלתא וית מישרא Et planitiem & compestria loca, Josuæ 11. v. 16. וישפלתא ומשפך Et planitiem & locum declivem sive vallem, Jos. 10. v. 40. בשפלתא In planitie, Jos. 15. v. 33. בשפלתא In montana & planitiem vel loca depressa & humilia, Deut. 1. 7. וית טורא ושפלתא Et montem Israelis & planitiem ejus, Jos. 11. 16.

שפול. שפולא

Declivitas, locus declivis, imum vel ima extremitas rei. Inde est etiam *Ora, Fimbria vestimenti*: בשפולא דטורה In declivitate montis Sinai, Cantic. i. 4. Quidam reddit, In locum campestrem. על שפולא מעילא In ora pallii, Heb. על שולי המעיל Exod. 28. 34. שפולי מורא דחרמון Ad declivitates montis Chermon, Jos. ii. v. 17. על שפולי מדבחה Ad declivitates altaris, ad imum altaris, Lev. i. ii. Jon. & vers. 15. in Targ. Hierof. ubi Jon. habet על כותל מדבחה Ad latus altaris. בשפולי מישרה In declivitate seu loco depresso planicie, Genes. 35. 8. בשפולי מורא In declivitate, id est, loco imo montis, Heb. מתחתית ההר Exod. 19. vers. 17. בשפולי רמון In declivitate Rimmonis, i. Sam. 14. v. 2. ותעבד על שפולוהי Et facies in fimbriis ejus, Hebr. על שוליו Exod. 28. 33. בשפולקהא In fimbriis ejus, Hebr. בשוליה Thren. i. 9. *Apud Rabbinos*, חוששת בפי כריסיה ובשפולי מעיה, Dolorum sentiens circa os ventri (id est, umbilicum) & declivitatem ventris inferioris, quæ scilicet est ad locum pubis instar literæ Caph vel semicirculi, ut loquitur R. Salomon, in Nidda fol. 63. i. in Mischna. כל שאין לה שפולי מעים כנשים Cuicunque (fæminæ vel puellæ) non sunt declivitates ventris instar mulierû, i. e. quæ non habet declivitatem pubis, ut solent mulieres habere, ea judicatur esse sterilis, Jevammoth fol. 80. 2. הוית נקטי ליה בשפולי גלימיה Fuisseprehendens oram togæ tuæ, & cucurrisses, id est, sustulisses togam aut pallium in altum, ne cursum impedivissent. Sic enim ad cursum longæ vestes tolli solent, ne pedes iis involvantur, ut in mulieribus videre est: Sanhedrin fol. 102. 2. הוית נקטי ליה בשפולי גלימיה Prehendebant ipsum orâ pallii sui, Taanis folio 23. 2. מאן דזבין דיקלא לחבריה קני ליה משיפוליה ועד Qui emit palmam à socio suo, emit eam à fimbriis ejus usque ad abyssum, Bava metzia folio 37. 2. id est, emit eam cum toto fundo ab ejus extremitatibus, usque ad imam profunditatem. *In Aruch adducitur hoc exemplum in שפר בשפודיה.*

Humilitas, humilis & depressus status ob vastationem: שפלותא אחרתנון Humilitas comprehendit eos, Heb. רעט Horror, Jer. 49. 24.

Humilitas. Virtus cui opponitur הגאווה Elatio, Superbia. Illa Deo amata: hæc eidem exosa est, ut inter alios complures docet R. Bechai in libro Kad hakkemach, cap. quod incipit גאווה. Medium inter הגאווה & השפלותא est הגענה Modestia, Mansuetudo. Inde, ubi de Mose dicitur, quod fuerit ענו מאד Mansuetus valde, Numer. 12. 3. sensus est, quod fuerit Humilis, quod designatur per additamentum מאד. Propterea שפל etiam à R. Salomone ענו explicatur per חיו בתכלית הרלות id est, Humilis & patiens: Hoc

Fuerunt in extrema paupertate & humilitate, R. Levi i. Sam. 14.

Humiliatio, humilitas. R. Levi, Proverb. 29. 23. ad illud נאות אדם תשפילנו *Elatio hominis deprimit vel humiliat ipsum*, id est, נאות האדם Elatio hominis adducit eum ad humilitatem. Magnates enim eum de summo dejiciunt in gradum imum & indignum. Contra, *Humilem spiritu sustentat gloria*, ibid. apud Salomonem.

Arca, Cista magna ad res humiles, viles, & abjectas asservandas, ut Arca fæni, paleæ, fimi: vel potius Canistrum, Corbis, Crates: Sic Hebræi ubique exponunt קופרת הובל, & ipse Baal Aruch. In Kelim cap. 19. & cap. 24. שלש משפלות של תבן Tria canistra sunt, של זבל (ad fimum exportandum in agros & vineas) של תבן fæni, & canistrum cameli. Vide & Scheviit cap. 3. Oholoth cap. 8. In Schir rabba cap. 7. v. 2. Quemadmodum paterfamilias non curat לא על משפלות של זבל ולא על משפלות של תבן neque cistas vel canistra fimi, neque canistra fæni, neque paleas, neque glumas, למה שאין נחשבים, quia nihil quicquam æstimantur: sic Deus non curat populos mundi, &c. Baal Aruch scribit, in lingua Ismaelitica quoque vocari אלמשפל: Schindlerus, Canistrum, Cista magna. Rabbam in Kelim cap. 24. scribit esse vas quod vernaculè appellatur שרראש. Vide Ar. Montanum de Mensuris Sacris.

Mystax, barba sive pili labri superioris:

ועל שפם באבלא ותעטף Labrum superius: Et super mystacem instar lugentis sit obvelatus, Levit. 13. 45. ולא תתעטף על שפם Neque obvelatus eris super mystace, Ezech. 24. v. 17. על Super mystace non obvelabitis vos, Ezech. 24. 22. ותתעטפו על שפם באבלין Et obvelabunt se super mystace instar lugentium, Mich. 3. 7. ועל שפמיה Et super mystace suo, Levit. 13. 45. in Jon. Sic, ולא ספר ספמיה, Et non rasit mystacem suum, 2. Sam. 19. 24. cum ס loco ש. *In eodem Jonathane legitur etiam pro Labio sive Limbo & extremitate rei, quæ Hebraicè dicitur שפיה Labium:* unde, בשפמיה Exod. 28. vers. 32. על שפמיה pro quo in eadem locutione legitur Exod. 29. v. 19. in eodem Jonathane. Hinc corrigendum in eodem Jonathane, quod legitur Exod. 28. 26. שפמיה pro שפמיה vel שפמיה. Item, כל אפקות שפמיה Omne prolutum labiorum ejus, Numer. 30. 13. idem quod שפמיה ut legitur ibidem vers. 6. & vers. 9. vel שפמיה, prout in Onkelo ibi legitur. *Apud Talmudicos, האידנא יומא Hodie dies est eorum qui aptant vel curant mystacem sive barbam,* Schab. fol. 129. 2.

Hoc otiosorum est, & tempus perdentium. Vide ibi Com.

שפן Lima: שופינא Eratq; ipsis lima, 1.Sam.13.21. וְשָׁפִית וְתִיה בְּשׁוֹפִינָא וְאוֹת
Et polivi illum limá benè, Deuter.9.21. In Regiis redditur: Et contrivi eum in pilo vehementer.

שפון Secale, frugis genus, Germ. Koeken. Speltam Aruch vocat, Talm. in principio Kilaim, ubi disputant de frugibus heterogeneis. Gracè σίμων vocatur quibusdam, quæ aliàs Αιγίλων ut est in Appendice Dioscoridis: σίμων adducunt ex eodem Dioscor. pro Herba quæ aliàs Βρωμη dicitur, id est, Avena.

שפנינא Turtur: או בר יונה או שפנינא Aut pul- lum columbæ, aut turturem, Levitic.12.verf.6. או שפנינא או בר יונה Aut turturem aut pullum columbinum, Genes.15.v.9. Plurale, שפנינין
Duos turtures, Levit.5.7. Emphat. מן שפנינין
De turturibus, Lev.1.15. Respondet Hebraeo, תר, & semel pro Hebraeo דרור: ut, וְשׁוֹפִינָא שְׂרָכָפָא לִיְהוָה
Et turtur (invenit) nidum sibi, Psal.84.2.

שופנר Planipes, vitium pedis, quando cavum ejus carne repletum est, unde & convexitas sive pars superior, quæ debebat eminere, fit plana, Tal. Bechoros fol.45.1.

שפע Affluere, Diffluere, Abundare, Redundare: Futurum, השפע על אחורי משפנא Redun- dato versus posterius tabernaculi, Hebr. תסרה
Exod.26.12. נשפעו מעיני לברא Diffluent fontes tui foras, Heb. יפצו, Proverb.5.26. ומעצרתך חמרא
Et torcularia tua vino diffluent, Hebr. יפצו
Prov.3.10. Item Effundere, apud Rabbinos: שופעת דם טמא מתוך דם טהור Effundens, copiose emittens sanguinem pollutum cum sanguine puro, Nidda fol.63.2. Pabel, Participium passi- vum, יהי משפע Sit redundans ad latera taberna- culi, Hebr. סרוח
Exod.26.13. Sic & apud Rab- binos, & in Hiphil, השפע Affluenter adducere, af- ferre vel suppeditare: דור המבול נתנאו אלנה בשביל Diluviani homines non extulerunt se nisi propter bonum, quod affluen- ter dederat ipsis Deus: Item, בטובה שהשפתי להם Per bonum, quod affluenter dedi ipsis, per idem ad iram provocant me, & per illud ego judico ipsos, Sanhed. fol.108.1. Isti sunt, qui affluentiam faciunt in mensura, id est, accumulata, non rasam dant mensuram, De- maj cap. 2.

שפע Affluentia, Abundantia, Redundantia: Emanatio: שפע נהר פרת שלמד Velut affluentia fluvii Euphratis pax tua, Jesa.48.18. & 59.v.19. Apud Rabbinos etiam est, Influxus, Influentia celestis. Dicunt & שופע, unde בשופע Affluenter,

abundanter, accumulata. Vide More Nevochim par.2. cap.12.

שפוע Affluentia, superfluitas, redundantia: שפוע מותרא Et superfluitas quæ redundat in cortinis tabernaculi, Exod.26.12. in Jon. ubi in Tar. Hie- rof. וְשׁוֹפְעָא pravè pro וְשׁוֹפְעָא vel potiùs וְשׁוֹפְעָא. ההשפעה Influxus, Influentia, Effusio: השהפעה Influentia divina ac cælestis.

שפועת Idem: שפועת מים Affluentia aquarum. Item, שפועת Agmen, affluens numerus militum: שפועת Agmen exercituum, Sota cap.8. in princ.

II. שפע Declinare, descendere, declive, depres- sum, submissum fieri vel esse, apud Rabbinos: אהל שהוא שופע Tabernaculum humile, demissum & declive est, Ohol. cap. 7. Paries de- clivis, Ohol. cap. 7. ראש משופע Caput depressum aut declive. אינו הוא קרחת מן הקרקר השופע לאחוריו עד פיקר צואר Quæ nam est calvities קרחת? à vertice decli- nans vel descendens posteriorum usque ad ver- tebram colli: אינו הינה נכחת מן הקרקר השופע לפניו Quæ nam est calvities נכחת? à vertice declinans anteriorum, Negaim cap. 10. וורד משופע וורד Locus declivis & descendens.

שפוע Declivitas, descensus, locus declinans vel de- clivis: ותמנה בשיפוע ההר היתרה Et Timna urbs in declivitate motis erat: ושיפועו מגיע כנגד בית המקדש Et declivitas ejus vergebat versus domum san- ctuarii, Beresch. rabba sect.69. de Scala Jacobi, unde & ejus meminit R. Sal. Gen.28. Hebraicè מורד, Chald. מדרון per transpositas literas, Mich. 1.v.4. שיפועי אהלים Declivitates tentorium, Ohol. cap.7. In Aruch citatur ex Targum Hiero- solymitano, שיפוע בית רמתא, pro Heb. אשרוח הפסנה pro quo in nostris libris legitur משפך.

שפף Atterere, Conterere, Contundere, Com- minuere: Radere, abradere: Polire, expo- lire. Præteritum, ושא ית עגלא Et contrivit vitu- lum istum, & sparsit pulverem ejus in flumen, Cant.1.14. ושא עד דהוה דקיק Et contrivit eum usq; dum esset pulvis minutus, Exod.32.v.20. Hebr. אבניא שיפון מנא Et commoluit. Participium, אבניא שיפון מנא Lapidés comminuunt aquæ, Job.14.19. Vulgò legitur שיפא, sed requiritur forma pluralis, ut & in Hebræo est שחקו, propter sequens Nomen plurale, cum quo convenire debet. Futurum, ושאוף מן קדמוי מעיקוי Et conteram à facie ejus ho- stes ejus, Heb. וכתתי Psal.89.24. Pabel, Futurum, ופדרעת יתומי השפף Et brachia pupillorum contri- visti, Job.22.9. Ithpabel, Futurum, מן ארעא Contriti de terra, Hebr. נבאו, Job.30.8. Veneta hic mendosa sunt. Et ושתפפון במעלנא דנהנם Et con- terentur in ingressu gehennæ, Hebraicè וידכאו Job.5.v.4.

Apud Rabbinos idem: item Fricare, Affricare, Confricare:

Confricare: Limare, Limâ radere vel polire. Forma hic confunduntur ex שפ . שפה & שפף , ut & ibi dicitur: שפף את הקרקע Qui raserit terram inter columnas, ut plana fiat. ושפפה אותו Et fricuit aut polivit ea, contrivit vel contudit ea, &c. הקפין שפפה Cultrum polivit, acuit eum.

Idem: שפף וטובל כדרכו ובלבר שלא ישפף Et lavat se more solito, excepto ne se defricet: ולערב מצוה לשפף Et ad vesperam defricabit se: שפף Præceptum est ad defricandum, Joma in fine. Fricabat filiolium suum ad dorsum asini, scil. in die sabbatho, Schabbas fol. 154.2.

Arundo aucupatoria, Pertica cum glutino, & עמר / calamus glutini ad capiendas aves, Schab. fol. 78.2. שבשבת . In Aruch explicatur vernaculè בישקטא , i.e. Viscata.

Fricatio, confrictio, comminutio: מאי מהני שפף Quid prodest ipsi frictio?

Humile, depressum, Beres. rab. sect. 53.

Calamus, fistula cava, per quam flari potest, aut per quam videmus ad aliquid dimetiendum, Catheter: הרואה דם בשפופרת Quæ videt sanguinem in cathetere, Nidda fol. 21. נפל מן השפופרת Si ceciderit ex calamo in aqualiculum, Parah cap. 6. Succa fol. 37.1. שפופרת שחתכה לחטאת Calamus quem concidit pro aquis sacrificii pro peccato, Parah cap. 5. Sic ferè in Kelim cap. 17. in fine. שפופרת משמעת את הקול Calamus edens sonum, citatur in Aruch ex Kelim cap. 11. sed illic non extat: חרנגולת שנשמטה ירך שלה ועשו לרה Gallina cujus luxatum est femur, ei faciunt calamum ex junco, Cholin folio 57. לא יקוב אדם שפופרת ביצרה Non perforabit homo calamum ovi, id est, testam ovi, Schabb. cap. 2. in Mischna.

Segmentum, frustum de ligno sectum: שפא Et segmentum de medio trabis respondet ei, Hab. 2. v. 11. R. Salomon scribit hic טול קיסם, ut in illo, קיסם Fesluca: ut in illo, מבין עיניך Tolle festucam è medio oculi tui.

Fricatio, Confrictio, ut cum quid manibus confricatur: שפף Confrictio & tritura fit in tritico, Menachos fol. 67.1. גלסא, שפף est, שמשפף בידו Quando confricat (tritico) manibus suis, nempe בפיסת ידו עליהן quando ducit & reducit volam manus sue super illud. Vide & supra in שפף & שפה .

Recedere: שפף רצמא דשפף מדוכתיה Os femoris quod recessit de loco suo, Cholin folio 42. 2. דשפף דעתיה Cujus mens recessit, qui amens factus.

Pyxis, Capsa: יהב ליה שפא דיניו Dedit ipsi capsulam plenam pecuniâ, Kiddusch. f. 40.1.

Hinc est & Acetabulum, cavitas, cui tanquam pyxidi, os femoris inseritur, & in ea vertitur, quam propterea Medici & anatomici Pyxidem vocant: על Ingressum est membrum ejus in capsam suam, id est, locum unde exilierat sive recesserat, Sota folio 7. 2. R. Salomon scribit, esse significationis ejus, quod alibi dicitur רשף מדוכתיה . Inde & שפאה Claudicatio, luxatio pedis vel membri de loco suo, quasi Recessionem dicas: vide supra in שפף .

Roborare, fortificare, restaurare, reparare, Talm. Venit rex Asa & restauravit eas, scil. urbes. גלסא את ברקיהו Repairavit rupturas ipsarum, Megilla folio 4. 1. In Affixo est usitata Apocope pro שפפנהו . Item, Obturato, nec restaurato restaurando, Jevam. fol. 63. 1. Proverbiale est, quo monuerunt, principiis morborum vel damnorum obstandum esse, antequam ingravescant. Veluti si videris foramè in pariete vel tecto domus, id statim obstrue, ne, si majus fiat, calce & lapidibus, id est, majoribus sumptibus, id reparare necesse habeas. Sic principiis morborum obstandum est salutari medicinâ, quæ difficilius admittetur vel operabitur, si vires validius sumperint.

Plaudere, Complodere. Sæpius cum ס ab initio scribitur, ut & Hebraicè. Præteritum, שפפו עלך ידיהו Comploderunt super te manus suas, Thren. 2. 15. Futurum, ישפוק עליהו ידיו Complodit super eum manibus suis, Job. 27. 23. Sic lego juxta Hebræum, & pro ידיו præstaret, aut debet legi ידיו .

Pulchrum esse vel videri, Placere. Respondet Hebræo טוב & יפה quando ipsi עינים adjungitur, & Bonum esse in oculis alicujus, est, Placere. Præteritum, די שפף קדם יי Non est possibile, ut hoc placeat Domino, Lev. 10. 19. in Jonath. ושר קרמוי Et pulchrum fuit coram ipso, id est, & placuit ipsi, ibid. vers. 20. in Jon. ושר בעיניהו Pulchrum fuit in oculis ipsius, ut habet Onkelos. שפף קרמי להנהויה Pulchrum est coram me, placet mihi indicare ea, Dan. 3. 32. ית מה דשפף Placuit Dario, Dan. 6. 2. שפף קדם דריוש Id quod placebat ipsi, Genes. 40. 18. Jon. ושר עולמתהו Et pulchra visa fuit puella ista in oculis ipsius, id est, placuit ipsi, Heb. ותישב Esth. 2. v. 9. ושרו פתנמיהו Et placuerunt verba ipsorum, Hebr. וייטבו Genes. 34. v. 18. Futurum, שפף מלבי ישר עלך Consilium meum placeat tibi, Dan. 4. 24. די שפף קדם מלכא Quæ placuerit regi, Esth. 2. 4. ותשפף צלותי Et placeat oratio mea Domino, Psalm. 69. 32. Ithpahel, Participium, Quomodo te ornas in

viis tuis? vel, Placestibi, Jer.2.33. *Aphel, Futurum*, תחומיה ריפת, *Pulchrum* efficiat Dominus terminum Japhet, Genes.9.27. in Jonathan. In Hebræo est יפתי quod communiter deducunt à פתח: hic verò auctor interpretatus est à יפא.

Pulchrum, pulchritudo: Pulcherrimum, optimum: כל שפר ארו: Omne pulchrum & desiderabile, Psal. 45.14. שפר נברך: Pulcherrimum potentium tuorum, id est, pulcherrimi quiq; potentes tui, Jefa.3.25. שפר הקליה ושפר ברמיה: Optimum agri ejus, optimumq; vineæ ejus, Exod.22. v.4. ועל שפר ענא: Et super optimum gregis, Heb. ותגסיב מנכון שפר ארעכון: I. Sam.15.v.9. על מיטב הצאן Auferetur à vobis optimum terræ vestræ, Mich. i.v.ii. דהות יתבא על שפר ארעא: Quæ habitavit in optimo terræ, Mich. i.12.

Pulcher, Pulchrum, optimum: שפיר: שפיר טעם Ramus ejus pulcher est, Dan.4.vers.9. ולית נברא מבני: Optimum rationis, Psalm.119.66. Et non erat vir aliquis ex Israelitis pulchrior ipso, scilic. Saule, Hebr. טוב מפני: Melior ipso, i. Sam.9.2. לא הוה גבר שפיר: Non erat vir pulchrior inter omnes Israelitas, 2. Sam.14. vers.25. ושפיר בריויה: Et pulcher aspectu, Hebr. ווטוב ראוי: Juvenis & pulcher, Hebr. בחרור וטוב: Et quod pulchrum est ipsis facere in mundo hoc, Eccles.5.17. ברשפיר בארעא: In optimo terræ, Heb. ארי שפירא ויא: *Fæmininum*, במיטב הארץ: Nam pulchra erat valde, Genes.12.v.14. אף אחסנתה שפירא עלי: Etiam hæreditas pulchra obtigit mihi, Psalm.16.6. *Emphat.* למתילא לריבא: Quæ similis est puellæ pulchræ, Cant.1.8. שפרתא: Pulchrior omnibus populis, Cant.5.9. *Constructum*, אתתא שפירת חיוו ארת: Mulier pulchra aspectu tu es, Genes.12.11. וישפירת ריוו: Et pulchra aspectu, Hebr. וישפת תאר: Et pulchra operibus, Cantic. 2.10. *Plurate masculinum*, שפירין עולימהא: Pulchri sunt juvenes ejus, Cantic. 6.9. כמה שפירין עלי: Quàm pulchri sunt mihi amores tui? Cant.4.10. *Plur. fæm.* כמה שפירין רגליהון דישראל: Quàm pulchri sunt pedes Israelitarum? Cantic.7.2. *Emphat.* נשייא: Mulieres pulchræ, Job.42.15.

Pulchritudo: שופרא: Et vana est pulchritudo, Prov.31.30. שופרד מלכא משיקא: Pulchritudo tua ó rex Messias, Psal.45.3. גמיר שופריה: Perfecta est pulchritudo ejus, Psal. 50.2. משכלל: Consummatus pulchritudine suâ, Ezech.28.v.12. שופררה: Non concupisces pulchritudinem ejus, Prov.6.25. שופררה: Ad videndum pulchritudinem ejus, Esth. 2.10. ארי טעארה בשופרהון: Quia errarunt in pulchritu-

dine suâ, Jefa.3.24. Sic legendum ex Amos 8.13. *Pulchritudo*: ובשפירות לבנה: Et in pulchritudine cordis, id est, sinceritate, bonitate, ut habet Hebræum, ובטוב לבב Deut.28.47.

Apud Rabbinos in Pihel sæpè usurpatur, pro *Pulchrum reddere, Aptare, Concinnare*. *Talmudici*, והקברה שולח משמי מרום מי שמנקי ומשפר אותן כחיה: Deus mittebat de cælis excelsis aliquem (angelum) qui mundabat & concinnabat eos (infantes mulierum Israelitarum, in agris clam parientium) instar obstetricis. Et paulò post de nomine *Schiphra* obstetricis, cujus metio Exod. 1.v.15. שפרה וו יוכבר ולמה נקרא שמה שפרה שמשפרת: *Schiphra*: את חולר דא שפרה ששפרו זרכו ישראל בימיה: ea fuit Jochebhed (mater Moysis.) Quare autem vocatum fuit nomen ejus שפרה? quòd concinnaret infantes; post partum scil. mundando, ungerendo, lavando, dirigendo, &c. Alia ratio: *Schiphra* vocata fuit, quòd pulchrè se haberent, & multiplicarent se Israelitæ in diebus ejus, Sota fol.11.2. אם שפרתם מעשיכם: Si pulchra effeceritis opera vestra.

Buccina, tuba. שופרא, שופרא, שופר: Ea quòd communiter esset ex cornu arietis, ideò explicatur *Cornu*. *Ufus ejus multiplex erat, ad convocandum cætum ecclesiæ, ad indicandum festum sabbathi, novilunii, paschatis & alia. Artis erat, benè posse inflare: felicitatis indicium, si benè sonaret. Unde & Deum ipsum ejus sono commotum scribunt, ut de folio juris rigidioris, se in folium misericordie locaret, &c.* ותעבר שופר יבנה: Et facies transire tubam clangendo mense septimo, decimo mensis, in die expiationum תעברון שופרא transire facietis tubam in terra vestra, Lev.25.9. id est, Inflabitis tubam, sonum tuba edetis ad convocandum cætum ad celebrandum festum expiationis. במנר שופרא: In protrahendo, quando protrahitur sonus tubæ, Exod.19.v.13. In Hebræo est הויבל, quòd Arietem quandoque significat, & inde pro *Cornu arietis* sumitur, quòd aptabatur, ut inflari & sonare posset. R. Salomon exponit, הויבל id est, שופר של איל: Cornu arietis. Etenim in Arabia arietem vocant יובלא: cornu autem hoc de ariete Isaaci fuit. Prima pars glossæ hujus ex *Talmudicis* petita est: apud eos enim legitur: יובלא: *Vox* ויבל significationem habet arietis. Nam alibi traditum est: Dixit Rab. Akiva: Cùm peregrinarer in Arabia, יובלא ויבלא vocabant arietem לדכרא יובלא, Rosch ha-schana fol.26.1. Hinc & in *Targum Hebræum* ויהי במנר בקרו דכרייא, per דכרייא redditur, ויבל: Fuitque cùm protraheretur sonus cornu arietum, Hebr. בקרו הויבל, Josuæ 6.5. & vers.4. Septem tubæ de cornu arietum.

arietum. Sic vers. 6. & 8. ותקעון בשופרין Clangent tubis, Josuæ 6. 4. ותקעון בשופרין Et clangebant tubis, Judic. 6. 9. וית שופריון Et tubas ipsorum, Judic. 7. 8.

Apud Talmudicos, שופר של ראש השנה של יעל Tuba festi novi anni de rupicapra fuit recta, orificio auro obducto, Rosch hafchana fol. 26. 2. in Mischna. Ibidem in præcedenti Mischna: כל השופרות כשרים חוץ משל פרה: Omnes tubæ corneæ legitimæ sunt, excepto cornu vaccino: והלא כל השופרות נקראו קרן? Nonne omnes tubæ vocantur cornu? In Gemara ratio redditur, quare ex cornu vaccino aut taurino non fiat, nempe propter vitulum aureum, propter quem graviter puniti fuerunt. Etenim Accusator non fit procurator sive defensor. Vitulus fuit accusator: ex eo ergo nõ debet fieri tuba, quæ est quasi procurator Israëliitarum, causam ipsorum agens in articulo sanctitatis & pietatis, &c. In Vajikra rabba sect. 29. Jehuda filius R. Nachmanis incepit concionari & explicare hoc dictum, עלה אלהים שופר בקול שופר Ascendit Deus cum clangore, Dominus cum clangore tubæ, Psal. 47. 6. Quâ horâ Deus (ut iudex) residet, ascendit in folium juris. Quâ horâ autem Israëlitæ accipiunt tubas suas, & clangunt corâ Deo, surgit de folio juris, & confidet in folio misericordiæ, sicut scriptum est, Cum sono tubæ, Psal. 47. & impletur super eos misericordiâ, & miseretur eorum, & convertit super eos affectum juris in affectum misericordiæ. Quando id fit? in mense septimo, Septembris, scilicet. Et in sequentibus: Dixit Deus sanctus Israëlitis אם שיפרתם מעשיכם היני נעשה כשופר Si pulchra, i.e. bona effeceritis opera vestra, ego ero vobis veluti tuba. Qualis est tuba? intro-mittit ab una parte, & emittit ex altera parte. Sic ego surgo à sede juris, & colloco me in sedem misericordiæ. Quando id? in mense septimo. Sex mille tubæ, Ketubh. fol. 17. 1.

Clangor, Clasticum. שופרין

Abortus, Mola. Apud Talmudicos, המפלת שופר Quæ abortit Schaphir sive molam, plenam aquâ aut sanguine, aut vermiculis, ea non habetur pro infante, sed si fuerit figurata, habetur tamquam masculus & foemella, Nidda capite 3. in Mischna. Bartenora scribit: שופר est frustum carnis, quod si figuratum sit, vocatur שופר, מרוקם. Audi vi autem ego, quod ideo vocetur שופר, quod sit ביצה של כשופרת sicut testa ovi. In eundem sensum explicat & Majemon. In Vajikra rab. sect. 14. ad verba Jobi 38. 9. בשומי ענן לבושו, scribitur; hic est abortus, qui vocatur Schaphir. Glossator notat; R. Salomonem in

Nidda scribere, שופר esse humorem instar seminis virilis. Ita explicant quidam hanc vocem Mich. 1. v. 11. עברי לכם וישבת שפיר עריה בשרת. Unde R. Salomonis glossa; Vocatur גלויה בית כושת relecta pudendis, כאשר נקראת שפיר שהוא שם נפל היוצא מרחמה quemadmodum vocatur Schaphir, quod est nomen abortus egredientis ex utero mulieris. Hinc est quod Munsterus ponit, שפיר Fetus, embryo.

שופרות. Arca pro pecuniis ecclesie. Plur. שופרות. Sic appellata olim fuerunt Arca pecuniaria in Templo Hierosolymitano, quarum tredecim fuerunt, & habuerunt formam cornu, superiori parte angustæ, ne per fraudem aliquid eximi posset, & infra latæ. Talmudici, שלשה עשר שופרות היו במקדש Tredecim arcæ elemosynariæ fuerunt in sanctuario, Schemkalim cap. 6. in initio. Glossa, שופרות id est, תיבות Arca: vocarunt eas שופרות, propterea quod fuerunt ad formam tubæ vel cornu, rotundæ, curva, latæ infra, angustæ supra, lentè ad summum se arctantes. Est post: שופרות הללו עקומות היו קצין: Arca istæ curvæ fuerunt, angustæ supra, latæ infra propter homines fraudulentos. Item ibid. מביאה דמיהן Afferebat pecunias istorû, & posuit eas in arcam. Et cap. 2. במקדש כשם שהיו שופרות במקדש Sicut fuerunt arcæ pecuniariæ in sanctuario urbis: sic quoq; fuerunt arcæ pecuniariæ in agro, i.e. in ecclesiis extra urbem. Item, האשרה שיש עליה לידה או זיכה מביאה מעות, ונותנת בשופר Mulier ob partum aut fluxum affert pecunias (duorum turturum) & mittit in arcam, Eruvin fol. 32. 1. Et mox ibidem, אין בית דין של כהנים עומדים משם עד שיכלו כל המעות שבשופר Consistorium sacerdotum non discedebant inde, donec exemptæ essent omnes pecuniæ, quæ erant in arca. Arca hæc diversis usibus collectarum pecuniarum inseriebant, & qualibet sui usus inscriptionem habebat, veluti Arca pro pecunia partus muliebris, habebat inscriptionem קנים Aves nidorum, i.e. pecunia pro oblatione turturum & similium, juxta præceptum Legis.

Equi regii nomè, qui adductus fuit ex Africa, & postea datus Mardocheo, ut eo veheretur per urbem honoris regii causâ, Esth. 6. 10. in sec. Targ. Dicitur videtur sic à שפר & רנו à generosis motibus: שופרין Vitra potatoria, oblonga instar cubiti, Talm. ומשקי ליה בשופרין Et bibendum dabant ipsi ex vitro oblongo, ein hohen Mel / Kethuvos fol. 65. 1. In Aruch scribitur שפר וייני שפר ut duæ voces.

Piscis genus, Tal. עז fol. 39. 1.

Aurora, stella aurora, Lucifer: וליא Neque illucescat super eo aurora, Hebr. נהרה, Lux, Jobi 3. 4 בשפרין

In principio auroræ, Hebraicè לראש אשמורת, Thren.2.19. In aurora surgens ad lucem diei, Dan.6.20. בשפרפרא אקדמית בשפרפרא יתגלי בשפרפרא Præveni auroram, Psalm.119.147. יתגלי בשפרפרא Revelabitur sicut aurora lux tua, Jefa.58.8. Donec reveletur ut aurora, lux, Jefa.62.1. דרמי לשפרפרא Similis est auroræ, quæ oritur tempore matutino, Esth.10.3.

Deinde adducitur in Aruch ex Vajikra rab sect.12. ad locum Proverb. 23. v. 31. יתהלך במישרים id est, Tandem faciet domum suam planitiem, id est, vacuam instar planiciei planæ, ut nihil in ea remaneat: In nostris libris legitur pro eo, מישרא.

שפת Disponere, Ordinare. Hinc apud Talmudicos, שופתות ב קרירות Disponunt duas ollas, Sota fol.11. יפתו לו קדירה בכל יום Disponent ei ollam quotidie, i. e. ponent ad ignem, super focum, Zuseken Germ. Cholin fol.84.1.

שופתא דתומא Frustrum, Segmentum: Frustrum porri, Schab. fol.140.col.1. עייל שופתא Indidit frustrum ligni in foramen marræ, Schab. fol.102.2. id est, Clavum infixit manubrio, quod oculo marræ inditum est, ut magis firmè hæreret & non excideret. Hoc tamē R. Salomon scribit שופתא ad indicandum, quod per ש sit legendum. Alibi simpliciter explicatur Manubrium, ut: שופתא בקופינא דמרא Manubrium in oculo marræ vacillat, remissum est, Gittin fol.32.1. in fine capitis.

בן שיצא לשיצא דכוארא Pinna piscis: שיצא שיצא Inter pinnam unã & alteram piscis, Bava basra fol.73.col.2. Navis quædam ivit in dorso piscis alicujus inter pinnam unam & alteram per triduum, unde magnitudo istius piscis dijudicanda.

Stolones, Spinae è radicibus palmae provenientes, Moed katon fol.25.2.

שצא Perdere, Consumere, Excindere: Absolvere, Perficere. Sic usurpatur in Pabel cum Tzere ab initio loco Pathach. Que sub hac forma passivè significant, prava esse judico, & legenda ex Ithpabel, ex communi usu, ut in exemplis videbitur. Respondet in Targū verbo כלה כרת כלה aliusq. Præteritum, בר שצא למללא Cum absolvisset loqui, Heb. כלאש כלה, Gen.18.33. לא חס שיצו " לא חס Perdidi Dominus nullã usum clementiã, Hebr. שיצו ושראל שיצו כל Absorpsit, Thren.2.v.2. שיצו ושראל ברננתהא Perdidi Israëlem, perdidit omnia palatia ejus, Hebr. בלע, Thren.2.5. שיצו " משראל Et excidit Dominus ex Israë, Heb. ויכרת, Jefa.9.14. אשר השמיד אתם Qui excidit eos, Heb. Deuter.31.4. שיציה Excidit eū Dominus Deus tuus è medio tui, Hebr. השמידו, Deut.4.3. ויכרת

Vir iste qui consumpsit nos, Hebr. כלנו, 2.Sam.21.5. שיצנו " Et excidit illos Dominus, Hebr. וישמידם, Deuter.2.22. שציתא כל Excidisti omnes errantes à timore tuo, Hebr. הצמתה, Psal.73.27. בעלי דכבי שיצאונו Inimici mei consumpserunt eos, Hebr. איבי כלם, Thren.2.v.22. ואמרו שיצנו Et dixerunt, perdidimus, Thren.2.v.16. יומי חיינא Consumpsimus dies vitæ nostræ, Hebr. בלינו, Psalm.90.9. Tria sequentia ex forma Ithpabel omnino videntur legenda, cum in forma Pehal hoc verbū inusitatum sit, & Hebræum in Kal, per Ithpabel in Targum transferri soleat. Loca sunt, שציתא Consumptus sum, Psal.39.11. שיצאו Consumpti sunt, Psal.31.11. שיצו עד די שיצו Usque dum absoluta esset messis hordeorum, Ruth.2.23. Participium, וחיב הוה משיצו Et improbum ipse perdit, Hebr. מכלה, Job.9.22. אישצנד Infinitiv. Et perdendo non perdam te, Heb. ונקח לא אנקך, Jeremi.46.28. לשצאה ית תוקפרא Ad perdendum munitiones ejus, Hebr. לשמר, Jefa.23.11. להוצרא Ad perdendum vos, & ad excindendum vos, Hebr. ולהשמיד, Deut.28.63. ויהיב הוה משיצו, ubi מ est formativa littera Infinitivi in Pabel, ex usu Hierosolymitano. להשמירנו Ad perdendum nos, Heb. להשמירנו, Deuter.1.27. ער שיצוהיה למיכל Dum absolvisset edere & bibere, Hebr. עד בלותו, Ruth.3.v.3. לא שיצוהיה Non poteris excindere eos uno momento, Hebr. בלותם, Deuter.7.22. Imperat. שיצו Consume eos consumptione, שיצו יתהון עד די ליתנון Consume eos donec non sint amplius, Hebr. כלה, Psalm.59.14. שיצו יתהון Donec consumpsero eos, Jere.9.16. אישצנד Et perdendo non perdam te, Jeremi.30.v.11. הברנו תשיצו Num in indignatione consumes justum cum injusto? Hebr. תספרא, Genes.18.23. ויהיבא תשיצו Peccatores & improbos consumet, Hebr. תאכל, Jefa.9.v.18. ויהיבא תשיצו Gladius & non homo consumet illum, Hebr. תאכלנו, Jefa.31.8. ונשצניה מארעא Et perdamus eum de terra, Hebr. ונכרתנו Et excindamus eum, Jere.11.19. כעלעולא שיצנו Sicut tempestas perdet eos, Hebr. ישערנו, Psalm.58.v.10. שיצו עד זמן דכרי שיצו Usque ad tempus quo absolvant totam messem meam, Hebraicè כלו אשציתא, Ruth.2.21. Passivum Ithpabel, Præterit. כלה Consumptum est corpus meum, Heb. כלה & sic deinceps hoc Verbum transferri solet, Psal.73.26. ואשציתי בוזא Et consumptus est prædator, Heb. וכלה, Jefa.29.20. שיצו היך תננא יומי Consumpti sunt ut fumus dies mei, Hebr. כלו, Psal.102.4. אשציתו חילותיה Consumpti sunt exercitus ejus, Hebr. תמו, Psal.9.7. אשציתו Consumpti

Consumpti sunt præterroribus, Hebraicè תמו, Pſal. 73. 19. אשתיצנא מן תוקפך Consumpti fumus ab ira tua, Heb. כלינו, Pſal. 90. 7. אשתיצנא Quod exciſiſimus, Hebr. נשמרנו, 2. Sam. 21. 5. *Inſinitivus*, באשתיצנא ושיעיא In exciſcindo, quod exciſcindentur improbi, videbis, Hebraicè בהכרת, Pſal. 37. 34. *Futurum*, ואשתיצני אנה Et exciſcindar ego & familia mea, Hebr. ונשמרתי, Genes. 34. 30. Veneta hic corrupta ſunt. Exciſcindentur, Heb. יכרתו, Pſal. 37. 22. ונשמרתי ושתצון Et liberi improborum exciſcindentur, Hebraicè וזרע נכרת, Pſal. 27. 28. רשעים נכרת ושתצון רשרן, Jefa. 31. 3. יכליו, Heb. ושתצון Et exciſcindentur qui habitaverunt in planitie, Hebr. ונשמר המישר, Jerem. 48. 8. עד דשתצון Donec ſint conſumpti, Hebr. עד כלותם, Jer. 44. v. 27. ועיני דרשעיא תשתצון Et oculi improborum conſumentur, Hebr. תכלינה, Job. 11. 20.

שצא קריב: *Consumptio, Perditio, Excisio*: שצא Excisio propinqua est, Hebr. מחתה *Contritio*, Proverb. 10. vers. 14. Veneta hic ſunt corrupta: ſic autem legendum eſſe, patet ex vers. 29. ejusdem hujus capituli, ubi legitur ושיצא pro eodem Hebræo.

שצא In commotione ad conſumptionem, Hebraicè לכלה, Ezech. 13. 13. נמירא ושיצא Consumptionem & excidium, Jefa. 10. v. 23.

שצאות סניחא: *Absolutio*: שצאות Usque ad abſolutionem odii, id eſt, abſolutiſſimo odio odi, Hebr. תכלית, Pſal. 139. 22.

שציותא: *Idem*: שציותא Usque ad conſumptionem, Hebr. עד כלה, 2. Reg. 13. 19. Per apocypam, Et depulerunt eos usque ad conſumptionem, Hebr. עד ההרמה, Num. 14. 45. in Jonathane.

שציותא *Nigella, melanthium*, Talm. Peſach. fol. 35. 1.

שציותא *Adducitur hic in Aruch ex Bava metzia fol. 99. 2. & explicatur Ramus*. In Talmud legitur pro eo רתמרי.

שק, שקא *Saccus*: או שק או שקא Aut pelle, aut sacco, Levit. 11. 32. ולבוש

שקא Et vestimentum sacci, Esth. 4. 3. ואתר שקא Et ligavit saccum in lumbis suis, Gen. 37. vers. 34. לבושא דשק Vestimentum sacci, Esth. 4. 1. 2. ופתח לוי ית שקיה Et aperuit Levi saccu suum, Genes. 42. 27. in Jonath. ולמערי ית שקיה Et ad removendum saccum ejus ab ipso, Esth. 4. 4. *Plurale*, ונמכו שקין בלו, Et acceperunt saccos veteres, Josua 9. 2.

שקד *Vigilare, Invigilare, Sedulum, assiduum* & diligenter esse in re aliqua, ut Hebr. *Præteritum*, שקדית כל לילי, Vigilavi tota nocte;

Pſal. 102. 8. *Futurum*, ונשקוד על אסקופתי Et vigilat ad limina mea, Prov. 8. 34. R. David passim notat, significare hoc Verbum השתדלות *Diligentiam*, והשתדלה & *Aſſiduitatem*. Apud Talmudicos, חוי שקוד ללמוד תורה מה שתשיב לאפיקורוס *Esto assiduus ad discendam Legem Dei, ut habeas quod respondeas epicuro, id est, heretico*, Pirke avoth capite 2. *Idem*, אשתקוד, Erat vigil, sedulus, sollicitus, ad promovendos eos, Sanhed. fol. 14. 1. על דלתי תורתך Ut diligenter invigilem studiis meis.

שקידה *Vigilantia, Assiduitas, Diligentia indefessa, Alacritas*: רוב העסק עם הנשים ישיר הארם מהשקידה *Frequens conversatio cum mulieribus, depellit hominem a studio sapientiae*, R. Levi Prov. 31. vers. 4.

שקדו *Vigil, assiduus, industrius, sedulus*: Talm. משמת בן עזאי בטלו השקרנים A quo tempore mortuus fuit Ben Affai, cessarunt vigiles in literis, qui scil. diu noctuque studiis literarum propagandis, in Scholis advigilabant, Sota fol. 49. 1.

שקדו *Idem*. Sic vocatus fuit quidam R. Samuel, in Ketubh. fol. 43. 2.

שקדון *Amygdala*, Genes. 43. 11. scribitur per commutationem literarum ejusdem organi & ק. שקדים המרים *Amygdala amara, dulcia*, Maaseroth ab initio.

שקדו חלוני. Legitur in עין fol. 28. col. 2. Baal Aruch in litera Mem legit per Resch & explicat, *Ranas fissas ex quibus rana egreditur*. Sed hæc expositio non videtur quadrare: חלוני sunt Limaces non Ranæ.

אשתקד, אשתקד *Vide in litera א*.

שקיה *Potum præbere, Potare, Bibendum dare, Bibere facere*: *Adaquare, Irrigare*. *Præteritum*, ואתקי ית ענא דלבן, Et adaquavit pecudes Labanis, Gen. 29. 10. כס דלונט Etiam camelis bibendum dedit ipsa, Genes. 24. 46. ואתקית ית כל Et bibendum dedi omnibus istis populis, Jer. 25. v. 17. *Particip.* ואתקית ית כל פני ארמתא Qui irrigabat totam superficiem terræ, Genes. 2. 6. ואתקית ית ענא דמסקי טוריא Qui irrigat montes, Pſal. 104. 13. ואתקית ית ענא דמסקי לחבריה Væ ei qui potum præbet proximo suo, Habac. 2. 15. *Plural.* ואתקית ית ענא דמסקי עוריא Ex puteo isto adaquant pecudes, Genes. 29. v. 2. ואתקית ית ענא Et adaquabant pecudes, Gen. 29. 3. ואתקית ית ענא Et præcepit bibendum dare ipsis, Esth. 1. v. 7. ואתקית ית ענא cum absolviſſet ipsa dare bibendum ipsis, Genes. 24. v. 19. *Imperativus*, ואתקי מיה Potum dato ipsi aquæ, Prov. 25. 21. ואתקי מיה Bibendum dato mihi parum aquæ. ואתקי ענא *Adaquate gregem;*

gregem, Genes.29.v.7. *Futurum*, ואף גמלך אשקי
Etiam gregi tuo bibendum dabo, Gen.24.v.46.
Et bibendum dabis coetui, Numer.20.8. ותשקי ית בנשתא
Et bibendum dato i-
pſis vinum, Jerem.35.2. וישקי ית אחתא
ut bibat mulier ista aquas istas amaras, Num.5.
vers.24. וישקנה ית מיא
Et potabit eam aquis istis,
Num.5.27. Bibendum demus pa-
tri nostro, Genes.19.32. ונשקי ענא
Et adaquabi-
mus gregem, Genes.29.7.

Bibulus, potator, Rab. שקין

Pocillator, pincerna, à poculis. שקיא
Pincerna regis Aegyptiorum, Ge-
nes.40.1. ונחתומא שקיא
Pincerna & pistor, Ge-
nes.40.5. *Plurale*, רב שקי
Præfectus pincerna-
rum, Hebr. שר המשקים, Genes.40.20.21.

Irrigatio: בית שקיא: Quod tota
ipſa eſſet locus irrigationis, i. e. irriguus, Hebr.
בלה משקה, Gen.13.10. אתר בית שקיא
Locum irrigationis aquarum, id est, irriguum, Jos.15.
v.19. Et sicut hortus irrigationis, Je-
sa.61.11. & 1.30. Item *Adaquatio*: unde,
בית שקיא, Genes.24.20.
id est, *Aqualiculum, Canalis unde bibunt pecudes*, ut
explicatur Genes.30.v.38. *Plurale*, עברית לי גברת
Feci mihi hortos irrigationum, id est, irri-
guos, Eccles.2.5.

Et super stagna, Hebr. *Stagna*: ועל שיקיא
Qui דאתון דמן לרזרעין על שיקיא, Exod.8.5. האגמים
similes estis iis qui seminant juxta stagna, id est,
loca irrigua, Jesa.32.20. ועל שיקייהון
Et super sta-
gna ipsorum, Hebr. ועל אגמיהם, Exod.7.v.19. in
Jonathane.

Potus, liquor potuiſer viens vel ad cocturam:
שקין Quando coctum
est in vino, oleo sive pinguedine, aut alio liquo-
re, Exod.12.9. Jonath. וכל שיקיני דאיתרו ביה ענבי
Aut ullos liquores, id est, ullum liquorem, in
quo dissolutæ sunt uvæ, non bibes, Numer.6.3.
in Jonathane.

Et potus juxta
consuetudinem dabatur, Esth.1.v.8. ושקותיה
Et potus ejus, 1.Reg.10.5.

Et potum
meum fletu miscui, Psal.102.10. על שקיותיה
Super
potum suum, id est, officium præbendi potus,
Genes.40.21.

Locus irrigationis, locus irriguus:
בית שקיותא: Et loca irrigua ipsorum multa e-
rant, Genes.29.22. in Jonath. Lectio prava est.
Targ. Hieros. habet pluraliter שקותן
Loca irri-
gua, id est, puteis aut fontibus scatentia.

Quã-
do fuisti à poculis ipsi, Genes.40.13.

*Potus, liquor potabilis: Convi-
vium, Compotatio*. וכל משקין דישתתי
Et omnis
potus qui bibi solet, Levit.11.34. במיכליה ובמשקיה
In cibum ejus & in potum ejus, Genes.40.1. Jon.
Fecit convivium, Heb. משתה, Esth.1.
v.3. & sic sæpius. *Plurale*, משקין
Convivia, Com-
potationes: יומתא דמשקין
Dies conviviorum,
Esth.9.22. in sec. Targum.

Humor, Liqueor. *Plurale*, משקין
Humores, liquores, humida, aqua: משקים טמאים
Aquæ
pollutæ: ספק משקין Dubium liquidum, an scil.
mundum vel pollutum sit. הן
Septem
liquores sunt generales, qui enumerantur in
Machscherin cap.6. Ad eos alia liquida revo-
cantur, de quorum immunditia disputatur, vel
munditia, si cibum attingant. A pollutis absti-
nendum Lex docet. Fundamentum disputa-
tionis est ex Levit.11.34. & 11.38. ubi legitur: וכי
וכי *Et si data fuerit aqua super semen sive
frugem, &c. polluta esto*. R. Salomon hîc notat ad
& reliqua liqui-
da. Super semen, vel si semine evulsum in aquam
inciderit. *Semen*; & super omnes fructus aut
edulia, quæcunq; homini in usum cibi cedunt,
sive super ea ceciderit aliquis liquorum isto-
rum, sive ea ceciderint in aliquem liquorum,
tunc ea rectificanda, id est, à pollutione vindic-
anda sunt. Septem isti liquores supra dicto
loco sic enumerantur: והטל והמים
Septem liquo-
res sunt, ros, aqua, vinum, oleum, sanguis, lac
& mel apum. Videndi hîc interpretetes, & inter
eos Bartenora cum Majemone, & R. Salomon
ad vers.34.

Legitur in Talmud Hierosol.
שקין Berach. fol.10.4. & explicatur in glossa,
Species saliti, vel sale conditi cujusdam, aut
fructus dulces admodum.

*Quiescere, quietum, tranquillum esse, ut
Hebr. Sæpius tamen Hebræum per שדך
ושיקטין אנון* Participium, *transferrî in Targum solet*.
Et quiescunt super divitiis suis, Jerem.
48.v.11. ושרן דשיקטין ושרן לרררן
Qui quieti sunt & ha-
bitant secure, Judic.18.7.27. *Futur.* ותשרון
Tranquilli eritis & habitabitis secure, Je-
sa.30.15. ושיקטון
Tranquilli erunt & habitabunt
secure, Jesa.32.17. ושיקטון
Et quieti erunt habita-
buntq; secure, Jerem.30.10. *Aphel*, שקיט
Quie-
tum reddere, quietem vel tranquillitatem alicui præ-
stare vel largiri. *Futurum*, למלכותא
Non
præstabo quietem regnis, Jesa.62.1.

יחבא שלינית: שקיט שקיט
Quietus, tranquillus: שקיט שקיט
Habitat tranquilla & quieta, Zach.1.11.

שקט Quies, tranquillitas.

Sic adducitur hic in Aruch. In Gemara hodie legitur שקיטנא, estq; nomen Avis, cujus due sunt species: ea cujus crura sunt oblonga & corpus rubens, licita est ad esum, Cholin fol. 63.1.

שקוט Breve, depressum, Talm. שמא צוארה נאר. Fortassis est collum ejus pulchrum? breve est, q. d. humile, depressum, & humeris quasi innitens, in iisque Quiescens, Nedarim cap. 9. in fine. שקוט Cujus caput depressum est: Et collum ejus depressum, Bechor. fol. 43. col. 2. Id in primogenito vitiosum est, adeo ut à sacerdote non recipiatur, cui de jure cedebat.

Masket. Elias in Tisbi scribit de hac voce: Scripturam parvam, id est, eam que non est quadrata, vocant משקוט. Et ante multos annos indicatum mihi fuit, esse vocabulum Arabicum, & significare Macilentum & Extenuatum. Sed postea iterum intellexi, non esse Arabicum, unde interrogavi multos Judeos, Italos, Gallos, Hispanos, Græcos & Arabes, qui omnes quidem sic vocabant, sed ignorabant ejus interpretationem. Ceterum nos Germani vocamus בעקיש, sed nescimus quid sit. Inveni autem, quod eam vocent Scripturam rotundam. Est porro & alia scriptura ab Arabibus profecta, quam vocant חצי אותיות של חצי אותיות, in qua ponunt Jod & Vau in medio Daleth, Resch, & Beth, atq; omnes litteræ coherent inter se invicem. Atque hæc scriptura valde usitata est apud Rabbinos. Hactenus Elias.

שקל Librare, ponderare, pendere, appendere, Hebr. Metaphoricè, Examinare, Considerare, Æstimare. In Targum pro eo dicitur תקל, commutatis pro more ש ו ה.

Ponderatum, libratum, æquo scil. pondere: inde est Æquale, in neutram partem inclinans: æqualis vel ejusdè juris, rationis, analogiæ & proportionis. Unde illud: אין בית דין שקול, vel, אין עושין בית דין שקול Non faciunt judiciū vel consistorium judiciale libratum, i. e. ex paribus personis, ut sententia utrinq; quasi in equilibrio constet, sed imparitas personarum requiritur, ut sit unus minimum unam lancem deprimēs. Hinc Talmudici in illud: Et exhibūt seniores tui & judices tui, Deut. 21. v. 2. Rabbi Jehuda dixit, Quinq; fuerunt, eo quod dicitur, Seniores tui, scil. duo: & judices tui, scil. duo: ואין בית דין שקול מוספין עליהן עוד אחד. Sed quia judicium nō potest esse ex paribus, adjiciebant ipsis unum adhuc, ut essent quinq; Sanh. fol. 14. i. Sota fol. 44. 2. in princ. capit. 9. Quintus scil. æquales duorum sententias augebat, ut una sententia præponderaret. Hinc & minimum consistorium constat ex tribus, medium ex viginti tribus, maximum ex septuaginta & uno. Id necessitas postulabat. Nam si duorum

judicum unus diceret, justus est: alter diceret, reus est; requirebatur tertius, qui unius sententiam augeret, & lancem deprimeret. In eam sententiam superiorem locum ex Deuteronomio, Jonathan Hierosolymitanus transfert: Et exhibuit ex consistorio magno duo sapientum tuorum, & tres ex judicibus tuis. Sic etiam scribunt confirmari illud, quod Scriptura alibi dicit, אחריו רבים להשורת Post plures ad inclinandum, Exod. 23. 2. Debent ergo plures esse, non pares. שקלי זהב מזכירין גבורת הגשמים בתחרת המתים מתוך שקולה כתחיית המתים Commemorant virtutem pluviarum in precatione pro resurrectione mortuorum; quia æstimatur, ut ipsa vivificatio mortuorum, Berach. cap. 5. fol. 33. col. 1. Nam, ut est ibid. in Talmud Hierosol. Quemadmodum vivificatio mortuorum vitam affert mundo: sic descensio pluviæ vita est mundi, &c. שקולה כנגד התורה כולה. Æstimatur sicut tota Lex.

שקול Libramen, ponderatio: Examen: שקול הדעת Libramen, examen mentis, libra rationis. Viri libratae rationis dicunt, id est, viri cordati, prudentes, cum ratione rerum momenta pensitantes, R. Aben Esra Genes. 22. v. 1. & Numer. 20. 8. & 22. 28. Frequens locutio apud hunc authorem. Et Exod. 20. in principio explicationis decem præceptorum: Non est in decalogo, nisi Sabbathum duntaxat (id est, solum præceptum de Sabbatho) שאיננה בכלל שקול הדעת quod non est ad libram rationis. Munsterus reddidit, De dictamine rationis. Et mox ibidem, שהם נטועים בשקול הדעת, Quæ implantata examini rationis, rectæ rationi. Munsterus: Impressa conscientiæ. Mox ibidem: וחלילה הלילה שתהיה מצוה אחת מהן משכחת שקול הדעת Absit, absit, ut sit præceptum unum ex illis abnegans libramen rationis, id est, quod sit rectæ rationi contrarium. Munsterus: Quod acies mentis nostræ velit floccipendere. Et mox: Quod si inveniamus unum præceptum ex illis, משכחת שקול הדעת abnegans libram mentis. Munsterus: Quod rationi non sit consonum. Et mox: Scimus scientiâ planâ, quod omnia illa præcepta, שאינם חייבות משקול הדעת, quæ non sunt subjecta examini rationis, ea mysterium quoddam continent, etiamsi illud nobis sit incognitum. Munsterus: Quæ rationi absurda videntur.

שקל משקל Pondus: apud Grammaticos, Forma, analogia vel anomalia vocis Grammatica: ut, Quædam veniunt על משקל שנים ad formam Nominis שנים; veluti מים ירחים & similia, etsi numero singulari sint inusitata. Sic

R. David scribit, Ezech. 4. 10. ad vocem במשקול: *Est cum Cholem מומר בשקל ad formam Nominis מומר.*

Perpendiculum, pondus sive plumbum à filo pendens, quo reëtitudo aut obliquitas perpenditur & examinatur: באבן Sicut lapis perpendiculi, Jesa. 28. 17. *בד* Cum videret lapidem perpendiculi in manu Zerubabelis; Zachar. 4. v. 10. *ומשקולתא דצדוותא* Et perpendiculum vastationis, Jesa. 34. v. 11. *במשקולתא* Cum perpendiculo, Jesa. 44. v. 13. *Apud Rabbinos, חוט המשקולת, Filium perpendiculi.*

II. *Accipere: cum Prepositione מן A' vel Ab, est Auferre. Præteritum, יעקב מן עשו* Quam abstulit Jacob ab Esau, Cantic. 2. 15. *Participium, והיה ממוכן שקל אתתא דפרסותא* Fuitque Memuchan accipiens uxorem è Persis, Esth. 1. 16. *in secundo Targum, וישקל מרטוטא מן חבריה* Qui aufert vestem à socio suo tempore frigoris, Proverb. 25. v. 20. *Sic apud Talmudicos communissimè.* *וישקלו וישארו בהון* Qui accipiunt & dant illis, id est, qui negotiantur illis, occupati sunt in illis, scil. verbis Legis, Cant. 3. 8.

III. *Ferre, Portare, Bajulare. Apud Talmudicos, אמרי ליה יוחנא וממרא למשה תבן אתה מכניס לעפריים אמר להו אמרי אינשי במתא דירקא וירקא שקול* Dicebant ipsi Jochana & Mamre, nempe Mosi: *Paleam tu inferis in Aphrajim (admirativè!) respondēbat ipsis Mosēs: dicunt vulgò homines, In urbem olerum olera importa, Menach fol. 85. i. Locus notabilis.* Cum Mosēs inciperet signa edere in Ægypto ante liberationem Israëlitarū, vulgò Ægyptii putabant, על ידי כישוף, quæ tūc in Ægypto mirè vigeat. Accedentes ergò duo insignes magi, Jochana sive Johannes (contractè Jannes) & Mamre, per ludificationem dicebant Mosi: *Paleam tu inferis in Aphrajim?* Proverbialis ista fuit locutio, quā irridebant Mosē, quasi eò deferret paleam, fænum aut pabulum jumentorum, ubi pabuli maxima esset copia, quā laude celebris fuit locus Aphrajim. q. d. Tune vis magicas artes in Ægypto ostentare, ubi magia est celebratissima, & ubi longè nobiliores sunt magi, quàm tu? respondebat ergo Mosēs ipsis simili proverbio: *In urbem olerum olera importato.* Immo ubi rerum communiter copia est, eò res devehendæ plures. Nam eò hominum multitudo confluit, ut emant sibi necessaria, tum etiam copia facit pretii vilitem. Vide suprà in ordine יהון.

Bajuli, portantes onera pro mercede, Tal. Isti bajuli, qui portabant vas vini, Chol. f. 105. 2. Bav. metz. f. 99.

Sycomori: בשפלתא Et sycomori sunt mihi in planicie, Amos 7. v. 14. *Emphat. בשפלתא* Sicut sycomori in planicie, 1. Reg. 10. 27. *Et femininè, ושקמתהון בכרוכא* Et sycomoros ipsorum grandine majori, Psal. 78. 47. *בנות שקמה* Ficus insitæ castaneis, ficus heterogeneæ, Talm. Demai in princ. *גלופא, תאנה המורכבת בערמון*.

Submergi, in profundum deprimi, profundum petere, in profundo subsidere, considerare. Præteritum, ושקעו היכאברא Et profundum petiverunt instar plumbi, Exod. 15. v. 10. *in Jon. ubi Onkelos habet ושקעו* passivè: *ואשקעתא* Et subsidit, depressus fuit ignis, Numer. 11. v. 2. *Futurum, כרון תשתקע בכל* Sic submergetur, deprimetur Babel, Jerem. 51. vers. 64. *תשתקע היד* Submergetur juxta everfionem Sodomæ, Deuter. 29. 22. *in Jonath. Libri vulgò habent ex forma Ithpabel. Præstat unicam formam manere. ותשתקע* Et submergetur, Amos 9. 5. & 8. 8. *Pabel, Participium, משקעין* Quando erunt sacerdotes submergentes vasa sancta, Numer. 4. 20. *In Hebræo est כבלע* Juxta forbere, quando absorbent. *Id Onkelos reddidit, כר-מכסן* Quando obtegunt. Tegebant autem vasa sancta Templi, unumquodque includendo in thecam suam, ut interpretatur R. Salomon. Sic apud Rabbinos securis, marra aut simile instrumentum, dicitur absorbere manubrium suum, quando illud formini ferri inditur. Sic theca absorbet rem quæ ei includitur, simulq; eam tegit, ובילועו הוא כסווי & absorptio ejus est tectio sive tegumentū ejus. *משקע באבני ציצא* Submersa (scil. corona) lapidibus carbunculi, Esth. 1. 2. *in secundo Targum, id est, immerfos, hoc est, in fundū insitos habebat carbunculos.* *Immersi i. e. insiti, profundè inditi cum figuris suis in calamo sive ramo uno, Exod. 25. v. 33. 34. Femininum, משקעא בארעא* Immerfa, id est, infixæ terræ, Esth. 9. 14. *in secundo Targum. De sole apud Rabbinos dictum, est Occumbere. Videtur enim, quasi in aquas Sol se mergat, dum occumbit: ששקעה עליו החמה* Cum occumberet super eo sol, עין fol. 8. 1. *Et aliter, נשתקע הרבר* Submersa fuit res ista, id est, occultata non divulgata, suppressa: *שהשקיע הקבה חמה* Quod occumbere fecit Deus solem, scilicet præter tempus. *שקעתי לך גלגל חמה* Feci ut occumberet tibi sphaera solis.

Immersio: Depressio, Insitio in fundum: Obtectio.

Locus sedimenti: dicitur sic apud Talmudicos Receptaculū parvum, lampadis aut lucerne flammæ

flamma subditum, ad recipiendum sordes defluentes, ne iis solum subjectum polluatur. Item, Capulum ferreum in lucerna, cui candela imponitur, Kelim capite 2. in fine.

שקעא *Emphat. שקעא* Sedimentum aque aut cuiuscumq. liquoris: aqua subsidens, aquae imminutio & absorptio in terram.

שקועין *Infusiones, id est, Decocta medicinalia, quibus herbae, aromata & alia immerguntur, & percoquantur, ut curis medicorum serviant.* Hinc legitur, כל שקועין שאהון עברין בחולין הון עברין בשבתא, Omnes infusiones medicas quas facitis die profano (non sacro, in quo licitum est operari) eas facite etiam in sabbatho, Beresch. rabba sect. 80. Verba sunt duorum Rabbidorum ad obstetrices, ut omnia ea quae ad curandos infantes recens natos faciant die operario, ea etiam in sabbatho, si necesse sit, faciant, ne infantum cura & salus negligatur. Est qui idem adducit ex Talm. Hierosolymitano, sed in eo legitur שלוקין Decocta.

שקיעא *Mersa, profunda: שקיעא* מטול דצורעא שקיעא היתא Propterea quia lepra profunda est, Lev. 13. v. 55. in Jon.

שקיעה *Immersio: שקיעה מקומור* Submersio locorum, cum loca vel oppida quaedam à terrae hiatibus absorbentur, More par. 3. cap. 12. *Occasus, de Sole: שקיעה החמה* Occasus solis. Ad vesperam orant Judæi: Sit voluntas tua, ô Deus, quod ut largitus es mihi videre solem בורחתה in ortu suo, sic quoq. largiaris mihi בראות בשקיעתה videre occasum ejus.

שקף *Percutere, Pulsare, Impellere, Dispellere, Discutere: Particip.* שקפין על לבהון Percutiunt super pectus suum, Esth. 6. 1. כרמית דשקפא Sicut inundatio, quae impellit murum, sive irrui in murum, ut eum dejiciat vel dispellat, Jesa. 25. 4. *Participium Pebil sive praeteritum passivum, קל טרפא דשקף* Sonus folii impulsii, Levit. 26. 36. היכמרה דשקף תננא Num folium impulsum confringes? Job. 13. 25. היכמרה דשקף תננא Sicut dispellitur fumus, dispellunt eos, vel, Dispelluntur, Psal. 68. 3. לקון ושקפון קדים Percussæ & tactæ vento orientali urente, id est, uredine, Genes. 41. 6. *Futurum, ut paulò antè. Aphel, Futur.* De cælo voce altæ i-ctum faciet, nempe tonitruo aut fulmine, tonabit, 1. Sam. 10. 2. אלהא ישקפניה Deus impellet eum, non homo, Jobi 32. 13. די תשקפניה על עולא Quam dispellit tempestas aut turbo, Psal. 1. 4. *Apud Talmudicos, אוררא דנרא דלהא משקף* Particula lanæ hyacinthinæ non excussæ, עז fol. 28. 2. Glossa, נחבט. מנופז.

שקוף *Superliminare, idem quod משקוף, quod sic*

dicitur, quia à janua subinde Percutitur, Talm. Plurale, שקופות, Middoth cap. 2.

שקף *Rupes, Petra: בשקף עורב* In petra Oreb, Judic. 7. 25. Jesa. 10. 26.

שקיפין *Fissura, scissura, caverna, scopuli petrarum: תרות שקיפי כיפא* Sub scopulis petrarum, Jesa. 57. 5. *ובשקיפי כיפא* Et sub scopulis petrae, Jesa. 2. vers. 21. & 7. 19. & 1. Sam. 13. 6. *ומשקיפי כיפא* Et è fissuris petrarum, Jerem. 16. 16. Dictæ sunt sic à perpetua percussione, illisione & assultu aquarum, quæ quidem rupturæ petrarum ad aquas sunt, aut si aëri expositæ, ab impetu ventorum & tempestatum. Sic apud Talmudicos in Oholoth cap. 3.

שקפא *Superliminare, Exod. 12. 7. Num. 25. 8.*

משקופי *Plaga livens, Exod. 21. 25.*

שקיפם *Vitium quoddam animalis primogeniti.* Aruch dicit: Cujus caput multum prominere, Bechor. fol. 43. 2. In Talmud legitur per ס ab initio.

שפך *Plaudere, Complodere. Sæpius cum ס ab initio scribitur, ut ibi videre est. ושפכין* Et complossit manibus suis, Numer. 24. vers. 10.

שקין *Abominari, detestari, abominabile reddere. Infinitivus, שקצא תשקצניה* Abominando abominator eum, Deuter. 7. 26. *Futurum, ויר* Sed cadaver ipsorum abominemini, Levit. 11. 11.

שקצא *Abominabilis res, abominatio: שקצא אנון* Abominabilis res sunt illa vobis, Levit. 11. 10. *ואם תערי שקצד מן קרמי* Et si removeris abominationes tuas à conspectu meo, Jerem. 4. 1. *Judæi per contemptum vocant pueros Christianorum שקץ*, & in plur. שקצים.

שקון *Idem: שקון עמונאי* Abominatione Ammonitarum, id est, idolum detestabile, 1. Reg. 11. v. 5. *שקוצין* Abominabilia, Ezech. 8. v. 10. *ית שקוצי עיניהון* Abominationes oculorum suorum, Ezech. 20. 8. *ות כל שקוציא* Et omnes abominationes, 1. Reg. 23. 24. *בכל שקוציה* Omnibus abominationibus tuis, Ezech. 5. 11. *ית שקוצוהי ירחיקו* Quisque abominationes suas longè amoveat, Ezech. 20. 7. *שויאו שקוציהון* Posuerunt abominationes suas, Jerem. 7. 30.

משקץ *Idem: מנעל ומשקץ* Cibo pollutionis & abominationis, Jesa. 28. 8. *Forma hæc potius Abominabilem significat: Abominatio esset ad formam Nominis præcedentis.*

משקצניה *Idem: משקצניהון* Abominationes ipsorum, Deut. 29. 16. in Targ. Hieros.

שקף *Platea, Vicus: בערנא בשקפי* Interdum in plateis, Hebr. ברחבור, Proverb. 7. 12. Sic quoque legendum Prov. 1. 20. ubi in libris est משקפי De plateis. *Apud Talmudicos, חכים אגא*

Novi ego plateas
coeli, sicut plateas Nahardeæ, Talm. Hierosol.
Berach. cap. ult.

Idem: באשקק דקרתא In platea,
per plateam urbis, Esth. 6.9. in secundo Targum.
Sicut lutum platearum, Psal. 18.43.
In publicis plateis, Job. 18.v.17. *Et
aliter*, באשקקי דרמון Quæ projecta sunt per plateas,
Deuter. 29.16. in Jonath. לאשקקי דקרתא In
plateas urbis, vel potius לאשקקא In plateam ur-
bis, quæ est è regione portæ regiae, Esth. 4.6. in
Jon. באשקקנא In plateis nostris, Hebr. בחוצותינו,
Psal. 144.13.

Rigare, Irrigare, Macerare. In Beresch.
rab. sect. 14. ab initio. Similis est hæc res mulie-
li, quæ rigat frequentiusque po-
titat massam suam in aqua. Sic Postellus: quo-
modo referendum esset ad שקה. Vide & Talm.
Hierosol. cap. 2. in fine.

*Mentiri, Mendaciter, fallaciter dicere vel
agere. Præteritum*, ולא שקרנא בקימך, Ne-
que fallaciter egimus in fædustuum, Psal. 44.
v. 18. שקרו דבירת יהודה Mendaciter egerunt Ju-
dæi, Malach. 2.v.11. *Futurum*, ולא אשקר בהימנותי,
Neque mendaciter agam contra fidem meam,
Psal. 89.34. אם השקר לי Si mentitus fueris mihi,
Genes. 21.23. אל השקרון גבר בנבריה Ne fallaciter
agite alter in alterum, Levit. 19.v.11. *Qui non
mentiuntur*, Jefa. 63.8. מא דין נשקר. Quare fallaciter
agemus quisque in fratrem suum? Malach. 2.10.

*Apud Rabbinos leguntur Babylonii fuisse menda-
ciis celebres. Cùm quidam celebris Rabbi videret
nubes volitantes (de quibus Zach. 10.1.) dice-
bat ad collegam: Discedamus hinc, veniet plu-
via. Cùm non veniret, dicebat: כי היכי דמשקרי
Sicut mentiuntur Babylonii, sic quoque mentiuntur pluvie
ipforum, Jalkut Zachar. 10. Qui vult mentiri
procul removeat testes suos. In die weite ist gut zu lie-
gen. Haud facile de-
prehenditur homo mentiri in articulo mortis sue, Tal.
Hierosol. Bava kama fol. 7.1. Unde fides adhi-
benda illis, quæ illo tempore dicit & testatur.*

Mendacium, falsitas, falsum: נביי שקר
Prophetæ falsitatis prophetant
falsitatem, Jerem. 5.31. Et ambulat, id est, vivunt
mendaciter, Jere. 23.14. שקר דרמון Somnium falsum,
Jere. 23.32. שקרי שקרא Testes falsitatis, id est, falsi,
Psal. 27.12. מפתגמא דשקרא A verbo mendaci longè abeste,
Exod. 23. ver. 7. Falso servivimus idolis, Jerem. 3.
v. 23. *Plurale*, די ממלל שקרון Qui loquitur men-
dacia, Psal. 101.7. ומקען ית עמי בשקריתהון Et sedu-

cunt populum meum mendaciis suis, Jere. 23.32.
Mendax, Falsus: הו שקרון Fuerunt men-
daces, Jefa. 26. ver. 10. נקרון שקרון Viri mendaces,
Soph. 3.4.

Idem, apud Rabbinos. Femininum, שקרנית
Mendax femina.

Mendaces, Talm.

Incitantes ad mendacia, Talm. ארבער
id est, Quatuor iudices erant Sodomæ, mendaces &
incitantes ad mendacia, fallarii & inclinantes
judicium, Sanhed. fol. 109.2.

Ardere, Comburi: והא סניא משריב באשתא
Et ecce rubus ista ardebat igne, Exod. 3.
v. 2. Jon. מדן לא שריב סניא Quare non est com-
busta rubus? Exod. 3.3. in Jonathane. *Ithpehal*,
ואשתרבו מיא Et exsiccatae fue-
runt aquæ, Genes. 8.1.

*Calor, Æstus, Ardor: Siccitas, quæ æ-
stum solis sequitur, vel ex defectu pluvie oritur*:
כשרב בארעא ציהיא Sicut æstum in terra sicca,
Hebr. כחרב, Jefa. 25.5. כחלל משרב Sicut umbra
ab æstu, Heb. על מחרב, Jefa. 25.4. לאטללא עלה
Ad umbram faciendam super eo in-
terdiu ab æstu, Jefa. 4.6. ולידיא אשטוס &
glacies, Genes. 31.40. חיד שרבא דקיסא Sicut calor
vel siccitas æstatis, Psalm. 32.4. לשרבא ביממא
Æstui diurno, Jerem. 36.30. *Pluviale, Siccitas*,
ובשרבי שמשא Et sicut ardores solis, Cant. 1.7.

ויהי שרובא לאנמן דמן: Siccitas & ardor
siccitas in stagna aquarum, Jefa. 35.7.

ווצנתא ושורבא: Ardor, calor & frigus &
calor, Genes. 8.22. in Targ. Hierosol.

לחמא שרבתא: שריבתא שריבתא
Panis siccus, Hebr. פת חרבה, Prov. 17.v.1. *Præstaret legi
formâ emphaticâ masculinâ: nam לחמא est
generis masculini.*

משרבא ומטרא: Calor aut pluvia,
Num. 14.14.

ושרבינו ית ירמיה: דמיטרא
Et dimiserunt Jeremiam deorsum funi-
bus, Hebr. וישלחו, Jerem. 38.6. לוח ירמיה
Et demisit ea ad Jeremiam in foveam funibus,
Jere. 38.11. *Sic & apud Rabbinos, למטה
Demittite eas (vestes) infra humeros,
Schab. fol. 147.2. ואשתרבו למטה ונחיתו
Et demittendo demiserunt se deorsum, & def-
cenderunt, Betza fol. 11.1.*

*Augeri, Crescere. Hoc possit esset à
רבו קערו דחבו דר: ש, ut sæpè fit*:
Quo tempore peccarunt homi-
nes diluvii, creverunt, scil. נחליא vel מיא
& flumina, de quibus in præcedētibus loquitur,
Job. 6.17.

Job.6.17. In Regiis redditur, Dissipati sunt, scil. homines istius seculi. Apud Talmudicos, שרוע שנשחרב לו וריכו Redundans (de quo Lev.22.23.) dicitur, cujus unum femur majus est altero, crevit, auctum est, prominet, Bechoroth fol.40.1. Et simpliciter, שרוע גלמיה טפה, Glossa האריך Eruvin fol.102.2. נשחרב לשונם ונפל על שיכורם Crevit lingua ipsorum, & cecidit, protensa fuit usque ad umbilicum ipsorum, Sota fol.35.1. de exploratoribus terræ, ad Num.14.37.

שרביט Baculus, Virga, flagellum, scutica: propago, ramus. In textu Hebræo legitur tantum in historia Esther, sed in Targum istius historiae transferitur per הגרא. Alibi autem, כל דיעבר תחות שרביטא Omne quod transit sub virga decima, Levit. 27.32. in Targ. Hierosol. בשרביטא Baculo, Exod.21.v.20. in Jon. Plurale, יתכון רדא בשרביטין Castigavit vos scuticis, Hebr. בשוטים 1.Reg.12.11. תלתא שרביטא Tres propagines tres patriarchas significant, Genes. 40.12. in Targ. Hierosol. Apud Rabbinos, של תמרה שרביטא Ramus palmæ, Okezim cap.1. של קטנית Siliquæ leguminum.

שרבט Dmittere, Præcipitare deorsum, Talm. Et aves quæ præcipitant se ipsas, Schab. fol.94.1. Item Extendere, diducere instar baculi: משתן מסריה את הפה ומשרבט חשפתים Linum putrefacit os, & extendit labia, Kethubh. fol.61.2. Vide aliter in Bava mezia fol.60.2.

שרבן Cedri præstantis species: שני ושרבני Cantic.1.v.17. R. David scribit Jefa.41.19. In verbis Rabbiorum nostrorum תאשור idem est quod שרביני. Vide eum hîc, & in lib. Radicum in Rad. אשר.

שרגא Lucerna, Lumen: חיד שרגא דמנהרא לרגלי Sicut lucerna quæ lucem præbet pedibus meis, est Verbum tuum, Psalm. 119. v. 105. סדריית שרגא Ordinavi lucernam uncto meo, Psalm. 132. v. 17. שרגא דרשעו וטמי Lucerna improborum exstinguetur, Job. 21.17. שרגא הוא שרגא Lucerna est præceptum, Proverb. 6.23. באנהרותיה שרגא Quando accendit lucernam suam super me, Job. 29.3. Usus hujus Nominis est apud Rabbinos in antiquo proverbio: שרגא במהרה Lucerna in meridie quid utilitatis præstat? In supervacua & non suo tempore facta usurpatum fuit, Cholin fol.60.2. Sic, דחיה שרגא Quod est lucerna in meridie, Schabbas fol.43. col.1.

שרגא Ordinare, disponere ad lineam, quod sæpius dicitur סרג. Hinc apud Talmudicos, שרגניה Si disposuerit eos, scilic. lapides, ordinatè, Beza fol.31.2. שרגא דלכני Strues ordinata lapidum, Sanhed. fol. 64.

שרגא Salire, Subsilire: למשרג בהון על ארעא Ad faliendum cum eis super terram, Hebr. לנתר, Onkelos לקפצא, Levit.11.21. in Jon. Apud Talmudicos, שרוגי שרוי Exfiliendo exfiliit, Nasir fol.39. col.1.

שרגא Persuadere, Allicere, pellicere, seducere, Hebr. פתח. Præteritum, ושרגא בטומרא לבי Et pellexit in occulto animum meum, Jobi 31. vers. 27. ושרגון ליה במומהון Et allegerunt eum ore suo, Psalm. 78.36. משרגא חבריה Allicit socium suum, Proverb.16.29. דמשרגא בשפותיה Qui pellicit labiis suis, Prov.20.19. Futurum, ושרגא גבר בתולתא Si pellexerit aliquis virginem, Exod. 22. 15. ון Jon. & Targ. Hierosol. ולא תשרגנך Neq; alliciet te superciliis suis, Prov.6.v.25. לא נשרגנא בתולן Non alliciemus virgines, Numer.20.17. in Jon. Ithpabel, Præteritum, אין אשתרגנא לכבי Si pellectus fuerit animus meus, Job.31.vers.9. Participium, משרגנא Allicitur princeps, Proverb.25.15. Futurum, ותשרגנא בשפותך Et allicieris labiis tuis, Proverb.24.28.

שרגנא Simplex, qui facile allicitur & seducitur: נטיר שרגנא Custodit simplices Dominus, Psal. 116.6. ותבין שרגנא Intelligens redditur simplicium quisque, Psalm. 119.130.

שרגושא Cochlear: חרו שרגושי כיסאני Duo cochlearia furfuris, Glossa תרוין Erubh. folio 29. 2. Aruch in genere exponit, fuisse quoddam mensuræ genus.

שרה Incipere, Ordiri, exordiri, Hebr. החל. Sunt autem omnia in Targum conjugationis Pabel, unde ex ejus forma omnia quoque legi & notari debent, prima scilic. radicalis cum vocali longa Kametz vel Tzere. Præteritum, דוא שרי למחוי גבר Ipse incepit esse potens valdè in terra, Gen.10.8. Quod cæpi tradere tibi Sichonem & terram ejus, Deuter.2.v.32. בני אנשא Quando inceperunt filii hominum, Genes.6.1. ועינוהי שריאו למכה Et oculi ejus cæperunt caligare, 1. Sam.3.v.2. Participium, אנני Ego incipio malo afficere, Jer.25.v.29. משריות חצר Ab incipiendo, quando incipit messis manipulorum, Deut. 16. v. 9. Futurum, אשרי למתן Incipiam dare pavorem tuum, Deuter.2.25. תשרי לממני Incipies numerare, Deuter. 16. 9. דישרי לאנהא קרבא Qui incipiat bellum gerere, Jud.10.18. Et à domo sanctuarii mei incipietis, Ezech.9.6. לכל מה דאשתרי, Ithpabel, Omnis rei quæ incepta est & absoluta, ejus vidi finem, Psal.119.96.

שרוי Initium, principium, Principale: Caput, capitale: שרוי דחכמתא Principium sapientiae, Proverb. 9. 10. שרוי שפרפרא In principio auroræ, Thren. 2. v. 19.

Quod fecit ibi in principio, Gen. 13. 3. סב ית שרוי
 Accipe capita prædæ captivorum,
 Num. 31. 26. Jon. Principium messis
 vestrae, Hebr. ראשית Lev. 23. 10. Primitias
 ipsorum, Hebr. ראשיתם; Numer. 18. v. 12.
 De primitiis omnium fructuum,
 Deut. 26. 2. Jon.

Et juxta principium messis manipulorum,
 Jerem. 2. 3. והורה
 Fuitque principium tuum tenue;
 Job. 8. v. 7.

In principio messis hordeorum,
 2. Sam. 21. v. 9. משריות הצרעה
 A principio messis, 1. Sam. 21. v. 10. מן שריותך
 A principio tuo fuisti spretus, 1. Sam. 15. v. 17.

II. *Habitare*, pro Hebr. שכן: *Manere*,
Quiescere, *commorari*, quomodo Hebraeis הניח
 & נוח sepe respondet. Item *Castrametari*,
castra ponere, *residere*, pro Hebr. חנה. *Hæ*
significationes sibi affines sunt. Nam *Habitare*
 est diu in aliquo loco manere & *commorari*:
 & *Castrorum metatio est Habitatio*
militaris. *Præteritum*, ארי שרם עלוהי עננא
 Nam habitabat super eo nubes, Hebraicè שכן,
 Exod. 40. 35. Ubi castra habebat
 Schaul, Heb. חנה 1. Sam. 26. 5. ושרא
 בכל תחום Et mansit, resedit in toto
 termino Ægypti, Hebr. וינה Exod. 10. 14.
 Ferè habitasset in silentio anima mea,
 Heb. שקנה Psal. 94. v. 17. Ubi
 habitabat divina majestas ejus, Psal. 78. 60.
 Habito quasi in tabernaculis Arabum,
 Psal. 120. 5. *Participium*, והוא שרי
 במישרי ממרא Ipse habitat in planicie
 Mamre, Hebr. שכן, Gen. 14. 13. שרי
 תמן Ubi ipse castra habuit, Hebr. חונרה
 Exod. 18. 5. *Plurale*, כמא דשרן בן נטלון
 Sicut castra habent, ita proficiscentur,
 Hebr. כאשר יחנו Numer. 2. 17. דשרן
 בקבורת טינא Qui habitant in sepulchris
 luti, Job. 4. 19. *Infinitivus*, למשרי
 עלוהי Ad habitandum super eo,
 Numer. 9. 22. Et in castrametando,
 cum castrametaturum erit tabernaculum,
 Numer. 1. v. 51. Et cum quiesceret ipsa
 (arca scil.) Hebr. וינה Num. 10. v. 36.
Imperativus, שרי בארעא Habitato in terra,
 Genes. 26. 2. ושרו בכיפא Et habitate
 in petra, Jerem. 48. v. 28. ואתון שרו
 Vos autem castrametamini extra castra,
 Numer. 31. vers. 19. *Futurum*, ואשרי
 כמלכא Et habitabo sicut rex in exercitu,
 Job. 29. 25. אין תשרי עליי Si metarentur
 contra me castra improborum, Psal. 27. 3.
 ולא תשרי עד דר ודר Neq; habitabis
 in omnes generationes, Jesa. 30. v. 20.
 Etiam caro mea habitabit secure,
 Psal. 16. 9. תשרון על יפא Castrametabimini
 juxta mare, Num. 14. 2. וישרון בנז
 ירושלם Et habitabunt intra
 Jerusalem, Zach. 8. 8. למשבנא

Extra tabernaculum castra habent, Numer. 1. 50. *Pabel*, *Præteritum*, די שריתא
 שכנתך ביה In quo habitare fecisti
 majestatem tuam, Psal. 74. v. 2. *Aphel*,
Præteritum, דאשריתי שכנתי תמן
 Ubi habitare feci majestatem meam,
 Jer. 7. 12. Et manere fecerunt ibi,
 id est, collocarunt ibi tabernaculum
 conventus, Jos. 18. v. 1. *Infinitivus*,
 לאשראה יתכון בה Ut habitare vos
 faciam in ea, Num. 14. 30. וישרנון
 על ארעהון Et habitare faciet,
 reponet eos in terram suam, Hebr. והניחם
 Jesa. 14. 1.

משרי & משרייתא *feminine*, unde *constru-*
eta forma משרייתא, *emphat.* משרייתא,
 que forma communissima est, etsi in
 Venetis prava sit punctatio. Est autem
 idem quod *Castra*, *Exercitus*,
Turma, *Acies*, *Copie*. Pro diversis
 Hebraicis ponitur, veluti גרור
 מחנה חיל & similius alius hoc
 sensu usurpatis: אין ייתי עשו למשרי
 דהרא Si venerit Esau ad castra
 unius ex illis, Genes. 32. 8. in Jon.
 חיל בשרים Copie Chaldeorum, Heb.
 2. Reg. 25. 5. למשרית ראובן In
 castris Ruben, Numer. 2. 16. ארי
 תפוק משריתא Cum egreditur exercitus,
 Deut. 23. 10. במשריתא In castris,
 Gen. 32. 21. למברא למשריתא
 Extra castra, Deuteron. 23. v. 11. Cum
 omnibus copiis Pharaonis, Hebr. לכל
 משרית פרעה Exod. 14. 28. Possit &
 plurale constructum esse, sed tunc
 scribendum in fine cum Kametz. In
 medio castrorum tuorum, Deut. 23. 15.
 Et totus exercitus ejus contritus fuit,
 Hebraicè 2. Reg. 25. v. 5. *Plurale*,
 לתרתין משרון Egressi cum turmis,
 2. Reg. 5. 2. ולאטלא ית משריתא
 Et ad proficisci faciendum castra,
 Numer. 10. 2. *Construct.* משרית
 חיבון אקפוני Turme improborum
 circumdederunt me, Hebr. חבלי שואל
 Psal. 18. 6.

Eremitæ, More par. 3. cap. 43. שרויים

Locus metationis משרייתא
 בית משרייתא *Metatio*: Locum metationis
 mea, Heb. תחנותי 2. Reg. 6. 8.

לשמשא שוי משרוי *Habitaculum*,
Mansio: שוי משרוי *Soli* posuit
 habitaculum lucis in ipsis, scil. cælis,
 Psal. 19. 5. בית משרוי *Locum*
 mansionis, Deut. 1. 33. in Jon. Onkelos,
 בית מישרי *Locus* planicie, id est,
 planum.

בית אשרייתא *Habitatio*,
Habitaculum: Locum habitationis
 majestatis mea honorabo, Jesa. 60. 13.
 Sic Ezech. 43. 7. Item *Mansio*
 militaris, *castrorum metatio*: unde,
 לאשרייתכון Pro castrorum metatione
 vestra, Heb. לחנותכם, Deut. 1. v. 33.

III. *שרא*, *Solvere*, *Dissolvere*,
Resolve, quod *ligatum*, *clausum*,
compactum aut *conjunctum* fuit.
 Inde apud Rabbinos, *Solutum*,
liberum, *licitum*, *permissum* reddere,
permittere. Promiscuè ex forma

ex forma Pehal & Pabel notatur : videtur tamen forma Pabel ei potius convenire. Præteritum, ונימי אטוני שרא Et fila funium meorum resolvit, Heb. Job. 30. 11. ושרא נמלא Et solvit camelos, scil. à funibus & vinculis expedivit, vel, ut Jonathan habet, Solvit capistra camelorum, Genes. 24. 32. פתחת Solvisti saccum meum, Hebr. פתחת סקי, Psalm. 30. 12. ושרא יומא דין Solvi te hodie à catenis, Hebr. פתחתך Jer. 40. 4. Participium, שרון מהלכן Soluti ambulant in medio ignis, Dan. 3. v. 25. Infinitivus, וקטרין למשרא Et nodos solvere, Dan. 5. 16. Imperativus, שרי סנד Solve, exue calceos tuos, Hebr. של נעליך Exod. 3. v. 5. שרי בניא Solve filios, qui traduntur morti, Psal. 79. v. 11. Veneta שארי Reliquos, superstites fac, in Pabel à שאר. Futurum, וחרצי מלכין אשרי Ut lumbos regum dissolvam, Heb. אפתח Jesa. 45. 1. וחרצי סיניא Et solvet calceum suum de pedibus suis, Hebr. וחלצה Deut. 25. 9. Huc revocari potest, הישור קולא מן ארצה Num solvet aliquis laqueum de terra, antequam capiendo aliquid ceperit? Amos 3. v. 5. pro הישרי Num solvet, scil. Auceps laqueum vel rete suum. Pabel, Participium, ומשרא קטרין Et solvens nodos, Dan. 5. 12. Ad hanc formam revocari possit & illud, שושלתא Catenam regum dissolvit, Hebr. דמלכין משרי Et cingula lumború ejus dissoluta fuerunt, Dan. 5. v. 6. Futurum, ולא ישתרי זרין חרציה, Jesa. 5. 27.

Apud Talmudicos aliquando etiam sumitur pro Absolvere, Remittere, Condonare, Ignoscere: ut, שרא ליה מריה לפלניא Absolvat Deus hunc N. condonet, ignoscat ipsi. Sic vulgò solebant olim dicere de eo qui sinistra famà laborabat, cum ejus mentio fiebat, Joma fol. 86. 1. Frequenter quoque hac phrasi utuntur Rabbini, quando mentionem alicujus faciunt, qui aliquid minus rectè vel dicit, vel scripsit, vel egit.

Huc referri possit & ista significatio, ubi sumitur pro Velle, id est, Solvere nodos & dubia, quibus animus quasi ligatus & intricatus fuit, & ad unum se expedire, idè, Velle & in eo Acquiescere. Sic sumitur pro Hebræo הואיל. Præteritum, שרי פריש Voluit Moses explicare doctrinam Legis, Deuter. 1. 5. ושרי כנענאה Et voluit Cananæus inhabitare terram hanc, Josue 17. 12. Jud. 1. v. 27. ושרי אלהא Et voluit Deus ad paupertatem me redigere, Hebr. ויואל Job. 6. 9. ולי פון דשרינא Et ecce nunc velim loqui cum Domino, Genes. 18. 27. 31. in Jonathane. Sed utinam voluissimus, & habitassemus trans Jordanem, Jos. 7. v. 7. Imperativus, שרי כען ובירא Velis quæso & pernoctato hîc, Jud. 19. 6. Sic

2.Sam.7.29. 2.Reg.5.23. & 6.3. וכרון שרו Et nunc velitis quæso, Job. 6. 28.

Solutum, liberum, licitum, Permissum. In Targum secundo Estheræ, cap. 3. v. 8. Quo die volunt (Judæi) emere à nobis, יומא שריא הוא dies solutus, liber est, sc. nobis ad vendendum, quo die autem nos (Persæ) volumus emere ab illis, ligant super se saccos, dicentes nobis, יומא אסירא הוא Dies prohibitus est. Sunt ergo opposita, אסירא & שריא. Pro שריא vulgares Rabbini dicunt מותר Licitum.

Solvere, Dissolvere, Macerare, Humectare aliquid in aqua, vino vel alio liquore: אין שורין דיו: Non macerant (in sabbatho) sufficièter, Schabbas cap. 1. אין שורין את המורסן לתרנגולין Non macerant, humectant furfures pro gallinis, Pefachim folio 39.

Maceratio, Humectatio, Madefactio. Maceratum, maceratio: מי המשרה אגוז macerationis, in quibus aliquid maceratum est, aut humectatum. Item Locus humectationis: unde, מרחיקין ארת המשרה מן הירק, Elongant locum humectationis ab oleribus, Bava bathra cap. 2.

IV. שרות, שרותא, שרו Convivium, Epulum. Verbum pro Convivari apud Rabbinos nondum legi: Syri in N. Testamento eo usi sunt, ut: Venite vescimini, Joh. 21. v. 12. Nomen Hebraeum in historia Esther & Targum Hierosol. per שרותא transferri solet, aliàs raro. Sed alia quedam eò transferuntur, ut videbitur: כר דין אשתרו Cum autem prandissent, ibid. vers. 15. דישתרא לותיה Ut pranderet apud se, Luc. 11. vers. 37. Targum, ארי שרו נבסח קודשא Nam convivium macerationum sacrorum est populo hodiè, Hebr. כי זבח Convivium maximum, 2. Reg. 6. 23. Hebr. פרה גדולה quod alibi sæpius non legitur: יעבדון עלוי חכמיא שרותא Facient super eo sapientes convivium, Job. 40. 25. Et fecit rex convivium maximum, Esth. 2. 18. in sec. Targ. טבא שרותא דירקא Melius est convivium oleris cum amore, quàm &c. Proverb. 15. 17. Hebr. ארחת ירק Prandium oleris. ואתא מלכא והמן לשרותא Veniatque rex & Haman ad convivium, quod instituit Esther, Esth. 5. 5. in sec. Targ. בשרותא ארי עמי יכלון גובריא בשרותא Nam comedent mecum viri isti in meridie, id est, prandebunt mecum, Genes. 43. 15. לשרותא Ad convivium, quod feci vobis, Esth. 5. 4. וית שרותי Et convivium quod paravi tonsoribus meis, 1. Sam. 25. 11. ויהי שרותנא Eritque convivium nostrum crastinum, Jesa. 56. 12. Et convivium ejuserit convivium perpetuum, Hebr. וארחתו ארחת תמיר, 2. Reg. 25. 30.

2.Reg.25.30. & Jerem.52.34. Apud Talmudicos, ר' זירא הוה כוצע שרותא R. Sira fuit scindens (panem) pro toto prandio, Berachos fol. 39. 2. In prandio aut cæna paterfamiliâs aut persona dignior, veluti Rabbi aliquis, primò preces dicit voce clarâ: deinde integrum panem accipit cum singulari precatiuncula, & particulam scindit: postea singulis particulam distribuit, quod Christus ex communi loquendi Judæorum ratione dixit Frangere panem. Postmodum comedere de omnibus appositis cibis licitum. R. Sira sic unâ scissione consecravit totum prandium. De poculo similis ceræmonia, de qua alibi. Item inter proverbiales quasdam sententias laudatur, סלקתי לאגרא שרותך בתוך tuum sit apud te, Pefach. fol. 113. i. Si iter aliquò factururus es, etiam per breve, sume viaticum tecum. Facillimè enim periculum, difficultas, aut obstaculum leve aliquod tibi id præriperet, & in famis necessitatem adigeret. Ad expeditionem rerum, consiliis & subsidiis necessariis primò instructum esse decet, ne expeditioni obstet impeditio.

שר Scindere panem prandendi causâ. Ad præcedentem classẽ hæc significatio referri potest. Nemo enim in prandio cibum sumit, nisi primarius in mensa, veluti Rabbi aliquis extraneus, aut paterfamiliâs, panem cum solenni precatatione primò sciderit, buccellam scil. primò pro se, deinde singulis similiter particulam dederit. Hinc apud Talmudicos: עבר סעודתא לכולהון רבנן כי מטא למשרי אמר ליה לרבי זירא Fecit convivium omnibus Rabbinis. Cum pervenisset tempus ad scindendum (panem) dixit (paterfamiliâs) ad R. Siram: Scindat nobis dominus, der Herr schneide an. Respondit ipsi: Nonne memor est dominus ejus quod R. Jochanan dixit: Paterfamiliâs solet scindere panem: שרא להו Tunc scidit ipsis, Berachos fol. 46. 1. Et alibi: In schola Raf Assẽ subsistebant concionando ad tres reges (damnatos, Jeroboam, Achabh, Menasse) dicentes: cras incipiemus (concionem habere) de sociis nostris: Venit Menasse (unus istorum trium) apparuitq; ipsi (Raf Assẽ) in somno, inquiens: Socios tuos & socios patris tui vocas nos, מהיכא בעית למישרא המוציא unde, id est, in quo loco velles scindere panem? respondebat ipsi, nescio. Dicebat ipsi Menasse: מהיכא דבעית למישרא המוציא Unde velis scindere panem nõdum didicisti, & socios tuos vocas nos? dicebat ipsi: doce ergo id me, & cras id in concione tuo nomine laudabo: אמר ליה מהיכא דקרים בישראל Dicebat ergo ipsi: Inde (incipies scindere) ubi primò optimè coctus est, da es am

braunesten gebachen ist. Sanhedr. fol. 102. 2. Christianus Gerson Germanicè reddidit: an welchem ort wiltu das Brot auffschneiden? Item: vnd hast noch nicht gelehret / wo du das Brot auffschneiden solst. Sic alter glossatorum Verbum לשרא interpretatur per לבצוע. At verò המוציא non significat Panem, sed est vox prima benedictionis, quæ ad scissionem panis dici solet, nempe לחם מן הארץ Producing panem ex terra, ex Psalm. 104. 14. Præmittitur exordium commune: Benedictus sis o Domine Deus noster, rex totius mundi. Unde consecrationis vocabulum ponitur pro ipsa scissione. Communiis Verbo בצע ad scissionem utuntur, ut ibi dictum.

V. וזהו חר מחי שרית שרית Trabs, Tignum: וזהו חר מחי שרית שרית Fuitque cum unus percuteret tignum, Hebr. מפיל הקורה, 2.Reg.6.5. על פן עלו בטלל שריתי Idcirco venerunt in umbram tigni mei, Hebr. בצל קורתיו Genes. 19. 8. רישי שרית ארזיא Capita trabium cedrinarum; vel, שריתא דארזיא, 1.Reg.6.9. או טלק עלוי כלונסן ושרותא Aut projecit in eum vestes aut trabes, Num. 35. 20. Jon. Et cum Tere ab initio: ושרתוהי Et trabes ejus, Cantic. i. v. 17. In Aruch legitur שרותא pro Hebr. קורה. Est etiam Particula trabis, ein Bloch / Blöcklin / cui aliquid imponitur.

VI. שרין שרין לרבין Et lorica squamarum ipse indutus est, 1.Sam. 17. vers. 5. ורבין שרין Et inter lorica, 1.Reg. 22. 34. או רבין שרין Aut lorica, Job. 41. 17. Et cum Cholem in medio, quod non est de Chaldaismo, ואלבש יתיה שרין Et induit eum lorica, 1.Sam. 17. 38. Sic, מלובשין שרין Induti lorice, Cant. 6. 7. Locutio Hebraica, in Targ. aliena.

VII. שרין Auster, ventus meridionalis, sic dictus a Resolutione nubium in aquas, unde & Latinis poetis dicitur aquaticus, humidus, nebulosus, nubilus, madens, pluvius, &c. & Græcis νότος ab humore. Aruch hoc nomen ponit in Rad. אסתנא.

שרה Mensis Septembris nomen. Quidam ad שרה Incipere, revocant, quod novus annus Hebræorum ab eo Incipiat. Vide de eo in lit. ח.

שרולין Chirotheca vel Manica arctiores, quæ induuntur ab operariis, ne laxioribus brachiorum mannicis in opere impediuntur: Tal. Kelim cap. 26.

שרה מרענס, tristis. Fæm. שריתא Sicut columba tristis, gemens, Hof. 7. 11. Elias scribit, illud esse ובלות לשון בכיה ואבלות significatio- nis Fletus & luctus.

שרט Obligare vulnus, In cataplasmate vulnere imponere: וישרטון על שריתא ואתסי Et in cataplasmate ulceri imponent, & sanabitur, Hebraicè וימרחו Jesa. 38. v. 21. Vulgò libri habent וישרטון, quæ forma non est de Chaldaismo.

Vox non videtur genuina. *Aruch* in שטר legit
וויטרון: Regia, וויטחוון. Vide supra in שטר.

שרט *Cedere, lucidare, caesuram indere.*

שרט *Cesura.*

שריטה *Incisio.*

שרטא *Idem.* ושרטת חבול Et caesuram corrup-
tionis, Lev. 19. 28. in Jon.

שרטנא *Lineas ducere, idem quod* שרטט *&* סרטט
apud Talmudicos & Rabbinos communes: הורה
Fuit lineas ducens & scripsit sequentes
versiculos, Jevam. fol. 39. & 106. Lineae ducun-
tur, ut scriptura recta perficiatur. Id Hebraeis
usitatum, quando figuram biblicam scribunt, quam
vocant מרובע quadratam, vel אשורית Scripturam
beatam sive Assyriacam. כל מוזה שאינה
משורטטת פסולה *Omnis mesufa non lineata, ille-*
gitima est, Menach. fol. 32. 2.

שרטוט *Lineatio:* שרטוט לה בלא שרטוט
Et scripsit ei sine lineatione, Kidduschin fol. 12. שרטוט של
שרטוט של *Lineatio mesufae, traditio*
est Mosi de monte Sinai, Menach. ibid. שאר
Reliquae scripturae (pre-
ter scripturam biblicam) non habent opus li-
neatione. Majemon in Statutis de Tephillin,
cap. 7. כל כתבי הקדש אין כותבין אותן אלא בשירטוט
אפילו כותבין אותן על הנייר ומותר לכתוב שלוש תיבות
Omnia scripta sancta, בלא שרטוט ויתר על זה אסור
non scribunt ista nisi cum lineatione, etiam su-
per charta: licitum autem est scribere tres vo-
ces (ex textu biblico) sine lineatione: ultra, pro-
hibitum. Vide in Gittin fol. 6. 2.

שירטון *Limus, lutum, caenum mollius, quod mare*
ejecit ad littus, quod induratum, fit terra stabilis. In-
de Munsterus *Cumulum terrae* interpretatus est,
nimis generaliter. Sic aquarum copia in agris fa-
cit limum, qui agris loco fini fit, Talm. ויעלה הים
Et educit mare limum, Erubhin fol. 99. 2. שירטון
Agrum (reliquit) qui produxit
limum, quo scilicet stercoratus fuit, Bava bafra
fol. 124. 1. Quod producit ager
limum, Berachoth fol. 60. 1. Vide & Bava bathra
fol. 82. & 124. Tamid fol. 32.

שוריקין *Maculae.* אי אירת בהשוריקי חיורי
Quando sunt in eo maculae albae, Cholin fol. 47. שוריקין
שוריקין רמא *Maculae rubrae,* Mezia fol. 83. 2. שוריקין
Maculae sanguinis, Pefach. fol. 74. 2. R. Salom.
Tache. טקש Gallicè interpretatur, & *Colores* interpretatur,
והוונים *Omnibus horis sunt*
in eo maculae rubrae, Glossa exponit *Nervi*
rubri, in Jalkut. Hinc forte exposuit Munste-
rus, *Vena.*

שרך *Stylus longior & fortior in fructibus*
majoribus, veluti in cucumeribus & cucur-
bitis & similibus. In minoribus dicitur עוקץ *Petio-*

lus, pediculus, pes quo prehenditur, vel de quo pendent
fructus, ut pyra, poma, pruna & similes: Talm. Eru-
vin fol. 100. 2. Schabbas fol. 85. 2. Bava mezia fo-
lio 91. 2. *Quid vidit Pomarius, quod reddidit Corri-*
giam? Baal Aruch legit cum Daleth שרנא, in שרך
secundo.

שרכנא *Otiosus, quiescens.* Vide שרך: nam
Elias putat, literam Resch in medio esse vitiosam.
Talmudici tamen hac voce sic utuntur, ut in prover-
biali ista sententia, בישא גבי קינא, מטיל ואויל דיקלא
Ambulat & palma mala juxta arbores otiosas,
id est, steriles & infrugiferas, quae à ferendo fructu
otiose sunt, Bava kama fol. 92. 2. Similis simili
gaudet: bonus bono, malus malo, ut palma ste-
rilis gaudet sterili. Pro מטיל legit Baal Aruch
דשרנא, *R. Salomon ad-*
ducit hic & aliud, נברא דשרכנא, Vir otiosus. Sint
ergo idem שרך & שרן. Prius exemplum fortè le-
gendum per ש, ut sit idem quod שרן, unde אילן
Arbor sterilis, cui opponitur אילן פורי
Arbor fructifera. Id in Targum & apud Rabbinos sa-
tis usitatum, ש כ & ק inter se permutari, notissi-
mum est.

שרכפא *Nidus.* In Targum, ליהוה שרכפא
Etiam turturi est nidus, Hebr. ודרור Psal. 84. 4.
Si occurrerit nidus fortè, Deu-
ter. 22. 6. in Jonathane. Cum ro-
bore meo in nido meo, Job. 29. 18. שרכפא
Et nidus ejus super ter-
ram, Genes. 1. 20. Jon. לשרכפא
Nidum suum, Deuter. 32. 11. Jon. עברין שרכפא
Faciunt nidos, pro שרכפא Psal. 104. 17. Apud Talmu-
dicos in Cholin fol. 93. col. 2. legitur per ק
שרכפא, sed rectius esset שרכפא, prout etiam adducitur in
Aruch.

שרון *Nomen proprium loci, qui à fertilitate*
pascuorum & generosi vini commendatissi-
mus: unde, יין שרונה Vinum Scharoniticum, cu-
jus crebra apud Talmudicos mentio.

שרנק *Strangulare, Suffocare, idem quod* שנק.
וברהרת שרנוקא *Strangulatio, Suffocatio:*
Et elegit suffocationem anima mea, Heb.
Job. 7. 15.

שורניקא *Avis nomen, apud Talmudicos, apud quos*
tamen scribitur שורניקא, Cholin fol. 63. 1.

שרע *Lubricitates, loca lubrica:* במשרועין
Sicut lubricitates in tenebris,
Hebr. כחלקלקות Jer. 23. 12.

שרועיתא *Lubricitas, via lubrica & praecepta,*
1. Sam. 14. 4. ubi R. David hoc Nomen interpre-
tatur מקום חלקלק *Locus lubricus.*

שרעתא *Idem:* ררך שרעתא דנהרא *Per lubricam*
viam fluminis, id est, in littore, quod decrescen-

tibus aquis aut ab eo descendentibus solet esse lubricum, Bava kama fol. 29. 1.

שרע *Prælongus, redundans membro, Heb. רמשתמיט ירכיה* Lev. 21. 18. *Jon. habet שרוע*

Cujus femur excidit, in majus excrevit.

שרף *Urere, Comburare, Hebr. Hincin Targum, שרפא, Serpentes urentes, Numer. 21. 8. Targ. Hierosol.*

שריפה *Combustio. Apud Talmudicos, כל מיתור, שיש בה שריפה יש בה עז* *Omnis mors, in qua fit combustio, in ea est Idololatria, Avoda fara cap. 1. in Mischna. Deinde שריפה, Combustio, est ex quatuor suppliciiis capitalibus Hebræorum. Ejus ratio describitur in Talm. Sanhedr. cap. 7. fol. 52. 1. & apud Majem. in Hilch. Sanhed. cap. 15.*

שרפ *Seraph. Plur. שרפים Seraphim, Angeli peculiare. In Targum: Quatuor claves sunt in manu Dei, quas nulli tradidit, לא למלאך ולא לשרף, neque Angelo, neq; Seraphico Angelo, Gen. 30. v. 22. in T. H.*

שרף *Sorbere, Attrahere. Apud Talmud. בשער. Quâ horâ anima exit, trahendo attrahit, nempe cor sanguinem, Kerithi. fol. 22. 1. Quod sorbendo sorbet, Nasir fol. 36. 2. Num forpsit Dominus scutellam pultis triticeæ? Taznith fol. 24. 2.*

קורא ונשתרופי *Liquidum fieri, Stillare: אשתרף Cera quæ liquefacienda, Schab. fol. 110. 2.*

שרף *Aromatis species: vel, Gummi, Resina, Succus, Lachryma, humor arborum vel herbarum, Genes. 37. 25. in Jon. Sic cap. 43. 10. Apud Talmudicos, כל שיש לו שרף, Omne (olus) quod habet succum, Pefach. fol. 39. 1. Gloss. Quando exprimentur herbam, in loco ubi refecta est, egreditur humor albus instar lactis, quem vocat Laiton: הפוצע ויתים שיצא שרף Qui premit olivas ut egrediatur succus, Maafer. cap. 4. שרף ערלה Gummi foliorum, שרף העלין, שרף חקקין, שרף succus radicum, שרף הפנון succus grossulorum, Orla cap. 1. Nidda fol. 8. 2. שרף היבש Succus siccus, aridus, שרף הלח Succus humidus, Mikvaoth cap. 9.*

שרפא *Fluxus menstruus mulieris aut virginis, Nidda fol. 10. 2. Hujus significationis adducitur aliud exemplum in Aruch ex Vajikra rabba sed. 16. והסיר ה' ממך כל חולי וזו שרפא. Et auferet Dominus à te omnem morbum, Deuter. 7. v. 15. nempe שרפא: sed hanc glossam in meo exemplari non reperio.*

שריף *Edulium liquidum sive cum jure, Talm. כל סעודה שאין בה שרף אין סעודה Omne prandium in quo non est edulium Seriph, non est prædium, Berach. fol. 44. 1.*

שרפף *Scabellum pedum, Chagiga fol. 14. col. 1. Kelim cap. 22.*

שרקו בספותהון *Sibilavit, Exsibilavit. Præ. שרקו בספותהון Sibilarunt labiis suis, Thren. 2. 15. 16.*

שריקה *Sibilus, Sibilatio.*

שירוק *Idem.*

שירוקים *Sibilata: אותיות שרוקות Literæ sibilatæ, quæ cum sibilo proferuntur, ut ששץ.*

שרק *Incrustare parietem, Oblinere, Obducere cæmento, Talm. Oblinunt שרקין ליה תנורא ביומא טבא (orificium) fornacis die festo, ne sc. calor exeat, Beza fol. 32. 2. Gloss. שרקין, id est, טחין. Sic, בין שריק בין לא שריק Sive oblitum sit, sive non oblitum, Schab. fol. 20. 1. Illud דההוא דשריק ההוא משל. Illud quod oblitum vel obturatum est, est de meo, Bava mezia fol. 92. 2. שריקה טינא Illivit faciem ejus cæmento, ne sc. agnosceretur, Nedar. f. 90. 1. דולימ אביתא שריקא וחתימא Doliüm oblitum est & obfignatum, אמר ליה לשמעיה ויל שריקה. Dixit ad famulum suum, Ito cras & calcæ oblinito cum, Bava kama fol. 81. 2.*

שרק *Labare, Labascere, Lapsare, Dilabi, gleten/schlipffet. Pedum propriè est, in lubrico loco ad lapsum dimoveri, necdum labi. Nullum enim subsidium promptius est, quam pedis firmi pedi lapsanti. רב אבחו אכל עז דהוה שריק ליה דורבא מאפותיה. Talm. Raf Abhu epulabatur, donec labaret ipsi musca de fronte ejus, Berach. fol. 44. 1. nempe donec facies, vini calore æstuaus, ita delibuta & pinguis redderetur, ut musca in faciem involans, hære aut pedem figere nõ posset: משום דמשרקי שריק ונפיל. Quia sunt lubrica, Bava kama fol. 30. 2. Dimovetur pes & cadit, Nidda folio 26. 1. שרף שריק משרק שריק Sanguis lapsando dilabitur, destillat, nec manet super carne affata, Cholin folio 111. 1. In Aruch hoc exemplum adducitur in שרן: Ne dimoverentur vel lapsarent pedes sacerdotum, Sevach. fol. 62. 1.*

שריקה *Lubricatio, Lubricitas, cum quid pinguedine lubricum redditur, ut affatura ad ignem butyro vel aliâ pinguedine delibuta redduntur, quæ est quasi illimitio aut cæmentatio: שריקא טויה Lubricatio affaturæ, id est, delibutio cum pinguedine, Schabbas fol. 109. 1. Alii tamen aliter explicant. שריקא דמקיא Lubricitas viscerum, Humor viscosus in visceribus, Vide Pefach. fol. 68. 1. Cholin fol. 50. col. 1.*

שרק *Stibium, fucus, color ad fucandam faciem: לא תעביר אשה שרק על פניה מפני שצובעת Non trāsire faciet mulier stibium super faciem suam, quia tingit, Schab. f. 95. 1. Moed katon fol. 9. 2. נעשו שרוקים Colorata, Fuscata: Facti sunt fufci, braun.*

שרכפא *Vide in שרפא.*

רַחֵם Merops, avis nomen, pro Hebr. **רַחֵם** Levit. II. v. 18. Jon. Consentit hæc interpretatio cum Talmudicis, apud quos legitur: רַחֵם זו שְׂרָקָה אֵר יוחנן למד נקרא שמה רַחֵם כיון שבא רַחֵם באו רַחֵם רַחֵם Racham (avis) est quæ dicitur (in Babylonia) שְׂרָקָה. Dixit R. Jochanan: Quando advenit avis Racham, veniunt rachamim (misericordiæ) in mundum, Cholin fol. 63. 1. Misericordiæ, id est, pluvix. Eas enim communiter per singularem Dei misericordiam homines pii precibus impetrabant, ut multis in locis apud Hebræos legitur. Fuit ergo Racham avis pluviarum præco. שְׂרָקָה autem sine dubio dicta fuit à sibilo vocis. Sequitur enim ibidem: Dixit R. Bife, Abbæi filius: Est ista avis, quæ cum sedet in aliqua re, (arbore vel ramo) sibilat, (id est, vocem edit quasi sibilosam) unde docent amplius: cum sedet in terra, (præter morem) & sibilat, statim venit Melsias, sicut dictum est: Sibilabo eis & congregabo eos, Zach. 10. 8. & c.

מִשְׂרוּקָתָא Fistula, Tibia, à Sibilado dicta, Dan. 3. 5. שְׂרִיקָה Sibilatio. Sibilus.

שָׂרָה Firmare, Confirmare, Firmum, ratum, stabile reddere. Id in literis contractuum fit subscribendo, testificando, obsequando.

הַכֵּל שָׂרִיר Firmum, ratum, stabile, constans: **וְקִיָּם** Totum, omne firmum & stabile esto. Sic literis contractuum subscribi solet. Sic in Targum, לא שָׂרִיר Non est firmum, Proverb. 19. 7. Apud Talm. חִטֵּי דְשִׂרְיוֹן Grana tritici constantia, id est, dura, benè exsiccata: כִּיֹּן דְלֹא שָׂרִיר שְׂרִירָה Quia non est firma spina dorsi ejus, Schab. fol. 14. 5.

מִשְׂרִירָתָא Firmitas, Veritas: מִשְׂרִירָתָא ממללא Propterea quia firmitatem, id quod firmum & stabile est, eloquitur, Prov. 8. 6.

שְׂרִירָתָא Firmiter, constanter: מִשְׂרִירָתָא ממללא Firmiter loquitur, Prov. 21. 28. Forma est Adverbi Syriaca, aliàs etiam in isto Targum usurpata.

שָׂרָה Principatum tenere vel gerere aut administrare.

שְׂרִירָה Principatus. Hinc apud Rabbinos, אין שְׂרִירָה לאדם שני שְׂרִירָה Non debent esse homini duo principatus, id est, duo principes aut domini: nemo debet aut potest duobus dominis simul servire.

שָׂרָה Princeps: פָּנַע בֵּיהּ שִׂירָא שְׂרִירָה דְרוּחָתָא Occurrit ei dæmon, princeps spirituum malignorum, Vajikra rabba sect. 5.

שָׂרָה Radicari, radices agere: & per contrarium, Eradicare, Hebr. In Targum, **וַתַּשְׂרֵתָא שְׂרִירָהוֹן** Et fecisti ut agerent radices suas, Heb. וַתַּשְׂרֵתָא, Psalm. 80. 10. **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ** Ad eradicandum arborem plantatam, Ecclef. 3. 2. Apud Rabbinos, שְׂרִירָה שְׂרִירָה

Quia radicitur in peccato, id est, confirmatur, corroboratur, Bava kama fol. 67. 2.

שָׂרָה Radix: קִבְעָה בְּאַרְעָה Similis est radici infixæ in terra, Deuter. 29. 17. in Jon. Si confesescit in terra radix ejus, Job. 14. 8. Quæ emittit radices suas, Jesa. 53. v. 2. שְׂרִירָהוֹן Radices ejus exarescent, Job. 18. 16. יֵת שְׂרִירָהוֹן Radices ejus excindet, Ezech. 17. 9. שְׂרִירָהוֹן ut paulò antè. Apud Grammaticos, שָׂרָה, Thema, Vox primitiva, unde voces derivatæ, instar ramorum, expullulant. Item, Principale rei alicujus, Fundamentum: שָׂרָה רַבֵּר Radix rei, fundamentum negotii. שָׂרָה שְׂרִירָהוֹן Principalis rei oblitus sum. Sic pluraliter, שְׂרִירָהוֹן Radices, Principalia puncta, Articuli principales, ut sunt Articuli fidei in Deum.

שָׂרָה Radicalis: אֲוִתִּיּוֹת שְׂרִירָהוֹן Literæ radicales, quibus opponuntur שְׂרִירָהוֹן Serviles.

שְׂרִירָהוֹן Eradicatio. Hinc per Apocopam, לְשָׂרָהוֹן Ad eradicationem, Esra 7. 26.

שְׂרִירָהוֹן apud Talmudicos, שְׂרִירָהוֹן Catena. Hinc R. Salomon illud בְּזִיקִים Psalm. 149. 8. exponit בשְׂרִירָהוֹן Cum catenis: שְׂרִירָהוֹן של זהב Catena aurea, Middoth cap. 3.

שָׂרָה Lucrum, commodum, utilitatem afferre: שְׂרִירָהוֹן קָא מִשְׂרִירָהוֹן לִיהּ Lucrando lucrantur ipsi, lucrum afferunt ipsi, Moed caton fol. 12. col. 1. שְׂרִירָהוֹן Lucrum, commodum percipere, in lucro esse, Lucrari: דְּאִשְׂתַּרְשָׁה לֵיהּ מְקוּם דִּינֵר Quod in lucro fuit ipsi locus pecuniæ, id est, occasionem habuit lucranda alicujus pecuniæ, Gittin fol. 35. 1. נָמֵן דְּקָא מִשְׂתַּרְשִׁי לִיהּ Nam in lucrum cedebant ipsi, Gittin fol. 44. 1. Bava mezia fol. 42. 2.

שְׂרִירָהוֹן Sella: Scabellum, Schab. fol. 129. 1. Pefach fol. 27. 2. Berachoth fol. 24. 1. Basra fol. 59. Glossa ubique explicat per שְׂרִירָהוֹן.

שְׂרִירָהוֹן Ministrare. שְׂרִירָהוֹן Ministrans, שְׂרִירָהוֹן Minister, Hebr. אֲוִתִּיּוֹת מִשְׂרִירָהוֹן Literæ ministrantes, serviles, quæ Radici serviunt ad formanda accidentia.

שְׂרִירָהוֹן Ministerium, & maxime sacrum, veluti sacerdotum, qui vocantur Ministri altaris, Joel. 1. v. 13. & Ministri Domini, quia Domino in altari ministrabant, Joel. 1. 9. Vide ibi R. Davidem. R. Salomon ad illud, לְעִמְדָה לְשָׂרָה Ad standum & ministrandum, Deut. 18. 5. scribit: מִשְׂרִירָהוֹן שְׂרִירָהוֹן Hinc (habetur) quod nō est ministerium (sacerdotum) nisi erectum, id est, ut sacerdos stando ministerium suum obeat. Vide ibidem, & in textu, & in Glossa, & apud Talmudicos in Sota fol. 38. 1. מִשְׂרִירָהוֹן שְׂרִירָהוֹן Angeli ministerii, id est, ministratorii, hominum ministerio & saluti addicti & à Deo ordinati. Rabbini dicunt, מִשְׂרִירָהוֹן שְׂרִירָהוֹן.

שרתוע Veru. In Medrasch Tanchuma, sect. ויטב legitur: Quando volebat (uxor Potiphera) amicè colloqui cum ipso (Josepho) ipse demittebat faciè deorsum, ne intueretur ipsam. Quid fecit ipsa? *שרתוע לו ברול* Fecit ipsi veru ferreum sub mento, ut quādo inclinaret faciem deorsum, *יהא השרתוע מכוו* esset veru istud lædens ipsum, sicut dictum est: *Ferrum venit in animam ejus, vel, corpus ejus, Psalm. 105. 18.* ubi R. Salomon hanc historiam citat, & *שרתוע* explicat per *שפור*. Vide etiam Beresch. rab. sect. 87. ad finem.

ששכ *שושבניא* *Locustæ mundæ & pinguis species cum capite oblongo*, Schabbas folio 90. col.2. in fine cap. & *עץ* fol. 37. 1.

Socius, Sodalis, Amicus, societatem amicam cum aliquo colens, ut Jonathan cum Davide, Jonadabh cum Amnon, & similes alii: וְלֵאמֹנֹן *שושבניא* Et Amnoni erat socius vel amicus, nomine Jonadabh, Hebr. *וְלֵאמֹנֹן רַע* 2. Sam. 13. v. 3. *וַאֲתָם שוֹשְׁבֵינָא דְדָוִד* Venitque Schufai amicus socius Davidis in urbem, Hebr. *רַעָה דְדָוִד* 2. Sam. 15. v. 37. & 2. Sam. 16. v. 16. *שׁוֹשְׁבֵינָא דְמַלְכָא* Amicus singularis regis, Heb. *רַעָה הַמֶּלֶךְ* 1. Reg. 4. v. 5. *דְהָהָה שׁוֹשְׁבֵינָא* Qui fuerat amicus socius ejus, nempe Schimschon in nuptiis, in ducenda sponsa, ut Hebræi putant, Jud. 14. vers. 20. *וּמִן לִיהָ שׁוֹשְׁבֵינָא* Ordinavit ipsi socios (nuptiarum): *וּבְעוּ שׁוֹשְׁבֵינָא לְמַבְרַךְ רַפְתָּא* Et cupiverunt socii nuptiales consecrare panem, ut scilic. liceret prandere, nam ante consecrationem solennem nemini comedere licitum, Deuter. 32. 50. in Jon. *Apud Rabbinos strictius etiam est Pronubus, Paranympus vel Pronuba. Græcis interpretibus, Jud. 14. v. 20. ὁ μὲν δὲ γάμος*, Sponsæ ductor, unde & *vulgata Latina ibi habet: Uxor autem ejus accepit maritum unum de amicis ejus & pronubis. Sed non tantum Pronubi aut Paranympus sic dicuntur, sed & proximi amici & hospites nuptiarum, qui Matth. 9. 15. dicuntur Filii Thalami nuptialis. Tringenta ergo isti juvenes, Samsoni singularis honoris & amicitiae causâ additi, vocantur Hebræis שׁוֹשְׁבֵינָא Socii, sodales sponsi, ex quibus tamen unus tantum pronubi officio functus fuit, aut fortè etiam plures & diversi diverso tempore: convivium enim nuptiale durabat per dies septem. Unde omnes isti sodales vocantur Pronubi, sive Hospites nuptiales. Sic R. Salom. istud explicat למרעהו Uni sodaliu nuptialium ejus. In Beresch. rabba sect. 8. in fine: *מיכאל & גבריאל הם היו שושבנים של אדם הראשון* Michael & Gabriel fuerunt pronubi Adami primi. *לאו שושבניה הוה* Non fuit sodalis ejus, Moed cation fol. 28. 1. In Schem. rabba sect. 46. in illud:*

Dola tibi duas tabulas lapideas ad formam priorum, Exod. 34. 1. Simile est regi, qui, ductâ uxore, aut fide conjugii datâ sponsæ, scribit ipsi literas matrimoniales, *ביר השושבין* easque tradit in manum paranympsi. Post tempus aliquod spargitur mala de sponsa fama: *מה עשה השושבין* quid facit paranympus? Lacerat literas matrimoniales, dicens, melius est, ut condemnetur tanquam vidua, & non tanquam alterius viri scortum. Sic fecit Moses, inquit: nisi ego fregero tabulas, populus Israel non poterit consistere, sicut dictum est: *Sacrificans diis aliis, ut anathema perditur, Exod. 22. 20.* *תנו לי שושבניא ואשמח עמו* Reddite mihi socium vel amicum meum nuptialem, ut me oblectem cum ipso, scil. in nuptiis, Bava basra fol. 144. 2. & fol. 145. 1. Miserat quidam ex proximis agnatis, per filium juvenem, donum nuptiale, ut pro eo prandiis nuptialibus interesset, seq; cum sponso ac sponsa reliquisq; amicis oblectaret. Moritur amicus, antequam nuptie finiantur, vel antequam ipse etiam ducat uxorem. Repetitur donum nuptiale, ut quibusdam locis fieri usitatum fuit. Recusat sponsus dicens: Immò vos mihi restituite amicū meum hospitem nuptialem, ut me cum ipso oblectem & exhilarem. R. Sal. ad illud, *Dola tibi duas tabulas lapideas ut fuerunt primæ, Exod. 34. 1.* Simile est regi, qui profectus ad urbes maritimas, reliquit desponsatam sibi cum puellis gynæcei. Propter puellas istas malus interea de ipsa sparsus fuit rumor, *שושבניה* prodiit socius ejus (pronubus, cujus curæ commissus fuerat) & lacerauit literas matrimoniales ejus, inquit: Si iusserit rex eam morte plecti, dicam ipsi: ô rex, nondum ipsa est uxor tua. Rex re diligentius inquisitâ, comperit, puellas mali rumoris causam fuisse. Regi placato, *אמר לו שושבניה* paranympus dixit: Scribe ei literas alias, nam priores dilaceratæ sunt. Respondit ipsi rex: Tu laceraasti priores literas, dato ipsi chartam aliam, & ego scribam ipsi meâ manu. Sic Deus est rex: desponsata ejus, multitudo populi Israelitici: *והשושבין* paranympus ejus fuit Moses. In Beresch. rab. ad illud: *Et adduxit eam ad Adamum, Gen. 2. 22.* *טוביו לקריה דמלכא שושבניה* Felix est ista civitas, cujus pronubus est rex; *בן העיר* id est, *קריה* Filius urbis, civis, Ber. rab. sect. 18.

Societas, Sodalitium, amicitia sodalis vel socia in moribus, studiis, conversatione, convivii, & similibus, non autem est societas in commerciis & negotiationibus, de qua alia appellatio est, ut infra est in שתף. Inprimis verò est Societas nuptialis, ut & שושבין de socio nuptiali sepius dicitur, ut antè ostensum. Item Donum nuptiale, quod quis

quis offert, ut pro eo Societate nuptiali gaudeat, libereq; convivii & gaudiis nuptialibus intersit. Talmudici ad illud, *Et adduxit eam ad Adamum, Genes. 2. 22.* מלמד שעשה הק' בה שושבינות לאדם הראשון. מכאן לגדול Docet, quod Deus sanctus & benedictus fecit societatem nuptialem Adamo primo: Hinc quoque colligitur, quod magnus (magnæ authoritatis vir) debet facere societatem nuptialem minori, Erubhin fol. 18. 2. Societatem, tam in comitando & ducendo sponso, quam etiam in procurandis ad convivium nuptiale necessariis. Majemon parte 4. fol. 103. col. 2. in princ. cap. 7: Consuetudo communis est in plerisque nationibus, ut cum quis ducit uxorem & nuptias celebrat, proximi agnati & amici mittant dono pecunias quasdam, ad sublevandos sumptus nuptiarum. Veniunt etiam plerumq; amici isti dona mittentes ad nuptias, & convivantur cum sponso, hilariter comedendo & bibendo, vel septem nuptiarum diebus, vel aliquot tantum, pro cuiusque commoditate. Isti autem, qui mittunt dona, edunt bibuntque cum eo, vocantur שושבינין *Socii, hospites nuptiarum.* Dona autem sive pecuniæ istæ transmissæ vocantur שושבינות *Donum societatis nuptialis.* Et mox: מתנה גמורה: Donum nuptiale non est donum absolutè, sed mittitur eo animo, ut si offerens donum, & ipse postea ducat uxorem, tantundem ipsi remittatur & rursus ab eodem donetur. Adeo ut si Simeon (qui antea Rubeni donum miserat) ducat & ipse uxorem, & Ruben ipsi tantundem non restituat, Schimeon possit id jure exigere. Hoc autem intelligitur tantum in simili casu. Veluti Ruben duxit virginem, misitque ipsi Schimeon שושבינות donum nuptiale. Postea Schimeon ducit viduam, & sic à Rubene non potest repetere donum nuptiale. Et cõtrà. Aut si Ruben habuerit convivium publicum, Schimeon autem privatum vel quasi occultum, aut contrà: nectunc potest repeti donum, &c. Vide ibi Majemonem ulterius, qui in fine capitis istius addit, לא נאמרו דיני שושבינות אלא במקות בלבד. Non intelliguntur jura donorum nuptialium, nisi de pecuniis tantum. De hoc intelligendum est illud Talmudicum: השושבינות נגבית בבית דין: Donum nuptiale exigi potest in domo judicii; scil. pecuniarium donum: אבל השולח לחבירו כרי: Sed mittens amico suo vascula vini aut vascula olei, ea non repetuntur in domo judicii, חסדים, quia sunt dona gratuita, Bava basra capite 9. ubi vide ulterius. Vide & Schulchan Aruch parte tertiâ, num. 59.

ששט. In Vajikra rabba sect. 5. משל לשושטא של רוב. In glossa dicitur, juxta sensum denotare הרוב חממונה לפרנסו Gubernatorem, magistrum urfi, qui ei nutriendo & cibando præfectus est. In Jalkut fol. 124. 2. לשושנה.

ששל. *Catena, Compes, Vinculum.* Idem cum שלשלת de quo supra. *Ex forma masculina, ושושלי ערודא Et vincula onagri,* Hebr. מוסרות, Job. 39. v. 8. *Fæmininum, שושלתא* Vinculum regum solvit, Hebr. מוסר, Job. 12. 18. *בשושלתא די דהבא Cum catena aurea,* Esth. 1. v. 2. in secundo Targum, in fine versus. *Cum catena ligavit,* Esth. 1. 3. in secundo Targum, in principio versus. *עניאו בשושלתא* Affixerunt compede pedem ejus, Hebraicè בכבלי, Psal. 105. 18. *ארום שושלתא* Nam vinculum meum solvit, Hebr. יתרי Chordam meam, Job. 30. v. 11. *Plural, ותרתי שושלי* Et duas catenas aureas facies, Exod. 28. 14. Targ. Hierosol. שישלין, quod potius legendum ששלין. Sic vers. 22. in Jonath. *Quod si vincti sint improbi catenis,* Hebr. בוקים Compedibus, Job. 36. 8. *Emphat. שושלתא קליעתא* Catenas tortiles, Hebr. שרשרות העבותות, Exod. 28. 14. in Jon. *Da mihi catenam (majorum) Rabban Gamalielis,* Gittin fol. 56. 2.

ששנ. *Formica. Sic Aruch, hic ponit ex Talmudicis: sed hodie in Gemara legitur שומשמנא de quo supra in שמש.*

ששן. *Pomum Lilium, rosa, flos: ושושן* Pomum & flos, Hebr. כפתור ופרח, Exod. 25. v. 33. *Florebunt sicut lilium,* Hebraicè יזרחו כשושנה, Hoseæ 14. 6. *Opere lili, id est, liliaceo,* 1. Reg. 7. 19. 22. *Comprehensum in lilio,* 1. Reg. 7. 26. *Plurale, שושנין* Flores, Hebr. צצים, 1. Reg. 6. 18. 29. *יזרחו כשושנה* Florebunt sicut lilia vel rosæ, juxta Heb. כהבצלת, Jesa. 35. v. 1. *Et flores ejus,* Exod. 25. v. 31. Hebr. ופרחיה. Sic vers. 34. & alibi. *שושנת המלך* Lilium Regis, Königsfron/ Kilaim cap. 5.

ששף. *Pallium, Toga, Vestimentum: Velum, Peplum, vel Palliolum muliebre: Linteum, Sudarium: ויפרסון שושפא* Et expandent vestimentum coram senioribus urbis, Hebr. השמלה, Deuter. 22. 17. Intelligitur Linteum, super quo sponsus & sponsa primâ nocte cubaverint, unde signa virginitatis sponsæ petebantur. Sic Judæi Germaniæ interpretatur השמלה daß Leintachen. Talmudici: *Et expandent vestimentum: Docet quod advenerint testes hinc (à parte sponsi, negantis se reperisse virginitatem in sponsa) & testes illinc (à parte sponsæ & ejus patris, asserentis*

ובוררין הרבר כשמלה (*serentis virginitatem ex signis*) qui explicarint rem ita pure, ut est vestimentum lineum novum, Ketubhoth folio 46. col.1. Hinc sumpta est R. Salomonis glossa. ונסיב Et accepit pallium Eliae, Hebr. אדרת, 2. Reg. 2. 14. ושושיפא וחוטרא Et linteum sive sudarium, & scipio iste, Hebr. ופתילים, Gen. 38. vers. 25. Involutus est pallio, sive panno aut vestimento, Hebr. לוטרה בשמלה, 1. Sam. 21. 9. Quis ligavit aquas veluti in vestimento aut pallio? Hebr. בשמלה, Prov. 30. 4. Annulum tuum & linteum sive sudarium tuum, Heb. ופתילך, Gen. 38. v. 18. Et abjecit togam suam ad eum, Hebr. אדרתו, 1. Reg. 19. v. 19. Et accepit Elias togam suam, Hebr. אדרתו, 2. Reg. 2. 8. Et involvit faciem suam pallio suo, Hebr. באדרתו, 1. Regum 19. 13. Et amicula, vel vela, aut pepela, Hebr. הפעטפות, Jesa. 3. 22. R. Salomon Hebraeam vocem exponit *Strata lecti*, id est, *Lectisternia*. Alii, *Palliola muliebria*, pretiosa & ornatiore. Nomen Hebraeum ab Obtegendo desumptum est. *Cum Pronomine*, בשושיפיהו, Ligata in vestimentis suis, Hebraice בשמלותם, Exod. 12. 34. in Targ. Hierof.

שטר *Sic adducitur hoc loco in Aruch, sed in Gemara legitur שרשרא Catena, funis, vinculum. Bava kama fol. 96. 1. At in Pefachim fol. 82. 1. legitur ששורא Funis.*

שטח *Sustre, nomen loci. Sic adducitur in Aruch ex Sanhedrin fol. 95. col. 1. sed legitur fol. 94. 1.*

ששיתא *Ellychniū lucerna vel candela: ששיתא Ellychnium candela, Aruch ex Pefikta. Legitur quoque in Bemidbar rabba sect. 12. fol. 258. col. 3.*

שתה *Bibere, Combibere, Comptare, Convivari. Sape admittit prothesm litera Aleph ab initio in prima conjugatione Pebal. Praeteritum, ולא שתא מיא Neque bibit aquas tribus diebus, 1. Sam. 30. v. 12. Et aquas non bibit, Exod. 34. 28. Calicem maledictionis bibisti, Jesa. 51. 17. Et aquas non bibi, Deut. 9. 9. Biberunt vinum, Dan. 5. 4. Et biberunt in iis, id est, ex iis, Dan. 5. v. 3. Et aliter, ושתאו, Et comederunt & biberunt, Gen. 26. 30. וכתר דשתאו Et postquam bibissent, 1. Regum 13. 23. ועתיק לא Et vinum vetus non bibistis, Deuter. 29. 6. מימנא בכספא שתינא Aquas nostras pro pecunia bibimus, Thren. 5. 4. Ebi bit spiritus meus, Job. 6. 4. Et postquam biberat ipsa, 1. Sam. 1. 9. Participium, חמרא*

Vinum bibebat, Dan. 5. v. 1. Et ipse bibebat, 1. Reg. 20. 12. ומכסיה שתינא Et de poculo ejus bibebat ipsa, 2. Sam. 12. 3. *Plural.* חמרא שתינא כהון Omnes potatores vini, Joel. 1. 5. Vos bibitis, Ezech. 34. 18. Quasi comedentes & q. bibentes, Gen. 19. 3. in Targ. Hierof. אמר עתיקא לשותהי Amarum erit vinum vetus potatoribus ejus, Jesa. 24. v. 9. *Infinitivus*, למשתי חמרא Bibendo bibent, Jerem. 49. 12. למשתי עור Ad bibendum vinum, Jerem. 35. 8. למשתייהון Ad bibendum illud ulterius, Jesa. 51. 22. אשת ואף במלך Imperativ. Bibe, etiam camelos tuos potabo, Gen. 24. v. 14. Bibe domine mi, Genes. 24. v. 18. Bibe aquas ex puteo tuo, Proverb. 5. 25. Et bibe animo hilari vinum, Eccl. 9. 7. Bibite & inebriamini, Jerem. 25. 27. ולא אשתי מיא Neque bibam aquas in loco hoc, 1. Reg. 13. 8. Et bibam, 1. Reg. 17. 10. Et aquas cum mensura bibes, Ezech. 4. 10. Sic reliqua. *Ithpehal*, וכל משקני דשתתי Et omnis potus qui bibi potest, Levit. 11. 34.

שפור *Potus, adjective: minus est quam שפור Ebrius. שתי חמרא Ebrius vino, Medrasch Kohel. cap. 8. v. 1. Vide Majemonem in Hilch. tephilla cap. 4.*

שפוא *Potator: ושתאי בחמרא Et potator vini est, Deut. 21. 20. in Jon.*

שתי *Potus, Rab. אכילה בלא שתיה Cibus absq. potu est sicut vulnus sine emplastro. Vide & mox infra.*

שתינא *Convivium: עברת משתי נשויא Fecit convivium mulierum, sive, לנשיא mulieribus, Esth. 1. 9.*

שתינא *Idem: משתי דחמרא A convivio vini, Esth. 1. 7.*

שתינא *Idem: item Potus: ומותר משתי ומשתי Et residuum potus bibunt, Ezech. 34. v. 19. Et potum ordinatum vos bibitis, Ezech. 34. v. 18. Et ecce ipsi erat convivium domi instar convivii regii, 1. Samuel. 25. 36. In domo convivii, Dan. 5. v. 10. לערבלא משתהון Ad conturbandum convivium ipsorum, Esth. 1. 10. Convivia publica & solennia, ut nuptialia & alia, solebant durare per dies septem: Assuerus rex instituit proceribus regni & aliis legatis convivium septem dierum, Esth. 1. 5. Idem fecit regina Vasti pro gynaeceo, de cujus convivio ibidem legitur vers. 10. in Targum: Et Mardocheus justus oravit coram Domino a die primo convivii, usq. ad diem septimum, qui erat sabbatum. Jonathan paraphraestes in Legem,*

gem, Genes.29.27. Completiunc etiam septem dies convivii (nuptialis) pro hac, & dabimus eam tibi. Et vers.28. Fecitq; Jacob sic, & complevit septem dies convivii pro Lea. Sic & luctus dies erant septem, Job.2.13. Genes.50.10. Ecclef.22.13.

ראכיל פרוטגמיא אכיל משתותא Idem: *Qui absunit proprandialia, absunit convivialia: Talm. Hierosol. Scheviis cap.4. Proverbiale est in eos, qui malè decoquunt dona Dei, ad sustentationem hujus vitæ temporalis benignè & largiter data, illi quoque carebunt cibo cœlesti in vita futura. Aruch in litera מ scribes משתיתא. De voce פרוטגמיא vide in פרט.*

שתייה Fundatio. *Apud Talmudicos, Ex quo sublata fuit arca sacra, lapis fuit illic inde a temporibus priorum prophetarum, ומשתייה היתה, נקראת & שתייה fuit vocatus, altus à terra tres digitos, &c. Joma fol.53.col.2. Mox in Gemara, fol.54.2. Sic fuit vocatus, שממנר הושתת העולם, quòd ex eo fundatus esset mundus. Et mox: Dixit R.Isaac Faber: אבן ירה הקבה בים וממנה נשתת, Lapidem projecit Deus in mare, & ex eo fundatus fuit mundus, sicut dictum est: Super quo ejus bases fixæ sunt, aut quis ejus lapidem angularem demisit? Job.38.v.6. Forma est à שתה, sed significatio à שחה de quo infra. In libro blasphemio תולדות ישו: Et fuit eo tempore in domo sanctuarii אבן שתייה, qui est ille ipse lapis, quem immisit Jacob pater noster oleo, Genes.28. In hoc lapide scriptæ erant literæ Nominis Tetragrammati: & quicumque ex studiosis Israëlitarum illud discabant, ii vastabant mundum. Propterea fecerunt constitutionem, ne quis illud disceret, & fecerunt illic duos canes, impositos duabus columnis ferreis, ante sanctuarium. Si quis ergò didicerat literas illas, eum exire volentem, canes allatrabant, ut præ timore iterum oblivisceretur illarum. Venit Jesus, & ingressus, didicit, & scripsit eas in pergameno, disciditq; carnem femoris sui, & indidit illud ei, statimq; prolato nomine, cutis concrevit, &c. In Targum Jonathæ, Exod.28.30. וחקיק ומפורש באבן שתייה דבה חתם מארי עלמא פום תהומא רבא מן Insculptum & explicatum erat (Nomen Tetragrammaton) in Lapide foundationis, quo obsignavit Dominus mundi os abyssi magne à principio, &c.*

II. שתיה Textere. *Futurum, אם תשתין Si texueris septem cincinnos capitis mei ad jugum textoris, Hebr. אם תארני, Judic.16.v.13. Malè in Venetis legitur תשתין, unde pejus quidam fecerunt radicem שתן Textere. אשתית לי בכריסא דאמי Textuisti me in ventre matris meæ, Psal.139.13. q.d. Tu mirificè in ventre matris, sicut textor telam, membra mea, mixtim artificiosè texuisti & composuisti, Hebr. תסכני Textuisti. Veneta & hîc depravata sunt. Vide & in שתם infra.*

Ex ossibus & nervis texuisti me, Hebr. תשכני Textuisti me, Job.10.11. א ab initio est addititium, ut in שתה primo.

שתי Stamen textoris sive textura, *filium scil. procedens per longitudinem tela: או ירת שתיה Aut stamen, Levit.13.52. או מן שתיה Aut de stamine, Levit.13.56. או בשתייה Aut in stamine, Levit.13.48.49. Apud Rabbinos, שתי וערב Stamen & subtegmen. Occultè sic vocatur Crux, forma crucis, & sic denominant Crucem, in qua Christus pependit. קרוע שתי וערב Laceratum ad formam crucis.*

שתייה Tela, *textum: עם אכנסא במשתייה Cum jugo textoris in tela, Judic.16.vers.13. אכסן Jugum textorum & telam, Judic.16.v.14.*

שיתא Rete, *sic dictum quasi Textum, quia instar tela per formam crucis textitur, Talm. Istud rete, super quo litigabant duo: Bavakama fol.117.1. Sic & alibi R.Salom. per מצורה exponit: איתו ליה שותא לתיב Afferte ipsi rete (loco pulvinaris) ut sedeat super eo sacerdos, Schabb. fol.124.col.2. In Aruch citatur & aliud exemplum, sed pro eo hodie in Gemara legitur שריתא vel שרותא Trabs, id est, Particula trabis, ein Bloch/Blöcklin. Aruch reducit ad Texendi Verbum, quod sub forma שריתא proponit.*

שתייה Annus. *Vide supra in שנה. שתייה שתייה ibidem.*

שתך Rubiginem facere, *id est, contrahere, assumere. כיון דמשתייה Quia rubiginem contrahunt, Schabb. fol.102.2. שתייה Quia vehementer rubiginem contrahunt, Bava metzia fol.26.1. מלהוריד אם ראית דור שהשמים משתייה כנחשת מלהוריד Si videas generationem in qua coeli sunt rubiginosi instar æris, ut nec pluviam, nec rorem destillent, Taanith. fol.8.col.1. Semel est משום דמשתייה לה Frangere, si lectio vera est: Propterea quia frangunt ollam, Bava bafra fol.19.col.1. Aruch monet, in quibusdam libris legi דמשברי.*

שתל Plantare: *עלי מין פניאן היא שתילא Juxta aquas copiosas ipsa plantata est, Ezech.17.v.8. In Venetis legitur שתולה ex forma Hebraica contra usum Targum. דשתילא Quæ plantata est in deserto, Ezech.19.13. דשתילא Quæ plantata est juxta fontem aquarum, Ezech.19.10. Plur. שתילין בבית מקדשא Plantati in domo sanctuarii, Psal.92.14.*

שתילין Plantæ, *plantule: בניך הן שתיליא דויתיה Filii tui erunt sicut plantulæ olearum, Psal.128. vers.3.*

שתילא Plantator, *Rab. טבחא ואומנא Plantator, Lanio, & Venæ-fector, Bava bathra fol.21.3.*

fol.21.2. Vel שחלא, ex qua forma legendum videtur illud, צובו שתלין Plantate plantatores, Heb. Plantabunt plantatores, Jerem.31.v.5. In libris scriptum est שתלין sine י in medio, unde potius punctandum שתלין ut sit Participium juxta Hebræum.

שתם Hinc Verbum apud Rabbinos, אנשתים Halitum ducere: האוי ינוקא דלא מינשתים

Iste puer qui nullum amplius ducebat halitum, excitandus est vanno, vento scil. frigidiusculo agitato, quo anima redit & se movet per halitum, Schab.fol.134.ו. Est א נשמה Halitus, Flatus. Baal Aruch explicat, שאן יכול להשתין Qui nō potest mingere; respiciens fortè ad sequentem significationem, q.d. Qui non est perforatus.

שתם Perforare: דו מכרי שיסתום ויגוב ויגוב Perforet, & rursus obturet & exsiccet, עו cap. ultim. in Misna. Glossa ויקוב. Sermo de vase vini à gentili perforato, ut vinum inde hauriat, & foramen rursus obturet, & circa foramen exsiccet, ne furtum animadvertatur.

Vide in litera א. Vox peregrina.

שתן Mingere. Hebr. unde tantum legitur, מינגתם ad parietem, 1. Samuel. 25. 22. 34. Eo quidam Hebræorum, teste R. Davide in hunc locum, intelligunt canem, cujus proprium est mingere ad parietem. At, inquit Elias, אינה משתנה בקיר canis scemina non mingit ad parietem. Unde satius est intelligi marem, masculum quemvis, etiam infimæ & vilissimæ conditionis. Apud Rabbinos verbum usitatus est: Talm. כל האוחז באמה ומשתין Quicumq. (manu) prehendit membrum & mingit, perinde est ac si addu eret diluivium in mundum, Nidda fol. 13.ו. יעמוד אדם במקום Si steterit homo in loco alto & mingat, או ישתין בעפר aut mingat in pulverem, ut scil. absorbeat urina, ibid. צרין אני להשתין Necesse habeo ego mingere, ibid.

שתן היוצא מפי האמרה: Urina exiens ex ore membri, Rab.

השתנה Mictio, Commictio.

שתם Fundere, Firmare, Stabilire solido substrato fundamento. Hanc Radicem author Aruch ponit, sed conjugata & derivata ejus ita variè & confusè scribuntur, ut vera radice forma vix appareat. Litera ס plerumq. exprimitur, unde ea indubiè radicalis est. א in medio videtur duntaxat vocalis fuisse index, ut sepissimè. Ea, accedentibus vocalium notis, tollenda erat: semel tantum sublata est, & ibi radix in propatulo est. Conabor analogiam restituere, quantum in tanta confusione fieri potest. Respondet autem in Targum Hebræo יסר. Præteritum, אלהא אלהא Deus in sapientia funda-

vitterram, Hebr. יסר, Prov. 3.19. Thema est שתם quod primitus scriptum שתם pro שתם: inde cum י paragogico & ad euphoniā & commodiorem prononciationem cum epenthético Aleph, שתאסי, unde demum formā quasi emphaticā à Nomine insolenter ad Verbum translata, שתאסיא. Talia in Nominibus sunt, רחלי emphat. Timor, כורסי emphat. כורסיא Solum, משתי emphat. משתיא Convivium, & similia. Veneta habent אסיא דארעא quod speciem habet ac si esset, Posuit fundamentum terræ. Id pravum ac omnino falsum. Primò, quia hoc sensu non est Chaldæum: secundo, quia Ponendi verba propria Nomini שתאסיא in specie apponuntur, ut infra patebit. Hinc eluendum & illud mendum, שוי שתאסיא, pro שוי שתאסיא Posuit fundamentū ejus, vel שתאסיא Fundavit eam, Psal. 24.2. Infinitiv. האן הויתא במשתסי ארעא Ubi eras in fundando me, cum fundarem terram? Hebr. בנסרי, Job. 38.4. Hic nuda radix est, excluso א, cujus tamen indicium quoddam in Venetis est, in quibus legitur במשתאסי quasi scriptum fuisset במשתסי. Ithpehal, כר אשתאס ארעא Cum fundaretur terra, Heb. Jobi 38. 38. Anomalia ex euphonia, pro אשתתס. אפבל, אשתסתא עושנא Fundasti robur, Hebr. יסרת, Psal. 8.3. Veneta אשתיתא, ubi pravè ס omissum ex Scriptura.

Fundamentum. Prima forma שתאסיא, שתאסיא Scriptum, שתם formæ כתב, שתם analogia videtur fuisse, formæ אסר Vinculum, אש, אש. Emphaticè שתאסיא quod scriptum fuit שתאסיא vel שתאסיא, pro שתאסיא. Adjectis autem figuris vocalium, litera index vocalis abjici debuit, ut supra factum in Infinitivo: ער דשתאסיא ברה: Quantisper fundamentum est in ea, Hebr. ער היסוד ברה. Psal. 137.7. pro ער דשתאסיא. Sic, In fundamentū, Job. 38. v. 38. Justus autem est fundamentum in hoc mundo, vel דעלמא mundi, Prov. 10.25. Veneta mendosè שתאסיא quod possit legi שתאסיא ut antè positum, à forma שתאסיא cum י paragogico & epenthético א, ut supra ad principium radice dictum. Plurale, שתאסיא דארעא Posuit fundamenta terræ, Hebr. מוסרי ארץ, Prov. 8.29. מוסרות Fundamenta mundi, Hebr. תבל, Psal. 18. v. 16. pro שתאסיא. Veneta mendosissimè שיתא מיא. Non dissimile mendum & illud, בית שתי מקא pro שתאסיא Locum fundamentorum ejus, juxta Hebræum שתתיה, Jesa. 19. v. 10. Vel magis analogicè שתתיה Ejus scil. terræ. Quorum in pulvere sunt fundamenta ipsorum (Pleonasmus Pronominis) vel שתתיהו, Hebr. יסודם, Job. 4.19. Plura de hac radice non puto inveniri.

שתף Sociare, Associare, Consociare, Adjungere, במשתפהו Coniungere in societatem. Infinit. שעותהו

In sociando eos, dum associant idola sua gloriosæ majestati tuæ, Psalm.69.v.10. *Pabel Participium*, רי משתפין לך טעותהון לחבריה *Qui adjungunt tibi idola sua in socios*, Cant.1.7. *Ithpabel*, ובינמיין לא אשתותף *Et Benjamin non fuit confociatus cum fratribus suis*, Esth.3.14 in secundo Targum, ex forma Hierosolymitana. *Participium*, ונוכראי לא נשתתפון עפך *Et alieni non confociantur tecum*, Prov.5.v.17. *Participium*, משתתפין, Job.4.20. *Id mendosum est, pro משתתפין*: ex capite 5.4. *ישתתפון*, Job.30.8. *mendosum est, pro ישתתפון*, Job.30.8.

Quia ego socius sum mali Citrii, Esth.7. v.10. in secundo Targum. *Plurale*, ארי יריכון שותפין ברם *Nam manus vestræ sociæ sunt sanguinis*, Jefa.59.3. לֹא Non socii neque participantes, Deuter.5.21. in Jonathane. *Et socii furum omnes estis*, Jefa.1.23. *Fæm.* וְהִיא שׁוֹתֶפֶתְךָ *Ipsaq; est focia tua*, Malach.2.14.

Idem: *apud Grammaticos*, שם משותף *Nomen cum alio sociatum, id est, æquivocum, homonymon, ambiguũ* חוש משותף *Sensus communis*: מלה משותפת *Vox æquivoca*.

Idem. משתתף *Societas, negotiatio communis, commercium*: או בשותפות ירא *Aut societate manus*, Levit.5.v.21.

Baal Aruch citat hic etiam ex Targum Genes.38. v.18. שתתך ופתילך ומטך, *pro Hebræo*, שתתך וחומרך *sed in nullo Targum hodiè sic legitur.*

שתק *Silere, Tacere. Præteritum*, ושתיק אהרון, *Lev.10. v.3.* *ut sic sæpius Verbo דום vel דום respondet, ut alius Silendi verbis.* *Obmutui, tacui*, Psalm.39.3. *Et silui*, Job.31.34. ארום *Quòd siluerunt*, Hebr. כי ושתקו, Psalm.107. vers.30. *Legitur vulgò ex forma Participii, sed Præteritum melius sententiæ convenit.* שתיקו *Tacent*, Amos 5.13. *Participium*, שתקין צדיקי *Silent justi*, Psalm.58.2. *Tacent seniores ecclesiæ Tzionis*, Thren.2.10. *Fæmin.* תבי שתקא *Sede silens*, Heb. שבי דומם, Jefa.4.7.5. והיא שתקא, Heb. לאבן דומם, Hab.2. v.19. *Imperativus*, וואררד ליה *Sile coram Domino, & expecta eum*, Hebr. דום, Psalm. 37.v.7. *Ingemisce, tace*, Ezech.24.17. *Respicite ad me & filete*, Hebr. ושתקו אתפנו אלי ושתקו, Job.21.5. *Futurum*, לא תשתוק, והשמו *Vidisti o Domine, ne fileas*, Hebr. אל תחרש, Psalm. 35.v.22. *O Deus ne fileas*, Hebr. Silebit contentio, ושתק תנרא, Psalm.83.2. אל דמי לך, Hebr. ושתק, Prov.26.20. ושתק *Se-debit solitarius & filebit*, Thren.3.28. ונשתוק תמן.

Et filebimus illic, Hebr. ונרמה, Jerem.8.14. וליא ושתקון *Nec conticescent*, Psal.30.13. ושתקון כאבנא *Siluerunt instar lapidis*, Exod.15.16. ושתקון תריצי *Conticescent recti super hoc*, Heb. ישמו? Job.17.8. ושתקון גלליהון *Et filebunt fluctus ipsorum*, Hebr. ויחשו, Psalm.107.29. *Fæminimum*, וליא *Nec filebit oculus tuus à lachrymis*, Thren.2.18. וליא תשתוק מלמבני *Nec filebit à flendo*, Thren.3.49. וליא ושתקון *Neque filebunt*, scil. oculi mei, Hebr. ואל תדמינה, Jerem.14.v.17. *Conticescent instar lapidum*, Exod.15.16. in Jon. *Pabel*, ושתקית נפשי *Et silere feci animã meam*, Heb. ודוממתי, Psalm.131.2. *Apud Rabbinos*, שתק est *Silentium imponere, Tacere facere, vel jubere.* *Aphel*, משתקון גפיהון *Silebant, quiescebant alæ ipsarum*, Ezech.1.24. לא תשתיק *Ne fileas à nobis*, Hebr. אל תחרש, 1.Sam.7. vers.8.

Puer spurius, certæ matris sed incerti patris, cujus mater non potest nominare certum patrem. *At collectitius est, qui ex platea colligitur, patre matreq; incertis*, Kiddusch. cap.4. Milch.1. *Fæminimum*, שתוקי *Puella spuria incerti patris*: שתוקי *Puer spurius, puellam spuriam ne ducat*, Kiddusch. fol.73.col.1. *Vide Jevam. 100.2. De Esthera scribitur, quòd non habuerit patrem*, Esth.2.v.7: *quærit Medrasch וכי שתוקי* *An spuria fuit? quòd dicatur fuisse absque patre, &c. Vide Medrasch illic.*

Quæ similis est columbæ silenti, Hebraicè על יונת אלם, Psalm.56.1.

Silens, Taciturnus, Rab. שתקן *Silentium*, Rab. שתיקה כהודאה דמא *Silentium confessioni simile est. Qui tacet, consentire videtur: Laudabile est silentium in sapientibus; quanto magis in stultis?* En Israël fol.177.2. ex Talm. Hierof.

Et noctu non est silentium mihi, Psalm.22.v.3. מתחשבה היך *Reputatur quasi silentium*, Psalm.65.2. *Propemodum habitasset in silentio anima mea*, Hebraicè, שכנה דומה, Psalm.94.17. *Convertit tempestatem in silentium, id est, tranquillitatem*, Psalm.107.29. *Apud Rabbinos*, שתיקותא *Merces, id est, optimum castigationum est silentium, vel, ut in Berach. fol. 62. 1. id est, Patientia, ut patienter eas homo ferat, neque Deo obmurmuret.*

Et accepit mercedem bonam pro silentio suo, Lev.10. v.3. in Jonath. *Talmudici ad illud, Tibi silentium laus est*, Psalm.65.2: *משתוקא*

mum aroma omnium est silentium. De Deo multa tace-
re, maxima ejus laus est, & illud dixit David rex
istis verbis: *Tibi silentium laus est.* Advenit R. Di-
me dixitque: In occidente (i.e. terra Israëlis) di-
cunt vulgò: מלה בסלע משתוקא כתרין *Si verbum si-
clo uno carum est, tunc silentium duobus constabit,*
Megilla fol. 18. 1. Medrasch Kohel cap. 5. v. 5. 1 al.
Hierosol. Berach. cap. 9. Si vis tibi comparare
loquendi facultatem pretio sicli unius,
tunc certè השתיקה silentium comparabis siclis
duobus. Nunquã etenim tacuisse nocet, nocet
esse locutum. Aliter hoc proverbium adducit
Josephus Scaliger p. m. in Trihæresio capite 14.
quod non puto apud ullum authorem sic legi.
In Vajikra rab. sect. 16. R. Jehosua dixit: מלה בסלע
ומשתוקא בשתיים *Verbum siclo, silentium duobus siclis
emito.* Schimeon dixit: Omnibus diebus meis
educatus fui inter sapientes, neque inveni cor-
pori quicquam melius silentio. Hæc ibi.

Idem: Item א' פוניה, Apoplexia; More
par. 1. cap. 42.

שתר *Ithpabel, אשתתר אשתתר Relinqui, reli-
quum, residuum esse vel fieri remanere. Prae-
teritum, Residuus factus sum*
cum cute dentium meorum, Job. 19. 20. *Partici-
pium, Qui sunt absque ma-
cula, supererunt, relinquentur in ea,* Heb. ותר, *ותר,*
Proverb. 2. 21. *Futurum, לא ישתתר בידיהון טובהון*
Non relinquetur in manibus ipsorum bonum
ipsorum, Job. 21. 16.

שתה *Fundare, Rab. Apud Talmud. שממנה*
De quo vel super quo
(lapide) fundatus est mundus: Dixit R. Isaac
faber: אבן ירה הק' בה בים ומטנו נשתת העולם
Lapidè projecit Deus sanctus benedictus in mare, de
quo fundatus est mundus: Joma fol. 54. 2. Lapis
iste dictus fuit אבן שתייה Lapis foundationis. Me-
minit ejus R. David in libro Radicum in rad. שות
& in Comment. P. sal. 11.

Fundamentum: שמשם משתיתו של עולם
Unde (ex Tziona) est fundamentum mundi,
sicut dictum est: *Ex Tziona perfectio pulchritudi-
nis,* P. sal. 50 v. 2. Citat R. Salomon Eccles. 2. 5. ex
Medrasch Tanchuma.

שתה *Stillare, guttatim fluere vel effluere, Rab.*
Non exstillasset sanguis meus,
Sanh. fol. 107. 1. *Et fluit è loco*
mactationis: כאן בשותתת כאן במתרות
tattim, illic de copiosè effluente sive egerente in-
telligendum, Chol. fol. 28. 1.

Edulii species ex frugibus in fornace ex-

siccatis, vel ex farina lentium facta, mixta cum sale.
Disputant Talmudici, quã oratiunculã hoc e-
dulium sit consecrandum, antequã quis de eo
comedat? Berach. cap. 6. fol. 38. 1. מיתו ליה בונא
דשתיתא דטלפתי Afferût ei pugillum vel cochlea-
re edulii שתיתא ex lentibus, Gittin fol. 70. 1.

Idem: שתייתא שרר ברזלי הגלעדי
Duas species hujus edulii misit Barfillai Gi-
leadita Davidi, ע' fol. 38. 2.

שית *Sex. Hæc forma defectiva est, ut*
apparet ex sequentibus, ubi duo ת exprimuntur:
Et Noach erat filius sex & cen-
tum annorum, Genes. 7. v. 6. כל נפשתיא שתין ושירת
Omnes animæ erant sexaginta & sex, Gen. 46.
v. 26. בשירת מאה בספניא Profexcentis argenteis,
1. Reg. 10. 29. בשית מאה נברא Quasi sexcêtos viros,
1. Sam. 13. 15. ילדית ליה שתא בנין Peperi ipsi sex fi-
lios, Genes. 30. 20. שתא עשר סמכין Tres & decem
bafes, Exod. 26. 25. חד מן שתא בהינא Unam de sex
(partibus mensuræ) Hin, id est, unam sextam,
Ezech. 4. 11. Similis locutio Ezech. 45. v. 13. כן
לשתא קנין Sic sex calamis, Exod. 25. 33.

Sexaginta: Et Isaac fi-
lius sexaginta annorum, Genes. 25. 26.

Sextus: שתייתא שתייתא
Et fuit manè dies sextus, Genes. 1. 31. וילדת בר שתייתא
Et peperit filium sextum Jacobo, Genes. 30. v. 19.
In die sexto, Ezech. 16. 5. *שתייתא*
Et sextus erat Iitheham, 2. Sam. 3. v. 5.
In sexto, &c. *שתייתא*
Cortinam sextam, Exod. 26. 9.
In anno sexto, Levit. 25. 21.

Sedecim, Decimus sextus. Compositum
ex שית Sex & עשר Decem. Frequens apud Talmu-
dicos & in Targ. Hieros.

Sexta pars, Rab. Apud Talm. אל מוסיפין
Non addunt ad mensuras
על המדות יותר על המטבע יותר
magis quã sextam partem: Neque ad monetam ultra sextam partem:
ולא על המטבע יותר Et qui lucratur,
והנשתכר לא ישתכר יותר על השתות
ne lucrator ultra sextam partem, Bava basra
fol. 90. 1. Id etiam proponitur in Bava metzia
fol. 40. 2. Vide supra in שכר. Majemon par. 4. in
בני מרינה שרצו להוסיף על המדות
או על המשקלות לא יוסיפו יותר על השתות
Cives cupientes augere mensuras vel pondera, non au-
gebunt ultra sextam partem: שאם היה הקב מביל
חמש ועשאוהו מביל ששה הרשות בידן יותר על ששה לא
עשו Veluti si Cabus contineat quinque, si velint
ut contineat sex, id illis licitum est: ultra
sextam autem non adjicient.

ת

תא Thalamus, Cubiculum, *שַׁמְרֵי*, Procaton, Excubitorium, Atrium stipatorū regum & principum, Hebr. Plurale, תאות & תאים. Rabbinii ponunt illud extra domum principalem, ut sit quasi appendix, & exterioribus lateribus annexum. Tribus nominibus Talmudici dicunt illud appellari, unde in Bava bathra cap.4. in principio Gemaræ: שלש תיאוריה Tria sunt nomina ipsi, Jazia, Tzela, Ta. De Jetziah vide 1.Regum 6.5. Vocatur Substructio, Stratum. De Tzelah Ezech. 41.6. De Ta, Ezech.40.7.10. & sæpius, & 1.Reg. 14.28. Vide & Aruch in יציע.

תאב Desiderare, Concupiscere. Præterit. רגנת. Desiderat & tantummodò concupiscit anima mea, Heb. כלתה Consumitur desiderio, Psal.84.3. Vulgò habent libri תאבא, pro quo possit legi תאבא ex Participio, sed quia antecedit Præteritum, רגנת, & in Hebræo sunt quoque Præterita, præstat legi similiter ex Præterito. Participium fœmin. ארוב. Nam desidero ego profelyta fieri, ad Judaismū assumi, Ruth.1.16. ונפשי תאבא Et anima mea cōcupiscit vocem verborū ejus, Cant.5.6. Plur. masc. תאבון בארעא דהיתון תאבון In terra in qua fuistis desiderantes nihil omninò, Hos.13.5.

תאובא Desiderium, Concupiscentia, Appetitus. Cum Affixo Pronomine, ולות בעליך תהי Et erga maritum tuum erit appetitus tuus, Hebr. תשוקתך, Gen.3.16.

תאבון Idem, Rab.

תאב Ad hanc formam revocat Aruch locum ex Gemara, תאי דאובליך תלבא Veni, & comedendum dabo tibi lac. Est Imperativus analogus ab אתה, unde א in Imperativo excidit. Alterum legitur in Targum, ומרבך ותאי, Genes.27.v.40. in Jonathane. Locus corruptus est. Postremum accipio ותאי Et thalamos, conclavia. Quidā Hebræorum exponunt ונא Et venit. At id sensum commodū nullum ibi refert. De priori voce vide in רכר.

תאב Laferis herbae species: והחלתירה תיארה. In Aruch scribitur ופלפלין, Oketzim cap.3. In Cholin fol.58.2. scribitur תיעה, quod in Aruch adducitur תייקה. Huc fortè respexerunt LXX. Jesa. 51.20. תוא vertentes Betam.

תאטר *θεατρον* Theatrum: תיאטרון תיאטרון, תאטרון Dies theatri erat, ibantq; omnes spectatum, Beres. rabb. sect.87. Locus est, in quo ludi jucundi & spectacula

publica exhibentur. Plurale, הולכין לתאטריות Eunt in theatra: וישבין בבתי תיאטריות Confident in domibus theatrorum. In Talmud Hierosol. fol.7.4. corruptè pro eo legitur תרטריות. Scribitur & cum ט ab initio. In Targum cum addito א ab initio, בית הופאה Tectum theatri, Ezech. 27.6. R. David hic notat; לא הבנתי מלת לתאטרון Non intelligo vocem לתאטרון, & in quibusdam exemplaribus legitur לאתר נטרון. Non mirum id, quia non omnes Hebræi Græcas aut Romanas voces cognitashabebant. Plurale cum Affixo ex forma analogâ, מאלין תאלין תאלין Maledicti critis, cum iveritis in domos theatrorum vestrorum, Deut.28.19. in Targum Jonathanis.

תאל *Palmae parvae & novellae, aut certa species arborū.* קדחו בה תאלי Crescebant in eo arbores; Glossa אילנות, Metzia fol. 109.ו. ענבי תאלא Uvæ vitis crescentis in palma, Gittin f.70.ו. למכתב קני לך Vendens agrū socio suo, opus habet scribere (in literis venditionis:) Posside tibi palmas robustas, palmas-novellas & arbuſta quæque: Bava bathra folio 69. col.2. Glossa inquit, דקלין esse palmas justæ ætatis & magnitudinis, תאלין plantas palmarum novellas. Alibi literis in versis legitur, במערבא תרתי תלאי Duæ novellæ palmæ sunt in occidentè, scilicet terra Israel, Schabb. fol.110.ו. ליה הנהו תאלי Erant ipsi istæ palmæ teneræ, Bathra fol.22.2. ותלתא Et tres novellæ palmæ in nido uno stabant, id est. conjunctim, hæc juxta illam, Bava kama fol.58.2.

תאלם Non est vox significativa, sed symbolica, cujus quatuor literæ denotant quatuor plagas, quibus vapulat, qui comedit de reptili immundo, sive terrestri, sive aquatico: unde illud, לוקרז Comedens reptile illud aquaticum, vapulat quatuor plagis, Pefach. fol.24. col.1. Erubhin fol.28.1. Idque propter quatuor præcepta de reptilibus: veluti de aquatilibus, Lev.11. v.10. 11.12: de terrestribus, Levit.11.42. de utrisque vers.43. Item Deuter.14.v.10. Vide Aruch in פטיתא.

תאם Plural. תיזמן תאמים Gemini, Gemelli: Res gemella, combinata, geminata: וילרן תיזמן בכל ערן Et pariebant gemellos omni tempore, Cantic.4.v.2. & 6.5. Sæpius pro א est י apud Rabbinos. In Masora sumitur pro Gemellis vocum, quæ in uno versu continuo repetuntur:

ut, גנים גנים, 2. Reg. 3. 16. Item תאמיים *Gemini*, *si-
gnum caeleste*, apud Rabbinos.

תוימת *Gemellatum, Gemellum, bifidum, duplum*:
נחלקה התוימת Si divisa sit, i.e. à se separata, sum-
mitas bifida, *Succa fol. 32. 1.* De ramo palmae,
cujus media folia gemella sive bina eminent.

תאמיים *Gemellari, Gemellum, Geminum esse
vel fieri.*

תאמימות *Dentes molares, Dentes majores, quo-
rum unus videtur ac si duo essent*, Bechor. cap. 6. in
Mischna.

תאמי *Ficus, arbor & fructus. In
Prophetis scribitur contractè תינא*: ut,

דנטר תינא, *Jud. 9. 11.* Et dixit ipsis ficus, *Jud. 9. 11.* להון תינא
אכל פרי *Qui custodit ficum, comedit fructum ejus,*

Et dixerunt ar-
bores ficui, *Judic. 9. 10.* Sicut pri-
mitivus fructus in ficu, *Hos. 9. 10.* *Cum Affixo,*

ותינתהון למפחת נפש
Et ficum ipsorum in exuffla-
tionem animae, id est, enecuit, *Joel. 1. 7.* *Plurales,*

לא תאני ונפנין *Folia ficuum, Gen. 3. 7.* פרי תאני
Non ficus aut vites, *Numer. 20. 5.* תינין
יסבון דבלת תינין.

Accipiant palatham ficuum, *2. Reg. 20. 7.* תינין טבון
Ficum bonarum valde, *Jerem. 24. 2.* תינין כישין

Quae assimi-
latur primitiis ficuum, *Cant. 2. 13.* Forma est
Hebraea. Et vitium & ficuum, *Deu-
ter. 8. 8.* דמן לתינין בכרין

Sicut ficus primi-
tivae, *Jerem. 24. 2.* *Emphat.* תינין תאני
Et de ficu-
bus, *Num. 13. 24.* תינין ונפנין טענו פריהון

Ficus &
vites tulerunt fructus suos, *Joel. 2. 22.* ותינין נתרן

Et ficus emarcuerunt, *Joel. 1. 12.* תינין טבתן טבון

Ficus bonae, bonae erant valde, *Jere. 24. 3.*
Sicut ficus bonae istae, *Jere. 24.*

verf. 5. *Cum Affixis Pronominibus,* ותינין
Fructus vitis tuae & ficus tuae, *Jerem. 5. 17.* וחחות

Et sub fructibus ficuum ejus, *1. Reg. 4.*

Et quisque fructus ficuum
suarum, *2. Regum 18. 31.* ותיניכו ותיניכו

Et ficus
vestras & oleas vestras, *Amos 4. 9.* גופניהון ותיניהון

Vites vestras & ficus vestras, *Pfalm. 105. v. 33.*
Vitis ejus & ficuum ejus, *Hoseae 2.*

v. 12. Legitur id in libris תינין quasi ex forma
masculina תין, sed foemininum est, & in Pro-
phetis semper plurale, unde legendum, ut po-
situm.

תאר *in Pibel* *Definire, Delineare, Forma-
re, Describere, Denominare, maxime à for-
ma*: Et sic denominant vel for-
mant locutionem. *Formari, Describi, De-
nominari*: בערת שיתאר אותו

In tempore, quando
informatur eà formâ, quando denominatur.

Idem in Pyhal. ותאר תאר תאר

וכאשר ותאר הרבר בתאר

Quando res aliqua denominatur à forma: לנ
יתואר שם העדר Non denominatur nomine pri-
vationis.

תואר • מתואר *Denominatum, Formatum, Paro-
nymum, Conjugatum.*

שם התואר *Forma. Apud Grammaticos,* שם התואר
Nomen formae, formale, concretum, Adjectivum,

Nomen denominans: ut, ראובן חכם. Hic ראובן
est Nomen denominatum, חכם est

Nomen formae, adjectivum. Sic enim
denominatur à sapientia quae est in eo. Item

*Nomen appellativum & commune, quomodo opponi-
tur Nominu proprio, quod vocant העצם.* Unde

Ab. Esra scribit *Exod. 3.* Quatuor modis distin-
guitur שם העצם à שם התואר à no-
mine appellativo. *Apud Theologos* est *Attri-
butu, Epitheton*: תוארי השם *Attributa, Proprietates
Dei*: תואר הנמצא בספרי האלהים ית הוא תואר פעולות

כל תואר הנמצא בספרי האלהים ית הוא תואר פעולות

Omne
attributū quod in libris sacris de Deo reperitur,
vel est attributum operum, non Attributum

essentiae ipsius: vel docet de absoluta ejus perfe-
ctione, &c. תוארים עצמיים *Attributa essentialia.*

Talmudici hæc appellant מדות אלהים *Mensuras
Dei*: תארי השם בשלילות הוא התואר האמתי

Denomi-
nationes Dei per negatione (hoc est, Attributa
negativa) sunt denominatio vera: תוארו בחיובים

Denominatio ejus per affirmationes (Attributa
affirmativa.) תארי החיוב *Attributa affirmativa.*

תארי השלילה vel תוארים שוללים
*Attributa nega-
tiva.* De his vide Majemonidem in More par. 1.

cap. 52. 53. 54. 55. & seqq.

תואר *Figura, forma, species, idem quod תוריתא*,
*Forma panis, Be-
rach. fol. 37. 2.*

תבכ *Vibrare, Contorquere. Sic ponitur per me-
taphoram pro Hebræo עורר Excitare, Sus-
citare.* Item, *Fudit, Prostravit, Diffluere fecit, Con-
fecit, Interfecit, Hebr. הניר* à הניר. *Præteritum,* וזוא

Et ipse excitavit, vibravit lan-
ceam suam, *Hebr. עורר, 2. Sam. 23. v. 18.* Veneta

ותבכתן ית בני ישראל quod est mendosum.
Et diffluere facies filios Israël
per manus occidentium gladio, Hebraicè ותגר

R. David scribit hoc loco, *hoc Verbum Hebraicum
habere significacionem Effusionis*: nam

*sanguis hominis effunditur per plagam gladii. Par-
ticip.* ותבכתן על ידי מורניתיה

Et fudit, prostravit,
interfecit per lanceam suam octingentos occi-
sos tempore uno, *2. Sam. 23. 8.* *Imp.* ותבכנו על ידי

קטולי הרבא Et interfice eos per occidentes gla-
dio, *Hebr. והגרם Diffluere fac eos, funde, pro-
sterne.* *Futur.* ותבכב על ידך

Et fundam per ma-
nus tuas ad torrentem Kischon Siferam, *Hebr.*

ומשכתי

ואתבנה לשיצור, Cum Affixo, Jud. 4. v. 7. ומשכתי Et fundam, prosternam eam in interneccionem, Jefa. 14. 23. Veneta hic mendosa sunt.

תב תיבותא, Hebr. *Arca, Capsa*, quibus in Targum respondet: ut, עבר לך תיבותא ראעין, Factibi arcam lignorum, id est, ligneam, Genes. 6. 14. ומהלכא תיבותא Et ibat arca in superficie aquarum, Genes. 7. 18. ונטלו ית תיבותא Et portabant arcam, ibid. v. 17. ונחת תיבותא Et quievit arca, Genes. 8. vers. 4. ית פורת תיבותא Fenestram arcæ, Genes. 8. v. 6. תיבותא רגומא Arcam scirpeam, Exod. 2. v. 3. וחתה ית תיבותא Et vidit arculam illam in media alga, Exod. 2. 6. ויה תיבותא Et capsulam cum muribus aureis, 1. Sam. 6. 11. אורכא רתיבותא Longitudinem arcæ, Genes. 6. 15. ותרפא רתיבותא Operculum arcæ, Genes. 8. 13. ותעול לתיבותא Et ingredieris in arcam, Gen. 6. 18. וי עמיה בתיבותא Quæ cum ipso in arca erat, Genes. 8. v. 1. ויה תיבותא Ponetis in capsula ad latus ejus, Hebr. בארנו, 1. Sam. 6. 8.

תיבותא תיבא, *Dictio, Vox, Vocabulum*, apud Grammaticos Rabbimorum. Pluraliter, תיבין, תיבות. Hinc ראשי תיבות, *Capita dictionum*, id est, *Abbreviaturæ ex initialibus diversarum vocum literis factæ*: סופי תיבות, *Fines vocum*, id est, *abbreviaturæ ex ultimis vocum literis desumptæ*. Elias vult, fuisse aliquando discrimen inter תיבא מלא, ut תיבא מלא, a תיבא מלא, *Loqui*: תיבא מלא, *Vox scripta*. Hodie id apud authores non videtur, sed promiscuè usurpantur. Masorethæ pro תיבא dicunt etiam תיבותא, pluraliter *Voces*.

תב Orbis, præcipuè habitabilis: שקליל להון תב, *Fundavit ipsis orbem*, 1. Sam. 2. vers. 8. שקלילי תב, *Fundamenta orbis*, 2. Sam. 22. v. 16. פוסי תב במדברא, *Posuit orbem sicut desertum*, Jefa. 14. 17. ויתמלון אפי תב, *Et replebuntur facies orbis inimicis*, Jefa. 14. 21. וכל רורי תב, *Et omnes habitatores orbis*, Thren. 4. 12. על דרירין בתב, *Super eos qui habitant in orbe*, Jefa. 13. 11. כל דיתבין, *Omnes habitatores terræ*, Jefa. 18. 3. De hoc Nomine legitur in *Falkut Proverbioru*, cap 8. למד נקרא שמה תב, *Quare vocatur nomé ejus תב? quia est condita præ omni terra*. Omnes enim alię terræ ita sunt comparatę, ut, quod in una est, non sit in alia: sed in terra Israelis nihil desideratur, sicut dicitur, *Non indigebis in ea ullare*, Deut. 8. 9. נקרא שמה תב על שם תב, *Vel, נקרא שמה תב propter תב condimentum quod in ea est*. Quod nam autem est illud? Lex, sicut dicitur; *In gentibus non est Lex*, Thren. 2. 9. Hinc enim concluditur, Legem esse

in terra Israelis, &c. Hinc scribit etiam R. Salomon Jefa. 24. v. 4. ad vocem תב Orbis: היא ארץ ישראל שהיא מתובלת במצוות הרבה Intelligitur terra Israelis, quæ est condita præceptis multis.

תב Confusio. Respondet Hebræo תב, quod Grammatici deducunt à בלל Confundere. Quidam exponunt, *Flagitium, Dedecus, Turpitude*: תב היא Turpitude est, Lev. 18. 23. Confusionem vel Turpitudinem commiserunt, Levit. 20. 12. עברי תב, *Committentes dedecus*, pro Hebr. על תבליתם, Jefa. 10. 25.

תב Condire, *sapidius aliquid reddere additâ pinguedine, aromatibus aut aliis rebus suavibus gustu*. Metaphoricè etiam ad alia transfertur, quæ sunt extra sensum gustus, ut Verbum Latinum, quando dicitur, *Condire hilaritatem tristitiâ*: Apud Talmudicos, כל המהמץ והמתבל, *Quodcunque fermentat aut condit*, Orla cap. 2. מתבל בהן התכשיל, *Condit ipsis cibum*: כדי לתבל ביצה קלה, *Ad condiendum ovum exiguum*, Schabbas fol. 89. 2. in Misna. בן מתובלת ובן שאינה מתובלת, *Conditum*. Sive conditus sit, sive non sit conditus. Vide & paulò antè in תב.

תב Condimentum. Plural. תבלין, *Condimenta, Conditiones, Condituræ*. Talm. הקמה יצר הרע, *Creavit Deus concupiscètiã malam, creavit etiam ipsi Legem in condimentum*, Bava bathra fol. 16. 1. Item, Adolescentuli Levitæ non canebant nablio, neque citharâ, sed ore, כדי ליתן תבלין בניעימה, *ut darent condimentum suavitati, id est, ut graciliori suâ voce condirent graviores Levitarum seniorum cantum*, Erachin fol. 13. col. 2. כמו התבלין המנעימן, *Sicut condimenta suavem reddunt cibum*.

תב Spica, Hierosolymitanè, pro Hebræo תב, *Septem spicæ ascendebant in calamo uno*, Gen. 41. 5. שבעה תבלי לקן, *Septem spicæ tenues*, ibid. vers. 6. ובלעו תבלי, *Et deglutiebant spicæ tenues לקיתא* ובלעו תבלי, *Septem spicas pingues & plenas, ומלקיתא* ובלעו תבלי, *Spicas bonas*, ver. 24. Versu 26. dicitur ובלעו.

תב Funis, Talm. והוא ותבליא ולא מצי, *Currit per scalam & funem, nec potest quicquam discere*, Nedarim fol. 89. 2. Proverbium vulgare est de iis, qui nullo labori parcunt, nihilque intentatum relinquunt, ut doctrinę fructus consequantur, sed in vanum laborant, nihil deportantes. Per scalam ascendebant in arbores, & per funes fructus decerptos demittebant. Nullos fructus reperientes, vacua canistra demiserunt: מאן דנקיט מלא ותבליא, *Qui accipit falcem & funem, dicens: ibo & decerpam*

palmam ejus, Bava bathra fol.33.2. Quidam volunt, per funem etiam ipsos conscendisse arbores altiores, & se demisisse unà cum fructibus. Tales scribuntur fuisse palmæ in Babylonia. Quidam explicant, fuisse Pannum substratum palmis, cui incidebant dactyli, ne contaminarentur aut rumperentur. Vide Aruch.

תבן טין פטיר דליל תבן : *Stramen, Palea* : Luto infermentato absque stramine, Ezech.13.v.10.11. אף תבנא אף כסתא Etiam stramen etiam pabulum, Gen.24.25. ויהב תבנא Et dedit stramen, vers.32. למתן תבנא לעפא Dare stramen populo, Exod.5.7. כד מתיהב לכוון תבנא Cum daretur vobis stramen, vers.14. ופא Sicut palea coram tempestate, Job. 21. vers.18. אריא כחורא ייכול תבנא Leo sicut bos comedet stramen, Jefa. 11. 7. כמא דמרש תבנא בטינא Sicut concalcatur stramen in luto, Jefa. 25. 10. ותבנא לא Et stramen non dabitur vobis, Exod. 5. vers.18. ותבנא לסוסותא Et stramen pro equis, 1. Reg. 4. vers.28. לנבכא נלי לתבנא Ad colligendum stipulas pro stramine, Exod. 5. v.12. *Apud Talmudicos*, תבנא סריא Stramen mucidum, corruptum & fætidum odoris, Bava bathra fol.19.2. אמרי ליה ויחנא וממרא למשרה תבן, אתה מכניס לעפריים אמר להו אמרי אנשי למתא דירקא Dicebant Jochane & Mamre ad Mo- sen: *Stramen tu importas in Aphvaim? dicebat ipsis: dicunt vulgò homines, In urbem olerum, olus importa*, Menachoth fol.85.1. *Duo sunt adagia, quæ alibi explicavimus.*

תבון *Stramine conspergi, quasi Straminari dicas*: Cupio ego, ut stramine conspergatur terra mea, sive, ager meus, id est, stramen aliquod relinquatur mihi in agro quem emi, quod sit ipsi pro stercoratione, Metzia fol.103. col.2.

תבון *Straminarium, locus in quo reponitur stramen*: Et stabulum boum, & straminarium, & gallinaria, non habent opus inquisitione fermenti, Talm. Pefachim fol. 8. 1.

תבונה *Imago, similitudo. Non est Rabbinicum, sed Hebræum: inde*, בתבונם Ad similitudinem ipforum, Hof.13. v.2. quod Chaldæus explicat כרמותהון, & quidam Hebræi כתבנותם. Sic esset forma irregularis à בנה idem quod תבנית. Præstat cum aliis Hebræis deduci à בון, ut sit בתבונם pro ingenio, intellectu suo. Aruch & ex eo alii hic adducunt, quasi ת sit radicale. At ex ea forma nihil simile usitatum.

* **תבוס** Vide in תבוסה תבוס.

תבע *Quære, Require, Inquirere, Postulare. Respondet in Targum Hebræo* דרש, quandoque *Verbo* בקש, pro quo sæpius ponitur בעא.

Præteritum, מן תבע דא מירכון Quis quæsitivum illud de manibus vestris? Hebr. בקש, Jefa. 1. vers.12. מתבע תבעיה משרה Quærendo requisivit Moses, Levit.10.16. *Fæmininum*, לכל מדעם, לא תבעת צרוד לא תבעת צרוד ללל מדעם, Non quæsitivum necessitatem ullius rei, Hebraicè תבעת עמרא וכתנא Quærit lanam & linum, scil. mulier strenua, Prov.31.13. Requirivi doctrinam à Domino, Psalm.34.5. בכל לבי תבעית אולפנך Ex toto animo meo requisivi doctrinam tuam, Psalm.119. v.10. תבעית שכינת יקריה Perquisivi majestatem gloriæ ejus, Cant. 5.6. ודלא תבעו ית דחלתא דיי Et qui non requisiverunt timorem Domini, Heb. Tunc requisiverunt eum, Plal.78.34. דתבעו דחלתא Qui quæsitivum timorem mei, Jefa. 65. 10. Et quos requisiverunt, Jerem.8.v.2. *Participium*, דיי אלהך Quam Dominus Deus tuus perquirat, Heb. דרש, Deut.11.12. ולית תבע לנפשי Et non est requirens animam meam, Psalmi.142. vers.5. ותבע טבתא לעפיה Et quærit bonum populi sui, Esth.10. v.3. ותבע מן מיתאי Et requirens aliquid à mortuis, Deuter. 18. 11. Et תבע בישתא אתאי עלוי Et qui quærit malum, venit illud super eum, Proverb.11.27. דתבע דמא דזבא Quærit sanguinem innocentis, Proverb. 9. vers.13. *Plurale*, דתבעין ליה Quem requirunt, Psalm.22. vers.27. דתבעין בישתהון Qui quærent malum ipforum, Esth.9.2. ועברו פהין תבעי נפשי Fecerunt laqueos quærentes animam meam, Psalm.38. vers.13. ותבעי אולפנא דיהוה Et requirentes doctrinam Domini, Psalm.34.10. Quia non dereliquisti quærentes te, Psalm.9.11. *Participium Pehil passivum*, וליד יתקרי תבעתא Et tibi vocabitur Requirita, Hebr. דרושה, Jefaia 62.12. *Infinitivus*, ארי מתבע ותבעניה Nam requirendo requiret eum, Deut. 23. 22. Et ibat ad requirendum doctrinam Domini, Gen. 25. v.22. Jaroboam venit ad quærendum aliquid à te, 1. Reg.14. v.5. Num ad quærendum doctrinam à me vos venitis? Ezech.20.3. *Imperativus*, תבע פעון Quære nunc die hoc, 1. Reg.22.5. תבעו בכעל זבוב Require nunc Baalzebub, 2. Reg. 1. 2. ותבעו ית שלם קרתא Et quærite pacem urbis, Jerem.29.v.7. *Futurum*, ותבע ית עמי מיריהון Requiram animam hominis istius, Genes. 9. 5. Et requiram populum meum ex manibus ipforum, Ezech.34.10. E potestate cujusque animantis requiram illum, Genes.9.5. ודלמא תתבע למעותהון Ne fortè requiras deos ipforum, Deut.12.30. ולחובי תתבע Et peccatū meum requires, Job.10.v.6. ותתבע ותברוק ותשאל יאות Et inquisi-

inquisiveris & peruestigaveris ac interrogaveris pulchrè sive benè, Deuter. 13. 14. ותתבע יאות
 Et inquisiveris benè, Deut. 17. 4. מימרי יתבע מניה
 Verbum meum requiret ab illo, Deuter. 18. 19.
 Non requiret Deum, Psalm. 10. 4. לא יתבע אלהא
 Donec requirat frater tuus eum, Deut. 22. 2. עד דיתבע אחור יתידה
 Nam requirendo requiret illud Dominus Deus tuus a te, Deut. 23. 22. לא יתבעניה אלהא
 Et requiremus ab eo, 1. Reg. 22. 7. ותתבעון מתפון
 Et requiretis timorem meum, Hebr. ובקשתם, Jer. 29. 13. ותתבעון רחלמי
 Requirent impietatem suam, Psalm. 10. vers. 15.
 Requirent doctrinam ejus, Psal. 119. v. 2.
 Et requirèt ab idolis, Jefa. 19. 3. ותתבעון מן טעון
 Et inquirent iudices benè, Deuter. 19. v. 18. ותתבעון דיניא יאות
 ואתבע פתגמא Et inquisita fuit res, & inventa veritas, Hebr. ויבקש Esth 2. 23.

Apud Rabbinos frequens hujus Verbi usus est, pro Exigere, Petere, Repetere, Reposcere, Postulare debitum, depositum, mercedem, aut aliud quid ab alio. Inde illa juris sententia, אין המפקיד יכול לתבוע את הפקדון Depositor non potest repetere depositum, nisi in loco ubi deposuit illud. Veluti si deposuerit illud in urbe Tiberiade, אינו יכול לחובעו, &c. non potest illud repetere in Siporio, &c. באו Venerunt ut peterent mercedem suam ab hero domestico. ואי אינהו לא Et si non exigant ipsi sive ab ipso: Et segnis fuerit commodator à repetendo debito suo. Sic in Targum, לא תבע מנהון Non repeto ab eis, Jer. 15. 10.

Exactio, Petitio, Repetitio debiti aut alterius rei.

תבק Cubitus sanctuarii, Beres. rabba sect. 31. Sic explicatur in glossa, & additur, sic vocatos fuisse Cubitos sanctuarii, quòd fuerint מתביאור, hoc est, æquales cubitis Noachi. Aruch adducit, sed non explicat. Aquinas dicit fuisse cubitum medium, sex videlicet palmarum.

תבר Frangere, Confringere, Effringere, Diffringere. Respondet Hebrais חתח שבר. ערץ חתח שבר. Quandoque etiam pro חרר ponitur. Præteritum, ולא תבר ית חמרא, Hebr. שבר, commutato ש in ח, 1. Reg. 13. vers. 28. Et confregerat statuam, 2. Reg. 18. v. 4. Et fregit arbores terminorum ipsorum, Psalm. 105. 33. Postquam effregerat, Jerem. 28. 12. ותבריה Et diffregerit eam, 1. Reg. 13. 26. ותבריה Et confregerit eam,

Jefa. 30. 14. תכריד בנו ימיה Confregit te in medio marium, Ezech. 27. 26. פלגא תכרת, Femininum, Opprobrium perfregit cor meum, Psal. 69. v. 21. די תכרתא Quas fregisti, Exod. 34. vers. 1. דנטי רשעי תכרתא Dentes improborum fregisti, Psalm. 3. 8. דאע תכרתא Vectes ligni confregisti, Jerem. 28. 13. ותכרת ית ניר Confregi jugum populorum, Lev. 26. 13. ותכרת ניבי מקלקל Et confregi dentes vastatoris, Job. 29. v. 17. ותכרת ירת Et confregi cor ipsorum stultum, Ezech. 6. v. 9. ותכרתנון לעינינון Et confregi eos in oculis vestris, Deut. 9. 17. תכרו כסרא Confregerunt Chaldæi, 2. Reg. 25. 13. ות צלמוהי תכירו יאות Et imagines ejus confregerunt benè, 2. Reg. 11. v. 18. ותכרו כריא Et fregerunt vasa, Judic. 7. 20. Et ecce ego frango fortitudinem Elam, Jerem. 49. 35. Et ecce ego frango fulcrum cibi, Ezech. 4. v. 16. מלתא רכיכתא תכרא נרמא Verbum molle frangit os, Proverb. 25. 15. עוראו תכרי Caecum aut fractum, Levit. 22. v. 22. Cor fractum & contritum, Psal. 51. vers. 19. כמן דפחר תכרי Sicut vas figuli fractum, Hebr. ככלי אבר Sicut vas periens vel perditum, Psalm. 31. 13. לא ישלם Quod fractum est, non persolvit, Exod. 22. v. 13. ונבריהון תכירין Et quare vidi ipsos fractos; Quare vidi ipsos fractos, Jerem. 46. v. 5. לא יתבע ותכירין Sicut fossæ fractæ, Jer. 2. 13. ותכיריא לא Non requiret fractos, Zach. 11. v. 16. Et fractos non obligastis, Ezech. 34. 4. Et fractos obligabo, Ezech. 34. 16. Clamorem fractorum bello denuntiabunt, Jefa. 15. 10. & 48. 5. לתקמא לתכירי לבא Ad roborandum fractos corde, Jefa. 61. 1. Psal. 34. v. 19. & 147. v. 3. ומנהו תהוא תכיריה, Femininum, Et ex eo erit fractum, fragile, Dan. 2. vers. 42. Et accesserunt ad effringendum januam, Gen. 19. 9. למתבר רשעי Ad frangendum improbos terre, Jefa. 2. 19. Frange brachium improborum, Psalm. 10. 15. דשין רנחש, Futurum, Januas æreas diffringam, Jefa. 45. vers. 2. Et frangam gloriam fortitudinis vestræ, Lev. 26. 19. ואתבר ית יקר תוקמכון Et frangam vobis sustentaculum cibi, Ezech. 5. v. 16. Cum fregero vobis, Lev. 26. 26. תתבר אלפיא Confringes naves, Psalm. 48. v. 8. ותתבר ולוע Et franges lagenam, Jerem. 19. v. 10. Et præda populi ejus confringet te, Habac. 2. 17. קשתא יתבר Arcum confringet, Psalm. 46. 10. ויתבר ית קמח Et franget statuas Bethschemes, Jerem. 43. 13. ותברני Confringet me,

me, Job. 31. 34. וְיִתִּיה תִּתְּבוּרוֹ Illud autem confringetis, Levit. 11. 33. וְגֵרָמָא לֹא תִתְּבוּרוֹ בִּידֵי Et os non confringetis in ipso, Exod. 12. 46. וְגֵרָמָא לֹא יִתְּבוּרוֹ Et os non confringent in eo, Numer. 9. 12. *Pahel, Præteritum*, וְיִתְּבֵר וְיִתְּבֵר אֵילָנֵי חֶקְלָא תִּבְר Et omnes arbores agri confregit, Exod. 9. 25. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et fregit statuas, 2. Reg. 23. 14. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et fregisti me somniis, Job. 7. v. 14. יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fortitudinem Pharaonis cōfregi, Ezech. 30. vers. 21. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fregi jugum populorum, Jeremiæ 2. vers. 20. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fregerunt me, Psal. 88. 8. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Donec confregissent eos, Jos. 7. v. 5. *Participium præsens*, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Confringit cedros, Psalm. 29. 5. Vulgò scribitur ex Aphel, sed præstat ex Pahel legi, cum in Aphel non reperiat usitatum. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et confringunt petras, 1. Reg. 19. vers. 11. *Infinitivus*, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Confringendo confringes statuas ipsorum, Exodi 23. 24. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Ad frangendum exercitum juvenum meorum, Thren. 1. v. 15. In libris legitur, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר, quæ est forma Nominis, sed quia in Hebræo est Infinitivus, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר, præstat & in Chaldæo ex forma Infinitivi legi. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Confractione confringito ipsos, Jerem. 17. 18. *Futurum*, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Ne confringam te ante eos, Jerem. 1. vers. 17. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Vide paulò antè in Infinitivo. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et statuas eorum confringetis, Exod. 34. v. 13. Deut. 7. 5. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et confringetis statuas ipsorum, Deut. 12. 3. *Ithpehal vel Ithpabel, Præteritum*, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Aut fractum aut abductum, Exod. 22. v. 10. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fractum est cor meum in visceribus meis, Jerem. 23. vers. 9. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Laqueus fractus est, Psalm. 124. v. 7. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et fractus est rex, Jerem. 50. 23. *Famimum*, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fracta est urbs ipsorum, Jefa. 24. 10. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fracta est virtus ipsorum, Jerem. 51. v. 30. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fracti sunt omnes amatores tui, Jerem. 22. v. 20. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר אֲרֵי אֲתֵבֵרֵי Nam fractæ sunt naves, 1. Reg. 22. v. 49. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et fracti sunt & timuerunt valdè, 1. Sam. 17. 11. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fracti sunt arcus ipsorum, Jerem. 51. v. 56. *Participium*, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fractus est Assyrius, Jefa. 30. v. 31. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Frangitur cibarium ejus, Prov. 14. v. 28. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Sicut frangitur vas fictile, Jerem. 19. 11. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Unum ex eis non confringetur, Psalm. 34. vers. 21. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Anima fracta, Psalm. 51. 19. *Plurale*, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Sic franguntur, Jefa. 38. 13. *Infinitivus*, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Si frangendo frangetur, Exod. 22. v. 13. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et navis quærebat frangi, Jonæ 1. 4. *Imperativus*, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Congregamini populi & frangimini, Jefa. 8. 9.

Futurum, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Non frangeris, Heb. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר, Deuter. 7. 21. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Ne metuas neque frangitor, Hebr. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר, Deuter. 1. 21. & 31. v. 8. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Derepente rumpetur, Prover. 6. 15. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר ubi non est loco, ex usu Syro. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Confringetur, Levit. 6. 21. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et brachium meum de calamo suo frangatur, Job. 31. vers. 22. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et frangetur veluti lignum iniquitas, Job. 24. v. 20. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et arcus ipsorum confringentur, Psalm. 37. v. 15. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et confringentur, Jefa. 31. 9. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et cadent & confringentur, Jefa. 8. v. 16. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Frangentur mulieres, Jefa. 27. v. 11. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et confringentur & abolebuntur idola vestra, Ezech. 6. 6. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Ne consternemini neque frangamini, Jos. 10. v. 25. Deut. 1. 29.

Fractio, Fractura, Confractio, Contritio, Ruptura: ut, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fractura pedis, Levit. 21. 19. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Contritio Dei, Heb. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר, Job. 31. 23. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et præ fractione spiritus ejulabunt, Jefa. 65. 15. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fractura pro fractura, Levit. 24. 20. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Ante fractionem præcedit elatio, Proverb. 16. 18. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Qui traditi sunt fractioni, Ezech. 32. v. 23. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Veniet fractio ejus, Jefa. 30. 13. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Væ mihi propter fractionem meam, Jerem. 10. 19. *Plurale*, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Propter confractiones, Job. 41. v. 16. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et à confractione nostra prima non fuimus sanati, Esth. 6. vers. 1. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Fortis est fractura tua, Jeremiæ 30. v. 12.

Contritio super contritionem veniet, Jerem. 4. vers. 20. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Vidistis contritionem, Job. 6. v. 21. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Prædatio & confractio, Jefa. 51. 19. Sic 59. v. 7.

Prædatio & confractio, Jefa. 60. 18. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Propter contritionem ecclesie populi mei, Thren. 2. v. 11. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Sicut fractionem dentibus ipsorum, Psal. 124. 6. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Posuisti munitiones ejus confractionem, Psalm. 89. 41. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et contritionem magnam, Jer. 4. 6. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Terror & confractio, Thren. 3. 47. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Terrorem mortis & contritionem, Exod. 15. 16. pro Heb. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et pavorem. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Et à confractione, Jefa. 54. vers. 14. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Propter confractionem Josephi, Amos 6. vers. 6. *Plurale constructum*, וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Confractiones, id est, fluctus maris magni, Hebraicè וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר, Psalm. 93. v. 4. וְיִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר יִתְּבֵר Propter confractiones suas, Ezech. 26. 16.

Idem: תתן להון תכירות לבנא Dabis ipsis
confractioem cordis, Thren.3.65.

Idem: כתבור מן דחסף: Secundum fractio-
nem vasis testacei, Jesa.30.14.

תברא Apud Talmudicos & Rabbinos est
*Obiectio, Questio contraria, quâ responsio vel senten-
tia alicujus Infringitur*: In Bereschith rab. sect.30.
אף היא לא תברא Neque illud est obiectio contra-
ria, id est, קושית, ut aliâs vocant. In Talmud
Bava kama fol.48.2. אר אלעור תברא מי ששנה וו לא
Dixit R. Elieser, Contrarietas hîc est, qui
docet hoc, non docet illud: vel, Fractura, i.e. Dif-
crepantia, divisio sententiarum, una sententia
infringit alteram. R.Chananael vult esse formu-
lam juramenti; *Per fracturam*, id est, *per Scham-
mata, excommunicationem*; quo sensu in Moed
katon fol.17.col.2. legitur; מאי תברא תברי בתי רמי
Quid est תברא? confringit vel diruit, dejicit do-
mos altas. Hîc per תברא intelligitur Excom-
municatio, quia in ea solebant tubâ clangere, &
sonum subinde infringere. Melior est prior in-
terpretatio. Nam & in Halichoth olam, por-
tâ 3. cap.2. scribitur de hac voce: רל תברא משנה
מוחלקת היא לשתי דעות ומי ששנה רישא לא שנה סיפא
hoc est, *Ubi dicitur*
תברא, *sensus est; Mischna est divisa in duas senten-
tias, qui docet finem, non docet principium, & qui
docet principium, non docet finem.*

Laqueolus, Foramen, per quod traducitur
ligula in femoralibus, aut lorum in saccis coriaceis &
similibus, q. Fractura. Quidam scribunt תופר, quasi
Sutura. Plurale תוברות, vel, תובריות. Majemon
cap.3. de Tephillin: ומניהין מן העור של מטה מקום
Et relinquunt de co-
rio inferiori locum vacuum, in quem ingredia-
tur lorum, quasi in laqueolum. *Hinc secundum
Baal Aruch est Verbum*, משישתבר, Ex quo fece-
rit laqueolos, Kelim cap.20.

Fluctus tui &
undæ tuæ super me transiverunt, Psalm. 42.
vers. 8.

Sella parturientis, ut *Hebraeum*
מתברא Et videbitis in sella,
Exod. 1. v. 16. pro Hebr. אכניס, quod R. Salo-
mon explicat, מושב האשה היולדת, id est, Sella,
Sedes mulieris parturientis: על
מתברא Sicut mulier sedens in sella parturien-
tis, 2.Sam.22.5. Sic 2.Reg.19.3. Hof.13.12.

תנא Corona, Coronamentum: ויהב תנא דמלכותא
Et dedit sive imposuit coronam
regni in caput ejus, Esth. 2.17. in secundo Tar-
gum. Sic vers.19. ubi pro ויהב ponitur ושוו Et
posuit. Cum corona & diadema-
te, Cantic.3.11. אב-
נלו תנא דמלכותא מעל צואריה

stulerunt coronam regiam à collo ejus, Can-
tic.5.7. *Plurale*, וכולהון קטרי תני ברישיהון Et om-
nes illi ligabant coronamenta in capitibus
suis, Esth.1.vers.3. Sic apud Rabbinos frequenter,
תנא דמלכא Corona regis. Vocatur & Lex Co-
rona, unde illud, דאשתמש בתנא חלף, *Qui servili-
ter (lucri causâ) operam dat Legi, transiit*, id est,
moritur, Abhoth cap.1. Item Apex, Virgula su-
per literam notata ornatus causâ: מאי טעמא אית ליה
תנא Propter quam rationem est ipsi apex?
scilic. literæ ה, Menach. fol.29.2. Septem lite-
ræ sunt, quæ singulæ tribus apicibus, ג' תנין,
supernè notantur, de quibus vide ון. Genes.
46.vers.2. ad vocem לישראל in Pentateucho
cum triplici Targum notatur: *Septem תנין
habet litera ש, ad innuendum, quod septies in die
cadiit justus, & resurgit, eo quod septem afflictio-
nes veniunt super eum, & liberatur ex illis.* Maje-
mon de Tephillin cap. 2: צריך להזהר בתנין של
Necesse est cautum esse de apicibus lite-
rarum. Monet ibidem, quæ literæ in Tephil-
lin apicibus notari debeant? תנין דספר תורה
Literæ apiculatæ, apicibus notatæ: ויהי מתנין כהלכתו
Sitque coronata juxta consuetudinem suam.
De his Coronamentis sive apicibus literarum
scribit Ephodi in præfatione Grammaticæ sug:
וביחוד הקפירו בזה בצורת כתיבת התורה למעלתה עד
שבכתרי האותיות וקראו להן תאנין היו מקפידים . וכתוב
בספר התאנין הדין ספר תאני דאסיק עלי הכהן משתים
עשרה אבנים שהקים יהושע בגלגל ומסרו לשמואל ושמואל
לפלטי בן ליש וכו' עד עורא וממנו עד ר' נחום הלבלר
Inprimis solliciti fuerunt prisce
de forma scriptionis Legis, ob ejus dignitatem &
præstantiam, ita ut & de coronamentis literarum,
que vocarunt, anxii fuerint. Scriptum extat
in libro תאנין sive Coronamentorum: Hic est liber
Coronamentorum, quem Eli Sacerdos attulit
ex duodecim lapidibus, quos Jehosua crexit in
Galgal: is tradidit eum Samueli, Samuel Palti
filio Laifsch, &c. usque ad Efram, & ab eo usque
ad R. Nahum scribam, qui tradidit eum Rabbi-
no Hakkadosch. Et de his dicunt, quod cum Mo-
ses ascenderet ad Deum, invenerit Deum coronis sive
apicibus his literas coronantem. Unde prisce curio-
sissimi hîc fuerunt, &c.

Sceptrum, Scipio, Baculus: ut,
Porrexit ei rex sceptrum aureum, Hebraicè הנהיב
והחזיק ברישא דתנא. Sic 5.2. & 8.4. ו
Et apprehendit caput sceptri, Esth. 5.vers.2.
Baculus tuus rectus, תנא תריצא
Hebr. שבטך, Psalm.23.v.4. Legitur ibi in Ve-
netis, תנא, pravè pro תנא, per ר, & א litera

protractionis five vocalis index est : vide in seq. Rad.

תנר תנר *Negotiari, Mercaturam exercere. Futurum, לא תתנר ברה Non negotiaberis cum ea, Deut. 21. 14. וית ארעא תתנרן Et in terra negotiabimini cum pragmatia, id est, mercatura, Hebr. את הארץ תסחרו Gen. 42. 34. in Jonathane.*

תנר *Negotiator, Mercator: Vir mercator, Eccles. 5. v. 9. בת נבר תנרא Filiam viri mercatoris, Hebr. איש כנעני, Genes. 38. v. 2. In Jonathane est תנר in forma absoluta: היך אלפיה Sicut navis mercatoris, Heb. באניות סוחר Proverb. 31. 14. In libris vulgò legitur תנרא, sed ea forma aliud significat. Plurale, בקרורו תנרין In urbem negotiatorum, Hebr. רזכלים, Ezech. 17. vers. 4. תנרין בעממא Mercatores populorum, Ezech. 27. v. 36. תנרין ואומנין Mercatores & opifices, Hebr. אשוריים, Genes. 25. v. 3. in Targum Hierosol. נברי מדנאי תנרי Viri Midjanitæ mercatores, Hebr. סחרים Gen. 37. 28. וסחרת תנריא Et negotiationem mercatorum, Hebr. ומסחר הרכלים In via mercatorum, Eccles. 7. vers. 20. יפלגוניה בין תנריא Divident eum inter mercatores, Hebr. בין כנענים, Job. 40. 25. ועל תנרי ימא Et super negotiatores marinos, Esth. 10. 1. תנרי מלכא Mercatores regis, 1. Reg. 10. 28. אנון תנרד Cum Affixo, Isti fuerunt mercatores tui, Ezech. 27. vers. 13. אסנית תנרד מכוכבי שמיא Multiplicasti mercatores tuos præ stellis cæli, Nah. 3. v. 16. די תנריא Cujus mercatores sunt principes, Hebr. כנעניא, Jesa. 23. 8.*

תנריא *Mercatura: Neque erit exercens mercaturam amplius, Zach. 14. vers. 21.*

תנרותא *Negotiatio, Mercatura: Quædam habent Chirek ab initio, sed ea forma huic significato minus commoda est. אולא ליה תנרותא Abit sibi mercatura, Hebr. מחיר Pretium, Proverb. 17. 16. ונריא לתנרותך Et agnus ad negotiationem tuam, Proverb. 27. v. 26. דמכנא Quia melior est negotiatio ejus quàm negotiatio argenti, Hebraicè טוב סחרה Proverb. 3. 14. Libri Veneti in his habent insertum י post ת primum, quo indicatur vocalis Chirek, aliàs præstaret legi cum Pathach ab initio. Nam cum Chirek aliter significat, ut sequitur mox: דמכתא תנרותה Quia melior est negotiatio ejus, Prover. 31. 18. ubi legendum דמכנא ut Prov. 3. 14. & alibi.*

II. תנר *Litigare, Contendere, Rixari. Imperativus Aphel, אתנר vel Ithpehal, בברי תנרתי Litigato, Litem instruito, vel אתנר Litem fac*

cum authoribus litem meam, id est, cum adversariis litigantibus contra me, Psal. 35. 1. pro Hebr. ריבה יהוה את יריבי.

תנרתי *Lis, Contentio, Rixa: מנרי תנרא Excitat litem, Hebr. ינרה מרון, Proverb. 15. v. 18. ישתק תנריא Conticescit lis, Proverb. 26. vers. 20. ותנרא דלא ידעית Et litem quam nesciebam, scrutabar, Job. 29. 16. Construct. מתנרת לישינא A contentione linguarum, à linguis contentiosis, Hebraicè מריב Psal. 31. 21. Cum Affixo, במרי תנרתי ut paulò antè. לתנרתי In litem meam, scilic. evigila, Hebr. לריבי, Psal. 35. v. 23. Plurale masc. בכל זמן תנרי רמי Omni tempore lites projicit, Hebr. מדינים, Proverb. 6. 14. ומן דמי תנרי בין אחי Et is qui projicit lites inter fratres, Prover. 6. 19. Excitat lites, Hebr. מרון, Proverb. 16. 28. לites tollit fors, Hebr. מדינים, Proverb. 18. 18. תנרי דאתתא Lites mulieris, Proverb. 19. 13. ולמן תנרי Et cui sunt lites? Prov. 23. 29. צורבא מרבנא אנה שרו לי תנראי, Apud Talmudicos, Philosophus, Doctor ego sum: solve, expedite vel decernite litem meam primò, Nedarim folio 62. col. 1. שרי ליה הגריה Solve ipsi causam ejus, id est, Expedito eum, Absolve eum, Kiddusch. fol. 70. col. 2. Mos Gemara, inquit R. Salomon, est, dicere, Solvere, vel Expedire litem alicujus, cum quis alicujus petitioni illicò satisfacit, & eum absolvit. מנניא ליה אארעא ומרמיא ליה תנריא Cubare facit eum in terra, & causatur ipsi lites, Jevam. fol. 63. col. 1.*

תנור *Idem, apud Rabbinos.*

תנרנא *Litigiosus, Rixosus, Contentiosus: Et vir litigiosus, Proverb. 26. v. 21. ופסק לתנרנא Producit contentiosum, Prov. 22. v. 10. מן אתתא תנרניתא Præ muliere litigatrice, Prov. 21. 10. Sic vers. 19. מלמעמר עם Quàm habitare cum muliere contentiosa, Proverb. 25. 24. דיכנא אתתא תנרניתא Sic mulier rixosa quæ litigat, Prov. 27. vers. 15.*

תנרנא *Vasis nomen, Amphora: שרנחו בתנרנא Funde ea in amphoram, Talm. Bechoroth folio 9. col. 1. Quidam libri legunt אנרנא, alii תינארנא.*

תנרנא *Scipio, Baculus: Apud Talmudicos, סבי Senes euntes ad scipionem, Taanith fol. 6. 2. & Bava mezia fol. 21. 2. Sic in Targum, תנרד תריצא ואורייתך Baculus tuus rectus & Lex tua consolantur me, Psal. 23. 4. Est pro Hebraeo שבת quod & Sceptrum & Baculum significat. Pro Sceptro in libro Esther dicitur in Targum תנרא per ד in medio: sic etiam pro Baculo quidam legunt, ut author Aruch in גר tertio citat præcedentem locum Psalms.*

תד *Uber, Mamma, Mammilla. Usurpatur tantum pluraliter sive dualiter: ותדין יבשין Et ubera flaccida, Hebr. ושדים צמקים, Hof. 9. 14. Vulgò scribitur תדין. Melius dualiter legitur, ut positum, quod liquet ex sequenti forma constructa, que scribitur per duplex י. At à תדין constructa forma est תדיי cum י unico: Super ubera matris meæ, Psalm. 22. 10. וינקי תדיי Et sugentes ubera, Joel. 2. v. 16. ומה תדיי ארום אוניק. Et quid ubera, ut fugerem? Job. 3. 10. בתדיי ראמיה. In uberibus matris suæ, Cantic. 8. v. 1. Cum Affixo, שלען תדייהו Extrahunt mammas suas, Thren. 4. 3. ומעוכיא מן בית תדייהו Et monilia de loco uberum ipsarum, Numer. 31. 50. in Targ. Jeruschalmi. Pro בית in Aruch scribitur ביי quod etiam potest esse pro בין Inter. Est ex Hebræo שד, commutato ש in ה. Semel pro eo usurpatur Hebræum דד, ut suo loco videre est. Quæ in Jesaja & Ezechiele sunt, aliter redduntur.*

* *Theudus, Theudas, nomen proprium viri. Ejus mentio apud Talmudicos in Pesach. cap. 4. fol. 53. 1. & Beza cap. 2. fol. 23. 1. אמר ר' יוסי תודוס איש רומי הנהיג את בני רומי לאכול גרמים מקולסים כלילי פסחים שלחו לו אלמלא תודוס אתה גזרנו עליך נדווי Dixit R. Jose; Theudas vir Romanus (Israelita) assuefecit Romanenses (scil. Israelitas) ut comederent hedos galeatos (de hac voce vide in קלס) in noctibus Paschatum. Miserunt ad ipsum (Sapientes, & dixerunt ei;) Nisi Theudas esses, decerneremus contra te anathema, eo quod comedere facias Israelitas sancta extra terram (Israelis scil. quod prohibitum.) Glossa; Theudas fuit Israelita prestantissimus Romæ. Alia glossa; Fuit Sapiens magnus & celebris. Eadem historia legitur etiam in Talmud Hier. Pesach. cap. 7. & Beza cap. 2. ubi additur; מהו תודוס אמר ר' חנניה היה משלה פרנסתהון דרבנן לא נמצאת מביא את הרבים לירי אכילת קרשים בחוץ שכל המביא את הרבים לירי אכילת קרשים בחוץ צריך נדווי Quis igitur fuit Theudas? (hoc est, quemdam ergo fuerunt ejus merita, quod non excommunicarint eum?) Fuit mittens vel subministrans alimenta Rabbiniis. Sed annon fuit adducens multos, ut comederent sancta extra terram? Omnis autem qui hoc facit, est excommunicandus (Proinde, adjicit glossa, nisi fuisset Theudas, vir ille insignis & eximius, excommunicassent eum.) In Talmud Babyl. Pesachim folio 53. col. 2. sequitur; איבעיא להו תודוס איש רומי גברא רבא הוה או בעל אנרופון Quæsitum fuit, an Theudas Romanus fuerit vir magnus (ut honoris causâ eum non excommunicarint) aut robustus & potens (ut ex timore illud non fecerint?) Veni & audi (quod scilicet vir magnus & sapiens fuerit:) Nam & hanc insuper*

Theudas Romanus quæstionem enodasse fertur; Quid viderint Mischaël, Chananius & Asarias, quod seipfos morti exposuerint in fornace ignis pro sanctificatione nominis Divini? Argumentati sunt nempe à minori ad majus, à ranis ad semetipfos. De ranis, quibus sanctificatio nominis Divini non est imperata, scriptum est; Et venient in domum tuam, & in furnos tuos, & in matras tuas, Exod. 8. 3. Nam quo tempore reperiuntur matræ juxta furnos? quando furnus est calidus; Nos ergo quanto magis id agere decet, qui mandatum habemus de sanctificando nomine Divino? Rabbi Jose bar Abin dixit; היה מטיל מלאי לכיס של תה Injecit negotiationem in crumenam sapientum, (hoc est, subministravit ipsis media, quibus aliquid lucrari & se inde sustentare possent.) Quicumq; autem hoc facit, meretur ut sedeat in Academia superiore, &c. Hoc est quod aliis verbis supra ex Talmud Hierosolymitano adductum fuit; Fuit mittens alimenta Rabbiniis. Hactenus Talmud. In Juchasin fol. 105. col. 2. refertur hic Theudas inter Amorrhæos. Videant nunc alii, an hic sit Theudas vel Luca in Actis cap. 5. v. 36. vel Josephi, Antiq. Judaic. lib. 20. cap. 2. vel alius ab utroque?

תדר *Jugiter, Continuo: Juge, Perpetuum, Continuum: בוצינא תדירא Ad accendendum lucernam perpetuam, Hebr. נר תמיד, Exod. 27. 20. עלת תדירא Holocaustum juge, Exod. 29. 42. קטורת בוסמן תדירא Suffimentum aromaticum juge, Exod. 30. 8. אשתא תדירא Ignis perpetuus, Levit. 6. 6. ולחמא תדירא Et panis continuus, Numer. 4. 7. ומנחתא תדירא Et oblatio jugis, Numer. 4. 16. קדם יי תדירא Coram Domino jugiter, Exod. 28. 30. שויתי יי לקובלי תדירא Posui Dominum coram me jugiter, Psalm. 16. 8. דטב לביה משקיא תדירא Animus bonus est convivium juge, Prov. 15. 15. בתדירא Jugiter, Hab. 1. 17. Rabbini hinc formant verbum התדיר Continuate, jugiter & continuo aliquid facere. Similiter à תמיד dicunt התמיד.*

תהב *Quæ Aruch ex forma hac adducit, scribuntur apud Talmudicos in medio per ה. Vide תהב.*

תהרה *Pœnitere, Pœnitentiâ duci, Dolere ob facta priora. Præteritum, תהיה על עובדי Pœnituit me operum meorum, vel, Pœnitentiâ ductus sum, Cant. 5. 5. ותהיה בלבי ותבית Et pœnitentiâ ductus sum in animo meo, & reversus sum, Eccles. 2. 19. ולא תהיה על חובקא Neque pœnitentiâ ducta fuit propter peccata sua, Thren. 1. 9. Participium, וכתר בן תהא Et postea pœnitens fuerit, pœnitentiâ ductus fuerit, Lev. 5. 5. in Jonathan. ותהיה תהי מן קדם יי Et pœnituerit Dominum,*

num, Hebr. וַיִּנְחַם, Genes. 6. 6. in Targ. Jeruschalmi. In editis libris legitur וַיִּנְחַם יְהוָה. Est pœnitens, Deuter. 32. 36. in Jonathane, pro Heb. וַיִּתְנַחֵם, & sic Targum Hieros. וַיִּתְנַחֵם. Prævè in libris legitur תָּהוּן. Apud Talmudicos, כְּדוּ תְהִיִּת אִמְרָ לִיָּהּ לֵאמֹר Jamne pœnitentiâ duceris, pœnitet te, doles? respondit ipsi, non, Nedarim fol. 21. 2. Pœnitet eum de prioribus, Kiddusch. fol. 40. 2. Hinc in R. Davide Jer. 31. v. 19. in Comment. בעל תשובה אין תשובה לא תהיה תוהא ונחם על הראשונות Qui pœnitentiam agit, pœnitentia ejus non est perfecta, nisi doleat & pœniteat eum priorum delictorum.

Pœnitentia, Dolor facti sive ob dictum vel factum. Sic editum in libris, cum tamen hæc forma in Chaldaismo sit inusitata. Præstaret legi תָּהוּן per Apocôpam pro תָּהוּת, quæ forma frequens est: Sitque pœnitentia apud te super malum, quod prolocutus es inferre populo tuo, Exod. 32. 12. pro Heb. וַיִּתְנַחֵם, in Jonathane. Et fuit pœnitentia apud Dominum, pœnituit Dominum mali, Hebr. וַיִּתְנַחֵם, ibid. vers. 14.

II. Stupere, Obstupescere, Expavescere, Pavore & stupore corripitur; Item Mirari, Admirari valde & cum stupore. Apud Talmudicos, תָּהוּן בִּירָה, נַחְדָּעוּ אֵת בֵּית ר' אֱלִיעֶזֶר Obstupuerunt, vel, Mirati fuerunt de eo Nahardeenses, obstupuit de eo R. Elieser, Eruvin fol. 66. col. 1. Quando pavore aliquo corripuntur, naz: ræatus votum faciunt: vel juxta alios, Quando pœnitentiâ ducuntur malorum operum, Nedarim fol. 9. 2. Quia mirantur de iis homines, Pefachim fol. 50. 2. שארם תוהא ומשתומם Quòd homo miratur & obstupescit de vastitate ejus, R. Salom. Genes. 1. v. 2. Sapius hoc usu dicitur תָּהוּן.

III. Vastum, rude, inane, informe, nihili & nullius usus esse, quomodo תָּהוּן Hebræum, in Targum per לְמַא נִבְלִי & nullius usus, explicatur, 1. Sam. 12. v. 21. & Job. 12. 24. & 26. v. 7. & alibi. Sic terra dicitur fuisse in initio תָּהוּן וְכָהוּן Res vasta & rudis, informis & inculta. Hinc in Bereschith rabba sect. 2. Simile est regi, qui emit duos servos, unum ut aleretur ex thesauro regis, alterum ut labore victum sibi pararet, יָשַׁב לוֹ אוֹתוֹ תוהא, sedebat sibi iste vastus & vacuus, sic erat terra vasta & inanis. Item, הֵיטָה עֵרַת מִנִּיקְתּוֹ תוהא וְכָהוּן Erat nutrix ejus inanis & nihili fœmina.

Vastum, Inane, rude & informe: תָּהוּן Fuit mundus informis & inanis, Gen. 12. vers. 42. in Targ. Hierosolymit. Fœmininum,

Et terra erat vasta & inanis, Hebr. תָּהוּן וְכָהוּן, Genes. 1. 2. in Targum Jonathanis & Hierosolymitano. Prius mox explicatur צָרִיָּה Vasta, ab hominibus; alterum, צָרִיָּה וְרִיקָנִיָּה Inanis & vacua à bestiis & animantibus. Sic תָּהוּן Jesa. 24. v. 10. in Targum redditur per צָרִיָּה Vastata, vasta. Et תָּהוּן וְכָהוּן Jerem. 4. 23. צָרִיָּה וְרִיקָנִיָּה.

IV. Odorari, odorando Degustare, ut vini bonitas vel pravitas odore percipiatur. Apud Talmudicos, תָּהוּן הוּוּ תָּהוּן בְּאִמְרָאֵי רַחֲמֵי Fuit degustans in cellis vinariis, Kethubhoth fol. 105. col. 1. Fiebatur id odore, naribus ad os supremum vasis apposito, an vivum vel languidum, num acetosum vel corruptum vinum esset. Glossa, תָּהוּן, id est, מְרִיחַ Odorans: פּוֹק תָּהוּן לִיָּהּ בְּקַנְקִיָּה Prodi, odorator ipsi cantharum ejus, num scilicet vinum aut acetum contineat, Bava bathra fol. 22. col. 1. Metaphoricè pro, Explorato ipsum proposita aliquâ questione, num Rabbi sive Doctor sit, an verò plebejus. Sic תָּהוּן לִיָּהּ אִקְנִיָּה, eodem sensu, Schabbas fol. 108. 1.

Odor vini: תִּיהָא דִּינָא Odor: תִּיהָא תִּיהָא בית תִּיהָא Domus, locus odoris. Sic appellatur os supremum vasis vinarii: רַב יוֹחֵן שְׂתִיָּה עַד רַנְפִּיק Raf Jochanan bibebat (eo scilicet die, quo venam secabat) donec odor vini egrederetur ex auribus ejus, Schabbas fol. 129. 1.

עַל אִפִּי תְהוּם תְהוּם תְהוּם תְהוּם Abyssus, Vorago: תְהוּם In superficie abyssi, Genes. 1. 2. כָּל מְבוּעֵי תְהוּם רַבָּא Omnes fontes abyssi magnæ, Genes. 7. 11. תְהוּם עֲלָאָה לְתְהוּם אֶרְעָא קְרִי Abyssus superior ad abyssum inferiorem clamat, Psalm. 42. 8. מְבוּעֵי עֵינָן וְתְהוּם Scaturigines fontium & abyssorum, Deuter. 8. vers. 7. קְפּוּ תְהוּם Concreverunt abyssi, Exod. 15. v. 8. תְהוּם אֶרְעָאֵי Abyssus finduntur, Proverb. 3. 20. תְהוּם אֶרְעָאֵי תְהוּם אֶרְעָאֵי Abyssus operuerunt eos, Exod. 15. v. 5. בְּאִפּוֹתֵיקֵי תְהוּם In apothecis abyssorum, Psalm. 33. 7. יִתְרַנּוּן תְהוּם Commovebuntur abyssi, Psalm. 77. 17. כִּד בְּתְהוּם רַבְרָבָן Quasi in abyssis maximis, Psalm. 78. 15. וְעֵרַת אֶרְעָאֵי Et ex abyssis infimis, Psalm. 71. v. 20. Quidam illud legunt singulariter, אֶרְעָאֵי תְהוּם. Apud Talmudicos, נִטְמָא טוּמְאַת הַתְהוּם Si immundus fuerit immunditiâ abyssi, id est, immunditiâ occultâ & incognitâ propter mortuum, Pefach. cap. 7. & Nasir cap. 9. ubi vide Gemaram fol. 63. 1.

תְהוּם תְהוּם Thalamus, Conclave, Cubiculum. Respondet Hebræo תְהוּם, & interdum pro תְהוּם ponitur. Legitur tantum Ezechielis 40. תְהוּם קְנִיָּה Et thalamus calami unius longitudine erat, Ezech. 40. 7. Plurale, תְהוּם Et inter thalamos,

thalamos, ibidem. וּכְיוֹן סְתוּמֵי לְתוּבָי Et fenestras clausæ erant thalamis, v.16. *Constr.* וְתוּי תְרַעַא Et thalami portæ, v.10. *Cum Aff.* תוּוּהי Thalami ejus, v.36. וְתוּוּהי תְלַתָּא Et thalami ejus tres, vers.21.

Idem: תָּוּן תָּוּן תָּוּן Et ingressus est in civitatem, (& abdidit se) in conclave intra conclave, id est, in intimum & abditissimum, Hebr. חָרַר בְּחָרַר, 1. Reg. 20. 30. רֵאתָ עָלַל תָּוּן Quum tu ingredieris de conclavi in conclave ut occulteste, 1. Reg. 22. v. 25. *Plur.* וּמְתוּנָי חֲרֹת מוֹתָי Et è conclavibus erit horror mortis, Deuter. 32. v. 25. *Apud Talmudicos,* יְחוּרָאי Judæi in penetralibus cordis sedent, Nidda fol. 20. 2. q. d. Omnia etiam occultissima ipsis sunt cognita, omnis sapientia in illis reperitur.

תוּב *Redire, Reverti; Convertere se, Converti; Avertere se, Averti, quando cum Præpositione מן sive מ construitur. Respondet Hebræo שׁוּב.* *Præteritum,* וְאַבְרָהָם חָבַב לְאַתְרֵיהּ Et Abrahamus reversus est in locum suum, Genes. 18. v. 33. וְחָבַב לְאַרְעָא דְמִצְרַיִם Et rediit in terram Ægypti, Exod. 4. v. 20. וְחָבַב דְּתַבְּרָא Cùm reverteretur, Gen. 14. 17. וְחָבַב דְּתַבְּרָא Et ecce reversa fuit, eratque ut reliqua caro ejus, Exod. 4. 7. וְחָבַב לְתוּבָא Et revertatur ad eum in arcam, Gen. 8. 9. וְחָבַב דְּתַבְּרָא Quæ reversa est & cõversatur, sive Judaismum profitetur cum Noomi, Ruth. 2. 6. וְחָבַב מִן תְּקוּף אֲוֵרְתִי אֲוֵרְתִי Et avertisti te ab accerbitate iræ tuæ, Psal. 85. v. 4. וְחָבַב לְחֵמָא Et rediisti & comediisti panem, 1. Reg. 13. 22. וְחָבַב וּקְפִית עֵינַי Et redii & elevavi oculos meos, Zach. 5. v. 1. וְחָבַב אֲבִיחָא Reversi sunt, converterunt se ad peccata patrum suorum, Jere. 11. 10. וְחָבַב מֵאָרְצָא Et redierunt, averterunt se aquæ à terra, Gen. 8. 3. וְחָבַב עָלָא In quam reversi sunt, Ezech. 38. 8. וְחָבַב מִבְּתַר פּוֹלְחָנָא דֵּי אֲוֵרְתִי Avertistis vos à cultu Domini, Num. 14. 43. וְחָבַב וּבְכִיתוּן Et conversi flevistis corâ Domino, Deuter. 1. 45. וְחָבַב דְּנִין תְּרַמִּין וּמְנִין Rediimus his duobus temporibus, Genes. 43. 10. *Participium,* וְחָבַב Et egressus est egrediendo, & revertatur, Genes. 8. 7. וְחָבַב אֲתוּן תּוּבִין Si cum toto animo vestro vos revertamini, 1. Sam. 7. 3. וְחָבַב אֲזוּלִין וְחָבַבִּין Ibant & revertabantur, Genes. 8. v. 3. וְחָבַב לְתוּבָא Fuit revertens, revertatur in gynæceum, Esth. 2. 14. *Infinitivus,* וְחָבַב לְתוּבָא Revertendo revertar ad te, Genes. 18. 10. וְחָבַב אֲוֵרְתִי לְתוּבָא Et non pergebat reverti ad eum ulterius, Genes. 8. 12. וְחָבַב לְתַרְמָא Et in redeundo ipsum, cùm rediret Ramam, 1. Sam. 7. v. 17. *Imperativus,* וְחָבַב לְאַרְעָא אֲבִיחָא Redi ad terram patrum tuorum, Genes. 31. v. 13. וְחָבַב Et revertere, ibid. vers. 3. וְחָבַב לְתוּבָא Revertimini,

emite nobis parum frumenti, Genes. 43. 2. וְחָבַב לְתוּבָא Et revertimini de porta una in alteram, Exod. 32. 27. וְחָבַב לְתוּבָא דִּישְׂרָאֵל Revertere Synagoga Israël, Jere. 31. 21. וְחָבַב לְתוּבָא Revertere anima mea in domum requiei tuæ, Psal. 116. v. 7. וְחָבַב לְתוּבָא Revertimini quæq; ad domum matris suæ, Ruth. 1. 8. *Futur.* וְחָבַב לְתוּבָא Revertendo revertar ad te, Genes. 18. v. 10. וְחָבַב לְתוּבָא Et revertar in pace ad domum patris mei, Genes. 28. 21. וְחָבַב לְתוּבָא Et non reverteris per viam per quam accessisti, 1. Reg. 13. 9. וְחָבַב לְתוּבָא Revertar ad cultum Domini, Deut. 4. 30. וְחָבַב לְתוּבָא Quia reverteris in terram, Genes. 3. 19. וְחָבַב לְתוּבָא Et revertar ad civitates tuas istas, Jerem. 31. 21. וְחָבַב לְתוּבָא Et splendor meus reversus fuit in me, Dan. 4. v. 33. וְחָבַב לְתוּבָא Qui timidus est & pavidus, revertatur, Judic. 7. v. 3. וְחָבַב לְתוּבָא Revertatur domum suam, Deut. 20. 5. וְחָבַב לְתוּבָא Donec convertat se, avertatur ira fratris tui, Gen. 27. 44. וְחָבַב לְתוּבָא Revertatur nunc anima pueri hujus in viscera ejus, 1. Reg. 17. v. 21. וְחָבַב לְתוּבָא Et revertatur in domum paternam suam, Levit. 22. 13. וְחָבַב לְתוּבָא Donec revertamur ad vos, Exod. 24. 14. וְחָבַב לְתוּבָא Et revertemur ad vos, Genes. 22. 5. וְחָבַב לְתוּבָא Et quisque ad familiam suam revertimini, Levit. 25. 10. וְחָבַב לְתוּבָא Et revertimini quisque ad hæreditatem suam, Deuter. 3. 20. וְחָבַב לְתוּבָא Ut revertamini ad Legem, Jesa. 30. v. 15. וְחָבַב לְתוּבָא Revertentur huc, Gen. 15. 16. וְחָבַב לְתוּבָא Et revertantur, Exod. 14. v. 2. *Aphel,* וְחָבַב לְתוּבָא *Redire, Reverti fecit, quod deinceps per varia exponi potest, nempe Reducere, Reddere, Restituere, Referre, Reponere: Convertere.* Ad verba vel sermonem relatum, est Respondere, Hebr. וְחָבַב לְתוּבָא quando pro Respondere sumuntur. Ad cibum relatum, est Vomere, Evomere. *Præterit.* וְחָבַב לְתוּבָא Et possessionem suam, facultates suas reducebat, Genes. 14. v. 16. וְחָבַב לְתוּבָא Quid respondit Dominus? Hebr. וְחָבַב לְתוּבָא, Jerem. 23. 35. וְחָבַב לְתוּבָא Respondit consilium & rationem, Dan. 2. vers. 14. וְחָבַב לְתוּבָא Avertit excandescentiam meam, Numer. 25. 11. וְחָבַב לְתוּבָא Et reduxit omnem possessionem, Genes. 14. 16. וְחָבַב לְתוּבָא Et respondit juvenis ille, Ruth. 2. vers. 6. וְחָבַב לְתוּבָא Et reduxit illud, 1. Regum 13. vers. 29. וְחָבַב לְתוּבָא Quem reduxerat, ibid. vers. 20. וְחָבַב לְתוּבָא Et restituet eam domui Jehudæ, 2. Regum 14. vers. 22. וְחָבַב לְתוּבָא Et reduxit me ad portam domus, Ezech. 47. vers. 1. וְחָבַב לְתוּבָא Quid respondit tibi Dominus? Jeremias 23. vers. 37. וְחָבַב לְתוּבָא Et nihil respondit, 1. Samuel. 4. 20. וְחָבַב לְתוּבָא Et respondit Rachel, Genes. 31. v. 14.

Reduxisti captivitatem Jacobi, Psal. 85. 2. **ואתיבית יתיה פתנמא** Et respondi ei verbum, retuli ipsi responsum, Jos. 14. v. 7. **ולא אתיבו** Et non responderunt ei populus verbum ullum, 1. Reg. 18. 21. **ואתיבו פלשתאי** Reduxerunt Philistæi arcam, 1. Sam. 6. 21. **ואתיבו יתהון** Et responderunt eis verbum, Num. 13. 27. **ואתיבוהו** Et responderunt ei, 1. Sam. 17. vers. 30. **ואתיבונון מארהתהון בישתא** Et averterint eos à viis suis malis, Jer. 23. 22. Sic legendum. **וכנמא פתנמא** Et hujusmodi verbum responderunt nobis, Esræ 5. 11. **ואתכתון גבר ית עבריה** Et reduxistis quisque servum suum, Jer. 34. 16. **ואתיבנא יתיה בידנא** Et retulimus eam manibus nostris, Genes. 43. vers. 21. **ואתיבנתי לך** Reduximus eam tibi ex terra Canaan, Genes. 44. 8. **ואם ליתך מתיב** Et si non restitueris tu, Genes. 20. 7. **ואורייתא** Reducens improbos ad Legem, Jesa. 58. 12. **ואלחמא** Respondebat verbum, Ezech. 9. 11. **ואכלתא מתיבת ליה** Et cibum quem comedisti, evomes eum, Proverb. 23. 8. pro Hebr. **תקיאנור** Evomeseum. Vomere enim est cibum redde-
 re. **Plurale**, **ואתיבין ית אבנא** Et reduxerunt lapidem super os putei, Genes. 29. v. 3. **Fæmininum**, **ואתיבא** Etiam ipsa sapienter respondebat, Judic. 5. v. 29. **ואתיבא נפש** Convertens animam, Psalm. 19. 8. **Plurale**, **ואתיבין לי** Propterea cogitationes meæ respondent mihi, vel, reducant me ad loquendum, Job. 20. 2. **ואתיבנני** Si reducendo reduce-
 rit me Dominus Hierosolymam, 2. Sam. 15. v. 8. **ואתיבא חתיב ליה** Reddendo reddes ei pignus, Deuter. 24. v. 13. **ואתיבא** Ad conv. tendum domum Jacob ad cultum ejus, Jesa. 49. 5. **ואתיבא** Et ad restituendam pecuniam ipsorum, Gen. 49. v. 25. **ואתיבא ית איוב** A respondendo Jobo, Jobi 32. 1. **ואתיבא אתיב ית ברך** Num reducendo reducecam filium tuum? Genes. 24. 5. **ואתיבתי גלות** In reducendo me, cum reduce-ro captivita-
 tem populi mei, Hof. 6. 11. **ואתיבתי לות אבוהי** Ad reducendum eum ad patrem suum, Gen. 37. 22. **ואתיבתי** Ad reducendum eam, Judic. 19. 3. **ואתיבתי** Ad respondendum tibi, Dan. 3. 16. **ואתיבתי** Ad non reducendum me, ut non reducecas me, vel, reducecar, Jer. 38. 26. **ואתיבתי לות** Ad reducendum eos in pace in domos suas, Jesa. 28. v. 6. **Imperativ.** **ואתיב אתה גבר** Redde uxorem viri, Genes. 20. 7. **ואם אית מלין אתיב יתי** Si habes verba, respondeto mihi, Job. 33. 32. **ואתיב יהוה ית** Reduc Domine captivitatem ipsorum, Psal. 126. 4. **ואתיב לי פתנמא** Et responde mihi verbum, Genes. 37. 14. **ואתיבתי עקד לביתך** Reduc eum tecum domum tuam, 1. Reg. 13. 18. **ואתיבתי לות אמן**

ואתיבו Et reduci ipsum ad Amon, 1. Regum 22. 26. **ואתיבו** Et reducite vos rebelles in animum, Jesa. 46. 8. **ואתיבתי פתנמא** Quid respondebo mittenti me verbum? 2. Sam. 24. 13. **ואתיבתי** Et respondebo vobis verbum, Numer. 22. 8. **ואתיב ית ישראל** Et reducecam Israëlem in locum ipsorum, Jere. 50. 19. **ואתיבנך** Et ego restituam eum tibi, Gen. 42. 37. **ואתיבנך לארעא הווא** Et reducecam te ad terram hanc, Genes. 28. 15. **ואתיבנך** Et reducecam eos, quemque in terram suam, Jere. 12. 15. **ואתיבנך** Ne reducecas filium meum eo, Genes. 24. 6. **ואתיבנך ליה** Ne avertito faciem meam, 1. Reg. 2. 20. **ואתיבנך ליה** Et restitues eum ipsi, Deuter. 22. 2. **ואתיבנך** Si potes, respondeto mihi, Job. 33. v. 5. **ואתיבנך** Neque facias ut redeam in domum Jonathanis, Jere. 37. vers. 20. **ואתיבנך לארעא** Et reduces eos in terram, 1. Reg. 8. 33. **ואתיבנך ליה** Non avertes faciem meam, id est, nolito mihi denegare, 1. Reg. 2. 16. **ואתיבנך ליה** Et reddendo reddet nobis omne malum, id est, rependet, ulciscetur omne ma-
 lum sibi à nobis illatum, Genes. 50. v. 15. **ואתיבנך** Quando reducecrist majestatem suam Tzionem, Jesa. 52. v. 8. **ואתיבנך ליה** Et reddet Dominus mihi bonum, 2. Sam. 16. 12. **ואתיבנך ליה** Non respondebit ei unum ex mille, Job. 9. 3. **ואתיבנך ליה** Quid faciet restituere eum? Jobi 9. v. 12. **ואתיבנך על שמושך** Restituet te ad officium tuum, Genes. 40. 13. **ואתיבנך ליה** Reducendo reducecet me Dominus in Jerusalem, 2. Sam. 15. 8. **ואתיבנך ליה** Quod reddamus coram ipso, 1. Sam. 6. 4. **ואתיבנך ליה** Reducendo reddetis ipsi, 1. Sam. 6. 3. **ואתיבנך ליה** Tunc retulerunt, Esræ 5. 5. **ואתיבנך ליה** Die hoc restituent mihi, 2. Sam. 16. 3. **ואתיבנך ליה** Et reducent ad animam suam, 1. Reg. 8. 47. **ואתיבנך ליה** Restituunto, Esræ 6. 5. ubi ה characteristicum conjugationis, ex forma Hebræorum, est expressum. **ואתיבנך ליה** Et reddent panem vestrum cum pondere, Levit. 26. v. 26. **ואתיבנך ליה** Restituta est pecunia mea, Genes. 42. 28. **ואתיבנך ליה** Et reductus est Moses & Aharon, Esræ 10. v. 8. **ואתיבנך ליה** Quæ restituta est in ore saccorum vestrorum, Genes. 43. 12. sic vers. 18. **ואתיבנך ליה** Veneta hic mendosa sunt. Possit etiam legi **ואתיבנך ליה** vel **ואתיבנך ליה**, quomodo ab **ואתיבנך ליה** in Ithpehal alibi reperitur, ut illic videre est. **ואתיבנך ליה** Orans, ipse responsum accipit, exauditur, Hebr. **ואתיבנך ליה** Jesa. 53. v. 7. **ואתיבנך ליה** Reducuntur ex Babylonia, Jerem. 27. 16. **ואתיבנך ליה** Nec respondebor,

spondebor, responsum accipiam, exaudiar, Hebraicè אענה, Job. 19. 7. לא תחוב Non responsum accipiat, Jobi 11. 2. Alia hujusformæ, & alterius significationis vide in יתב.

Apud Talmudicos, אהיב Dare, Reddere: דעבר Qui במברא נתיב חד וזוה דלא עבר במכר נתיבא תרי trāsit (naviculā) vadum, dabit unum florenum: qui non transit naviculā vadum, dabit duos, Sanhedr. fol. 109. col. 2. Fortè est radix ejus יתב aut alia: מאי קא מחייב לה למיתב: Quid tenetur ipsi dare?

Reversio, Reditus: Pœnitentia, Resipiscencia, conversio à malo ad bonum: Responso: Quod non esset reiponsio in ore trium istorum virorum, Hebr. מענה, Job. 32. v. 5. דלא אשכחו תיובתא Quod non invenirent responsum, ibid. vers. 3. שלמתא Et convertemur conversione perfectā, Thr. 5. v. 21. ולא יתב בתיובתא Neque residet in resipiscencia, Eccles. 1. 18. מטול תיובתא באנשי שקרא Propter responsohem hominum falsorum, Job. 34. 36. In Hebræo est תשבת plurale, cui rectè responderet תיובתא. Sed ablatis punctis vocalibus, potuit in Hebræo etiā legi תשבת ex forma singulari, quomodo paraphrastes ille accepit. ותיובתיו Et responsohes vestra, Hebr. ותשובתיכם, Job. 21. v. 34. אקבלנו בתיובתהון Recipiam eos in pœnitentia ipsorum, Hos. 14. 5. Vocem Hebræam משובה accepit in bonum, quæ aliàs in malum accipitur, pro Aversione.

Aversio. Respondet Hebræo שובבה Aversa, Rebellis, quod Nomen est ex Pihel, unde Chaldaicum similiter ex Pabel cum Dages rectè notatum, ad differentiam antecedentis significationis. Plurale, דסגיאן תיובתהא Quod multæ sunt aversiones ejus, Jerem. 31. 22. תקיפון תיובתהון Validæ sunt aversiones ipsorum, Jere. 5. 6.

Vomitus, quasi cibi Reductio & ejectio ex stomacho, cibi Redditio: ומרשרש בתיוביה Et volutat se in vomitu suo, Jesa. 19. 14. Veneta hîc mendosa sunt: היך כלבא דהפיד על תיוביה: Sicut canis qui redit ad vomitum suum, Prov. 26. 11.

Pœnitentia, Resipiscencia, Conversio: דלמא Penitentiam, Genes. 6. 3. Si fortè egerint pœnitentiam, Genes. 18. 21. in Targ Hieros. אגרה פœnitentiam, Genes. 18. 21. Ordinasti resipiscenciam, Psal. 90. v. 2. רשעיא דעברו תיובא Impii qui egerint pœnitentiam, Job. 3. 17. דלא עבר תיובא Qui non agit pœnitentiam, Psal. 50. 16. Est pro Hebræo תשובה, commutatis ת ו ש.

Unde מתובת, Jud. 5. quod vide in יתב.

Amplius, Iterum, Denuò, Rursus, Adhuc, Demceps, Ulterius. Porro Hierosolymitanè

sic dicitur pro עור cui in paraphrastis Hierosolymitanis respondet, & aliàs absolutè usurpatur: לזמן יומין Ad tempus dierum adhuc septem, Gen. 7. v. 4. in Jonath. ולא יתקרי טוב ית שמך Et non vocabitur amplius nomen tuum, Hebr. ולא יקרא עוד, Genes. 7. 5. Jon. ולא יתקרי טוב לחיי עלמא Ut vivat adhuc vitam eternam, Psal. 49. 10. לחכימא ויתחכם טוב. Doce sapientem & sapiet amplius, Proverb. 9. 9. לא יתוב טוב לביתיה Non revertetur amplius domum suam, Job. 7. v. 10. Sic notat Elias Hebræum in Jobo, Psalmis & Proverbiis hoc sensu semper transferri. Sic & Talmudicis frequentissimum est, & sæpissimè per Apocopam תו pro טוב: תו לא מרי, Amplius nihil est. ותו Et amplius, præterea. Compositum, in lingua Hierosolymitana, תובן Iterum, Amplius propter nos, id est, טוב בן, Talm. Hierosol. Bava metzia cap. 2. לעי טובן Nō habes opus laborare vel defatigari amplius propter nos. Rabbini dicunt טוב, quia Verbum טוב sic aliquando Adverbialiter usurpatur: ut, Redierunt & fleverunt, Numer. 11. id est, rursus fleverunt.

Porro apud Talmudicos ex superiori radice frequentissimè invenitur מתבי Respondeo ego, Insto, Regero, Excipio. Usus ejus est, quando opponens sive interrogans ad datam responsohem aliam auctoritatem vel Mischnæ, vel Baraitæ, vel loci Scripturæ regerit, cui Respondens se opponere non potest. Judæi Germanicè explicant, Ich will dich aber davon fragen/ Interrogabo autem te de eo, & oppono id. Sic, Regerebat R. Jochanan Resch Lakischo, Interrogabat eum opponendo: רב יוסף מתבי Raf Joseph interrogabat, regerebat. Et pluraliter, מתבי Respondent, Instant, Urgent. Hinc &

Responso: Instantia, Quæstio alia contra datam solutionem & explicationem. תיובתיה תיובתא Instantia ejus est instantia, quæstio ejus manet quæstio, id est, Objectioni ejus nondum est satisfactum, quæstio ejus non est dissoluta vel satis explicata, manet adhuc instantia ejus firma. Vide Halich. olam, cap. ult.

Pavere, Expavescere, Trepidare, Heb. תרה.

In Targum quandoq; occurrit sine Mappik, & literâ ה commutatâ in א, juxta communem quiescentium ה formam, sed præstat ex forma Mappikata semper notari. Præteritum, תרה וגם בהתבטלה Trepidavit & surrexit cum perturbatione, Dan. 3. v. 24. תרה לזמרא Pavebat manè, Esth. 5. 14. לחור Utique vehementer animus meus pavet, Hebr. וחרר לבי, Job. 37. 1. in secundo ejus versus Targum. Veneta habent תרה, sed melius, ex Danielis forma scribi cum Mappik, ut ex sequentibus

tibus liquet, in quibus ה servatur: ותורה נברא ורתת: Et expavit vir ille & perterritus fuit, Hebr. ויחרר, Ruth.3.v.8. ותוהו נבר לחבריה Expaverunt, pavidifuerunt quisque erga alterum, Hebr. פחרו, Jerem.36.16. ולא תוהו Et non expaverunt, ibid. vers.24. ותוהו נבר אל אחוהי Et trepidarunt, perterritifuerunt quisque erga alterum, sive, inter se, Hebr. ויחררו, Genes.42.28. Et expaverunt & surrexerunt, Hebr. ויחררו, 1.Reg.1.49. *Participium*, ותהי תוהו Quo eris pavens, quo pavebis, Hebr. תפחד, Deuter.28.67. Malè in libris legitur תוהו per Præteritum, propter antecedens verbum Substantivum, quod cum Participio construendum. Jonathan hîc legit pluraliter, ותוהו, quod melius legetur ותוהו. Sed forte promiscuus ejus literæ in hoc verbo fuit usus. *Futur.* Ad hoc trepidabit cor meû, Hebr. יחרר, Job.37.1. in primo ejus versus Targum, ubi in Venetis scribitur ותוהו ex Pabel, pravè. Rectè ותוהו, ut servetur analogia cum antecedentibus exemplis.

Pavor, Terror, Trepidatio: ותוהו תוהא תוהא Et pavit Isaac pavore magno, Hebraicè חררה, Genes.27.v.33. *Apud Talmudicos*, בשעה שמהלך בדרך נעשה לו תוהים, Quando se confert in viam, fit ipsi in terrores, Schabb. fol.152.1.

Idem: מתוהות לבך Præ pavore cordis tui, Hebr. מפחד, Deut.28.67.

Idem, apud Rabbinos: נעשה לו תוהים Faciamus ei pavores.

Scissura, Fractura, Ruptura, Rima: ולא תוהא Quia non viderunt in eo scissuram, sed si viderint scissuram, destruunt & reædificant, Bava bathra fol.3.2. *Glossa* ביקוק.

Mirum, Admiratio: לית תוהא Non est mirum.

Fluminis nomen in Babylonia: In Beresch. rabba sect.13. קורין ולמה תווי כבול בשמו תווי ומה קורין למ' שנה Instar Tavai fluminis Babyloniæ, nominis ejus. Quare autem vocatur תווי? quia quadraginta annis semel irrigat terram. *A stupore ergo & admiratione sic dictum fuit, quod pro stupendo id habebatur. Convenit hoc verbum תוהא sæpè cum תוהא.*

II. *Signare, Designare, Limitare, signis & limitibus circumscribere, ut Hebraicè. Præteritum* אפל, וקרישא וישראל אתו תוהא Et sanctum Israël limitarunt limite, Hebr. התו, Psal.78.41. id est, circumdederunt ipsi limites, dicentes, ipsum hoc posse, & illud non posse, hoc velle, & illud nolle. Rectè Hebræum התו, quod est in Hiphil, convertitur in אתו Chaldaicè. Veneta,

quod si sit איתו est Attulerunt. Sic & Regia. Prius sine dubio bonum.

Signum, Terminus, agri vel terræ finitæ signum, ut in præcedenti exemplo.

Idem: ותשום תוהא Et notabis signum, Hebr. והתויתא תו, Ezech.9.4.

III. *Desiderium, Appetitus, Concupiscentia. Significatione est א תאב & convenit cum Hebraeo אה. Hinc ex dialecto Hierosolymitana contractum est, quasi ex מתאבה. Sæpiuscule autem ב & ו inter se commutantur. Cum Affixis, ועלי מתוהא Et super me est appetitus ejus, Hebr. תשוקתו, Cantic.7.v.11. ולורת בעלך תהי מתוהא Et erga marituum erit appetitus tuus, Hebr. תשוקתך, Gen.3.v.17. in Targum Jonathanis. ולידת יהי מתוהא Et apud te erit appetitus ejus, Hebr. תשוקתו, Genes.4.7. in Jonathane. Videntur hæc dici pro מתאבית & מתאבית.*

Vide infra in תוהא.

Medium, Intimum, In, Intra. תוך כרי *Dimidium sermonis pro toto sermone habetur, excepto blasphemante, idololatriam committente, desponsante, & repudiante. Hos non verbis dimidiatis, sed plenis & disertis, oportet mentem suã explicare, Nedar. fol.87.1. Bava kama fol.73. Bava bathra fol.130.&c. כלי שיש לו תוך Vas quod habet intimum, capacitatem, Kelim capite 27. תוך זמן Medium tempus, id est, Ipsum tempus, quo puer vel puella fiunt majorenes, & tempus suum compleverunt, Nidda fol.46. col.1. תוכו ככרו Medium, Intimũ ejus est ut exterius ejus. De viro integro & sincero. בתוך In medio, in medium; & simpliciter In, Intra; עייל בתוך שלו Ingressus est in id quod suũ est, in suum: בתוך ביתו In domum suam. לתוך Idem. נתן לתוכו שמן Dedit in eo, indidit ei oleum. מתוך Demedio, mediante; De, Propter. מתוך כך Interea, Interim, Propterea, Idcirco. מתוך צער Propter mœrorem, dolorem. Et propterea quòd non cognoscunt. Plurale, תוכות Gittin fol.20.1.*

Vox ficta de sonitu lebetis bullientis: Qui sedet vel stat ad focum, faciens toch, toch, bulliando, scil. Berach. fol.39.1.

Nomen loci, apud Talmudicos: נפק לאפיה ער Exivit in ejus occursum Tavach usque, Bava bathra fol.77.2. & 150.2. Alii, Ad medium, scil. viae.

Allium. Plural. ובוזלי ותומי Et caparum & alliorum, Hebr. ושומים, Num.11.5. *Apud Talmudicos, ותומיא. Afferat allium solitarium (cui plura capita nõ sunt conjuncta) & contundat illud cum oleo, Gittin fol.59.col.1.*

Frustrulum allii, Schabb. fol. 140. 1. שופתא דתומא
Qui fuerunt expandentes allium,
Sanhed. fol. 109. 2. דהוו שרי תומי

למרמא תומי Segmenta, Peniculamenta:
Adjicere peniculamenta ad faraballum,
ornatus scil. causâ, Bava metzia fol. 60. 2.

* Vide supra in תו.

קאמיתווסי כנייהו: Maculare, Inquinare, Inficere: תוס
Nam inquinantur iis, Pesachin fol. 65. 2.

Ut inquinetur locus mac-
tationis sanguine, Schab. f. 75. 2. איתווסי מסניה
Inquinatus fuit calceus ejus luto, Schab. fo-
lio 124. 2. גלוסא האתווסי מניה
Inquinantur illis aquæ, Schabb. fol. 113. 2. Baal
Aruch hæc adducit in litera ו, in ווס.

מיא דצערי. Exspuere, Excreare. Apud Talm.
Aguas molestiam afferentes
tibi (in ore) exspue & ejice, Ketubh. fol. 61. 2. Gl.
Omnès vos
sputum unum exspuistis, Nidda fol. 42. 1. כולכם ברוקא חרא תפיתו, Alibi, רקקי.

Tympanum, ad תוף.

Explorare, Scrutari, Speculari, Investiga-
re, Hebr. & apud Rabbinos Vigilare, quia
vigilando homo aliquid speculatur aut scrutatur: un-
de apud Talmud. היכי דמי מתנמנם נים ולא נים תיר ולא
Cui similis est dormitäs sive dormituriens?
dormit & non dormit, vigilat & non vigilat,
Taanith fol. 12. 2. Megilla folio 18. 2. Glosa, תיר
id est, ער.

Explorator, Speculator, Observator: Du-
ctor, Conductor via: In Targum: למסכנא
Conductor fui pauperi, qui similis
est cæco, pro Heb. עיניים Oculi fui cæco, Job. 29.
vers. 15. in secundo ejus versus Targum. Apud
Talmudicos, נראויל תיירא דתורי והדר
procedit ductor boum, & redit, Bava bathra fo-
lio 54. 2. Ductor boum, id est, agricola, ara-
tor arans fulcum unum hinc, & redeundo alte-
rum inde ab altera parte agri. In Aruch expli-
catur צמד בקר Par, jugum, copula boum, juxta
sensum, non literam, ut videtur. ואם שכרו תייר
Et si conduxerint conductorem
euntem ante eos, Bava kama fol. 116. 2. Glosa
מראה להם הדרך, Qui monstret ipsis
viam, qui saluum conductum ipsis præstat. קול
Vox speculatoris summi, R. Salom.
Cantic. 2. 12.

Salvus conductus, Deductio in via. תורה תייר.

Turtur. Apud Talmudicos, של רחבה,
Certa species turturü sic appellata fuit, in Cho-
lin fol. 62. 1. Ibid col. 2. dicuntur esse quæ aliàs
vocantur צוציני.

Bos, Juuencus. Respondet Hebræis
תורין תורא תיר: at sapius pluraliter trāsferitur שור.

Cum cornibus petierit
bos virum, Exod. 21. 28. וְתוֹר בַּר דְּרָעֵי בְּכָל יוֹמָא טוֹרִין
Et bos sylvestris, qui depascit unoquoque
die montes mille, Psal. 50. 10. יתרום תורא
Lapida-
bitur bos iste, Exod. 21. 28. וְתוֹר תִּנְנָא דַּאֲתַפְּטָם
Et bos secundus faginatus, Judic. 6. 25. כָּל דְּמָא דְּתוֹרָא
Omnem sanguinem bovis, Levit. 4. v. 7. בְּתוֹרָא
Cum bove aut cum asino, Deuter. 22. 10. וּבְחֻמְרָא
Sic fiet bovi, Numer. 15. 11. כִּי־יִתְעַבֵּד לְתוֹרָא
Sicut bos comedit stramen, Jesa. 11. 7. יִכּוֹל תִּבְנָא
Sicut bos faginatus, Hoseæ 4. 16. כְּתוֹרָא דַּאֲתַפְּטָם
A bove usq; ad asinum, Exod. 22. 3. מִתּוֹר עַד חֻמְרָא
Bovem ejus, vel asinum ejus, Deu-
ter. 5. v. 21. בּוֹס עֵינָא דְּתוֹרָא מְבַטֵּן
Et gravidat, gravidam facit, Jobi 21. 10. וְתוֹרִיהָ
Ut quiescat
bovem ejus, Exod. 20. 17. וְרִינָה תּוֹרָדָא
Et ancilla tua,
& bos tuus, Deuter. 5. 14. וְאֲמַתְךָ וְתוֹרְךָ
Sic facies
bovi tuo, Exod. 22. 30. פְּלֻרָלֵא
Et
filiu boum, id est, juuenci & arietes, Efr. 6. 9. וְהוּ
Fueruntque mihi boves & asini,
Genes. 32. 5. תּוֹרִין לְטַעוֹן רַבְחוֹ
Boves idolis immo-
labant, Hoseæ 12. 11. וְתוֹרִין עֶסְרָא
Et boves decem,
Genes. 32. v. 15. בְּתוֹרִין תְּלָתָא
Cum bobus tribus,
1. Sam. 1. 24. וְעֶשְׂבָא כְּתוֹרִין לְךָ יַטְעִמוּן
Et herbam ut
bobus tibi comedendam dabunt, Dan. 4. v. 22.
לְתוֹרִין
& 5. 21. In juuencos, Numer. 29. 18. סֵב יֵת
Accipe juuencum natum bobus, id
est, adultum, Judic. 6. 25. מִן תּוֹרֵי מְפַטְמֵי בְּסִנְאוֹתָא
Præ bobus faginatis, cum odio, Proverb. 15. 16.
וְתוֹרֵי בַר
Et boves sylvestres, Heb. וְתוֹרֵי בַר
Super caput boum,
עַל רִישׁ תּוֹרֵי
Numer. 8. v. 12. פְּמִינִינֵי תּוֹרָתָא
Vacca, Junix:
Vaccam rufam, Numer. 19. 2. לְגוֹ
In incendium vel rogam istius ju-
nicis aut vaccæ, Numer. 19. 6. וְתִסְרוּן יֵת תּוֹרָתָא
Et
ligabunt vaccam, 1. Sam. 6. 7. אוֹתָא אוֹתָא
Aut
vaccam aut agnam, Levit. 22. 28. וְתוֹרָתָא וְדוּבָא
Et
vacca & ursus pascentur simul, Jesa. 11. 7. יֵת קַטְמָא
Cinerem vaccæ, Num. 19. 9. תְּשִׁיב תּוֹרָתָא
Enititur vacca ejus, Job. 21. v. 20. תּוֹרֵי לְמַחֵי
Vaccæ pulchræ visu & pingues car-
ne, Genes. 41. 2. וּפְמִינֵן בְּסַר
תּוֹרֵי אוֹחְרִינֵן חִסְיָן וּבִישָׁן לְמַחֵי לְחַרָא
Vaccæ aliæ, macilentæ & pessimæ
aspectu valdè & deficientes carne, id est, maci-
lentæ, Genes. 41. 18. וְתַרְתִּין תּוֹרֵן מִיִּנְקָן
Et duas vac-
cas lactantes, 1. Sam. 6. 7. וְנֹבְגִין דְּחַלְבַּת תּוֹרֵן
Et ca-
seos de lacte vaccarum, 2. Sam. 17. 29. ubi libri om-
nes habent תּוֹרֵן, pravè. יֵת שְׁבַע תּוֹרָתָא קְדִמְיָתָא
Septem vaccas priores pingues, Gen. 41.
vers. 20. לְקַבְּלֵיהֶן דְּתוֹרָתָא
In conspectu vaccarum
istarum, Genes. 41. 3.

Apud Talmudicos proverbium: תּוֹרָא חַדָּרָא
Si cadat bos, acue cultrum, Schab. fol. 32. 1.

Occasio hostis opprimendi non negligenda, ne, si elabatur, novas difficultates novaque pericula nobis exhibeat. In Medrasch Echa cap. 1. v. 1. *In Palestina dicunt, נפל תורא סגין טבחי, Quum cadit bos, multi sunt mactatores ejus; de Israelitis, qui à Deo afflicti, ab omnibus deserti fuerunt. Sic accommodari quoq; potest ad eos, qui cum affliguntur, ab omnibus impetuntur, & opprimuntur. Hic (scil. in Babylonia) dicunt, נפל תורא, מחדדין סבינוחי, Quum cadit bos, acuiunt suos cultros. Bos marinus, pifcis, Avoda fara fol. 39. 1. Sic ibid. חמרא דימא Asinus marinus.*

תורא *Filum, Lorum, Funiculus: Videtur esse ex Hebraeo תור Ordo, dispositio, series recta quasi ad lineam facta, item תורה, ex eo, תורת האדם, Dispositio hominis, id est, תכונת, ut R. David exponit. Et Rabbinum Lineam vocant שורה, quod linea sit instar fili. Funiculum fili coccei hujus ligabis in fenestra, Josuæ 2. v. 18. 21. Hebr. תקות השני.*

תורין *Virgulta tenera circa radices arboris enascentia: תורי דקל Virgulta palmæ, Schab. fol. 90. 2. Stolones Latini vocant.*

תורא *Limbus, ora exterior quasi loro aut funiculo rem continens & constringens: תורא יהא מקף, Limbus erit circumdans os ejus, Heb. שפה Labium, Exod. 28. 32. Apud Talmudicos, תורא ברא, Limbus exterior oculi, id est, Palpebra, oculus sive pupillam obtegens, Bechor. fol. 38. col. 2. In his si ruptura quædam aut foramen exiguum fuisset, id in primogenito animalis habebatur vitiosum, ut primogenitum sacerdoti non cederet.*

תוריתא *Vide in תאר.*

תור *Morus arbor: קיסם של תור Fragmētum mori, Schab. f. 67. 2. תותים Mora, fructus arboris mori: וזה תותים משיארימו Et mora, ex quo rubescūt, scil. dant decimas, Tal. Maaseroth cap. 1. Et colligebat mora, Beres. rab. sect. 22. In libris precum sumitur etiam pro Fragis & Moris rubi, Brombeer.*

תחת *Vide infra in תותי.*

תוז *Spiritus maligni nomen, Rab. Rabbi David in libro Schoraschim, in Rad. תז scribit, esse Spiritum malignum, qui aufert mentem hominis, ex eo, הסיר התז, Aufert, amputat, Jesa. 18. v. 5. in Hebræo: תוזת מניס בה רוח תוזת, Ingredi facit in eam spiritum Tafasith, Medr. Samuelis sect. 9.*

תז *Amputare, Abscindere, Exscindere, Incidere, Resecare, Aufferre secando. Rabbi David scribit antè dicto loco, Rabbinos communiter pronunciare תז, quasi à תז, sed R. Febuda maluit referre ad תז unde Spiritus ille denominatus תוזת, & inde תז apud Jesajam, quod R. Sal. explicat וקצץ. Hinc*

apud Rabbinos, התז את הראש כבת אחת, Amputavit caput ictu uno. Talmudici, שלשה דברים מתזין, גופו של אדם ואלו הן אכל מעומר ושתה מעומר ושנש Tria incidunt corpus hominis, nempe, comedens stando, bibens stando, & officium lecti præstans stando, Gittin fol. 70. 1. Item, חזי מתזין את, Amputarunt caput ejus gladio, Sanhed. fol. 52. 2. in Misna. וז את, כשהן מקלות המתיות זו את זו Ut duo baculi, qui inter se collisi, seipfos diffringunt & dissipant, Sanh. fol. 102. 1.

תוק *נפק לסמא וזקין תוקיטא: Infidie: חוקיטא, תוקין Exivit latro, & struxit infidias illis, Medrasch Kohel. cap. 7. v. 27. Vox est ignota & peregrina. Sic autem videtur juxta sensum significare.*

תחב *Infigere, Figere. Niphal, נתחב Figi, Infigi. Hinc illud Rabbinorum, נתחב לו קוצ בפני עו, Si infigatur ipsi spina (in pedem) coram idolo aliquo, non incurvabit se, ut tollat eam, scil. ne videatur idoli causâ se incurvare, ad honorem idolo præstandū. Apud Talmudicos de agno paschali: Quomodo affant agnum? Afferunt veru ligneum ex malogranato נתחבו מיו ער בית נקובתו figit illud per os usque per locum foraminis sui, scil. posterioris, & ponit crura ejus & viscera ejus intra eum, Pesach. cap. 7. in initio.*

תחיבה *Fixio, Infixio.*

תחח *ומעלין עפר תיחוח: Fragilitas, Mollitiēs: Et producent terram mollitiei, id est, mollem, fragilem & dissolutam, Bava bathra fol. 19. 2. נוטל עפר תיחוח Accipit terram mollem, Nazir fol. 65. 1. אף האשפתות ועפר התיחוח Et fime-ta (scrutantur) & terram mollem, Oholoth cap. ult. Glossa, עפר התיחוח הוא אפר בלתי קשה. Sic terra fit mollior & rarior propter arationem agrorum, fossuram vinearum, sepulchrorum, & similium, de quibus ibi Talmudici disputant.*

תחל *ליבלע תחלי חורתא Tal. Deglutiendum nasturcium album, Schab. fol. 109. 2. Vide & Gittin fol. 69. 1. in medicinalibus: דאכל תחלי וקרחו ליה תחלי בלביה ומית: Qui comedebat nasturcium, & perforabat nasturcium cor ejus, ut moreretur, Schab. fol. 103. col. 2. דאכלה תחלי הו לה בני דולפני Lactans foemina, quæ comedit nasturcium, habebit liberos lippos, Ketubh fol. 60. 2.*

תוחלא *Dactylus immaturus, vel, Dactylus, in genere: דתוחלא אצפא Caro dactyli immaturi; vide Gittin fol. 89. 1. & ibi Glossam. אכול תוחלא Comede dactylum, & projice os ejus foras; Sic citatur in Aruch ex Chagiga fol. 15. 2. אמרי במערבא ר מאיר אכל תחלא ושדי; ubi ita legitur; אמרי במערבא ר מאיר אכל תחלא ושדי; Dicunt in Occidente, (i.e. Palæstina:) R. Meir*

R. Meir comedit dactylos, (id est, carnem dactylo-
rum) & abjecit granum (id est, os ejus) foras. Sic
explicatur in glossa, תחלא, id est, פרי חיצון הנאכל, תחלא
Fructus exterior, qui comeditur in da-
ctylo: & שחלל, id est, נרעינה הנורקת, Granum
sive os quod abjicitur. *Locutio proverbialis* à da-
ctylis immaturis quidem, in quibus tamen ali-
quid boni residet. Immaturum & quod acer-
bium, ossibus firmiter adhæret, & cum ossibus
abjiciendum. Sic bona ex malis authoribus se-
ligenda, reliquis abjectis.

תחלל *Cortex dactylorum, sive lanugo, fructum*
adhuc parvum & teneriorem à noxa externa custo-
diens, unde vocatur שומר Custos. Apud Talmudicos,
Isti cortices præputii prohibiti sunt, cum facti sint
custos fructuum, q. d. sunt accidens & adjun-
ctum quoddam fructuum, non fructus ipse, Pe-
sach. fol. 52. 2. Berachoth fol. 36. 2. Glossa, מתחלי,
id est, שומר הגדל סביבו התמרים בקטנן.

תחיל *Incipere, Inchoare. Infinitiv.* והורה
Et fuit cum incipe-
rent dies septimanæ, vel, In principio dierum
septimanæ, Job. 1. 13. Est forma Infinitivi Tal-
mudica, quæ in paraphrasis Hierosolymitanis
quandoque reperitur. *Rabbini dicunt* התחיל *usu*
frequentissimo, & deductum est ab Hebræo תחלה
Initium, Principium: unde Tau servile in literam
radicalem convertitur, ut & in aliis quibusdam fa-
ctum est.

תחלה *Initium, Principium, Exordium. No-*
men ex Hiphil formatum. Hinc dicunt Rabbini,
Omne principium grave est.

תחלתא *Idem, apud Talmudicos.*

תחלים *Idem quod תחלה. Plurale,* דהון מרבין
Quod multiplicarunt libe-
ros suos ut isti dactyli immaturi: Medr. Echa
cap. 2. vers. 2. Talmud Hierosol. Taanith cap. 4.
fol. 69. 1.

תחם *Determinare, Definire, Limitare, fines,*
limites vel terminos ponere & constituere.

תחמי קדמאי *Quem determinarunt*
prisci, Deuter. 19. v. 14. *Particip.* מתחמן תעבר ותהו
Terminatas facies illas, id est, terminatæ & de-
finitæ magnitudinis, Exod. 28. v. 22. תבן מתחמן
Catenas terminatas, ibid. vers. 22. *Imperativus,*
תחם ית מורא וקרשהי *Terminum pone monti, &*
sanctificato ipsum, Exod. 19. 23. Futurum,
ותתחם *Et pones terminum huic populo circum-*
quaq; Exod. 19. 12. Respondet Hebræo תבן.

תחומא *Terminus, Finis, Limes, Confinium:*
תחומי כנענא *Terminus Cananæ, Hebr.* גבול,
Genes. 10. 19. *Et terminus occident-*
is, Numer. 34. 6. בתחום מואב In termino Moab,

Numer. 33. 44. *לתחום מואב Ad terminum Moab,*
Num. 21. 15. *דנפק מתחום אמורארה Qui egreditur*
ex termino Emoræi, Numer. 21. 13. *לא תשני תחומא*
דחברך Non mutabis terminum proximi tui,
quem determinarunt primi sive majores tui,
Deuter. 19. 14. *ליש דישני תחומא דחבריה Maledictus*
qui mutaverit terminum proximi sui, Deut. 27.
v. 17. Et terminus hic, Numer. 34. v. 6.
מפגננהי דתחומא Exitus termini, Numer. 34. v. 8.
די בכל תחומיה Qui erit in toto termino ejus, Ge-
nes. 10. 19. למעבר בתחומיה Transire per terminum
ejus, Numer. 20. 21. וית ענה וית תחומא Azzam &
terminum ejus, Judic. 1. 18. אנה מתי ית כל תחומך
Ego percussurus sum universum terminum
tuum, Exod. 8. 2. ואתמי ית תרוךך Et dilatabo ter-
minum tuum, Exod. 34. 24. ויהיה תחומהון Et fuit
terminus ipsorum, Jos. 13. 30. ויתובן בניא לתחומהון
Et redibunt filii ad terminum suum, Jer. 31. 17.
יהי תחומכון Erit terminus vester, Deuter. 11. 24.
גבלתו Terminus ejus, unde fortè in Targum melius lege-
retur cum Affixo Pronomine. בתחומין In
confiniis, Numer. 32. 33. קים תחומי עממא
Constituit terminos populorum, Deuter. 32. 8.
על תחומי חקלן Per terminos agrorum, Heb. תלמי,
Hos. 10. 4. Sic cap. 12. 12. וית אשרוד וית
Aldodum & fines ejus, I. Samuel. 5. v. 6.
בתחומיך Ad terminos suos, Num. 34. 2. בתחומיך
In terminis tuis, Jesa. 60. v. 18. בכל תחומיכון
Apud Talmu-
dicos, לא הוית גבן באורתא בתחומא
Non fuisti apud
nos heri vesperi in termino, id est, in Schola,
quæ est terminus Legis, ut Baal Aruch scribit:
vel, *in Termino*, id est, in confiniis, non fuisti no-
bis propinquus, ut adesse potueris, ut in glossa
explicatur, Bava kama fol. 20. 1.

Apud Rabbinos, תחום השבת Terminus sabbathi,
dicitur via spacium, quod sabbatho conficere licet.
Id Lege Mosis non est definitum, sed Statutis
Rabbinorum. Est autem iter duorum millium
cubitum, id est, passuum mediocrium. In
Novo Testamento vocatur Iter sabbathi, Act. 1.
v. 12. Exstruunt mensuram istam ex loco isto:
Ne exeat ullus è loco suo die septimo, Exod. 16. v. 29.
אלו אלפים אמרא
Hi sunt
in mille cubiti, sed non definite; nam termini non sunt
nisi ex statutis Scribarum. Vult, hinc colligi bis
mille cubitos, qui constituunt terminum sabbath-
i; sed non expressè & definite id Mosen dice-
re, verum Scribas per consequentiam inde ter-
minum definivisse. Jonathan hunc versum trans-
fert: Manere quisq; in loco suo, ne deportanto quid-
quam de potestate sive jurisdictione unius in potesta-

tem alterius nisi ad quatuor passus : non egrediatur quisquam è loco suo ad deambulandum, nisi duo millia passuum in die septimo. Majemon, Parte i. Tractatu de sabbatho, cap. 27. מרבני סופרים שלא יצא אדם חוץ לעיר אלא עד אלפיים אמה אבל חוץ לאלפים אמה אסור לעיר אלא עד אלפיים אמה הוא מנרש העיר i.e. Ex statutis Rabbino- rum est: Homo ne egrediatur extra urbem, nisi ad bis mille cubitos, ultra bis mille cubitos exire prohibitum esto. Nam bis mille cubitis constabat suburbium. Hinc apparet sensus superioris loci; E loco suo, i.e. ex urbe sua in qua habitat aut versatur. Sub urbe comprehendebatur etiam suburbium, cujus spaciũ ab urbe fuit bis mille cubitorũ, ut est Num. 35.v.5. Et paulò post, sect. 4. היה מהלך בבקעה ואינו יודע תחום שבת מהלך אלפיים פסיעות בינוניות והוא תחום שבת Si quis eat in valle, & nesciat terminum sabbathi, procedet bis mille passus mediocres sive minores, qui est terminus sabbathi. Hujus termini frequens in Talmud est mentio in cap. 4. libri Erubhin; veluti: Qui exit cum licentia (in sabbatho) ac dicitur ei (scil. in via ab obvenientibus) jam factum est opus illud (scil. cujus expediendi causã tu es egressus) רוח לכל רוח is habet bis mille cubitos in omnem plagam ventorum, i.e. licitum est ipsi redire per quatuor plagas mudi ad bis mille cubitos, qui est terminus itineris sabbathini concessus. Item, ולא ידע שהחשיך יש לו רוח Si quis dormiat in via, nec animad- verterit ingruisse tenebras (sabbathi,) habet licentiam duorum millium cubitorũ in quamlibet plagam. Item: Si quis (iter faciens) non cognoscat (terminum sabbathi) aut non sit exercitatus in jure sabbathi, dicat: Quies mea erit in loco meo, וכה לו מקומו אלפיים אמה, acquirat sibi jus loci sui ad bis mille cubitos. In libro שולחן Aruch, Parte i. Orach chajim, in capite De jure תחומין terminorum, legitur: כל אדם יש לו אלפיים אמה לכל רוח Omnis homo habet duo millia cubitorum in omnẽ plagam mundi, scil. in sabbatho, quos licet ipsi ambulare. Item, קרש עליו היום בבקעה ואינו יודע תחום שבת מהלך אלפים Si sanctificet super eo dies, (i.e. si ipso iter faciente sanctum incidat sabbathum) in valle, & non sciat terminum sabbathi, ambulat bis mille passus mediocres sive minores, qui faciunt terminum sabbathi. Hincliquet, Bis mille cubitos, & totidem passus sive gressus, esse idem. Item, כשם שאין אדם רשאי להלך בשבת וביום טוב אלא רוח Sicut non est permixtum homini ambulare in sabbatho & alio die festo nisi bis mille cubitos in quamlibet plagam mundi, sic etiam vasa, instrumenta, bestias aut alia nemo potest ulterius portare vel transferre aut deducere, &c. R. David ad illud: Distantia erit inter vos & eam (arcam scil.) quasi bis mille cubitorum, Jos. 3. 4. Est in hoc, inquit,

Derasch, id est, expositio mystica. q.d. Futurum est ut aliquando agatis sabbathum in urbe Jericho, idcirco nõ recedatis ab arca ultra bis mille cubitos ad quamlibet plagam. Quare id? ut licitum vobis sit ire & orare ante arcam in sabbatho. Hæcibi. Eodem respicit hîc R. Salomon. Adducitur etiam hoc Medrasch in libro Falkut ad hunc locum. Oecumenius: Iter sabbathi, ut ait Origenes libro 5. Stromatũ, duorum millium cubitorum erat, idq. potissimum, quod sanctum tabernaculum & arca tanto interstitio castrorum ordinem præcedebant, & à tanto intervallo tentoria figebant, quo spacio licebat his, qui castra metati erant, ad sanctum tabernaculum accedere. Elias Germanus in Lexico Tisbi, Radice תחום scribit: Terminus sabbathi est iter bis mille cubitorum. In libro תחומא Tanchuma, in principio libri Numerorum: Docet nos, quot cubitos possit homo ambulare in sabbatho. Sic docuerunt Rabbini nostri: Qui sabbathum agit vel quiescit in via, describit sibi circulum ad quatuor cubitos, dicit R. Chanina filius Antigoni, & vagatur intra quatuor istos cubitos, & dicit: Sabbathum meum vel quies mea erit in loco meo. Sic acquirat sibi jus loci sui ad bis mille cubitos in quamlibet plagam. Quantum sunt quatuor cubiti? R. Jehuda dicit: ut possit accipere pretiosum margaritarum suarum & ponere sub cervicalibus suis. Qui quiescit sive sabbathum agit in urbe, tam magna etiam ut est Antiochia (urbs fuit ingentis magnitudinis) perambulat totam urbem, & circumferentia ejus in circuitu extra eam est bis mille cubitorum in quamlibet plagam, includitq. diversoria, hospitia & alia extra urbem. Qui sabbathum agit in spelunca, tam magnã etiam, ut fuit spelunca in quam fugit Zedechias rex Jehudæ (quæ continebat duodecim milliaria Italica sive tria majora. De hac spelunca vide Comment. R. Salomonis & R. Davidis 2. Reg. 25. 5.) pervadit totam, & extra eam bis mille cubitos in quamlibet plagam. Unde probant hoc Sapientes Rabbini? ex verbis Legis, sicut dictum est: Et metiemini extra civitatem quamq. ad plagam orientalem bis mille cubitos, & ad plagam australem bis mille cubitos, & ad plagam occidentalem bis mille cubitos, & ad plagam aquilonis bis mille cubitos, ita ut quæque civitas sit in medio eorum, &c. Numer. 35. 5. Sic deniq. invenimus de Jehosua, qui, quando exivit ad vastandam urbem Jericho, dixit Israëlitis: Futurum est, ut vos aliquando ibi habitetis, & sabbathum agatis, &c. ut paulò antè ex Commentario R. Davidis adductum. In hoc cõmuniter Hebræi consentiunt. Cæterum cubitus communis constabat sex אצבעות sive palmis: palmus, quatuor אצבעות digitis sive pollicibus. Bis mille cubiti sunt totidem פסיעות gressus, sed בינוניות mediocres sive minores,

minores, & constituebant מיל id est, milliare minus, quod erat quarta pars milliaris majoris, quod dicitur פרסא Parfa, & continebat octo mille passus. Denique superiora etiam confirmantur per Targum, in quo legitur: *אתפקרני: למטר שבין וימי טבין דלא להלכא בר מתרין אלפין אמין* *Præceptum accepimus ad observandum sabbatum & dies festos, ut non ambulemus (in sabbatho) plus quam bis mille cubitos, Ruth. i. 16.* Sic est iter sabbathinum Hebræorum.

Mixtio terminorum. Termini sive spacia viarum longiora miscebantur sabbathi causâ, ut plures ultra terminum sabbathi à se invicem habitantes, sabbatho convenire possent, sine violatione sabbathi. *Mixtio illa fiebat, posito in vespera sabbathi integro pane, vel etiam alio cibo, in medio via, loco aliquo destinato & commodo, ut iter faciens, ibi prandium sabbathinum sumeret, quod perinde habebatur, ac si ibi domum suam habuisset, ac domi sue comedisset. Proinde ab eo loco licebat ipsi bis mille alios cubitos sive gressus numerare usque ad locum sibi propositum. Sic terminus sabbathi legitimus & ordinarius, miscebatur cum termino longiore. Id Majemon Parte primâ, Tractatu ערובין Eruvin cap. 6. his verbis describit: מי שיצא מן המדינה בערב שבת והניח מזון ב סעודות רחוק מן המדינה בתוך התחום וקבע שביתתו שם אף על פי שחור למדינה ולן בביתו נחשוב אותו כאלו שבת במקום שהניח בו שתי הסעודות והוא הנקרא עירוב תחומין* *Id est, Qui egreditur ex urbe vesperâ sabbathi, & deponit cibum duorum prandiorum longè ab urbe in medio vel intra terminum, figitque ibi quietem suam, etiamsi revertatur in urbem, & pernoctet in domo sua, id reputatur, ac si quievisset vel sabbatum egisset in eo loco, ubi cibum duorum istorum prandiorum deposuerat. Illud est, quod vocatur Mixtio terminorum. Requiritur ergo cibus duplicis prandii; primum in loco mixtionis inveniunt sabbatho: alterum in die ipsius sabbathi, ut sic ulterius progredi possit. Sic etiam miscentur plura atria & domus, ut cibus plurium hominum, in uno fornace coctus, possit deferri quilibet in locum suum. In ea mixtione requiritur panis integer, ut docet ibidem Majemon, cap. 1. אין מערבין בהצרות אלא Non miscent in atriis, nisi cum pane integro duntaxat. Mixtio terminorum fiebat duntaxat ob aliquod opus bonum & præceptum Legis. Id docet Majemon cap. 6. אין מערבין עירובין או תחומין אלא לדבר מצוה כגון שהיה לילך לבית האבל או למשתה של נשואין או להקביל פני רבו או חבירו שבא מן הדרך וכיוצא כאלו או מפני היראה כגון שהיה רוצה לברוח מן הכותים או מן הלסטים וכיוצא בזה* *Id est, Non miscent mixtiones terminorum, nisi ob rem præcepti alicujus, veluti si velit ire ad domum*

lugentis, aut ad convivium nuptiale, aut salutare Doctorem suum, aut socium vel amicum suum ex longo itinere reversum, & similia: aut propter metum, veluti si velit fugere à gentilibus aut à latronibus, & similia. *De his mixtionibus integer liber est in Talmud, qui vocatur עירובין, quem Majemon compendiosè in aphorismos redegit.*

* *Vide in הרה תחרות תחר.*

תחש *Taxus, Hebr. Apud Talmudicos, תחש שהיה בימי משה בריה בפני עצמה היה* *Taxus qui fuit temporibus Mosis, fuit creatura singularis, Schabbas fol. 28. 2.*

תחת *תחת & contractè תותי (quæ forma paraphrastis Hierosolymitanis & Talmudicis usitatissima est) Sub, Subter, Subtus, Pro, Loco, Hebr. תחת, pro quo in Targum ponitur: ut, ורמיותא Et dolus sub lingua ejus, Psal. 10. 7. Et non eris in imum, infimus, inferior, Hebr. למטה, Deuter. 28. 13. Sic vers. 43. Et de sub cælis istis, Jer. 10. 10. in verbis Jeremiæ Chaldaicis: ותחת טלל יקרירה Et sub umbram gloriæ ejus recipies te, Psalm. 91. 4. ותכנשו מים מתחת שמים Congregentur aquæ de sub cælis, Genes. 1. 9. ותלך חנון בריה Et regnavit Chanun pro eo, 2. Sam. 10. 1. Et posuerunt sub eo, Exod. 17. 12. Sub eo sunt lapilli, Job. 41. vers. 21. Et non surrexerunt ulli homines de sub se, id est, de loco suo, Exod. 10. 23. Et implevit carnem pro ea, Tradidi populos sub te, Jesa. 43. 4. Multipliasti gressum meum sub me, 2. Sam. 22. vers. 37. Quæ erat sub eis, Num. 16. 31. *Forma contracta, מתותי פסיקיהון De sub ventralibus suis, Numer. 25. v. 1. in Jonath. Sic apud Talmudicos, פריצרא דתותי קלא Granum quod sub gleba est: In ecclesia quæ sub thalamo superiore, id est, inferiori parte synagogæ sive Templi, Cholin fol. 92. 1. תתאי Sub me, Hierosolymitanè.**

תתאי Inferior, Inferius: ויה בית שקני תחתארה Et locum irrigationis inferiorem, Jos. 15. 19. Regia ex forma communi Chaldaica, תחתארה. Contractè, מדרין תתאין Conclavia, Habitacula infima, Gen. 6. 16. in Jonathane. Inter aquas inferiores, Genes. 1. 6. in Jonathane.

Idem: Ex sepulchro infimo, Proverb. 15. 24. Apud Talmudicos, תחתית, הצורפין Kelim cap. 17. Intelligitur Vas vel sacculus, aut aliud quid, quo fabri ferrarii, vel aurifabri limaturas & scobes excipiunt.

קקואתא *Nomen avis nocturna, quæ aliâs* תחוותא
Cholin fol. 63. u.

* תוב Vide suprâ in תיב .

תדיוטוס *Judex, id est, ריין, ut Glossa habet, Jal-*
kut in Psalm. 9. In Medrasch, תדיוטוס .

* תאה Vide suprâ in תייר .

* תוה Vide suprâ in תוהא .

* תאם Vide suprâ in תאם תים .

* תאן Vide suprâ in תאן תינן . תינא . תין .

Theca, תיקא, Vagina, Pharetra: Lorica, Peribolus, septum tectorum plano-
rum, in quo homines continentur & conservantur,
ut in theca, ne decident. ותעבד תיקא לאגוד Fa-
ciesq; peribolum sive lorica ad tectum tuum,
Hebr. מעקרה, Deuter. 22. 8. In Jonathane, תיאק
Thecam peribolorum. ובנא ית תיקא על כל
Et edificavit thecam circa totam domum,
Hebr. יצע Stratum, substructionem, tabula-
tum, thalamum, juxta quosdam, 1. Reg. 6. v. 10.
Et non ולא תהי לכוון תיקא למקים קדם בעלי רבביון
erit vobis theca sive lorica, ut consistatis coram
inimicis vestris, Levit. 26. v. 37. in Jonathane.
Onkelus, סיערא Auxilium, Hebr. תקומה Statio,
Surrectio: ותקבענו בתולתא לקביל תקי על סיפי ביתך
Et affiges eas tertiâ parte ante thalamum ad li-
mina domus tuæ, Deuter. 6. v. 9. in Jonathane.
Idem cap. 11. v. 20. Vide & Cantic. 8. v. 3. Pro
בתולתא, quod est à תלת significationis שלש, qui-
dam legunt בתולתא In calamo cavo: alii, בתולתא
de quo non opus multa notare, cum ad rem pa-
rum faciat. Evaginat & egreditur ex theca sua vel vagina, Heb. מן תיקא
E corpore, Job. 20. 25. Si de sagitta intelligatur, tunc
מחאשפה, & מתיקא id est, Educit, producit,
Expharetra. ה in Venetis videtur denotare Af-
fixum foemininum, pro quo in Regiis & Elia
est א. Affixum foemininum referendum ad
subintellectum הרבא Gladium. גירי תיקיה Sa-
gittas thecæ suæ, Thren. 3. 13. pro Hebr. אשפתו
Pharetræ suæ: ומן יד שלף סופיה מן תיקה וקטליה
Protinus extraxit gladium suum de vagina sua,
& occidit eum, Num. 31. 8. Jonathan.

Apud Rabbinos, ותיק של ספר תורה Et theca li-
bri Legis. *Apud Talmudicos in Mischna, מצילין*
תיק הספר עם הספר ותיק התפלין עם התפלין ואף על פי
Liberant thecam libri unâ cum li-
bro (scilic. in Sabbatho ex incendio) & thecam
Tephillin cum ipsis Tephillin, licet in ea fue-
rint etiam pecuniæ, Schab. fol. 116. 2. ותיק נבלים
Et thecam nabliorum & thecam ci-
thararum, Kelim cap. 16. ותיק הסוף הסכין והפגיון
Vagina gladii, cultri & pugionis. תיק מספרת
Theca forficis: תיק המכתב Theca scriptoria:
תיק הקולמוס Theca calami, Calamarium, ibidem.

Non est vox significativa per se, sed sym-
bolica antecedentis questionis dubie vel objectionis
non solute. Nam usus ejus tantum est apud Talmu-
dicos post propositam questionem dubiam, ad quam,
cum non respondetur, subjectum ei est תיקו, q. d. Que-
stio hæc manet in theca sua, manet dubia, nihil ad eam
respondetur. Quidam volunt esse abbreviaturam,
pro, תשבי יתרן קושיות ובעיות, Elias Tisbi (de quo
1. Reg. 17. 1.) explicabit objectiones & questiones du-
bias, q. d. Elias Propheta, Messiam præcessurus, suo
tempore ad illud respondebit. At Elias Levita di-
cit, illud esse פירוש של הבל explicationem vanam.
R. Elieser baddarschan, id est, concionator, dixit, תיקו
ordine retrogrado esse, ואתה קדוש יושב תהלות, ex
Psalm. 22. 4. At quid hoc ad questionis dubie solutio-
nem? Si questionis pecuniariae subjicitur, tum תיקו va-
let לקולא ad leve indicandum, id est, diminuendam
& rejiciendam questionem, tamquam levem & indi-
gnam, ad quam respondeatur. Si questio est de veti-
tis & prohibitis, tunc תיקו valet לחומרא ad grave in-
dicandum, id est, graviolem & difficiliorem esse, quam
ut ex tempore ad eam responderi possit, ac proinde ul-
terius de ea deliberandum, ut traditur in fine libri Ha-
lichoth olam, & in Aruch in גמ' tertio. Aliquando de-
notat, hoc loco quidem manere questionem dubiam &
indissolutam, sed alio loco ad eam responsum esse, vel
responderi, ut notat author libri שארית יוסף fol. 32. 1.
In Aruch in תק' scribitur: Quid est תיקו? sicut res quæ
*manet intra thecâ suâ (in threm fuder/oder fuderfafs/
Judæi exponunt) & nescitur, quid in ea lateat.*

תיאה Vide suprâ in תיאה .

* תור Vide suprâ in תור תיור . תיר . תיר *

idem cum He-
bræo, Hircus, Aries: ותישא דאול בית גיורא:
Et hircus abiens in domum peregrini. *Plurale,*
ירת תישא רנולין Hircos cruribus maculosos,
Genes. 31. 35. *ותישא עשרין Et hircos viginti,*
Genes. 32. v. 14.

Mensa, Talm. קריבו תכא קמיה. Addu-
xerunt mensam coram eo; ודליו לתכא
Et sustulerunt mensam è conspectu ejus,
Mezia fol. 86. u. *Nos ad mensam Ducis captivitatis sedebamus,*
Berachoth fol. 42. u. *מקשטא ליה תכא Adornabat ipsi*
mensam, Jevam. fol. 63. 2. עקרו תכא מקמיה Avel-
lite mensam è conspectu ejus, Psalm. 79. in Me-
drasch. Collocarunt ipsum ad men-
sam, Kidduschin fol. 81. u. וחר אתכא
Duo ante mensam, & unus ad mensam, Pesach.
fol. 110. col. 2.

Saginatam, vel juxta quosdam, Im-
pletum condimentis, ut affata quedam im-
pleri solent: וחמש אעון תכברא Et quinque oves fa-
ginatas, vel, condimentis impletas, pro Hebr.
עשויות

Apparatas ad convivium, 1. Sam. 25. v. 18. Quidam volunt compositum esse ex בר ט תוד, quod implendo interiora fiant, quæ erant exteriora. Sic apud Talmudicos de agno paschali legitur, quod dum veru ad assandum infigitur, נתון כרעיו וארת בני מעיו, ponit (paterfamilias) crura & viscera ejus intra eum, Pesachim cap. 7. in principio. Inde in Gemara dicitur, quod R. Ismael vocaverit eum תוד תוד, a sono lebetis bullientis, vel potius, ut antiqua exemplaria habent, teste Aruch ט R. Salomone, vel תוכבר quod intra eum sint, quæ erant extra. Sic, עאן תכברא Ovis impleta, condimentis externis inferta ט plena. R. David monet, in quibusdam libris fuisse scriptum תחברא, quod non intellexerit. Fortè à חבר Componere, ט Ovis composita, id est, apparata cum variis condimentis.

תכט Scabellum, Sedile, Sella: דהוה יתיב Qui sedebat in tredecim sedilibus aureis, Talm. Kethubhoth fol. 77. col. 2. In Aruch scriptum est per ט ab initio, ט in ea litera adducitur, sed in Gemara per ת. Glosfa, ספסלים.

תכך Mulctare, Pœnâ vel Damno afficere. Infinitivus, למתך לצדיקא לא שפיר, Mulctare justum, non est pulchrum, Hebr. ענוש, Proverb. 17. v. 26. Ithpabel, Præteritum, juxta Regia, At stulti transeunt (in mala) & mulctantur, Hebr. נענשו, Proverb. 22. vers. 3. Analogicè magis id legendum esset אתכו vel אתכו ex forma defectivorum secundâ radicali. Basiliensia sunt correctâ ex cap. 27. 12. ubi idem iste versus repetitur. Veneta omninò mendosa sunt.

תכד Vermis nomen linum infestantis: Vermis sericorum, Schab. fol. 90. 1. נכרא חמתנא מקבל תכא Mulcta, Pœna: תכא Vir iracundus accipit mulctam, Hebr. ענש, Prov. 19. 19. Cum Affixo; דמתקנא Mulctâ irrisoris sapit fatuus, Prov. 21. 11.

תכז Catena, Catenula: כתכא דמנדלא תלת תלת Sicut catena contorta ex ternis filis, Eccl. 4. v. 12. Veneta hîc mendosa sunt. תכין דרהב Catenas aureas, Exod. 28. 14. תכין מתחמן Catenas terminatas, Exod. 28. 22. ותתן ית תכין נרילתא Et dabis catenas contortas, Exod. 28. 14. Apud Talm. תוכי חלילאתא Catenæ cavæ, id est, ex cavis filis contortæ, Schab. fol. 57. 1.

תכל Fidere, Confidere, Fiduciam ponere vel collocare. Hebr. בטח. Participium, דתכיל Qui confidit cordi suo, stultus est, Prov. 28. 26. דתכיל עלה לביה דבעלדה Cui confidit cor mariti ejus, Proverb. 31. 11. Et qui confidit quod moriturus est, Prov. 14. 32. Huc etiam, juxta Eliam, Aruch ט Psalterium Nebiense, commodè reducitur Futurum, ויתכלון Et

confident, pro Hebræo ויבטחו, Psal. 9. 11. Veneta ויסתכלון Et respicient.

תכיל Fiducia, Confidentia, Spes: אוף בסרו ישרי Etiam caro mea habitabit cum fiducia; id est, Confidenter, Tutò, Heb. לבטח Psalm. 16. 9. Sic Aruch & Elias. Veneta לרחצן, quæ vox aliàs sæpè Hebræo Nomini respondet.

תוכלן Idem: ולבנוי נהיו תוכלן Et filiis ejus erit spes, Heb. מוחסה, Prov. 14. 26.

II. תכל Orbari, Hebr. שכל. In prima forma est intransitivum, in Pabel ט Aphel transitivum, Orbare, quod punctatione confusum mansit. Quæ Hebraicè in Pihel sunt, melius est Chaldaicè ex Pabel ט Aphel omnia notari. Præteritum, כמא דאתכולית Sicut orbatus sum, orbatus ero, Gen. 43. v. 14. In Targum Hierosol. תכלית. Alia duo sunt ex terminatione Cholem, ut Hebræum שכלתי quod primo loco ponitur. Participium fæmininum, ואנא תכלא ויהידי Ego autem orbata sum & unica sive solitaria, Heb. שכולה ונלמודה, Jesa. 49. 21. Plurale, ויהיון נשיהון תכלן Sint uxores ipsorum orbæ, Hebr. שכלות, Jerem. 18. vers. 21. Infinitivus, בען למתכל לנפשי Querunt orbare animam meam, Psalm. 35. 12. Hoc activum in Kal est, si rectè punctatum, sed sunt & alia sic notata ex Kal, quæ præstaret esse ex Pabel vel Aphel, ut dictum. Futurum, למח אתכל אף תרויכון Quare orbabor etiam ambobus vobis die unâ? Genes. 27. v. 45. כן תתפל מנשיא אפך Sic orbabitur præ (omnibus) mulieribus mater tua, 1. Sam. 15. 33. & alia hujus formæ, rejiciantur ad Pabel vel Aphel. Pabel, תכלית אפרית ית עמי Orbavi, perdidit populum meum, Heb. שכלתי, Jer. 15. vers. 7. Participium, כנבר מתכל Sicut potens orbans, Jerem. 50. 9. Fæmininum, וארעא מתכלא Et terra orbans, 2. Reg. 2. v. 19. ומתכלא Et orbans populum tuum fuisti, Ezech. 36. 13. Cum Aff. לא תוסוף עוד Non perges amplius orbare ipsos, Ezech. 36. v. 12. Ithpabel, Præteritum, כמא דאתכולית Sicut orbatus sum, Genes. 43. 13. In Jonathane hîc legitur אתכלית pro quo legendum ex forma Ithpabel. Infinitivus, למתכלא Non pergam orbari, ibid. in Targum Hierosolymitano. Aphel, Præteritum, כמא דאתכלית Quemadmodum orbavit mulieres gladius tuus, 1. Sam. 15. v. 33. רחלר ועוד לא אתכילו Oves tuæ & capræ tuæ non orbarunt, scilic. dominum suum factu, id est, non abortiverunt, Hebr. שכלו, Genes. 31. 38. Me orbastis, Gen. 42. 36. Participium, מתכלי, הכ להון רחם מתכלי Da ipsis uterum orbantem, id est, abortientem, projicientem factum immaturum, Hos. 9. v. 14. Fæmininum, לא תהי מתכלא ועקרâ בארעך Non erit orbans

orbans & sterilis in terra tua, id est, abortiens, Exod.23.verf.26. **וְעִקְרָא וּמִתְכַלֵּא** Sterilis aut orbans non erit inter vos, Cantic.4.v.2. *Plurale*, **מִתְכַלְּנִין** Orbantes, Deut.32.32. in Targ. Hierosol. *Participium passivum*, **כְּדוֹב מִתְכַּלֵּא** Sicut urfus orbatus, Heb. **שְׂבוּל**, Hof.13.v.8. *Futurum*, **וְאִתְכַלְּנוּ** Et orbabo eos, Hof.9.12. **מִבְּרָא תִתְכַּלֵּא חֶרֶבָא** Foris orbabit gladius, Deut.32.25. **וְלֹא תִתְכַּלֵּא לְכוֹן גּוֹפְנָא** Et non orbabit vos vitis, Malach.3.11. **וְתִתְכַּלֵּא יְתוֹכוֹן** Et orbabit eam, Hebr. **וְשָׁבַלְתָּהּ** ex Pihel, Ezech.14. v. 15. Scribitur in libris cum Chirek ab initio, quasi ex Kal, sed ex Aphel scribendum, quia activum. **וְיִתְכַלְּנוּכֶם** Et orbabunt vos, Heb. **וְשָׁבַלְךָ** Ezech.5. v.17. Scribitur & id ex Kal cum Chirek ab initio, sed revocandum huc.

Orbus, Orbatus: **כְּדוֹב תִּכְלֵא בְּחֻקְלֵא** Sicut urfus orbatus per agrum, Heb. **שְׂבוּל**, 2.Sam.17. v.8. *Est formæ* **יָבֵשׁ** Siccum, **טִפְשׁ** Stultus.

Orbitas & viduitas, Jefa.47.verf.9. **תִּכְלֵא תִכְלֵא תִכְלֵא תִכְלֵא** Orbitas & cæcitas, Schabbas fol.151.2. *Apud Talmudicos*, **אֲבוֹרְטוּס** *Abortus*: **לֹא בְּהֵתָא דְּמִלְפָּא תִכְלֵא לֹא בְּהֵתָא** *Quæ edocta est abortum, impudens est*: Kethubhoth fol.62.1. *Sententia proverbialis* in impudica scorta, quæ non deterrentur à scortatione sepulturâ abortus.

Idem: **וְלֹא אֶדְעָ תִכְלוּ** Neque cognoscam orbitatem, Jefa.47.v.8. **וְתִכְלוּ מוֹתָא** Mors & orbitas, 2.Reg.2.21. in Regiis. Veneta, **אוֹרְבַּנְס** Aut orbans.

Vermis. Talm. **דְּנִפְל תְּכֵלָא בְּחֵרְתִין** הוא דנפל תכלא בחרתין **וְדִידִי אֶצְבְּעֵתִי** Vidi (in somnio) quòd caderet vermis in duos digitos, Glossa, **תוֹלַע**, Berach. fol. 56. 1. **וְנִפְל תְּכֵלָא בְּכוּלָּהּ יְדֵי** Quòd incidit vermis in totam manum, ibid. **וְנִפְל תְּכֵלָא בְּכוּלָּהּ שִׁירָאֵי** Cecidit vermis in omnes vestes sericas regis, Ibidem.

Dolor, Infirmitas, sanitatis orbitas, Talm. **אֲכַל שִׁיתִין תְּכֵלֵי מַטְוִירָה לְכַבָּא דְּקַל חֲנִרְיָה שְׂמַע וְלֹא אֲכַל** *Sexaginta dolores contingunt denti, qui sonum proximi sui (comedentis scilic.) audit, & ipse nihil comedit*, Bava kama fol.92.2. *Sententia proverbialis* de famelicis.

Hyacinthus, Hyacinthinum. *Ex forma emphatica apparet, absolutam formam ejus esse* **תְּכֵלָא תְּכֵלָא** *gen. feminino*: **וְאִרְגֻנָּא** *Ex hyacintho & purpura*, Exod.26.31. **וְרִמּוֹנֵי תְּכֵלָא** Malo granata hyacinthina, Exod.39. verf. 24. **וְחֵיטְא וְחֵיטְא** Contorto & hyacinthino, Exod.26.1. **וְעֻבּוּבֵי דְּתְּכֵלָא** Loramenta hyacinthina, Exod.26. v. 4. **וְבִצְבָּצְבָּא וְבִצְבָּצְבָּא** In hyacintho & purpura, Exod.35.35. **וְחֵיטְא דְּתְּכֵלָא** Cum filo hyacinthino, Exod.28.v.28. *Apud Talmud*. **דְּבִלְלָא** תכילתא דבילל. *Vide in* **כֵּלָל**. Item, **מִינֵי מְכַל מְכַל** מה נשתנה תכלת מכל מיני

Quare diversus est color hyacinthi præ omnibus aliis speciebus colorum? quia hyacinthus similis mari, mare firmamento cæli, &c. Menachoth fol.72. col.2.

Species vestis. In Jalkut in Leg. folio 293. col.2.

Botrus, Bacca *ex Hebræo* **אֲשְׁבוּל** **אֲתְכַלֵּא** **אֲתְכַלֵּא** *Ufque ad vallem botri, quia exsciderunt inde עֹבְרֵתָא וְאֲתְכַלֵּא* palmitem & botrum, Numer.13.24. **כְּדוֹב מִבְּרָא** Sicut botrus uvarum, Cant.7.8. *Plurale*, **בֹּטְרֵי** Botri uvarum, Cantic.1.14. **וְאֲתְכַלֵּא דְּעֻבּוּבֵי** Qui assimilantur botris uvarum, Cantic.7.9. **בְּשִׁילוֹ** **אֲתְכַלֵּא** Maturi facti sunt botri ipfarum, Genes. 40.v.10. *Apud Talmudicos*, **מִתְּמֵי לִיבְעֵי רַחֲמִים** שלחו מתם ליבעי רחמים **אִיתְכַלֵּא עַל עֵלְיָא דְּאִילְמָא עֵלְיָא לֹא מִתְקִיִּימִין אִיתְכַלֵּא** *Miserunt inde ut implorarent gratiam botri super folia, quòd nisi essent folia, non subsisterent botri*: Cholin fol.92.1. **פְּלִיָּא דְּבִיטְרֵי** Folia in vitibus sustinent ventos, pluviam, aliasq; tempestates, & sunt quasi clypei botros defendentes: sic magistratus subditorum debent esse propugnacula.

Unguentum, Conditura: **יִמְנָא יִשְׁוֵי דִּידִי** *Imma isuyi diyi* **מִתְכַלֵּא** Mare disponit quasi unguentum, Job.41. v.22. id est, commiscet & turbat, ut unguentarius unguentum. *Vox suspecta*. **דְּרִירָא** *Præcedit* **וְרִירָא** *Olla fervens*. **מִרְבֵּיתָא** *Sic possit legi* **וְרִירָא** *Mortarium unguentarium, quomodo Hebræam vocem hic quidam explicant*.

Numerare, Supputare, Librare, Expendere, Perpendere, numero & pondere: **תְּכַן** *Idem*. **נִפְחָל**, **נִפְחָל**, **נִפְחָל** *Aptari, Parari, Preparari, Disponi, Rectum, Equum, Conveniens esse*. **אֶפְחֵל**, **פְּרֵתִירָא**, **פְּרֵתִירָא** *Imago mea aut fusile meum paravit, disposuit ista*, Jerem.48.verf.5. **וְאִתְכַנְנִין** *Contracte pro* **וְאִתְכַנְנִין** *quia ingrata triplicis Nun continua prolatio*. *Participium*, **פְּרֵתִירָא** Parant dolum, Job.15. v.35. Veneta hic mendosa sunt.

Numerator, Astronomus, stellas numerans & disponens calum, Rab. **הַתְּכֵן הַגָּדוֹל** Astronomus maximus.

Dispositio recta: & specialiter, **Dispositio astrorum**: unde, **מִלְּאֲכַת הַתְּכֵנָה** *Ars dispositionis astrorum*, **אֲסְטְרוֹנוֹמְיָא** *Scientia astronomica*. **פְּרִיטֵי אֲסְטְרוֹנוֹמְיָא**, **אֲסְטְרוֹנוֹמִי**.

Decus, Decorum. **תְּכֵן** *Idem*. In lectione **אֲדִי אִשְׂרָאֵל**, Deuteron.6. **ר' מִתְכֻנּוֹת הַגּוֹף** sunt quatuor dispositiones corporis, dum sedes, dum ambulas, dum cubas, dum surgis, Aben Esra, Psalm.1. verf.1.

תכס *Calcare, Terere, Fricare. Participium,* **תכס** Terit pedibus suis, Hebr. מלל, Proverb.6.13. *Verbum מלל priscis Hebraeis est Fricare, Terere, quem sensum fortè exprimit תכס, ut etiam convenientiam aut affinitatem habeat cum כסס quæ idem significant. Per Terere autem intelligitur gesticulatio triturae similis, ad certi aliquid indicandum. Aut תכס est Arguit, argumentatur, quomodo etiam affine est Verbo כסס. Elias scribit, se non intelligere vocem istam.*

Ordo, idem quod טכסיס, τάξις, Beresch. rabba sect. 8. מה אתה מבוה תכסיס. Quid tu contemnis ordinem?

Cetus malorum spirituum sic vocatus, Berachoth fol. 51. 1.

תכף *Continuatio, id est, continua & repentina actio. Inde, בתכף Cum continuatione, id est, Continuo, Subito, Citò, Confestim, Repentè. In Targum non usurpatur sine ב prefixo. Respondet Hebraeis פתע & פתאום: ut, בתכף שלו Repentè subito, Hebr. בפתע פתאום, Numer.6.9. Repentè veniet, Hebr. פתאום, Jer.6. v.26. Quòd repentè subito veniet contritio ejus, Jesa.30.v.13. ובתכף יעול Et repentè veniet in templum suum, Malach.3.1.*

תכף *Statim, Continuo, post: תכף לאכילה שריפה: Statim post sumptum cibum erit combustio, scilic. panis fermentati in vespera paschatis, Pesachim fol.3.1.*

תכף *Annectere, Connectere, Coniungere. Includit continuationem, ut continuo fiat, & unum alteri mox subjungatur. In Talmud Hieros. libro Berachoth, cap. 1. כל מי שהוא תוכף סמיכה לשחיטה Quicunque statim connectit manuum impositionem maectationi, nihil profani incidit in ejus oblationem: וכל מי שהוה תוכף לנטילת ידים ברכה Quicunque statim annectit lotioni manuum benedictionem, Satan nihil accusat in istius prandio: וכל מי שהוא תוכף נאולה לתפלה: Quicunque denique statim coniungit redemptionem precationi, cum Satan isto die non accusat. Dixit R. Seira, אנה תכפית Ego statim annexi, &c. כי בעת שהיינו נמלטים מצרה לא היינו שמחים כי ידענו כי באת אחרת תכופה ועתירה לבוא אחריה Quando fuimus liberati ex angustia, non gavisi sumus: quia scivimus, quòd alia continuo sit connexa, & ventura post illam, R. D. Kimchi, Jesa.26.18.*

תכפיה *Annexio, Connexio, Coniunctio subita sine interjecta mora: שלש הכיפות הן תכף לסמיכה שחיטה Tres connexiones sunt, statim-post manuum impositionem maectatio, post lotionem manuum benedictio, post redemptionem precatio. Ibidem*

in Talmud. Primum probatur ibi ex Levit. 1. vers.4.5. Alterum ex Psalmo 134.2. ubi mentio elevationis manuum, & lotionem manuum similiter vocant נטילת ידים Elevationem, quia præcipua ceremonia in lotionem est elevatio. Tertium ex Psal.19.15. & Psalm.20.2.

תכף *Repentè obruere vel circumdare. Hinc illud תכפו עלי בישן Repentè circumdederunt me mala, Hebr. אפפו quod idem, Psalm.40.v.13. in Regiis. Nebiensè Pfalterium תכפון pro תכפון cum Nun paragogico, quod in ea persona in isto Targum frequens. Sic apud Talmudicos, תכפיהו אבליו זרה אחר זרה הכביר שערו מיקל בתער Quando obruunt eum repentè luctus ejus, unus post alterum, aggravat capillos, minuit novaculam, id est, parum à capillis radit, Taanith fol.13. col.1.*

תכף *Figere, Infigere, ut filum aut lorum in foramen inditur vel infigitur, aut acus suendo in pannum figitur. Sic idem est cum affini Verbo תחב. התוכף תכיפה אחת אינו חיבור Apud Talmudicos, Fi-gens fixationem unam, ea nulla est conjunctio vel connexio, Menach.fol.39.1. id est, תופר תחיבה, Suens infixionem unam, einen stich. Sic qui filum Tzizis in foramen amiculi indit, non peccat, quasi perfectè aliquid die festo composuerit vel colligaverit. Sic fili insitio non censetur opus, & licitum est: at nodi ligatio opus est, & prohibitum.*

Fixio, Infixio, idem quod תחיבה.

תכר *Sedile, Sella, Sedes: צלחו ליה תכר Secuerunt ei sellam buxeam, Talm. Schabbas fol.129.1. היה יתיב אתכתקא דשאנא Sedebat in sella eburnea, Schabbas folio 119. col.1.*

תלא *Nomen bestiae vel animalis parvi instar felis, variegati, quo capiuntur cuculi, vel mures motani, ut scribit Baal Aruch: Schab. fol.28.1. Scribit idem, Arabicè vocari זבויה, Aramicè שפקא, & Grace אילן.*

תלאסר *Nomen urbis maximæ inter Niniven & Kalach, Genes.16.12. in T.H. Hebraicè vocata fuit רסן Jonath. תלאסר.*

תאל, de quo supra in תלאין idem quod תלאין.

תלנ *Nix, Hebr. שלג. Targum, ומן תלנ Et præ nive albescam, Psal. 51. v.9. Qui dedit nivem תלנ הור הור עמר מטרם ותלנ Nix & pluvia, Jesa.55. v.10. In die nivis, 2.Sam.23.20. ידיה הורא כתלנ Manus ejus alba erat sicut nix, Exod.4.6. Sicut תלנ יהורון Sicut nix albescant, Jesa.1. v.18. ימר היו בארעה Nam nivi dicet: esto in terra, Job.37. vers.6. Magis quàm nix, Thren.4. vers.7.*

In Daniele, לבושה כחלון הור Vestimentum ejus instar nivis album erat, cap. 7. 9. Apud Talmudicos morbi nomen est, à frigore nivali sic dicti: unde, כסרם כסרם חמין Frigore nivali laboranti, conducit caro pinguis, Gittin cap 7. in initio.

תל Suspendere. Quæ de suspensione hominis Hebræo Verbo תלה efferuntur, in Targum majori ex parte transferuntur per צלב, paucis exceptis, quæ hic subjiciuntur. Verbum תלה de cælis apud Prophetas usurpatum, hoc etiam Verbo redditur. Præteritum, תלה תנחומיהוה Intelligentiâ suâ suspendit cælos, Hebr. תלה, Jer. 10. 12. Sic 51. v. 15. תלה שמים ושכלל ארעא Qui suspendit cælos, & fundavit terram, Jesa. 51. v. 13. Sic Zach. 12. 1. דברא שמים ותלון Qui creavit cælos & suspendit eos, Hebraicè ונוסיהם, Jesa. 42. v. 5. תלה תלית שמים במימרי Suspendi cælos Verbo meo, Jesa. 44. 24. Sic 45. 12. תלינו כנרנא Suspendebamus citharas nostras, Hebr. תלינו, Psalm. 137. 2. Sic legendum cum Scheva sub ת ex forma Præteriti, & י est paragogicum. Participium præsens, תלה תלי אפני בצלו Fuit suspendens cælos suos in precatatione ad patrem cælestem, Num. 21. v. 10. in Targ. Hierosol. Participium præteritum sive passivum, תלה תלי על מרשי Suspenda est super caput meum, Hebr. תלה תלוש Ligata est, Jon. 2. v. 6. Legendum cum Tzere sub ת ex hoc Tempore, ut respondeat Hebræo: תלה על אתר ושוי יתירה על אתר Et pone eum super locum suspensum, id est, elevatum, Hebr. תלה על גס Super perticam, Numer. 21. v. 9. in Targ. Jon. & Targ. Hierosolym. Plurale, תלה תלון עינינו עלך Sic suspensi sunt oculi nostri in te, Esth. 5. v. 14. תלה תלון לך מקבל Eritque vita tua suspensa tibi è regione, Hebr. תלה תלון, Deuter. 28. v. 66. quod ex forma præcedenti legendum תלון תלון passive. Et aquæ, quæ suspensæ sunt Verbo Domini super cælos, Psalm. 148. v. 4. תלה תלון עיני עבדו למריהון Sicut suspensi sunt oculi fervorum in dominos suos, Esth. 5. 14. Sic sæpè in Judæorum quotidianis precibus, תלה תלון עינינו לך תלויה Oculi nostri in te suspensi sunt. Legitur & ex forma Hebraica non sine causâ, תלה תלון בבוסמא Vidi Absalomum suspensum in quercu, 2. Sam. 18. v. 10. Vocabulum Hebræum ignominiosum erat Hebræis & Chaldeis usu communi de suspensis. Infinitivus, תלה תלהו Ut suspendant in eo quodcunque vas, Hebr. תלהו, Ezech. 15. 3. Futurum, תלה תלהו Ne suspendatis oculos vestros versus cælum, Hebr. תלהו Eleves, Deut. 4. v. 19. תלה תלהו בין שמים ובין ארעא Et suspensus fuit inter cælum & terram, 2. Sam. 18. vers. 9. תלה תלהו על קיסא Et suspensi sunt

ambo in patibulo, Esth. 2. 23. in Targum secundo. עד שובעא דרין אתלואו ליה Usque ad septem generationes suspensæ fuerunt ipsi, scilicet vindictæ & pænæ, quia pænitentiam egit, ut ibi Targum ponit, Genes. 4. 24. At Lemech, filius filii Kaini, qui non peccavit ut Kain, æquum est עד שובעא דרין אתלואו ליה ut suspendantur ipsi (pænæ) usque ad septuaginta septem generationes; ibid. in Targ. Jon. Vide Commentarium Merceri in hunc versum. Meminit etiam hujus interpretationis Tanchuma & Jalkut.

Apud Rabbinos, ותלו ליה לכרעיהו Et appende-
runt ad crura ejus.

Vide in sequenti radice תלה.

תל Sensus, nempe ob ignominiosa facinora & delicta. Hinc Christum Salvatorem nostrum hoc nomine vocant, quasi & is tanquam blasphemus & seductor fuerit suspensus in cruce. Sic Aben Esra Genes. 27. 39. scribit, Constantinum Imperatorem Romanum, posuisse in vexillo suo צורת תלוי figuram suspensi, Christi scilicet crucifixi signum. In libro Truma, impresso Venetiis Anno 1523. fol. 9. col. 4. Triduo ante festa Christianorum, prohibitum Judæis contractus inire aut commercia tractare cum Christianis. Ea festa R. quidam Samuel interpretatus est, דיוקא ניחל דונטא דנחל וקצח שחם בשביל התלוי duntaxat de Natalis & Paschatis festis, quæ sunt propter suspensum illum. R. Bechai in libro Kad hakkemach in litera ג, cap. 1. quod incipit גאולה גאולה Redemptio, ad locum Psalm. 80. 14. תלה תלוי חקן התלויה כי כן הם עובדי התלוי Litera תלה (in voce תלה) suspensa est, nam sic sunt cultores suspensi illius. Author iste vult, per Porcum sylvestrem intelligi Christianos, quod ipsi vescantur porcis, & tanquam porci vastarint vineam Israelis urbem Jerusalem, & credant in suspensum Christum. Vel, litera תלה in ista voce sursum supra vocem suspensa est, ut sint etiam sic suspensi cultores suspensi istius Christi. Amarulentia Judaica.

תל Draco caelestis, Sidus Draconis, quod est inter duas ursas. R. D. Kimchi Jesa. 27. v. 1. & Aben Esra. Item Jobi 26. 13.

תל Suspendorium, id est, Ansa, Funiculus, Catenula, quæ vas aliquod ad parietem suspenditur, Talm. תלוי תלוי הפגרת Anfula strigilis, Edioth cap. 3. Kelim cap. 12. לעשות תלואי לנפה Producing juncum ad faciendum ansam suspensoriam cribro, Schabbas fol. 78. col. 1. in Misna. תלוי תלוי דבשרא שרי לטלמולי Funiculus carnis licitus ad ferendum, scil. in sabbatho unâ cum carne: nam ferè funiculis partes minores suspendi solent, ut exsiccentur: Schab. fol. 140. 2.

אשם ודאי ואשם תלוי *Suspensum, Dubium*: אשם ודאי ואשם תלוי
Sacrificium reatus certum, & sacrificium dubium, Beresch. rabba sect. 43.

תלות *Dependentia*: אין לו התלות בזמן: *Non est ipsi dependentia in tempore, non dependet à tempore Deus.*

תלוי *Idem, Rab.*

תלוי *Suspensor, Carnifex, homines suspendens*, Rabbini.

תלה *Rumpi, Disrumpi, Diffringi, Diffindi in partes & frustra minuta, Talm.* הוה תלחה. *Fuit disruptum & concidit frustra frustra, id est, in multa & minuta frustra & partes*, Glossa מתפרקת, Cholin fol. 53. 2. Alibi, תלה, id est, נשבר, Menach. fol. 94. 2.

תלה *Frustrum, Membrum, Particula, id est vel חתיכה*, *ut antè in Verbo.* *Apud Rabbinos, Et discerpit me in frustra*, Echarab. cap. 3. v. 10. *In glossa legitur תלוי, & sic in Aruch in תלה.* *Citatur etiam Targum ויתלה ex Lev. 1. 11. sed ibi hodiè legitur ויתלע.* *Sic gutturales inter se permutantur.*

תלה *Aggerare, Aggerere, Accumulare, Evehere in altum, Efferre.*

תלה *Elatum: Munium, Aggeratum, ut urbes aggeribus circumjectis munitiores redduntur: כמרה* *Quàm elatum est nomen tuum, & laudatum in universa terra!* Psalm. 8. 2. 10. *Plurale, וּבְנִין קָרְנוּ תְּלִילִין* *Et ædificabant urbes aggeratas, aggeribus munitas pro thesauris Pharaonis, Hebr. עָרֵי מְסֻבּוֹת*, Exod. 1. v. 11. in Targ. Jonathanis. *Pravè legitur ibi in libris תְּלִילִין ex forma masc.* *Sic, וּבְעָרֵי מְבֻצָּרִים* *In urbibus munitis, pro תְּלִילִין, Hebr. מְבֻצָּרִים*, Numer. 32. v. 17. T. H. *כָּל אֵלֶּיךָ קָרְנוּ תְּלִילִין* *Omnes illæ sunt urbes munitæ, circumdatæ muro, Deut. 3. 5. in Targ. Hieros. רְמִיָּה וְתְּלִילִיָּה* *Portæ vestræ excelsæ & munitæ, Heb. חֲמוֹתֶיךָ הַגְּבוּרֹת*, Deut. 28. 52. Jon.

תלוליות *Colliculi, Tumuli, Glebae elevate viarum, Talm.* התלוליות הקרובות בין לעיר בין לדרך *Colliculi propinqui sive urbi sive viæ, Kethubhoth fol. 20. col. 2.* *Propter glebas & tumulos (terræ vel lapidum) timet prodire forâs, ne alicubi impingat, R. Salom. Eccles. 12. 5.*

תלוליות *Elevationes, Gibbositates in corpore.* Vide Bechor. fol. 40. 2.

תלה *Idem: vel juxta alios, Dependentia, à תלה præcedenti: תלה תלוי בעלמא הוה* *Dependentia vulgaris est vel levis, id est, particula carnis dependens, quo corpus non viciatur, Ibid.*

תלה *Tumulus, Agger elevatus: ותיה תל חריב לעלם* *Et erit tumulus vastus in perpetuum, Hebraicè*

תל עולם, Deuter. 13. v. 17. Sic Jos. 8. vers. 28. *Eritque in tumulum vastitatis, Jerem. 49. v. 3.*

תלוי *Tumuli, Cumuli.* *Apud Talmudicos; Est homo quidam post multas generationes proditurus, nomine Akiva filius Josephi, שעתיך לדרוש* *qui commentatur est super rem quamque minimam multos tumulos sententiarum, Menachoth fol. 29. col. 2.*

תלים Vide in הלל.

תלם *Sulcus, Lira, vel, Porca agri.* *Et depascit gramen è sulco, Psalm. 126. v. 6.* *Hoc membrum est glossema Rabbimicum ad Targum ab aliquo assutum ex Talmud, ubi legitur in libro Taanith fol. 5. col. 1.* *מאי הלך ילך ובכה נשא משך הורע וגו' אמר ר' יהודה שור כשהוא חורש הולך ובוכה ובחזירתו אוכל חזיו מן התלם וכו' Quid est, Eundo it, & flet, portans tractum feminis, Psalm. 126. v. 6? Dixit R. Jehuda: Bos quando arat, it & flet, at in reditu suo comedit herbam ex sulco. Nempe quod eundo & arando serit, statim crescit in herbam, quâ, in reditu ab altera parte agri, vescitur è sulco suo. Talia plura ex commentis Rabbimicis ad marginem à sciolis ad Targum ascripta, postea in Targum ipsum fuerunt relata ab incautioribus. וְתִקְטֹר רִמְנָא בְּתִלְמָא* *Ut liges rhinocerotem in sulco, Job. 39. 10. Plurale, שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחָיו תְּלָמִין* *Simeon & Levi fratres sulcarii sive porcarii, Genes. 49. 5. in Jon. id est, consentientes inter se, & sibi invicem respondententes, ut sulci agrorum. Elias scribit, se ignorare quid sit. Fortè irreptitia vox aut mendosa. Sed Targum Hierosolymitanum eam quoque habet, ponens, תְּלָמִין* *Sulci fortes: וְתִלְמִיָּהּ בְּבִין* *Et sulci ejus flebant, Job 31. 38.*

תלמיות *Sulcatio, sulcorum ductus: תְּלָמִיָּהּ* *Acus sulcationis, id est, acus subtilis sartoria, quâ futuræ recte, instar sulcorum, nentur, Berach. fol. 63. 1.*

תלמי *Sulcabile, quod sulcatum est, vel instar sulcorum ductum.*

תלמי *Ptolomæus, rex Ægypti, qui curavit Legem in linguam Græcam converti.* Vide Megilla fol. 9. col. 1.

תלני *Coccineum: Rubrum: שב בניי אהלא* *Septem grana smegmatis rubri, Avoda Sarah fol. 28. col. 2.*

תלסר *Urbis nomen, que Hebraicè dicitur רָסֵן* *Genes. 10. v. 12. in Jon. Pro eo in Targ. Hierosolym. legitur תְּלָסֵר, unde præcedens formâ etiam legenda תְּלָסֵר. Nam תְּלָסֵר vocalis index est. Hebraicè תְּלָאֵשֶׁר 2. Reg. 19. vers. 12. וְתִלְשָׁר* *Jesa. 37. v. 11.*

תלסר *Vox composita, de qua vide infra in תלה.*
תלע Findere, Diffindere, Discerpere. Futurum,
 ויתלע יתיה בגרפוי Et findet eam cum alis
 suis, Hebr. וישעס, Levit. 1.17. in Targ. Hierosol.
 & Jon. Aruch in תלה citat hunc locum ויתלח, quod
 Verbum Talmudicis usitatum est. In Majemone,
 ומתלע עצים למערכה Et findit ligna ad focum sa-
 crificiorum.

תולעת Vermis: וזמין יי תולעתא Et
 praeeparavit Dominus vermem, Jonæ 4. vers. 7.
 ארי תוכלניה תולעתא Nam comedet eum vermis,
 Deut. 28. v. 39.

תוליע Vermes producere, Vermificare: vel, Ver-
 mes auferre: בתחלה הבאיש ולבסוף התליע In princi-
 pio putrescit, & postea vermes producit: וכן
 Et sic est mos omnium vermi-
 ficantium, R. Salom. Exod. 16. 20. מותר לכבשם
 Licitum est condire eos (fructus
 scilic.) ne vermiculosi fiunt, Rab. לשכת העצים
 Cubiculum ששם הכהנים בעלי מומין מתליעין העצים
 erat ibi lignorum, in quo sacerdotes vitiosi e-
 vermificabant ligna, i. e. tollebant, auferebant
 ligna vermibus infecta, quæ non licebat evehe-
 re super altare ad struendum ignem, Talm.
 Middoth cap. 2. אין מתליעין האילנות Non evermi-
 ficant arbores tempore tali, Rab.

תלעב Subsannare, Illudere, Irridere. Sic multa
 ex forma Pibel notantur, quasi litera ת sit radica-
 lis. Possunt omnia ad לעב referri, unde, אתלעב
 Subsannare, Irridere, ut dicitur התפלל Orare,
 התעלל Agere, Operari, Illudere. Elias ad Ithpael
 omnia reducit, unde, אתלעבו Judic. 19. 25. 2. Reg. 2.
 vers. 23. quæ ad תלעב referri nequeunt. Vide ergo
 omnia in לעב.

תלף Armaria, Cant. 4. 4. Heb. R. Da-
 vid ponit in Radice תלר. Aruch compo-
 situm existimat ex תל Tumulus, ופיהת Ora, quasi
 תל שכל פיורת מתפללים עליו Tumulus, super quo
 omnia ora orant; de urbe Jerusalem. Talm. תל שכל
 Tumulus, in quem omnes respiciunt, ut est
 in Berach. fol. 30. col. 1.

תלש Evellere, Eradicare, Exstirpare, Excer-
 pere, Discerpere. Participium presens,
 Et omnem fructum meum ex-
 stirpat, Hebr. תשרש, Job. 31. 12. Participium pas-
 sivum Pehil, ובשר תליש Et carnem discerptam,
 Hebr. טרפה, Exod. 22. 31. Imperativus, על
 Evelle (crines) propter principes tuos,
 Hebr. גני Tonde, rade, Jerem. 7. 29. Evelle
 crines, Hebr. קרחי Decalvate, Mich. 1. v. 16.
 Futurum, אתלשנן מתוקפיהון, Et
 carnem tuam eradicabis, evelles, discerpes, He-
 braicè תנתקי, Ezech. 23. 34. תנתקי הייני

Eradicabit te è terra viventium in seculum, He-
 braicè ושרשך, Psalm. 52. 7. Ithpehal vel Ithpael,
 Futurum, ויתלש פלגיה דטורא Et avellatur medium
 montis, Heb. ומש Et recedet, Zach. 14. 4. ולבלבי
 Et folia ramorum meorum eradica-
 buntur, Heb. ושרשו, Job. 31. 8.

Apud Talmudicos, רוקו ויהניע בו רוקו
 Si evulserit ipsi crines, si spuerit & pervenerit
 in ipsum sputum ejus, dat ei quadringentos as-
 ses, Bava kama fol. 90. i. in Misna.

Sic adducitur in Aruch, sed in Gemara
 legitur הושלמי, Sanhedr. fol. 98. i. Cholin folio 62. 2.
 Avis nomen.

תלת Hebr. שלשה, Tres:
 Vitulos tres, capras tres, & arietes tres, Hebraicè
 תלת עלעין, Gen. 15. 9. משלש & משלשת
 Tres constæ, Dan. 7. 5. ומין אנון
 Tres propagines tres dies sunt, Gen. 40. 12. ומנין תלתה
 Et temporibus tribus, Dan. 6. v. 10. תלתא מנא
 Tres (thalami) hinc, & tres inde,
 Ezech. 40. v. 10. תלת מאה אמן Trecenti cubiti,
 Genes. 6. v. 15. ותלת נשי בנוהי Et tres uxores filio-
 rum ejus, Genes. 7. 13. בתלת מאה זוברין Cum tre-
 centis viris, Judic. 7. 7. ובתלת מאה גברא Et tre-
 centis viris istis, Jud. 7. v. 8. לתלת שנין Ad ternos
 annos, Lev. 25. 21. לתלת אחיותהון Ad tres sorores
 suas, Job. 1. v. 4. בתלת אלפין גברא Quasi ter mille
 viros, Jos. 7. 3. פוקו תלתיכון Egreimini vos tres;
 Et egressi sunt tres illi, Numer. 12. 4.
 משחתא חדא לתלתהון Mensura una erit tribus il-
 lis, Ezech. 40. 10.

ושלח חייא, ut: שלשים Triginta, תלתין
 Et Schelach vixit triginta annos, Ge-
 nes. 11. v. 14. מאה ותלתין שנין Centum & triginta
 annos, Gen. 5. 3. בתלתין גברא Quasi triginta viri,
 1. Sam. 9. v. 22.

in Daniele תליתא, emphat. תליתאי, תליתי
 Tertius, Hebr. שלישי, ut: שלשה יום תליתאי
 Et fuit manè dies tertius, Genes. 1. 13. על דר תליתאי
 In generationem tertiam, Exod. 34. 7. ושום נהרא
 Et nomen fluvii tertii, Genes. 2. v. 14. ותליתא לאבשלום
 Et regnum tertium, Dan. 2. v. 39. Scriptura literarum indicat lectionem
 תליתא, quæ lectio in
 Tertiâ vice, Ter-
 tiò, 1. Sam. 3. v. 8. Plurale, בנין תליתאון Filios ter-
 tios, id est, tertiæ generationis, Genes. 50. v. 23.
 Infima, secundana, & tertia
 תתקפל חרבא תליתא, Fœmininum, Genes. 6. 16.
 Et iterabitur gladius tertiâ vice, tertio, vel, ter-
 tius, Ezech. 21. v. 14. ותליתא נמלין Et tertiâ me-
 tatione, tertio loco proficiscantur, Num. 2. 24.
 ותליתיתא

Et tertia, scilic. **תמ** substructio, 1.Reg.6.v.6.

תמ Tertia pars: ביד יואב ותלתא ביד **תמ** Tertiam partem per Joabum, & tertiam partem per Abisai, 2.Sam.18.2. **תמ** תלתא תקטל Tertiã partem occides gladio, ותלתא תבדר, Et tertiã disperges in omnem ventum, Ezech.5.v.2. **תמ** Tertia pars tua morte morientur, Ezech.5.v.12. *Apud Talmudicos*, **תמ** עגלה Vitula trima, trium annorum, Sanhed. fol.65.2.

תמ Tertiã parte è regione conclavis, Cantic.8.3. In eadem locutione **תמ**, Deuter.8.9. in Jonathane, de quo supra in תיק.

תמ Tertiò, Tertiã vice, tripliciter: ואשקיתן **תמ** Et potabis eos vino lachrymarum tripliciter, Hebraicè שליש Mensurã triplã, trientali, Psal.80.6.

תמ Tertiũ, Tertia pars: עגלה תלתות **תמ** Vitula tertii, id est, trima magna, Jesa.15.5. ubi Veneta mendosa sunt; & Jere.48. vers.34. **תמ** Tertia pars mensuræ Hin, Numer.15.6. ותלתות הינא, Num.28.14. ובתלתות **תמ** Et in tertia parte dierum, id est, die tertio, 1.Sam.20.19. ויהוה כתלתות ירחיא, Et fuit quasi tertiã parte mensium; quasi tertio mense, Genes. 38.vers.24.

תמ Idem: Tertiò. **תמ** תליסר. תליסר. תליסר. Tredecim. Vox composita ex **תמ** ו עסר, quod Hierosolymitanis, & in Talmud Babylónico frequens: Boves tredecim; & mox, **תמ** תליסר מטרקא, Tredecim custodiæ, Numer.29.13. לתליסר תורין, Num.29.14. ובתליסרי שנין, Genes.14.4.

תמ Tertiare, tertiò aliquid agere, Tripartiri. Et dixit, Tertiò facite, & fecerunt tertiò, Hebr. ווי לקבל ווי מתלתין, Participium, 1.Reg.18.34. Anguli contra angulos triplicati, Ezech.42.3. Nam triplicatæ, tristegæ erant; vel ex Ithpael, מתלתין, juxta Hebræum, משלשות, Ezech.42.v.6. **תמ** Et tripartieris limitem terræ tuæ, Deuter.19.3. Jonathan pluraliter reddit, ותלתון.

תמ Fœnumgræcum, herbæ species siliquas produçens corniculis similes: **תמ** משחצמה Fœnumgræcum ex quo oritur, scil. dat decimas, Talm. Maaseroth cap.1. Kilaim cap.2.

תמ Talm. שם **תמ** Hebr. Ibi, Illic, Istic, Illuc, Istuc, Eò. Opponitur ei **תמ** Hic. **תמ** Inde, Illinc. Cum pervenisset eò. Miservunt inde, id est, ex terra Israëlis. Sic intelligitur illud semper in Talmud Baby-

lonico. **תמ** Quòd ibi, quia illic. **תמ** Inde.

תמ Idem: **תמ** Ubi rex est, Esr.5.v.17. **תמ** Qui habitare fecit nomen suum ibi, Esræ 6.12. **תמ** Longinqui fuerunt inde, Esræ 6.6.

תמ Idem, in Targum: **תמ** Quòd ibi, id est, ubi erat aurum, Genes.2.v.10. Et ibi nobiscum erat puer Hebræus, Genes.41.12. **תמ** Et venietis eò, Hebr. Quòd ibi. ותיתון לתמן **תמ** Quòd creatus esset inde, Genes.3.23. ומתמן מתפרש **תמ** Et inde dividitur, Genes.2.10.

תמ Primum quod Aruch hic adducit, vide inf. in **תמ**: secundum, quod ex Targum Esther cap.3.7. adducit, **תמ** הוא ערבא, hodie non legitur in nostris libris.

תמ Continuare, Perpetuare, Assidue, jugiter, continuatè aliquid agere: **תמ** Assidue agens, Assiduus in aliqua re: Frequens. Hinc R.Salomon illud, **תמ** ונאשי תמיד, Et viri assiduitatis, Ezech.39.14. exponit, **תמ** אנשים המותמידים לכה, Viri continuò destinati ad illud, Viri assidui in eo. R.Levi Proverb.25.17. שלא תתמיד לבוא בביתו Ne jugiter veniat in domum ejus, magis quàm par sit. בתענוג מתמיד In voluptate perpetuante.

תמ Fuge sacrificium, quod singulis diebus jugiter offerebatur: **תמ** Sacrificium jugè matutinum, Eccles.10.16. **תמ** Postquam obtulerint sacrificium jugè, Eccles.10.v.17. Aliàs in Targum effertur per **תמ**.

תמ Fons perennis, Fugis, Assiduus: **תמ** הרכנות והשררה אינא תמידית, Femmininum, Magistratus & potestas non est perennis. Vita aterna.

תמ Continuitas, Continuatio, Perennitas, Assiduitas, Rab. **תמ** השתיה Continuatio potationis, R.David, Hof.4.10. **תמ** בהתמרה Cum continuatione, continuo, jugiter, perenniter: **תמ** שירלוף בבית Quod stillat in domo jugiter, R.Levi Prov.19.13. **תמ** התמרה המין Continuatio, continua conservatio speciei.

II. **תמ** Vinacea, quæ ex uvivis pressis remanent: **תמ** Loram sive Loream faciens, qui aquam vinaceis affundit, & macerata denuò prælo subjicit. Potus inde expressus dicitur Lora, Græcis δακτυλίου, Vinum secundarium. Hinc apud Talmudicos, **תמ** נותן מים Fundens aquam super vinacea, vocatur **תמ**: potus ipse, וין גרוע Vinum minutum, Maaser. cap.ult. **תמ** Interdum pro ipsa Lora sumitur: **תמ** לרא אנתקאמ אכעסא, vel, acrem saporem assumat, Cholin fol.25.2. Vide & Pesach. fol.42.2.

תמ Admirari, Obstupescere, ut Hebraicè. Præteritum, היכנא תמהו Sic obstupuerunt, Psal. 48.6. ותמהו גבריא Et obstupuerunt viri isti, Genes. 43.33. Particip. והות תמיהא ומתמיהא Et fuit admirata & obstupefacta, Esth. 1.3. in secundo Targum. Futurum, לא תתמה בלבך Non miraberis in animo tuo, Eccles. 5.7. גבר להכרידה. Quisq; ad proximum suum obstupescet, Jesa. 13.8. ותמהו עלך תימה Obstupescet super te stupore, Hebr. יעצרו עליך שער Horrescent de te horrore, Ezech. 32.10. אפּהל, Participiũ, ומתמיהא, antea in Participio. Pabel, בכין ומתמיהו Flebant & mirabantur, Esth. 1.v.3. in principio secundi Targum. Sic hæc in libris punctata sunt. Rectius legentur ex Ithpabel, ומתמיהא Et stupore correpta, in stuporem rapta; ומתמיהו Et in stuporem rapti. Sic Hebraicè התמהו, Habac. 1.v.5. literâ charactericâ ת in ת radicale per Dages contractâ.

Talm. Admirari fecit, Admirationem iniecit, Admirationem peperit: אינו אל מן המתמיהו: Illud non est nisi ex iis quæ admirationem pariunt, Menach. fol. 40.1.

תמה Miraculum, res mirabilis & stupenda. Usurpatur pro Hebræo מופת in Jonathane in Legem & Targum Psalmorum: הכו לכו תמהא Date vobis miraculum, Onkelos, אתא signum, prodigium, Exod. 7.9. ויתן לכו את או תמהא Et dedit vobis signum & miraculum illud, Deut. 13.1. Sicut miraculum fui multis, Psal. 71.7. Plurale, אתין ותמהין רב רבין Signa & miracula multa, Deut. 6.22. באתין ובתמהין Signis & miraculis, Deut. 4.34. In signa & miracula, Deut. 28.46. לכלהון אתיא ותמהי פרישתא Omnia signa & miracula admiranda sive prodigiosa, Deut. 34.11. אתיא ותמהיא Signa & miracula, Deut. 7.19. Cum Affix. אתותי ות תמהי Signa mea & miracula mea, Exod. 7.3. לאסגארה Ad multiplicandum miracula mea, Exod. 11.v.9. ומירדה Miracula ejus & judicia oris ejus, Psal. 105.5. ותמהו Signa sua & prodigia sua, Psal. 78.43. Talm. & Rab. אתמהא Mirum est, Miror ego. Frequens est in Beres. rabba. Ponitur sic absolutè. Vide sect. 1. ubi bis ita occurrit, sic sect. 3. Usus ejus est, quando expositionem alicujus in dubium vocat, vel eam tamquam paradoxam admirantur.

תמיה Admiratio, Stupor. Scribendum cum Mappik, ut ipsa Radix, aut est contractum pro תמיהא: ut: Stupor & mutatio, Hebr. שמה Defolatio, Stupor, Jerem. 5.30. ותמהו עלך תמיה, ut supra ad Futurum: ותמהו כמה תקיפין Et miracula ejus quàm valida sunt! Dan. 3.33. Huc refertur illud; Et posuit rex Assuerus תמה stupo-

rem, rem stupendam, in terra, Esth. 10.v.1. Quiddam, Tributum, quia ponitur pro Hebr. כס. Sed hoc usu non est ei simile. Stupendum autem fuit, quod Assuerus in tanta persecutione Hamanis non tantam Judæis quietem concesserit, sed & fecerit בני חורין liberos, reliquis autem populis tributum imposuerit, ut Targum ibi habet.

תמיהא & contractè תמיה Admiratio, Mirum, Rab. תמיהא גדולה לי Admiratio magna mihi est, magnopere miror.

תמיהא Avis munda species, Cholin folio 140.2. In Aruch scribitur תמיהא.

תמון תמון Animal stupendum, ferum, sylvestre. Plurale, וישרון תמון תמון Et habitabunt ibi animalia stupenda, Hebr. ציים, Jesa. 13.21. R. David exponit Martes. Biblia Regia, Simias. Cum Chirek ab initio, יערעון תמון בחתולין Obveniet martes felibus, Jesa. 34.14. Jerem. 50.39.

תמהתא Sic adducitur hic in Aruch, sed in Gemara scribitur per ת in medio, unde vide illud in תמח.

תמו Nomen mensis Junii. In Targum Jonathani: Et aquæ (diluvii) ibant & deficiebant usque ad mensem decimum, ירח תמו בתמו, ירח תמו בחד לירחא אתחמיו רישי טוריא mensem Tammus, in Tammus primo die mensis visa fuerunt rursus cacumina montium, Genes. 8.5. Vocatur decimus, respectu Septēbris, qui est primus mensis anni à creatione mundi. תקופת תמו Solstitium Junii.

תמיהא Idoli nomen, Ezech. 8.v.14. Vide Com. R. Davidis hoc loco.

תמח Talm. Scutella magna, Catinus, Paropsis. Apud Talmudicos, מי שיש לו מוזן שתי סעודות לא יטול מן התמחוי Qui habet cibum duorum prandiorum (ad sabbathum) nihil accipiat ex paropside, Schab. fol. 118.1. Glossa, תמחוי est Scutella magna, in qua eleemosynarii colligunt cibum pro pauperibus ab aliis, ac distribuunt ipsis pro duobus prandiis sabbathinis. גבאי תמחוי בוזן שאין להם עניים לחלק מוכרין לאחרים Exactores scutellarum, i. e. cibi pauperum, quando non habet pauperes quibus distribuunt, vendunt cibum aliis, sed non vendunt sibi ipsis, Bava metzia fol. 38.1. תמחוי של צדקה Qui המתפרנס מן התמחוי. Qui alitur ex scutella eleemosynaria, id est, pauperimus: vide Jore dea sect. 256. & Majemon. in Hilch. mattanoth anijm cap. 9. §. 1. Et generalius, אוכל עמו על השולחן אבל לא מן התמחוי Comedit cum eo in eadem mensa, sed non ex eadem paropside, Nedarim cap. 4. in Misna. תמחוי המוזן Paropsis specificata, variarum specierum, i. e. in plura

plura conceptacula quasi speciales & distinctas scutellulas distincta, in quibus diversi cibi simul apponuntur, Kelim capite 16. Pluraliter, שאכלו Quæ comedunt in duabus scutellis, Schab. fol. 71.1.

Folia arboris, ut Aruch explicat: Schab. fol. 51.2. In Aruch scribitur תמחתא, sed per ח in Gemara.

תמד Herbae amarae species. Rabbi Salomon scribit, vocari vulgò מרוביין. Majemon, speciem lutybi hortensis facit. Aruch קרוי ו secundum quosdam מריוו Marrubium, cujus plures species Herbaria numerant. סיב הגרל סביבות הרקל. In Talm. Hierosolymitano cap. 2. Pesach in Gemara explicatur per גננירין. Id videtur esse Γινγιδιον Gingidium; herbula sylvestri pastinacæ similis, tenuior, & amarior: radice parvâ candicante subamarâ, ut scribit Dioscorides lib. 2. cap. 167. quem vide ulterius, & Plinium lib. 20. cap. 5. ubi inter Syrorum olera refert. Ejus usus Judæis fuit in esu agni paschalis, & intelligitur sub nomine herbarum amararum, de quibus Moses præcepit Exod. 12. 8. Apud Talmudicos, in Pesach. cap. 2. Traditio est: Hæ sunt herbæ, quarum esu homo fungitur officio suo in Paschate, כחורת בהמכא Lactuca, marrubium, &c. In Targum, על תמכרז Cum marrubio & intybo comedent eum, Hebr. על מררים Cum amaris herbis, Exod. 12. 8. Hæ memoriale erant ejus, וימררו Et amaram effecerunt vitam ipsorum, Exod. 11. 14. ראכלין Qui comedunt sacrificium festi paschatis, assatum igne, cum marrubio & intybo, Cantic. 2. v. 9. Hodie Judæi utuntur Raphano majori, Meerähtich/ Chærephyllo sive chærefolio, Körbelkraut/ Petroselino, hederæ foliis, & similibus, pro diversitate regionum & locorum.

תמר Heri, Antè, Antea, Hebr. אף תמלי אף יומא דין, ut: אתמול. תמול. Etiam heri, etiam hodiè, 2. Sam. 20. 27. אף תמלי. Etiam heri, etiam antea, 2. Sam. 3. 17. הדי יומא Heri venisti, 2. Sam. 15. 20. תמלי אתיתא Sicut dies qui heri, id est, hesternus, Psal. 90. 4. אף מאתמלי אף מדקמותי Etiam ab heri, etiã ab antea, Exod. 4. 10. במאתמלי ומתקמותי Sicut ab heri & ab antea, Genes. 31. 2. ולאדקמותי Ab heri & ab antea, Deuter. 4. 42. in Targum Hierosol.

Fundamentum. Est Græcum θεμέλιον. Plural. Ut sciret quomodo poneret fundamenta, Beres. rabba sect 3. in princ. Ad fodendum fundamenta domus sanctuarii, Talm. Hierosol. Sanhed. fol. 29. 1.

Bentamalion. Nomen spiritus maligni sive דæmonis cuiusdam: יצא לקראתו בן תמליון Egressus est ei obviam Bentamalion, dicens: Placet ne vobis ut eam vobiscum? &c. רזונכם אבוא עמכם Ingressus est filiam Cæsaris. Dixit R. Schimeon ben Jochai, cum eò pervenisset, בן תמליון צא בן תמליון, egredere bentamalion, &c. Talm. Meila fol. 17. 2. Hujus dæmonis operâ recuperarunt ibi Judæi diplomata Cæsaris, quæ promulgaverat de abolendo sabbatho ipsorum & aliis exercitiis, quæ postea liberè rursus exercuerunt.

Furfur, Quisquilia, Guido ex Zohar. תמליה Absolvere, Absolvi, Completi, Perfici; Consumi, Hebr. Sic apud Talmudicos; Illic consumuntur, hîc non consumuntur, Eruvin fol. 88. col. 2. In Targum per שלם communiter transfertur, excepto unico Namine quod sequitur, ut Elias notavit. At verò in Targum Proverbiorum plura inveniuntur, ut sequentia probant.

Integer, Perfectus, Immaculatus, vitii peccatorum graviorum non infectus. Plurale, ותמימי At integri possidebunt bonum, Proverb. 28. 10. וצבי באלין דתמימין Et delectatur illis, qui integri sunt, Prov. 28. 20. תקצור לאלין Justitia conservat illos qui integri sunt, Prov. 13. 6. Aliàs redditur etiam in hoc libro דלא אבסוק אבסוק Absque macula, Immaculatus.

תמימותא דתריצי: Integritas, Perfectio: דתמימותא Integritas rectorum ducit eos, Prov. 11. vers. 3. סנן תמימותא Odio habent integritatem, Prov. 29. 10. דמהלך דתמימותא Qui ambulat in integritate, Prov. 10. 9. Sic 28. 18. Cum Affix. דתמימותיה Qui ambulat in integritate sua, Proverb. 28. 6.

Idem: ואלין לתמהון Et ambulabant in integritate sua, Heb. לתמם, 2. Sam. 15. 11. Hoc illud unum est, quod Elias observaverat.

Thummim, Perfectiones. De Urim & Thummim agitur in Lexicis Hebraicis. Perfectiones hîc sunt Effectiones, executiones lucis, id est, consilii divini, quod per Urim significabatur: וית תופינא אורייתא אורייתא Et dabis sive pones in pectorali (ornamento) judicii Urim & Thummim, Exod. 28. 30. Lev. 8. 8. Deuter. 33. 8.

Defectus pilis palpebrarum, cujus pili in palpebris consumpti sunt, quod vitium est in primogenito, Bechor. fol. 44. 1. In Aruch scribitur תימן.

תמני Octo, Hebraicè תמני מארה שנין, ut, שמנת, שמנרה, שמנרה. תמני Octo centum, octoginti anni, Genes. 5. 4. תלת מאה Octodecim anni, Judic. 3. 14. עשרי שנין ותמני עשר

Trecentos & octodecim, Genes. 14. 14. עשר ותמני עטר
 Viginti & octo cubiti, Exod. 26. עשרין ותמני אמן
 v. 2. ארבעין ותמני קרון. Quadraginta & octo ur-
 bes, Num. 35. 7. ובר תמניא יומין Et filius octo die-
 rum, Genes. 17. 12. ובר תמניא אלן. Octo illos, Gen. 22.
 v. 23. תמניא Octo asseres, Exod. 26. 25. תמניא דפון
 תמניא Octo boves, Numer. 7. 8. תמניא דברין Octo
 arietes, Numer. 29. 29. וליה תמניא בנין Et ipsi erant
 octo filii, 1. Sam. 17. 12. ותמניא רבירי אנשא Et octo
 principes virorum, Mich. 5. 5. בתמניא נברין Cum
 octo viris, Jerem. 41. 15. על כנרא דתמניא נימא In
 cithara octo chordarum, Psal. 6. 1. Sic 12. 1. תמנת
 Octodecim millia, Judic. 20. 25. עטר אלפין

Et Mo-
 ses filius erat octoginta annorum, Exod. 7. v. 7.
 ותמנן ותרתין. Octoginta viri, Jerem. 41. 5. תמנן נברין
 Et octoginta duorum annorum, Gen. 5. 25. Et octoginta
 Sexcentas & octoginta ar-
 cas, Esth. 1. 4. מורבן בתמנן כסף. Venderetur octo-
 ginta argenteis, 2. Reg. 6. 25.

In die
 octavo, Exod. 22. v. 30. תמניא תמניא. Octavum
 annum, Lev. 25. 22. חוה ירחא תמניא. Iste est men-
 sis octavus, 1. Reg. 6. 38.

Octodecim. Vox composita ex
 תמניא תמניא, que compositio Hierosolymitanis usita-
 tissima: Trecentos & octode-
 cim, Genes. 14. 14. in Jonathane.

Vide supra in תמנן.

Talm. Mensura species, dimidium Logi si-
 ve sextarii, ut R. Salomon explicat in Bava bathra
 fol. 90. col. 2. Sextarius autem mensura est sex
 ovorum.

Idem, Talm. Hieros. cap. 8. Glossa,
 Est mensura, que octava pars est mensurae majoris.
 Vide & יו Hieros. cap. 2. fol. 41. 1.

Mensurae nomen, que eadem fuit, sed
 diversis temporibus major & minor. Eadem cum
 תמניא. In Gemara, תמניא קדמייתא, mensura illa
 prisca, quae fuit in Tiberia, major fuit hodie-
 no quartario, Pesach. fol. 109. 1.

Themistius, Philosophus Græco-
 rum, paraphrastes Aristotelis. Ejus mentio
 in More Mosi Majemonidis.

Palma, ut Hebraicè: דמתילן
 Qui similes sunt ramis pal-
 mæ, Cant. 2. 12. & 7. 8. Aliàs תמר Hebræum, trans-
 fertur דקלא. In precibus, יום פנה כצל תומר, Dies
 inclinavit ut umbra palmæ.

In modum columnæ ascen-
 dere, recta scil. instar palmæ, quomodo appellantur
 Columnæ fumii, Joel. 2. 30. ubi
 vide R. Kimchium. Sic olim laudatus fuit suffitus,
 cujus fumus instar columnæ ascenderet. Hinc legitur

apud Talmudicos: Domus Abhtinas exercitata
 erat in confectioe suffitus, sed noluit quem-
 quam id docere. Miserunt ergo Sapientes, &
 adduxerunt artifices ex Alexandria Ægypti,
 qui noverant commiscere aromata suffitus si-
 cut illi, sed non noverant attollere fumum ut i-
 pso של הללו מתמר ועולה כמקל: istorum suffitus fa-
 ciebat columnā & ascendebat instar baculi re-
 cti, של הללו מפציע לכאן ולכאן horū autem diffin-
 debat se hinc inde, &c. Joma fol. 38. 1. & 28. 2.

Dactylus, fructus palmæ. In
 Targum, ומן תמר הא עברין דובשא, Et ex dactylis ejus
 faciunt mel, Deuter. 8. v. 8. in Targum Hierosol.
 ubi Jonathan תמר הא, quo communiùs di-
 citur תמר הא. Apud Talmudicos, תמר הא נהמא,
 דactyli ante ci-
 bum sunt sicut securis ad arborem: post cibum, ut ve-
 litis ad januam, Ketubh. fol. 10. 2. Aruch exponit,
 Qui comedit dactylos ריקנא corde vacuo,
 id est, stomacho vacuo & jejuno, frangunt cor-
 pus, ut securis arborem, post prandiū corrobo-
 rant corpus ut vectis firmat januam. Virtutes da-
 ctylorum: תמרי משבען ומשחנן ומשלשן ומאשרן. Da-
 ctyli satiant, calefaciunt, laxant & corroborant,
 Gittin fol. 70. 1. Ketubh. fol. 10. 2. Dicitur & fa-
 mininā terminatione תמר הא דהנוניתא, ut:
 Dactylus pinguedinis, pinguis, Kethubhoth
 fol. 61. 1. quod in Aruch hoc loco & in חן addu-
 citur, תמר הא דהנוניתא, Dactylus gratiositatis, id
 est, gratus, Sota fol. 49. 1. Id epitheti, inquit, da-
 tum fuisse omnis generis primitiis fructuum,
 qui omnium sequentium sunt gratissimi.

Dactyli. Sic etiam vocantur bacca cap-
 paris inter folia adhuc extuberantes & crescentes, do-
 nec in florem erumpant. Sic & Calyces sive Folliculi
 aliorum fructuum, in quibus adhuc flos & granum
 semenq. continetur, vocantur תמרות, quod dacty-
 lis similes sunt. De Cucurbitis dicitur in
 Talm. Schebhiith cap. 5. תמרות שלהן אסורות
 Calyces ipsarum prohibiti sunt anno se-
 ptimo. Sic flores sive calyculi florum capparis
 vocantur תמרות, ut est in קפרס. Item, תמרות של
 Folliculi fœnigræci, sinapi, &c. in Ma-
 seroth cap. 7. Condiri talia solebant ad delicias,
 & tunc quædam istorum decimabantur, quæ-
 dam non.

תמרות: Fumus, columna fumi: משתעלה תמרות
 Ex quo ascendit fumus ejus, vel, columna ejus,
 scil. suffitus, Chol. fol. 111. Berachoth fol. 43. Sic
 Columnæ fumii, Cant. 3. 6. תמרות עשן
 Idem: תמרות של חמה: Columna solis, o-
 rientis, scil. תמרות של לבנה: Columna ascendens
 lunæ, Joma fol. 28. 2.

Palpebra. Plurale, תמרין תמרין.

pebræ: *Hebr.* עפעפיים, *pro quo in Targum ponitur:* ut, לא יחמי בתימורי קרצתא, Non visurus fuisset palpebras auroræ, Job. 3. v. 9. ועינו בתימורי קרצתא Et oculi ejus sunt sicut palpebræ auroræ, Job. 41. 9. אחרתא תימורתא דעינו Tenuisti palpebras oculorum meorum, Psal. 77. 5. Veneta hîc mendosa sunt. *Cum Affixis Pron.* Palpebræ ejus probant filios hominum, Psal. 11. 4. Veneta hîc rursus mendosa sunt. ותימרד נתרצון Et palpebræ tuæ rectâ spectent coram te, Prov. 4. 25. ועל תימורי טולי מותא Et super palpebris meis umbræ mortis sunt, Jobi 16. vers. 16. Palpebris meis dormitationem, Psalm. 132. 4. *Apud Talmudicos,* תימרא דתרנולתא, תימרא מדלי לעולא דרזיר ארמי ואי עייל קטרא מתעורא Quare palpebra gallinæ suspensa est sursum? quia habitat in trabibus, & cum ascendit fumus, excæcetur, Schab. fol. 77. 1. Palpebra inferior in gallinaceo genere major est superiori, eamque obtegit, ne fumus ascendens oculum ejus ingrediatur, & eum excæcet. Noctu enim trabes superiores in domibus rusticorum petunt, quò etiam fumus ascendit, cum fumariis plerumq; careant.

תנכ *Fastidium:* ומתונבא דנקיט ליה Et propter fastidium quod occupat ipsum, rejicit anima ejus cibum, Job. 33. 20. *Apud Talmudicos,* תונבא הוא דנקיט ליה Fastidium est quod cepit eum, Joma fol. 83. col. 1. R. Salomon exponit שטור Gall. אשטורדישון *Estourdissou, estourdissement,* id est, Perturbatio animi, stupor mentis, Amentia, insania, Furor. תונבא בעלמא הוא דנקט ליה Stupor vel furor quidam levis (morbi) est, qui occupavit eam, Nidda fol. 37. col. 2. Glossa, Stupor mentis præ quo non sentit dolorem מחמת שטורמית החולי propter furorem morbi. *Aruch exponit,* רעת id est, Expulsio, eversio mentis.

תננ Tradere, Docere, Discere: Legere: *Verbum est Talmudicorū proprium, quando in Gemara doctrinam ex Mischna vel Barajetha explicant, urgent vel disputant. Respondet Rabbimorum verbo שנה quod idem est. Quandoq; discipulis tribuitur, quandoque Doctoribus & Præceptoribus, unde illo respectu est Discere, hoc Docere, quod prudentis Lectoris est discernere. Aliàs juxta communem linguæ usum deberet in Kal esse Discere, in Pabel Docere, sed usus exemplorū repugnat. Præteritum, תני רבי יוסף Docebat, docuit R. Joseph Dicitur & תנא vel תנא Traditum, doctum est, scil. in Misna. מאן תנא Quis docuit? דתנא Quòd docuit, vel didicit? תנו רבנן Docuerunt Rabbini. Elias monet, vulgares Judæos id proferre תנו vel תנו ex forma Hebraica, sed errare eos, cum Danielis*

liber abunde probet, hanc personam in Quiescentibus tertiâ ה efferrî formâ תנו Tradiderunt, scil. in Mischna, & sic semper in Verbo, ut dictum. תנינא תנינא להא דתנו Didicimus vel תנינא docuimus. תנו Didicimus id quod docuerunt Rabbini, id est, discimus in Mischna confirmationem ejus, quod docent Rabbini in Barajetha, vide Halich. olam cap. 1. Participium, ותני קתני Et sic docet, vel separatim, קא תני. Particula קא quasi expletiva est ex communi idiotismo Talmud, & servit communiter Participio. ותני vel דתני Quia, quòd docet, דלא קתני Quia non docet vel docuit. דתני התם Docemus vel docuimus illic, scilicet in alio tractatu, vel alio capite: דתני ותני, vel וקא תני Nam ecce docemus vel docuimus in Mischna. Docemus nos, compositum ex תני & אנן, vel Docuimus. דתני Quia docemus vel discimus in Mischna. Infinitivus, דתני Nā docere debuit, docendum ipsi erat. *Et ex alia forma,* לתני פרקן בספרא Ad discendum capita quædam in libro hoc. *Ex Pabel,* איבא דתני Est qui docet, vel, Sunt qui docent, ואתן קא מתנינו טובא Nos verò docemus vel docentes fuimus, docuimus multa. לתני משעת צאת הכוכבים: Docendum, doceat: Doceat ergo, à tempore egressus sive ortus stellarum. In libro הליכות עולם scribitur folio 4. 2. vocem והתנו quandoq; esse objectionis, quandoq; confirmationis. Quando objectionis est, scribitur והתנו sine א post ה, & legendum ac pronūciandum בתמיה & interrogationis affectu; Sed nonne docuimus in Mischna? Quòd autem est סיוע confirmationis & auxilii, scribitur ותני cum א post ה & legendū cum lenitate placidè & leniter; Nam docuimus. Item תני התם Item תני תנו Docuimus illic, nempe in libro alio. Quandoque est in eodem capite, vel capitibus aliis ejusdem libri. Unde ad illud תנו התם Pesachim fol. 4. 2. R. Salomon notat, ואעג דבפרקן היא Legimus sic, etiam si in hoc capite sit. Item, Omne תנו רבנן Docuerunt Rabbini, de Barajetha intelligendum. Quid sit Barajetha, suo loco explicatum est in בר.

תנאי Doctor Talmudicus. Pluraliter, תנאי Doctores; תרי תנאי Duo doctores. Secundum Doctores Talmudicos, sicut de eo docent vel disputant Doctores: תנא וקא תנא Ubi substitit Doctor? in docendo scilicet: תנא אקרא קאי Doctor ad versiculum istum Scripturæ substitit: תנא פתח בערבית Doctor incepit à vespertino tempore. Docuit Doctor coram Rabbi Johanan. *In hac postrema locutione Tanna est Doctor Amora sive Gemarista, qui Mischnam sive Traditionem ex ore præceptoris, ut ratam*

accepit, eamque rursus publicè recenset & explicat, cuius explicatio in Gemarâ relata est. Aliâs Tanna sive Tannaim sunt Doctores Authores Mischnæ, qui Legem oralem sive non-scriptam in certas Theses, Leges sive Aphorismos retulerunt, qui vocantur Mischna, Doctrina. At Explicationes, Disputationes, Decisiones super eam, dicuntur Gemara. De istis alibi, לימא דיכחני תנאי Dicendum ne est, hos Doctores esse sicut istos Doctores? id est, hos eandem movere controversiam, quam isti, hos idem disputare quod isti, etiamsi verbis diversis.

תנאי, *emph.* תנאי Docens, Doctor. Hic literis transpositis dicitur quasi איתן Fortis, exercitatus in traditionibus Talmudicis. Vide Zohar in Exod. col. 197.

תנאי Mischnaicus, Doctor mischnarum sive Talmudicus: Propterea quod fuit bonus Biblicus, Talmudicus & Poëta, Vajikra rab. sect. 30. Vide & mox infra. Glossa, תנאי id est, בעל משנה.

תנאי Traditio, Doctrina. Denotat hoc nomen semper doctrinam sive sententiam, quam vocant ברייתא Barajetha, propter ea quod extra Scholam Hierosolymitanam tradita sit & decisa. Ubi sic absolute ponitur, Judei Germani semper explicant, Wir haben in etner Barajetha gesehret. In Barajetha docuimus: כדתנאי Juxta traditionem Barajethæ, juxta id quod in Barajetha docuimus vel didicimus. וזה תנאי Nam ecce traditio est, Utique in Barajetha docuimus. Illud probationi & confirmationi præcedentis sententiæ inservit, sicut antea de תנן dictum. At וזה תנאי Nunquid enim traditio est? nunquid in Barajetha docuimus vel edoctum est? illud interrogationi vel objectioni servit, sicut & antea de ותנן diximus. Traditio alia, In alia traditione docuimus: תנאי נבי הכי Traditio etiam sic est, Tradimus etiam sic in quadam Barajetha.

תנאי תנאי Doctrina, Studium: תנאי תנאי Nū propter doctrinam? כולי תנאי בניקין Omnis doctrina, omne studiū erat in libris De damnis.

תנאי Mischna, Textus Talmudicus sine Gemara: In Gemara autem Mischna sive Mathnita explicatur vel per Barajetha sive sententiam & decisionem extra Scholam traditam, vel per Tosapha sive Additionem ad Mischnam, ubi ea angustior fuit vel magis concisa: Hinc illud, כל מתניתא דלא תנאי בי Omnis Mischna, quæ non est Traditio scholæ Rabbi Chaja & scholæ Rabbi Uschaja, confusio est: Cholin cap. 12. in fine. Hi duo sunt authores Barajethæ, quæ omnis Mischna explicatur & enarratur. ליה Non est sententia juris secundum hanc Mischnam. In Mischna traditur, vel traditum est, vel tradidit. Judei in-

terpretantur, In Barajetha docuimus. איכא דמתני Quidam docent hoc usq; ad Mischnam. Legitur & in Targum Jonathanis, וית שית ירען לחוד כל קביל שית סדרי מתניתא Et sex cortinas seorsum, contra sex ordines sive libros Mischnæ, Exod. 26.9. Liber Mischnajoth divisus est in sex סדרים Ordines, id est, in libros alios sex distinctus est. Plural. מתניתא & emphaticè מתניתא: unde, מתניתא קשיין אחרדי Mischnæ repugnant, contrariæ sunt sibi invicem.

Idem. Usurpatur singulariter, ut antecedens, מתניתא, cuius potius videtur esse plurale, Traditiones: Hinc, מי פליגא אמתניתין רישא מי, מי פליגא אמתניתין Finis certò adversatur Mischnæ: principium autem quis dicet repugnare Mischnæ? Berach. fol. 2. 2. Et in Misna nonne aliquid est de eo? כי קתני מתניתא & Nam docet Mischna; idem sunt, Cholin fol. 140. 2. & 141. 1.

II. תנאי תנאי Narrare, Enarrare, Annunciare, Indicare. Vicina est hæc significatio priori. Nam qui docet, enarrat & annunciat rem incognitam, ut cognoscatur. Aliquando notatur ex forma קל: ut, דתנאי Qui annunciat, Hebr. תנאי, Psal. 147. v. 19. in medio index vocalis antecedentis est. Infinitivus, למתנאי לכוון Ad indicandum vobis, Deut. 5. 5. Similem formam vide Esdr. 5. v. 9. Communitur ex Pabel, notantur, quò præstat reliqua reduci. Respondet Hebræo תנאי in Jonathane in Legem & Psalmis, aliquando etiam Verbo תנאי Præteritum, מה דני עתיד למעבר תנאי לפרעה, Id quod Dominus facturum est, annunciat Pharaoni, Genes. 41. v. 25. ותנאי לורש אנתתיה Et narravit Haman Zereschæ uxori suæ, Hebr. ויספר, Esth. 6. v. 13. in secundo Targum. ותנאי לות שרה Et narravit ad Saram, id est, Saræ, Gen. 22. 20. ותנאי לשאול Et narravit Sauli, Psalm. 52. 2. ותנאי עכרא ליצחק Et nunciavit servus iste Isaaco, Hebr. ויספר, Genes. 24. v. 66. ורהטת ותניאת לאבוהא Et cucurrit & narravit patri suo, Genes. 29. 12. Quòd si indicasses mihi, dimissem te, Genes. 31. v. 27. ולא תנאי לי Neque indicasti mihi, ibidem. Etiam hoc masculinum est sine & paragogico & præcedente Kametz, quæ forma communior est. Sic, ואוף אנת לא תנאי לי Etiam tu non indicasti mihi, Genes. 21. 26. Indicavi vobis hodie, Deuter. 30. v. 18. Et enunciarunt ipsi omnia, quæ acciderant ipsis, Genes. 42. v. 29. ותנאי ליה על Et narrarunt ipsi negotium fontis, Genes. 26. 32. ותנאי ליה Et narravimus ipsi, Gen. 43. v. 6. Participium presens, וליה דמתני לי Sed nemo erat qui indicaret mihi, Genes. 41. v. 24. Infinitivus,

tivus, Ad annunciandum domino meo, Genes.32.5. לתנאה בצפרא טובך Ad annunciandum manè benignitatem tuam, Psal.92.v.3. *Imperativus*, תני כרון לי Indica nunc mihi, Genes.24.v.23. *Fæmininum est*: תנו לי ואין לא תנו לי: Indicate mihi; sin minus, etiam indicate mihi, Genes.24.49. תניאו בעממיא עובדוי Annunciate in populis opera ejus, Psal.9.12. *Futur.* ארום חובי אתני Nam iniquitatem meam indicabo, Psalm.38.19. Enarrabo nunc signa miraculosa ejus, Psal.116.v.14. אסק ואתני לפרעה Ascendam & narrabo Pharaoni, Gen.46.31. Id ex forma Kal scriptum est. ואתני לכוון Convenite, & indicabo vobis, Genes.49.1. in Targum Jeruschalmi. עד ראתני תקוף אדרעך Donec annunciem fortitudinem brachii tui, Psal.71.v.18. Et annunciabis filio tuo die illo, Exod.13.v.8. ופומי Et os meum annunciabit laudem tuam, Psal.51.v.17. ויתני לכהנא Et indicabit sacerdoti, Levit.14.35. נתני צדיקותא Indicatur justitiam, Proverb.12.17. ubi n est pro characteristico ex more Syro. נתני תושבחתך Annunciabimus laudem tuam, Hebr. נספך, Psal.79.13. ונתנו לאבא Et narrabitis patri, Genes.45.v.13. ונבורתך יתנו Et robur tuum annunciabunt, Psal.145.verf.4. ויתנו לכוון חכימין Et annunciabunt vobis sapientes, Deuter.32.7. in Targum Hierosolym. Sic Psalm.22.32. & 78.6. ex Kal. מרומא Annunciabunt angeli excelsi justitiam ejus, Psal.97.6. Scribitur in Venetis & Regiis quæ forma propriè est fæminina, Nomen autem sequens est masculinum, in quo genere melius ipsi Verbum respondet. *Ithpabel, Præteritum*, ואתני לתמר Et indicatum fuit Tamaræ, Hebr. תמר, Genes.38.13.

Narratio, Nunciatio, Doctrina. תנוי vel תנוי *Cum Pronomine*, ותנוי באורניכוון Et narrationem vel doctrinam meam auribus vestris, Hebraicè quod est à חורא Nunciare, Job.13.17. Veneta ותנוי, Regia ותנוי, in quibus formis deest Pronomen, quod est in Hebræo. *Idem Nomen apud Talmudicos est usitatum, ut antè positum. Vide & mox sequentem hujus Verbi usum.*

III. תני תנא *Acuere, Heb. שכן. Participium*, מתנון בלישנהון Exacuunt linguam suam sicut serpens, Hebr. שנינו, Psal.140.4. *Futurum*, ותתנון Et acues ea filiis tuis, Hebr. ושננתם, Deuter.6.7. *Ithpahal, Futurum*, ותתני עמו תתני Et gladius filiorum Ammon acuetur, & perdet, id est, ut perdat, Hebr. הרב הוחרה Gladius acutus est, Ezech.21.9.

Dieterium, Dictum acutum pungens, Fabula, acutè falseq; dictum, Scomma. Plur. ולתנוין למתלקן ולתנוין In parabolis & dieteria, Hebr. ולשנינה

Deuter.28.37. *Quia respondet Radici שכן ideo huc commodè refertur.*

IV. תני תנא *Iterare, Iterum, secundò facere, Hebr. שנה. Præteritum*, ולא תנא ליה Et non iterabat ei ictum, 2.Sam.20.10. ואמר תנו ותנו Et dixit, Iterate, & iterarunt, 1.Reg.18.34. *Participium*, ורתני בספלותיה Qui iterat stultitiam suam, Proverb.26.11. ורתני מלתא Et qui iterat sermonem, Proverb.17.9. *Imperativus*, תנו ut antea in Præterito. *Futur.* ולא אתני ליה Et non iterabo ei, 1.Sam.26.8. ונתנו לא ותנו Post verbum meum non iterabunt, Jobi.29.22. Libri habent ex Pabel, sed cum antecedentia omnia sint ex Kal, possit & hoc inde legi. *Pabel. תני Mutare, Hebr. שנה. Participium*, וכתני קלסתריו Et mutat splendorem vultus sui, Hebraicè ועל ראתני Et quia iteratum fuit somnium, Hebr. ועל השנור, Genes.41.v.32.

והורה צפר יום תנון *Secundus*: Et fuit manè dies secundus, Genes.1.8. לבית נשניא In domum mulierum, id est, gynæceum secundum, Esth.2.v.14. ושום נהרא תנינא Et nomen fluvii secundi, Genes.2.v.17. בירחא תנינא In mense secundo, Genes.7.v.11. ברתיכא תנינא In curru secundo, Genes.41.verf.43. ותור תנינא Et juvenum secundum saginatum, Judic.6.25. אהי לך לתנון Et ego ero tibi in secundum, id est, secundus, 1.Sam.23.17. *Cum Affixo Pronomine*, ותנינא Et secundus ejus, 1.Sam.17.v.13. *Plurale*, ותליתאין Secundana & tertiana, Genes.6.v.16. ואתנינן בקרמאין Et respondam secundanis ut tertianis, Jerem.16.v.18. *Fæmininum*, חיה אחרי תנינא Bestia alia secunda, Dan.2.4. *Item תנינא. Et aliter*, צלה Et nomen secundæ Tzilla, Genes.4.19. וברתיכא Et in curru secundo, Zachar.6.2. בתנינא In anno secundo, Genes.47.18. בתנינא In secunda acie, secundo ordine proficiscabantur, Numer.2.16.

וחלם תנינא *Secundò, Secundà vice*: Et somniavit secundò, Genes.41.5. ויצטבע תנינא Et lavabitur secundò, Levit.13.58. ותנינא Et secundò, 2.Sam.16.19. In Daniele, ענו תנינא Responderunt secundò, cap.2.7.

Idem: אף בתנינא Etiam secundà vice, Jesa.43.2.

V. אתני התנא *Pacisci, Convenire, Transigere, apud Rabbinos & Talmudicos. Hinc*, רשאין בני העיר להתנות על המדות Licentiam habent urbani pacisci de mensuris, ut scilicet majores vel minores faciant, Bava bathra fol.8.col.2. עביר Fecit marsupium unum, & pactus est de eo: הציבור אתני עם הציבור Pactus est cum

caetu : אתנווי נמי לא צריכנא : *Pacisci etiam opus non habeo, ibid. fol. seq.* התנר הקבה עם בריותו. *Pactus est Deus cum creaturis suis.* המתנה עם אתני עמהון. *Paciscitur cum proximo suo.* אתני עמהון *Convenit cum ipsis:* אתני בימא למעבר ישראל בנויה *Pactus est cum mari, ut transfirent Israëlitaë per medum ejus in siccam, & submergeret Ægyptios, Zohar in Exod. col.148.* אתני בארעא *Præterea pactus est cum terra, ut aperto ore devoraret Korach. ibid.*

Pactum, Conventio, Conditio: עשו תנאיה תנאי *Inierunt pacta, fecerunt conditiones.* בתנאי *Cum conditione, conditionaliter.* Sic in *Targum,* על תנאיה מתוכהון *Cum conditione, conditionaliter reprehensi sunt, Deuteron.28. vers.15.* *Apud Talmudicos,* תנאי היו וברינו *Conditionales fuerunt sermones nostri, Ketubh. fol.19. קיימו.* *Servate, præstate, confirmate pacta vestra:* תנאי כן היו התנאים *Neque sic fuerunt pacta, Medr. Psal.60.*

Conditionalis. משפט תנאי *Propositio conditionalis, apud Logicos.*

Fumare. Respondet Hebræo. תנן *Participium,* וטורא דסיני תנן כוליה *Et mons Sinai fumabat totus, Exod.19. v.18.* *Participium Aphel,* כאוריא מתננא *Sicut titiones fumigantes, fumum emittentes, Jefa.7.4.*

Clibanus fumi, תנור דתנן *Fumus:* תננא תנן *Genes.15. v.17. id est, fumans:* ימור דתנן *Columnam fumi, Hebraicè העשן העשן,* *Judic.20.38.* *Et ecce ascendebat fumus terræ, Genes.19. v.28.* תננא דקרתא *Fumus urbis, Josuæ 8.20.* כתננא דאחונא *Sicut fumus clibani, Genes.19. v.28.* וכתננא לעיני *Et sicut fumus oculis, Proverb.10. v.26.* *Cum Pronomine,* וסליק תננא *Et ascendit fumus ejus, Exod.19. vers.18.* ופק תננאון *Ascendet fumus eorum, Jefa.34.3. Hebr. באשם פאטור ipforum.*

Balena, Cetus, Draco, Serpens: תנינא *Erit in serpentem, id est, serpens, Hebraicè לתנין,* *Exod.7. v.9.* דאת דמי לתנינא רבא *Qui similis es draconi vel balænae maximæ habitanti in fluminibus, Ezech.29.3.* דתקיף כתנינא *Qui fortis est ut balæna marina, Jefa.27. v.1.* דהו תקיפין כתנינא *Qui fuerunt fortes ut balæna, Jefa.51. v.9.* *Plurale,* רב רבניא *Cætos magnos, Genes.1.21.* כמרת תנינא *Ut venenum serpentum, Deuteron.22. vers.33. ubi Jonathan, תברתא רישי תנינא quod idem. Fregisti capita draconû, Psal.74.13.* והו לתנינא *Et fuerunt in serpentes, Exod.7.12.*

Furnus, Fornax, Clibanus: תנור תנר *Pelles nostræ ut furnus atratae sunt, Thren.5. v.10.* מאפיה תנור *Coctum*

Furnus תנור וכירום יתרון *Levit.2. v.4.* ותנור בעיר ליה *Levit.11.35.* משכנא היך תנורא *Jefa.31.9.* *Pelles nostræ ut furnus atratae sunt, Thren.5.10.* דמתאפי בתנורא *Quod coctum est in fornace, Levit.2.4. in Jonathane.* בתנורא *Levit.26.26.* כתנורא בער *Sicut clibanus ardens, Hofeæ7. vers.4.* ובתנור *Et in clibanum tuum, Exod.7. v.28.* *Plurale,* תנורין *Furni, Levit.11.35. in Jonathane.*

The-saurus. תסורא • תוסברא • תסברא • תסברא *Corruptum est ex Græco θησαυρός, & sic ab initio etiam cum ת scribitur, ut suo loco positum, & cum ו in medio loco ב, quomodo Græce formæ melius respondet. Sapè autem ב lene cum ו apud Rabbinos permutatur. Plurale,* תוסבריא *מן תוסבריא Ex thesauris suis, Hebr. מאוצרותיו, Psal.135. v.7.* *Cum Pronominibus,* תוסברנא מלון *Theauri nostri pleni sunt, Hebr. מונינו Anguli nostri, penuaria nostra, Psal.144.13. Vide & תסבר.* *In Elia hæc scribuntur per ו consonam in medio, pro ב.* *Apud Rabbinos,* אני פותח לכם תסבריות של *Ego aperio vobis thesauros argenti & auri, Jalkut in Exod. fol.72. col.1. Item,* בנין *Quandoquidem thesauri exhausti sunt, quid faciemus, ut repleamus eos? Beresch. rabba sect.67. Citatur hic locus in Jalkut fol.34. col.3. & scribitur* *Aperite ipse thesauros meos, Jalkut fol.78. col.3. Item,* למר נקרא עורם שהויה עתיד לערום תסוריות למך *Quare vocatur Hiram? quia expositurus est thesauros regi Messiaë, Beresch. rabba sect.83. Et mox ibidem: Simile est principis cujusdam Romani, של אביו תסוריות של אביו, qui prodigebat thesauros paternos, &c.*

ותסילא בר יון *Pullus avium:* תסיל תסל *Et pullum, pullum columbinum Heb. ועל תסיליו מחופף, Genes.15.9. in Jonathane.* ועל תסיליו *Deut.32.11.* על גוזליו *Et pullis suis incubat, Heb. גוזליו.* *Jon. In Targum Jeruschalmi juxta Hebræum.* *Apud Talmudicos,* תסיל מסול משום תורין *מסול משום בני יונה i. e. Tasil profanus est ratione turturum, rectus autem ratione pullorum columbinorum, Cholin f.62.1. Glossator notat, esse speciem certam columbae. In Aruch MS. מין עוף. Si columba incubet ovis תסיל quid est, & vice versa? Cholin fol.140. col.2. Gloss. תסיל est avis munda, similis columbae.*

The-saurarius. תסס *In Schemoth rabba sect.47. Similis est res hæc regi, qui amabat thesaurarium suum, &c.*

תוסס Rab. *Fervere, Bullire, Ebullire. Apud Talmudicos,* ויין מנתו עד כמה כל זמן שהוא
 Et vinum ex torculari suo. Quamdiu id? toto tempore dum fervet; Et mox אין תוסס אין סנהדר. fol. 70. i. Vinum novum five mustum quamdiu fervet in vase (German. Zäsen) vocatur תוסס ויין מחמיץ. Id dicunt etiam ויין תוססין וזה Quæ fervent unâ, vel, invicem, duo scilicet mixta, verjâsen mit-einander/ ונקשים טעם אחד & fiunt unius saporis.

Fervor, ebullitio musti in vase: ויין תוססין וזה Quamdiu durat fervor ejus? per tres dies, Sanhed. dicto loco, & Avoda fara fol. 30. col. 2. Dicitur etiam, בישול של יין בנתו Coctio vini in torculari suo.

תעב *Aphel, אתעב Abominabiliter agere. Præteritum, ראתעבת מנהו, Quæ abominabilius egisti quàm istæ, Ezech. 16. 52. Reliqua verbi תעב exprimentur per רחק.*

תועבתא *Abominatio, res abominanda:* ואתעבת Abominatio est, quam elegistis vobis, Jesa. 41. 24. ואתעבתא ואתעבתא Abominationem fecerunt ambo isti, Levit. 20. 13. Sic habent quidam libri, & rectè, quia in Hebræo absolutè dicitur תועבתא: alii תועבתא, quæ est forma emphatica, ut in sequentibus: ואתעבתא היתה Res abominanda est, Lev. 18. 22. ואתעבתא היתה Facta est res abominanda hæc, Deut. 13. 14. ואתעבתא היתה Cum re abominanda hac ad iram provocarunt ipsum, Deuter. 32. 16. In Hebr. est pluraliter ואתעבתא, quod legit paraphrastes ex forma singulari. ואתעבתא היתה Et reliquum ejus in rem abominandam (idolum) faciam, Jesa. 44. v. 19. ואתעבתא היתה Plurale, עבדון תועבתא, Faciunt abominationes magnas, Ezech. 8. v. 6. ואתעבתא היתה Constructè, ככל תועבתא עממיא Secundum omnes abominationes populorû, 1. Reg. 14. 24. ואתעבתא היתה Abominationes patrum ipsorum, Ezech. 20. 4. ואתעבתא היתה Juxta abominationes populorum, 2. Reg. 16. v. 3. ואתעבתא היתה Emphaticè, מכל תועבתא האלון Ex omnibus abominationibus hæc, Lev. 18. 26. 29. ואתעבתא היתה Propter omnes abominationes malas hæc, Ezech. 6. 11. ואתעבתא היתה Cû Affixis Pronominibus, ככל תועבתא היתה Juxta omnes abominationes ipsorû, Deut. 20. 18. ואתעבתא היתה Et abominationes suas, Jerem. 16. 18. ואתעבתא היתה Cum abominationibus suis, Ezech. 43. vers. 8. ואתעבתא היתה Et juxta abominationes suas, Ezech. 16. v. 47. ואתעבתא היתה Et omnes abominationes suas, Ezech. 11. 18. Sic legendum juxta Hebræum תועבתא היתה, & formam similem antecedentis Nominis. ואתעבתא היתה Pro omnibus abominationibus tuis, Ezech. 5. 9.

Et propter abominationes vestras, Ezech. 36. vers. 37.

תעורר *Idem, Rab. Errare, Aberrare. Præteritum, ומפקודי, Et à præceptis tuis non aberravi, Psal. 119. 110. טעית הוה עאן Erravi sicut ovis, Psalm. 119. 176. Participium, ודשביק מכסנותי תעי Et qui relinquit disciplinam, errat, Prov. 10. 17. ודשביק מכסנותי תעי Qui in mendacio errat, Job. 15. v. 21. ודשביק מכסנותי תעי Qui aberrat à via, Proverb. 21. 16. Plurale, ודשביק מכסנותי תעי Perversi errant, Prov. 14. 22. ודשביק מכסנותי תעי Aberrant, quia nullus adest ci-bus, Job. 39. v. 4. ודשביק מכסנותי תעי Aphel, Participium, ודשביק מכסנותי תעי Et via improborum errare facit eos, seducit eos, Proverb. 12. v. 26. ודשביק מכסנותי תעי Et facit ut errent in vasto, ubi nulla est via, Job. 12. v. 24. ודשביק מכסנותי תעי Veneta ודשביק מכסנותי תעי mendosè. ודשביק מכסנותי תעי Videtur irrepsisse pro ת, pro ודשביק מכסנותי תעי. Sed quia præcedunt Participia, rectius legitur & hoc ex Participio. ודשביק מכסנותי תעי Apud Rabbinos, ודשביק מכסנותי תעי Er-rantes spiritu, Heretici. Specialiter etiam sic Christianos vocant, ut ibi: ודשביק מכסנותי תעי אנשים: ודשביק מכסנותי תעי אמרו כי השם ג' אנשים: ודשביק מכסנותי תעי Hæretici dicunt, quòd Deus est trinus personis, quòd est unus & trinus, & non separantur. ודשביק מכסנותי תעי Aben Esra Genes. 18. ab initio, quem vide ulterius. Sic Genes. 37. vers. 35. ודשביק מכסנותי תעי Translator errantium, de vulgato interprete. Prior locus in editione ultima Veneta & Bas. est correctus, & pro eo substitutum אמרו ודשביק מכסנותי תעי.*

תעורר *Error, Erratum. Vulpes, Vulpecula. Plurale, תעל תעל תעל Trecenti vulpes, Hebr. ודשביק מכסנותי תעי תעלין הליכו ביהוה Vulpes obambulant in eo, Thren. 5. 18. ודשביק מכסנותי תעי ברחבתא Ut vulpes in locis vastis, Ezech. 13. 4. ודשביק מכסנותי תעי ודשביק מכסנותי תעי Donum vulpibus erunt, Psal. 63. 11. ודשביק מכסנותי תעי Apud Rabbinos adagium vulgare est, ודשביק מכסנותי תעי בערניה סניד ליהוה Vulpes est, in tempore suo procumbe coram ipso. Vulpes, id est, homo astutus & callidus, (quem Apulejus Vulpionem vocat) vel per se, vel etiam in eminentia simul constitutus, opportunè observandus & honorandus, ne noceat cum possit aut velit, vel ut profit, cum eo opus habemus. In tempore suo, scilicet בשעת הצלחתו tempore prosperitatis ejus, cum prospero & optato rerum successu utitur. Hinc Talmudici accommodant illud ad fratres Josephi, procumbentes coram Josepho, ad dignitatis & felicitatis fastigium in aula Pharaonis evecto, juxta illud: Et accedentes fratres ejus prociderunt ante faciem ejus, ac dixerunt: ecce nos tibi servos, Gen. 50. 18. Dixit R. Eliezer: Illud est, quod vulgò dicunt homines: ודשביק מכסנותי תעי בערניה סניד ליהוה Vulpi in tempore suo procum-*

be. Sic quoque ad illud: *Et incurvavit se Israel ad cervical lecti sui*, Genes. 47. 31. ut scilicet gratias ageret honorificas Josepho, petita patris se facturum promittenti, ut Hebræi illud explicant. Hoc scilicet est quod dicunt homines: תעלא &c. Megilla fol. 16. 2. Hinc à R. Salomone Gen. 47. ad hunc locum adducitur. *Legitur & aliud in Dictis Patrum Hebræorum cap. 4. de Vulpe, sed sermone Hebræo: חזו זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים. Esto cauda leonum, nec sis caput vulpium.* Præstat esse discipulum præcellentium Doctorum, quam Doctorem vilium discipulorum: humilis & justus melior longè est, quam superbus & idem fraudulentus. Scribunt Hebræi, leonem caudam suam supra caput attollere præ animositate, contra vulpem caput infra caudam demittere præ nequitia. Honorati minores se honorant: viles, majores se vilipendunt, & dolose ledere quærunt. Vide Adagia Hebraica Drusii.

תפיר *Ponere, Disponere. Imperativus, תפיר דא* *Pone ollam magnam, 2. Reg. 4. v. 38. pro Hebr. שפורת.*

תפי *Positio*: דיתב אפי תפי: *Quod positum in loco positionis scilicet ollarum, id est in foco, Berachoth fol. 39. 1.*

תפי In alia signif. Aruch hîc adducit: vide illud in טפה.

תפוי Vide in אפה.

תפח *Convalescere. Apud Talmudicos, עד אלישע לא הוה אגיש חליש דמתפח ואתא* *Usque ad Elisam non fuerat ullus homo ægrotus, qui convalesceret: venit ergo Elifa, & imploravit misericordiam, & convaluit, Sanhedr. fol. 107. 2.* חזקיהו חלש ואיתפח Ezechias infirmatus fuit, & rursus convaluit, Sanh. fol. 96. 1. Postquam convaluisset. *Et convaluit, Mezia fol. 30.*

II. *Inflari, Intumescere, Augeri, Accrescere. Sed hoc sensu potius legendum & pronuncianum vel נתפח à תפח. At in Nomine sequenti ת radicale est.* Et contractum sive imminutum fuit, & postea rursus intumuit, Schab. fol. 91. 1. Si reliquerit ea in pluvia, & intumuerint, Tahoroth cap. 3. Glossa *quod aucta fuerint & accreverint: Caro vituli (sugentis) quæ intumuit, scilicet coquendo, & caro annosæ bestiae, quæ imminuta fuit, Oketzin cap. 2. Glossa, שריבה ויגדל, que augetur & accrescit, scilicet coquendo.* Contra caro vaccæ annosæ id est נתמעט contrahitur & minuitur inter coquendum. Videns תפה הכצק תלטוש בצונן ipsa quod velit intumescere massa fermentata, (scilicet in manu sua ob calorem ejus,) perfundet

(manus) aquâ frigidâ, Pesachim fol. 48. col. 2. **תפחה** *Tumor, Inflatio. Hæc in corpore animato morbum indicat, & partem malè affectam, unde pro morbo ipso sumitur. Talmudici, בי הוינן אולין בתריה, Cum iremus post R. E. liefarem ad visitandum inflationem, id est, morbum ex inflatione & tumore corporis, ut in hydropicis, Schabbas fol. 12. 2.*

תפוחה *Pressura una uvarum vel olivarum, quam vulgò vocant Saccum, tantum materiae quantum una pressura capit, quod coris definitur olim.*

תפוח *Inflatum, Fatidum, Putidum: בשר תפוח* *Caro putida, id est, מקריח, Schab. fol. 128. 2.*

תפוחי *Pomum, Hebr. & Chald. Plurale, כתפוחי* *Sicut poma horti Eden, Cantic. 2. v. 5.* כריחיה *Sicut odor pomorum horti Eden, Cantic. 7. 9.* *Apud Talmudicos metaphorice תפוח vocatur Cumulatum vel Tumulatum in formam rotundam pomi: הנהנה מאפר תפוח שעל גבי: Qui fruitur de cinere cumulato, qui est in medio altaris, Meila fol. 9. 1. ונותן לתוך התפוח. Et dat intra pomum, id est, uvas in torculari accumulatas, in cumulum uvarum, quæ prælo subjectæ sunt. Vulgò Saccum vocant, Avoda fara fol. 58. 1.*

תפל *Ithpabel, אתפל Murmurare. Præteritum, אתפלו במנא* *Murmuraverunt propter manna, Deut. 1. 1. pro quo Jonathan habet אטרעמתון Murmurastis. Sic R. Salomon hoc loco ex aliis Rabbiniis citat, Quare hoc loco nomen loci תפל sic dicatur? Respondent, שתפלו על המן Quia murmurarunt propter manna. Vide Jalkut hoc loco, signo 790.*

תפל *Insulsum, Insipidum, Fatuum. Oppositum ejus est מליח מליח מותר לטלטלו דג Salsum, Salitum: דג מליח מותר לטלטלו Piscis salitus licitus gestari (in sabbatho) sed piscis insulsum prohibitus est gestari, Schabbas fol. 128. 1. גבינה בין מלוחה בין תפלה Caseus sive salitus sive insulsum, Nedarim folio 51. col. 2.*

תפלות *Insulitas, Fatuitas: Peccatum, Transgressio, juxta Aruch, & sic Hebræum תפלה transfertur per חובא, Job. 24. v. 12. & per מחטי Job. 1. 22. Apud Talmudicos, משום תפלות נשים ועבדים משום תפלות Mulieres & servi (non conjungendi sunt in unum contubernium) propter transgressionem, Pesachim folio 91. Glossa עבירה. Alibi, כל המלמד בתו תורה כאילו למדה תפלות Quicumque docet filiam suam Legem sive verbum Dei aut sacram scripturam, perinde est ac si doceret eam fatuitatem, Sota cap. 3. in Misna, fol. 20. 1. De voce תפלות dissentiunt hîc interpretes. Rambam explicat, דברי הבאי ודברי משלים Verba hyperbolica & parabolica, quæ iste sexus aut ista ætas comprehendere*

dere nequit. Bartenora, חיבור משכב אנשים, quasi
Conjunctionem, applicationem ad mari-
tum suum, ut agat res suas cum marito בהצנע
verecundè & honestè. Legis enim studium ho-
minem astutiâ imbuit, juxta illud: *Ego sapientia
cobabito cum astutia, Proverb. 8. 12.* Priorem ex-
plicationem confirmant etiam ex illo, ואת בנייהם
לפרוהו *Et filios suos docebunt, Deut. 4. 10. & vers. 9.*
והודעתם לבנייהם *Et facies ea nota filiis tuis;*
בניהם inquit textus, non בנותיהם. Filias ergo non de-
cet docere Legem. *Ecclesia sive domus Dei vo-
catur בית תפלה Domus precationis: at Judæi ma-
litiosè Ecclesias Christianorum per contemptum vo-
cant בית תפלות Domum fatuitatis & stultitiæ,
sicut meis auribus ab ipsis nominari audivi.*

תפל Adhærere, Adjunctum, Conjunctum esse. In
Pibel, תפל Adhærere facere, Adjungere, Conjunge-
re. Frequentius id per ט ab initio scribitur.

תפלה Adhæsiō, Conjunctio. Hinc
illud, רוצה אשה בקב ותפלות מט' קבין ופרישות, *Mavult
uxor habere cabum (farinæ) & conjunctionem, quam
novem cabos, & separationem, Sota folio 20. 1. in
Misna. R. Chananael explicat: Mavult uxor, ut
maritus sit המור asinus, & maneat domi cum
ipsa, præstando ipsi maritale officium singulis
sabbathis, & cabum unum farine ad panem sup-
peditet, quàm ut sit נמל Camelus peregrè abiens,
& mariti officium non nisi triginta diebus plu-
ribusve exhibeat, & absentiam novem cabis fa-
rinæ suppleat. Gratius ipsi semper est officium
maritale, & victus tenuis, quàm deliciae culinæ,
& separatio à marito. Idem adductum in פרישות
in פרש.*

תפל Vide in פלל.

* תפנה Vide in תופני תפן.

תפס Apprehendere, Comprehendere, Capere, idem
quod תפס Hebraicè. Infinitivus, וכד אנהא
Et quando nos currimus ad
capiendum eos, Eccles. 3. 8. Inusitatè sic Infiniti-
vus hîc usurpatur, pro לתפס ut sequitur: וליה
אנהא יכלין לתפס יתון Et non possumus compre-
hendere eos, ibidem. לתפס ענינה Ad capien-
dum afflictum, Hebr. להטוף, Psalm. 10. v. 9. ubi
mox pro יתפס ponitur יתפס. Ithpehal, Particip.
Qui non comprehenditur ma-
nibus ejus, Eccles. 11. 4. Rab. בעונותיו
Aut fuit captus propter iniquitates suas, aut
Deus voluit ipsum sic conterere, R. David
Jesa. 53. v. 10.

תפיסה Apprehensio, Comprehensio, Ca-
ptio & locus, in quo quis comprehensus est, Carcer:
תפיסת יד Apprehensio manus, Potestas, Facultas ali-
qua, Fus aliquod apprehensionis, proprietatis & pos-
sessionis in aliquo loco vel re. Apud Talmudicos, אם

יש לו כהן תפיסת יד אסור אם אין לו כהן תפיסת יד מותר
Si habet in ipsis apprehensionem manus, pro-
hibitum: si non habet in ipsis apprehensionem
manus, licitum. Gemara subjicit, וכמה תפיסת יד
Et quantum est Apprehensio manus? R. Nach-
man dixit, Dimidium, tertia vel quarta pars:
Nedarim fol. 46. Veluti, Ruben voto obstri-
ctus est, se non percepturum commoda ex fa-
cultatibus Schimeonis. Schimeon habet bal-
neum aut torcular in urbe aliqua, & locavit ea
aliis. Ruben habet in his תפיסת יד apprehensio-
nem manus, id est, locum aliquem vel partem
aliquam sibi propriam, usu tamen etiam Schi-
meoni communem, quam Schimeon non lo-
cavit alii. Hîc Rubeni prohibitum est, frui
balneo vel torculari isto. Quod si non habeat
תפיסת יד, licitum est ipsi frui, quia non ampliùs
Schimeonis sunt ista loca, sed conductoris.
Item, האחין שקנו אתרוג בתפוסת הבית נטלו אחר מהן,
Fratres qui jure hæreditario habent ma-
lum citrium in apprehensione domus, & acce-
perit illud unus ipsorum, excusatus est, Bava
bathra fol. 137. col. 2. In apprehensione domus,
id est, communi hæreditate ante divisionem, in
quam omnes jus apprehensionis & possessionis
habent. Item, מפני מה אסורה אסורה מפני שיש ברה,
Quare lucus prohibitus est? pro-
pterea quòd est in eo apprehensio manuum ho-
minum, Abhoda fara fol. 45. in Misna. Mons
in quo gentiles idololatriam exercent, licitus est
Judæo, ut inde usumfructum petat, cædendo
inde lapides vel seminando, & similia, quia in
montem non est homini תפיסת יד jus appre-
hensionis: at lucus & arbores prohibita sunt
ad usumfructum, quia homines in eas habent
jus apprehensionis, possessionis vel usucapio-
nis jure plantationis, &c. Alibi, אין נקברין עמו
Non sepeliuntur cum eo. מאי עמו עמו בתפיסתו
Quid est, Cum eo? Cum eo, id est, cum com-
prehensione ejus, id est, cum terra vel quavis
materia, in qua mortuus decubuit, quod est spa-
cium quatuor cubitorum, Sanhedr. fol. 45. 2.
Sic, ואת תפוסתו Accipit eum & compre-
hensionem ejus, Nazir cap. 9. in Mischna. Si
quis inveniatur mortuum hominem in agro, vel
casu mortuum aut occisum, licitum est tollere
eum & sepelire in cæmeterio communi. Tollit
ipsum ותפוסתו & de terra sub eò, in qua decum-
bit corpus, & defert eam in locum sepulchri.
Hoc deducunt ex eo, Tolles me ex Ægypto, Ge-
nes. 47. vers. 30. id est, De terra Ægypti, in qua
mortuus decubui, tolles mecum in sepulchrum
meum. Pro תפוסתו legitur in Mischnajoth Bar-
tenoræ & in parvis Mischnajoth in 80. תפוסתו,
& בוס, &

à בוס & sensus idem est, nempe locus vel terra, in qua quis conculcatus decumbit.

Idem תפיסות

תפר *Suere, Consuere*, Hebr. תופר *Sartor.* תפירה *Sutura.* ב תפירות *Dux futurae.*

תפר *Nomen proprium loci prope Jerusalem, in quo comburebant infantes idolo Moloch.* Vide Lexica Hebraea. *Jesaja 30. v. 33.* vocatur etiam תפתה, quod *Chaldeus transfert גהנם Gehenna, Infernus, quia locus iste ob cruciatus & dolores representabat infernum.*

תפית *Tapetum, Villus, Pannus villosus, filis; Clitella asinorum ex lana stipata, ad onera ferenda:* Kelim cap. 23. חמור שהיא יושב עליה מהור

תפתיה *Exactores, Justitiae executores, Dominatores,* Dan. 3. 2. R. Saadias exponit פתחות *Custodientes limina portarum, janitores.*

Vide in תפתיה

תקב Hinc תקיבה in Aruch, sed in Gemara, unde citatur, legitur תקיפה *Vis, conatus fortior.* Vide תקה

תקל *Appendere, Ponderare. Respondet Hebraeo* מנא מנא תקל ופרסין שקל

Numeravit, numeravit, appendit & dividunt, Dan. 5. v. 25. ותקל אברהם

Et appendit Abraham Ephroni כספא ויה כספא

Et pendebat capillos capitis sui, 2. Sam. 14. 26. ותקליה ליה ויה כספא

Et appendi ipsi argentum, Jerem. 32. vers. 9. *Participium,*

Et argentum staterâ appendunt, Jesa. 46. v. 6. *Participium Pebil passivum,*

Ac si pondere essent appensi, Jesa. 40. 12. *Infinitivus,*

Utinam ponderando ponderaretur ira mea, Job. 6. v. 2. די אמר המן למתקל

Quas dixit Haman ad appendendum per manus eorum, Esth. 4. 7. *Futurum,*

Appendam per manus ejus, Esth. 3. v. 9. או כפרא דכספא תתקול

Aut talentum argenti appendes, 1. Reg. 20. v. 39. *תקול*

Appendat me bilance justâ, Job. 31. 6. *למא תתקולו כספכו*

Quare appendetis argentum vestrum, Jesa. 55. vers. 2. *Pebil passivum ex usu Danielis, Praeteritum,*

Appensus es in statera, Dan. 5. v. 27. *Ithpebal, Futurum,*

ut antè ad Infinitivum. Neque appendetur argentum, Hebr. ישקל Job. 28. 15. *Apud Talmudicos:*

דב חסדא הוה ליה אריסא דהוה תקיל ויהיב תקיל

Raf Chasda habebat hortulanum, qui ponderabat & dabat, ponderabat & accipiebat, Bava kama fol. 109. v. 1. id est, æquale pondus dabat Raf Chasda, & sibi ipsi, non plus accipiebat pro seipso, quàm alteri daret. Sic in Bava mezia fol. 70.

Siclus, communis scil. qualis ante Legem in usu fuit: תקלה מחקליה Siclus pondus ejus, Hebr. בקע quod Aben Esra interpretatur חצי Dimidium siclum, Genes. 24. 22. Esse autem dimidium sicii sacri, qui erat tetradrachmus, liquet ex sequenti loco; תקלה לגוללתה Siclus in unumquodque caput, dimidium scilic. sicii ex siciis sacris, Exod. 38. vers. 26. Jonathan utrobique vertit דרכמונא Drachmam. Siclus autem communis erat didrachmû, *διδραχμων*, duarum drachmarum in argento. Siclus sacre tempore datae legis duplum continebat, *αἴσα διδραχμων*, ut est dimidius Talerus Imperialis, quatuor drachmas vel semiunciam pendens. *Plurale* ויהב ות Et dedit argentum siclorum, Hof. 3. 2. Siclos æris, 1. Sam. 17. 5. Aliam significationem vide mox.

משקל מתקל Pondus. Respondet Heb. מתקל מתקל quando Pondus signif. קדשי דהבא Pondus monilium aureorum, Jud. 8. 26. מתקל ומתקל Pondus & pondus, Deuter. 25. v. 13. pro Hebr. ואבן ואבן Lapis & lapis: *מתקל שריונא Et pondus loricae,* 1. Sam. 17. v. 5. מאונן דמתקל Stateras ponderis, scilic. justi, Ezech. 5. 1. למעבר לרוחא מתקלא Faciendo pondus spiritui sive aëri, Job. 28. v. 25. Scribitur cum Chirek ab initio, ex Hebraismo potius quàm Chaldaismo, qui magis pro eo amat Pathach: ויתבן לחמכון במתקלא Et restituent panem vestrum in pondere, Levit. 26. vers. 26. באבן המלך *Ponderare regio,* Heb. ובמתקלא תריצא Et in pondere recto est beneplacitum ejus, Hebr. ואבן שלמיה, Proverb. 11. vers. 1. *Cum Affixis Pronominibus,* תקלה מחקליה Siclus communis erat pondus ejus, Genes. 24. v. 22. כספא במתקליה *Argentum erat in pondere suo,* Genes. 43. v. 21. ומתקליה Et pondus ejus erat talentum auri, 2. Sam. 12. v. 30. עטר סלעין דדהבא מתקלהון Decem sicii aurei erat pondus ipsorum, Genes. 24. 22. *Plurale* מתקלין דנביל Pondera fraudulenta; מתקלין דרדבין Pondera majora, ad emendum illis; מתקלין ועירין Pondera parva ad vendendum illis, Deuter. 25. 13. in Jonathane & Targ. Hierosol. מתקלין שלמין דקשוט Pondera perfecta & justa, Deuter. 25. v. 15. מתקלין ומארנין דקשוט Pondera & bilances justas feci, Eccles. 2. v. 8. *Constructum,* מתקלי דקושטא Pondera veritatis, vera, justa, Hebr. אבני כים, Proverb. 16. 11. Sic, Non erit בכיסק in sacculo tuo pondus diversum, Deuter. 25. v. 13. Item, מתקלין דרדבין, ואבני מרמיה *Lapidibus fraudis,* Mich. 6. vers. 11. Et forma feminina, מתקלה

Pondera iusta, Levit. 19. 36. Jonathan masculinè, Hebr. אבני צדק Lapides justitiæ, pro, Pondera lapidea iusta. Et alia forma, מניני מתקלון Isti sunt numeri ponderum, Exod. 38. 21. Apud Talmudicos, רבי חנינא, Rabbi Chanina corrigebat pondera ejus, scil. urbis Acho, Ketubh. fol. 12. 1.

Idem: מתקולת בית אחאב Et pondus afflictionis domus Achab, 2. Reg. 21. v. 13. Apud Rabbinos, שכר מתקולתא, Merces ponderis, pro pondere.

II. תקל Offendere, Impingere, Corruere. Sic respondet Hebraeo בשל, unde ט ortum, mutato כ in ק similis organi literam, ט factâ metathesi. Quandoque etiam pro נקש ט יקש usurpatur, Illaqueandi, Irretiendi sensu. Præteritum, תקל בחובי חילי, Corruit in peccato meo vis mea, Hebr. בשל Psal. 31. vers. 11. ויקמו מליך Qui corruebat in peccato, eum erigebant verba tua, Job. 4. vers. 4. וטליא בצליבית קיסא תקלו Et pueri ad patibulum ligni corruunt, Thren. 5. v. 13. Futurum, דלמא Ne impingas in eo, Deut. 7. 25. Hebr. דלמא תתקל ביה Ne illaqueeris, irretiaris eo. פן תוקש Ne corruas post eas, Deuteron. 12. v. 30. ואין תרהט Ne illaqueeris post eas. פן תנקש Et si cucurreris, non offendet, Hebr. ויכש Et cum impinget in malum, Proverb. 24. v. 17. ויתקל לסעיר Et corruet propter adiutorem, Jesa. 31. v. 3. ויתקל מלכא Et corruet rex improbus, Jer. 50. 32. Et impingetis interdiu, Hof. 4. 5. Persequentes me corruent, Jer. 20. 11. Et impingent in eâ multi, Jesa. 8. v. 15. Aphel, אתקל Corruere, Impingere facere, Labefactare, Dejicere. Præteritum, אתקל חילי, Labefactavit robur meum, Hebr. הכשיל, Thren. 1. 14. E manu laquei, quem tenderunt (laquearunt, ad verbum, si sic dici posset) mihi, Hebr. יקשו לי, Psalm. 141. v. 9. Impingere fecistis multos in Legem, Mal. 2. 8. Imperativus, אתקל להון Fac ut impingant ipsi, Hebr. הדיהמו Impelle eos, Psal. 5. 11. Ithpehal vel Ithpabel, אתקל Impingere, Collabi, Corruere: Illaqueari, Irretiri. Præteritum, בעוברי אידוי Operibus manuum suarum irretitus est improbus, Psalm. 9. 17. Hebraicè נוקש. Corruisti in peccato tuo, Hof. 14. v. 2. אתקילו יתבי ירושלם Impegerunt habitatores Jerusalem, Jesa. 3. 8. Veneta habent ex Aphel. Sic Jesa. 59. 14. אתקלו ונפלו Impegerunt & ceciderunt, Jerem. 46. 6. Sic Psalm. 27. 2. אתקלו כחורא אתקלנא במיהרנא Corruerunt pariter, Jer. 46. 12. Participium, Impegimus in meridie, Jesa. 59. 10. לית דמתקל ביה Non offendit, Jesa. 63. 13.

Non erit qui impingat in eo, Jesa. 5. 27. מתקלון בני אנשא Corruunt filii hominum, Eccles. 9. 12. במנא מתתקלון In quo impingant, Proverb. 4. 19. Prima vox Syra est: in altera ת geminatum, etiam ex dialecto Syra. Sic Proverb. 24. v. 16. כמא דמתקלון בקבלנא Sicut impingunt in tenebris, Jesa. 59. 10. אטנאו מתקליהון Multiplicarunt impingentes suos, fecerunt ut multi suorum impingerent, Jerem. 46. 16. Infinitivus, אתקלא Impingendo impingent, Jesa. 40. vers. 30. Futurum, ויתקלון בהון Et impingent in iis patres cum liberis, Jerem. 6. vers. 21.

Apud Rabbinos, דתקא תיקלא Qui removet offendicula ex agro, id est, מסיר מכשולות, Bava bathra fol. 54. 1.

Offendiculum, Lapsus, Offensio, Scandalum: ער מה דעברין תקלא Donec dent scandalum, ponant offendiculum, Proverb. 4. v. 16. וקדם תקלא רמת רוחא Et ante lapsum est exaltatio spiritus, Prov. 16. 18. עמא הדין תקלן Ego adduco super populum hunc offendicula, Hebr. מכשלים, Jerem. 6. 21.

Tendicula, Laqueus. Plurale, בתוקליא Tendiculis perforabit nasum ejus, נקיב נחיריהו, Hebr. במוקשים, Job. 40. 19.

Offendiculum, ut תקלא antea: Laqueus; Non pones offendiculum, Lev. 19. vers. 14. ער אימתי יהי ריון לנא לתקלא Quousque erit istud nobis in offendiculum? Hebr. למוקש, In laqueum, Exod. 10. 7. ולתקלא In contritionem & in laqueum, Hebr. ולמוקש, Jesa. 8. 15. סליקו תקלת רשיעא Tollite offendiculum improborum, Hebr. מכשול, Jesa. 57. v. 14. Offendiculum peccatorum, Ezech. 3. vers. 20. ונתקלת חוביהון Et offendiculum peccatorum suorum, Ezech. 14. 3. לתקלת חובין יהי In offendiculum peccatorum erit, Ezech. 7. v. 19. ולתקלת לב Et in offendiculum cordis, 1. Sam. 25. vers. 31. אופרתי אפתי אפתי אפתי אפתי אפתי Auferte offendicula vestra, Ezech. 45. vers. 9. Plurale, למכמו תקלון Abscondere laqueos, Psal. 64. 6. תקלון שון לי Laqueos ponunt mihi jugiter, Psalm. 140. 6. מטול תקליא Propter offendicula, Job. 34. 30. Cum Affixo, וכל תקלתכון Et omnia offendicula vestra, Jesa. 58. 3.

Idem: דמתאחרין בתקולא Quæ capiuntur in laqueo, Eccles. 9. 12. עברא ליה תקולתא Facit, ponit ei offendiculum, Prov. 29. 25.

Idem: ולבין מתקל Et in petram offensio-nis, Hebr. מכשול, Jesa. 8. 14. מתקל בישא Tendicula mali, Hebr. מוקש, Prov. 12. 13. למתקלא In offensionem, Psalm. 105. 37.

תקון Aptare, Ordinare, Disponere, Componere, Dirigere: Parare, Apparare, Preparare: DDDDdddd Confir-

Confirmare, Stabilire. Respondet Hebræo וְכִינּוּן *Ornare, Concinnare, & sic respondet Heb.* תְּכַנּוּן הַכֶּן : *Ornare, Concinnare, & sic respondet Heb.* עֲדָה. *Item* הַיָּשִׁיב *ad* רֹדֵךְ *Viam, relatum, hoc Verbo* מִן תִּקְוֵן יֵרֵת רוּחַ *Præteritum*, מִן תִּקְוֵן יֵרֵת רוּחַ *Quis direxit spiritum sanctum in ore omnium prophetarum?* Hebr. תְּכַנּוּן, Jesa. 40. v. 13. *Disposuit ad iudicium solium suum*, Psal. 9. 8. Hebr. כִּוְנֵן *Paravit.* וְתִקְנִית יִתְכֹּן *Et ornavi vos*, Hebr. וְאֶעֱרָךְ, Ezech. 16. 11. *Participium*, וְאֵלֶּהָ מִתְּקֵן לְבֵיהָ *Deus autem disponit animum ejus*, Heb. תִּקְוֵן *Componit, vel Expendit, perpendit*: וְאֵלֶּהָ מִתְּקֵן אֶרְחֻתֶיהָ *Et Deus dirigit gressum ejus*, Proverb. 16. 2. *רִמְתְּקֵן לְאַרְעָא* *Qui præparat terræ pluviam*, Psal. 147. 8. *Plurale*, מִתְּקֵנִי וְיִרְחִיזוּן *Aptant sagittas suas ad nervum*, Psal. 11. 2. *Fæmininum*, מִתְּקַנָּה בְּקִיטָא לְחֶמָה *Præparat in æstate cibum suum*, Hebr. תִּקְוֵן, Proverb. 6. v. 8. *Participium præteritum sive passivum*, מִתְּקֵן רֵבִיתָא *Super quibus domus ipsa aptata est*, Heb. נִכְוֵן, Jud. 16. 26. *הָא אֲתֵר מִתְּקֵן* *Ecce locus paratus est coram me*, Exod. 33. v. 21. *מִתְּקֵן בְּדָהָב וּבַסֶּפֶר* *Ornatum auro & argento*, Ezech. 16. v. 13. *דִּי מִתְּקֵן בְּחֻכְמָא* *Qui ornatus est sapientiâ*, Hebr. מִלָּא חֻכְמָא *Impletus sapientiâ*, Ezech. 28. 12. *סוּסָא מִתְּקֵן לְיוֹמָא דְקָרְבָא* *Equus paratur ad diem prælii*, Hebr. מוֹכֵן, Proverb. 21. 31. *אֲכִי בִּרְתָא מִתְּקֵנִי* *Ac si essent palmo aptati*, Jesa. 40. v. 12. *וְתִהוּן בְּלִכּוּן מִתְּקֵנִי* *Et eritis omnes parati*, Hebraicè נִכְוֵנִים, cui melius responderet *מִתְּקֵנִי*, Jos. 8. 4. *וְכִלְהוּן אֶרְחֻתְךָ מִתְּקֵנִי* *Et omnes viæ tuæ sint rectè dispositæ*, Prov. 4. 26. *Futurum*, וְאֶתְקֵן יֵת מְלִכּוּתֶיהָ *Et confirmabo regnum ejus*, Hebr. וְהִכְיִנֹתִי, 2. Sam. 7. 12. *תִּתְקֵן לְבָהוֹן* *Confirmato animum istorum*, Psal. 10. 17. *אֶף עוֹבְרֵי אֶרְחֻתֵי* *Etiam opera viarum iustorum compones*, Hebr. תִּפְלֵס *Librabis, expendes*, Jesa. 27. v. 6. *וְתִתְקֵן יֵרֵת אֶפְדָּ לָהּ* *Et dispones faciem tuam adversus eam*, Ezech. 4. v. 3. *אִין יִתְקֵן מוֹנָא לְעַמִּירָה* *An pararet cibum populo suo*, Psal. 78. v. 20. *In libris legitur* וְיִתְכֵן תְּכֹן, à quod hîc non convenit. *In Hebræo est* יִכֵּן, quod per תקן redditur. *Donec ordinet & disponat urbem Jerusalem laudem in terra*, Jesa. 62. v. 7. *In Venetis legitur* מֵלֵ. *אתְקֵנָא תְּתֵקֵנִי* *Si dirigendo direxeritis, sive rectè disposueritis vias vestras*, Hebr. אִם הַיָּשִׁיב תִּיטִיבוּ *Si meliores reddideritis vias vestras*, Jerem. 7. 5. *וְיִתְקֵנִי יֵרֵת דִּיתוֹן* *Et parent quod allaturi sunt*, Exod. 16. 5. *Ithpehal vel Ithpabel, Præteritum fæmininum*, וְאֶתְקֵנִי מְלִכּוּתֶיהָ לְחַדָּא *Et stabilitum fuit regnum ejus valdè*, 1. Reg. 2. v. 12. *וּמְלִכּוּתָא* *Et regnum confirmatum fuit in manu Salomonis*, ibid. vers. 46. *וְאֶתְקֵנִי בְּקִרְשָׁהָ* *Et paravit se monilibus suis*, Hebr. וְתִעַר *Et ornat*

se, Hof. 2. 13. *וְאֶתְקֵנָא בְּתִקְוֹנָהָ* *Et parabat se apparatu suo, ornabat se mundo suo vel ornamentis suis*, Esth. 5. 1. *in secundo Targum ab initio.* *Participium*, וְאֶתְקֵנִי לְאֵת לְעֵלָם *Quæ disposita est in signum perpetuum*, Psal. 89. vers. 38. *מִתְּקֵנִי* *Ordinata sunt irrisoribus iudicia, id est, pænæ paratæ ipsis sunt*, Proverb. 19. vers. 29. *וְאֶתְקֵנִי בְּמִנֵּי וְיִנְנָא* *Et parati instrumentis armorum*, Hebr. וְהִכֵּן הַכֶּל, Ezech. 7. v. 14. *וְעַל דְּמִתְּקֵנִי* *Et supra eos, id est, magis quàm illi qui parant se apparatu aureo, vel, qui ornant se ornamentis aureis*, Heb. כִּי תִעָרֵי עָרֵי זָהָב, Jer. 4. 30. *Fæmininum*, וְאֶתְקֵנִי מִחֻשְׁבָּתְךָ *Et stabilientur, firma erunt cogitata tua*, Proverb. 16. v. 3. *דְּמִרְעָם* *Quomodo parare vel ornare solent se reginæ*, Esth. 5. v. 1. *in secundo Targum ab initio.* *Futurum*, לֹא תִתְקֵן אֶרֶץ וּמְלִכּוּתְךָ *Non confirmaberis tu vel regnum tuum*, Heb. תְּכֹן, 1. Sam. 20. 31. *לֹא לְהִנָּאָה תִתְקֵנִי* *Non cum commodo parabis vel ornabis te*, Jerem. 4. 30. *עוֹד תִּתְקֵנִי* *Amplius adhuc parabis vel ornabis te ornamentis tuis*, Hebr. תִּעָרֵי, Jerem. 31. vers. 4. *תְּכֹנִי* *Justitiâ ornabis te*, Hebr. תִּתְקֵנִי, Jesa. 54. 14. *יִתְקֵן בְּטוֹב כּוֹרְסוּתֵיהָ* *Paratum erit benignitate solium ejus*, Hebr. וְהוֹכֵן, Jesa. 16. vers. 5. *לֹא נִתְקֵן בְּרִישָׁא בְּרִשְׁעָא* *Non erit stabilis filius hominis in improbitate*, Proverb. 12. 3. *ubi n est loco formativi, more Syrorum.* *Sic mox in plurali*, וְיִתְקֵן בְּצִדְקָתָא כּוֹרְסוּתֵיהָ *Et stabilietur justitiâ solium ejus*, Proverb. 25. 5. *כֹּל זֶו דִּיתְקֵן עֲלֵיךְ* *Omnis armatura quæ parabitur contra te Jerusalem, non prosperabitur*, Jesa. 54. v. 17. *בְּנִשְׁתָּהוֹן* *Cæsus ipsorum coram me stabilietur*, Jerem. 30. v. 20. *לְעֵלָם* *Labium veritatis stabilietur in perpetuum*, Proverb. 12. 19. *מִחֻשְׁבָּתָא בְּעִצָּתָא תִתְקֵן* *Cogitatio consilio stabilis erit*, Prov. 20. 18. *וְעוֹבְרֵי יִדְנָא מְנִיה וְיִתְקֵנִי* *Et opera manuum nostrarum ab ipso confirmentur*, Psal. 90. v. 17. *וְרַעֲיִתְהוֹן קְרַמְד וְיִתְקֵנִי* *Et posteritates sive posterii ipsorum coram te stabiles sint*, Psal. 102. 29. *וְנִתְקֵנִי אִיד חֲדָא עַל שְׁמוֹתְךָ* *Et confirmentur pariter labiis tuis*, Prov. 22. 18. *ubi n loco characteristici, ex usu Syro, ut & antea in singulari numero.* *Idem.* *Respondet Hebræis iisdem quibus in Pabel.* *Præteritum*, כִּד אֶתְקֵן שָׁמַיָא *Cùm aptaret cælos*, Heb. *וּמִיָּא אֶתְקֵן בְּמִשְׁחָתָא* *Et aquas præparavit in mensura*, Hebraicè תְּכַנּוּן, Job. 28. v. 25. *וְאֶתְקֵן יִתְנָא* *Et præparavit nos in visceribus simul*, Job. 31. vers. 15. *וְאֶתְקֵן לְהוֹן קוֹבְעֵין* *Et adaptavit ipsis mitras*, Heb. וַיַּחֲבֵשׁ, Levit. 8. 13. *וְאֶתְקֵן שָׁמַיָא בְּבִינְרָה* *Et paravit cælos cum intelligentia*, Proverb. 3. vers. 19. *אִרִי אֶתְקֵנִיהּ* *Quòd ordinaverat cum Dominus, ut esset rex super Israel,*

Ifraclem, 2.Sam.5.v.13. Ordinavit illud manustua, Exod.15.17. הוא אתקנה Ipse præparavit eam, Jefa.45.18. אתקנה לעמיקרה Ordnavit eam in profundum, Jefa.30.33. עבדך ואתקנד Fecit te & confirmavit te, Deuter.32.6. דאתקנני Qui stabilivit me, 1.Reg.2.24. ארת אתקנתא סיהרא Tu disposuisti lunam & solem, Hebr. ושמשה, Psalm.74.16. את אתקנתא תריונותא Tu ordinasti æquitatem, Psalm.99.4. אתקנתא ארי Rectè fecisti, quòd sic fuit ratum in animo tuo, Hebr. הטיבת Bene-fecisti, 1.Reg.8.v.18. אתקנית שוקן Disposuisti vicos, Ezech.23.v.40. אתקנית עמודהא Ego disposui columnas ejus, Psal.75.4. צליבא אתקנית לבישתו דאתקנית Patibulum paravi sive erexi: & in malum meum est, quòd erexi illud, Esth.6.ii. in secundo Targum. ארי אתקנית בשמא בית שבתו Nam aptavi in cælis domum majestatis meę, Deut.32.v.40. לאעלותך לאתרא דאתקנית Et introducere te in locum, quem disposui, Exod.23.20. מצרתא Rete disposuerunt greßibus meis, Psalm.57.verf.7. Infinitivus, אתקנא ut supra ad Futurum Pael. יתרה Stabiliendo illud, Jefa.9.7. באתקנותיה ית בוציניה In aptando illo, quum aptaverit ipse lucernas, Hebraicè בהיטיבו Exod.30.7. Imperativus, אתקן בטימדך Pedes meos dirige in verbo tuo, Psalm.109.v.133. אתקן ברון גומנותא Parate nunc robore tuo, Hebr. אתקן לברא עבדך Ornate, Job.40.verf.5. אתקן לברא עבדך Præpara foris opus tuum, Proverb.24.v.27. אתקן וכוס נכסתא ואתקן Et macra animalia, & para ea, Genef.42.v.16. אתקן סביבון Parate ligones vestros, Hebr. כתו, Joel.3.10. אתקן לכון וורין Præparate vobis viaticum, Jos.1.v.11. אתקן ארחתכון Rectas efficite vias vestras, Hebr. היטיבו דרכיכם, Jerem.7.verf.3. אתקן ארחתכון Et rectas facite vias vestras, Jerem.18.verf.11. Futurum, אתקן בנדך In seculum stabiliam filios tuos, Psal.89.verf.5.

Apud Rabbinos תקן in Hiphil התקן Ordinavit, Instituit, Posuit, Disposuit, Direxit, Correxuit, Aptavit.

תקן Rectus, Rectum, Aptum, Bonum, Commodum, Conveniens: Firmum, Stabile. Varius Hebrais Nominibus & vocibus convenit. וקא תקן לחרא Et ecce bonum erat valde, Hebraicè טוב מאד, Gen.1.31. ארי תקן פתגמא Quia recta erat res ista à Domino, Hebr. נכון, Gen.41.32. לא תקן למעבד Non est conveniens sic agere, Exod.8.v.26. עד מה דתקן יומא Donec rectus sit dies, id est, perfectus & convenientis lucis, Hebr. עד נכון, Proverb.4.v.18. דבצדקתא תקן בורסיה In justitia firmum est solium, Hebr. יכון כסא, Proverb.16.12. בורסיה לעלם תקן Solium ejus in

perpetuum stabile est, Proverb.29.v.14. דתקן דתקן בעיניכון אעבד Quod rectum est in oculis vestris, faciam, Hebr. אשר ייטב Quod bonum fuerit, quod placuerit in oculis vestris, 2.Sam.18.v.4. Num rectum est illud coram Domino, Hebr. הייטב, Levit.10.19. ותקן פתגמא קדם Et recta fuerit res hæc coram rege, Heb. מלכא Recti videbunt aspectum vultus ejus, Hebraicè ויכשר Esth.8.5. Plurale, תקניא וקמו סבר אפיו Recti videbunt aspectum vultus ejus, Hebraicè ויכשר, Esth.8.5. Et in operibus patrum vestrorum rectis sive rectorum, id est, justorum, Ezech.16.7. עלוי תקני לבא In rectos corde, Hebr. לישרי לב, Psalm.119.2. Famimum singulare, באורח תקנא לא יתקלון In via recta non impingent, Hebr. ברדך ישר, Jer.31.9. Plurale, ארחתכון דילכון לא תקנן Viae vestrae non sunt bonæ, Hebr. לא יתכנו, Ezech.18.v.25. בארחון דתקנן Quòd rectæ sunt viæ meæ, Psalm.119.5.

Vide in מתקן.

תקן Apparatus, Ornatus, Ornamentum, Dispositio, Directio, Ordinatio, Preparatio, Instructio: שויא נבר תקן ונידה עלוהו Ponite quisque instructionem armorum suorum super se, id est, quisque se apparatu & ornatu suo instruat, Hebr. אערי תקן Ornatum suum, Exod.33.4. Remove apparatus instrumentorum tuorum à te, verf.5. Sic verf.6. תקן פתגמי אורייתא Apparatu verborum Legis, Ezech.16.verf.11. על תקן חוכמתך Super apparatus sapientiæ tuæ, Ezech.28.v.7. ותקן תקוניה Et balthus ornatus ejus, Exod.28.8. ותקן תקוניה Et gaudium apparatus sive ornatus ejus, Hebr. וצבי ערוי, Ezech.7.v.20. דתתנשי בתולתא תקוניה Ut obliviscatur virgo ornatus sui, Jerem.2.32. Plurale, תקוניה דתקן Dispositionibus auri, id est, ornatu aureo, Heb. ערי זקב, Jerem.4.v.30. ותקוניה נשיא Et in ornamentis muliebribus, Esth.2.12. in Targum secundo. דמתקשטא בתקוניה Quæ ornata est ornamentis suis, Jefa.61.v.10. ואתיהבו תקוניהו Et data fuerunt ipsis ornamenta ipsarum, id est, mundus muliebris, Esth.2.3. in Targum secundo. Sic ibi scriptum: legendum תקוניהו fæmininè: agitur enim de בתולן virginibus, quod Nomen fæmininum est, ac proinde eodem genere Pronomen ipsi respondere debet. Vide supra ad Futurum Ithpehal.

Apud Rabbinos תקן Ordinatio, Institutio: Aptatio, Correctio: לא צריכון תיקון Non indigent correctione. מפני תיקון העולם Propter ordinem mundi, id est, civilitatis causâ. Apud Masorethas, יח מלון תיקון סופרים Octodecim dictiones in sacra Scriptura, sunt correctio Scribarum: vide Ma-

foram interiorem in principio libri Numerorum, & Psalm. 106. 20. De hac correctione diversa sunt interpretum judicia. Aben Esra Numer. 11. v. 15. dicit non fuisse opus correctione Scribarum. R. Salomon Malach. 1. 12. scribit, in textu sacro fuisse scriptum **איתי** & postea per Scribas correctum **איתו** ut hodie legitur. Galatinus lib. 1. cap. 8. ait loca ista à Scribis fuisse correctæ, & corrupta. Author libri Aruch in Rad. **בבר** notat, **בספרים הראשונים**, in libris primis fuisse scriptum **בבבר עיני**, quod nunc legitur **עיני**. Explicationem prolixior, immò Tractatum justum, res ista requirit. Loca & voces sunt; Primus, *Et Abraham adhuc stabat coram Domino*, Genes. 18. 22. pro *Et Dominus adhuc stabat juxta vel ante Abrahamum*. Secundus, *Ne videam ברעתי malum meum*, Num. 11. 15. pro *ברעתי malum ipsorum*. Sic R. Salomon hoc loco: & in ejus Comment. Job. 32. notatur **ברעתי**. Tertius, *Quod egreditur de utero אמו matris sue*, pro *אמו matris nostræ*, Num. 12. v. 12. Hoc exemplum adducitur in Jalkut, 1. Sam. 3. ex libro Mechilta, & pariter à R. Salomone. Quartus, *Carnis ejus בשרו*, pro *Carnis nostræ בשרנו*, ibidem juxta R. Salomonem. Quintus, *Quia maledicunt להם Sibi filii ejus*, 1. Sam. 3. 13. pro *לי Mibi*, scil. Deo. Sextus, *Forstasse respiciet Dominus afflictionem meam*, 2. Sam. 16. v. 12. Hunc locum Masora utroque loco adducit: recensetur quoque in libro Tanchuma, in Parascha *Beschallach* in Exodo: sed in qua voce תיקון consistat, non explicant. Commentatores hinc quoque nullius תקון meminerunt, cum aliàs R. Salomon & R. David loca ista adducere & explicare soleant. Pro **בעני**, ut Masora ponit, in textu scriptum est **בעוני**, quod interpretes dicunt esse idem quod **בעני Afflictionem meam**, sed legitur **בעיני Oculum meum**, id est, lachrymas oculorum meorum. Et sic hæc vox est ex illis quæ sunt diversæ scriptionis & lectionis, inter quas ista octodecim, quæ sunt Tikkun sopherim, non numerantur. Neque alia in isto versu vox est, in qua Tikkun seu correctio aliqua facta videatur. Nam **קללתי**, quod legitur **קללתי**, etiam est una ex Keri & Kethif, id est, ex vocibus diversæ scriptionis & lectionis. Septimus locus, **איש לאהלו ישראל**, *Quisque ad tabernacula sua, Israel*, 2. Sam. 20. v. 1. Quale תיקון & hic sit, interpretes non explicant. Confer 1. Reg. 12. 16. 2. Paral. 10. 16. In Tanchuma scribitur, pro **לאהלו** in Dibhre hajamim, id est, libro Chronicorum, legi **לאלהו**. At hodie libri nostri sic non habent. Vide & R. Salom. Hof. 4. v. 5. Octavus: Ecce ipsi mittunt

palmitem **אל אפס** *ad nasum suum*, Ezech. 8. 17. pro **אל אפי** *nasum meum*, juxta R. David. ad hunc locum. Nonus: Domine Deus meus, sanctus meus, **לא נמור** *non moriemur*, Hab. 1. v. 12. pro **לא תמות** *non moriturus es*: Vide R. Salomonem. Decimus: Et dicitis: Ecce quantum fatigationis, **והפחתם אותו** *exsufflatis illud*, Mal. 1. 13. pro **איתי me**, R. Salom. Undecimus: Qui tangit vos, tangit pupillam **עיני** *oculi ipsius*, Zach. 2. v. 12. pro **עיני** *oculi mei*, Tanchuma. Duodecimus: At populus meus mutavit **כבודו** *gloriam suam*, in id quod non est utile, Jerem. 2. 11. pro **כבודי** *gloriam meam*, Tanchuma. Decimus tertius, Ut sim **עלי** *mibi oneri*, Job. 7. v. 20. pro **עליך tibi**, Tanchuma. Vide Aben Esram. Decimus quartus, **כבודם** *Gloriam ipsorum* in ignominiam commutabo, Hof. 4. v. 7. pro **כבודי** *Gloriam meam*. R. Salom. Job. 32. 3. Decimus quintus, Et improbè agebant **את איוב** *in Jobum*, Job. 32. 3. pro **את האלהים** *in Deum*, R. Salomon hoc loco. Vide Aben Esram. Decimus sextus, **עלי** *Meditatur vel Incurvat se in me anima mea*, Thren. 3. v. 20. Quale hic תיקון factum, interpretes non ponunt. Decimus septimus, Et mutarunt **את כבודם** *gloriam suam* in formam bovis, Psalm. 106. vers. 20. pro **כבודי** *gloriam meam*. Hoc ordine loca in principio Numerorum & Psalm. 106. in Masora numerantur, & ex Num. 12. duntaxat secundum exemplum affertur, ita ut ex isto catalogo tantum sedecim loca haberi possint. At R. Salomon ex eodem loco & aliud exemplum vult esse, ut pro tertio loco positum. Desideratur ergo unus adhuc locus, qui apud Scriptores incertus est, & fortè in aliquo citatorum locorum in alia quadam voce latet, ut 1. Reg. 12. 16. 2. Paral. 10. v. 16. qui duo loci hinc sub septimo sunt comprehensi. Sic & Num. 12. duo sunt exempla in versu uno. Sed de his alibi fusiùs agetur, **איה**.

תקנתא *Correctio, Aptatio, Reparatio, Restauratio*: Ordo: **תקנתא** *Medicina, Medela, ubi de valetudine sermo est, apud Rabbinos*: לית ליה תקנתא *Non est ei medicina, non potest curari*. **מה** *Quid faciam, cum correctio ejus sit ejus corruptio?* Sanhedrin fol. 22. col. 2. Id sæpè & in multis accidit. Agitur ibi de correctione sacerdotii, quod corrigendo magis fuit corruptum: **עשרה תקנות תיקון עזרים** *Decem correctiones, id est, ordinationes, constitutiones, statuta, instituit Esra: vide Bava kama fol. 82. 1.* **מה תקנתיה** *Quæ est correctio, medicina ejus? quod remedium ejus? sic sæpè apud Talmudicos.* R. Sal. Lev. 14. 4. **מה תקנתו ויתרפא ישפיל עצמו כתולעת** *Quæ est medicina ejus ut sanetur? humiliet seipsum ut vermiculus & ut hyssopus.*

תקע

Figere; Clangere, tubâ sonare: Plaudere, plausum vel clangorem manibus concussis edere. Præterit. Et Saul clau-xit buccinâ, 1.Sam.13.v.3. Et clau-xit buccinâ, Judic.3.27. Et clau-xerunt sacerdotes buccinis, Jud.6.16. Et clau-xerunt buccinis, Judic.6.20. Participium, Transibant & clangebant, Jos.6.v.8. Sic vers.13. Infinitivus, למתקע Ad clangendum, Judic.7.20. Et cum clangero tubâ, Jesa.18.3. Imperativus, תקעו שופרא בארעא Clangite buccinâ in terra, Jerem.4.5. תקעו ידא בחרויה Plaudite manu cum lætitia, Psal.47.2. Futurum, ואתקע בשופרא Et clangam buccinâ, Judic.7.v.18. ותקעו ולא תיבכוו Clangetis sono æquabili, sed non edetis sonum fractum, Num.10.7. ותקעו ויבכתא Et clangetis sono fracto, Numer. 10. 5. ותקעו בחצוצרתא Et clangetis tubis, Numer.5.10. ותקעו בהו Et clangent illis, Num.10.3. Ithpehal, Futurum, ותקע בשופרא רבא Clangetur buccinâ magnâ, Jesa.27.13. In Hebræo est Niphâl ותקע, ideo & rectè sic in Targum ponetur, cum libri impressi habeant ותקע ex Kal. Sed tertia perso-na sæpè impersonaliter & passivè usurpatur; Clanget, scil. aliquis, id est, clangetur. Sic, ותקע בקרתא Si clangatur tubâ in urbe, vel, ותקע Clangat aliquis, Hebr. ותקע, Amos 3. vers.6.

שבחו ותירא בתקיעותא ושופרא: Clangor: תקיעותא
 Laudate eum clangore buccinæ, Hebr. בתקע, Psal.150.3

Apud Rabbinos, שמא ותקע בה מסמר או יתר Ne infigat ei clavum aut paxillum, Schabb. fol.123. Niphâl, נתקע, Infigi, Affigi, Figi. Item, Fidejubere, figere & dare manum fidei pro alio, ut Hebraicè. התוקע עצמו: Fidejussio: Fixio, Infixio, Affixio: אצל מי אתה תקוע Affigens seipsum studiis. Apud quem es affixus, id est, juxta quem sedes, in Academia scil. coelesti? אצל ר' יוחנן apud R. Jochanan, Bava metzia fol.85.2. Pro Clangere etiam avibus tribuitur, ut Latine aquilæ, anseribus & aliis: תרנגול שהושיט ראשו לאויר כלי זכוכית ותקע בו: Gallus gallinaceus qui extēdit caput suum in vacuum vasis vitrei, clanxeritq; in eo ut frangatur, persolvitur damnum integrum, Bava kama folio 18.2. תקע באזנו וחירשו פטור אחוה ותקע באזנו Si clanxerit in aurem ejus, & surdum reddiderit eum, liber est: siprehendat eum & clanxerit in aurem ejus, & surdum reddiderit eum, reus est, Kiddusch. fol.24.2.

II. תקע Pugno, aliquem cedere, ut palmâ alapam impingere. Inde Traditio Talmudica, החוקע לחברו נותן לו סלע Pugno cædens socium suum, dat ipsi siclum, Bava kama fol.90.col.1. in Misna.

Rambam scribit, esse Percutere pugno cervicem, ut סטר faciem.

תקף Crescere, Augeri, Amplificari, Multiplicari, Propagari: Validum, Potentem esse vel fieri, Invalescere, Prævalescere: Aggravari, Grave, Durum, Onerosum, oneri esse: Aegrè, molestè, indignè ferre & sic pro Hebr. תרה reddi potest quandoq; Firmari, Confirmari, Confirmare se, Roborari, Corroborari, Obfirmari, Obdurari. Verbum frequentissimi usus est, & multis Hebraicis respondet, quæ Robur aut Robustum esse significant, ut יעז יכבד יחזק יעזו & aliis. Præteritum, תקף עליהו בפנא Invaluerat, gravis apud eos erat fames, Hebr. חזק, Genes.47.20. Sic Genes. 41.v.57. ותקף למסגו Et crevit ad multiplicari, id est, plurimum auctum & multiplicatum est, Hebr. ויפרץ לרב Erupit in multitudinem, Genes.30.v.30. ותקף רבה אילנא ותקף Crevit arbor & roborata fuit, Dan.4.v.9. ותקף רוגזא רוי Et invaluit ira Domini, id est, gravissimè indignatus fuit Dominus, Hebr. ויחר אף Et exarsit ira Domini, Genes.30.30. Sic, בר תקף רוגזוהו בנא Cum aggravata fuisset ira ipsorum in nos, Hebr. בחרור In exardescendo, cum flagrarent irâ in nos, Psal. 124.3. Libri habent תקף Gravis. Sed cum in Hebræo sit verbum, rectius etiam per Verbum exprimetur: ותקף פתגם אנש יהודי Sed durior fuit sermo Judæorum sermone Israëlitarum, id est, insolentior, molestior, Heb. ויקש, 1.Sam.19.v.43. ארי תקף בפנא בכל ארעא Nam invaluerat fames in tota terra, Hebr. חזק הרעב, Genes. 41.57. Et aegrè fuit Caino Et aegrè fuit Caino admodum, id est, indignè admodum tulit, valdè indignatus fuit, Hebr. ויחר לקן מאר, Genes.4.5. Sic, הלחרא תקף לך Num vehementer aegrè tibi est? an valdè indignaris? Hebr. ההיטיב תרה לך, Jonæ 4.4. ורוחיה תקפרת, Et spiritus ejus obduratus esset, Dan.5.20. וחובתחוון ארי תקיפתא Et peccatum ipsorum aggravatum erat vehementer, Hebr. כבדה מאר, Genes.18.20. ארי תקיפתא מחתיה עלנא Nam gravis vel dura est plaga ejus super nos, id est, durissimè nostractat & punit, Heb. כי קשתה ידו עלינו, 1.Sam.5.7. בר תקיפתא מלכותא Cum confirmaretur bellum in manu ejus, ותקיפתא ידיה על, חוקה הפמלכה, 2.Reg.14.5. Et aggravata fuit manus ejus super Cuschannem, Heb. ותעו ידו, Judic.3.10. ותקיפתא מחתא רוי Et aggravata fuit plaga Domini, Hebr. ותכבד, 1.Sam.5.6. ארי תקפתא מננא לחרא Nam potentior factus es nobis plurimum, Heb. עצמת, Gen.26.v.16. Fortior fuisti me, Jerem.20.7. In libris pravè legitur ex Pahel. ומינא תקיפו לחרא Et aquæ auctæ sunt per plurimum super terram, Hebr. גברו, Genes.7.19. עברי קרבא

Quòd prævalerent sibi oppugnatores, Hebr. **כִּי חֹזֵק מִמֶּנּוּ הַמְּלַחְמָה**, 2.Reg.3.v.26. **כִּי חֹזֵק מִמֶּנּוּ הַמְּלַחְמָה**, Hebr. **כִּי חֹזֵק מִמֶּנּוּ הַמְּלַחְמָה**, Quòd fortiores facti Israëlitaè, Hebr. **כִּי חֹזְקוֹ**, Jehos.17.13. **כִּי חֹזְקוֹ**, Multiplicata, plura sunt quam ut enarrari possint, Hebr. **עֲצָמוּ מִסֵּפֶר**, Psal.80.6. **עֲצָמוּ מִסֵּפֶר**, Hebr. **וַיִּגְבְּרוּ**, Gen.7.verf.18. **וַיִּגְבְּרוּ**, Participium præsens, **אֵזוֹל וַתְּקִיף לַחֲדָא**, Pergens & crescens sive invalescens valdè, Hebraicè **תְּקִיף וְחֹזֵק**, Exod.19.19. **תְּקִיף וְחֹזֵק**, sed illud est convenientius, ut apparet ex sequentibus. **כִּי חֹזְקוֹ** Sic multiplicabantur & sic propagabantur, Hebraicè **כִּי חֹזְקוֹ** Et domus David, id est, Davidici pergebant & invalescebant, hoc est, magis magisque potentiores efficiebantur, Hebr. **הוֹלֵךְ וְחֹזֵק**, 2.Sam.3.v.1. **הוֹלֵךְ וְחֹזֵק**, Pergebat & durior fiebat contra Jabin, Hebr. **וְחֹזֵק**, Infinitivus, **וְחֹזֵק**, **וְחֹזֵק** Si indignando indignabitur ipsi, Heb. **וְחֹזֵק** Cum durior esset prophetia, Hebr. **וְחֹזֵק**, Jesa.8.11. **וְחֹזֵק** Quàm multum robur tibi fuit ad prævalendum, ut prævalueris & primus eruperis, Hebr. **וְחֹזֵק**, Genes.38.29. **וְחֹזֵק** Et perrexit ira Domini aggravari super Israël, Hebr. **וְחֹזֵק**, Imperativus, **וְחֹזֵק**, 2.Sam.24.1. **וְחֹזֵק** Confirma te & fortis esto valdè, Hebr. **וְחֹזֵק** Et fortis esto Jehosua, & fortis esto omnis populus terræ, Hag.2.4. **וְחֹזֵק** Confirmamini & estote fortes, Hebr. **וְחֹזֵק**, Deut.31.v.6. **וְחֹזֵק** Et propagaberis in occidentem & orientem, Hebr. **וְחֹזֵק**, Genes.28.14. **וְחֹזֵק** Confirmato te estoque vir, Hebr. **וְחֹזֵק**, 1.Regum 2.2. **וְחֹזֵק** In meridiem & septentrionem propagaberis, Hebr. **וְחֹזֵק**, Jesa.54.3. **וְחֹזֵק** Et regnum unum præ altero potentius fiet, Hebr. **וְחֹזֵק**, Genes.25.23. **וְחֹזֵק** Ne grave sciat vel dure sciat in oculis domini mei, ne ægrè ferat aut molestum sit, Hebraicè **וְחֹזֵק**, Gen.31.35. **וְחֹזֵק** Vide antè ad Imperativum. **וְחֹזֵק** Et plaga ejus ingravescibat in Philistæos, Genes.49.17. **וְחֹזֵק** Si potentior fiat Syria me, id est, si Syri fuerint robustiores, Hebr. **וְחֹזֵק**, 2.Sam.10.11. **וְחֹזֵק** In libris legitur, **וְחֹזֵק**, ubi **וְחֹזֵק** juxta Hebræum redundat, aut, si retineatur, ut retineri potest, tunc antecedens Verbum legendum erit masculinè **וְחֹזֵק**, aliàs repugnantia generis est. **וְחֹזֵק** Et gravior fiat ira mea in ipsos, Hebr. **וְחֹזֵק**, Exarde sciat, Exod.32.10. **וְחֹזֵק**

Et non simus graves tibi, Hebr. **וְחֹזֵק**, 2.Samuel.13.v.25. **וְחֹזֵק** Et fortes simus pro populo nostro, Hebraicè **וְחֹזֵק**, 2.Sam.10.v.12. **וְחֹזֵק** Confirmabitur ergo vos valdè, Hebr. **וְחֹזֵק**, Josuæ 23.6. **וְחֹזֵק** Et si Ammonitæ potentiores te fuerint, 2.Samuel.10.v.11. **וְחֹזֵק** Ne graviore sicut castigationes vestrae, Hebr. **וְחֹזֵק**, Jesa.28.v.22. **וְחֹזֵק** Nunc ergo confirmentur manus vestrae, Hebr. **וְחֹזֵק**, 2.Sam.2.v.7. **וְחֹזֵק** Sic etiam legendum Jud.7.11. **וְחֹזֵק** Et roborentur manus omnium illorum qui tecum sunt, Hebr. **וְחֹזֵק**. Libri pravè habent **וְחֹזֵק** singulariter. **וְחֹזֵק**, vide mox post Pabel. **וְחֹזֵק** Fortificare, Roborare, Corroborare: Firmare, Confirmare, Obsfirmare, Obdurare, Reparare, Restaurare: & è contrario, Diruere, Disrumperè, Dissipare. **וְחֹזֵק** Corroborat vectes portarum tuarum, Hebr. **וְחֹזֵק**, Psal.147.v.13. **וְחֹזֵק** Et obduravit Dominus cor Pharaonis, Hebr. **וְחֹזֵק**, Exod.10.v.20. **וְחֹזֵק** Quare dirupisti macerias ejus? Hebr. **וְחֹזֵק**, Psal.80.13. **וְחֹזֵק** Diruisti omnes sepes ejus, Psal.89.41. **וְחֹזֵק** Restaurarunt sacerdotes labem domus, Hebr. **וְחֹזֵק**, 2.Reg.12.9. **וְחֹזֵק** Qui confirmaverant manus ejus, Hebr. **וְחֹזֵק**, Jud.9.24. **וְחֹזֵק** Vos infirmas non confirmastis, Hebr. **וְחֹזֵק**, Ezech.34.4. **וְחֹזֵק** Quare vos non reparastis labem domus? Hebr. **וְחֹזֵק**, 2.Reg.12.8. **וְחֹזֵק** Et restaurarent eam sanctuarium Domini, ibid.v.15. **וְחֹזֵק** Ad firmandum interdictum, Dan.6.7. **וְחֹזֵק** Ad non reparandum, 2.Reg.12.9. **וְחֹזֵק** Ad obfirmandum cor ipsorum, Jos.11.20. **וְחֹזֵק** Et ad firmandum manus improbi, Ezech.13.22. **וְחֹזֵק** Ad roborandum eum, Hebr. **וְחֹזֵק**, Judic.13.25. **וְחֹזֵק** Sic 2.Reg.12.13. **וְחֹזֵק** Eum confirma, Deuter.1.v.38. **וְחֹזֵק** Et confirma eum, Deuter.3.28. **וְחֹזֵק** Sic etiam legendum 2.Sam.11.25. **וְחֹזֵק** Et confirmato me nunc, Judic.16.28. **וְחֹזֵק** Confortate manus languidas, Jesa.35.3. **וְחֹזֵק** Et dominatores tuos corrobora, Jesa.54.2. **וְחֹזֵק** Firmato munitio nestuas, Nah.3.14. **וְחֹזֵק** Et obdurabo cor Pharaonis, Exod.14.v.4. **וְחֹזֵק** Non obfirmabis animum tuum, Deut.15.7. **וְחֹזֵק** Et ipsi reparabunt labem Templi, 2.Reg.12.6. **וְחֹזֵק** Confirmant sibi rem malam, Psal.64.6. **וְחֹזֵק** Firmari, Confirmari, Confirmare se, Fortem esse, Fortem se præstare, Prævalere, &c. ut ab initio. **וְחֹזֵק** Corroboravit

ravit se ut ascenderet currum, Hebraicè דהתאמן ,
 1.Reg.12.18. ואתקף ישראל Et confirmavit se Israël,
 Hebr. ויתחוק, Genes.48.2. ואתקף לבא Et obdura-
 tus fuit animus Pharaonis, Exod.7.13. ואתקף עמא
 Et confirmavit se populus Israëliticus, Judic.20.
 v.22. ואתקינו לחוד Confortantur tantum, Hebr.
 ואתקין Job.21.7. Participium, ואתקין הויה מתקף Et
 Abner fuit se corroborans in domo Saulis, He-
 braicè מתחוק, 2.Sam.3.6. לא מתקפין Non confir-
 mantur, Ezech.7.13. ואתקפין בנה Quæ valent vi-
 ribus, Job.36.19. לא מתקפא לאתאפאה Non confir-
 mat se ut sanetur, Ezech.30.21. Infinitiv. לאתקפא
 Ad cõfirmandum se, Ezech.30.21. לאתקפא בתקוף
 Ut roborentur robore Pharaonis, Jefa.30.
 v.2. Imperativus, ואתקף אבילי Abi & confirma te,
 1.Reg.20.22. ואתקפו והווי לנבכין Fortes vos præsta-
 te & estote viri, 1.Sam.4.9. Futur. ואתקף Et for-
 tes præbeamus nos, 2.Sam.10.v.12. Sic legi po-
 test, ut directè respondeat Hebræo Hithpael
 ואתחוק, sed & ex Kal esse potest, sine Dages. בריל
 ואתקפין Ut roboremur, Deut.11.8. Aphel, ואתקפין
 Urgere, Instare fortiter, Vim aut violentiam exerce-
 re, Firmare, Confirmare, &c. ut in Pabel: Gravare,
 Aggravare, Grave efficere: Tenere, Continere, De-
 tinere, Retinere. Præterit. ואתקף ואתקפא ואתקפא
 Et trecentos viros retinuit, Hebr. ואתקפין, Jud.7.
 v.8. Libri habent ex forma Ithpael: sed ex Aphel
 punctandum esse, docet forma Hebræa, cui
 Aphel respondere solet, tum antecedens versus
 membrum, in quo est שלח Dimisit. ואתקפין
 אבירך אתקפין Pater tuus aggravavit jugum nostrum,
 Hebr. ואתקפין ביה חמוהי, 1.Reg.12.10. ואתקפין
 Sic retinuit eum socer ejus Hebr. ואתקפין, Judic.19.4. &
 sic deinceps hoc sensu huic Verbo respondet.
 ואתקפין Et obduravit Dominus cor
 Pharaonis, Hebraicè ואתקפין, Exod.9.12. ואתקפין ביה
 Et fortiter urisit eum, Hebr. ואתקפין בו, 2.Sam.13.
 v.25. Sic 2.Reg.5.23. ואתקפין ית לבנה Et obfirma-
 vit animum ejus, Hebraicè ואתקפין, Deuter.2.v.30.
 ואתקפין Et fortiter institit oratione
 coram ipso, Hebraicè ואתקפין בפרץ, Psalm.106.23.
 ואתקפין Et potentiozem effecit eum ho-
 stibus suis, Hebr. ואתקפין, Psal.105.24. ואתקפין
 Apprehendit eum ad sumendum cibum,
 2.Reg.4.8. ואתקפין ברגלוי Et apprehendit pedes
 ejus, ibid. vers.27. ואתקפין ביה ואתקפין
 Apprehendit eum & osculata est eum, Proverb.7.13.
 ואתקפין Grave, durum reddidisti do-
 minium tuum valde, Hebr. ואתקפין, Jefa.47.v.6.
 ואתקפין Justitiam meam retineo, Hebr.
 ואתקפין ex Pabel, Job.27.6. Libri habent תקיפית
 sed ea formam hanc significationem non habet,
 unde præstat ex Aphel legi, quæ forma Hebræo
 Hiphil respondere hîc solet. ואתקפין ביה Et ap-

prehendi manum tuam, Jefa.42.v.6. ואתקפין
 Qui apprehedi dexteram ejus, vel, Forti-
 ficavi, Jefa.45.1. ואתקפין משינר Obdura-
 runt faciem suam præ petra, Jerem.5.3. ואתקפין
 Fortiter institerunt apud eum servi e-
 jus, Hebr. ואתקפין ביה עבדוי, 1.Sam.28.v.23. ואתקפין
 ואתקפין נבר בריש Et apprehenderunt quisque caput proximi
 sui, 2.Sam.2.v.16. ואתקפין בנברא בלוט לחרא Et
 vim exercuerunt in Lotum graviter, Gen.19.9.
 Participium, ואתקפין הא אנא מתקפין Ecce ego obfirmo
 cor Aegyptiorum, Hebr. ואתקפין, Exod.14.v.17.
 ואתקפין ער אימתי את מתקפין עלך Quouique tu aggravas
 super te onus peccatorum? Hebr. ואתקפין, Hab.2.
 vers.6. ואתקפין מתקפין ומינך Apprehendo dexteram tuam,
 Jefa.41.13. ואתקפין את מתקפין בהון Et usque nunctu
 detines eos, Hebr. ואתקפין, Exod.9.2. ואתקפין ביה
 Apprehendit eum, & osculatus est eum,
 2.Sam.15.5. ואתקפין על דרעהון Et corroboro bra-
 chium ipsorum, Hof.7.15. ואתקפין נברא עם קנאה
 Quod confirmat faber lignarius aurifabrum,
 Jefa.41.7. ואתקפין ביה Et non est qui apprehendat
 manum ejus, Jefa.51.18. ואתקפין צרכך Fuerunt tibi
 reparantes necessaria tua, Ezech.27.v.9. ואתקפין יד
 ומתקפין יד מכתשין Et confirmant manus
 malignorum, Jerem.23.14. ואתקפין בקימי Et ap-
 prendunt vel assumunt foedus meum, Jefa.56.
 v.4. Participium præteritum sive passivum, בשור
 כחומה נשנבה Sicut murus robustus, Hebr. ואתקפין
 ואתקפין ברחלתך Infinitivus, ואתקפין
 Qui velit apprehendere cultum tuum vel timo-
 rem tui, Hebr. ואתקפין, Jefa.64.7. Imperativus,
 ואתקפין אתקפין קרבך על קרבך Confirma, urge bellum
 tuum contra urbem istam, Hebr. ואתקפין, 2.Sam.
 11.v.25. ואתקפין תרים ועגיל Prehende scutum & cly-
 peum, Psal.35.2. ואתקפין בנינך Fortifica ædificium
 tuum, Nah.3.14. ואתקפין ית ידך ביה Et apprehede
 manu tuâ ipsum, Genes.21.18. Futur. ואתקפין
 Et ego obdurabo cor ejus, Exod.4.v.21. ואתקפין ית
 ואתקפין Et confirmabo regnum regis
 Babyloniae, Ezech.30.24. ואתקפין Et corroborabo eos, Jere.30.
 v.19. ואתקפין ביה Et confirmabis eum, Levit.25.
 v.35. ואתקפין ביה נברא Et apprehenderit eam vir a-
 liquis, Deuter.22.25. ואתקפין יתחון Et corroborabit
 eos, Hebr. ואתקפין ביה, Jefa.42.v.1. ואתקפין ביה
 Qui apprehenderit illam, Jefa.56.2. ואתקפין תקוף על
 ואתקפין Comprehendit, obruit me ira una su-
 per aliam, Job.16.v.14. ואתקפין בבית בהתתיה Et ap-
 prehenderit locum pudendorum ejus, Deut.25.
 v.11. אם יתקפין בפתגמי אוריתי Si prehenderint ver-
 ba Legis meae, Jefa.27.5.

Apud Rabbinos, ואתקפין עליו משנחו Etiam si
 grave vel difficile sit ipsi studiû suum, Menach.
 fol.99.2. ואתקפין עבדי דאנשי Comprehendit servos
 hominum

hominum istorum. Et arripit pallium focii sui, & sic deinceps. *Metaphoricè de vino usurpatum, est, Acescere, Acidum, acetosum fieri:* חביתא דחמרא אי תקפא ברשותך אי יקרא או זילא חביתא דחמרא, si acuerit, manebit in potestate tua: si carius aut vilius fiat, erit in potestate mea, Bava metzia fol. 64. u. Item, תקיפו לי ארבע, Acuerunt mihi quadringenta dolia vini, Berach. fol. 5. 2. *In Aphel, אחקיף Interrogare, Querere per objectionem contrariam vel diversam, Objicere, Opponere, q.d. Durum, grave reddere propositum argumentum per objectionem contrariam;* Interrogavit eum R. Jeremias, objecit, opposuit ei: רב יוסף מתקיף ליה ר' ירמיה Interrogavit eum Raf Joseph. In Halich. olam cap. i. scribitur, usurpari de objectionibus, non ex Scriptura vel Mischna, sed communi ratione allatis, de Argumentis Dialecticis.

תקיף Fortis, Vehemens, Validus, Ferox, acris, potens, Robustus, Durus, Gravis, Obstinatus. Respondet variis Hebraicis: מלדיט רוגזון ארי תקיף Maledicta sit ira ipsorum, quoniam gravis est, Heb. עז, Genes. 49. 7. Robustiolem & copiosiolem ipsi, Heb. עצום ורב, Deuter. 9. v. 14. Ut adamas durior est rupe, Ezech. 3. v. 9. עם תקיף אפין Populus durus fronte, id est, pervicax, Deuter. 28. 50. רוח מערבא Ventum occidentalem vehementem valde, Heb. הוק, Exod. 10. v. 19. ניר תקיף Jugum grave, Heb. על כבד, 1. Reg. 12. 11. פראליום אכר, Heb. הפלחמה קשה, 2. Sam. 2. 17. עם Populus multus & robustus est pra nobis, Heb. עם גדול ורם, Deuter. 1. 28. ורתקיף Et rex qui validus erit, Ezech. 19. 12. Et cujus fortis est animus, qui animosissimus est, Heb. ואמן, Amos 2. 16. חלש Num fortis ipse sit an debilis, Heb. חלש השוכה, Num. 13. 19. Improbum validum vel ferocem, Heb. עריץ, Psal. 37. v. 35. Coram forti isto, qui redemit ipsum, id est, Deo, Deuter. 32. 15. Sic vers. 37. Quam fortia sunt, Dan. 3. v. 33. אסתישו Occultantur feroci, Heb. לעריץ, Job. 15. v. 20. ומתקיפא נפק חוליא Et ex forti egressa est dulcedo, Heb. ומצו, Judic. 14. 14. Plurale, ותקיף Et ferocitatem ferociu deprimam, Heb. ונאות עריצים, Jesa. 13. 11. Et in aquis validis viam, Heb. ובמים עזים, Jesa. 43. v. 16. Populos multos & fortes, Heb. גדולים ועצומים ותקיפין Qui vehementes sunt instar ignis, Ezech. 19. 12. Et feroces deprimantur, Hebraice Obstinati corde, Heb. אבירי לב, Jesa. 46. v. 12. Et e

manu potentum, Hebr. עריצים, Job. 6. 23. quæ est forma constructa pro absoluta. ממלל תקיפי מלל Graves, difficiles sermone, Hebr. וכברי לשון, Ezech. 3. v. 6. Et obfirmati animi ipsi sunt, Hebr. וקשי לב, Ezech. 3. 7. Et fortium heroum ipsorum, Deuter. 32. v. 14. *Fæmininum,* Nam manu potenti, Exod. 13. v. 9. De rupe dura, Deuter. 8. 15. תקיפא מלכותא תהוי Durum ut ferrum, Dan. 2. 40. Regnum erit firmum, Dan. 2. v. 42. ארום Nam vehemens instar mortis, est amor Deitatis tuæ, Cantic. 8. 6. תקיפת נבחרת ממלכות, Hebr. ואי איניש תקיפא הוא, Jesa. 47. 5. *Apud Talmudicos,* Si sit vir durus, tenax, sordidus, Bava metzia folio 64. col. i.

תקיף תקיף Robur, Fortitudo, Firmitas, Munitum, Vehementia: Ira vehemens: עילך מה תקיף סני עילך Quam robur multum tibi fuit, ut prævalueris, Genes. 38. 29. ויהי לבזן תקיף פרעה Eritque vobis robur Pharaonis in pudorem, Hebr. מעוז, Jesa. 30. v. 3. מימרי תקיף לך Verbum meum robur est tuum, Heb. מנו Clypeus, Genes. 15. 10. תקיף בסעודך Robur, robustus clypeus in auxilio tuo, Heb. Ira super iram, Job. 16. 14. חילי ותקיף ירי Virtus mea & potentia manus meæ, Hebr. ועצם ירי, Deuter. 8. 17. ותקיף ut antea in plurali vocis præcedentis: עברי קרביה Et potentiam militum ejus, Hebraice בתקיף יד In fortitudine manus, Hebr. ואתעקרת בתקיף מארעא Et evulsa per iram vehementem ex terra, Hebr. Robore arcium vel urbium ejus, Mich. 5. v. 6. חסני בתקיף רובך Redi à vehementia iræ tuæ, Exod. 32. 12.

ואתבר תקיף תקיף תוקפא תוקף תוקף Et frangam robur regnorum gentium, Hag. 2. 22. Et posuit robur illud fiduciam suam, i. e. Robustum illum Deum, quem mox appellat דעקב אל תקיפא Deum fortem Israël, Genes. 49. v. 24. על ריש תוקפא הדין In summitate roboris hujus, id est, robustæ munitiois, Jud. 6. v. 26. וית תקפא דנסא Et firmitatem miraculi, Esth. 9. 29. חסנא ותקפא Potentiam & firmitatem, Dan. 2. v. 37. דרב עושנא ותוקפא Dedit robur & potentiam populo suo, Psal. 68. 36. ירהוט לוחיה בתוקפא Curret ad eum cum fortitudine, id est, fortiter, Jobi 15. 26. וברדע תוקפיה Et per brachium potentiae suæ, Jesa. 62. 8. וראים Potentiae suæ, & virtutis suæ, Esth. 10. 2. בתוקפיה Et sublimis robore suo, Ezech. 19. 11. Sic cap. 31. 5. Et deportati sunt duces potentiae ejus, Ezech. 19. 12. Quem

stris, Mal.1.10. לא יהי לרעוא Non erit ad voluntatem, id est, non erit gratum & acceptabile, Levit.7.18. יהון לרעוא מימרי מופי Sint ad placitum verba oris mei, Psal.19.15.

Idem: רעות רעותא Cum toto desiderio animæ tuæ, Hebr. אורת Psalm. 2.15. Et omne desiderium Salomonis, Hebr. רעות רחלוי יעבר וכל רעות שלמה 1. Reg.9. 2. Voluntatem timentium ipsum faciet, Hebr. רצון, Psal. 145.v.19. ורעות מלכא Et voluntatem regis, Esrae 5.v.17. למעבר פרעות נברא Ad faciendum secundum voluntatem cujusque viri Israelitæ, וברעות & secundum voluntatem cujusque viri ex aliis populis & linguis, Esth.1.8. ותהוי ליה רעותא Eritque ei benevolentia coram Domino, Heb. Proverb.8. vers. 35. Cum Pronominibus, בעדן ראתון עבדין רעותי Quo tempore vos facitis voluntatem meam, Hebr. בעת רצון Jefa. 49.18. Facientes voluntatem meam, Hebr. פל רעותי טבא בהון Omnis voluntas mea bona erga ipsos est, Hebr. כל הפצי Jerem.3.15. Et pro benevolentia mea miserebor tui, Jefa.60. vers.10. וברעותי ארחם עלך Et pro voluntate tua exaltabit cornu ipsorum, Psal. 80.v.18. Sed in Legge Domini est voluntas ejus, Hebr. הפצו, Psal.1. vers. 2. Qui recipit voluntatem ejus, Heb. רקבל רעותיה In voluntate ejus prosperabuntur, Jefa. 53.10. וכל רעותה Omnem voluntatem suam, 1. Reg.10. v. 13. וברעותהוהוהו Vitâ voluntatis suæ, Psal.145.16. Et voluntate suâ, Genes. 49.6. Juxta voluntatem suam, Esth.9.5.

Vide mox infra.

Idem: רעותא Ad terminum voluntatis ipsorum, Hebr. אל מחוז הפצם, Psal.107. v.20. Possset fortè melius legi ex præcedenti forma רעותהוהוהו, nam forma רעותא aliud significat, ut in sequentibus.

II. רעא, רעי, רעה, רעה. Pascere, ut Hebraicè, sed de ovibus sive gregibus tantum dicitur, non etiam de hominibus, nisi rarissimè, & quidem apud posteriores paraphrastas. Aliàs enim per פרנס transferri solet, ut ibi dictum. Præteritum, ורעא בלהודוי ית, עמא בית ישראל במדברא Qui pavit solus populum domus Israel in deserto, Eccles.12. vers. 11. Gregem diripuerunt & paverunt, Job.24.2. Participium est Pascens & Pastor: ויעקב רעי ית ענא דלבן Jacob autem pascebat

oves Labanis, Genes.30.36. Cum esset pascens asinas, Genes. 36. 24. היה רעי עם Erat pascens cum fratribus suis oves, Genes.37.2. כענא רלית להין רעי Sicut oves quibus non est pastor, Numer.27.17. ויהא רעי בענא Qui pascit oves, 1.Sam.16.11. רעיא הוה עבדך לאבוהי בענא Pastor fuit servus tuus patris sui ovium, 1.Sam. 17.v.34. ויאבדר בך רעיא וערריה Et dispergam in te pastorem & gregem ejus, Jerem. 51. 23. ברעיא Sicut pastor, qui pascit gregem suum brachio suo, Jefa. 40.11. ברעיא לעניה Sicut pastor gregem suum, Jefa. 63.11. Plurale, הלא אחך רען בשכם Nonne fratres tui pascent in Sichem, Genes. 37.13. איכא אנון רען Ubinam illi pascent, Genes. 37.16. ואתנן רען Et asinæ pascebant juxta eos, Job. 1. 14. במשכנא דרעי In tentorio pastorum, Jefa. 38.12. ריר רען Caula pastorum, Jefa. 31. 4. ונובריא רען ורעא Et viri isti pastores ovium erant, Genes. 46. vers. 32. in Jon. Et pastores non habitabunt illic, Jefa.13.20. ורען באהוהו Et pascebant in ulva, Genes. 41. 2. ואתו רעיא וטרדונן Venientes autem pastores abegerunt eos, Exod.2.v.17. רב רעיא דלשאול In peram pastorum, 1.Sam.17.40. רעיא רעיא Saulis, 1. Reg. 21. vers. 7. מידא דרעיא E manu pastorum, Exod.2.vers.19. ורעיהון לא חיסין עליהון Et pastores ipsorum inclementes sunt erga ipsos, Zach. 11. 5. Et ex forma feminina plurali, רעון: unde emphaticè, ונצו רעותא, ורעון רעון Et rixabantur pastores Geraris cum pastoribus Isaaci, Genes. 26. 20. Et Pastores Israelis, רעית דישראל, cum in medio, Cant 1.8. Cum Pronominibus, ובין רעותי ובין רעותך Inter pastores meos & pastores tuos, Gen.13. 8. ארי רעותא היא Nam pastor erat illa, scilic. Rachel, Genes. 29. 9. vel participialiter, פסעהבא ענא רעיא הגרגם Ad pascendum gregem patris sui, Genes.37. v.12. ואזילו רעו Imperativus, Abite, pascite, Gen.29.7. Revertar & pascam, Gen.30. v. 31. אף ענא ותורי לא ירעון Etiam oves & boves non pascent, Exod.34.3. ורעון פחדא Boves & ursi pascent simul, Jefa.11.7.

Pascuum: ארי לית רעיא להון Nam nullum est pascuum ipsis, Hebr. מרעהו Joel.1.v.18. Non est pascuum ovibus, Gen.47. v. 4. ועסרון תורין דרעיא Et decem boves pasculi, id est, pascuales, 1.Reg.4.v.23. וען רעיתא Et oves pasculi manuum ejus, Psal.95. vers. 7. In oves pasculi tui, Psal.74.1. ועאן רעיתך Et oves pasculi tui, Psal. 79.13. וען רעיתיה Et oves pasculi ejus, Psal.100.3.

Idem: מרעהו Explorat in montibus pascuum suum, Job. 39. 11. ולא אשכחו Neque inveniunt locum commodum pro pascuo suo, Thren. 1. 6.

III. רעון *Cogitatio, Mens cogitans, Animus*: רחסר רעניא Qui deficit mente, Hebr. חסר לב, Proverb. 10. 13. Et deficientem mente vocat ipsum, Prov. 9. 4. 14. & 6. 32. & 7. v. 7. In defectu mentis morientur, Proverb. 10. 21. Sic חסר לב in Proverbis semper transfertur, uno loco excepto, Proverb. 15. 21. רעיוני לבך תנרע Et cogitationes cordis tui cognoscas, Dan. 2. 30. *Cum Pronominibus*, רעיוני אתבטילו Cogitationes meae cessant, Hebr. זמותי, Job. 17. v. 11. Propterea cogitationes meae respondent mihi, Heb. שעפי Job. 20. 2. רעיונך על משכבך סליקו Cogitationes tuae in cubili tuo inciderunt tibi, Dan. 2. 29. ורעיונהו Et cogitationes ejus perturbarunt eum, Dan. 4. 16. Et ad iram concitarunt Dominum in animis suis, Heb. בלבבם, Job. 1. 5.

Cogitatio, Consultatio, Consilium mente conceptum, solertia: מרי תרעיתא בישתא Dominum vel authorem cogitationis malae vocant eum, Hebr. בעל מופות Proverb. 24. 8. תרעיתא דשטתא חטאה Cogitatio stulti peccatum est, Hebr. זמת אולת Proverb. 24. 9. ותרעיתא ותרעיתא Scientiam & solertiam, Hebr. דעת ומופד Proverb. 1. 4. מרעיא idem, Hebr. תושיה ומופד Proverb. 3. 21. Et solertiam invenio ego, Prov. 8. 12. Ut monearis cum solertia, solerter, prudenter, Prov. 5. 2. בתרעיתא Solertia animi sui, Proverb. 27. vers. 9. Et cogitabat solerter, Prov. 31. v. 16. Diffraeta est cogitatio vel consultatio ejus, Prov. 12. 2. רעיתא תרעיתא Cujus cogitatio proluxa est, Prov. 14. 17.

IV. רעותא *Socia*: ומלכותה יתן מלכא לרעותיה Regnumque ejus dabit rex sociae ejus, Esth. 1. 19. in secundo Targum. In Targum communi est לחברתיה, & sic in lingua Chaldaica proprie vocatur Socia, ut est in חבר.

Societas amica, qualis est inter pascentes simul pecudes: ואלו היו נוהגים אהבה ורעות ביניהם Illi (antediluvianii homines) colebant amicitiam, fuitque societas amica inter eos. At דור Homines diluvii fuerunt גולנים praedones, eratque contentio & lis inter eos, R. Sal. Genes. 11.

V. רעי רעי *Stercus, Fimus, Excrementum*: היך רעי דרמיס לארעא Sicut fimus, qui conteritur in terra, Hebr. רומן Psal. 83. 11. Sic sicut stercus ipsius, in perpetuum peribit, Hebr.

Et fimum ejus combures igne, Hebr. פרשו, Exod. 29. 14. in Jonathane. Levit. 8. 17. Num. 19. 5. ורעיה Et fimum ejus, Levit. 4. 11. וית רעיהוון Et excrementa ipforum, Hebr. פרשם Lev. 16. 27. omnia in Jonathane pro פרש.

VI. רעים *Tubi, Canales, Rab.* קול שני ריעים Sonitum duorum canalium ego audio, juxta illud: *Abyssus abyssum advocat ad sonum canalium tuorum*, Psalm. 42. 8. Taanith fol. 25. ubi disputatio de aquis superioribus in firmamento & aquis inferioribus oceani.

Hinc in Venetis legitur, מרעוטיה, mendosè pro מרמוטיה de quo vide in מרט.

Tremere, Contremiscere, Labascere. Participium, ורכובין ררעלן חסינו Et genua tremmentia confirmate, Hebr. ובקבים פושלות, Jesa. 35. v. 3.

Tremulum. Vide Schab. cap. 6. in Misna. Et omnia מרעליה תינון *Saccus magnus, Rab.* implevit faccum suum ficibus, Vajikra rabba sect. 25. Medr. Koheleth cap. 2. v. 19. Baal Aruch explicat ביסמי. Id in Aruch parvo scribitur ציטמי *Cista*.

Murmurare, Conqueri, Querulum esse, Heb. הלין נרנו, quibus hoc sensu respondet. *Præteritum*, ולא אתרעם עלוי Et non murmuravit contra me, Numer. 21. 7. in Targ. Jonathanis. ולא אתרעם על מונא Et non murmuravit contra cibum istum, ibid. in Targ. Hierosolym. ואתרעם עמא במימרא דני Et murmuravit populus contra Verbum Domini, Numer. 21. 6. Hebr. וידבר העם באלהים Et locutus est populus contra Deum, ואתרעם עמא על משה Et murmuravit populus contra Mosen, Hebr. וילן Exod. 17. v. 3. ועמי אתרעמו על מזונחוון Sed populus meus murmuraverunt contra cibum suum, Numer. 21. 7. in Jonathane. ואתרעמו Et murmurarunt populus contra Mosen, Exod. 15. v. 24. ואתרעמו במשכניהוון Et murmurarunt in tabernaculis suis, Hebr. וירנו, Psal. 106. 25. דאתרעמתון עלי Quod murmurastis contra me, Numer. 14. 29. ועל אלהא מתרעם לביה *Participium*, Et contra Deum murmurat cor ejus, Hebr. ויעף indignatus fuit, Proverb. 19. 3. Quod דאתון מתרעמין עלוהי vos murmuratis contra eum, Exod. 16. vers. 8. Reversi sunt populus meus in murmurantes contra me, id est, rursus murmurarunt contra me, Num. 21. 7. in Targ. Hier. *Futurum*, אתרעם במלי Murmuro in verbis meis, id est, querulâ voce utor in precibus meis, Hebr. ורעמו עלוהי, Aphel, *Præteritum*, Psal. 55. 3. Et fecerunt ut murmurarent contra eum, Numeror. 14. v. 36.

רע *Murmur, murmuratio, querela:* לית *Non est sermo murmuris, scilicet celorum, id est, tonitru, Psalm. 19. 4.* שמיע קרמי *Audita est à me murmuratio filiorum Israel, Hebr. plur. תלונות, Exod. 16. 12. Numer. 14. 27.* *Plurale, כד שמיעו תורעמתכון* Cum auditæ fuerint murmurationes vestræ, Exod. 16. v. 7. *לא עלנא* Non contra nos fuerunt murmurationes vestræ, Exod. 16. 8. *ויסופן* Et finiantur murmurationes ipsorum, Num. 17. 25.

Idem, Exod. 16. 12. Numer. 17. 20. in Jonathane.

Idem. תרעומת Vide Bava mezia cap. 6. ab initio, Berachoth fol. 12. Aruch in litera ת.

רעם *Tonitru, quod est Murmur cali:* תתפקיד *Visitabitur cum tonitru & terræ motu, Jesa. 29. 6.* *Nunquam aliàs pro Hebræo usurpatur.*

II. ארעם *Elevare, Extollere, in Aphel. Præteritum, וארעם משה* Et elevavit Moses manum suam, Hebr. *וירם* Numeror. 20. 11. *קלי* Cum elevarem vocem meam, Gen. 29. 18. Hebr. *כהרימי* in Targ. Hieros. *Participium, שטא* Extollit se stultus in sapientia, Hebr. *ראמות לאויל חכמות* Proverb. 24. 7. *Imperativus, ארעם ית חוטריך* Extolle virgam tuam, Heb. *הרים*, Exod. 14. 16. in Targ. Hieros.

רען *Hinc רענן per geminationem tertiæ radicalis, Virescere, Job. 15. 32.* Heb.

Et virens in palatio meo, Dan. 4. 1.

רעע *Frangere, Confringere, Conterere, Heb. ריצץ* *unde ortum, commutatis inter se ע ו ע ut sepè. Participium פהיל, רעע לקני רעע* Similes sunt calami contracto, Hebr. *קנה רצוץ*, Jesa. 42. v. 3. *עשיק ורעע* Oppressus & contritus, Heb. *קניא רעעא* Calami contracti, 2. Reg. 18. 21. Jesa. 36. v. 6. *ותהי רעעא מוקרנא* Eritq; contractum cerebrum capitis tui, Hebr. *ותרץ*, Eccles. 12. 6. *הין נורא רעעעתא* Sicut paries contractus, Psalm. 62. 4. Heb. *נטוי* inclinatus. *Futurem, תדק ותרע* Comminuet & confringet, Dan. 2. v. 40. *רעע עסקא דמסכנן* Quia confregit causam pauperis, Hebr. *רצץ* Job. 20. 19. *Participium, די מרעע כל אליו* Et sicut ferrum, quod confringit omnia ista, Dan. 2. v. 40. *בניו ורעעון מסכנן* Filii ejus conterunt pauperes, Job. 20. 10. *יתפבל* Postquam diffracta esset urbs, Hebr. *דכתרה* Ezech. 40. v. 1.

רפנא *Mederi, Sanare, Curare, Sanari, Hebr. Hujus Verbi in Targum nullus est usus, sed pro eo Chaldæi dicunt אסי, ut est suo loco.*

רופנא *Medicus. Medici judæi merita festive à Talmudicis describuntur, quod illis Christianis notandum, qui infidelem medicum Judæum, medico fideli Christiano præferunt. Scribunt enim expressis verbis, טוב שברופאים לניהגם והכשר, id est, Optimus medicorum meretur gehennam, & rectissimus laniorum socius est impii Amalek, Kidduschin fol. 82. 1. Glosator: Multos incaute occidit medicus, quos per artem servare potuisset: multos pauperes mori patitur, quos in vita per medicamenta servare posset, multis potum & cibum sanorum per-*

mittit, Quod fracta esset navis.

רעפ *Fractura, Ruptura, Fractio. Tegulae, Lateres, lapides cocti vel pro tectis vel pro contignationibus obtegendis, de quibus tantum Aruch accipit. Talm. אין מלכנים*

Non candefaciunt lateres, ut assent juxta eos carnes, Beza cap 4. in M schna. Coctile laterum, ad lateres ignitos coctum vel calidum asservatum, Menach. fol. 6. Item Silices, ex quorum attritu ignis primum inventus, quod Rabbini Deo attribunt, unde apud eos legitur: מה עשה הקב"ה זימן לו שני רעפים והקישן זה לזה id est, Quid fecit Deus benedictus? ordinaverat sibi duos silices, quos mutuò collisit, unde exiit ignis, super quo benedixit. sicut scriptum est: Et noctu fuit lux circa me, Psalm. 139. v. 11. Quam autem benedictionem dixit super eo? Benedictus, &c. qui creavit lucem ignis. Supervenit Samuel quidam, dicens: Quare benedicunt super lumen in exitu sabbathi? quia finis ejus fuit principium creationis ejus, &c. Vide Beresch. rabba sect. 11.

רעץ *Confringere, Hebr. Elias adducit hoc verbum ex Targum pro Hebræo ותרץ Et confregit, Conquassavit, Targum, ורעץ, sed ibi aliter nunc in Venetis legitur, ut sequitur. Aruch etiam adducit illud pro Hebræo ורעץ Gen. 30. 28. Targum ורעץ, sed ו ibi libri hodie habent ורעץ Et infixit. Apud Talmudicos legitur, ונהפך להם לרועץ Et conversa est ipsis in contractionem, Sanh. fol. 22. 1. ex significatione Hebræa, ut glossator inquit. Aruch exponit, לרעץ In dolorem, per metathesin literarum.*

רערת *Confringere, Conquassare: ורערת ירה Et conquassavit cranium ejus, Judic. 9. v. 53. Hebr. רצץ à ותרץ, quod solet transferri per רעע unde posset legi ורעערת, vel ורעערת juxta Eliam, vel ורעצת à רעץ quod etiam idem quod רצץ. Solent autem ע Hebræum & ע Chaldæum inter se permutari.*

רפנא *Mederi, Sanare, Curare, Sanari, Hebr. Hujus Verbi in Targum nullus est usus, sed pro eo Chaldæi dicunt אסי, ut est suo loco.*

רופנא *Medicus. Medici judæi merita festive à Talmudicis describuntur, quod illis Christianis notandum, qui infidelem medicum Judæum, medico fideli Christiano præferunt. Scribunt enim expressis verbis, טוב שברופאים לניהגם והכשר, id est, Optimus medicorum meretur gehennam, & rectissimus laniorum socius est impii Amalek, Kidduschin fol. 82. 1. Glosator: Multos incaute occidit medicus, quos per artem servare potuisset: multos pauperes mori patitur, quos in vita per medicamenta servare posset, multis potum & cibum sanorum per-*

mittit, quibus morbum potius ipsis auget, donec tandem succumbant: multos à spe in Deum avertit, & fiduciam in se transfert. Lanius, quia ex avaritiâ, carnes pollutas & Lege vetitas, pro mundis sæpè vendit, & alios peccare contra Legem facit. *Judæis prohibitum est medicamentis, vel Medicis Christianorum uti & curari*, Ammude golah fol.37. num.100.

חכמת הרפואה *Medicina, Medicamentum*: *רפואה* Scientia medicinæ. Item *Sanitas, salus*.

דברים הרפואיים *Medicinalis, Medicinale*: *רפואיי* Res medicinales.

מחירפאין *Sanatio, Curatio*. *Apud Talmudicos*, מחירפאין Curari possunt (Judæi) ab illis (scil. Christianis) curatione pecuniæ, non curatione animarum, *ו'י' cap.2. in Mischna*. Gemara explicat; *Curatione pecuniæ, id est, pro mercede; Non curatione animarum, id est, gratis*. Alii; Possunt curari ab illis ubi nil est periculi; sed nequaquam ubi periculû subest. Glossatores; *Curatione pecuniæ, id est, Curæ illorum possunt committere jumenta, pecudes, & servos: sed non Animas, id est, seiplos, corpora sua*. Vide & Nedar. cap.4. fol.41.2.

רפאל *Raphael, nomen proprium angeli*: vide in Rad. אוראל חן אור.

מרפא *Medela, Sanitas, Salus*. Sternutanti primitus responderunt, *מרפא*, postea Babylonii, & sic hodie vulgò dicunt, *אסותא Salus, sanitati profit*.

רפידים *Rephidim, nomen proprium loci, ubi decima fuit Israelitarum castrametatio, & ubi defecerunt ipsis aquæ ad potum*, Exod.17.1. Quare dictus est locus iste רפידים? idcirco שרפו quia laxarunt ibi vel remiserrunt manus suas à verbis Legis, Tal. Bechoroth fol 52. Inde & in Targum Jonathanis ibi legitur: Manserunt in רפידים, loco ubi cessarunt manus ipsorum à præceptis Legis, ideo exsiccati fuerunt fontes, & defuerunt ipsis aquæ ad potandum.

רפיה *Remittere, Remitti, remissum, laxum esse vel fieri, desistere, deficere*. *Futurum*, *רפיה* Confirma te castigatione, nec fias remissus, Heb. אל תרף Prov.4.13. *Aphel, Præteritum*, וכר ארפי מחבלא מניה Quando autem desistebat angelus vastator ab ipso, Exod. 4.v.26. in Targ. Jonathanis. *Ithpabel, Participium*, ואף דמחרפא בעבך תיהי Etiam qui remissus est in opere suo, Proverb.18. vers.9. *Futurum*, ואן תתרפי ביומא רעקתא Si remissus fias tempore angustia, Proverb.24. vers.10. *Dicitur etiam de remissione mentis vel animi per stuporem, pro Obstupescere*: ut, אתרפו שרו, *Obstupescite admira-*

mini, Jesa.29.v.9. Hab.1. vers.5. Hebr. התמהפו.

רפיה *Remissus*.

רפיון *Remissio, Laxatio*.

רפוי *Idem*.

Deinde רפיון *Aër*: unde de Kaino scribitur, quòd non fuerit sepultus, sed ברפיון תלוי suspensus in aère, donec diluvio inundatus fuerit, Schem. rab. sect.31. Item, תלאו ברפיון וכא הטבול, Suspendit eum in aère, venitq; diluvium & submersit ipsum, Bereschith rabba sect.22. Suspendit ea in aère, Schem. rabba sect.12. in fine. Vide & Beresch. rabba sect.98. fol.109. col.4.

רפה *Ex hac Radice adducit Aruch רוח pro Hebræo מרת רוח Amaritudo spiritus, Genes.26. vers. ult. in Targ. Hierosol. Sed hodie in libris editis legitur, אפחת רוח, Exsufflatio spiritus, א נפח*.

רפיה *Nomen proprium loci*, Numeror.34.15. in Targ. Hierosol.

רפט *Discindere, Diffindere, Dilacerare, Dissicare*; *Rab. לנה תצא אשר במנעל המרופט* Non egredietur mulier cum calceo dissecto, vel lacero, Schabbas fol.141.2. שפתותיהם של זקנים שפתותיהם Labia senum dissecta, Schabbas folio 152. col.1. *Arca fissa vel vastata*, Megilla fol.26.2.

רופיטון *Sorbile, Græc. εσφορπιον*. Talm. Hierosol. Nedar. cap.6. in Gemara.

רפילא *Præses, Præfectus, Vicarius regis vel principis, Comes*. *Apud Talmudicos*, רופילא Eparchus & princeps exulum, Schebhuth folio 6.2. *Plurale in Targum*, ויהו Erantque ibi præsides provinciarum, Ruth.1.2. כלהו רופילין Omnesq; erant præfecti ex domo Amalek, Esth.9.v.6. חמש מאה גובריא Quingentos viros præfectos provinciarum, Esth.6.12.

רפס *Calcere, Conculcare: Præteritum*, *רפס* Et calcabat calceo suo, Gen.44.v.19. in Targ. Hierosol. *ו'רפסותא ברנלך* Et calcasti pedibus tuis, Hebr. ורקעך Ezech.25. vers.6. *רפסתינון* Conculcavi eos, Heb. ארקעם 2.Sam.22.v.43. *Participium*, *רפסתינון* Et reliquum pedibus suis conculcabat, Dan.7. vers.7. *Imperativus*, *ו'רפוס ברנלך* Et calca pedibus tuis, Ezech.6.11. *Ithpabel ex alia significatione, Futurum*, *ו'תרפסון ספותר למימר שירתא* Et remissa erunt labia tua, ne possint proloqui cantica, Eccl.12.4. *Alius interpres, Et deficient*. *Elias legit per רפס in medio, de qua Radice infra*.

רפוס *Calcatio, Calcatum, succus calcando expressus*: *מדמי לרפוס ענבין* Similis calcato uvarum succo, Genes.49.11. in Targ. Hierosol.

Calcatio : מרפסת סוסותיה : Præ calcatione equorum ejus, Ezech. 26. 10.

II. רפס רפס in Aphel, ארפס Frangere, Effringere, Violenter aperire : Apud Talm. ארפסניה Effregit, id est, per vim aperuit ipsi oculos in conspectu ejus, Bechor. fol. 36. col. 2. הני חני מרפסן אנרי Istæ lectiones meæ rumpunt tecta, id est, difficiles sunt intellectu auditoribus, ut nō possint eas intelligere, Kiddusch. fol. 63. 2.

Fractura, Ruptura : משום רפסתא רפסתא Propter fracturam navis, Bav. metzia fol. 79.

III. מולל רפס Molle esse : מקום מוחו של תינוק רופס Quo loco cerebrum infantis adhuc molle est, id est, רד. Menach fol. 37. 1.

IV. מרפסת Porticus. אנשי החצר ואנשי מרפסת Viri atrii & viri porticus, Erubhin fol. 83. 2.

V. רפוסא Princeps, vel, Judex, ut ex circumstantia loci colligitur. Schemoth rab. sect. 37.

רפף רפף אחרופף Vide supra in רוף. In Pibel, רפף רפף Commovere, motitare, agitare, Concutere, idem quod רוף.

רפפור Tabula reticulata, instar retium vel clathrorum conjunctæ & compactæ, Ohol. cap. 13. Sic explicatur quoque in Parah cap. 11. sed Aruch, Locus cænosus, palustris.

רפף Niutare, motitare palpebras oculorum, vel alas, & niutu vel motutali aliquid certi innuere vel conari : אביס אפילו לא רפף אלא גפו Avis autem etiamsi non motitet nisi alas suas, Cholin fol. 38. col. 2. כעוף הוה שמרפף בכנפיו Sicut avis ista quæ verberat alis suis, Beresch. rab. sect. 2. Ithpabel, אחרפף. Et, מרופף Mobilis, vagus.

רפף Ictus, Niutus, Niutatio, motitatio. רפפ Invennerunt cum fodientem in agro, Taan. fol. 23. 1. אדנא אדנא נברא רפפ בה פורתא Advenit vir iste & fodit parumper in eo, Erubhin fol. 25. col. 1.

רפפ Fossor, qui in agris vel hortis fodit. Extat in adagio communi, קמי רפפא קמי רפפא קמי רפפא Coram bibentibus vinum, datur vinum : coram fossore, corbis olerum, Tal. Sota fol. 10. 1. Cui quisque assuetus pro vitæ suæ statu, id ei magis allubescit, eoque sustentandus. Similes lactucas, similia labra quærunt. Legitur in Bemidbar rab. sect. 9.

רפפ Axilla, Humerus, junctura brachii cum humero vel axilla : ברנלו בפיו וכמרפפו Pedibus suis, brachio vel axillâ suâ, Schab. fol. 92. 1. והיו אוחזין אותו Et importat illud axillâ suâ. ומרפפו Erantque tenentes illum axillis suis, ne caderet, R. David Ezech. 13. v. 18. חמרפפ הוא בירר על כל מרפפין Beresch. rab. fol. 7. 3. In Targum;

Pro omnibus axillis manuum, Ezech. 13. 18. Hebr. אצילי. Sic quoque videtur legendum Jerem 38. 12. מרפפי פרו.

רפפ Extendere, Munst. Hinc, אל תרפפני קמיה Ne extendas me ante illum, ut vertit Postellus, Medr. Schem. par. 2.

רפפ Cenam, Lutum : לא יהי אלא כרפפו Non erit nisi ut projiciens excrementa sua, sordes suas, Gl. זבלו, Bava kama fol 30. 1.

רפפ Bovile, Hebr. Hab. 3. 16. Sic apud Talmudicos, מוצא ברפפ Si invenerit eâ in bovili, Bava metzia cap. 2. Videtur & pro Stercore bubulo sumi. Hinc Rambam in Comment. Kelim cap. 10. §. 1. dicit כלל גללים וכלל חבולות ex stercore bubulo & terra. Nam Bartenora pro eo dicit, צמיעי בקר, אביב בקר, Pesach. fol. 5. 1.

II. רפפא רפפא Panis, Panis integer, orbiculatus, ein Leib Brodt. In Targum, תלתא סלון דרפפא Tres corbes panis, Genes. 40. 16. in Targ. Hier. ורפפא לא הוה ממטי ליה Et panem non porrigebant ei : למה נפישא רפפא Non aderat multum panis : יהבא רפפא לעני Dabat panem pauperi : יתיב וכרד רפפא Sedebat & comedebat & panem : תרתי ריפפא איברייתא Duo orbiculati panes agrorum, quales scil. solent secum sumere agrum culturi, Erubhi. fol. 82. 2.

רפפא Velle, Bene velle, bene volum esse. In Targum inusitatum. Apud Rabbinos in Pibel רפפא Bene volum reddere, Placare, Conciliare. רפפא vel רפפא Placari, Conciliari, Bene volum reddi, Adduci ut quis velit, Consentire, benevolè gratificari : אפשר דמתרפפא הקבח Fortasse placabitur Deus. Item, נתרפפא ללכת עמו Factus es velle ire cum ipso, consensisti cum ipso commercium habere, R. Sal. Psal. 50. 18. להתרפפא במעשין הרעים Ad bene volendum, quasi bene velim tuis malefactis, aut iis delecter, R. Sal. ibid. vers. 21. Apud Talmudicos in Hiphil רפפא Numerare, Persolvere numeratas pecunias. אסור להתרפפא מעורי כנגד נר של Prohibitum est numerare pecunias ad lumen vel lucernam festi dedicationis templi, S. hab. fol. 22. col. 1. הרבה פקות יש לי ואין לי שולחני Multa pecunia sunt mihi, sed non habeo tumularium cui eas numerem, nempe permutandi causâ, Sanhedr. folio 48. in fine capituli, Quasi diceret, multas quæstiones & objectiones dubiaque habeo, sed deest qui solvat. מירו לאשה מירו Qui numerat pecunias mulieri de manu sua in manum ejus, ut eam aspiciat, etiamsi in manu ejus fuerint Lex, & opera bona ut Moses, non liberabitur a judicio gehennæ, sicut dicitur, יד ליד לא, הרפפא ארצי Berach. f. 61. 1. Præterea ארצי Accipium, acceptatum reddere velfacere, ut quis quid velit,

velit, raturq; habeat: Item, Explicare vel concionando vel aliàs perorando & docendo in Scholis & Collegiis: ut, רבי יהושע הרצה דברים לפני רבן יוחנן, R. Josua explicabat res quasdam coram Rabban Jochanan: רבי עקיבא הרצה לפני רבי יהושע, R. Akiva explicabat coram Rabbi Jehosua, חנניה בן חכניאי, Chanania filius Chachinae explicabat coram R. Akiva, Rabbi Elieser ל non putabat quod aliquis explicasset, Et explicarunt coram ipso, &c. Chagiga fol. 14. 2. Hinc apud Lexicographos, & alios qui vocum sensa explicant, in Conjugatione Niphthal הרצה Explicari, Significare: Quod explicatur, significatur eo: vel מה שהורצה ממנו.

Explicatio: שלשה הרצאות: Tres explanationes.

Oblectatio: ותתעיר היא תהי רצוק: Cum expergiseris, ipsa erit oblectatio tua, Heb. תשיחך confabulatio tua, Prov. 6. 22.

Gratum, Acceptum.

Voluntas, benevolentia: Apud Rabb. רצונו. Voluntas hominis est honor ipsius. Is in conviviis optime vivit, cui juxta proprium arbitrium conceditur vivere. Sic legitur in Tal. Hierosol. Peah cap. 1. והוא רצונה הוא כבודו. Quia sic est voluntas ejus, sic quoq; honor ejus est. Volenti non fit injuria. Apud Lexiographos, Significatum, Significatio.

Voluntarium. Præceptum voluntarium. Motus voluntarius.

Interficere, occidere. Futurum, ותמי רצחון, Et pupillos occidunt, Psal. 94. 6. Aliàs semper Hebræum רצח per reddi, vult Elias.

Occisor, Interfector.

Hinc leguntur quædam in Aruch pro Rumpere, Corrumperere, Comprimere: sed in Gemara plerunque scribuntur per ר in fine.

Vermis fruges absumens, Curculio: Et comedetis proventum veterem, Levit. 25. 22. Raf Nachman dixit, בלא רצינתא Absq; verme, Bava bathra fol. 91. col. 2. In Jalkut Lev. fol. 192. 4. scribitur ריצעתא.

Perforare: ותצע רבניה ית אורניה: Et perforabit dominus ejus aurem ejus, Exod. 21. vers. 6.

Subula: ותסב ית מרצעא: Et accipiet subulam, Deut. 15. 17. Subulâ, Exod. 21. 6.

Corrigia, Lorium, Ligula: אם מחוטא ועד: Si à filo usque ad corrigiam calcei accepero, Genes. 14. 23. Hebr. שרוף. Apud Rabbinos, ולא ברצועה שברגלו, Neque cum loro quod est in pedibus ejus, שברניה, ולא ברצועה שברניה, Neq; cum loro quod est inter cornua ejus, Schab. fol. 54. 2.

Neq; cum ligulis capitis sui, quibus scil. capilli vel plicæ capillorum ligantur, Schab. fol. 57. 1.

Sutor, Calcearius, sic dictus quod utitur מרצעא subulâ: Cerdo: בעא מניה ההוא רצענא: Quæsit ab eo iste sutor, Schab. fol. 60. 2. Plurale, רצענין Sutores, Cerdones, Pesach. fol. 25.

Vide paulò antè in רצן.

Primò, Sternere pavimentum, Pavimentare: Talm. הרוצף בית פרס באבנים. Quisternit sepulchretum lapidibus, Ohol. cap. ult.

Pavimentum, Stratum: In Targum, וקבל, Et è regione pavimenti, Ezech. 42. v. 3. Et pavimentum factum atrio, Ezech. 40. 17. Pavimentum inferius, Ezech. 40. 18. ויהב יתיה על רצפת אבניא Imposuitq; illum pavimento lapideo, Heb. על מרצפת מעשה בכחן, 2. Reg. 6. 17. Apud Talmudicos, אחר שהיה מתעסק וראה את הרצפה משונה מחברותיה Fuit sacerdos quidam, qui dum opus suum peragebat, vidit pavimentum (id est, lapidem pavimenti unum) diversum à reliquis, Schekal. cap. 6. Pavimentum lapideum, Megil. fol. 22.

Secundò רצץ Conjungere, Continuare: Conjunctum, Continuum: ימים רצופים: Dies continui: Stamen si fuerit continuum, polluitur, Negaim cap. 11. אם היה רצוף מיטמא Si comederit ea conjunctim, Bava bath. fol. 37. 2.

Tertiò רצף Corrumperere, Comprimere: Apud Talmudicos, Quod inventus sit pulex compressus: Et mox, שמש רצפה Famulus compressit eum, Gl. מעוקרה, Nidda fol. 4. 1. Si confringendo confregerit ea, Gl. הריקן ושיכרן Si effuderit & confregerit ea, Schab. fol. 16. 2. דרציף ליה מירצף, Sevach. fol. 95. 1. Veru incurvatum, compressum, Beza fol. 28. 2. Gl. ונעקם אבל נמעך שדרסו עליו ונעקם אבל Compressum, quod pedibus conculcatum est, ut inflexum vel incurvatum fuerit, non autem fractum: שפור שרצף אסור לתקנו ביום טוב: Veru quod incurvatum est, non licet rectificare in die festo, Ibid: אלא שרצף Nisi quod compressus est, Gl. נתמעך, Nidda fol. 25. col. 2. In Aruch hæc postrema exempla leguntur cum מ in fine נרצם.

Scoria, id est, pulvis olerum, oleribus & herbis aspersus & adhærens, Oketzim cap. 1.

Saccus mercium, Marsupium: Apud Talmudicos, כחותם המרצופין Sicut sigillum sacco- rum, Gl. Sunt sacci magni quibus feruntur merces navium, & obsignant eos, Schabb. capite 8. Ohol. cap. 17. הכסתות והסקים ואת המרצופים, Kelim capite

pite 20. Fortè est à Græco μάγουρον, μαρούρον, ut sit radicale.

רציץ Confringere, Conterere, Collidere. In Targum rarum est, & communiter per רעע explicari solet. Præteritum, ורציץ בפרידן שני Et contrivit scrupis dentes meos, Hebr. ויגרס, Thren. 3.v.16. Confregerunt capita fortium ipsorum, Numer. 21.16. in Targ. Hieros. Participium, ומרציץ שורי בעלי דכביהון Et confringens muros hostium ipsorum, Exod. 15.6. in Targ. Hierosol.

רצוצא Pullus, Pullaster: Apud Talmudicos, רצוצא דמית כביעתא מהיכא נפיק רוחיה מהיכא דעל נפיק Sapiens quidam interrogatus; Si pullus in ovo moriatur, undenam anima ejus egrediatur? Respondit, unde ingressa est, iterum egreditur, Bechor. fol. 8.2.

רק Tantum, Tantummodò, Duntaxat: ועצמיאס assumit numerum pluralem: unde, כל אכין ורקין שכתורה למיעוט Omnia & רק quæ in Legge extant, ad diminutionem valent, vide R. Sal. Levit. 23.17.

רקבא Putredo. רקבא אעא דלא אחיד ביה רקבא: Lignum quod nulla invasit putredo, Hebr. עץ לא ירקב, Jesa. 40.20. Hinc, הרקוב ירקב, Putrescere.

רקבא Idem: וברקבא לרבית יהודה Et sicut putredo domui Jehudæ, Hebr. וברקב, Hof. 5.12.

רקבובית Idem היד רקבובית יתבלי: Sicut putredo veterascit, Job. 13.28. Apud Rabbinos, רקבובית Putredo ascendet in nomina ipsorum. Item, Tinea: בנה היד רקבוביתא ביתיה: Aedificat sicut tinea domum suam, Jobi 27. v.18. Hebr. כעש.

רוקבא Blatta: וכעמרא דאחיד ביה רוקבא Et sicut lana, quam occupat blatta, Hebr. סס, Jesa. 51.8.

רוקבא Uter, utris: ושלימו מיא מן רוקבא Et consumptæ fuerunt aquæ ex utre, Hebr. מן החמרת, Genes. 21.15. Et accepit panem & utrem aquæ, Genes. 21.14. ויקומו רוקבא חד Et stabunt in utrem unum, Hebr. נר Acervum, quod paraphrastes accepit pro נאר, Jos. 3.13.16. Sic eadem vox נר alibi transfertur per זיקא, Psa. 78.13. & 33.7. Apud Talmudicos, רוקבאות של Utres gentilium, Avoda fara fol. 32.1. Glossa scribit, והן של עור sunt ex corio.

רוקבא Vide in חרק.

רקד Saltare, Tripudiare, Exsilire, Subsilire. Pachel Participium, ומשבח מרקד ומשבח & laudes canentem, Hebr. מפון, 2. Sam. 6.16.

רקדון Saltator, Cursor: ית קל דרקדון: Sonum saltantium, Hebr. הרצים Cursorum, citato suo cursu quasi saltantium, 2. Sam. 11.13.

רקודא Saltatio. Rabbini scribunt, ריקוד

esse saltationem, quâ unus pes est elevatus, alter fixus in terra. Sed קיפוז est exilitio utroq. pede elevato.

II. רקד Cribrare, Vannere: והמרקד הטוחן ומרקדה עמה Et vannit cum ea, Gittin cap. 5. in Mischna, Hiphil, הרקיד Idem: הרקיד ולש ואפה, Berach. fol. 58.1.

רקודא Vannatio, expurgatio per vannum, Ventiliatio.

רקסא Pictura acus, opus Phrygianum: ורקסא ורקסא ורקסא Phrygianum & byssi-num, Ezech. 27.16. Item Macule variegatae pardi, ונקרא שלטי רקמתיה: Et pardus scuta maculatae-picturae suae, Hebr. חברברותיו, Jerem. 13.23. Est ורקסא Nomen proprium loci, pro Hebræo קרש, Genes. 14.7. &c. Sic apud Talmudicos, מרקס ומקרא, Gittin ab initio. Et קרש ברנע ורקסא גיאח Deuter. 1. v. 19.

רקסא Acupingere, arte scil. vel opere Phrygionico: Figurare, Delineare, Hebr. Hinc apud Talmudicos, שאם ריקמה וניקבה Si pictum vel figuratum sit (scil. ovum) & perforatum; Cholin fol. 64.1. hoc est, Si pullus in ovo sit formatus, ita ut illius delineatio exterius in putamine conspicitur, ut ovum q. pictum aut figuratum videatur. Sic, ביצת השרץ המרוקמת טהור ניקבה כל שהוא טמא Ovum reptilis figuratum, mundum est; si verò quantumcunque sit perforatum, immundum est, Cholin fol. 126.2. in Mischna. המפלת שפיר והיה Quæ abortit molam, siquidem figurata sit, (id est, delineationem formæ humanæ habeat, nec tamen signa habeat vel masculi vel foemellæ, tum numerat puerpera dies immundicie suæ pro mare & foemella) Nidda fol. 24.2. in Mischna.

ריקום Delineatio, Figuratio.

רקן Evacuare, Deplere, Ejicere, Evomere, Expuere, quomodo pro Hebræo הקיא ponitur: Spoliare, Abripere, Eripere, Auferre: quomodo pro Hebræo הציל in isto significato usurpatur, Videtur ortum à ריקן Vacuus, quod est à ריק cum formativo: inde רוקן ubi Cholem indicat mediam quiescentem, & רוקן formativum, factum radicale, quod & in aliis quibusdam fit. Præterit, ויתא רוקבון Et abstulit Dominus pecudes patris vestri, Heb. כל עותרא רוקן יי מן אבונא, Genes. 31.9. in Jon. Omnes divitiæ, quas abstulit Deus à patre nostro, Genes. 31.16. in Jonath. ורוקנת לננתא Et evacuavit lagenam, Hebr. ותער, Genes. 24. v. 20. in Jonath. ורוקנת ארעא ית יתבהא Et evacuavit terra habitatores suos, Hebr. ותקיא Et evomuit, Levit. 18. 25. ורוקנו ית מצראי מנכסיהון Et spoliarunt Aegyptios divitiis suis, Heb. ונקלו, Exod. 12. 36. Futur. לא תרוקן נפשי Ne auferas animam meam, Hebr.

Hebr. ולא תרוקו ארעא יתכוון , אל תער , Psal. 141.8. Ne expuat terra vos, Hebr. תקיא , Levit. 18. v. 28. & Levit. 20. v. 22. ותרוקנו ית מצרים Et spoliabitis Aegyptios, Hebr. ונצלתם , Exod. 3. 22. Ithpabel Præteritum, Hebr. אתרוקנת מנהון Evacuata fuit illis, Thren. 1.1. ואתרוקנו בני ישראל Et spoliati sunt filii Israël, Hebr. ויתנצלו , Exod. 33. 6. Cantic. 2. 7. Futurum, Hebr. ותתרוקו ארעא Et evacuata fuit terra, Jesa. 3. v. 26. ותתרוקני Inebriaberis & evacuaberis, Hebr. ותתערי , Thren. 4. 21.

רוקני Dolabra, dolatorium, quo ligna dolantur & levigantur, Kelim cap. 13. Videtur esse à Latino Runcina: vel Græcum Ρυκίνη. Suidas: Ρυκίνη. κατὰ τὴν ἐργασίαν. Hadrian. Jun. in Nomencl. Runcina dolatorium majus, quo levigantur polium-turq. asseres, &c. Vide Lexica Latina.

רקע Expandere, Extendere. Verbum in Targum rarum est. Futur. תרקע עמיה לשחקיני Expandes-ne cum illo nubes superiores, Jobi 37. v. 18.

יהי רוקעא Expansum, Firmamentum cælorum: יהוה נהודין ברקעא Sit expansum, Genes. 1. 6. יהוה רוקעא רשמייהוה Sint luminaria in firmamento cælorum, Gen. 1. 14. ברקעא דעקסמייהוה In firmamento potentia ejus, Psal. 150. 1. Inter aquas sub firmamento, Genes. 1. 7. יתהר כוון רוקעין Lucet sicut splendor cælorum, Num. 24. 6.

Septem רוקעין firmamenta Hebræi numerant, de quibus vide R Salomonem, Psal. 19. 7.

כל אמר נמור: רוקע Maculosum, maculis respersum: רוקעא Omnem ovem punctis respersam & maculosam, Hebr. נקוד וטלוא , Genes. 30. v. 32. רוקע Et punctis parvis respersam & maculis latis, ibid. Plurale, רוקעא ורוקעא Hircos pedibus varios & late maculosos, Genes. 30. v. 35. עוין נמורתא ורוקעא Capras punctis parvis & latis maculis notatas, ibid. Apud Talmudicos, מודה רב ברוקעא Concedit Raf de (ovibus) maculosis, Bava kama fol. 118. 2.

II. רקע Resarcire, Assuere, affuto frusto rupturam reficere. In Targum, ומסנין בלו ומרקעין ברנליהוון ורוקת ברנליהוון Calcei veteres & resarti in pedibus ipsorum, Hebr. מסלואים , Jos. 9. 5. Apud Talmudicos, secundum Baal Aruch, מסלואים Veteramenta profunt ad farciendam vestem, Bava bathra fol. 20. 1. In Talmud legitur, לקרעא דלבושא Ad rupturam vestis. Citatur etiam in Aruch ex Medrasch Echa cap. 1. v. 1. fol. 61. col. 3. קמין שחיק אית לך , ואית בה כד רקען אמם חייט מן הכא ומתקטע מן הכא , quod explicat, Vestis trita est tibi cum 24. veteramentis assutis, si assuas ex hac parte, rumpitur ex altera. In meo exemplari sic pro eo lego: מרדעא אית ליה ובה כד מרקען חייט ליה מן הכא ומתבוע הכא.

רקע Reartum, Restauratum. Apud Talmudicos, מן חשיב ספין מאן רוקע, Quis habetur pro honorato? quis pro resarto? (scil. in hora mortis) id est, Pro compto, ornato ut mors ei parcat, vel, ut mortem ipse vincere & superare possit, מ'ק fol. 28. 1.

רקעין Pulvilli, Cervicalia: Frusta quibus resarciunt vestes: רמחטטן רקיעי השוד Quæ consuunt pulvillos, vel, frusta inopis, Hebræice כסתות, Ezech. 13. v. 18. על רקיעי השוכיהוון Super pulvillos inopum vestrorum, Ibid. vers. 20. Vel, Consuta frusta.

מרקעא Veteramentum, Frustum rupturæ aut fissuræ assutum, vide paulò antè in verbo. Item, מרקות מרבות מאון גרבין ומרקות, Proferbat 300. canistra frustulorum panis, Gl. פתיתי לחם, Talm. Hierol. Taan. cap. 4. fol. 69. 1.

רוקיעי זהב Lamina diductæ & expansæ: רוקיעי אור רכות אור הרקיעין Laminae auri, Schekal. cap. 4. Ad multiplicandum laminas, י'ע fol. 47. Temura fol. 30.

Quod Guido addit ex Aruch, רקע idem etiam esse quod Prædatus est, Spoliavit, &c. ejus rei nullum vestigium reperio in Aruch.

רקע Pulsavit, Percussit: Intumuit. Sic ponunt hoc loco ex Aruch, qui in litera מ ex Vajikra rabba sect. 5. adducit, דירעא למשאל אולא לגבי מגירתא, Mulier quæ cautè novit mutuo vel commodato petere, veniens ad vicinam suam, & ostium apertum inveniens, tamen pulsat, & dicit, שלמא עלך מגרתי, Salve mea vicina, & dicit, מה בעליך עביר, ut vales? quid agit maritus tuus? מה בנייכי עבדין, quomodo liberi tui valent? &c. Sed in meo exemplari nuncl lego: מרפק, לימנין ימנא, Guido ex Zohar etiam apponit; רבלע כלל שאר מימין איקרי ימא רקפא Aliquando mare quod absorbet cætera omnia maria, vocatur intumescens, turgidum.

רקע Spuere, Despuere, Expuere. Futurum, ווארי ירוק רובנא ברנליהוון Quum etiã despuerit fluxu laborans in mundum sive purum, Levit. 15. v. 8.

לא כן וכן אע"ל להכא עד דאולת, Apud Talmudicos, נוללו דרושא Nullo pacto ingredieris hic, nisi prius abiveris & spueris in faciem concionatoris, Vajikra rabba sect. 9. Vide in כ"ח, & in פלט.

רוקא Sputum: מאתכנעו ורוק, Et à me non abstinerunt sputum, Jesa. 50. 6. ער דאבלע, Donec absorbeam sputum meum, Job. 7. 19. Dum adhuc sputum est in ore, Nidda folio 16. Vide Sota fol. 47. col. 2.

Destruerunt murum hostis, Hebr. עקרו שור, Genes. 49. 6. ותרעו ית קמת בעלמא Et destruxerunt statuas Baalis, 2. Reg. 10. 27. ותרעתון בתמא Et destruxistis domos, Jesa. 22. vers. 10. *Infinitivus*, למעקר ולתרעא Ad extirpandum & diruendum, Hebr. ולנתח, Jerem. 1. 10. *Imperativus*, תרע כביהון Confringe dentes ipsorum in ore ipsorum, Hebr. תרע יתהון כקניא Psalm. 58. v. 7. Confringe eos quasi calamum, Psalm. 68. v. 31. Hebr. גער Increpa. *Futurum*, אתרע בית מקדשהון Diruam domum sanctitatis ipsorum, id est, Templum sanctum; Jesa. 5. 5. אתרע ית מגדלא הדין Destruam turrim hanc, Hebr. אתח Judic. 8. v. 9. Et dentes molares leuculorum confringes Domine, Psalm. 58. v. 7. הדי מן Ut vas figuli confringes eos, Heb. דפחר תתרענון Et catenas ipsorum dirumpet, Hebr. ינתק, Psal. 107. vers. 14. Et turre tuas destruet, Ezech. 26. 9. ויתרע ית ביתא Et diruet domum, Levit. 14. 45. Deus destruet te in æternum, Psalm. 52. 7. נתרע ית אסרותיהון Dirumpamus vincula ipsorum, Hebraicè ננתקרה Psal. 2. 3. ית אגוריהון תתרעון Altaria eorum diruetis, Exod. 34. 13. Deut. 7. 5. ותרעון Et confringetis, Deut. 12. 3. ויתרעון רמתיהון Et diruent excelsa tua, Ezech. 16. 39. ויתרעון עליכון Et confringent vobis murum, Amos 4. 3. *Ithpabel, Præteritum*, אתרעת קרתא Perrupta fuit urbs, Hebr. הבקעה Jerem. 39. 2. ואתרעת קרתא Et dirupta fuit urbs, 2. Reg. 25. 4. *Participium*, מתתרע עמיא Destruitur populus, Heb. יפרע Nudatur, Proverb. 29. 18. מתרע אנורא דבעלמא Confractum est altare Baalis, Hebr. נתח, Jud. 6. 28. הנתחים Quæ diruta sunt ipsis, Heb. דמתרעין להון Jer. 33. 4. דמתרעא בשור Quæ dirupta est muro, Ezech. 26. 10. Heb. מבקעה, Fissa.

Ruptura, Fractura, Destructio: תרעא תרעתא Fecit Dominus rupturam in tribus Israelis, Hebr. פרח, Judic. 21. vers. 15. Refarcivit rupturam, 1. Reg. 11. 27. Qui consistat in ruptura coram me, Hebr. ועמד בפרח Ezech. 22. 30. *Plurale*, לא קמתון בתרעתא Non stetitis in rupturis, Heb. בפרצות Ezech. 13. 5.

Ruptura, eruptio maris: תרעיא Idem: תרעיא ריעא דימא Ruptura, eruptio maris.

Porta, Ostium. Respondet Hebraicè שער פתח שער *Est ab Hebraeo mutato ש in ת, & transpositis duabus reliquis literis: ut, Usque ad portam turris, Jud. 9. 52. Et ad portam sociorum meorum, Job. 31. 9. ודניאל בתרע מלכא Et Daniel erat in por-*

ta regis, Dan. 2. 49. *Qui erant in porta domus, Genes. 19. 11. Et ipse sedebat in ostio tabernaculi, Genes. 18. 1. לתרע אתון נוריא Et in porta, Levit. 8. v. 35. Ad ostium fornacis ignis ardentis, Dan. 3. v. 26. Ex porta tabernaculi, Genes. 18. 2. Et ex porta, Levit. 8. 33. Portæ atrii, Numer. 4. 26. לאשכחא תרעא Invenire portam, Genes. 19. 11. ותרעא דתיכותא Et ostium arcæ, Genes. 6. vers. 16. ית פרסא דתרעא Velum portæ, Exod. 40. 5. *Cum Affixo Pronomine*, ומורים תרעיה Et exaltans ostium suum, Prov. 17. 19. *Plurale*, ועל תרעין, & formâ constructâ pro absolutâ, תרעין, Et in ingressu portarum, ibidem. Et ותרעון לא יתאחרו Et portæ non claudentur, Jesa. 45. 1. *Constructum*, תרעיה ננתא דערן Portæ horti voluptatis, Psal. 24. 9. Et in ostiis domuum, Ezech. 33. v. 10. Et in ostiis montis Templi, Jerem. 22. v. 20. לתרעין ירושלים Portarum Jerusalem, Jerem. 22. 19. וכתרעין לשכנתא Et sicut ostia cellarum istarum, Ezech. 42. v. 12. *Emphaticè*, Et omnes portæ, 1. Reg. 7. vers. 5. Ad latus portarum, Ezech. 40. 18. Et redite per portas, Jesa. 62. v. 10. *Cum Affixis Pronominibus*, עילו בתרעין Ingredimini portas ejus, Psalm. 100. v. 4. כל תרעיה צדין Omnes portæ ejus vastatæ sunt, Thren. 1. v. 4. Et accendam ignem in portis ejus, Jerem. 17. 27. ויתפתחוון תרעין Et aperientur portæ tuæ jugiter, Jesa. 60. 11. וכתרעין Et in portis tuis, Deuter. 6. 9. בתרעין ירושלים In portis tuis Jerusalem, Psalm. 122. v. 2. תנטר פכי דתרעין Custodies limina portarum mearum, Prov. 8. vers. 34. ותרעיהון פתיהון Et portæ earum apertæ, Ezech. 42. v. 4. וכתרעיהון Et secundum portas vel ostia earum, Ezech. 42. 11.*

Et janitores mille, 2. Reg. 24. 16. *Idem*, Jer. 24. 1.

בתרעין בשופרות: התרעין Clangere sono fracto: Clangunt tubis.

תרומה & תרם תרועה Clangor fractus. Est sicut in quibus ת ser vile, factum est radicale.

Idem. התרעין רעה in תרעיה. Vide in רעה.

שיעור Pretium, idem quod Mensura aqua: Et non imponunt tibi pretium, non indicant tibi verum pretium, Medras Tehillim Psalm. 12.

תריף Vermiculari, Verminosum fieri, Vermes producere, Vermibus infestari: גרונרות: Ficus aridæ, quando vermiculantur; Glossa התליעו, Bava bathra fol. 19. 2.

Spacium, Vacuum in literis contractuum, in quibus

FFFFffff

quibus notatur tempus contractus, personæ contractantes, res quæ venit in contractum. Antiquitus enim scribæ & notarii habebant certas & communes formulas contractuum, quas mundè descriptas in promptu habebant, relictis tantum spaciis, quibus nomina personarum, diem & annum, cum peteretur, inscribebant. Spacium illud, vel inscriptio & expressio personarum & temporis vocatur תורף, reliqua tota scriptura vel formula vocatur טופס vel טופס, id est, *τύπος*, Typus, exemplar, formula, descriptum, copia. Hinc legitur in Gittin cap.3. in Mischna: הכותב טופסי גטין צריך שיניח מקום האיש ומקום האשה ומוקם הזמן וכו' Qui scribit exemplaria libellorum repudii, opus habet relinquere locum viri, & locum mulieris, & locum temporis: Contractus mutui, opus habet relinquere locum creditoris, locum debitoris, locum summæ pecuniæ, locum temporis: Contractus emptionis & venditionis, debet relinquere locum accipientis sive emptoris, locum venditoris, locum pretii, locum agri venditi, locum temporis, melioris ordinis causâ. Hæc ibi. *Hoc privilegium scribis fuit concessum, ut tanto citius possent personas petentes expedire, & maximè peregrini non impedirentur aut detinerentur diutius.* Hinc alibi legitur: אבל אחד אדוק בטופס ואחד אדוק בתורף Sed si unus adhæreat exemplari, & alter adhæreat expressis substantialibus, Mezia fol.7.2. Glossa, תורף est גילוי של שטר מקום הלואה והמלווה והמעות והזמן טופס *Toreph* est spacium contractus, nempe locus mutuo accipientis, mutuo dantis, pecuniarum & temporis: *Tophas* autem dicitur totus reliquus fermo contractus. תורף ergo est *Principale, Substantiale in scriptura & contractu, quo robur & vim accipit, & sine quibus punctis reliqua forma contractus nullius usus est.* Sic, תורף היא דתורפה דהרין גבריה Quod principale sive principalis intentio, mens & sententia hujus viri esset, id est, עיקר דעתו, ut Aruch exponit. Malè hoc in aliis notatur תורפה.

Turpido, Pudendum, Feditas, Ignominia: וית מדיניתא בבית ברתת ותורפה Et Midianitidem (perfodit) in loco pudoris & turpitudinis, Numer.25.verf.8. in Jonathane. דתפוק Qui egredietur è loco turpitudinis tempore partus ejus, Deut.28.57. in Jonathane. id est, è loco pudendo. *Apud Rabbinos,* אלמא הניחו במקום התורפה והן מרקיבין מאיליהו, Sed reponunt in loco fædo, & putrescunt per se, Schabbas fol.115.col.1. אם היתה מונחת במקום Si repositum fuerit in loco turpi, reponet illud in loco honesto, Thruma cap.8. Pesachim fol.20. col.2. Glossa, תורפה est locus vilis, expositus variis accidenti-

bus & pollutionibus: מוצנע est locus occultus, separatus ab accidentibus & fædationibus. הרואה כתם על בשרה כנגד בית התורפה טמאה ושלא כנגד בית התורפה Videns maculam (sanguinis) in carne sua versus locum turpitudinis, impura est ista mulier: si non sit versus locum turpitudinis, munda est, Nidda fol.57.col.2. id est locum pudendum mulieris. Loquitur enim de menstruatis. Alibi: כל המסתכל באצבע קטנה של אשה כאלו מסתכל במקום התורפה *Quicumque oculos conjicit in digitum parvum mulieris, perinde est ac si intueretur locum pudendum,* Schabbas fol.64.2. In Aruch hoc legitur בתורף במקום התורף sine ה in fine. Et sic est in Berachoth fol.24.col.1. *Elias addit, etiam vocari Templâ, Ecclesiâ, Sacella gentilium idololatrarum, sub quibus & Christianorum templa intelligunt. Vide & sup. in תפל.*

ממקנותא ותורפיתא *Turpido, Ignominia:* ממקנותא לתורפיתא Ludificationem & ignominiam viciniam nostram, Hebr. לענן וקלם, Psal.44.14. *Medicina, Curatio. Videtur esse ex Græco Περμαία, Debhar. rabba sect.1. Baal Aruch in פה primo explicat, רפואה לכל חולי, Medicina pro quovis morbo, Panacea.*

Idola, Imagines cultui sacro destinate. Apud Talmudicos, ההולכים לתרפות אסור לשאת ולתת *Qui peregrinantur ad idola, prohibitum est habere commercia vel mercari cum eis, Abhoda fara cap.2. in Mischna. Nempe qui peregrè eunt ad sacella remota, ut huic vel isti imagini preces & dona offerant. בית התרפות Templem, Ecclesia, in qua idola sunt. In libro עמודי גולה fol.9.2. מעוכרי אלילים אשר אינם מאמינים עומדים כאלמים בבית תרפותם כל שכן אנו העומדים לפני מלך פראידיולטריס, qui increduli sunt, stantes ut muti in templis suis, quanto magis nos, qui stamus coram rege omnium regum, &c.*

Idem. Imagines fuerunt sub specie humana, quas superstiosi gentiles pro diis penatibus & laribus domesticis habebant, in dubiis ab eis responsa petentes. Unde Genes.31.19. à paraphraste Chaldæo Onkelo pro צלמניא transfertur תרפים. Sic & Jonathan. alibi רמאין Simulachra, Judic.17.7.5. & 18.14.17.18.20. At Genes.31.30. Laban ait ad Jacobum de iisdem: למה ננכרת את אלהי: Quare furatus es deos meos? Jonathan דחלתי quod idem, Jonathan צלמי טעותי Imagines deorum meorum vel dei mei, quæ scilicet. imagines mihi pro diis fuerunt. Quod futura ex eis sciscitarentur, docet paraphrastes Jonathan Hof.3.4. ubi ista, ואין אפוד ולית אפוד ומחוי, Et non est Ephod & oraculum, sive, Indicans futura. Quindecim locis harum imaginum Scriptura recordatur, nempe Gen.31.

Gen. 31. vers. 19. 34. 35. Jud. 17. 5. & 18. v. 14. 17. 18. 20. 1. Sam. 15. v. 23. & 19. 13. 16. 2. Reg. 23. v. 25. Ezech. 21. v. 21. al. 26. Hof. 3. 4. Zach. 10. 2. Quid Hebraei de his sentiant, ex sequentibus patebit. In capitulis R. Eliezaris, scriptoris antiquissimi, ubi historiam Labanis enarrat, cap. 36. de his Theraphim ita legitur: ומה הן התרפים שוחטים אדם בכור ומולקין את ראשו ומולחים אותו במלח ובשמן וכותבין על ציץ זהב שם רוח טומאה ומניחין אותו תחת לשונו ונותנין אותו בקיר ומדליקין נרות לפניו ומשתחויים לו והוא מדבר עמהם ומנין שהתרפים מדברים שנאמר כי התרפים דברו און לפיכך id est, Quid sunt Theraphim? Maclabant hominem primogenitum, & avellebant caput ejus, & saliebant illud sale & oleo, scribebantq. super laminam auream nomen spiritus cujusdam immundi, & ponebant illam sub lingua ejus. Postea posuerunt illud caput ad parietem, & incendebant lampadas coram eo, ac procubuerunt coram ipso, & sic locutum est simulachrum illud cum eis. Unde autem probatur, quod Theraphim locuta sunt? inde quod dicitur: Theraphim loquuntur vanitatem, Zach. 10. 2. Propterea furata est eas Rachel, ne indicarent Labano, fugisse Jacobum. Hec ibi, quae totidem verbis repetuntur in Tanchuma, in sectione ויציא. Author hic dictus fuit Rabbi Eliezer magnus, filius Hircani, qui in Gemara Talmudica נאלי יצוהו vocatur R. Eliezer. Uxorem habuit sororem Rabban Gamalielis secundi, qui videtur fuisse praceptor Apostoli Pauli. Praeptorem habuit R. Jochanan ben Zacchai, qui ex desolatione urbis ereptus, pervenit Jabnam, & quinquennium adhuc ibi Synagogae praefuit, cui successit Rabban Gamaliel secundus, cujus ipse sororem duxerat. Hinc patet authoris hujus & libri antiquitas, & ex eo in hanc sententiam petita sunt, quae de Theraphim apud alios Hebraeos scripta reperiuntur. Et quidem Jonathan paraphrastes ille Hierosolymitanus in Legem, verbotenus fere in Chaldaicum ista reddidit, dum scribit Gen. 31. 19. ולבן און למנו עניה וגנבת רחל ית צלמניא דהוון נכסין גברא בוכריא וחזמין רישיה ומלחין ליה במלחא ובוסמנין וכתבין קוסמין בציצא דרחבא ויהבין תחות לישניה ומקמין ליה בכותלל וממלל עמהון ואלין הנון דהוה נחין להון אבוהא id est, Et Laban ierat ad tondendum oves, interea furata fuit Rachel imagines. Nam fuerunt maclantes virum primogenitum, cujus avellebant caput, & saliebant sale & aromatibus, scribebantq. divinationes in laminam auream, quam posuerunt sub lingua ejus, & erigebant ad parietem, & tunc loquebatur cum eis. Haec fuerunt (imagines) istae, coram quibus procubuerat pater ejus. R. Salomon in Commentariis 2. Reg. 23. 24. תרפים צלמים שמדברים על ידי כשפים והעושה אותן צריך לכון שעה אחת ושנה אחת ראוייה לכך

id est, Theraphim fuerunt imagines, quae loquebantur per artes magicas. Qui faciebat eas, opus habebat respicere horam certam & annum certum, convenientem ad id. Et Ezech. 21. 21. ad hanc vocem: הוה צלם המדבר במכשפות ויש שעה מכונת שאם עושהו id est, Theraphim est imago loquens per artem magicam, estq. hora certa disposita, qua si confecerit eam, est in ea sermo perpetuus. Idem Hof. 3. 4. תרפים הם צלמים הנעשים בכוון שעה אחת העשויה לכך ומדברים מאליהם ומניחין נעלמות וכן Theraphim sunt imagines factae certa intentione hora alicujus ad id dispositae, & sic loquuntur ex seipsis & annunciant occulta. Inde & Jonathan interpretatus est illud: Et non est Ephod, neque indicans, scil. futura vel occulta. R. David in Commentariis 1. Sam. 19. vers. 13. scribit: התרפים יש מפרשים כי הם עז כמו התרפים אשר לבן שננכתם רחל ולבן עובר עז היה כמו שאמר לה למה גנבת את אלהי וחלילה חלילה שהיה כבית דוד עז ויש אומרים שהוא כלי הנחשת העשוי לדעת חלקי השעות ויראו בהם העתידות במשפט המולות וזר יתכן ברבר לבן אבל ברבר מיכל הוא קשה לפרש למה שמה אותם במטה מקום דוד Id est, Theraphim quidam interpretes volunt esse idola, sicut fuerunt Theraphim Labanis, quae furata fuit Rachel. Laban fuit idololatra, juxta id quod dixit ad eam: Quare furata es deos meos? absit, absit, quod fuerit in domo Davidis idolum. Quidam dicunt fuisse instrumentum aereum, eo factum, ut viderentur in eo partes horarum, simul etiam futura beneficio astrorum. Id possit convenire negotio Labanis, sed in negotio Micholis grave est explicare, quare posuerit ea in lecto, in loco Davidis, cum istud instrumentum plane non fuerit ad hanc dispositionem accommodatum. Idem 2. Reg. 23. vers. 24. התרפים הם צלמים עשויים לדעת עתידות Id est, Theraphim sunt imagines ad cognoscendum ex eis futura. Sapiens R. Abraham Aben Ezra in Commentariis Genes. 31. notat: יש אומרים שהוא כלי נחושת העשוי לדעת חלקי השעות ואחרים אמרו כי יש בה נחמני המולות לעשות צורה בשעות ידועות ותדבר הצורה. והעד שלהם כי התרפים דברו און ופירוש הפסוק איננו כן. והקרוב אלי שהתרפים הם על צורת בני אדם והיא עשויה לקבל כח העליונים ולא אוכל לפרש והעד שהתרפים כן התרפים שמה מיכל בת שאול Id est, במטרה עד שחשבו שומרי הכית שהם דוד וכו'. Quidam dicunt, Theraphim fuisse instrumentum aereum, factum ut cognoscerentur partes horarum. Alii dicunt, esse virtutem in peritis astrorum, facere imaginem horis notis, ut loquatur ista imago. Testis ipsis est locus iste: Nam theraphim loquuntur vanitatem, Zach. 10. vers. 2. At sensus istius loci talis non est. Verisimile apud me est, theraphim habuisse formam humanam, ita factam, ut recipere posset virtutem superiorum, quod tamen ego expli-

care nequeo. Cujus rei testimonium est quod theraphim, quae posuit Michol filia Saulis in lecto, tales fuerint, ut putarint custodes domus, ea fuisse ipsum Davidem. Versus autem iste, qui ait: Non erit Ephod neque theraphim, Hof. 3. v. 4. duas habet interpretationes. Prima est, quod dicit: Non erit rex vel princeps in Israele. Nam Deus non elegit regem nisi ex familia Davidis, idcirco dicit in versu sequenti: Et quaerent Dominum Deum suum, & David regem suum. Sequitur in Hosea: Non erit sacrificium vel statua, scilicet ad idololatriam. Neque erit Ephod. nempe quia cultores Babal faciebant ephod simile ephodo Mosi, idcirco dicit, אפור & non האפור, ut ibi, הגישה האפור, i. Sam. 23. v. 9. Et, Ephod incidit in manum ejus, ibidem vers. 7. non est intelligendum de Ephod, quod fecerat Moses, ut suo loco explicabo rationibus firmissimis, si placuerit Deo. Interpretatio secunda est, quod culturi non essent Deum, neque idola. Laban autem vocavit Theraphim אלוהיו Deos suos. Quidam dicunt, Rachelem furatam fuisse ea, ut aboleret idola à patre suo. Quod si est, quare abduxit ea secum, & non potius occulta ea in via? Verisimile est, Labanem patrem ejus fuisse peritum astrorum, eamque veritam, ne pater inspiceret astra, cognosceretque quoniam fugerint. Haec tenus Aben Esra. Rabbi Levi ben Gersom in similem penè sententiam scribit in Comment. in Genesim, inquit: התרפים הם על צורת אדם כמו שנראה במיכל בת שאול והיא צורה נעשית בשעות ידועות ותקורר בה הכח הרמיוני אשר לקוסם וישמע כאלו קול נמוך מדבר אליו בענין העתידות אשר תשומט בהם מחשבתו לא שואת הצורה תדבר כי זה בלתי אפשר כי הדבור לא יהיה בזולת כליו אשר Id est, Theraphim sunt imagines formae humanae, ut videre est in Michole filia Saulis, fuitque ista forma facta horis certis notis apud ipsos, quae excitaretur facultas imaginatrix divinantis, audiretque quasi vocem submissam loquentem ad se de rebus futuris, quibus occupata fuit cogitatio ejus, non autem quod ista figura seu imago loqueretur, quod fuit impossibile, cum sermo non possit fieri nisi per organa, quae Deus in natura posuit. Vide etiam eundem authorem i. Sam. 19. vers. 13. ubi paulò concisius & obscurius hæc proponit. Similia scribit R. Moses ben Majemon ad Genesim 31. 19. Rabbi Bechai in Genesim adducit sententiam Ramban, id est R. Mosi ben Nachman, inquit: דעת הרמב"ן בתרפים כי היו כלים לקבל השעות וידעת העתידות Id est, Sententia Ramban de Theraphim est, quod fuerint instrumenta ad cognoscendum horas, & utebantur eo ad divinationem ut scirent futura. De Etymologia hæc ab Hebræis afferuntur. In Zohar in Genesim, col. 376. legitur: אר יוסי מאן תרפים אלה עז הורה ואמאי אקרי

Dixit R. Jose: Quid fuerint Theraphim? idolum fuerunt. Quare autem nominatum fuit תרפים? propter ignominiam, juxta id ubi discimus, במקום התורה id est, In loco turpitudinis, vel pudoris aut ignominie. His verbis vult, תרפים dicta esse à Nomine תורה vel תורפה quod Turpitudinem & ignominiam significat, ut supra positum. Et mox ibidem: א רבי יהודה לא מתעבירו אלא בשעתו ידעו ואתאי אקרי תרפים בנין רבטשי וארפי ידא כרא ועתה הרף id est, Dixit R. Jehuda, Theraphim non fuerunt facta nisi horis certis & notis. Quare autem dicuntur Theraphim? quia deprimunt & remissas faciunt manus hominum, juxta id quod dicitur: Et nunc הרף remitte manum tuam, 2. Sam. 24. 16. Hic R. Jehuda voluit תרפים esse à Radice רפה, quia avocant cultores suos à laboribus suis, & remissas reddunt manus ipsorum. In Tanchuma in sect. ויציא prior etymologia confirmatur his verbis: ולמה נקראו תרפים לפי שהן מעשה תורה מעשה טומאה Quare vocantur Theraphim? propterea quod sunt opus turpitudinis & opus feditatis. Ad alteram accedit R. Bechai, inquit: זמלת תרפים נגורת מלשון נרפים ויקרא להם רפים לרמה id est, Vocabulum תרפים deductum est à locutione נרפים (id est, à Radice רפה, Laxum Remissum esse) & vocat ea תרפים quasi רפים (Laxa, remissa, infirma) ad indicandum, quod verba ipsorum sunt quasi רפה נבואה prophetia laxa, inanis & vana.

תרפתא דסיכורי Punctura, Casura. Punctura scalpelli chirurgici, Kethubhoth folio 39. col. 2.

תריץ Dirigere, Rectum facere vel agnoscere, Aptare. Quandoque punctatur ex Kal, quandoque ex Pabel, in qua forma Rabbini maxime usitatum est. Respondet Hebræo ישר & rarius in Onkelo & Jonathane, sæpius in posterioribus paraphrastis Jobo, Psalmis & Proverbiis. Præteritum, תריץ vide ad Futurum. כלל הוון תרצתנו Omnia ista recta agnovi, Hebr. ישרתי, Psalm. 119. 128. Futurum, Et ipse diriget, rectas faciet vias tuas, Proverb. 3. 6. Id in Venetis legitur תריץ, sed cum in Hebræo sit ישר, recte quoque in Targum per Futurum legitur, maxime cum & sensus sic postulet: Diriget se ad filios hominum, Job. 33. vers. 27. תריץ ארחתיה Diriget vias ejus, Prov. 11. 6. די כחרא נתריץ רוא Qui simul recta inibimus consilia, Psal. 5. 15.

Apud Rabbinos in Pael, תריץ est, Solvere, Explicare questionem dubiam aut objectionem contrariam: תריץ. Respondens, solvens objectionem. Solutio, Explicatio. Responsio ad argumentum objectum.

Rectus, integer, syncerus: בארעא הריץ In terra recta, Psal. 143. 10. נכרא שלים ותריץ Vir perfectus & rectus, Hebr. תם וישר, Job. 1. v. 1. תריצא ותקין Rectus & syncerus, Job. 23. vers. 7. *Plurale*, Et corrumpit verba recta, Hebr. דכרי צדיקים Verba iustorum, Exod. 23. 8. Et ubi sunt recti sicut Isaac & Jacob? Job. 4. 7. ותריצין Verba recta, Job. 6. 25. וריקד Et recta sunt iudicia tua, Psalm. 119. v. 137. Et rectis in animo suo, Psal. 125. v. 4. וריצין Videbunt recti, Psal. 107. v. 42. In secreto rectorum, Psalm. 111. v. 1. Rectis, Psal. 112. v. 4. In viis rectis, Prov. 4. v. 11. וריצין ארחתהון Quorum viae sunt rectae, Prov. 9. 15. וריצין עמרון בארעא Quod recti consistunt in terra, Prov. 2. 21. *Constructum*, וריצין לבא Recti corde, Psal. 7. 11. וריצין לבא Et rectis corde laetitia, Psal. 97. 11. *Femininum*, וריצין ארחיה דסכלא תריצא Via stulti recta est in oculis eius, Prov. 12. 15. וריצא חוטרא תריצא Virga recta, Pf. 45. v. 7. *Plurale*, וריצין ארון Ego quae recta sunt iudicabo, Psal. 75. 3. וריצין עובדותיה Recta sunt opera eius, Proverb. 21. 8. וריצא Vias rectas, Prov. 2. v. 13. וריצא In rectitudinibus, Hebr. במישרים, Psal. 9. 9.

Rectitudo, Rectum, Integritas, equitas: וריצא In veritate & rectitudine, Psal. 111. v. 8. וריצא In rectitudine, Psal. 67. 5. & 96. 10. וריצא Et populos in rectitudine, Psal. 98. vers. 9.

Idem: וריצא Rectitudo cordis mei, Job. 33. 3. וריצא In rectitudine, recte ambulat, pro וריצא, Proverb. 15. 21. וריצא Erunt videntes rectitudinem, Psal. 17. 2. וריצא Verum iudicabitis, Psalm. 58. v. 2. וריצא Et iudicium & rectitudinem, Proverb. 1. 3. וריצא In rectitudine cordis, Psal. 119. v. 7. וריצא Et in rectitudine, 1. Reg. 9. v. 4. וריצא Rectitudinem eius, Job. 33. 23.

Idem: וריצא Pes meus stat in recto, Hebr. במישור, Psalm. 26. 12. וריצא Et vide rectum, Psal. 37. vers. 37. Hinc possit legi, וריצא Virga rectitudinis, Psalm. 45. v. 7. ubi deest in libris, unde & adiectivum esse possit, Recta.

Recte: וריצא Et circumambulabat recte, Prov. 23. 21. *Forma Syra*:

תריצא Vox Eliae incognita, nec in Aruch adducta. Legitur Prov. 7. 6. in Venetis & Regiis. Substituimus pro ea וריצא, quod & sensu ac forma satis quadrat.

Genus vestimentorum pretiosorum: וריצא Induti vestimentis aureis, Glossa בורי זהב

Vestimenta regia sunt, Talm. Hierosol. Chagiga fol. 41. 4. cap. 2.

Turcia, ut putat Elias, Gen. 10. 2. in Targ. Hieros. Beresch. rab. sect. 44.

Mensura trium satorum sive dimidii Sea, juxta R. Salomon. *Modius*: שקול תרקבא Accipe modium pecuniae, Avoda fol. 18. 1. Modium denariorum sive pecuniarum afferebat ipsa ei, Joma fol. 18. 1. ולא מקרשין בפחות מתרקבא וריצא Non desponsant uxorem pauciori pecunia quam tribus scis sive satis denariorum, Kidduschin fol. 10. 1. *Alii volunt esse duos cabos, quasi קבין תרי*. Sed R. Salomonis glossa constans est, quod sit וריצא Duo cabi & unus, id est, tres cabi, qui faciunt Sea: שיתה תרקבא Bibit modium, Beresch. rabb. sect. 15. Glossa, וריצא est sexagesima pars Cori. Corus habet triginta seas, & dimidia sea est sexagesima Cori.

Triclinium, Vajikra rab. sect. 16.

Vasis genus. Citatur in Aruch ex Toseph. Schab. cap. 1.

Sic scribitur & citatur in Aruch ex Gemara, in qua hodie legitur וריצא. Vide illic.

Duodecim: compositum ex תריסר תריסרי Duodecim annis, Hebr. שנים עשרה, Genes. 14. v. 4. Targum Hierosol.

Asinus. Sic, Hebraei populi vocabant חמור Asinum, & canem vocarunt נבחן Latrantem: Saahed. fol. 63. 2.

Urbis nomen, Eliae prophetae patria, cuius mentionem facit Chaldaeus paraphrastes, 1. Reg. 7. 1. וריצא Et dixit Elias qui fuit ex urbe Toschabh.

Thisbites, ex urbe Thisbi oriundus: unde Hebr. וריצא Et dixit Elias Thisbites; 1. Reg. 17. 1. *Hac forma esset absoluta תשב*, at à forma Chaldaica diceretur תשביתו Toschbites. *Hac vox in numeris valet 712*. unde Elias Levita Germanus Lexicon suum parvum Rabbenicum vocat תשביתו, quia in eo explicat 712. voces Rabbnicas. *Eo autem nomine potissimum ad id significandum usus est, quia fuit cognomen Eliae prophetae, & sic suo quoque nomini pulchrè convenire iudicavit*. וריצא Vide in Abbreviatoris & supra in Rad. תיק.

Novem cubiti Novem cubiti erat longitudo eius, Deut. 3. 10. תשע מאה Nongenti, Genes. 5. 5. *Hoc femininum. Masculinum, ut Hebraice, חמשים ותשעה אלפים* Quinquaginta & novem millia, Numer. 1. vers. 23. *Adiectivè*, וריצא In nono (die) mensis, 2. Reg. 25. vers. 3.

Nonaginta : והנה אנוש תשעין שנים Et fuit Enosch nonaginta annorum, Gen.5.9.

Nonus : ביוםא תשעאה In die nono, Numer.1.60. לתשעאה Ad nonum, Hag.2. v.18. Femininum, שתא תשעיתא, Usque ad annum nonum, Levit.25.22.

תשרי September, mensis septimus ratione anni ecclesiastici Hebræorum, qui incepit à mense ניסן i.e. Martio, ex institutione Mosis, Exod. 12.v.1. A ratione anni politici fuit, & est etiamnum hodie, Hebræis mensis primus, incipiens à novilunio Septembris. Hinc in Targum Hierosol. בשנת שירא משה שנת לחיי נח בירחא תנינא הוא ירח מרחשון דער ברוך לא הוו מתמני ירחיא אלהן בתשרי דהוא ריש שתא לשכלול id est, In anno sexcentorum annorum vitæ Noach, in mense secundo, qui est mensis Marchesvan, id est, October: nam hactenus non fuerunt numerati menses nisi à Tisri, id est, Septembris, qui est principium anni à perfectione mundi, Genes.7.11. Ergo annus communis & politicus à creatione mundi fuit à mense Septembris, non ab æquinoctio autumnali, ut quidam scribunt, sed ab ipso novilunio mensis Septembris, æquinoctio proximo. In Jure Hebræorum Talmudico expressa est de eo Traditio: לשנים ראש השנה לשנים באתר בתשרי ראש השנה לשנים Primo die mensis Tisri est principium anni juxta annos computando, & anni dimissionis terræ, & anni Jubilæi, anni plantationis & olerum, Rosch haschana cap.1. ab initio. Anni computabantur à creatione mundi. Anni dimissionis terræ, ut scilicet sciretur annus septimus, quando terræ & agri quiescebant. Plantationis, ut tres primi anni computarentur pro fructibus præputiatis, id est, pollutis & illicitis. Jubilæi, scilicet anni quinquagesimi, qui habebat sua privilegia: Olerum, propter decimas & oblationes inde conferendas. Quod annus à novilunio incipiat, & quomodo novilunia inveniendâ, docent ipsorum ספרי עברונות Libri computationum & calendaria. Duravit ista computatio à mense Septembris, usque ad datam Legem per Mosen, quando Moses instituit, ut anni sacri & ecclesiastici initium deinceps esset à mense Martio, in memoriam exitus ex Ægypto. Sic autem ait Moses: Mensis hic erit vobis principium mensium, primus ipse sit vobis pro mensibus anni, Exod.12.v.1. Hunc ita transfert Jonathan: ירחיא הדין לכוז למקבעיה ריש ירחיא ומניה תשרון לממני חנינא וממני ותקופתא קרמאי הווא לכוז לממני ירחיא שתא id est, Mensis hic vobis erit, ut figatis eum principium mensium, & ab eo incipietis numerare festa, solennitates & solstitia cum æquinoctiis: primus erit vobis in numero mensium anni. Mensis iste capite 13.4. quasi Mensis spicarum

vocatur, quod hordeum legitur fuisse spicatum, Exod.9. Postea dictus fuit iste mensis ניסן, à novilunio Martii incipiens. Quia ergo hic novum initium supputandi menses præcipitur, indicio est, fuisse antea aliud initium, quod à Tisri esse, universa natio Hebræa docet. R. Salomonis ad locum Exodi glossa est: החדש הזה . הראהו לבנה בחרושה ואמר לו החדש הזה כשהירח מתחדש יהיה לך ראש חדש וכו' id est, Mensis hic: monstravit ipsi lunam in innovatione sua, dixitque ipsi: Quando luna hæc innovatur, erit tibi principium mensis. Scriptura non egressitur ex literalis sensu suo. De mense Nisan, id est, Martio, dixit ipsi: Hic erit principium juxta ordinem numeri mensium, ut אפר סיון אפר סיון sive Aprilis sit secundus, סיון סיון sive Majus, tertius, &c. Menses Septembrem fuisse mensis anni primum, docet alibi Targum, ubi ait: ואתכנסו לורת מלכא שלמה כל אנוש ישראל בירחא דעתיקיא דקרו ליה ירחיא קרמא בחנינא וכען הווא ירחא שביעאה Et congregati sunt ad regem Salomonem omnes viri Israëlitarum in mense robustorum (quem vocant mensis primum) in ipso festo, nunc autem est mensis septimus, 1. Reg.8.2. Mensis robustorum, Hebraicè vocatur ירח האתנים eadem appellatione, propter fruges & fructus omnes, qui eo mense colliguntur, & quæ sunt robur & fulcimentum vitæ humanæ. Hunc paraphrastes dicit fuisse olim vocatum mensis primum, quo scilicet annus initium habebat. A ratione novâ, quam Moses instituit Exod.12. fuit mensis septimus, facto initio à Martio. Hinc R. David scribit ad locum hunc: Ante Tempus quo egressi sunt Israëlitarum ex Ægypto, fuit Tisri, id est, September; mensis primus, nam in mense Tisri fuit creatus mundus. Postquam verò egressi fuerunt Israëlitarum ex Ægypto in mense Nisan, id est, Martio, ipse factus est initium mensium, & Tisri est ab eo septimus. An autem mundus in mense Tisri creatus sit? de eo dissentiunt, ut legitur in Rosch haschana fol.10.col.2. ר' אליעזר אומר בתשרי נברא העולם בתשרי נולדו אבות וכו' Rabbi Eliezer dixit: In mense Tisri creatus est mundus: in Tisri nati sunt patriarchæ: in Tisri mortui sunt patriarchæ, &c. ר' יהושע אומר בניסן נברא העולם בניסן נולדו אבות וכו' Rabbi Jehosua dixit: In Nisan sive Martio creatus est mundus: in Martio nati sunt patriarchæ, &c. Unde probatur, quod in Septembris creatus est mundus? inde ubi dicitur: Et dixit Deus, Producat terra gramen & herbam proferentem semen & arbores fructiferas, Gen.1. Quis est mensis iste, in quo terra producit gramina, & arbores plenas fructibus? iste est mensis Tisri, nam istud tempus est tempus pluviosum,

sum, unde omnia progerminant, sicut dictum est: *Et ascendit vapor ex terra, Genes. 2.* Unde est, quod in Nisan sive Martio creatus est mundus? inde ubi dicitur: *Et producat terra gramen, herbam proferentem semen, & arbores facientes fructus, Genes. 1. 12.* Quis est iste mensis, quando terra est plena gramine & arbor profert fructus? iste est mensis Nisan sive Martius. Nam istud tempus est tempus bestiarum & animantium & volucrum, quæ tunc invicem connubia agitant, &c. Hæcibi. Sic *Mensem secundum, Genes. 7. 11.* idem R. Elieser definiit *mensẽ Octobrem, & R. Jehosua mensẽ Aprilem. Vide latius dicto loco in Talmud fol. 11. & Beresch. rab. sect. 22.* In Targum etiam ulterior hujus mensis mentio fit; *veluti, Et in die expiationum, qui est decimo die in mense Tisri, Thren. 1. 4.* Pro Hebræo השביעי בחדש תשרי In mense septimo, *Levit. 23. 24.* Jonathan transfert, *In mense Tisri, qui est mensis septimus, id est, September: Clangite in mense Tisri buccinã, Psal. 81. v. 4.* nempe juxta præceptum *Levit. 23. v. 24.* Erit vobis memoriale clangoris. *In תשרי לא על מן בגלל דמשתבקין חוביהון דישראל In Tisri non, propterea quod remittuntur in eo peccata Israëliitarum, Esth. 3. vers. 7.* in secundo Targum. *In Aruch affertur etymologia, sic dictum mensẽ תשרי, propterea לחוביהון ותשבוק לחוביהון quod Deus dissoluturus & remissurus esset (in eo mense) peccata ipsorum, scil. quia in decimo ejus die instituit festum Expiationis peccatorum omnium. Sic Radix ejus est שרה.*

תש *Debilitari, Infirmari, Languere. Apud Rabbinos ad illud, ואם פכה את עושרי לי, Si sic facturus es mihi, Numer. 11. 15.* ubi את formã fœmininã loquitur Moses de Deo: *תש כחו של משה כנקבה כשהראהו הקבה הפורענות שהוא עתיד להביא עליהם על זאת אמר לפניו אם כן הרגני תחלה Infirmatæ fuerunt vires Moïsi tamquam fœminæ quando ostendit Deus ipsi poenas, quas adducturus erat super ipsos, de quo coram ipso dixit: Si sic, occide me primum. Meminit R. Salomon מפני המלחמות אשר נלהם תש כחו. Propter bella quæ gessit, debilitata fuit in eo virtus ejus, R. David 1. Regum 1. in princip. Ithpehal, Præteritum, ם קדם ם מן קדם ם* *Eo quod debilitata est virtus Domini, Deuter. 9. vers. 28.* in Jonathane. *Possit id etiam esse à תוש ex forma Quiescentium secundã. Ex altera hujus Conjugationis forma est illud, quod legitur in Regiis, ארום אתוששנן Nam infirmabo eos, vel vires ipsorum contundam, Psal. 118. 10. 11. 12. pro Hebræo*

Nam excindam eos. Sic Elias in Methurgeman scribit, se in multis libris invenisse. Ipse autem citat in Radice נתש, juxta Venetam lectionem אתושנן, quod debet legi אתושנן nam in illis Cholem ultimæ syllabæ solet corripere ante Affixa in Scheva. Malè etiam in Regiis est אתוששנן pro אתו ex forma activa Pahel, ut rectè in Elia scribitur.

תש *Debilitas, Infirmitas: apud Rabbinos, וזו סבת החוליות וששות הכח Illud causa morbi est & debilitatis virium.*

תש *Idem: ואילו בתשות פוקא ולא Et abiverunt cum debilitate virium, nec fuit illis robur ad fugiendum, Thren. 1. 6.*

תש *Debilitati, Prostrati: תשוי כח Prostrati viribus.*

Vide in תת.

תת *Vestimentum, Vestis: תת תתב תתב Illud est indusium vestimenti ejus, quod hæret cuti ejus, Hebraicè, תת תתב תתב חלוק תתב תתב Et abiverunt cum debilitate virium, nec fuit illis robur ad fugiendum, Thren. 1. 6. Apud Talmudicos in communi adagio legitur; תתב תתב תתב In urbe mea nomen meum, in non urbe mea, vestimentum meum, sc. mihi honori est, Schab. fol. 145. col. 2. In patria solum honestum nomen debet honorem alicui conciliare, sine externo luxu in vestitu aut aliis externis, at in loco peregrino, ubi quis ignotus est, externis etiam subsidiis, in vestitu honorifico, liberalitate & aliis opus est, quæ dignitatem, honorem & magnificentiam, non solum concilient, sed etiam augeant: תתב רבי מכסי אשר Vestimenta, Tegumenta pudendorum mulieris, Ketubh. fol. 67. 2.*

תת *Copulae, ligamina, vincula quibus bini pedes equorum colligantur, ne aufugiant. Hæc aliàs vocantur etiam לבובין, unde in Gemara ad illud Mischnè, זכרים יוצאים לבובין Arietes egrediuntur copulati vel colligati copulis: לבובין מאי לבובין אמר רב הונא תותרי? Quid est לבובין? אמר רב הונא תותרי. Glossa R. Salomonis, קופלא שמחברים אותו בקשר שנים שנים שלא Copula quâ conjungunt in ligam bina, ne fugiant, Schab. fol. 53. 2.*

תת *Flocci lanæ stercore infecti, qui post loturam ovium à pastoribus evelluntur, de quibus controversia ob id movetur ab heris ovium; unde, Sed disceptant de sero lactis & floccis lanæ evullis, Metzia folio 68. col. 2. R. Salomon vult esse à תת Effluere, Decidere, quod est pro Hebræo תת. Sic notandum esset cum Dagesch תת.*

תתנורת *Obstruæ naris mulier, quæ odorari non potest*, Bava basra fol. 146. 1.

תתנורת *Pons latus ex multis asseribus*: אי איכא Si adfuerit pons latus, transitum damus, si verò ponticulus ex asseribus uno, non damus transitum, Bava bathra fol. 21. col. 1. תתנורת Pervenit in pontem, Nedar. fol. 41. col. 1. תתנורת Traditio Pons lori-precum הלכה למשורה מסיני

est Mosis de monte Sinai, Menach. fol. 35. col. 1. In loro isto precum (Tephillin vocant) est capsula lata ex corio, distincta in cellulas, quibus inclusa sunt loca quædam Sacræ Scripturæ, & intersunt quatuor latitudines, quarum quæque refert ponticulum sive asserem super fossam, unde vocatur Pons.

De Tephillin vide in פלל.

SOLI DEO GLORIA.

SPICILE.

S P I C I L E G I U M.

N

IN Radice אכב, in voce אכוב, אכובא, addi potest proverbium, quod ab Authore Aruch adducitur; אכוב להרי זמר להגדאי לה מקבלורה מיניה; *Tibia vel Organum apud homines nobiles est musica vel melodia (suavis scil. & jucunda;)* apud textores (id est, homines plebejos & ignobiles) ingrata, Joma fol. 20. col. 2. Afferebat nempe Rabbi quidam expositionem aliquam pro concione; reprehensus super ea ab alio, respondit ei; אכוב להרי זמר וכו' q.d. Hanc ipsam expositionem multoties coram magnis & principibus viris in medium protuli, nec unquam a quoquam rejecta aut fugillata fuit; nunc, cum eam coram te, qui illis neutiquam es comparandus, profero, a te reprehendor. *In hunc sensum exponitur a Glossatore Talmudico.*

אכובא *Asmus.* Legitur in Talm. Hierosol. Kilaim cap. 8.

Pag. 21. in אגרא *Scipio, &c.* dicitur; Quosdam legere אגרא, & sic reperiri apud Talmudicos, remittiturq; lector ad אגרא. Sed ibi nihil de ea voce. Ergo in אגרא addendum;

אגרא *Vectis, Pertica:* Apud Talmudicos, דרוו באגרא Qui portant onus in pertica, Betza fol. 30. col. 1. Bava metzia fol. 83. col. 1. Glosa, מוט. Baal Aruch hæc adducit cum אגרא, sed in Gemara est אגרא.

Pag. 42. אונא אונא *Hospitium nocturnum, &c.*) Nota videri esse Græcum Εὐνη, *Cubile, Lustrum, & generaliter Omnis locus in quo quis commorari potest, & cubare.* Vide Lexica Græca.

Pag. 96. אלוס *Arboris species, &c.*) Videtur esse *Aloe arbor.* Nam in Talmud Hierosolymitano Ketubh. fol. 31. col. 4. pro eo scribitur expressè אלוס.

Ibid. אלתן *Arbor, &c.*) Videtur esse ελάτη *Elate,* de qua Plin. lib. 12. cap. ult. *Est praterea arbor ad eadem unguenta pertinens, quam alii Elaten vocant, quod nos Abietem, alii Palmam, alii Spathen. Laudatur Ammoniaca maxime, mox Ægyptia. Dein Syriaca, duntaxat in locis sitientibus odorata, pingui lacrymâ, quæ in unguenta additur ad domandum oleum.*

Pag. 104. lin. 3. אלונין *Astutia, Fraudes.*) Vide emendationem hujus explicationis in אלונין, in אלונין.

Pag. 109. lin. 5. אלתית *Piscis nomen, Talm.*) Extat hoc vocabulum in Machschirin cap. 6.

Pag. 112. in אפרה, adde quod etiam significet *Digitum medium* apud Rabbinos, ut in אפרה videre est, in radice אפרה.

In ordine אנט, adde suo loco;

אנטוכין *Species herbe amarae, lactuce,* in Talm. Hierosol. Kilaim capite 1. אנטוכין autem corruptum puto pro אנטוכין cum אנטוכין, & esse Latinum *Intubus vel Intubum.* Nam sic explicatur vox nota חורת.

Ibid. adde;

אנטוכיס *Antichresis Græcè, Mutuus usus.* In Talmud Hierosolym. Bava metzia cap. 5. אנטוכיס *Hæc אנטוכיס רבית הויה* Hæc אנטוכיס species usuræ est. *Antichresis* apud Jureconsultos est, quando creditori debitor prædium aliquod pignori dat, cumque eo paciscitur, ut, donec pecunia solvatur, creditori re uti, & inde fructus suos facere liceat, in vicem usurarum. Hæc & inter Christianos in Jure Canonico tamquam usuræ species est prohibita.

Pag. 146. אנופריא, אנופריא *Posslet fortè hæc vox quoque deduci à Græco οἶνοφύρον, Oenophorum,* quod Latini usurpant pro vase apto ad ferendum vinum. *Martialis:*

Reddidit œnophori pondera parva sui.

Cicero 2. de Finib. *Quibus vinum diffusum è pleno sit œnophoro.*

Pag. 169. אספנין *Hispanicus, קוליס האספנין, Kullis Hispanicus, &c.*) Vide in אספנין, קוליס, ubi accurate, qualis hic sit piscis, explicatur.

In ordine אטר adde suo loco;

איסרא *Princeps.* Apud Talmudicos, איסרא דמזוני *Princeps alimentorum, victualium: איסרא דעניותא Princeps sive Angelus paupertatis, vide Pefach. fol. 111. 2. Pro איסרא דעניותא legitur in Cholin fol. 105. 2. שרא דעניותא, unde liquet, שרא vel שר, & איסרא esse synonyma.*

Pag. 206. אקיקינא *Herba nomen, &c.*) Videtur ex vocum affinitate, esse *Acacia,* de qua vide Plinium lib. 24. cap. 12.

Pag. 281. ארו *Erubescere, &c.*) Nota in Aruch hæc adduci in litera א.

Pag. 289. ארו *Piscis immundus*) Videtur esse vocabulum Græcum Βασις, Raja.

Pag. 291. suo loco inserere;

ארו *Herba species, juxta Hebraeos.* Legitur

GGGGgggg

in

in Talmud Hierof. Maaferoth, in fine. *Ego puto esse Latinum Vicia.*

Pag. 311. בילון *Velum Pallium, &c.*) Meliorem hujus vocis explicationem vide in ordine בלן.

Pag. 333. בעל ברית *Dominus fæderis, confederatus, &c.*) Adde illic; בעל ברית quoq; esse Nomen proprium idoli Sichemitarum, Judic. 8. 33. & cap. 9. v. 4. De eò scribit Clariss. Joh. Seldenus de Diis Syris Syntag. 1. cap. 5. *Baal Berith autem idolum putamus fuisse, vel potius scimus, & hoc tantum de eo scimus.* Placet itaque hîc addere locum quendam, qui nobis de eo occurrit in Talmud Hierosol. Schabb. cap. 9. fol. 11. col. 4. הבעל ראש i. e. גוייה היה ונאמן היה ושימו להם בעל ברית לאלהים. *Baal fuit caput membri virilis, sicut dicitur, Et posuerunt sibi Baal berith in Deum.* Videntur hîc innuere velle, Baalem habuisse speciem membri virilis, & ideò dictum fuisse Baal berith, hoc est, fæderis, quia in membro virili extabat signum fæderis, circumcisio nempe, q. d. Dominus (membra) fæderis. Vide autem quæ pluribus ad hunc locum notantur in glossa Talmudica. Extat idem locus in Tal. Hierof. ג' cap. 3. fol. 43. 1.

Pag. 352. ברדלס *Basiliscus, &c.*) Videtur esse *Pardalis*. Nam Aruch in litera פ quoque adducit פרדלס.

Pag. 415. גווקרא *Tabula, Tabulatum, &c.*) Fieri potest, ut hæc vox sit ex Græco ἐξώσας ἐξώσας, de quo vide Lexica Græca.

Pag. 455. sub ordine גנג addere;

גנגידום *Gingidium, Γινγιδίον, herba, de qua vide Dioscor. lib. 2. cap. 167. Plin. lib. 20. cap. 5. Legitur in Talmud Hierosolym. Pefach. cap. 2. Vide in תמכה.*

In ordine גרל suo loco addere;

הגריל *Sortiri, Sortem projicere, Tal. Hierof. Taan. cap. 4.*

Pag. 476. גרוטאום גרוטאום *Scruta, &c.*) Est etiam *Limatura ferri, auri vel argenti, Scobs.* Vide Kelim cap. 17. ad §. 17. in glossa.

Pag. 494. lin. 10. נמר מדובלל כבשר, &c.) Locus hic extat in Bechoroth fol. 25.

Pag. 504. infere suo loco;

הרן *Nomen arboris, & ut videtur, oleæ, in Talm. Hierosol. Rosch haschana fol. 58. 1. מהו עצי שמן דרנין Quid sunt arbores olei? דרנין.*

Pag. 528. lin. 58. ריוטה ריוטה *Tabulatum, Conclave, Cœnaculum, &c.*) Nota esse Græcam vocem, *διαιτα*, quæ inter alia etiam significat *Habitationem, Domilium, Conclave*, quo sensu etiam Latini usurpant *Dieta* pro certa domus parte, vel Cœnaculo, ut videre est in Lexicis. *Et hinc rectius scriberetur cum duplici Fod, ריוטה, ut in Aruch scribitur & adducitur.*

Pag. 546. דולפקי דולפקי, &c.) Nota esse ipsam vocem Latinam *Delphica*, quæ apud authores Latinos eò sensu legitur. *Hinc rectius scriberetur sine ו post ר.* Legitur præterea in Talm. Hierof. Schab. cap. 17.

Pag. 558. lin. penultim. דנקי *Obolus, Sextarius, &c.*) Nota esse *Δανάη, Danace*, de quo vide Lexicon Matth. Martinii, Thesaurum Henrici Stephani, & authores qui de Nummis scripserunt.

Pag. 601. הרדס *Nomen monete parvæ, &c.*) In Talmud Hierosolymitano cap. 1. legitur sine ה, דרוסה, & plur. דרוסק, unde dubitari possit an ה sit radicale.

Pag. 626. הניץ הניץ *Moneta parva species, &c.*) Et hoc Nomen in Talmud Hierosolym. Kidusch. cap. 1. legitur ניצים, unde & hîc de ה dubitari possit.

Pag. 632. הררופנין *Species herba amara, &c.*) De eò inter alia quoque dicitur illic, quòd sit bestiiis venenata & lethifera. Videri itaque ex vocu aliqua affinitate possit, esse *Rhododaphnen*, de qua similiter Plinius lib. 16. cap. 20. *Quævis herba dicatur Sabina Rhododendron, ut ex nomine apparet, à Græcis venit. Alii Nerion vocarunt, alii Rhododaphnen, sempiternum fronde, rosæ similitudine, caulibus fruticosum. Fumentis caprisq; & ovibus venenum est: Idem homini contra serpentium venena remedio.*

Pag. 656. sub ordine זום addere;

זום *Fus, Fusculum, ex Græco ζώμα.* In Bemidbar rabba sect. 7. fol. 223. col. 3. זום של בשר Jusculum carniæ. *Talmudici aliàs dicunt זומת, id vide in זומת; melius autem hoc referretur.*

Pag. 688. in Radice זקר citatur, אורקה Si supina jacuerit vel ceciderit, ex Nidda fol. 17. col. 2. Locus ille in Aruch in זקר his verbis citatur; ובנדה בפרק כל היר כגמרא משל משלו אימר אורקה ומעלייה hoc est, Et in (Tractatu Talmudico) Niddah, in Capite (quod scil. incipit) כל היר Omnis manus; in Gemara, (Mischna scil. quæ incipit) משל משלו Parabolâ usi sunt (legitur, subintellige, aliud hujus verbi זקר exemplum his verbis;) Dico si supina ceciderit vel jacuerit (scil. mulier) & è cœnaculo (id est, ex utero) venerit (scil. sanguis.) Horum verborum quis sit sensus, Talmud ipsum inspicienti non est obscurum. Agitur enim illic de sanguine menstruo mulierum, ex variis uteri locis egrediente, quæ loca Talmudici honestatis causâ tectis & parabolicis verbis designarunt, quò Mischna illius loci tendit, quæ ita habet; החרר באשרה החרר hoc est, Parabolâ usi sunt, parabolicè loquuti sunt sapientes de muliere, (hoc est, de utero muliebri, honestatis scil. causâ vocando illud)

illud) Conclave, Vestibulū & Cœnaculum, &c. (De singulis his tribus vide suo loco in Lexico) Hæc idè monenda censui, quia D. Drusius in Adagiis Hebraicis fol. 106. sub finem Decuriæ XI. Adagiū voluit extruere ex verbis istis **אתאי ומעלייה אומר**, que sic interpretatus est; Ovis cecidit supina & exiit sanguis è cœnaculo. Putavit autem Proverbialem locutionem indigetari his verbis **משל משלו**. Sed erravit; non animadvertens, in Aruch verba ista **משל משלו** non referenda esse ad sequentia; sed indicari iis, ad quam Mischnam, verba illa allegata ex Gemara, legantur. Ita enim solet Baal Aruch adducere Libros Talmudicos, Capita & verba Mischnæ, ubi quid ex Gemara citat, ut tantò facilius reperiri queat. Deinde **אומר** hic non est legendum **אומר** Ovis, sed **אומר** Dicam, unde in Talmud ipso legitur **אימא** per apocopam Talmudicis usitatissimam. Nullus ibi sermo de Ove, sed de Muliere. Tanti nempe refert loca ipsa inspicere, & fontes adire.

Pag. 752. in voce **חכמה** variarum artium nomina adferuntur, quibus adhuc alia addi possent; ut, **חכמת שרטוטי הידים**, Scientia linearum manuum, id est, *Chiromantia*: **חכמת הפרצוף**, Scientia faciei, i. e. *Physiognomia*. Leguntur hæc duo in libro **נוה שלום** fol. 66. 2. &c.

Pag. 759. & 760. vocis **חלזון** variæ significationes adducuntur. Iis adde, quòd in libro **יצירה** Jetzirah in præfat. fol. 18. col. 1. etiam poni videatur pro *Ostrea*. Locus est: **הנרה חלזון אי איפשר** לעמוד עליו אם הוא מכלל הרגים או מכלל הצומח כי הוא חי ומתנועע אינו מחליף מקומו כי הוא נעוץ ותקוע בארץ Ecce de **חלזון Ostrea** non potest certò statui, an ad pisces, an verò ad plantas sit referenda; nam est vivens, mobilis, neque tamen locum suum mutans, quia terræ infixæ & affixæ manet. Sic Galenus *Ostrea* modò dicit esse animalia ut lib. 14. de *Usu partium*: modò inter animal & plantam media, hoc est, *Zoophyta* facit, ut in libro de formatione fetus. Sic Albertus ex Avicenna *Alzum*, (i. e. **חלזון**) interpretatur *Ostreum*.

Pag. 763. **חליטא** *Tabernarius*, &c.) Videtur propriè esse *Placētarius*, *Artocreatarius*, & deductum à nomine **חליטא** *Placenta*, &c. sicut à **סנרל** fit **סנרלר**, & quædam alia in **ר** desinentia.

Pag. 914. **טורמיטא** *Ovum elixū, molle, forbile*.) Nota quòd sit ipsamet vox Græca **τρεμνός**, **τρεμνός** *Tremulum*. Sic enim appellant Græci *ova* ad mediocrem usque consistentiam cocta **τρεμνός** *Tremula*, quæ alii confundunt cum **ρόφησις**. Hinc non malè in Talm. Hierosolym. **טורמיטא** explicatur per **רופיטון** **ρόφησις**.

Pag. 962. **מינקת** dicitur esse *Calamus, Fistula, Siphon*, &c.) Exemplum ejus usus est in Talm. **Ke-lim** cap. 9.

Pag. 981. & 982. in **ירר**, Loca illa quæ ex utroque Talmud de regione TransJordanem afferuntur, extant in **Scheviith** cap. 9.

Pag. 1041. **כלידין** *Genus vestimentorum*, &c.) Videtur esse vox originis Græcæ, **χλιδίνες** *Brachialia, Monilia*, quæ legitur in Historia Judith capite 10. v. 4. ubi inter ornamenta singularia recensetur. Et hanc etymologiam præfero conjecturæ Hebræorum.

Pag. 1049. **כוליאר** (quod & ibidem scribitur **כוליאר** *Sindon*, &c.) Videri possit esse Latinum *Collare*.

Pag. 1159. in ordine **לרט** notatur, Baal Aruch pro **לרטא** legere **ברנט**, & alia exemplaria habere **טורטוק**. Sic quidem legitur in Aruch in **ברנט**: sed pro **טורטוק** nunc didicimus legendum **טוררתק** ex collatione cum iis quæ habentur in Aruch in litera **נ**. Illic enim ponit **טוררתק**, & dicit, se illud jam exposuisse in **ברנט**.

Pag. 1629. in ordine **ענוב** deest vox **ענוב**, quæ inferenda;

ענובין *Laqueoli, Ligula*. In *Targum*, **ענובין** *Quinquaginta laqueolos* facies in una cortina, **Exod. 26. 5.** **ענובין דתכלא** *Laqueoli hyacinthini*, **Ibid. v. 4.** **ענובין** *Emphat.* **Ibid.** **ענובין** *Et inseres fibulas in laqueolos*, **Ibid. v. 11.**

Pag. 1805. **פרונקא** *Nuncius, Legatus, Tabellarius*, &c. Ex Glossa Talmudica ibidem adducitur, quòd sit **רץ** *Cursor*, &c.) Videtur ergo mihi esse Græcum **πρῶν**, quod Suidæ etiam est **δρομαί** *Cursor*. Plurale **πρῶν** *Mercenarii, Bajuli*. Item, *Cursores, Celeres, Agiles*. Sic rectius punctaretur **פרונקא**. *Judei autem ita efferunt ut positum.*

Pag. 1935. **צפרינא** *Dentium doloris species*, &c.) Possit esse ex Græco **σηπεδών** *Putredo, Gangræna*: *Ulcus putridum vel putrescens*. Et Polluci **σηπεδών** est **ελαστος νομή λακκά**, **ελαστος**, **δυσώδης**, quod vitium os maximè infestat, ita ut interdum dentes ossaque absistant, scribit Henricus Stephani. **צפרינא** itaque possit esse *Ulcus oris vel dentium*.

תם ונשלים ספר ערוך
נותן ליעף כח יהי ברוך:

I N D E X
L O C O R U M N O V I T E S T A M E N T I
Quæ in hoc Opere adducuntur & illustrantur.

M A T T H E U S.			Cap.	Vers.	Pag.	Cap.	Vers.	Pag.
Cap.	Vers.	Pag.		20.	1725.		12.	2588.
III.	5.	982.		22.	1446.	II.	18.	1480.
III.	12.	365.		24.	1076.		3.	1162.
III.	17.	320.		32.	132.		7.	436.
IV.	15.	436.		57.	1962.	V.	28.	76.
IV.	25.	982.	XXIIX.	2.	437.		36.	2566.
V.	22.	744.		14.	1725.	IX.	32.	1126.
	28.	1475.		M A R C U S.		XII.	20.	1725.
	28.	2126.	I.	7.	421.		22.	320.
	29.30.	113.	III.	8.	982.	XIII.	43.	1725.
	34.	2126. & 2441.	IV.	31.	823.	EPIST. AD ROM.		
	39.	89.	V.	9.	1123.	IV.	19.	1180.
	41.	132.		22.	1525.	III.	38.	218.
V I.	1.2.	1891.	VI.	39.40.	705.	X.	16.	321.
	16.	234.	IX.	1.	895.	I. AD CORINTH.		
	19.20.	1225.	XI.	1.	1692.	I.	20.	819.
	24.	1218.	XIV.	14.	1519.	III.	10.	318.
	25.	2017.		62.	385.	V.	6.	2303.
	26.	2028.	XV.	70.	434.		11.	828.
VII.	12.	1508.		21.	132.	VI.	1.	1666.
VIII.	14.	863.	L U C A S.			VII.	18.	1277.
IX.	11.	1146.	III.	3.	982.		19.	1277.
	15.	2535.		14.	170.	III.	4.	1219.
	23.	766. & 1525.	V.	1.	1058.	X.	35.	1224.
X.	9.	1753.		18.	2440.	XIII.	2.	1653.
	28.	396.	VI.	38.	1081.	XIV.	16.	114. & 2001.
	29.	176.	III.	41.	1525.	XV.	8.	719.
XI.	17.	766.	IX.	16.	1218.	XVI.	22.	2466. & 1248.
XII.	24.	334.		17.	895.	II. AD CORINTH.		
	25.	819.		29.	1692.	II.	15.	1494.
XIII.	5.	1173.		62.	820.	VI.	15.	775.
	7.	734.	XI.	17.	819.	III.	10.	244.
	8.	823.		27.	295.	AD GALAT.		
	25.	681.	XIV.	11.	464.	V.	9.	2303.
	31.	823.	XV.	1.	460.	VI.	5.	1316.
XIV.	34.	461. & 1058.	XVI.	9.	1218.	AD EPHES.		
XVI.	21.	1513.		23.	453.	V.	28.	78.
	28.	895.		23.	748.	VI.	12.	2007.
XVII.	5.	320.	XVII.	6.	823.	AD COLOSS.		
	24.	2080.		10.	731.	I.	16.	1097.
	27.	1138.	XIIX.	1.	814.	II. AD THESSAL.		
XVIII.	6.	1735.	XX.	4.	2440.	III.	10.	1299.
XIX.	11.	1554.		20.	1461.	I. AD TIMOTH.		
	16.	744.	XXII.	69.	385.	IV.	3.	624.
	24.	1722.	XXIV.	2.	437.		14.	1499.
XX.	60.61.	1461.	J O H A N N E S.			VI.	10.	1653.
XXI.	1.	1692.	I.	9.	270.		19.	1225.
	25.	2440.		47.	248.	II. AD TIMOTH.		
XXII.	16.	631.	IV.	9.20.22.	1370.	III.	8.	945.
XXIII.	9.	10.		27.	1146.	AD HEBRAEOS.		
	16.	608.	VI.	1.	460. & 854.	II.	9.	895.
	24.	342. & 1516.	VII.	37.	2299.	III.	15.	321.
	25.	644.	IX.	16.	2232.	IV.	2.	328.
	32.	1413.	XII.	6.	443.	I. P E T R I.		
XXIV.	8.	701.		28.	320.	III.	7.	78. & 406.
	41.	586.	XIII.	8.	775.	I. J O H A N N I S.		
XXVI.	24.	1316. & 2294.		29.	443.	III.	19.	1725.
	30.	614.	XV.	27.	1570.	A P O C A L Y P S I S.		
	47.	828.	XIIX.	31.	515.	III.	18.	2052.
	69.	436.	XIX.	17.	440.	XI.	5.	688.
	73.	434.	XXI.	1.	460. & 854.	XVI.	16.	829.
XXVII.	5.	1480.	A C T A A P O S T.			XXI.	3.	2398.
	19.	296.	I.	11.	436.	I N D E X		

I N D E X
 VOCUM LATINARUM LEXICI CHAL-
 DAICO-TALMUDICO-RABBINICI.

A			
A	Ab	377.1133.1219.1970	Abrumpere 958.1815.1839
Abacus		377.1133.1219.1970	Abs 377.1219
Abbreuiare, ari		406.682.2086.2105	Absque 656
Abbreuiatio		2086	Abscessus 2049.1577
Abbreuiaturæ		2553	Abscindere, abscondi 391.392.400.
Abdere		756.884	406.413.414.417.845.1100.1538.1651.
Abdere se		786	1764.1767.1773.1921.1943.1976.
Abdita		695	2019.2086.2099.2102.2132.2579
Abditum		887	Abscissio 419.2020.2062.2101
Abdomen		786	Abscondere, abscondere se, abscondi, 457.634.695.756.780.884.885.886.
Abducens		928	924.1009.1050.1051.1137.1560.
Abducere		495.927.1757	1928
Abduci in captiuitatem		425	Absconditè 888.1928
Abductio		426	Absconditum 886.887.925.1011.1559.
Aberrare		892.2325.2326.2404.2618	1560.1929
Aberratio		893	Absconditum esse 1060.1617
Abhinc		99	Abscisio 457.695.884.885.887.925.
Abiecti		1214	1560.1617.1928
Abiectum habere		671	Abfit 722.764
Abiectus		595.981	Abfoluere, abfolvi 450.722.764.
Abies		367.2325	800.846.1037.1041.1261.1467.1468.
Abigere		1093.1809	1530.2391.2406.2422.2433.2507.
Abicere		1056.2036.2261.2327	2525.2606
Abire		51.269.862.1451.1597	Abfolutè 451.453.762.1044.1559
Ablactare		800	Abfolutè declarari 762
Ablatio		1597	Abfolutio 452.553.763.801.1468.
Ablatio feribarum quid?		1597	1492.2427.2509
Ablegare		2410	Abfolutus, tum, 451.762.763.1044.
Abluere, ablui,		465.723.768.849.	Abfolutum esse vel fieri 762
1007.1454.2243.2359.2379.2389.			Abfolbere 313.445.450.1489
Ablutio 509.1007.1008.1261.2243.		2380	Abfolptio 313.450
			Abftergere 1076.1185.1260.1522.
Abnegare		1030.1077	2067
Abnegatio		1079	Abfterfio 1079.1261.1262.2067.
Abnegator		1079	1523
Abnuere		1165.1543	Abfterforium 1523
Abolere, eri,		290.1186.1359	Abftinens 1851
Abolitio		291.1707	Abftinentia 711.854.2070
Abolla		13	Abftinere 711.1325
Abominabile		1317.2247.2518	Abfttractio 1842.1862
Abominabile reddere		1288.2518	Abfttractiuum 2417
Abominabiliter agere		2617	Abfttractus, abfttractum 1799.1800.
Abominandum		1693.2247	2417
Abominari		465.1288.1481.2244.2518	Abftrahere, abftrahere fe, 413.1799.
Abominatio		2246.2247.2518.2617	1839.1860.2417
Abortiens		1368	Abftumere, abftumi 81.800.1489.2145.
Abortire		1367	2422
Abortiuum		1368.1511.2418	Abftumptio 2145
Abortus		1368.2418.2505	Abfturdum 2247
Abradere		392.430.481.484.1189.1536.	Abftynthites 1770
2092.2102.2125.2134.2446.2491.		2500	Abftynthium 21.27.189.423.1152.
			1770
Abrasio		472.741.2102.2352	Abundans 998.999.1235.1367
Abrafum		1536	Abundans effe 1550
Abripere, abripi, abripere fe,		413.4.6.	Abundanter 998
784.918.1522.2286			Abundantia 998.999.1581.2499
Abrogare		290	Abundare 998.1437.1580.1708.
Abrogatio		291	2499
			Abyllus 2568
			Acacia 1674
			Academia 989.996.1094.1442
			Accedere 659.1299.1496.2118.
			2263
			Accelerare 266.334.813.943.1174.
			1548
			Acceleratio 1176.1549.2380
			Acceleratum 1328
			Accendere, accendi 49.335.546.
			823.824.834.974.1359.1966.2328.
			2408
			Accenfio 547
			Accenfus 974
			Accentus 895
			Accentus paufans 1776
			Acceptare beneuolè 1426
			Acceptio 845.1156.1353.1388.1953.
			1954.2214
			Acceptor 1954
			Acceptum 1316.1353.1400.2283
			Acceptum effe 2271
			Acceptum reddere 2282
			Accerere 2108
			Accessio 1299
			Accessorium 902
			Accessus 2122
			Accidens, accidentia 228.624.635.
			955.1409.1672.1696.2126.2128.
			2129
			Accidentale 2117
			Accidentaliter 1672.2117
			Accidere 228.1670.2126.2248
			Accidens 691.708
			Accingere, accingi 690.708.873.
			2059
			Accipere 845.1156.1352.1398.1950.
			2214.2515
			Accipiter 1378
			Accommodare, dari 948.992
			Accommodatio 859.993.2301
			Accrefcere 2619
			Accretio 1922
			Accubare 453.2193
			Accubitum, accubita 203.292
			Accubitus 551.1415.1416.1458.1500
			Accumbentes 1416
			Accumbere 1415.1456
			Accumulare 363.394.2597
			Accuratè 517
			Accurrere 572.2217
			Accufare 84.897.2025
			Accufatio 136.2009.2147
			Accufator 542.897.2009.2025
			Acer 1429
			Acerbitas 785
			Acerbitatem afferre 785
			Acerbus 785.1263
			Acerra 281.1074.1662
			Aceruus 130.394.432.486.787.929
			1669
			Acefcere 500.785.1982.2081.2137.
			2568
			2143.2639
			GGGGgggg 3
			Acetabulum

I N D E X.

Acetabulum	1169.2502	Adhærere	34.98.494.686.901.	Advolare	1586.2331
Acetabulum femoris	1074		976.1127.1391.1551.1664.1973.	Adurere, aduri	484.786.826.834.
Acetarium	985		2621		1018.1473.1481.1670.1938.1966.
Acetofa	785	Adhærescere	2037		2334.2429
Acetosum fieri	2639	Adhæfio	465.495.1127.1499.	Aduftio	826.834.910.1003.1018.
Acetum	325.754.785.1395.2143		1551.2621		1473.1938.2035.2334
Achates	81	Adhuc	28.90.1583.2573	Aduftum	834
Achijah	58	Adjectio	495	Ablegatio	2411
Achiman	59	Adjectivum	2552	Ædícula	345
Achtariel	90	Adigere	140.1070.1089.2371	Ædificare, ari	316
Aciaria	1188	Adjicere	963	Ædificator	317
Acida	789	Adire	1451	Ædificium	318.322
Aciditas	1980	Aditus	270.511.1451.1872	Ædituus	730.2411
Acidum fieri	2081.2137.2143.2639	Adjunctio	1127.1499	Æger	21
Acidum reddere	1982	Adjunctum	902.1127.1399.1517.	Ægrè ferre	1616
Acidus	785	Adjunctum esse	901.2621	Ægritudo	252.1114.2634
Acies	710.832.891.1442.1504.	Adjunctus	976	Ægrotans	178.1260.2106
	2063.2476.2524	Adjungere, adjungi, adjungere se,	686	Ægrotare	252.463.757.1259.
Acinus	485.1863		901.942.1127.1153.1517.1664.		2385
Acor	1982	1944.2544		Ægrotatio	2106
Acquiescentia	926.989	Adjurare	956.1992.2314	Ægrotus	178.757.1259.2386
Acquiescere	903.925.926.2271	Adjuvare	1469	Ægrotum esse	757
Acquirere	1434.2064	Admniculum	1499	Ægrum esse	1259
Acquisitio	2065	Administratio	183	Æmula	1900
Acrimonia	832	Administrator	182	Æmulari	889.2060
Acrimonia ingenii	1704.	Administratrix	183	Æmulatio	889
Acris, acre	1538.1592.2639	Admirabile esse	1856	Æmulus	2061
Ac si	96.1012	Admirabilis	1729.1801	Æneus	1329
Actio	1309.1779	Admirandum	2472	Ænigma	716
Actiones	1616	Admirari	556.2342.2567.	Ænigma proponere	716
Actor	136		2603	Ænigmaticè loqui	716
Actu	1779	Admiratio	2575.2603.2604	Æquale	905.2340.2513
Actum	1779	Admirationem parere	2603	Æquales	625
Actus	1309.1779	Admodum	709	Æquare, æquari	905.1712.2340
Acuere, acui	146.710.831.1139.	Admonere	647.690	Æquatio	1255
	2475.2362.2613	Admonitio	649.1296	Æquator	186.1985
Aculeus	688.1652	Adolere	2022	Æquilibrium	2068
Acumen	710.1504.1652.1704.	Adolescens	875.1617.2185	Æquinoctium	2003
	1717.2476	Adolescentia	832.1363.1618.	Æquiparare	977.1483.1609.1665.
Acumen ingenii	832		2185		1712.2161.2340
Acuminare	1651	Adolescentula	1618	Æquitas	2068.2340.2665
Acuminatio	710	Adorare	1430	Æquivocum	2545
Acuminatum	710.2490	Adoratio	1430	Æquor	1735
Acupictor	1557.1901	Adornare	2158	Æquum	727.905.1735.1861.
Acupingere	2286	Adrammelech	37		2340
Acus	1188	Advena	407.920.996	Æquum esse	2340.2592
Acus sartoria	739.1441	Advenam esse	406	Ær Aër	45.2280
Acuta	831	Advenire	269.1190.2048	Æra minor	1812
Acutum	2490	Adventicius	407	Ærario præfectus	414
Acutum esse	110	Adversari	2379	Ærarium	201.457.554.883
Acutum trifolium	1503	Adversaria	1463.1465	Æreum	46
Acutus	711.831.832.1429.1704.	Adversarii	1296	Ære obducere	1329
	2467.2477	Adversarius	136.333.1464.1734.	Ærugo	1329
Ad	91.377.1133.1611.1706		2379	Æs	1092.1329
Adæquare	1609	Adversus	1049.1611	Æstas	2025.2027
Adæquatio	2340	Advertere	516.1601.1903.1912	Æstimabilis	110
Adam	28	Advesperascere	1655	Æstimare	110.839.1483.1609.
Adamas	1417.1504.2455	Adulari	796		1665.1828.2340.2350.2450.2487.
Adaquare	2510	Adulatio	ibid.		2513
Adaugere	898.1437	Adulator	ibid.	Æstimatio	110.840.871.1610.1665.
Addere	963.1153.1517	Adulter	405.406.4011		1828.2350.2487.2488.2658
Addictus	943	Adultera	29.406.411.1462	Æstimatio ex æquo & bono	89
Addiscere	1477	Adulterans	405	Æstimator	840
Additamentum	964.1117.1517	Adulterare, adulterari	405.407.	Æstimatus	840.1528
Additio	705.964		665.1286	Æstiva, æstivalia	2027
Additium	964	Adulcerinum	665.1029.1749	Æstiva apponere, offerre	2028
Additum	964	Adulterium committere	405	Æstivi fructus	2025.2027
Adducere	246.269.927.1614	Adunari	942	Æstivorum collector	2027
Adductio	247	Adunatio	943	Æsturare	1051
Adeps	754.2104.2181.2448.	Aduncum	1075	Æstus	783.820.994.2365.2366.
	2641	Advocare	2108		2520
Adhærrens	494.902	Advocatus	533.568.1388.1509.1843	Æstus	

I N D E X.

Aestus iræ	792.824.944	Ἀεστος	22	alphabethum	106.107
atas	518	agoranomus, Ἀγορονόμος	27	alphabethariæ cantiones	107
atas excisa	582	agrestis	27.817	altare	28.316.641
aternitas	1380.1619.1974	agricola	90.351.1739	alter	60
aternus	1380.1619.1621	agricultura	352.1565	alteratio	2474
athiopissa	1027	Ἀγρο	27	alterum	71.534
athiope	1027	Ah	96.294.1126	alterutrum	2471
Affectio	859.1024.1779	ahenum	568.984.2036	altitudo	378.379.686.2227.2228
afferre	269.927.1448	Ἀεροπέλιον	536	altum esse	379.2224
affici	1780	Ala, alæ	18.24.392.467.1057.1907.	altus, altum	379.2227
affigere	1959.2633	1929		alvearium	778.1025
affinis	424.847.937.2333	alabastrites	1826	alveus	1025.1659
affinitas	847.2333	alacris	691	alveus apum	758.778
affinitatem contrahere	846.2333	alacritas	68.691	alveus aquæ	1781.1836
affirmanter	706	alacriter	68	alumen	1944
affirmatio	716	alapa	1518.2050	Amalek	1625
affirmativum	716	alapam impingere	1465	amana, nomen fluvii	117
affixio	2633	albare	1118	amare	38.2239
afflare	1400	albatio	1119	amaritudo	1264
afflatus	1402	albedo	724.1119	amarum esse	1263
afflictio	140.911.1438.1357.1608.	albe cere	723	amarus, amarum	1263.1264
1632.1634.1931		albor	1893	amatus	695
afflictus	1608.1631	albugo	724.759	ambiguum	1532.2545
affligere, affligi	911.1067.1388.	albus, album	172.395.724.1118.	ambire	975.1415
1437.1631.1932.1959		1119.1133.1906		ambitus	716.733.786.976.1092.
affluens	999	album fieri	723	1416.1597	
affluenter adducere, afferre vel suppeditare	2499	album reddere	723	ambo	888
affluentia	688.999.2499.2500	albumen ovi	754.2255	ambra	1082
affluere	2499	alea	1984	ambulacrum	270.613
affluere facere	491	aleator	ibid.	ambulacrum hortense	460
affricare	1260.2500	alere	656.1020.1425.1821	ambulare	213.603.611.862.1433
Ἀφωία	2547	ales	18	ambulatio	576.611.612.613.863
Ἀφροίτην	197	alexander	99	ambulator	863
affinas, nom. prop.	11	alexandria	99	amburi	826.1670
Agaso	789	alexandrinus	ibid.	amen	114.169
agasonum turba	789	alga	197.445.1451.1503	amens	2374.2375.2644
agè	587.605	algebra	752	amentem reddere	2485
agellus	2018	alia	28.71	amiantus	1487
agens	1779	alibile	652	amicire	1595
ager	43.257.347.498.771.817.	alienare	1345	amicitia	2241
2150.2332		alienigena	765	amicus	159.441
ager aratus	1063	alienus	765.1346	amiculum	1808.1885
ager cultus	1124	alienum	348	amicus	2240.2535
ager fativus & optimus	71	alienum factum	660	amitti	2260
ager ficulofus	2412	alienum se gerere	1345	amoenitas	624
agere	495.1150.1309.1400.1561.	alimentum	657.1822.1942	amœnum esse	1362.1655
1616.1779.1780		alimonia	1822	amœnus, amœnum	1285.1314
agger	306.1062.1158.1205.2258	aliquando	1780	amor	696.2241
agger elevatus	2597	aliquatenus	1014	amotio	1409.1597
aggerare	2597	aliquid	496.1047.1172.1173.	amovere	1355.1357.1491.1577.
aggeratum	ibid.	1196.1213.1219.1867.2099.2348		1729.1702.1757.1771	
aggerere	ibid.	aliquis	76.1746	amphibologia	1532
aggravare, aggravari	789.978.1003.	aliquot	1050	amphibolon	1502
2155.2634.2637		Ἀλίθια	97	amphitapa	458.530
aggregare, aggregari	1925.1926.	aliud	71.534	amphitheatrum	531
1983		alius	28.60.103	amphithetum	562
aggregatio	1926	Ἀλλὰ	91	amphora	1611.1915.2073.2128.
agitare, agitari	768.862.908.989.	allectio	2333	2564	
1105.1259.1314.1319.1320.1364.		allevare, alleviare	2038	amplecti	467.702.1090
1448.2281.2331		allicerè	2333.2522	amplexari	ibid.
agitatio	1105.1320.1449.1817.	alidere, allidi	918.2251	amplexatio	702
2228.2331		alligamenta	2160	amplexus	467.702
agmen	163.2500	alligare	706.844.1090.1532.1630.	ampliare	1805
agna	832	2056.2059.2160		amplificare, cari	1805.2182.2634
agnatum esse vel fieri	2444	allinere	901	amplificatio	2237
agnellus	832.874	allisio	2021	amplitudo	1280.1566.2178.2186
agnitio	1345.2444	allium	2349.2576	ampliùs	28.998.1583.2338.
agnomen	1054.1127	allium sylvestre	2448	2573	
agnoscere	369.1345.2443	Ἀλλόκοτον	496	amplum esse	1565.2234
agnus	126.832.874.1258.2237.	Ἀλλο	103	amplius, amplum	1565.2172.
2336.2384		Ἀλλυ	619	2325	
		aloe	96	ampulla	1019.1925
				amputare,	

I N D E X.

Amputare, amputari	391.404.413.	animatum	1377	Apertè	365.426.595
417. 449. 678. 689. 1062. 1100.		animofus	334	apertio	1783.1788.1872
1651.2019.2086.2088.2102.2579		animofum reddere	1116	apertum	427.1751
amputatio	417.1062.1100.2086	animus	935.936.1116.1376.2223.	apertura	1872
amputator	2019	2275		apertus	1871
amraphel	128	animum addere	1116	apex	664.1652.2004.2562
amuletum	790.2057	annectere	1629.1630.1834.2593	aphorismus	1664
amurca	1788	annexio	2593	aphrica	199
amuisis	1023	annonā	139.1573	ἀφροδίτη	197
amygdala, amygdalum	1129.2325.	annonæ caritas	341	aphya	1641
2356.2480.2510		annotatio	1296.1349	apis	229.413.499.644
amyulus	1624	annuere	400.2264	apium	1099.2147.2351
An?	69.544.621	annulus	163.487.740.791.853.	apocha	904.2320
an fortè?	1047.2439	1593		apologia	1381
analogia	1532.2161	annulus signatorius	487.846.1593	apoplexia	2547
analogum	1532	annumerare	1533	apostasia	660
ἀνάλογον	140	annunciare.	327.369.712.2612	apostata	1030.1077.1178.2441
anas	39	annunciatio	713	apostema	1496.1577.2368
anathema	827.2466	anno hoc	244	apostoli	1707
anathemati devovere	450.827	anno præterito	ibid.	apostolus	2411
anathemati devotus	827	annus	2472	ἀποστόλους	879
anathematis judaici formula	828	anomalia	660	apotheca ἀποθήκη	182.201.793
anathematizare	827	anomalum	ibid.	ἀπόφασις	191
anatome	1407	anomalum esse	969	apparare	857.1561.1677.1885.
anatomici	ibid.	ansa	23.33.53.302.467.593.644.	2626	
anceps	1532	931.1834.1882.1883.2074.2075.		apparatus	873.914.1023.2630
anchora	591.593.1577	2144.2150.2596		apparentia	1771
ancilla	110	anser	39	apparere	727
ἀνδεία	134	ansula	1834.2144.2150.2596	apparet	549
androgynus	137	ante	1343.1759.1957.1969.1970.	apparitio	2165.2166
ἀνδρόγυνος	579	1971.2169.2605		apparitor	1804.2006.2076.2078
Ἀνδρώων	134	antea	1654.1759.2605	apparitores	573
anethum	2324	antecedens	1972	appellatio	149
anfractus	414	anteceffus	1973	appellere	2108
angaria	131	antehac	1220.1972	appendere	1747.2513.2623
angariare	131.2371	antemurale	346.747.976.2354	appendix	1117.1517
angari ἀγγαροί	131	antequam	1969.1970.	appetere	780.1066.2353
Ἀγγαροδῆσις	132	anterius	2169	appetitus	635.780.2070.2353.2549.
angelicum	1115	antetriclinium	1808	2576	
angelus	130.209.905.1115	antevertere	831.1968	appetitus infatiabilis	311
angelorum nomina varia	420.510.	anthusæi, populi	151	applicare	1455.1664.1517
550. 888. 940. 986. 1115. 1140.		antia	1890	applicatio	1499
1192. 1197. 1386. 1453. 1495.		anticipare	831.1968	apponere	1455.1496.1517.2340
1512. 1593. 1594		antiecubula	169	apportare	491.927.1333.1424
angeli vocantur Throni	1097	ἀντιέξοδος	136	appositum	1517
angi	202.1576.1587.1923.2478	ἀντιέξοδος	ibid.	apprehendere	5459.494.731.904.
angina	797.1479.1553	antilena	1551.2051	1400.1118.1142.2621	
anginâ laborans	1553	antiochia	136	apprehensibile	1400
anguilla	1910.1920	antiochus	ibid.	apprehensio	55.731.2621
angulus	61.117.654.1496.1603.	antipatris	137	apprehensum	1400
1687.1761.1765.2102.2140.2350		antiphrafis	1054	appropinquare	1496.2118
anguli acuminati	1652	antiquitas	991.1971.1973	appropinquo	2122
angustare	911.2478	antiquus	1969.1972.1973	appropriare, appropriari	942.948
angustia	140.147.526.1588.1589.	antistes	1223.1435	appropriatio	762.943
2106.2478		ἀντιεξοφή	767	appropriatus	943
angustiis afficere	1587	ἀντιεξοφίς	2673	approximatio	1499
angustiis premi	1587	antlia ἀντλία	137	appulia	185
angustum	1900	antonomafia	1559	aprilis	76.662
angustus	1588	ἀνθρακός	151	apsis	1416.1553
anhelare	1584.2302	antrum	168.1785	aptare	217.857.992.1021.2134.
anhelitus	445.1365.2297	ἀνθράκων	138	2504.2626.2629.2664	
anima	1376.1402	anus	1385	aptare lapides	1562
anima vegetativa	1922	anxietas	22.147.490.822.972.1576.	aptatio	859.860.884.993.2630.
animadversio	517.1296.1349.1602	1931.2409		2632	
animadvertere	1521.2164.2209	anxium esse	202.490.845.972.	aptus, aptum	217.592.618.958.
animal	909	1661.2086		1104.2629	
animal vivens	334	anxius	1576	apud	377.594.1611.1907
animalis	745.1377	Apamia, apamea	186	Aqua	600.1196
animalitas	745	ἀπαμία	143.1759	Aqua falita	619
animantia	744	ἀπείρησις	198	Aqua ductus	211.320.666.833.2025
animare	1116	aperire, aperiri	198.443.1780.1783.	Aqualiculus	198.302.857.1256
animari	1403	1787.1792.1832.1870		Aqualis	35.2254
				Aquarium	

I N D E X.

<p>Aquarium 412 Aquarius 541 Aquila 1406.1650 Aquilo 177.468.1934 Aquilonaris 1934 Aquilonaris plaga ibid. Ara 26.2228 Ara idolis consecrata 316 Arabia 1658 Arabs 1558.1658 <i>Αραβοπαζαρι</i> 670 Aram 219 Aramicè ibid. Aranea 304.860.1502.1605 Araneus 1502 Arare 490.837.1083.2212 Aratio 837.981.1083.2213 Arator 2213 Aratrix ibid. Arbitrator 1775 Arbitri 192.816 Arbitrari 1427 Arbitrium 2340 Arbitrium liberum 287 Arbor 103.179.236.1471.1644 Arborum variarum species & nomina incerta 679.689.734.1026. 1058.1198.1202.1257.1917.2647 Arbor bifera 531 Arbor novella 955 Arboretum 236 Arbuta 571 Arca, arcae 59.209.211.224.240. 443.545.562.768.904.1040.1041. 1068.1398.1526.2094.2095.2132 2332.2498.2553 Arca pro pecuniis ecclesiae 2506 Arca magna 1447 Arca pollinaria 1447.2053 Arca vestiaria 2055 Arcanum 1230.1236.1560.2232 <i>αρχαιου</i> 218 <i>αρχη</i> 217 <i>αρχη Ακθ</i> 938 Archidux 198 Archijudex 938 <i>αρχιμυστης</i> 218.1149 Archistrategus 219 Architectus, architecti 37.210.218. 317.600.1770 Archivi 302 Archivum 218 <i>αρχιλιπαρθ</i> 218 <i>αρχωνης</i> ibid. Arcitenens 2163 Arctare, arctari 203.445.526.1587. 1923.1934 Arctatio 203.1924 Arctè 526 Arcturus 1368.1677 Arctus, arctum 1588.1900 Arcula, arculae 68.211.240.399.562. 1103.1676.2050.2150.2426 Arcus 2158.2159.2162 Ardens 974.1125.1136 Ardens efficere 290 Ardere 335.823.546.547.834. 1125.1924.2520 Ardor 1924.2520 Ardorem excitare 290 Arduum esse 1856 Area 21.35.208.301.771.1215.</p>	<p>1278.1582.1669 Area fativa 1124 Arefacere 929 Arefactum 838 Arefieri 929 Arena 720 Arenosus 771 Areola 208.380.720.721.1278.1582 Arere 929 Arefcere 834.1896.1924 Argentarius 920.1068.2413 Argentum 1067.1413.1468.1517 Argentum vivum 172 <i>αργεντις</i> 209 Argilla 469.803.1209 Arguens 897 Arguere, argui 897.950.951.1024. 1060.1063.1065 Argumentari 897.2155 Argumentatio 419.897 Argumentator 897 Argumentum 419.897.1064.1436. 1633.1645.2156 Ariditas 929.1924 Aridus, aridum 929.1927.1939. 1948 Aries 72.539.669.2588 Aries, machina bellica 199.1846 Aries, signum caeleste 874 Ariolus 539.669.937 Arista 3.1206.1215.1519 <i>αιρισον</i> 227 Arithmetica 752 Arma 52.663 Armorum genus 442 Armamentarius 911 Armare, armari 52.664.690.942. 2655 Armaria 2599 Armatum esse 52 Armatus 664 Armentarius 266.344 Armentum 343.344 Armilla, armillae 266.343.344. 869.1650.1835.2304.2311.2383 Armillus, Armiliaus 221.222. 223 Armoracea, Armoracium 1927 Armus 581.2352 Aroma, aromata 172.325.368. 1494 Aromatis species 784.1105.2365. 2531 Aromatarius 2259 Aromatibus condire 324.793 Arripere 2214 Arrodere 406.470.477.921.1065. 2214 Arrogans 939.1254.2369 Arroganter agere 652 Arroganter despicere 1793 Arrogantia 195.344.653.940. 2369 Ars 1115 Arsenicum 1493 Artemisia 755 Arteriae 565.1675 Articoelus 2074 Articulus, articuli 675.720.2160. 1841 Articulus temporis 1827.1841.1859 Articuli fidei 1654</p>	<p>Artifex 118.837.1115.1300.1901 Artificialis 1115 Artificium 119.837.1115.1301 Artocreas, artocreata 1205.1766 Artocreatarius 2677 <i>Αποκαταστασις</i> 232 Arundinetum 726 Arundo 2066 Arundo aucupatoria 2501 Arutpex 872 Arvum 1095 Arx, arces 19.818.870.873.1240. 1257.1941.2160.2162 Arx munita 1091 Astarriel 1594 Ascendere 1358.1490.1594.1609 Ascendere facere 1491 Ascensio 1610 Ascensus 1360.1492.1610 Ascia 813.1768.1643 Asellus 1448 Asia 164 <i>ασια</i> 164 Asina 249 Asinarius 789 Asinus 394.787.1002.2075.2666 Asinus sylvestris 1661 Asmedæus 237 <i>ασπις</i> 155 Asparagus 171.981.2190 Asparagiagrestes 2347 Aspectabilis 1429 Aspectus 205.728.729.780.1759. 1883.2046.2166.2360 Asper 1263 Asper pilis 2054 Aspera arteria 2067 Aspergere, aspergi 694.1140.1303. 1322.2196 Asperitas 2156 Aspernari 2244.2406 Aspersio 694.1303.1322 Asperisiones 692 Asperiores 671 Asperus, moneta 171 Aspicere 506.516.726.779.1471. 1542.1756.2163.2360 Aspirare 2302 Aspis 830.1875 Assta fatida 779 Assare 432.589.860.1003.1913. 2034 Assarium 175 Assatum 860 Assatura 860.2351 Assentiri 796 Assesqui 494.1400.2387 Asser, sseres 179.399.562.1011. 1012.1083.1134.1145.1308.1361 1572.1771.1784.2105.2656 Assertio 116 Asservare 924.457.1337 Asservatum 925 Assellores 1804 Assidere 1456 Assiduitas 2510.2602 Assiduum esse 911.2509.2602 Assiduus 2510.2602 Assilire 572 Assimilans 550 Assimilare, assimilari 549.1278. 1281.2161.2340 H H H H h h h h Assimilatum</p>
---	--	--

I N D E X.

<p>A^ssimilatum 550 A^sivorus 2351 Affociare 703.1944.2544 Affociatio 1945 Affuefacere 794.1309.2203 Affuefactio 1309 Affuefactus 2204 Affueferi 1309 Affluere 717.738.874.901.2287 Affluere 105.522.1309.1477 Affuetus, affuetum 522.956.1145. 2204 Affula ligni 44 Assumentum 874 Assumere 1352 Assur, assyria, assyrius 241.251 Assutum 902 Ἀσύνετα 178 Ἀσύνετος 178.161 Astherothi 1683 Asthma 458 Astringi 2054 Astrologia 156.164 Astrologus 164.238 Astrologi 156.1040 Astronomia 156.752.1024.2592 Astronomus 2592 Astronomi 1040.1323 Astrum 1322 Astutia 104.752.873.907.1225. 1616.1651.1668 Astutum esse 749.1668 Astutus 1668.2132 Ἀστυτοι 67.68 Ἀστυτοια 250 Atbach 64 Ater 86.1975 Athenæ 250 Athleta ἀθλητής 65.66.249 Ἀθλητικός 66 Atomus 776.822.1845 Atramentarium 1763 Atramentum 528.838.1198.1215. 2043 Atramento maculare 528 Atrari 86 Atratus 753 Atrium 87.144.168.521.816.1462. 1594.2075.2196 Atrocitas 1029 Attror 86.1975.2372.2462 Atrox 1029 Atrum 2365.2371 Atrum esse vel fieri 1974.2371 Attamen 1045.1196.2001 Attedere 516.1903.2086.2326.2450 Attentio 517.1022.1602.1904.2086 Attentum esse 2086 Attenuans 543 Attenuare, attenuari 543.569. 1164.1202.1203.1727.1869.2052 2210 Attenuatio 1727.2053 Attenuator 543 Attenuatum esse 1176 Attenuatus, attenuatum 543.800.843 Atterere, atteri 477.848.1202.1203. 1254.1259.2351.2490.2500 Attingere 1299.1671 Attollere, attolli 373.660.685. 873.1352.2325 Attractio 485.1274</p>	<p>Attrahere 483.1273.1291.1299. 2302.2522.2531 Attribuere, attribui 948 Attributio 948.2552 Attritio 308 Attritum esse 1176 Attritus, attritum 307.536.1176 Avaritia 1031.2058 Avarus 1031.1647.1909.2058.2289 Auctarium 964 Auctarium ponderis 478 Auctum 964 Aucupari 1893 Aucupes equestres 637 Audacem esse 1254 Audacia 385 Audacter 427 Audacter agere 426 Audax 527.1254 Audere 1254 Audire 53.1903.2450 Auditio 2452.2453 Auditus 109.1904.2452.2453 Avellere 400.1355.1409.1593. 1839.2132.2446 Avena 2312.2404 Averruncare 730 Aversa 1465 Aversandi formula 722 Aversari 1481.2003 Aversio 628.1454.1462.2573 Aversus 1130 Avertere, avertere se 627.786.958. 1130.1186.1227.1354.1456.1462 1702.1757.2296.2569 Auferre 655.740.784.1333.1352. 1398.1451.1491.1577.1729.1851 2286.2417.2515.2650 Aufugere 413.1319.1673 Augere, augeri 898.1376.1431. 1437.1708.1805.2325.2550.2619 2634 Augescere 1708 Augmentatio 1922 Augmentum 964 Augur 872.1634 Augures 391 Augurari 872.1329.1634 Augurium 872.1329 Augustus 23.100 Avia 684 Aviarium 391 Avicula 1935 Avis 18.825.865.1586. 1935 Avium nomina quædam incerta 134. 147.413.421.423.486.528.640. 663.697.952.986.1027.1054. 1253.1254.1365.1907.1938.1939 1948.2234.2369.2513.2530.2604 Aula 922 Aulam, aula 638.865.985.1797. 1816.1824.2007.2035.2041. 2048 Aulici 1741 Avolare 1586.1809 Aureum 100.1097 Aureus numus 646 Auricula 97.1216 Aurifaber 646.2065 Aurifex 646 Auriga 2154.2257</p>	<p>Aurigo 986 Auripigmentum 693.1493 Auris 32.33.35 Aures abscondere 53 Aures magnas habens 1923.1924 Aurora 1936.2148.2370.2506 Aurum 504.646.1097 Aurum purgatum 1517.1709 Aurum rude 1214 Aufcultare 53.1903.1950.2450 Aufcultatio 1904 Aufcultatrix ibid. Aufpicium 872 Auster 578.1291.2528 Australis 578 Ἀυστρία 49 Authenticus, ἀσθενής 49.1559 Author 703 Autoritas 49.1223 Avulsio 1409.1842.2214 Avus 684 Aux 379 Auxiliari 1469.1520 Auxilium 991.1470.1500.1520. 1521.1839 Auxilium ferre, afferre 991.1469 Axilla 495.228.12361 Ἀξίωμα 87 Axis 166.234.356 Azylum 1720.</p> <p style="text-align: center;">B</p> <p>Bacca, Baccæ 12.290.485.1629. 1836.2312.2592 Bacillus 260.735.2064 Bacillus acutus 570 Baculare 742 Baculo percutere ibid. Baculus 44.93.260.342.688. 726.735.741.1071.1095.1244. 1258.1710.1742.2002.2030. 2050.2309.2345.2521.2562. 2564 Bajulare 895.1111.2515 Bajulatio 1111 Bajulus, bajuli 86.132.209.1111. 1422.2515 Balana 213.1128.2615 Βαλανός 311 Balanus 1874 Balare 1778 Balatus ibid. Balbum esse 1124 Balbus 449.1748 Balbuties 449 Balbutire 449.681 Balii 1986 Balista 312.1396.1539 Balistarius 312 Balneare 901 Balneator, balneatores 98.311. 322.1796 Balnatoria 311 Balnei curator 311.334 Balneum, balnea, balneæ 322.909. 1454.1796 793 Balsamare 1724.2021 Balsami species 793 Balsamo conservare 793 Balsamum 199.312.1463.1742. 1749.2487 Balteus</p>
---	--	---

I N D E X.

Balteus	619.2059	Bifurcatum reddere	1784.1785	Bufo	1910.1965
Baptismus	850	Bilanz, bilances	53.148.913.1074.	Bulbula	272
Barba	568.685	1172.1229.1747		Bulla	332
Barbam crassam habens	569	Bilaterale	530	Bullire	331.2617
Barbam raram habens	670	Bilaterum	ibid.	Bullicum	2190.2295
Barbam tenuem habens	569	Biliofus	2086	Bura vel Buris	971
Barbaria	366	Bilis	1264	Butyrum	588.702.780.1128.1164.
Barbarus	366.1150	Βίλια	295	2448	
Barbatus	569	Binata	2474	Butyrum facere	702
Barbota	2311	Bini	888	Buxus	1790
Bardum esse	906	Bipeda	611	Buxum	275
Bardus	276	Bipennis	1102.1643.1750	Bupad's	361
Βασίλειον	323	Biretum	1053	Bysinum	275
Βασίλειος	ibid.	Βίσιον	323	Byssus.	ibidem.
Basilica, βασιλική	299.323.913	Bisaccus	530		
Basiliscus	180.352.830.1668.1883	Bissa	323	C	
Basis	158.326.1023.1500	Bitumen	786	Abala	1953
Basis figuræ Geometricæ	989	Bivium	111.1781.1840.1855	Cabalista	1955
Basis molæ	162	Blandiri	775.796.2486	Cabus	1948
Bathus	369.2417	Blanditia	2486	Cacabus	1053.1152.1153.2214.
Batillus ferreus	260	Blandum esse	775	2295	
Βάτης	326	Blasphemare	392	Cacare	1757
Baucalium	1947	Blasphemia	313.392.956	Cacumen	37
Bdellium	262	Βλασφημῶς	313.392	Cadaver, cadavera	745.882.1289.
Beare	241	Blaterare	1714	1697.2403	
Beatitas	ibid.	Blatero	ibid.	Cadere	719.1367.2259
Beatitudo	241.858	Blatta	1245	Cadivum	1289.1368
Beatus	241.859	Blatta bizantia	906	Cadus, cadi	571.1013.1718.
Bellare	1297	Blitum	1492.2644	2040	
Bellaria	192.910.2067.2644	Boare	465	Cæcias	468
Bellator	1746	Βολαιον	314	Cæcilia	2105.2421
Bellum	402.829.1136.1297.1298.	Boletus	209.1707.1719	Cæcitas	706.821.1495
1746.2122		Bombylius	1947	Cæcus	1432.1494.1591
Bellum inferre	2122	Bombyx	944	Cædere cædi	768.811.1010.1100.
Bellum movere	1297	Βομυξ	316	1155.1185.1293.1346.1465.1764.	
Benè	857.858.925.968.2045	Bona immobilia	2150	2007.2019.2099.2102.2529	
Benè esse vel videri	949	Bona mobilia	864	Cædere lapides	1562
Benè vellè	2271.2282	Bonitas	857.858.950	Cædes	2013
Benedicere	356	Bonum, bonus	596.857.858.859.	Cælare	443
Benedictio	358	1316.2294.2629		Cælatura	1294.1872.2048
Benedictus	356	In bonum, in bonam partem	1612	Cælebs	604.1399.1758.2231
Benefacere	856.949	Bonum esse vel fieri, videri	847.	Cælestis	2441
Benefactio	860.950	857.949		Cælum	665.1659.2370.2440
Benefactum	447	Boreas	177.468	Cæmentarius, ij	209.1448
Benefica	799	Bos	2354.2577	Cæmento obducere	1450
Beneficentia	448.798	Botri uvarum	492	Cæmentum	786.1209.2351
Beneficium	447.596.798.801.	Botros producere	481	Cæruleus	2031
857.1828		Botrus	235.371.1008.1434.2021.	Cæsar	23.2081
Beneficium se exhibere	798	2328.2592		Cæsareum	2082
Beneficus	799	Bovile	2282	Cæsaries	314.1999
Benepiacitum	199	Braccæ	365	Cæsio	414.2181
Benevolentia	2272.2283	Brachiale ornamentum	1202	Cæsor	2019.2104
Benevolum esse	2271.2282	Brachium	24.467.478.581.693	Cæsum	811
Benevolum reddere	2282	Bractea	891.1907	Cætura	388.705.711.833.845.
Benignitas	798.799.2239	Brassica	1083	1550.2181.2529.2664	
Benignum se exhibere	798	Brassicæ species	2150.2642	Cæsuras facere	1550
Benignus	799	Brevis, breve	406.2105.2513	Cæsus	313
Beryllus	359.1818	Brevitas	2105	Calamarium	2043
Bestia	266.336.393.745	Breviter	1515.2105	Calamitas	80.140
Bestialis	266	Bruchus	661.707.1810.2058.2293.	Calamus	386.812.962.1595.1789.
Beta	1492.2644	2446		2066.2501	
Bethphage	1691	Brutalis	266	Calamus scriptorius	2042
Bibere	2539	Brutum	336	Calami scriptorii	2064
Biblicus	2116	Brutus	276	Calathus	891.2053
Bibliotheca	302	Bubalus	791.1249.2641	Calcaneus	1647
Bibulus	2511	Bubile	344	Calcare	274.293.326.332.335.380.
Bidens	1040	Bubo	1910.1965	575.579.1646.2280.2593	
Biennium	907	Bubulcus	344	Calcaria	1854
Bifidatum	1784	Bucca	1124	Calcario	274.294.332.576.580.
Bifidum	2551.1784	Buccella	878.1124.1878.2269	1647.2280	
Bifidum reddere	1784.1785	Buccina	275.2139.2504	HHHHhhhh 2	
Bifrons	528	Bufo	711	Calcator	

I N D E X.

Calcator	577.1647	Canalis	18.294.386.470.661.1256. 1488.1930.1931.2025.2233.2276 2495	Caprinum	1592.1890
Calcatrices	490	Cancellare	1545	Capula	209.443.768.1040.1041. 1068.2094.2095.2132.2332.2501. 2553
Calcatum	2280	Cancellarius	149.244.334	Capsula	211.562.2426
Calceamentum	580.881.1469.1510	Cancellatim	1546	Captio	894
Calceamenti genus	2072	Cancelli	179.826.1545.2072	Captivator	2305
Calceare	1361	Cancer, morbus	479	Captivitas	ibid.
Calcearius	1511.2284.2400	Cancer, signum caeleste	1551	Captivum ducere	2304
Calceus	188.303.580.597.1231. 1469.1510	Candefactio	1119	Captura	499
Calcibus petere	332	Candela	1170.2064	Capula ferrea	997
Calcitrare	332	Candelæ cereæ	2029	Capulus, capudum	561.931.1883. 2075.2163.2164.2517
Calculator	1526	Candelabrum	326.1321.1752.1934	Caput	440.469.1502.1717.2151. 2168.2169.2522
Calculatio	1573	Candens reddere	1118	Caput libri	1841.1855
Calculus	815.840.1771.1773.2138	Candentes	1136	Carbasa	1007
Calculi	173	Candes	1053	Carbasinum	1099.2147
Calculus vesicæ	791	Candidare	723	Carbasus	1099
Calculus renum	1925	Candidatus magisterii	1498	Carbo	452.913.1712.2265.2373
Calcfacere	1864.2328.2366	Candidissimus	479	Carbonarius	1712
Calcfactio	590.1052.1624	Candidum	724.1118.1133.1906	Carbunculus	364.452
Calcfactoriolum	944	Candor	1119.1893	Carcer	149.301.302.706.1339.1439. 1466.1543.1756.2621
Calcfactorium	1209	Candere	678.2355	Carceri præfectus	679
Calcfieri	589.1864.2365	Canices	724.1446	Cardiacus	2156
Calendæ	2043	Canis	1038	Cardinalis	844.1367.1909.1930
Calere	944.1924	Canistrum	472.475.567.671.846.888. 913.917.1039.1083.1076.1484. 1520.1926.2095.2144.2364.2498	Cardo	338.442.1709.
Calcfecere	782.2365	Canis	1038	Cardui domestici	1519
Calidum	783.2366	Canis	1038	Carduus	65.583.717.1606.2004. 2148
Calidum esse, vel fieri	365.782	Canon	1042	Carduus fativus	2074
Caligæ	544.2352	Canonicus	1559	Cardutum	968.1675
Caligare	1016.1625.1956	Cantare	2267.2355	Carens	804.805
Caliginosum esse	753.1956	Cantharus	444.822.1018.1611.2073	Carenum	2142
Caliginosus	753	Cantherii	626.1408	Carere	804
Caligo	250.111.167.591.753.1673. 1957	Cantherioli	147	Carere	804
Calix	382.1024.1040.1298.2030. 2164	Canthi	1011	Carer	1503
Calix coelatus	523	Canticum	825.2355	Caries	2306
Callere	749	Cantio, cantiones	524.678	Carina	2066
Callidè agere	1343.1651	Cantio rhythmica	1722.2124	Caritas	979
Calliditas	104.752.873.907.1668	Cantor	678.730.2356	carmen	825.1722.2355
Callidus	1668.2132	Cantus	678.1298.2267	carmen nuptiale	616
Callidum esse	1668	Caper	355.1592	carnifex	170.1547.2077.2078. 2597
Callis	1010	Capere	54.59.82.495.845.904. 1142.1352.1388.2054.2304.2621	carnosus	329.369.1545.2088
Calones	431	Capernaitæ	1081. cur hæretici? ibid.	Caro	328.1381.2087.2097
Calor	783.944.1052.1924.1967. 2365.2366.2520	Capernaum	1080	Caro affata	849
Calor æstivus	699	Capillamentum alienum	1689	Caro cruda	20.123.1285
Calvaria	440	Capillos nutrire	1020	Caro ferina	2087
Calvescere	2129	Capillus	297.322.1183.1688	Caro mortua	100.582
Calvities	1526	Capillus plicatus	322	carpentarius	1575
Calvitium	380.1255.2130.2370	Capistrare	674.801	carpentum	1907.2141
Calvitium inducere	1255.2129	Capistro obfirmare	801	carpere	210
Calumnia	542.1162.2259	Capistrum	189.227.674.801.1234. 1280.1439	carruca	2136.2141
Calumniari	84.1643.1793	Capita belli	2141	Carrus, carrum	2141
Calumniator	2259	Capita fidei	1654	Cartallus	2132.2144
Calvus calvum	2129.2130.2211	Capitalis, capitale	583.2140.2170. 2522	Carthago	2132
Calx	425.914.1448.1647.1648. 2351	Capitaneus	163.164.1746.1878. 2169	cartilago	803.1455
Calcis species	831	Capitatio	440	caruncula	1726
Calce dealbare	1448	Capitellum, capitella	2090.2091.2142	Carus, carum	978.979.1680
Calce obducere	2351	Capitium	2092	caryca	469
Calyptra	1742	Capitosus	2151	caryophillum	774
Cambium	1065	Capitulum	1841.2142	caryota	783.2135
Camelarius	448	Cappadoes	1083	casâ	345
Camella	2055	Cappadocia	1083.2090	casâ pastorum	520
Camelus	448.593.1083.1387	Capparis	1381.1810.1919.2098	caseum facere	382
Camelus fœmina	147	Capra	1592.1936	caseus	382.702 1965.2101
Cameli quomodo coëant	63.64	Caprea	533.848.967.1881	casia	1008.1515.2044.2075
Camera	134.1053.2060	Capreolus	848.1881.2074	casiss	541.1137.1668
Caminus	2056	Capricornus	389	castanea	2077
Camisia	776			castellanus	873.2079
Campus	257.771.2057			castellum	castigare
Canaliculi	2304				

I N D E X.

castigare	950.964.2211	cedri species	36.96.100.170.306.442.	χαίρνε	2134	
castigatio	964.1064.2212	961.1520.1788.2377.2521	Celebrare	2044.2306	charus	695
castrametari	793.2523	ce'lebratio	713.932.2045	χαείδωτ	1085	
castrametatio	793.2524	celer	1676.2038	cherubim	1084	
castra ponere	793.2523	celerem esse	2038	chirek	2321	
castrare	458.1553	celeritas	266.1328.2039	chiridota	1085	
castratio	1554	celeriter	44. 172. 266. 1536.	chirographum	22. 92. 117. 136. 932.	
castratus	1554.1718	1834	cella	2381	1843.2076	
castrum	2078.2524	109.182.203.1159.2025.2052.	cellarium	2052.2297	chirotheca	302.428.1075.1167.1398.
casus	228.624.1368.1402.1672.	2053.2297	cellula	793.2070	1429.2537.2528	
2126.2128.2260			cellula portatilis	302	1048	
Cataclvsmus	866		celitudo	373. 379. 1602. 2227.	chlamys, des	111.159.1048.1091.
catalogus	1763		2228		1545	
catalogus militum	163		cellus	379.2227	chorda	998.1341
cataplasma	169		Census	1065.1353.1624.2080	chorus	792
cataractæ	309		census capitalis	1085	Christus	1267 quomodo vocetur
catarrhosis	2025		census exigens	380	77	
catarrhus	1322		centenarius	2068	christianus	1384
catarrhus capitis	1097		centipeda	1307	christianus fieri	ibid.
catethismus	795		centrum	972.1242.2258	χρυσίον	1097
categoria	126.380		centum	724.1164	chrysomela	2144
catella	2015		centumpondium	2068	χρυσον	1097
catena	227.1006.2015.		Cepa	337.1784.2447	chytropus	181
2092. 2383. 2421. 2534. 2538. 2589.			cepa genus	799.1132	Cibare	656.1526
2641.			cepa acerrimæ genus	2455	cibatio	1152
catenare	2421		cepa pagana	1081	cibum sumere	1520
catenula	2383.2589.2596		cepa sylvestris	337	cibus	83.84.139.657.1127.1135.1169.
caterva	177.112.2384		cepula	ibid.	1310.1521.1715	
cathedra	157.1096.2164		Cera	2029.2183.2483.2487	cibi vel decocti genus	130
catheter	2501		ceræ venditores	2029	cibi species	1049.1050
catholicus	2164		cerasa	387.492	cicada	707
catillus	255.1944.2257		cerdo	2284.2400	cicatrix	217.609.1627.1920
catinius	255.1025.2604		cerebrum	980.1175	cicer	187.785.809.2352
catulus, catula	412		cerei	2029	cicer minutum	1536
catus	1146		cerevisia	1809.2401	cicerbita	1621
Caucalis	2108		cerevisiarius	1440	cicercula	1536
cauda	455. 557. 679. 1899.		cerinthum, cerinthe	2142	ciconia	725
2018			certe	13. 19. 80. 360. 1706	cicur	126.303
cauda arietis, signum cœleste	942		certificare	240	cicuratum, cicur fieri	2187
caudam amputare	679		certitudo	1219	cidaris, cidares	108.111.1496.1503.
caudatum	2309		certo	933.1862	1929.1937	
Cavea	387.391.476		certus, certum	289. 933. 1219. 1862.	Cilicium, cilicia	782.1547.2051
cavea avium	1039		1890		Cimba	207.1659
cavere	1506		cervâ	72	cimex	1866
caverna	767.1019.1394.1723.2518		cervical	155. 1439. 1765. 1822.	cimolia	2055
cavillator	1125		2288		Cinara	2074
cavitas	835.1940.2258		cervicem percutere	1390	cincinnus	390.1908
caula	302.535.741		cervix	1840.1842.1967	cinctura	53. 657. 681. 708. 844.
caula ovium	520		cervus	72	976. 1011. 1133. 1518. 1597. 1917.	
caulis	1083.2036		cervus navis	73	1937. 2270	
caupo	1415.1754.2091		Cessare	290. 711. 800. 1227.	cinctus	681.708.1937
caupona	ibid.		1450. 1492. 1530. 1702. 1773. 2317.	cinerare	2016	
cauponaria	239		2322. 2405	cineratio	585	
causa	478.513.895.1416.1541.1616.		cessare facio	290.1702	cinerem aspergere	2016 remove
1621.1867			cessatio	158.291.292.711.1546.1776.	585	
causa	437.496.936.1196.1639		2322.2324		cinereus	2016
In causa esse	476		cessator	291	cingere	708.975
causam agere	511		Cetus	2615	cingiber	620
causam dare	476.1540		ceu	606	cingula equi	703
causam præbere	1415		Charophyllum vel charofolium	1621	cingulum, cingula	53.170.175.440.
causam quarere	1616		χαλκός	1092	619.657.681.691.708.1188.1290.1518.	
causatum	1416.1616		χαλιν	1048	1726.1917.2059.2270	
causidicus	533.1775		chalcantum	2051.2074	cingulum corporis	1753. ventris 1776.
cautio	648.2480		chalybs	159.1092	pectorale	1551
cautio de damno	63		character, res	466.1502	cinis	196.585.2016
cautum esse	749		χαρῶματα	1100	cinis ignitus	288.2266
cautus	648		charitas	2241	cinnabaris	1501
cavum	294.1074		charta	885.1342.2134	cinnamum, cinnamomum	581.784.
cavum facere	765		chartæ luforia	2049	2070	
Cedrinum	1976				cinyra	1058
cedrus	212.1976.2164.2377				cippus	1071.1075.1082.1439
cedri foeminæ	234				HHHHhhhh	3 circa

I N D E X.

Circa	733.734	elamosus, a	1778.1987	coaxatio	2152
circi	2150	elanculum	1779	Coccineum	649.2598
circinare	716	clangere	2633.2685	coccinum	649
circinus	716.1798	clangor	927.1897.2633.2658	cochlea	438.759.791.1131.1416
circuire	732.1415.1456.1937	clare	365.595	cochleæ simile	1131
circuitio	976.1597.2003	clarissimè	44	cochlear	482.1075.2646
circuitores	600	claritas	276.366.969.1917	cochlear despumatorium	463
circuitus	433.733.768.976.1092. 1416.1457.1458.1597	clarum esse	267.365.651	cochlear longum	288
circularis	1416	clarum fieri	365.1917	cochleare	997.1241.2522.2646
circulatio	2081	clarus, clarum	267.365.593.1783. 1862.1917.2147	coctum	181.368
circulatores	600	classicum	2505	cocturæ	181
circulus	23.186.438.716.735.740. 853.976.1005.1516.1583.2003	clasis	67.419.519	coculum	361.2058
circulus arcticus	716	clathrus, clathrum	826.1545	Codex	1763.1960
antarcticus	ibid.	clava	93.444.2050.2092	codicilli	21
eccentricus	969	clava ferrea	728	Cœmeterium	1964
circulum ducere	1583	claudere, claudi	21.55.123.310.405. 466.634.801.846.864.910.921. 1036.1361.1438.1479.1559. 1626.1645.1791.2058.2059. 2097.2034.2492	cœna	1894
circum	733.734	audicans	1155	cœnaculum	37.134.528.1333. 1458.1611
circumactio in orbem	1416	claudicare	708.880	cœnolus locus	340
circumagere	1259.1790.1929	claudicatio	708.2492	cœnum	340.868.871.1061.1468. 2282.2529
circumagitare	288	claudus	708	Coëo	333
circumeidere	417.1174.1176	claviculæ vitis	2074	coërcere	1036.1186
circumeire	1457	clavis	1872.2034	coërcitio	310
circumcisio	418.419.1174.1177	clausio	405.1645	Cœtus	26.85.177.205.228.745. 966.1112.1470.1518.1740.1885. 1901.1983.2052.2208.
circumcisior	119.418.1174	claustrum	467.922.1543.1372. 2046	cœtus publicus	966
circumcisus	1174	clausulâ	846	cœtus solennis	1057.1059
circumcolumnium	1462	clausum	1559.2058	Cogere	140.687.911.1070.1089. 1923.2371
circumdare	732.975.1054.1415. 1456.1593.1596.1929.1937	clausura	55.392.467.801.922.1133. 1439.1479.1872	cogitabile	840
circumdatio	976.1416.1597	clausurâ cingere	466	cogitare	549.633.674.839.843. 1427.1683
circumductus	786	clavo firmare	1506	cogitatio	633.674.675.738.840. 973.1683.2275
circumferentia	976.1416.1717. 2377	clavus	320.570.997.1417.1473. 1506.1629.1927.2213.2266	cogitativum	840
circumforanei	600	clavus navis	1965	cogitator	ibid.
circumire	732.975.1790	Clemens	795	cognata	424
circumitio	976	clementem esse	721.782	cognatio	532.573.693.947.948. 954.2444
circumligare	1007.1054	clementia	722.782	cognatum esse vel fieri	2444.
circumligatus	1007	clementiâ uti	782	cognatus	937.1346.2444
circumlini	901	clepsydra	2495	cognitio	935.936.2444
circummunitio	1594	Clibanus	2615	cognomen	795.1054.1127
circumsepire	741.1593	clima	205	cognomentum	795
circumspicere	866.2163	clitella	104.1084.1143.1253.1435. 1566.2376	cognominare	795.1054
circumvertere	1456	clitellæ lignæ	901	cognoscere	285.369.749.933.2209. 2443
circumvolvere	732.1054.1929.2090	clivulus	1011	Cohabitare	2393
circumvolutio	976	Cloaca	294	cohabitatio	2394
cirrus	1214	Clypeati	2655	cohabitator	411
Cisarius	2154	clypeo se munire	2655	coherentia	495.2021
cista	1526.2276.2898	clypeus	297.460.739.1455.2416 2655	coherere	34.494.1391.1497.1551. 1664.2037.2083.2402
cisterna	276.299.343.378.395. 470.681	clyster	817	cohesio	976.1498.2021.2037
cisti genus	1125	Coacervare	394.787.1055.1885	cohibens	1038
cistula	68	coacervatio	1964	cohibere	843.1036.1186.1227
Citare	676	coactè	132.140.142.1089	cohibitio	341.1647
citatio	678	coactum	1089	cohors	171.172.315.424.456
citationis literæ	559	coactaneus	519	Coinquinare	890
cithara	792.1058.2164	coagulare, & coagulari	382.2083.2154	coire	686.2194.2458
cithara ventriculata	293	coagulatio	1231.2084	coitus	270.334
citò	266.590.605.1536.1549. 1575.1834.2409.2593	coagulatum	1231	Colaphus	2050
citrinum efficere, citrinum colorem in-		coagulatum esse	ibid.	colare	1516
ducere	2642	coagulum	1232.2084	colere	1736
citrus, citreum	2642	coalescere	2037.2083	colere terram	1561
Cives	1720	coalitio	2037	colias	2045
civilis	516.1614	coarctare, & coarctari	1476.1587. 1934	colla	1989
civitas	516.1604.2027	coarctatio	526	collabi	703.2051
civitas munita	1091	coarctatum esse	1661	collare	1388
Clam	838.1928			collare muliebre	collatio
clamare	84.682.1036.1088.1311. 1695.1778.1896.1899.1931. 1937.1941.1955.2108				
clamor	47.1036.1311.1695. 1897.1956.2116.2143.2505				

I N D E X.

collatio	860.948.1116	colum	1117	commovere	355.458.474.655.
collaudare	613.1609.2306	colus	75.225.1593.1742	657.768.769.862.908.1093.1175.	
collecta	376	Coma	314.1183.1688.1689.1833.	2199. 2206. 1319. 1363. 1448.	
collectanea	1158	1999		2271.2281.2331.2479	
collectio	168. 196. 376. 702.	comam alere	1020	commovere se	657
1055. 1059. 1157. 1158. 1326.		combibere	2539	communis, e	344. 595. 720. 764.
1473. 2058		combinare	650	1041. 1042. 1619. 1794	
collectio dactylorum	393	combinatio	1945	commune facere, vel fieri	720. 763
collectio fructuum	331	comburare, comburi	335. 546. 786.	commune reddere	344. 1794
collectivum	1041	826. 974. 1473. 1938. 2304. 2328.		communio	1422
collector	375. 1960	2408. 2520. 2531		commutare	771. 1178. 1796. 2413
collectum	375. 1157. 1158	combustio	826. 974. 1938. 2531	commutare vitam cum Morte	771
collega	704	comedendum dare	1151	commutata	773
collegium	26. 168. 584. 705.	comedere	81. 353. 894. 1065. 1090.	commutatio	1178. 1797
2052		1124. 1298. 1520. 2351		commutatatum	772
colliculus	386. 2597	comes	1999. 2054. 2055. 2280	compactio	597
collidere	918. 1395. 2251. 2268.	comes stabuli	2056	compactum	770
2285		comeffatio	226. 1124	compactum esse	34
colligare	20. 686. 698. 844. 1007.	comeffator	155. 486. 672	compages	1842
1090. 1630. 1648. 1815. 1885.		comeffari	155. 485	compages trabium	155
1902. 1904. 1946. 2024. 2090.		comestibile	1090	compages vertebrarum	2840
2327		comestio	83. 1299	compar	651
colligatio	20. 1551	cometæ	666	comparare, comparari	549. 977.
colligatum	1090	comitari	1127	1278. 1281. 1483. 1665. 1712.	
colligere	20. 167. 502. 375. 376. 825.	comitatus	109. 579. 1127. 2054	2064. 2158. 2161. 2340	
1055. 1057. 1058. 1094. 1123.		comitatus regius	873	comparatio	948. 1665. 2161.
1157. 1434. 1525. 1885. 1960.		commaculare	871. 890	2340	
2037. 2057. 2161		commaculatio	871	comparitio	2165. 2166
colligere Dactylos	393	commeatus	83. 84. 149. 653.	compaffum	15
collimare	2234	1127		compater	333. 1512
collis	377. 382. 386. 388. 441. 2288	commensales	2001	compeditus	1006
collisio	1299. 1395	commentariensis	2056	compendiose	2105
collocare	960. 995. 1684. 1927	commentarii	1851	compendium	1603. 2105
collocare seorsim	1887	commentarius	584	compendium viæ	2093
colloqui	1448. 2345	commentitium	1749	compensare	413. 2422
colloquium	2345. 2356. 2481	commercium	909. 1409. 2545	compensatio	447. 1195. 1828. 2426
collucare	1765	commercium exercere	909	compes	687. 1006. 1074. 1594.
collucatio	689	commercium habere	2334	2351. 2538. 2641	
collum	147. 565. 1635. 1903. 2002.	comminari	416. 966	compingere	597. 717. 770. 901.
2107		comminatio	966	1136. 1153. 2327	
collustrare	1311	comminator	416	compitum	1855
colluvies	1660	comminisci	258	complanare	154. 905. 1483. 1643
colluvies animalium	1657	comminuere, comminui	477. 480.	complanatio	1255
collybista	1065. 2413	516. 561. 569. 585. 1590. 1771.		complexens	1041
collybistes	1877	1844. 1845. 2269. 2351. 2369.		complexi	467. 702. 1041
collybus	1605. 2032	2490. 2500		complementum	1205. 1468. 2427
collyra	267. 767. 1523. 2052	comminutio	570. 1771. 2370.	complere, compleri	846. 1204. 1261.
collyras pinfere	761	2501		1450. 1467. 1468. 2423. 2606	
collyrium	2052	comminutum	480	completio	1468. 1492. 2427
collyriatum	761	commiscere	312. 380. 761. 921.	completum	2425
colobium	7033	1655. 1656. 1669. 1873		complexio	852. 976. 1042. 1473
colobium scorteum	1543	commissarii	192. 816. 1804	complexum	976. 1042
colocasia	2051. 2150	commissum	1787	complexus	702. 1473
colocynthis	1284. 1791	commissura	495. 1154	complicare	1214. 2090
colonia	2043	commistio	2543	complicatio	2091
color	403. 728. 1501. 1883	committere	1222	complodere	899. 1185. 1395. 1530.
color ignitus	1119	commixtio	438. 1473. 1657	2502. 2518	
color rosaceus	639	commodare	659	complosio	1395
colorare	403. 1092. 1542. 1558.	commodato dare, seu accipere	2301	complosio manuum	900. 1530
1703		commoditas	603. 624. 1942	componere, componi	54. 703. 717.
colorata	1883. 2532	commodum	624. 967. 999. 2629	825. 1153. 1834. 1944. 2090. 2250.	
colore tingere	403	commodum afferre	623. 2534	2340. 2389. 2626	
coloribus depingere	1703	commodum percipere	623	componere discordiam	1865
coloris certi species	872. 1142	commolere	868	comportare	385. 1055
coluber	717	commonefacere	647. 2061. 2644	compositio	703. 705. 1865. 2007.
columba	960	commonefactio	649. 2061. 2645	2256	
columbæ domesticæ, sive cellares	630	commonere	2644	compositor	703
columbarium	2311	commorari	406. 2523	compositum	2256
columna	1473. 1623	commotio	658. 769. 863.	compositus	988
columna vaporifera	950	909. 1320. 1817. 2200. 2208.		compotare	2539
In modum columnæ ascendere	2607	2331		compotatio	226. 860. 2512
columnam facere	ibid.	commotio terræ	395	comprehens	1041
				comprehendere	

I N D E X.

comprehendere	54.82.494.731. 904.1041.1118.1400.1728.2054. 2621	concretum	2084	confirmatio	240.241.626.731
comprehensio	2621	concretum esse	1231.1933	confiscari	883
compressio	203.526.1785	concubina	1136.1750	confisus	289
compressum	844	concubitus	270.334.2386.2459	confiteri	932
comprimere, comprimi	203.526. 579.597.702.843.868.1009.1231. 1237.1259.1454.1631.1712. 1784.1808.1934.2284	conculcare	274.293.326.332.522. 575.579.585.2265.2280	conflagrare	1966
comprobare	950	conculcatio	294.522.580.2493	conflagratio	2090
compromissum	2057.2098	concumbere	750.933.2385.2458	conflare	1407.1943
compungi	458	concupiscentia	39.780.973.2198. 2549.2576	conflare igne	1641
computare	839	concupiscere	39.780.2197.2353. 2549	conflatile	1407
computatio	1223	conculsio	989.1299	conflatio	1516.1945
computista	1513	concutere, concuti	908.1395.2206. 2271	conflator	1407
computus	840	condemnare, condemnari	714.2019	conflator metallorum	2065
computus Astronomicus	1572	condemnatio	2009	conflatorium	1944
Conari	2333.2335	condemnatus	ibid.	conflictus	2122
conatus	2334	condensare, condensari	382.429. 837.2083.2154	confluxus	1326
concameratio	1053	condentiatio	2084	confodere	897
concavitas	765	condentatum	ibid.	confœderatus	333
concavum	294.765.1074	condere	1009	conformare	903.1643
concavum facere	765	condicere	966	confortare, confortari	240.746.802. 1231.1520
concedere	932	condimentum	794.1011.1543. 1899.1907	conforsio	1394
concentricus	549	condimentum	2554	confractio	702.2560
concentus	1298	condimentum Aromaticum	324.325	confricare	1066.2501
conceptaculum	2419	condire	432.1010.1716.2554	confricatio	1066.1214
conceptaculum aquarum	522.1985	conditio	859.1171.1551.2615	confringere, confringi	702.918. 1390.1590.1844.2129.2269. 2277.2278.2285.2557.2656
conceptio	2364	conditionalis	2615	confundere, confundi	268.309.804. 1473.1566.1655.1656
conceptus	817.1572.1578	conditionaliter	ibid.	confusa turbæ	1661
concertare	1379	Ea conditione	1228	confusio	269.309.310.759.1056. 1660.2322.2554.
concessio	716.961.1410	conditum	1011.2063	confusus	309
concessio argumenti	932	conditura	325.794.1717.2554.2592	confutatio	292.523
concessum	1410	conditura cum saccharo	1543	Congelare, congelari	429.2083. 2154
concha	2069	condolere	507.1314	congerere	1885
conchylium	759	condonare	1188.1483.1568.2318. 2525	congeries	702.868
concidere	339.811.833.845.1362. 2479	condonatio	184.1188.1483.2319	conglobatio ovorum	2418
concidere in frustra	1878	conducere	1127.1953.2401	conglomerare	1790
conciliare	2282	conducere aliquid	753	conglomeratio	1964
conciliatio	2340	conductio	753.1127.2401.1954	conglutinare, conglutinari	494.1136. 1944
conciliator	1555	conductio Agrorum	561	congruere	269.233
concilium	675	conductio Hortorum	ibid.	congregare, congregari	385.502.676. 966.1055.1057.1058.1309.1434. 1470.1885.1925.1960.1983. 1985.2057.2419
concinare	703.901.1483.1789. 2090.2504.2627	conductor	753.1954.1955	congregare se	1470
concinatio	1484	conductor viæ	2577	congregatio	85.168.966.1055. 1057.1059.1470.1885.1926 1960.1983
concio ad populum	583	conductum	753	congressus	270.1055
concionari	ibid.	conductus	1127	congruere	618.1103
concionator	ibid.	conduplicare	1071.1314.1455	congruum	618.1104.1285
concupere	1568.1578	Confabulari	1448.2345	Conjectare	110.872.2487
confisus membris	1775	confabulatio	1448.2345.2481	conjectatio	110
concitare	474.2068	confectio	2063	conjectura	110.2331.2488
conclave	37.134.144.341.364. 528.711.922.1159.1527.2018. 2053.2070.2568	confectura aromatica	1717	conjicere	881
conclave cancellatum	2073	conferre	977.1353.1712	conjicere	2261
conclave superius	303	confessio	713.932.933	conjugare, conjugari	650.1780.1921
concludens	1360	confessio scripta debiti	937	conjugatio	318
concludere	405.450.466.715.846. 1051.1360	confessum	933	conjugatus	1399.1921
concludere Syllogisticè	954	confestim	49.109.172.931.2593	conjugatum	2552
conclusio	846.2216	conficere	1677.1716.2552	conjugio jungere	650
conclusio Syllogismi	955	confidentia	2243.2590	conjugium	79.650
conclusionem facere	954	confidentia loquendi	1872	conjunctim	590.888
concoctio	368.1606	confidenter	2590	conjunctio	495.976.1154.1498. 1499.1551.1629.1630.1926. 1945.2011.2260.2593.2621
concoquere, concoqui	83.368.1606	confidere	289.944.1037.2241. 1425.2589	conjunctum	494.976.1497.2284. 2402
concordantia	2166	configere	353	conjunctum	
concordia	620.1476.1865	confringere	1560		
concrepatio	927	confinium	282.433.2581		
concrelcere	2083	confinis, confine	1243		
concretio	2084	confirmare, confirmari	116.240.243. 731.746.1496.1678.1991.1995. 2533.2627.2634.2637.2655		

conjunctum

I N D E X.

Coniunctum esse	34.901.1496.1497. 1551.1933.2402.2611	Consolari	1231.1326	Contentiosus	1734.2075.2564
Coniunctus	116	Consolari se	1326	Contentum reddere	1724
Coniungere, coniungi	54.324.494. 650.686.703.717.844.976.977. 1117.1136.1153.1391.1496.1497. 1517.1629.1664.1669.1834.1885. 1904.1921.1925.1944.2083.2090. 2256.2284.2327.2333.2402.2544. 2593	Consolatio	1327	Conterere, conteri	477.509.535. 561.569.585.702.843.848.1202. 1231.1254.1259.1761.1771.1845.2129. 2277.2285.2351.2369.2490.2500.
Coniungere se	686.1944	Consolidare	770.1944.2296	Contestari	1443.2644
Coniunx	77.333.2327	Consolidatio	1945	Continens	1851
Connectere, connecti	901.1171.1545. 1629.1630.1834.1925.2090.2402. 2421.2593	Consonantia	747	Continentia	1854
Connexio	1629.1630.2260.2593	Consors	651	Continere, contineri	54.1038.1728. 2637
Connubio iunctus	1395	Conspicere	694.1322.1704.1751. 2196	Contingens	200.1089.2129
Conopeum	2072	Conspicari	1542	Contingenter	1672
Conquassare	918.1712.2278	Constans	2533	Contingentia	2127
Conquassatum	1259	Constanter	ibid.	Contingere	228.1190.1670.1671. 2126
Conqueri	1925.2276	Consternare, ari	848.918	Contignare	2126
Conquirere	376.2161	Consternatio	848	Contignatio	2127.2129
Conquistio	331	Constituere	966.1021.1222.1622.1966. 1995	Continuare	2284.2602
Conscendere	1490	Constitutio	418.419.852.1806.1023. 1024	Continuare aliquid agere	2602
Conscindere	339	Constitutio juris	612	Continuatio	2593.2602
Conscindere membratim	596	Constrictio	20.310.597.1647.1924. 1647.2054	Continuitas	2602
Conscribere	703.2292	Constrictio cordis	1961	Continuus	1497.2566.2593
Consecrare	827.1976	Constricere	1644.2203	Continuum	2284.2566
Consecratio, nes	1399.1980	Constringere	20.310.445.597.698. 868.1006.1082.1729.1925.2054	Contorquere	1874.2360.2552
Consecratio magica	838	Construere	1726	Contortio	1651
Consecrarium	1374	Construere, ui	2160	Contortum esse	1650
Consecutio	716.1274.2216	Construere	54.57.717.738.770.901. 2418.2623	Contortuplicare	2360
Consecrere	684.1445	Construere	1309	Contortuplicatio	390
Consensio	2021	Construere	1309	Contra	36.1295
Consensus	111.926.1420.1476. 2393	Construere	522.2204	Contra	1049.1374.1570.11611.957
Consentire	903.926.1476.1540.2282. 2393	Construere	1309	Contractio	254.2106
Consequens	2216	Construere	1309	Contractus	1025.1503.2105.2381
Consequenter	716	Construere	1309	Contracticare	1560.1561.2656
Consequentia	485.716.976.1360. 1374.2216	Construere	1309	Contradictio	516
Consequi	2387	Construere	1309	Contrahere, hi	445.1025.1481.1924. 1925.2054
Consequitur	714	Construere	1309	Contrarietas	1296.1561.1958.2474
Conservare, conservari	1337.1506. 1622.1991	Construere	1309	Contrarium, a	183.455.627.628.1465. 2474
Conservatio	1339.1622.2454	Construere	1309	Contrarii	1169
Conservatores	1759	Construere	1309	Contrectare	488.1179.1278.1865
Confessus	989.996.1458.1513	Construere	1309	Contrectatio	1179.1279
Considerare	272.341.516.1982.2513	Construere	1309	Contremiscere	657.821.822.1183. 2200.2206.2250.2276.2298
Considerate	517	Construere	1309	Contristari	22.1086.1576
Consideratio	286.517.1602	Construere	1309	Contritio	702.848.1203.1259.3370. 2493.2560
Consideratum	517	Construere	1309	Contritium	536.844.1202.1259. 2492
Consignare	1502.2292	Construere	1309	Contritus	1103
Consiliarius	272.1211.1518	Construere	1309	Controversia	776.733
Consiliiarii	306.309.967.1807	Construere	1309	Controvertere	774
Consiliarius summus	334	Construere	1309	Contubernium	705
Consilium	895.967.968.1211.2279	Construere	1309	Contumacia	1252.1544
Consilium capere	996	Construere	1309	Contumax	1251.1544.1549
Consilium dare	966	Construere	1309	Contumacem esse	1251
Consilium inire	966.1211	Construere	1309	Contumelia	392.1286.1608.1931
Consistens	1230	Construere	1309	Contumelia affectus	1608
Consistentia	234.1623	Construere	1309	Contumelia afficere	1932
Consistere	1622.1683	Construere	1309	Contumeliosus	313
Consistere facere	1622	Construere	1309	Contundere, contundi	509.535. 569.618.702.843.848.918.1111. 1121.1231.1259.1371.1390.1641.1712. 1784.1919.2268.2269.2369.2490. 2500
Consistorium	514.1518.1740	Construere	1309	Conturbare	265.309.336.786.918. 1356.1607.1656.2301.2329.2485
Consistorium iudiciale	302.1666	Construere	1309	Conturbatio	266.2329.2485
Consistorii assessor	1518	Construere	1309	Contus	428.430.2064.2068
Consobrini	2074	Construere	1309	Contusio	112.1785.2370
Confociare, ari	703.901.1886.1904. 2544	Construere	1309	Contusus	112.1785.2370
Confociatio	705.1945	Construere	1309		

INDEX.

Contusus, a. um	509. 519. 1112.	Coriandrum	98. 423. 1061	Costus, vel costum	1105. 2159.
1259. 1669		coriarius	361. 429. 1565. 1919.	2430	
convalescere	770. 1403. 1703. 2819	2412		Coturnix	1482. 1766. 2070. 2391.
conveniens	217. 592. 618. 727. 780.	coriariorum officina	362	2409	
1104. 1285. 2165. 2294. 2347.		corium	19. 238. 359. 429. 689. 1241	cotyla	621
1629		1543. 1590. 2136		Coxa	177. 2016. 2033
conveniens esse	1103. 2592	corium preparare	362	coxendix	1191. 2016. 2033
conveniens reddere	217	cornibus ferire	1297	Crabro	229. 644. 1672. 1943
convenientia	1476	cornu	861. 2139. 2504	cranium	230. 440. 1075. 2151
convenire	618. 903. 966. 1470. 1476.	cornupeta	1297. 1577	cras	1190
1540. 2340. 2393. 2614		cornupetere	1297. 1302. 1577	crassities	1500. 1566
convenit	925	cornupetio	1297	crassities rotunda	442
conventio	2104. 2615	cornu scarificatorum	2140	crassitudo	1500. 1566
conventum	2393	cornua Lunæ deficientis	1694	crassum	448. 464. 1565
conventus	26. 675. 966. 1055. 1740	corolla	1045	crassum esse	1565
conventus solennis	966	corona	689. 1045. 1046. 1111. 1596.	crassum facere	1566
convertere	482	1717. 2097. 2142. 2561.		crassum fieri	463
conversatio	2204	coronâ cingere	1596	crassus, crassi	329. 464. 907
conversio	628. 767. 1429. 2337.	coronamentum	1596. 2142. 2561	crastinum	1190
2573		coronare	1045. 1111. 1596	crater, crateres	22. 694. 1079. 1723.
conversari	1456	corporalis	405. 487	2075	
conversatio	1452	corporeitas	487	crates	191. 2072. 2496
convertere	597. 627. 732. 2569. 2570	corpulentus	400. 2088	craticula	2072. 2073
convertere se	732. 1021	corpus	400. 405. 478. 486. 1307.	cratis ferrea	165
convexitas caelorum	1075	1376		creare	349
convictio	1030	corpus insensibile	551	creatio	350. 974
convictus	714	corpus materialium	790	creator	349. 711
convivari	2539	corpus sphaericum		creatura	350
convivator	1521	correctio	1296. 2630. 2632	credere	113. 976. 529. 558. 715.
convivæ	226	correctio scribarum	2630	2291	
convivium	860. 1135. 1500. 1524.	corrector	1296	creditum	659. 715. 976. 1400
2233. 2512. 2526. 2540		corruptio	951. 964. 1064. 1581.	cremare	2034
convivium lugubre	1894	2212		crena	1694
convocare	228. 676. 1671	corruptor	1064	erepare	47
convocatio	228	corrigere	2629	Crepidida	1178. 1482. 2064. 2126
convocatus	1518	corrugia	23. 427. 698. 1675. 2283.	crepidæ	2150
convolare	2331	2478		crepitaculum	850. 1916
convolvere	432. 441. 732. 1089.	corripere, corripi	950. 951. 1024.	crepitem ventris emittere	1599
1153. 1607		1063		crepitem ventris	678. 1365
convolutio, nes	433. 438. 1091	corroborare, corroborari	101. 240.	crepundia	1117
convolutum	1090	243. 731. 1591. 2325. 2634		crepusculum	782. 1403. 2461
convulsio	1591	corroboratio	731	crefcere	1376. 1431. 1437. 1708.
Cooperire	1089	cornuere	1102. 1367. 2615	1803. 1967. 2182. 2325. 2520.	
Cophimus	2132	corrugari	445. 1016. 2054	2634	
copia	619. 688. 747. 904. 999. 1437.	corrugatio	2054	creta	2055
2186. 2474		corrumpens	701	creta, pulvis argentarius	2135
copia alicujus scripti	532	corrumpere, corrumpi	500. 665. 698.	cribrare	845. 1008. 1084. 1310.
copia	108. 271. 2524	1030. 1067. 1765. 1768. 2040.		1364. 2190. 2285	
copiosus	464. 858. 1432	2284. 2374		cribrum	1008. 1320. 1547. 1661.
copula	1921	corruptela	2374	2072. 2071. 2190	
copula duorum	650	corruptio	699. 700. 1030. 1765.	cribrum pollinarium	1174
copulare, ri	324. 650. 686. 1629.	2041. 2374		criminari	84
1885. 1904. 1921. 2333		corruptio foetens	1167	criminatio	2147
copulatio	650. 2333	corruptor	701	crinis	297. 1183
copulatus	1116. 1921	corruptrix	ibid.	crinis alienus	1689
copulæ	2670	corruptum	1765. 2041. 2374	crispus	2054
Coquere, coqui	180. 367. 1026.	cortex	429. 471. 1041. 1512. 1784.	crista	1084
2429		2049. 2327. 2368. 2581		crista galli	486
coquus	181. 849. 1170	cortex odoratus	2050	croceo colore tingere	1092
Cor	1116. 1143	corticem detrahere	1789	croceus	1092
coralium	96. 102. 1069. 1512. 2137	corina	638. 985. 1020. 1547. 1797.	crocitatio	2152
coram	1295. 1343. 1611. 1957.	1827. 2001. 2041. 2138		crocum	1092
1969. 1971		corus	787. 1025	crocus	161. 682. 1092. 1099.
corbis	470. 472. 475. 567. 888.	coruscare	363. 1296. 1892.	1262	
913. 1076. 1082. 1083. 1520.		1914		crocus sylvestris	831. 779.
1649. 1750. 1926. 2046. 2053.		coruscatio	337. 364. 427. 1296.	2132	
2082. 2095. 2132. 2144. 2364.		1382. 1748. 1898. 1914. 2081		crocalum	850
2498		corvus	1658. 1863	cruciare	1932
corbis colatoria	83	corylus	1129	crucifigere	685
corbis genus	1676	Cos	2362	crucifixio	686
corbis, panarium	1481	cosi, coffes	84	cruciger	1918
corbis piscatoria	205	costa	563. 1621	crudelem esse	1029
				Crudelis	

I N D E X.

Crudelis	1029	cuneus	1132	D.	
crudelitas	ibid.	cuniculus	707.860.899	D actylus	567. 1074. 1108.
crudelitatem exercere	ibid.	cuniculus	707.860.899		2154.2580.2608
crudum	123.589.607	cupa	23. 33. 167. 422. 575. 803.	Dactylus immaturus	38. 1080.
crumena	225.881		812		
crus, crura	1099.2145.2148.2202.	cupa balnei	109		
2352		cupa magna	1447		
crus ligneum	428	cupa olivarum	1595		
crusta	429.2049.2137	cupedia	1846		
crusta parietis	902	cuprum	1329		
crustam obducere	429	Cura	153.845.903.911.1214.1788.		
crustatum fieri	ibid.		2086		
crustula	1100.1135	curam habere	845.2326		
crustula mellita	500	curam sustinere alicujus rei	903		
crustulata	1135	curare	151. 845. 1507.2086.2278.		
crustumina	2144		2326		
crux	686.1910.1918.2026	curatio	153.183.2660.2279		
crystallinus, num	2144	curator	137.182		
crystallum	262.429	curatrix	183		
crystallus	2144	curculio	1469.1487.2283		
cubare	453.1137.2193.2385	curia	302.514.554		
cubatus	2193.2343.2386	curiosum esse	845.2086		
cubicularius	816	curriculum	157.2252		
cubiculum	37. 302. 711. 1159.	cursum	2218		
2018. 2025. 2053. 2387. 2394.		cursor	306.1831.2218.2285.2250		
2549.2568		curiores regii	64		
cubile	551.1803.2018.2193.2387.	cursorum praefectus	519		
2394		curfus	2218		
cubile vagum	1670	curfus equi	1760		
cubitum	203	currere	1795.2217.2380		
cubitus	112. 326. 446. 478. 2193.	currus	397. 1440. 1907.		
2257.2257			2214. 2257. 2258. 2294. 2296.		
cucufa	1075		2380		
cucullus	ibid.	currus cameratus	2136. 2141.		
cucullus, cucullio	1444		2269		
cucuma	361.2058	currus plaustralis	1575		
cucumeraria	545	currus species	367		
cucumerarium	2007.2157	Curtus	406.2105		
cucumores	2157	curvare	1070.1074		
cucumis	338.2007	curvari	1074		
cucurbita	545.605.911.2116	curvatio	1025		
cucurbita sylvestris	1791	curvatura	1074		
cucurbitaria	545	curvitas	1076		
cucurbitula	2140	curvum	1074		
cucurire	2152	curvum esse	1650		
Culcitra	2008	curvum reddere	ibid.		
eulex	342.1000.1814	curvus	2362		
culices vinarii	927	culpis	710.1148.1652		
eulina	975.1170	custodes	573.1121.1759.1802.		
culmi	666.1789		1807.1829		
culmus	382.2036.2066	custodes legum	471		
culpa	715	custodia	302.648.1339.1439.		
culpabilem esse	714		1466.1750.2454.2455		
culpabilis	236.1324	custodia militum	1807.1829		
culpabilis fieri	236	custodire	1337.1506.1750.2454		
culpâ teneri	714	custodire se	1506		
culter	52.820.891.1204.1477	custos	351.679.730.1463.1749.		
culter aratri	2073		1830.2454		
cultrarii	2028	custos porcorum	735		
cultura	859.1565	custos portarum	1515		
cultus	1738.1565	custos urbis	892.1515		
eultus idolorum	1565	Curtis	424. 1274. 1590. 2049.		
Cum	377.925.1012		2137		
eum, tum	56.43	Cyathus	2030		
eum	598.1626	cyclus	735		
eumulare	394	cylindrus	1576		
cumulus	25.130.394.432.486.702.	cymbalum	656.1916		
787.929.1086.2598		cyminum	1051		
cumuli exuberantes	363	cyna arbor	2062		
Cunabula	1117.1669	cynadus	1373		
cunæ	1669	cynosbatus	65		
cunctari	369.583.1604.2336	cypro	1080		

I N D E X.

Deciduum, decidua 1368. 1405.
 1406. 1410. 2138
 deciduus fructus 1288
 decima, decimæ 225. 1640. 1682
 decima pars 1640. 1681
 decima-tertia 1640
 decimare ibid.
 decimas dare 1680
 decimatio 225
 decimator 23
 decimus 1640. 1681
 decimus-sextus 2548
 decimus-tertius 1640
 decinerare 2651
 decipere 134. 958. 2263
 decitio 612. 738. 964. 1776. 1791.
 2101. 2104
 deciduos 1861
 deciduosus 1776
 deciduosum 738. 845. 1776
 declarare, declarari 251. 365. 724. 968.
 1119. 1840. 2642
 declaratio 251. 365. 366. 969. 1851.
 1872
 declaratum 251
 declinans 1462
 declinare 1165. 1332. 1461. 1756.
 1912. 2375. 2500.
 declinare facere 1462
 declinatio 981. 1377. 2376
 declive esse 1348. 2500
 declive facere 1173
 declivis 1348. 2021. 2420. 2497
 declivitas 302. 982. 1332. 1348.
 2021. 2492. 2497. 2500
 decocta 2517
 decoctrix 265
 decoctum 87. 2249. 2517
 decollare 1390
 decor 2306
 decorare 1690
 decorticare, decorticari 429. 470. 471.
 1784. 1789. 2048. 2092
 decortatio 2050
 decorus, decorum 592. 925. 1285.
 2392
 decrepita senectus 993
 decrepitus 993. 2160
 decretorius 1776
 decretum 418. 419. 553. 586. 634.
 738. 1406. 1543. 1776. 1791. 1808
 2133. 2324
 decubitus 2193
 decumbens 2386
 decumbere 453. 2193. 2362. 2385
 decurio 571
 decursus 671. 2036. 2495
 decurtari 406. 682. 2086. 2099. 2105
 decus 593. 599. 1046. 1314. 1690.
 1881. 2592
 decussio 1343
 decutare 697. 1343. 1402. 1405
 dedere 1233
 dedicare 794. 942
 dedicatio 795
 deducere 575. 611. 1127. 1310. 1331
 deductio 1127. 2577
 deesse 188. 804. 1581. 2324
 defæcare 1943
 defatigare 911. 1118. 1125. 1517
 defatigatio 16. 911. 1114. 1125
 defatigatus 1114. 1125. 1517.

defector 2441
 defectæ 797
 defectio 1810
 defectus 188. 544. 805. 1167. 1504.
 1581. 1787
 defendere se 1380
 defensio 1209. 1381
 defensio causæ 1509
 deferre 927. 1162. 1331
 defervere 785
 defervescentia ibid.
 defessus 1125. 2409
 deficere 188. 413. 450. 800. 804.
 1037. 1167. 1251. 1450. 1530.
 1581. 1773. 1863. 1279. 2324.
 2422. 2441
 deficientis 804. 705
 defigere, defigi 885. 1362
 defigere 393. 418. 2551. 2581
 definitio 393
 definitum 2099
 defletere 1130. 1332. 1461
 deflere 303
 defluere 506. 1405. 1409
 defluxio 1300. 1322. 2036
 defluxus 2495
 deformis 1948
 defraudare 134. 804. 958. 1643.
 1679. 2263
 defraudatio 134. 959. 2263
 defraudator 1680. 2263
 defricare 484. 1260. 2134
 defricatio 1140. 1262
 degenerare 785
 degere 406
 deglutire 313. 1489. 2568
 deglutitio 313
 degultare 894
 dehonestare 453. 1288. 1694
 Δειγμα 501
 dejectio 1402
 dejectus 2345
 deicere 293. 697. 862. 881. 982. 1169.
 1331. 1363. 1367. 1540. 2261.
 2327. 2344. 2625
 Δειλος 542
 Δειμα & Δειμα 553
 deinceps 99. 1069. 1583. 1608.
 2573
 deitas 95
 delatio 1162. 2147
 delator 542
 delectari 808. 2271
 delectatio 1580
 delectus 287
 delere 395. 1185. 1189. 1551. 2441
 deletio 1187
 deliberare 1211. 1400
 delicate nutrire 1762
 delicatulus 737
 delicatum esse 737
 delicatus 1762
 delicia 404. 895. 1068. 1580. 1735.
 1762. 1846
 delicias agere 737
 deliciis affluere 1762
 deligere 365
 delineare 2286. 2551
 delineatio 2286
 delineatores 1502
 delinquere 236. 714
 deliquium 1810

deliramenta 604
 delirium 547
 delitescere 924
 delphines 545
 deludere 636
 demensum 818
 dementari 2485
 dementia 2375
 demergere, demergi 849. 851.
 885
 demensio 2106
 demetere 812. 2106
 demigrare 425
 demissio 2420
 demissus 2345. 2362. 2496
 demittere, demittere se 1331. 2327.
 2420. 2520. 2521
 demoliri 1465. 1560. 1696
 demonstratio 984
 demonstratio Logica 969
 demonstrativum ibid.
 demonstrativus syllogismus ibid.
 demulcere 2389
 denarius 559. 664. 1132. 1861
 denegare 1165. 1227. 1543
 denegatio 1165. 1544
 deni 1681
 denigrari 1711
 denominare 2551
 denominatum 2552
 dens, dentes 331. 739. 795. 808. 2476.
 2479
 dens molaris 1034. 1340. 2551
 dentitas 837. 1566. 2249
 dentium 1565. 1640
 densum esse 1565
 densum facere 2566
 dentale 359
 dentatus 2477
 denudare, denudari 844. 1662. 1665
 denudatio 1780. 1833
 denunciatio 713
 denuo 599. 2573
 deputari 1203
 depellere, depelli 509. 523. 526. 597.
 910. 1455. 1169. 1876
 depilare 1206. 1255. 2489. 2597
 depilatio 1206. 1255
 depingere 1901
 deplere 1662. 2286
 depluere 1194
 deplumare 1206
 deplumatio ibid.
 deponere 960. 1331. 1927. 2430
 depopulari 279
 deportare, deportari 425. 862. 927.
 1331. 2304
 deportatio 426. 863
 depositarius 2430
 depositio 961. 2430
 depositum 961. 1787
 depradari 279
 depradatio 280
 depravare 2040
 depravatio 2041
 deprecandi formula 722
 deprecari 329. 795. 1721. 1742
 deprecatio 331. 796. 1721. 1725
 deprehendere, di 1476. 2209
 deprelio 1025. 1056. 1076. 1099.
 1203. 1348. 2516
 depressum esse 1348. 2496. 2502
 Depressus

I N D E X.

Depressus	1203.1348.2345.2362. 2496.2501.2513	Destruere, destrui	698.1465.1551. 1560.1652.1696.1728.1765.2040 2152.2361.2441.2656	Difficile esse	789.2155
Deprimere, deprimi	781.958.1056. 1081.1164.1202.1231.2344. 2362.2496	Desudare	2233	Difficile facere	789
depromere	844	Desumere	2214	difficultas	2156
depsere	1133	desuper	1612	difficultatem movere	2155
depulso	523.562	Detegere, detegi	425.832	diffidentia	926
derelictio	1591.2318	detentio	1577	diffidere	ibid.
derelinquere	1591.2317	detentum esse	911	Diffundere	282.1074.1739.1860. 1920.2280.2597.2599
deridere	420.1132.1178.1515.2044	determinare	380.1960.2581	diffiare	1403.1522
derisio	420.636.1178	determinatio	380	diffluere	671.688.958.1183.1322. 1407.2036.2499
derisor	1178	determinatum	845.2099.2104	diffringere	1784.1860.2557.2597
derivare	418	detestari	2003.2518	Diffundere se, diffundi	671.1308. 1407.1764.1860
derivatio	1274	Detinere, detineri	660.1576.1679. 2637.2647	diffusio	1764.1862
Descendere	981.1330.2500	detontio	415	digerere	368.518.1606
descendere facere	1331	detontium lanæ	376	digestio	368
descensio	981.1332	detractio	542.800.818.1162.1343. 2259	digitus	27.289.1883
descensus	981.982.1332.2420.2500	detractor	542.1162.2259	digitus medius	112.694.2058
describere	812.1106.2292.2551	Detrahere, detrahi	341.481.543. 800.843.1237.1343.1860.2092. 2410.2427	digitis fortiri	1884
descriptio	2292.2293	detritum	620.904.2370	dignari	667
descriptum	532.904	detrudere	1169	dignissimus	1814
deferere	893.1340.1591.2250. 2317	deturbare	526.597.1169.1331	dignitas	137.379.840.1399.1484. 1612.1844.2186
defertio	1591.2318	deturpare	453.1288.1317.1694	dignum esse vel haberi	667
defertum	37.220.478.499	devastari	819.1887	dignus, dignum	727.780.2165.2294
deficcari	1290	devenire	2048	digredi	51
desiderabile	2198	deverrucare	928	dii stercorei	437
desiderare, desiderari	39.780.808. 1066.1581.2197.2324.2371.2549	devincire	2024	dijudicare	950.1729
desiderio affici	1066	devolvere	432.456.1661	<i>Διασφαισις</i>	514
desiderium	39.445.780.808.2198. 2272.2353.2549.2576	devolutio	433.438	<i>Διμίσχος</i>	533.568
desidiosus	46	devotio	1022	dilabi	2444.2532
designare	1468.1502.1846.1898. 2234.2264.2275.2292	devotum facere	827	dilacerare	282.579.739.784.918. 1860.2280
designata loca	1502	Deus	91.94.95.379.603.1653. 2432.2448	dilaceratio	1818
designatio	1898	<i>Δεσπότης</i>	2602	dilaniare	1860
designatores	1502	Deuterofis	2474	dilapidare	281
desilire	503.2259	<i>Δεσποσύνη</i>	536	dilatare, dilatari	843.1713.1867. 2221
desinere	290.1492.1530.1773	Dexter, dextera	958	dilatatio	2222.2237
desistere	711.1773.1989.2279. 2317.2405	dexterum latus	ibid.	dilatatum	919
desolare, desolari	275.819.2447	diaconus	730.2457	dilectio	696.2241
desolatio	819.1889.2337.2447	diadema	1111.1937.1596	dilectus, dilectum	695.696.931. 2241
desolatus	277.819	diata	2676	diligentem esse	2509
despectio	327.2035	<i>Διογύριον</i>	528	diligenter	37.517
despectui habere	1515	diagonius	2142	diligentia	1639.2510
despectus	671.672.2347	dialectica	592	diligere	695.2239
despectus haberi	671	dialecticus	ibid.	dilucidum reddere	724
desperare facere	926	diameter	1143.2023	diluculum	2393
desperatio	ibid.	diaphragma	1000	diluere	1174
despicatus	671	diarrhæa	760.2421	diluvies	692
despicere, despici	279.326.671.1515. 1793.2347	<i>Διοδωρὸς</i>	532	diluvium	692.808.853.866. 1289
despondere	1399.1978	<i>Διοδωρὸς</i>	534	dimensio	1171.1266.2247
desponsare	226.232.1203.1978. 2333	Diatretum, <i>Διατρέτιον</i>	532	dimetiri	110.1170
desponsata	832	dicare	942	dimidiare	813.815.1730.1825
desponsatio	226.232.847.1156. 1399.1980.2333	dicatus	943	dimidiatio	816
despuere	2232.2288	dicax	438	dimidium	1164.1732.1733.1827
destillare	545.1202.1329.1337	dicere	123.1202.1246.1285.1319	diminuere, diminui	481.543.662. 682.800.804.843.1167.1237
destinare	676	dictator	125	diminutio	481.636.800.1167.1713
destinatio	2101	dieterium	2356.2613	dimissio	486.1410.1719.2373. 2411.2445
destinatus	943	dictio	1213.2553	dimissus	1719
destituere, destitui	804	dictio indeclinabilis	1213	Dimittere, dimitti	1340.1410.1719. 2250.2294.2317.2405.2410. 2444
destitutus	ibid.	dictum	124	<i>Διμίσχος</i>	553
destinctio	1233	diducere	843.1291.2210.2213.2521	diminuerare	1221.1533
destringere	ibid.	diductum	919.2211	Diphthera	566
destructio	1697.1698.2152. 2657	dies	940.941.1296	Diphoros	531
		dies festus	1906	IIIiiii 3	Diploma
		diffamatio	848.2268		
		differentia	261.776.815.1855		
		differre	59.215.1604		
		difficile	789.2155		

I N D E X.

Diploma	1406.1808.1876	Displicere	252.336	Divinare	2079
Directio	993.2630	Disponere	518.908.1021.1441. 1665.2340.2507.2521.2592.2619 2626.2629	Divinatio	872.2080.2488
Directorium	993	Dispositio	908.1023.1442.1665. 1666.2592.2630	Divinator	1874
Directus	571	Dispositum	1665	Divinitas	95
Direptio	142.919	Dispositus	67	Divinus	95.669.984.2079.
Dirigere, dirigi	154.992.993.1021. 1441.2626.2629.2664	Disputans	1704	Divisio	776.1538.1733.1734. 1827.1854.1855
Diripere	271.279.416.740.918. 1577.1960.2265.2446	Disputare	950.951.1704.1732	Divisum esse	774
Diruere	1560.1696.1728.1815. 2636.2656	Disputatio	570	Divisus, divisum	1733.1734.1750
Discalceare	948	Disputatio subtilis	1704	Divitem esse	1680
Discalceatio	949	Disputator	897	Divitiæ	1217.1323.1680.1687
Discalceatus	ibid.	Disquirere	569.1452.1729	Diurnus	941
Discedere	654.1451.1491.1577. 1850	Disquisitione	369	Divulgare	1830
Discedere ex hac vita	1718.1719	Dirumpere, dirumpi	1409.1773. 1784.1815.1835.1839.1858.2269 2597.2636.2656	Docens	984
Discens	2474	Diruptio	1818.1840	Docere	76.105.451.794.982.2195. 2472.2609
Disceptans	897	Difsecare	484.1235.1360.1407. 1722.1739.1764.1799.1860.1970 2280	Doctus, vel doctus	509
Disceptare	449.774.897.950.951. 1063.1353.1732	Difsecio	1407	Doctor	106.984.2174.2610.2611
Disceptatio	776.951	Difsenio	776.1538.1733.1747. 1763	Doctrina	106.452.481.751.956. 982.984.1145.1146.1147.1349. 1664.2611.2613
Disceptator	1734	Difsentiens	1734	Doctrina cabalifica	1953
Dicere	105.451.480.591.956. 1144.1861.2472.2609	Difsentire	774.1732	Dolabra	1643.1768.2102.2218. 2287
Discernens	815	Difserere acutè	1704	Dolare	413.1767
Discernere	261.942.1729.1789. 1846	Difsertatio	570	Dolatorum	2287
Discerpere, discerpi	918.1215. 1771.1860.2479.2599	Difsidium	1538	Dolens	508
Discerptio	919	Difsipare, difsipari	264.281.283. 583.1407.1652.2040.2328.2636	Dolere	507.720.808.845.1001. 1086.1642.2566
Discerptum	919.920	Diffolvere, diffolvi	1175.1229. 1231.1245.1254.1256.1410.1864 2524.2526.2645	Doliola	697
Difcellus	1492.1597.1719	Diffolutio	1229.1231.1245	Dolium	387.422.468.557.697. 1718.
Difcibile	1147	Diffolutum	769.1245	Dolor	508.519.547.583.700.845. 1001.1214.1357.1643.1893.1931 1941.2567.2591
Difcindere	28.282.339.342.388. 400.414.596.1407.1441.1773. 1784.1818.1825.1860.1943.2019 2054.2102.2280.2479	Diffluere	1818	Dolor anrium	2364
Difciplina	560.1309.1147	Difstædere	1587	Dolor capitis	1916
Difciplinabilis	965.1147	Difstantia	2247	Dolor dentium	1933
Difcipulus	355.1145.1955.2348	Diftenfio	1862	Dolore afficere, affici	1001.1642. 1932.1986
Difcifio	339.1818.1827.2102	Diftinguens	261.1855	Dolorem afferre	785.1642
Difcooperire	1832	Diftinguere	815.1777	Dolosè agere	1651
Difcordia	1733.1763	Diftinguere	261.1846	Dolosum	1343
Difcrepantia	ibid.	Difstorqueri	1490	Dolofus	2263
Difcretio	815.1345	Diftractum esse	774	Dolus	1343.1616.1651.2071.2263
Difcrimen	261.776.815.1345.1855	Diftractus	1701	Domare	1009
Difcriminans	815	Diftrahere	483.1701	Domesticus	126.303
Difcriminare	813.815	Diftribuire	774.813.1730	Domicilium	520
Difcubitium	922	Diftributio	776.1733	Domina	333
Difcubitus	1458.1500	Difsturbari	786	Domina	1831
Difcumbere	1415.1456	Ditæ	1680	Domine	77.1247
Difcurrens	1373	Ditari	1686	dominari	332.1278.2213.2414
Difcurrere	583	Ditelcere	ibid.	dominatio	49.2054
Difcurfatrix	2304	Divagari	2346	dominator	49.182.218.227.323. 462.1466.1516.1821.1859.1984. 2054.2094.2132.2380.2415. 2623
Difcurfitans	1700	Divellere	414.1409.1581.1839. 2446	dominatus	33.1248.1819.2415
Difcurfus	583.1295	Diverfari	406.793	dominium	33.310.1248.1484.2054. 2079.2290.2380.2415
Difcus	560	Diverfitas	772.776.2474	dominium habere vel exercere	1278. 2414
Difcufio	618	Diverforium	278.302.351.793. 1754	dominus	33.49.333.552.569.1246. 1248.1435.2029.2054.2174. 2178.2432
Difcutere	569.1982.2517	Diverfus, diverfum	628.773.1733. 1734.2471	domuncula	345
Difjunctum	1800	Divertere	659.1415.1451.1461. 1332.1756	domus	294.300
Difjungere	1799	Diverticulum	1453	domus adaquationis	302. æstiva- les 108. cubationis, custodia 302. detentionis, diverforii, doctri- ne, ibid.
Difparium	1800	Dives, divites	271.334.1680.1686. 2351	horreorum	301. horti 302. in- fulionis
Difparitas	772	Divexare	2068		
Difpellere	1307.1522.1809.2517	Dividere	339.596.774.813.815. 1407.1581.1730.1764.1825. 1846.1920		
Difpenfatores	387				
Difperdere	1489.2040.2441				
Difpergere, difpergi	264.281.283. 284.571.583.689.1371.1407. 1710.1761.2007				
Difpertio	265.694.1710.2007				
Difpertiri	774.1730				

I N D E X.

fusiois vini 302. incisionum, ibid.
 iudicii, ibid. librorum, ibidem.
 mastationum, ibid. mansionis gre-
 gum, ibid. pudoris, ibid. perdi-
 tionis 8. 301. sepulturæ 302. vin-
 ctorum 301. vultus 302. thesau-
 rorum 302
 Dona 558
 Donare 641
 Donaria 235
 Donatio 1408
 Donationes ante nuptias 1814
 Donativa 558
 Donec 594
 Donum 519. 579. 585. 641. 939.
 1173. 1354. 1408. 1802. 1828.
 2360
 Donum nuptiale 1422. 2536
 Δῶρεζ 519
 Δῶρεζ ibid.
 Dormire 453. 551. 990. 1318. 2385
 Dormitare 1318
 Dormitatio 578. 1318
 Dormitio 991. 2386
 Δῶρορ 579
 Dorsum 377. 2096
 Dos 565. 641. 1175. 1820
 Dos muliebris 1307
 Dos propter nuptias 1107
 Dotalia dona 1820
 Dotare 641. 1819
 Drachma 559
 Draeco 40. 180. 189. 577. 582. 961.
 1883. 2615
 Draconis sydus 2596
 Dragomenus, Dragumanus 2643
 Dromas 593. 2261
 Dromedarius 593
 Duale 2474
 Dualitas ibid.
 Dubiè 1532
 Dubitare 926. 1532
 Dubium 1532. 2597
 Dubium esse 1532
 Duceatus 536
 Ducenarius 569
 Ducere, duci 495. 504. 611. 1055.
 1291. 1309. 1310. 1539
 Ducere uxorem 1399
 Ductile 1293
 Ductor 1293. 2577
 Ductus 498. 1309
 Duello pugnans 1226
 Dulce 758. 1284
 Dulce esse vel fieri 323. 720. 780.
 1284. 1655
 Dulcedinem amittere 500
 Dulcedo 325. 500. 758. 1284. 1657
 Dulcescere 758. 1284
 Dulcis 324. 1657
 Dum 527. 594
 Dumetum 276. 639
 Duntaxat 80. 360. 472. 517. 1583.
 2285
 Duo 506. 528. 888. 1880. 2474. 2654
 Duodecim 1640. 1681. 2666
 Duodecimus 1640
 Duplex 562. 1072
 Duplicare 1071. 1176. 1214. 1586.
 2090
 Duplicatio 1072. 2091
 Duplicatum 1072. 1315. 1586. 2474

Duplicitas 1072
 Duplum 562. 1072. 2091. 2551
 Durabile 1164
 Duratio 1274. 1622. 1998
 Duritia, duricies 215. 1378. 1592.
 2156
 Durum esse 813. 1938. 2155. 2634
 Durus, durum 801. 802. 1591. 1592.
 2025. 2155. 2639
 Duumviri 531
 Dux, duces 13. 199. 355. 500.
 509. 536. 592. 905. 1293. 1309.
 1711. 1817. 2101. 2174. 2179.
 2233
 Dux belli 1878. 2141
 Dux exercitus 163. 176. 1123. 1746
 Dux gregis 2389
 Δύναμις 558
 Dysenteria 352. 769
 Dysentericus 352
 Δύσινος 561

E

E
 Ea propter 931. 1219
 Ebrietas 1034
 Ebriolus 2220. 2401
 Ebriolus 2219
 Ebrius 2219. 2401
 Ebullire 331. 340. 567. 1289. 2294.
 2617
 Ebullitio 2190
 Ebur 2476
 Ecce 95. 212. 587. 605. 621. 634.
 728
 Eccentricus 549
 Ecclesia 804. 205. 302. 1885.
 1983
 Echo 320. 590
 Eclipsis 1155. 1156. 1975
 E contrario 36. 1374
 Equando? 556. 1281
 in Ecstasi rapi 1292
 Eden 1580
 Edere 81. 794. 894. 1520
 Edictum 124. 186. 533. 586. 1802.
 1829
 E diverso 1374
 Edoctus 956. 1145
 Edom 29. Sic vocant Christianos &
 cur? 29. 31
 Educare, educari 121. 800. 2182
 Educatus 2187
 Educatio 391. 2187
 Educator 2188
 Educere 969. 1372. 1707. 2363.
 2406. 2427
 Educatio 1375
 Edulium 1154. 1715. 1846. 2547
 Edulium liquidum 2531
 Effari 288
 Effatum 970. 1851
 Effectio 1678
 Effectum 1416. 1616. 1678. 1779
 Efferre, efferrri 373. 463. 539. 646.
 655. 660. 737. 1424. 2171. 2216.
 2224. 2597
 Effervescencia 2296
 Effervescere 322. 2102. 2199. 2294
 Efficere, effici 602. 1561. 1677.
 1780
 Efficiens 1779

Effigiare 738. 1779. 1901
 Effigies 37. 205. 531. 1836. 2046
 Effingere 258. 1901
 Efflare 1364
 Efflatio 1704
 Efflorescere 1361. 1809. 1921
 Effluere 671. 681. 688. 865.
 1322. 1898. 1899. 2036. 2353.
 2547
 Effluxio 681
 Effodere 450. 738. 809. 811. 848.
 1085. 1767
 Efformare 564. 1901
 Efformatio 974
 Effosio 818. 848. 1394. 1768
 Effosfor 1394
 Effractor 1835
 Effringere 2281. 2557
 Effugium 2359
 Effundere, effundi 233. 575. 672.
 681. 688. 972. 1371. 1662. 1712.
 1899. 2253. 2330. 2338. 2353.
 2491. 2494. 2499
 Effusio 234. 575. 672. 1900. 2330.
 2495. 2500
 Effusio sanguinis 548
 Effusum 1899. 1900
 Effutire 288
 Εφῶδιος 653
 Egens 804. 805
 Egenus 842. 1477
 Egere 804. 2646
 Egestas 805. 824. 1375. 1478
 Ego 129
 Ego-ipse 405. 1377
 Egredi 51. 965. 969. 1372
 Egrediens 969. 1373
 Egregiè 857
 Egressio 1374
 Egressus 969. 970. 1374. 1375
 Eja 605
 Ejaculari 475. 484. 815. 861. 982.
 2159. 2163. 2261. 2330
 Ejaculatio 861
 Ejectio 486. 2649
 Ejectus 910
 Ejicere 486. 861. 862. 910. 966. 1402.
 1712. 1739. 1788. 1876. 2244.
 2261. 2286. 2327. 2330. 2648
 Εἰκὼν εἰκασίον 205
 Ejulare 92. 457. 956. 1935
 Ejulatio 93
 Ejulatus 458. 956
 Εὐαλίσιον 2069
 Elabi 2444
 Elaborare 1643
 Elapidare 1539
 Elatio 373. 388. 464. 660. 686. 1399.
 1429. 1484. 2039. 2227
 Elatum esse 375. 2224
 Elatus, elatum 373. 463. 660. 1429.
 2217. 2227. 2369. 2597
 Electio 287
 Eleauium 620
 Electus, electum 287. 288. 375
 Eleemosyna 1891
 Eleemosynam largiri 667
 Elegans 857. 1285
 Elenchus 894
 Elephas 1722
 Elevare, elevari 509. 539. 660. 685.
 1373. 1609. 2224. 2277. 2325
 Elevatio

I N D E X.

Elevatio	379. 510. 541. 1399.	Ἐπαρχία, Eparchus	198. 1552	Erubescere	268. 277. 281. 809. 1056.
2228. 2597.		Ἐπειδύτης	187	1566	
Eligere	286. 368. 375	Epexegetis	251	Eruca	440. 661
Elixare	2429	Ephippiare	1546	Eruclare	331
Elixum	761. 2430	Ephippiarius	ibid.	Erudire	964. 2211
Ἐλλίπτει	104	Ephippiatum	ibid.	Eruditio	751. 759. 2212.
Ellipticæ	2105	Ephippium, ephippia	89. 901. 1084.	Eruere	774. 811. 1380. 1782. 2357
Ellychnium	1874. 2539	Ἐπὶ 1546. 2376.		Erumperè	402
Elocare	2401	Ephippium imponere	1546	Eruptio	2036
Elongare, ari	2243. 2244	Ephod	180	Esa	83. 84. 653. 657
Elongatio	2246	Ἐπίκουρος	193	Esse	601. 989. 1239. 1240
Eloquens	498. 1132	Epicureismus	195	Essentia	43. 602. 990. 1645
Eloquentia	1133	Epicureus, Epicurus	194	Essentia quinta	1487
Eloqui	557. 591. 1289. 1314. 2267	Epicyclus	976	Essentialis	1645
Eloquium	124	Epilepsia	1071	Est	180. 81
Eluere	465. 1260. 2379. 2389	Epilepticus	1070	Ester unde dicta	178
Emaciare, ciari	1080	Epilogum facere	1360	Esuriens	1073
Emaculare	1386	Epilogus	ibid.	Esuries	1072. 2270
Emanare	202. 1289. 2036	Ἐπίμαστρον	478	Esurire	2271
Emanatio	202. 2499	Episcopatus	592	Esuritio	1072. 2270
Emancipati	836	Episcopus	ibid.	Etenim	2271
Emamma	1256	Ἐπιστολή	1766	Ethica	1171. 1612
Embolismus	1572	Epistola	26. 159. 188. 441. 559. 1406.	Ethicus	1172. 1172
Embolista	1573	1718. 1808. 1876		Etiā	43. 179. 621. 1133. 1348
Embryd	441. 1569. 2418	Epistomium	503. 2417	Etiāsi	180. 378. 1721
Ementiri	1030	Epistylia	1766	Ἐτοιμασία	67
Emere, emi	642. 1203. 2064	Epitaphium	971	Ἐτοιμ	66. 1161
Emicare	289	Epithalamium	616. 673	Etsi	180. 378. 621
Emigrare	425. 863	Epitheton	1054. 1127. 2552	Evacuare, ari	343. 672. 910. 1556.
Eminentia	309. 378. 386. 388	Ἐπιτομή	182	1662. 1757. 2252. 2286	
Eminere	309	Epulari	155. 485	Evacuatio	2254
Emissio	2328	Epulatrix	486	Evacuatus	759
Emissura	2412	Epulo	155. 486. 672. 2001	Evadere	1208. 1740
Emittere	672. 1876. 2327. 2334.	Epulum	1135. 1500. 1521. 1526	Evaginare	880. 2427
2410		Equa	2264	Evangelium	42
Emollefcere	1256	Eques	537. 1853. 2257	Evangelizare	327
Emollire	775. 1164. 1254. 2258	Equile	201	Evasio	2359
Emolumentum	999	Equitatus	1853	Evehere	539. 2171. 2182. 2363.
Empilia	144	Equo insidere	2255	2597	
Emplastrare	2256	Equus	1450	Evellens	543
Emplastratio	ibid.	Equus levis & celer	2261	Evellere	400. 543. 730. 862. 1355.
Emplastro obligare	1254	Equus ligneus	2260	1409. 1412. 1553. 1593. 1652. 2019.	
Emplastrum	169. 706. 1207. 1507.	Eradere	395. 484	2369. 2446. 2599	
2250		Eradicare	775. 1412. 1652. 2533.	Evenire	228. 1670. 2126. 2248
Ἐμπόλαι	146	2599		Eventa	1400
Ἐμποροί	122	Bradicatio	2534	Eventus	228. 624. 635. 955. 1672.
Emptio	41. 643. 1033. 2065	Erectio	541. 686	1696. 2127.	
Emptor	643	Erectus	571. 686. 1623. 2132	Everrere	620. 824. 966. 1059. 2369
Emptum	ibid.	E regione	1045. 1049. 1343. 1570.	Everriculum	482. 1004. 1167
Emunctorium	1158	1706. 1957		Everritio	847. 1004. 1059
Emundatio	1386	Ἐρημία	220	Evertere	293. 482. 627. 732. 847.
Emungere	739. 1174. 1188	Ἐρημ	37	1462. 1551. 1553. 1652. 1728.	
En	212. 587. 605. 634. 728	Eremita	520. 2524	Eucharisticum sacrificium	932
Ἐν, ἐνα	622	Ἐρημίτις	209	E vestigio	5931
Ἐναλίσιον	455	Ergo	65. 102. 587	Euge	1057. 1057
Enarrare	1448. 1533. 2481. 2612	Ericius	2087	Evigilare	722. 481. 589
Enarratio	1295. 1535. 2481	Erigere	1685	Eumuchus	401. 1554. 1654
Enervare	422. 1652	Eripere, eripi	1208. 1380. 1740.	Evolare	1586. 1809
Encyclopædia	599	11782. 1837. 1839. 2286. 2357.		Evomere	1739. 2286. 2570
Endivia	923	2446		Euphrates	21859
Enim	215	Erogare	281	Eurus	1974. 2356
Ens	602. 990. 1239. 1240. 1633	Erogatio	ibid.	Evulsio	1409. 1654
Ensis	820. 1471. 1529	Erofio	1394	Ex	931. 1219
Entitas	990. 1219. 1240	Errare	892. 2325. 2326. 2404.	Exacerbare	785. 1258. 1966
Ἐνυα	718	2618		Exactio	881. 888. 827. 376. 2557
Enumerare	1533. 2481	Errare facere	892	Exactiones per jura	853
Enunciare	288. 591	Erratum	893. 2618	Exactioi subijci	375
Enunciativum	1535	Erroneum	893	Exactor, exactores	375. 380. 1827.
Ed	2601	Error	893. 894. 919. 2322. 2325.	281. 829. 2623. 111701	
Ed quod	424. 1045. 1887	2404. 2618		Exactor tributorum	649
Ed ut	424. 437. 1014. 1220. 1228	Erubescencia	269	Exacuere	1010. 2362
Ἐπαρχία	198			Exacutio	2363
				Ex adverbo	

I N D E X.

Ex aduerso	1045. 1049. 1343. 1570.	1005. 1071. 1196. 1375. 1853. 2275	1764. 1823. 1857. 2099. 2210. 2213
1706. 1957		Excrementum egerere	2287. 2376
Exaggeratio	2186	Excruciari	1757
Exaltare, ari	379. 737. 1352. 1609.	2454	1932
2182. 2224		Excubiæ	2454
Exaltatio	379. 738	Excudere	564
Examen	818. 1326. 2514	Exculpere	443. 738. 817. 838.
Examinare	285. 286. 2513	1767.	
Examinatio	286	Excultor	818
Exarare	817. 838. 2292	Excusare se	1380
Exarchus	1552	Excusatio	1209. 1381
Exardere	823. 834. 974	Excusio	336. 698. 1402
Exardescere irâ	823	Excutere	569. 697. 1093. 1363.
Exarescere	834. 929. 1896	1370. 1371. 1402. 1982. 2310.	
Exasperare	785	2478	
Exaturari	1424	Execrari	232
Exaudire	53. 1630. 2450	Execratio	956. 2466
Excæcare	1468. 1494. 1515. 1591	Exedra	87. 168
Excæcatus	1591	Exemplar	501. 532. 550. 904. 1355.
Excæceare	880. 944	1686. 1857. 1877. 2474	
Excandescens	944	Exemplum	501. 532. 904. 1857.
Excandescencia	792. 824. 1574.	1877	
2200. 2294		Exercere	2203
Excandescere	792	Exercitatio	342. 2204
Excavare	765. 768. 834	Exercitatus	342. 1175. 1790. 2204
Excavatio	739	Exercitium	1624
Excavatum	769	Exercitum colligere	424
Excedere	1734	Exercitus	85. 163. 271. 315. 424.
Excellent	373. 942. 998. 1187. 1580.	456. 746. 747. 1720. 1746. 1901.	
1609. 1612. 1734		2033. 2303. 2384. 2524	
Excellenter	998	Exhalatio	70. 590. 700. 950. 2022
Excellentia	373. 379. 468. 998.	Exhaurire	343. 445. 539. 844
999. 1610. 1612. 1844. 2186		Exhaustus viribus	543
Excellentissimus	1729	Exhilarare, exhilarare se	324. 709.
Excellere	373. 1580. 1734	1691	
Excelsum esse	2224	Exhortatio	691
Excelsum, excelsum	315. 373. 379.	Exhibuit	2532
1609. 2227		Exicare, exicari	819. 834. 929.
Exceptio	2037	1290. 1291. 1924	
Excepto	1812	Exicatio	1291. 1924
Excerpte	2599	Exiens	1373
Excessus	1573	Exigere	375. 2557
Excidere	414. 833. 845. 1405. 1409.	Exiguus	683. 1795. 1933. 2022
1767. 2016. 2088. 2444		Exiguum esse	682
Excidio devovere	827	Exile	800. 2039
Excidium	578. 2008. 2086. 2148	Exilire	181. 542. 572. 899. 1403.
Excindere, excindi	388. 400. 417.	1711. 2096. 2285. 2354. 2444	
458. 484. 811. 1029. 1100. 1169.		Exilire gaudio	516
1768. 1773. 1815. 2007. 2019. 2054.		Exilitio	542. 2096
2088. 2145. 2147. 2507. 2579		Exilium	426. 911
Excipere, excipi	969. 2574	Eximere	969
Excipulum	1479	Exire	402. 965. 969. 1372
Excisio	845. 1062. 1100. 1361.	Exire facere	965. 969
1768. 2008. 2086. 2145. 2509		Existens	602. 1239. 1240
Excisum	811	Existentiâ	602. 990. 1240
Excitare, excitari	469. 690. 961. 1589.	Existere	1239
1995		Existimans	1428
Excitatio	691. 1590	Existimare	839. 1427
Exclamare	682. 1778. 1896. 1899.	Existimatio	110. 840
1931. 1937. 1955. 2207		Existimationis magnæ vir	840
Exclamatio	1778	Exitiale esse	623
Excludere	1303. 1438. 2462	Exitium	699. 2443
Excogitare	674. 839. 843	Exitus	696. 970. 1374. 1375
Excogitatio falsa	674	Exolutio	2426
Excommunicans	1303	Exonerare ventrem	1757
Excommunicare, cari	1303. 2463	Exorbere	445. 450
Excommunicatio	419. 827. 1303	Exordiri	768. 2522
Excommunicatus	1303	Exordium	1871. 2581
Excoriare	777. 1860	Exoriri	692
Excreare	457. 2577	Exornare	2158
Excreatio	458. 1030	Exornatio	968
Excrementum	433. 620. 824. 970.	Exortus	692
		Expandere, expandere se	1280.

K K K K k k k k

Expurgatio

I N D E X.

Expurgatio 465. 739. 847. 1386
 Exquisite 517
 Exquisiteum ibid.
 Exta 319. 398
 Extendere 215. 805. 843. 990. 1280.
 1291. 1332. 1823. 1857. 1860. 1912
 2210. 2213. 2282. 2287. 2376.
 2521
 Extensio 990. 1280. 1332. 1764.
 1827. 1858. 1861. 2211. 2377
 Extensum 1861. 2211. 2370
 Extenuatae 797
 Extenuatum 800. 1381
 Extergere 1185. 1260. 2067
 Exterior 348. 722
 Exterioritas 723
 Exterius 722
 Externum 723
 Extillare 681
 Extinctio 747. 1005
 Extinguere, extingui 28. 561. 747.
 898. 1005. 1624. 1625
 Extirpare 1355. 1412. 1553. 1652.
 1728. 2599
 Extirpatio 1654
 Extollere, extolli 392. 655. 660. 1609.
 2171. 2182. 2216. 2224. 2277
 Extorris 1029
 Extra 346. 722. 1374
 Extractio 774. 1862. 2214
 Extractor 543
 Extrahens ibid.
 Extrahere 539. 543. 759. 774.
 775. 880. 1273. 1291. 2214.
 2363. 2369. 2406. 2410. 2427.
 2446
 Extraneum se ostendere 1345
 Extraneus, um 348. 765. 1029.
 1346
 Extremitas, extremitates 61. 62.
 679. 1057. 1451. 1465. 1540. 1687.
 1761. 1907. 1929. 2100. 2104. 2140
 2350. 2384. 2406
 Extremum 380. 2104
 Extrinsecus 759
 Extrudere 910
 Extrudere, extrui 316
 Extuberare 1099
 Exturbare 2648
 Exuctio 962
 Exudare 534
 Exuere 774. 777. 1860. 2410.
 2427
 Exufflatio 1118
 Exugere 1242
 Exulcerare 1254
 Exultabundi 646
 Exultare 261. 274. 397.
 516. 899. 1448. 2088. 2220.
 2267
 Exultatio 261. 274. 516. 2267
 Exundare 865. 1712. 2353. 2379
 Exundatio 263. 2419
 Exurere, exuri 335. 834. 1729
 2034
 Exuscitare 1589. 1995
 Exuscitatio 1590
 Ευγενεια 460
 Ευγενεια 39
 Ευγενεια 155
 Ευγενεια 39
 Ευδωκεια 49

F

F Aba 1704
 Faba fracta vel fressa 480
 Faber, fabri 479. 837. 1300
 Faber ararius 917
 Faber ferrarius 1365
 Faber lignarius 917. 1770
 Fabri murarii 209
 Faber ferrarius 1439
 Fabrefactura 837
 Fabrica 908. 1203
 Fabricare 837
 Fabula 2613
 Facere 1561. 1616. 1677
 Facetiae 1583
 Facies 142. 143. 728. 1759. 1830.
 1836
 Facies personata 1219
 Facile 1316. 1619. 2039. 2492
 Facinus 1616
 Factio 161. 1678
 Factor 1565
 Factum 1563. 1564. 1565. 1616.
 1678. 1779
 Facultas 27. 634. 952. 1019. 2079.
 2290. 2291
 Facultas divinatricis 2487
 Facultas imaginatrix 550. 1019
 Facultas ηγουμενικη 1019
 Facultas rationalis 499
 Facultas vegetativa 1019
 Facultatem habere & dare 2289
 Facultates 481. 1217. 1323. 1345.
 1687
 Faeces 1040. 1493. 1788. 2335.
 2455
 Faeces olearum 468
 in Faecibus residere vel conservari 2455
 Faeculentia 1788
 Faex 574. 575
 Faex farinae 1964
 Faex vini 2232
 Fagus 235
 φακωλλο, φακωλλο 1789
 Falcula 2101
 Fallacia 894. 1616
 Fallaciter agere 2519
 Fallax 295
 Falsa perruca 1689
 Falsare 665
 Falsarius ibid.
 Falsatio ibid.
 Falsificus ibid.
 Falsitas 256. 662. 665. 501. 1238.
 2519
 Falso agere 256. 1238
 Falsum fieri 1768
 Falsus, falsum 295. 665. 893. 1029.
 2519
 Falx messoria 1168
 Falx putatoria 414. 1138
 Fama 492. 848. 852. 854. 859.
 2452
 Famelicum esse 1072
 Famelicus 1073. 2270
 Fames 108. 311. 1073
 Fame pressus 1073
 Famelicere 2270
 Familia 460. 532. 573. 693. 947.
 996. 1753
 Familia cognata 948

Familia ob sterilitatem excisa 582
 Familiae recensio 948
 Familiares 937
 Familiaris 1672
 Familiaritas 2444
 Famula 2458
 Famulicium 573
 Famulus 532. 1554. 1749
 φανος 1761
 Far 1669
 Far tusum 1825
 Farina 724. 1197. 1493. 1495.
 2053
 Farinare 2053
 Farinarium 1320
 Farinatum 2053
 φάρμακον 1819
 Fartura 1205
 Fascia, fasciae 155. 844. 1011. 1117.
 1776. 1937
 Fasciae crurales, crurum 1537.
 1776
 Fasciculus, fasciculi 21. 42. 52.
 102. 174. 175. 176. 279. 628. 636.
 654. 692. 701. 747. 896. 1034. 1071.
 1137. 1207. 1580. 1791. 1584. 1816
 1873. 1946
 Fasciculi lignorum 1907
 Fascinare 836
 Fascinati 904
 Fascinationes ibid.
 Fascis 21
 Faseolus 2486
 φασος 1771
 Fastidio afficere 1986
 Fastidire 465. 1167. 2067. 2244
 Fastidium 1167. 2609
 Fastuose agere 652
 Fastuosus 373. 463
 Fastus 373
 Fateri 932
 Fatigare, fatigari 903. 912. 1114.
 1150. 2408
 Fatigatio 912
 Fatuitas 276. 359. 907. 1062. 2319.
 2620
 Fatum 419. 1322
 Fatuum esse 906
 Fatuus, fatuum 276. 457. 907.
 1479. 1482. 2031. 2319. 2620.
 2644
 Fauces 486. 1132
 Favilla 1703. 1721
 Favus 1009. 1035
 Faux 1635
 Fax 18. 335. 1147. 1152. 1170
 Febricitans 1967
 Febris 233. 783. 2462
 Febris ardens 59. 547. 1924. 1967.
 continua 233
 ephemera ibid.
 tertiana ibid.
 Fel 1264
 Felicitas 858. 1322. 1915
 Felis 846. 2479
 Felix 241. 859
 Feminalia 1753
 Femorale 1518
 Femoralia 365. 544. 1056. 1429.
 1745. 1747. 1753
 Femur 67. 985
 Fenestellae 179
 Fenestra

I N D E X.

Fenestra	45. 208. 760. 783. 826.	Fidejubere	1655. 2633	Firmum reddere	2533
1018. 1131		Fideiussio	ibid.	Firmus, firmum	240. 971. 1021.
Fenestræ	309	Fideiussor	1656	1219. 1998. 2533. 2629	
Fenestra tecti	186	Fidelis	121	Fiscellæ	504
Fera	745. 1894	Fidelitas	ibid.	Fiscus	457. 554. 883
Feræ species	2145	Fidere	113. 289. 1037. 2241. 2589	Fissa	1915
Feram capere	1893	Fides	116. 117. 121. 240	Fissio	343. 1711
Ferculum	1169. 1229. 1715	Fiducia	1872. 2243. 2590	Fissum	283. 1784
Ferè	2489	Fiduciam ponere vel collocare	2589	Fissura, fissuræ	263. 283. 343. 707.
Feretrum	1041. 1397. 1669	Fidus	116. 121. 2158	711. 834. 1298. 1441. 1723. 1791.	
Feria	1647	Fieri	602. 1780. 2248	1860. 1915. 1920. 1940. 2037. 2321	
Feriari	707. 1697	Fieri potest	952	2518	
Feriatio	2324	Figere	353. 526. 748. 825. 851.	Fissura terræ	1390
Feriatius dies	70	897. 1362. 1959. 2580. 2594.		Fissus	1441
Ferians	1577	2633		Fistula	4. 174. 470. 488. 792. 962.
Ferire	899. 1185. 1299. 1302. 1577	Figmentum	973	1256. 1441. 1488. 1930. 1931. 2297	
Fermentare, tari	500. 784. 785	Figulus	973. 1712. 1723	2501. 2533	
Fermentatio	785. 1414	Figura	166. 312. 442. 501. 502. 553.	Fistula cum hepate & corde	475
Fermentatum	784	904. 1026. 1902. 2552		Fistula gutturis	486. 2067
Fermentescere	500	Figurare	738. 904. 1026. 1901. 1918.	Fistula pastoris	4
Fermentum	791. 1414. 2303	2286		Fixio	1960. 2580. 2594. 2633
φέρων	1820	Figurarum effectio	1030	Fixum tempus	1960
Ferocia	2369	Figuras inducere	1026. 1030	Flabellum	2225
Ferox	1029. 2639	Figuratio	1030. 2286	Flaccescere	1053. 1924
Ferramenta	442	Figuris exornare	738	Flacciditas	ibid.
Ferre	572. 862. 895. 1333. 1398.	Fila ducere	860. 1184. 1323. 1742.	Flaccidum	1053
1421. 1424. 1448. 2515		2331		Flaccidum esse vel fieri	ibid.
Ferrum	355. 1808	Fila torquere	1314	Flaccidum reddere	ibid.
Ferrum perpendiculi	869	Filamenta	1784	Flagella	1748
Ferrumen	495	Filamenta telæ	206	Flagellare	1293
Ferruminare	2269	Filatio	860	Flagellatio	344. 1156. 1293
Fervere	445. 567. 2294. 2617	Filatum	544. 1985	Flagellator	1293
Fervidus	2295	Filiæ	320. 346	Flagellum	922. 1251. 1755. 1798.
Fervor	783. 2295. 2296.	Filius	299. 319. 345	2346. 2521	
2617		φιλοφύκεια	1747	Flagitium	675. 1289
Fervor iræ	2102	Filum, fila	390. 449. 455. 718. 1341.	Flagra	1748
Fessum reddere	2408	1342. 1907. 1985. 2577		Flagrare	335. 546. 1051. 1966
Fessus	1604. 2409	Filum tenue	544	Flagrum equorum	1256
Festivans	1549. 1709	Fimbria	126. 144. 810. 1057. 1097.	Flamma	1125. 2408
Festivanter	37. 172. 266. 691. 1536.	1525. 2497		Flamma ignis	1162
1549. 1834		Fimbriare	1909	Flammare	1125
Festivantes	526	Fimbriatum esse	810	Flare	992. 1118. 1400. 1403. 1406.
Festivantia	1709	Fimbriis ornare	1909	1703	
Festivare	266. 334. 526. 690.	Fimo pinguefacere	641	Flatu excitare	992
725. 943. 1174. 1293. 1548.		Fimus	83. 641. 824. 1071. 1522.	Flatum emittere	1703
2380		1853. 1859. 2041. 2275		Flatus	1118. 1329. 1365. 1402. 1403.
Festivatio	266. 1175. 1328. 1549.	Findere	279. 282. 342. 400. 880. 1074.	1703. 1704	
2218. 2380		1441. 1493. 1722. 1739. 1784. 1785		Flatus ventris	1704
Festivum esse	1174	1790. 1860. 1915. 1940. 1943. 2019		Flavescere	1262
Festivus, festinum	691. 1174	2143. 2599		Flavo colore tingere	1092
1328. 1549. 1676		Finem habere	800. 1492. 1773	Flavus	1092. 1262
Festivitas	707	ad Finem perducere	800	Flectere	781. 1070. 1098
Festuca	2072. 2080	Finem imponere	ibid.	Flere	303. 554
Festum	707. 1647. 2204	Fines	282. 348	Fletus	304
Festum celebrare	707	Fingere	258. 972	Flexile	164
Festum solenne	70. 966	Finire, finiri	450. 800. 846. 1037.	Floccipendi	671
Festus dies	70	1261. 1450. 1467. 1468. 1492. 1530		Floccus, flocci	376. 2670
φίστιον	1723	1773. 2391. 2406		Florenus	626
Fibra	718	Finis	846. 970. 1037. 1243.	Florere	965. 1117. 1321. 1361.
Fibula, fibulæ	749. 1188. 1834.	1451. 1465. 1468. 1492. 1540.		1381. 1809	
2015		1647. 2099. 2100. 2104. 2406.		Flores	1117
Fictio	973	2428. 2581		Flores dactylorum	2429
Fictum	1749	Firmamentum	1499. 2287	Flos	1123. 1314. 1382. 1810. 2053.
Ficus	446. 1033. 2551	Firmare, firmari	18. 240. 1021. 2533.	2538	
Ficus albæ	2344	2543. 2634. 2637		Flos lactis	1780. 1383
Ficus arida	469	Firmè	1862	Fluctus	211. 432. 2561
Ficus compressæ	1236	Firmitas	240. 241. 814. 1279.	Fluens	506. 507. 508. 650
Ficus immaturæ	1691. 2564	1378. 1623. 1678. 1998. 2533.		Fluentum, fluenta	52. 391. 671.
Ficus præmaturæ	313. 1465	2640		1294. 1322. 2214. 2312	
Ficum species	93. 1049. 1552.	Firmitates	1782	Fluere	506. 572. 650. 670. 671. 688.
2250. 2313. 2384		Firmiter	971. 2533	865. 866. 1251. 1291. 1299. 1322.	
Fide, credito	117	Firmitudo	1623	1329. 1898. 2036. 2214. 2547	

I N D E X.

Flumen, flumina	263. 465. 1294.	Forfex	414. 460. 649. 651. 1536.	Fractum esse	1693
1300. 1313. 1322. 2214		2372		Fractura	1827. 2278. 2281. 2321.
Flumen transire	401	Forficula	2372	2560. 2575. 2657	
Fluvius	1294. 1300. 1313	Foris	346. 722	Frangere	647. 1789. 2268
Fluxio	671. 1322	Forma	186. 312. 403. 442. 501.	Frangium	428. 674. 1048. 1819.
Fluxu laborans	506. 507	553. 564. 904. 1759. 1902. 2046.		1820. 2268	
Fluxus	507. 508. 681. 2036.	2514. 2552		Franga rubi Idæi	755
2312		Forma constans	1902	φραγέλλιον	1798
Fluxus menstruus	638	Forma numismatis	1473	Fragile	1815
Fluxus sanguinis	1329	Forma vocum	1747	Fragilitas	2580
Fluxus seminis	650	Formale	1902	Fragmen	1739
Foculus	1071	Formare	564. 904. 972. 1643. 1901.	Fragmentum, fragmenta	284. 339.
Foculus mensalis	181. 1055	1918. 2551		388. 391. 415. 461. 473. 1361. 1392.	
Focuis	302. 975. 1055	Formator	1901	1826. 1840. 1845. 1846. 1868. 1878	
Fodere	450. 738. 806. 809. 817.	Formatum	1902. 2552	1907. 2072. 2078. 2080. 2138. 2269	
848. 897. 1085. 1290. 1792. 2082.		Formica	2462. 2538	2304	
2091. 2281		Formidabilis	75. 525	Fragrans	1308
Fodina	809	Formidare	542	Francia	1945
Fodina falis	1208	Formido	ibid.	Francus	1946
Fodare	867. 890. 1069. 1288.	Formulæ	904. 2474	Frangere, frangi	473. 480.
1317		Fornax	100. 249. 1025. 2615	848. 918. 958. 1189. 1322. 1560.	
Fodatio	1317	Fornicare	1947. 2059	1590. 1693. 1707. 1747. 1771.	
Fodere agere	ibid.	Fornicari	679. 680. 892	1790. 1815. 1825. 1845. 1878.	
Foditas	647. 1070. 1288. 1317.	Fornicem extruere	1947	1940. 2277. 2281. 2304. 2319.	
2659		Fornix	1053. 1075. 2060	12557	
Fodum	1002. 1069. 1317	Fornix meretricum	1950	Frangere minutim	1844
Fodum reddere	1288	Fors	624	Frangibulum	1561. 1815
Fodus	353. 1317. 1948. 1998	Forſan	544	Frater	57
Fodus inire, pangere	418	Forſitan	200	Fraternitas	58
Fœmina	539. 1195. 1385	Fortasse, fortassis	200. 952. 1165.	Fraternitatem colere	ibid.
Fœnerare	2189. 2291	1532. 2439		Fratria	424
Fœnerator	529. 558. 659. 2291	Fortè	200. 544. 1165	Fratris uxor	ibid.
Fœniculum	981. 2101	Fortem esse	101. 1617. 1938	Fraudes	104
Fœniſecium	415	Fortitudo	101. 385. 746. 747. 1617.	Fraudulenter agere	1345
Fœnori dare vel accipere	2291	1678. 1938. 2233. 2640		Fraudulentus, tum	1343. 2263
Fœnum	817. 1628. 1636	Fortificare, cari	477. 731. 2502.	Fraus	1343. 1651. 2071. 2263
Fœnum græcum	2312. 2601	2676		Fraxinus	367. 1198
Fœnus	659. 700. 1402. 2189	Fortis, forte	101. 238. 350. 686.	Fremere	1310. 1328. 1637. 2207
Fœtare	1803	801. 1538. 1519. 1617. 1679. 2025.		Fremitus	2208. 2260
Fœtens	1548. 1693	2639		Frendere	833. 1637
Fœtere	1548. 1550	Fortuitum	2117	Frendor	833
Fœtidum	647. 1548. 1550. 1693.	Fortuna	387. 624. 1163. 1322	Frequens	1240
2041. 2620		Fortuna bona	387. 1323	Fricare	485. 749. 807. 1066.
Fœtidum reddere, reddi	1693	Fortunâ bonâ uti	1323	1213. 1483. 2351. 2491. 2500.	
Fœtificare	1803	Fortuna mala	1323	2593	
Fœtificatio	ibid.	Forum	430. 579. 793. 981. 1595.	Fricatio	807. 1214. 1826
Fœtor	254. 647. 678. 1167. 1245.	2015. 2270. 2352		Fricatio	1501
1548. 1550. 1693. 1906		Forum carnarium	66. 2091	Fricum	855
Fœtor oris & narium	1750	Forum frumentarium	1441	Frigefacere	1927
Fœtus	1803	Fossa	23. 113. 294. 322. 339. 343.	Frigifieri	ibid.
Folia	132. 773. 1434. 2356	374. 378. 403. 424. 449. 450. 470.		Frigens	1927
Folia palmæ	1143	666. 767. 809. 823. 833. 1019. 1051.		Frigere	855
Foliatum unguentum	1724	1086. 1290. 1378. 1390. 1713. 1727		Frigescere	1927
Folium	603. 1413. 1777	1781. 1795. 1863. 1985. 2056. 2258		Frigidus, dum	868. 1554. 1927.
Folium arboris	920	2343. 2419		2153	
Folium auri	1715	Fossæ aquarum	1843	Frigus	1927. 2153. 2154
Folium libri	562. 1784	Fossio	571. 739. 848. 1086. 1394	Fritillus	1771
Folleralis	1751	Fossor	1394. 2281	Frixio	855. 2190
Follis, φάλλος	1365. 1400. 1748	Fossores	2091	Frixorium	1153
Fons	211. 251. 465. 470. 1290. 1349.	Fossor puteorum	299	Frixum	761. 855. 2190. 2195
1601. 1633. 1721. 2006		Fossores metalli	917	Frixorium fictile	255
Foramen, foramina	279. 283.	Fossula	68. 320. 1627. 1940	frondes	1635. 2322
343. 354. 767. 826. 835. 848.		Fovea	299. 378. 339. 403. 424.	frondescere, frondes emittere	2322
1363. 1385. 1394. 1723. 1820.		449. 450. 621. 809. 1019. 1051.		frondosum	1566. 1635. 1640
1835. 1872. 1940. 2003. 2092.		1290. 1378. 1589. 1713. 1781. 1795		frons	133. 143. 1241. 1320. 1699
2561		2058. 2343		frons, frondis	1474
Foramen acus	2002	Fovere	503. 800	frontale	640
Foramen aurium calcei	2656	Fraces	468. 1068. 1493. 1788	frontale aureum	180
Foramen facere	848	Fractio	1827. 1840. 2278. 2321.	fructificatio	1803. 1804
Forâs	346. 722	2560		fructuarius	23
φραγία	1819	Fractiones	1815	Fructum edere, proferre, producere	2.
Forceps	1055. 1158. 1886	Fractum	480. 1322. 1694. 1815	1314. 1803	Fructuosum

I N D E X.

Fructuosum esse	1803	Fumus	590.898.2022.2608.2615	Futilitas	288
fructuosum reddere	1708	Funcio	1779	futurum	1684
fructus	2. 910. 967. 1314. 1615.	funda	92.2047.2081.2131.2134.	futurum esse	1683
1803.1804		2265		φυλακη	1750
fructus abscissi	2105	fundâ jacere	2047	φυλασσων	1749
fructus extremi	1451	fundamenta ponere	2091	φύλλον	1724
fructus maturus	1922	fundamentalis, fundamentale	963.		
fructus immaturi	483	1654		G	
fructus pretiosi	1844	fundamentum, fundamenta	47.243.	G Abata	1915.2361
fructus ferotini	1530	583. 963. 972. 1653. 2357. 2384.		G Galbanum	755
fructuum varia genera	96.108.189.	2392.2534.2544.2547.2605		Galea	1008.1515.2044.2075
909.1049.1066.1142.1763		fundare; fundari	326.962.972.2391.	Galeæ	431
fructuum oblatio	1855	2543.2547		Galearii	ibid.
Fruges	94	fundatio	2392.2541	Galeatus	2045
Frui	926.2461	fundere, fundi	233.575.672.972.	Galerus	1008.1053.1469
Frumenta contusa	968	1230. 1388. 1407. 1899. 2253.		Galilæa, galilæus	434
frumentari	502	2330. 2491. 2494. 2552		Γαλίην	442
frumenti emptor	1464	funditor	2047	Gallâ	191.1641
frumenti species	2139	fundum	40.363.655.1329.2152.	Gallia	427.1945
frumentum	94.139.502.1573	2348		Gallicinium	384.2116
frumentum exiccatum	20	fundum petere	1916	Gallina	385.645.1710.2654
frumentum fieri	502	fundus	2150	Gallinarium	1131
frumentum Turcicum	910	funes	469	Gallus	1472.1946
Frustra	339. 415. 1878. 2269.	funes crassiores	1719	Gallus gallinaceus	81.384.2653
2288		fungi	1050.1707	Gallus sylvestris	1301
frusta carnis	849	fungus	209.210.1719	Γαμύδος	450
frusta ligni	419	funiculus	20.21.235.700.702.718.	Gariophyllum	1080
frusta	1014.1168.1772.2254	1266.1284.1341.1550.2579		Garrire	1381.1714
frustulum	1845.1846.2078.2131.	funis	68.235.279.700.998.1062.	Garritus	1935
2138		1242.1266.1726.2335.2554		Garrulâ	295.498.1714
frustulum ligni	1907	funis densus	390	Garrulitas	1714
frustulum panni	874	fur, fures	455.1542.1835	Garrulus	ibid.
frustum	44.239.271.284.339.343.	furari	454	γαστήρ, γαστήριον, γαστήρ	462
391. 399. 404. 461. 463. 473. 560.		furatrices	455	Gaudere	516.709
596. 711. 878. 1035. 1082. 1407.		furca	501.642.1123.1771.2205	Gaudium	308.516.709.1934
1739. 1770. 1776. 1826. 1858.		furca dentata	1241	Gaunace, gaunacum	458
1878. 2006. 2078. 2304. 2501.		furcilla	1687	Gaufape, gausapina	487
2507. 2597		furcula	501.571.621.848.1517.	Gaza	404.413.457
frustum auri	1715	2205		Gazophylacium	302.413
frustum panni	2480	furere	1463	Gehenna	395
fruticis species	620	furfur, fu fures	459.469.488.572.	Gelu	429.2138.2154
fucare	1029.1542.1545.1817	735.803.1416.1690.1964.2606		Gemellari	2551
fucatio	1817	furfuraceum	1416	Gemelli	2550
fucatum	1029.1817	furibunda	295	Gemellum	2551
fucus	1029.1817.1886.2532	furiis agi	1463	Gemere	135.147.558.1310
Fuga	1319.1675	furius	ibid.	Geminata	2474
Fugare, fugari	355.1809.1674	furnaceum	1820	Gemini	2550
fugere	183. 355. 1302. 1319.	furnulus	1033.1071	Geminum esse vel fieri	2551
1673		furnus	1820.2615	Gemittis	135.147
fugitivus	1675	furo	944.1463.2200	Gemma	864.940.1250
Fulcire	1496.1520.1765	furor iræ	1574	Gemmæ species	397.1512
fulcimentum	1499. 1501. 1520.	furore exardescere	792	Gena	1149
1521		furtum	455	Γενάς	460
fulcrum	234.1499.1501.2486	Fusa	1899	Genealogia	947.948
fulgens	1892	fuscata	2532	Gener	847
fulgens esse	1914	fuscum	2365	Generabile	602
fulgens reddere	1905	fuscina	459.670.1930.2407	Generale	10.1042
fulgere	647. 661. 1296. 1892.	fuscina piscaria	1917	Generari	602
2305		fuscinula	1930.2407	Generatio	460.518.955
fulgor	662.672.1892.1906	fusile, fusilia	1407	Generis recensio	948
fulgur	563	fusio	575. 672. 972. 997. 1407.	Generosus	39.155.460
fulgur emittere	ibid.	1899		Γενήνα	460
fulgurare	ibid.	fusor	1407	Γενέας	ibid.
fuligo	1094.1095	fusores ferri ac æris	479	Genethliaci	156
fullo	2106	fusorium	688.1944	Genethliacus	826
fulvus	2238	fustiarium	359	Genitrix	955
fulvum	1892	fustigatio	359	Genius	209.905
Fumare	898. 1008. 1599. 1679.	fustis	93.444.741.1095.1416.2002.	Gens	402
2615		2030.2050		Gentiles	1626
fumigare	895	futum	1136.1407.1899	Gentilis	220.402
fumo exiccatum	1679	futura	972.1407	Gentilismus	403
fumum excitare	ibid.	Fusus	234.1027.1742.2340	KKKKkkkk	3

I N D E X.

Genu	357.1099.1676.2257	Gracillare	2152	Gummi	445.1556.1999.2056.2531
Genua	2148	Gradi	504.1772	Gummi juniperi	1707
Genua flectere	357	Gradus	251.323.573.723.797.1011.1300.	Gummi præstantis	1940
Genus	460.532.947.1447		1360.1416.1589.1772.2402	Gurgulio	1726
Genus fœmininum	1161. masculinum	Græcè	104	Gustandum dare	1151
ibid.		γερμανός	483	Gustare	894.1124
Geodæsia	752	Gralla, grallæ	104. 147. 483. 1950.	Gustatio	1124
Geometra	625		2160	Gustus	895
Geometria	625.752	Gramen	663. 729. 817. 1100. 1503.	Gutta	22. 672. 692. 822. 866. 905.
Geometricus	625		1628.1636		1337.2131.2268
γερμανός, γερμανός	471	Grammatica, grammaticus	570	Guttatim	672.866
Germania, germanus	235	Grana	443	Guttur	302.475.485.486.1132.2002
Germanen	729.962.1143.1314.1382.	Grana aristæ	3	Gutturè attrahere	485
1922		Grana concipere	485	Gutturalis	ibid.
Germina	1117	Grana dactylorum	1527	Gutturium	898.1033.1335
Germinare	587.965.1117.1321.1361.	Grana fructuum	1777	Guttus	1033
	1381.1921.1967.2182.2344	Grana producere	481	Gymnasium	165.301.584.989.996.
Germinatio	1922	Grana singula colligere	485		2196
Geruli	86	Granarium, granaria	13.167.301.381.	Gypso obducere	466
Gerulus	132.209		412.1040	Gypsum, gypsius	382.466
Gestare	895	Grando	352.354.1089	Gyrus	1416.2681
Gestatio	1449	Grando major	92		
Gestire	2088	Granescere Granolum fieri	485	H	
Gestire gaudio	261.274.397	Granum	285.297.438.481.485.1800.	Habena	189
Gibbosi	742		1836.1946.2131	Habitabilis	996
Gibbositas	380.381.2597	Granum uvæ	1629	Habitaculum	520.521.996.1023.1586.
Gibbosus	ibid.	Graphiarium	2043		2078.2398.2524
Gibbus	377.742	Grassari	1860	Habitare	406. 517. 988. 993. 995. 2393.
Gigantes & varia eorum nomina	74.	Gratia	795.798		2523
	384.461	Gratiam implorare	795	Habitare facere	995
Gignere, gignii	293.316.953	Gratiam præstare	ibid.	Habitatio	520. 521. 989. 996. 997.
Gingiber	455	Gratiarum actio	932		1023.2394
Gingidium	2505	Gratias agere	ibid.	Habitator	520
Gingivæ	718.795	Gratificari	795.2282	Habitatus	166.318.590.1329.2065
Glaber	2486	Gratiosè largiri	795	Habitatus, prædicamentum	1126
Glabrare	1255.2129	Gratiosum te exhibere	798	Hac illac	99
Glabretum	2370	Gratiosus, gratiosâ	795.799	Hæcenus	1069
Glabricies	776	Gratis	1168	Hæc	489.534
Glabrum	ibid.	Gratum	1316.1317.2283	Hædus	389
Glabrum esse	775	Gratum esse	1855.2271	Hæmorrhoides	869
Glacies	429.2130	Gravare	2637	Hæmorrhous	830
Gladiarii	2028	Grave efficere	ibid.	Hæredem instituerè	802
Gladiator	1226	Grave esse	789.978.1003.2155.2634	Hæreditare	ibid.
Gladius	168.173.820.1033.1204.1471.	Grave facere	789	Hæreditare facere	ibid.
	1477.1529	Grave reddere	1003	Hæreditario jure possidere	987
Glastrum	161	Gravida	1578	Hæreditas	803.987.1721
Gleba, glebæ	51.271.412.468.469.	Gravida fieri	1568.1578	Hæditatem adire	802.987
	1100. 1173. 1690. 1770. 2006. 2030.	Gravidam reddere	1568	In hæreditatem succedere	987
	2154. 2294. 2335. 2597	Gravidare	ibid.	Hæres	494
Globosus	1015	Gravidatio	1572	Hæres	980
Globus	438.868.1015.1576.1791	Gravis, grave	789.979.1004.2155.	Hæres fieri	ibid.
Glocitare	428.2152		2639	Hæresis	195.1202
Glomi florum	1469	Gravitas	16.979.1004.2156	Hæreticum esse	1793
Glomus	305.429.1791.1964	Græges	1906.2005	Hæreticus	195.1077.1199
Gloria	38.599.979.1004.1844.2306	Græssus	177.323.612.1300.1433.1772	Hæsitare	449.1532
Gloriari	1690	Grex	343.344.425.1581.1585.2107	Hagiographa	1107
Glorificare, glorificari	599.1003.1690.	Grosfi	2364	Halare	1403
	2305	Grossulus	1691	Halæzetus	1593
Gloriosum	980	Grossulus dactylorum	38	Halitum ducere	1403.2543
Gloriosum esse	1003	Grossus	1691	Halitus	1402.1403
Glos	424	Grumus	2131	Hamo piscari	748
Glossæ	1851	Grus	1091	Hamus	748.2383
γλωσσόκομος	443	Gryphus	1655	Hata	1085
Gluma	438.1175.1178.1400.1591	γερμανία	476	Hariolator	1634
Gluten, glutinum	494. 1161. 1845.	Gubernacula	1309	Hariolus	834
	1989	Gubernaculum	1965.2213	Harpagones	1014
Gonorrhœa affectus	507	Gubernare	495.1309.1821	Harpyia	741
Gordianus numus	473	Gubernatio	500.1309	Haruspices	420
Gossypium	1789.1924	Gubernator	198. 355. 500. 572. 592.	Hastra	297. 1148. 1258. 1390. 1455.
Grabatus	292		1309.1552.1804.1821.1965.2179		1529. 2264
Gracile	569.570	Gula	313.640.2196	Haud	1113
Gracilitas	570	Gulosus, gulosa	486.944.2351	Haurire	

I N D E X.

Haurire 374. 509. 539. 844. 1204.
1522. 2297. 2302
Hauftores 541
Haustrum 137
Hauftus 445. 510. 541
Hebdomada 2314
Hebdomadarii ibid.
Hebes fieri 1982
Hebetudo ibid.
Hebraeus 1571
Hebraicè ibid.
Hedera 811. 2081
Hei 637
Heliopolis 98
Heliotropium 33
Helleborum 796
Hemicrania 1916. 1939
Hemina 621
Hera 1247. 2831. 2179
Herba 587. 1636. 1677
Herba faponaria 2428
Herba fementis 809
Herbæ 44. 2138
Herbarum quarundam incognitarum
nomina 198. 201. 206. 312. 316. 428.
486. 557. 577. 583. 585. 632. 634. 635.
684. 725. 755. 771. 782. 796. 825. 830.
923. 927. 1041. 1048. 1084. 1125. 1152.
1153. 1206. 1219. 1256. 1413. 1424. 1439.
1450. 1469. 1493. 1510. 1676. 1677.
1701. 1741. 1764. 1801. 1862. 1948.
1950. 2138
Herbas evellere 1346
Herbascere 491. 587
Herbula 587
Heri 249. 2605
Hermaphroditus 133
Herodiani 631
Herus 333. 2178
Heterogeneum 1037. 2483
Heu 294. 637
Heus 637
Hic 506. 534. 587. 607. 646
Hic 556. 607. 608. 1001. 1002. 2601
Hierophanta 1052
ἱεραία 592
ἱεραϊστίαι ibid.
Hilarem esse 261. 857
Hilaria 108
Hilaris 857
Hilaritas 108. 858
ἡμῶν 619
Hinc 594. 1069. 1196
Hincinde 99
Hinnibundus 1930
Hinnire 863. 1893. 1939
Hinnitus 1893. 1930
Hinnulus 212
Hippiatros 183. 627
Hircosus 647
Hircus 236. 355. 2588
Hirsutia 1105. 2489
Hirsutus 2054
Hirundo 582. 1450. 1517
Hispania 169. 1527. 1537
Hispanus 169
Historia, historiæ 539. 955. 1295. 1298.
1535. 1563
Hoc 489. 587
Hodie 34. 941. 1506
Holocaustum 451. 1610
Holofericum 40

Homer 1628
Homicida 928. 2014
Homicidium 548. 2013
Homilia 583
Homines nihili 349
Homo 149. 151. 329. 440. 1398
Homo rudis 441
Homonymum 2545
Honestas 593. 1612
Honestum 592. 1929
Honor 38. 137. 599. 871. 979. 979.
1004. 1844. 2306
Honorem exhibere 599
Honorabile esse 1003
Honorabilis, honorabile 599. 886.
978. 980. 1003. 1528
Honorare, honorari 599. 977. 1003.
1528. 1759
Honorarium, a 281. 558. 979. 1802
Honoratio 37. 599. 1004
Honoratus 599. 240. 1003
Honore afficere 977
Honorem deferre 1759
Hora 2462
Hordeum 1522. 2489
Hordeum contusum 891
Hordeum decorticatum 844
Horizon 186. 191
Horologium 15. 229
Horrendum 2473
Horreum 821. 1925. 2198
Horreum, a 13. 35. 167. 203. 301. 412.
479. 572. 803
Horripilatio 4
Horror 4. 821. 1257. 1467. 1925.
2298
Horrore concuti 1925
Hortensis 1802
Hortorum cultura 226
Hortulanus 226. 459
Hortus 329. 459. 1802
Hosanna 992
Hospes 88. 213. 793. 1570. 1754
Hospita 88. 239
Hospitātia 168
Hospitalitas 214
Hospitari 89. 213. 793
Hospites 226. 1570
Hospitio excipere 239
Hospitio uti 213
Hospitium 88. 239. 278. 302. 351. 520.
793. 870. 1754. 2078
Hospitium nocturnum 42
Hostia 736. 1344
Hostilis 492
Hostis, hostes 491. 960. 1516. 1590
Hostorium 1190
Huc 608. 1001. 1002. 1016. 1069
Huc illuc 99
Hucusque 1016. 1069
Hujusmodi 556. 1054
Humanitas 150
Humanus ibid.
Humectare, ri 443. 889. 900. 1135.
1187. 1283. 1526
Humectatio 2526
Humectatus 1415
Humens 1134. 1745
Humeris ferre IIII
Humerus, humeri 101. 1075. IIII.
1805
Humiditas 1134

Humidum 572. 868. 899. 900. 2149
Humidum esse, fieri 889. 899. 2149
Humidum radicale 1134
Humidus 1415
Humile esse 1348
Humiliare, humiliari 1056. 1165. 1202.
2496
Humiliatio 1025. 1056. 1076.
2489
Humilis 871. 981. 1203. 1214. 1633.
1713. 1956. 2496. 2501
Humilitas 1203. 1633. 2497. 2498
Humor 889. 1134. 1135. 1187. 2249.
2512
Humor fœculentus 1189
Humorem radicalem recipere 1135
Hyacinthinus 1395
Hyacinthus 533. 2395. 2591
Hyberni fructus 1559
Hybernum ibid.
Hydra 1662
Hydraula, hydraulis 629
Hydria, hydriæ 391. 568. 812. 1013.
1124. 1988. 2147
Hydropicus 38. 134
Hydrops 601
ἕλνξ 605
Hymnus 613. 621
Hyoſciamus 430
Hyparchia 628
Hyparchus ibid.
Hyperbole 417. 588. 1735
Hyperbolica locutio 417
Hyperbolicè 1571. 1735
Hyperbolicè loqui 417
Hypocriſi uti 796
Hypocriſis ibid.
Hypocrita 542. 796
Hypocritam agere 796
Hypotheca 201
Hyſſopi quædam ſpecies 20
Hyſſopus 50. 155. 1248. 2462

I

I Acere 645. 862. 932. 982. 2163.
2205. 2261. 2330. 2385
Iactatio 1302
Jaculari 475. 484. 861. 932.
982. 1291. 1876. 2159. 2163.
2190
Jaculator 312. 2163
Jaculum 424. 463. 485
Jam 1069
Janitor 13. 1814. 2623. 2658
Janua 254. 427. 547. 585. 1722. 1723.
1784. 1866. 1871. 1872
Januarius 2310
Jarden 981
Jaspis 1760. 1764
Ibi 2601
Ibis 2163
Icterus 601. 986
Ictus 1187. 1346. 1395. 1748. 1843.
2021. 2022. 2281
Idcirco 65. 91. 424. 607. 1034. 1193.
1612. 1721. 2576
Id est 607
Idea 502
Idem ipſe 1095
Ideo 91. 424. 1034. 1612
Idiæ 595
Idiotæ

I N D E X.

Idiota	595.1040.1626.1696.2031	Imber	1439.2268	Imponere	960.1333.1408.1496.
Idololatra	1565	Imbrex	1488	2256	
Idololatria	980.1565	Imbuere	794	Impositio	626.686.2349
Idolum, idola	323.437.525.553.	<i>ἰμπερα</i>	126	Impositio nominis	961
893. 894. 980. 1768. 1873. 1874.		<i>ἰμπερα</i>	ibid.	Inpossibile, lia	1228.1433
1917.2660		Immaculatus	2616	Impossibilitas	1228
Idoli nomen	1023	Immaterialis	606	Impostor	894
Idoneus, a, um,	592.780.958	Immergere, immergi	785.849.851.	Impotentia	1019
<i>ἰδωνῆ</i>	596	887.1583.2379		Imprægnare	1568
Jecur	1004	Immerito	1168	Imprecationis formula	611
Jejunare	1631.1897	Immersio	850.2353.2380.2516.	Impressio	564.817.853
Jejunatrix	1898	2517		Impressor	564
Jejunium	1634.1898	Imminuere, imminui	341.543.662.	Imprimere, imprimi	526.564.817.
Jejunus	868	682.1727.2038		851.904	
Jeremias unde dictus	220	Imminutio	1727	Imprimi facere	564
Jericho	985	Immiscere, immisceri	1889	Improbè agere	714.2293
Jerusalem	986	Immiscere se	ibid.	Improbitas	1763.2294
Jerusalem aurea	ibid.	Immolare	1344	Improbum fieri	785
Igitur	102.224.587	Immerari	1701	Improbum pronuntiare	714
Ignarus	1626	Immortalitas	250	Improbus	715.2293
Ignavia	778	Immundicia, immundities	882.890.	Impudens	814.1592.1835
Igneus	273	1412.1413		Impudenter	427
Ignis	232.975.1321	Immundum esse	882	Impudenter agere	426.427
Ignis artificialis	1503	Immundum reddere	1411	Impudentia	814.1592
Ignis scintillans	844	Immundus	882.1412	Impudica	1835
Ignitabulum	552.2005	Immunem esse	666.1386	Impudicitia	675
Ignitum reddere	1118	Immunis	668.1387.1719.1758	Impugnare	1560
Ignominia	279.454.1068.1931.	Immutatio	772	Impulsio	523
2035.2659.2660		Impedientia	1228	Impulsus	1456
Ignominia affectus	1608	Impedimentum, impedimenta	1228.	Impuritas	890
Ignominia afficere	1047.1608.1932.	1605.1647		Impurum esse	882
2038		Impedire	189.290.1186.1227.	Impurus	882.1769
Ignominia suffundi	1066	1604		Imputare	839
Ignoscere	1188.2525	Impellere	523.597.1169.1249.	Imum	40.229.655.2348
Ile, ilia	463.565.1062.1072	1307. 1455. 1665. 1876. 1923.		In	294.1611.2576
Ileon	600	2517		Inæstimabile	67
Illaqueatio	2625	Impendere	969	Inanis, inane	265.310.343.1144.
Illatio	686.1360	Impendium	970	1387.1556.2253.2567	
Ille, illa, illud, illi, illæ, illa	28.38.96.	Impensa, impensæ	681.970	Inane vas	275
99. 101. 129. 135. 534. 556. 587.		Imperator	23. 123. 2081. 2132.	Inanis res	265
603.609.622.629.1341.1351		2415		Inanitas	265.1556.2254
Ille ipse	405	Imperator summus exercitus	219	Inaniter	292.2254
Illegitimum reddere	1768	Imperativus modus	1895	Inauris	1575.1980
Illegitimus	1769	Imperfectio	805.2105	Incalescere	589.782.944.1051
Illic	607.610.636.2601	Imperitus	198.464.1626	Incalescere	792
Illicitum	175	Imperium	1829.1895	Incanescere	2160
Illico	109.931	Impertiri	774.1730	Incantare	836.1136.2250
Illidere	1395.2251	Impetiginosus	267.729	Incantatio	836.1103.1125.1136.
Illinc	2601	Impetigo	ibid.	1300	
Illinere	860.901.1254.2347	Impetus	1456.1696.2021	Incantator	836.1170.2250
Illinimentum	861.902	Impiè agere	714.2293	Incaruari	487
Illitus	1254	Impietas	2294	Incedere	504.575.862.1443.1772.
Illuc	636.1001.2601	Impilia	144.1747	2368	
Illucere	44.1311	Impingere	488.861.1102.1772.	Incedere facere	575
Illucescere	1311	2625		Incendere, incendi	546.974.1125.
Illudere	420.636.719.749.1150.	Impinguare, impinguari	505.906	1329.1473.1966.2328	
1730.2044.2068.2599		Impius	2293	Incendium	336.547.974
Illuminare, illuminari	44.1296.1311	Implantatio	2256	Incensio	547.1473
Illuminatio	1312	Implectere	1545.1551.2669.2021.	Incensoria	1662
Illusio	2045	2047		Incensus	1125
Illusor, illusores	420. 678. 1125.	Implementum	1205	Incessus	117.611.863.1300.1433.
2068		Implere, impleri	1204.2422.2423	1772	
Illustrare	267.968.1296.1311	Implere ad exuberantiam	363	Incidere, incidi	228.349.388.399.
Illustratio	969	Impletio	2427	404.443.449.689.693.719.811.	
Illustris	267.460.593.2147	Implexum	1214.1545	814.838.845.1360.1538.1550.	
Illuvies	771	Implexum esse	1421	1670. 1693. 1767. 1773. 1869.	
Imaginans	550	Implexum opus	2047	2014. 2016. 2019. 2062. 2099.	
Imaginari	549	Implicare	389.837.1669.1729.	2145.2147.2529.2579	
Imaginarium	550	2021.2047.2321		Incidere in aliquem	404
Imagiatio	817	Implicatio	2047	Incidere se	620
Imago, ines	205.255.531.533.879.	Implorare	329	Incineratum	2266
1873.1874.1917.2555.2660		Imploratio	331	Incipere	768.2522.2581
				Incircumcisus	

I N D E X.

Incircumcisus	219.1667	Indicum	161	Inflectere se	781.1098
Incisio	388.705.845.1550.1694. 2017.2062.2181.2529	Indifferenter	194	Inflexio	1137.1142
Incisio venæ	1177	Indigena	971	Influentia	419.2500
Incisum	811.833.2019	Indigens	804	Influentia cœlestis	1322
Incisum esse	1693	Indigentia	805.1941.1942.2070	Influxus	2500
Incisura	403.2017.2048.2181	Indigere	804.842.1941	Informe	2567
Incitare	474.469.690.1454.1539. 2068.2479	Indignatundus	322.721.2201	Infortunia	635
Incitatio	691.1454	Indignari	322. 417. 682. 1069. 2199	Infra	229.1333.2270
Incivilis	276	Indignatio	69.323.682.1069.1357. 1893.2200	Infremere	1637
Incivilitas	359	Indignatio gravis	1574	Infringere	1869.2016
Inchoare	2581	Indignè ferre	2634	Infundere	672.972.1189.1230. 2149.2253.2353
Inclamare	682	Individuus, a, um	202.1799.1800. 1812	Infundibulum	2495
Inclinantes se	1416	Indoles	852.2187	Infundibulum molæ	230
Inclinare	420.421.781.1070.1291. 1332. 1415. 1461. 1649. 1757. 1860.1912.2259	Indubitatum	933	Infusio	672.1182.1193.1407.2149. 2353.2517
Inclinare facere	1462	Inducere	1121.1468	Ingemiscere	135.147.558
Inclinare se	1912	Inducere in errorem	892	Ingeniosus	832.1704.2477
Inclinatio	905.1332.1415	Inducere parietem cemento	860. 867	Ingenui	836
Inclinatio prava, vel bona	973	Indulgentia	782	Ingerere	635
Includere	634. 921. 1036. 1051. 1438	Indumentum	1061.1091.1122	Ingluvies	684.2149.2429
Inclutum	886	Indumenti species	192	Ignominiâ affici	454
Incoctile	792	Indumentum album	1119	Ignominiosè	ibid.
Incoctum	589	Indurare, indutari	923.1591.2155	Ingratus	1070
Incoenatus	860	Induratum	838	Ingravescere	1003
Incola	520.996	Indusium, indusia	196.776.786. 1110.1795.1844	Ingressi	269. 575. 1055. 1613. 1772
Incolæ urbis	1720	Industria	653	Ingressi facere	1055
Incolumis	743.2415	Industrius	1788.2510	Ingressus	270.612.1055
Inconstans	628	Indutum esse	1121	Inhabitare, inhabitari	995.2393
Inconveniens	1769.2247	Inebriare, inebriari	324.2219.2401	Inhære	34
Incorporari	487	Inebriatio	2220	Inhære rei alicui	1701
Incorporatio	ibid.	Ineptus	1769	Inhibere	1227
Incrassari	906	Ineptum reddere	1768	Inhonestum	1694
Incrassatus	907	Inertia	1644	Injicere	862.881.2261
Incredibilis	1801	Infamia	492.562.819.848.2268	Inimicitia	255.433.491.492
Incrementum	2309	Infans	875.903.961.1585.1869	Inimicus	333. 491. 492. 1516. 1590
Increpare	950.1024.1060.1063. 1065.1321.1324	Infasciare	1153	Iniquè agere	714.1549.1584
Increpatio	337.649.659.951.1321. 1324	Infectum	1014	Iniquitas	715. 878. 1549. 1550. 1551.1570.1584.1585
Increpatio durior	1321	Inferior	2270.2586	Iniquus	1584.1585
Incrustare	860. 867. 1448. 2137. 2532	Inferius	229.2586	Inire	2194
Incrustatio	1448	Infermentatum	1720	Initiare	794
Incrustatio parietis	861	Infernè	1333.2270	Initiatio	795
Incrustator	1448	Inferre	269.715.1360	Initium	40.768.1871.1872.2168. 2522.2581
Incubare	807.2193	Inficere	2577	Injuria	740.1608
Incultum esse	275	Infigere, infigi	353.561.748.851. 885. 1362. 1950. 2180. 2594. 2633	Injuriâ affectus	1608
Incultus	277	Infigere veru	2490	Injuriâ afficere	1608.1643
Incultus ager	276.277	Infimus, infimum	229.2290	Iuvisi	784
Incultus locus	271	Infinitivus modus	2006	Inniti	1496
Incumbere	645.1137.1496.1637. 2193	Infirmare, infirmari	543.777.843. 1086.1245.2669	Innocens	668
Incurrere	1670	Infirmitas	161.178.757.844.1088. 1260.2106.2591.2670	Innocentem esse	666.1386
Incurvare	453. 781. 1024. 1070. 1074.1650.2344.2362	Infirmum esse	720.757.777	Innocentia	668
Incurvare se	421.1098.1430	Infirmus	160.178.777.1102.1259. 1616	Innotescere	2443
Incurvatio	782.1099	Infixio	853.2580.2594.2633	Innovare, innovari	711.771
Incurvus	1142.2362	Inflammare	1125.1966.2408	Innovatio	712
Incutere	861.1395	Inflammatio	834. 910. 1473. 1967	Innovator	711
Indagare	1865	Inflammatum	1125	Innuere	2234.2264
Inde	2601	Inflari	463.2369.2619	Innupta	1399
Inde á	1219	Inflatio	293.464.1053.1365.2349. 2369.2620	Inobediens	1253
Index	2166	Inflatum	1365.2620	Inoculare	2256
Indicare	712.717.934.982.1780. 2264.2612	Inflatum esse	659	Inopia	1478
Indicatio	713	Inflatus	ibid.	Inopiâ affici	ibid.
Indicere	966.1671	Inflectere	1070	Inops	1477
Indicium	2264			Inops fieri	1478
				Inordinati	68
				Inquinus	996
				Inquinamentum	647. 871. 1142. 1163.1317
				LLLLllll	Inquinari

I N D E X.

Inquinati	465. 890. 1069. 1142. 1317. 1411. 2577	Insultus	596. 1760	Interula	21. 196. 428. 776. 1795. 1854
Inquinatio	1142. 1317	Insuperabilis	1380	Intestina tenuia	569
Inquinatum esse	647	Insurgere	1989	Intestinum	319. 398. 1091. 1236. 2022
Inquinatus, tum	868. 1142. 1317. 1896	Integer	2425. 2606. 2665	Intestinum rectum	769. 1093. 1715
Inquire	262. 288. 314. 343. 345. 369. 583. 916. 1648. 1792. 2452. 5255	Integrè	1044	Intestinum rectum magnum	590
Inquisitio	264. 331. 337. 343. 369 570. 583. 584. 1787	Integritas	771. 2158. 2426. 2606. 2665	Intimum	1143. 1760. 1761. 2576
Infantia	1285. 1462. 2375	Integrum	451. 743. 770. 1044	Intinctum	850. 1050. 1256
Infantire	2329. 2374	Integrum esse	770	Intingere	785. 849. 887. 1583. 1882. 2379. 2382
Infantum fieri, vel reddere	2417	Intellectio	2390	Intonare	1036
Infans	2374. 2494. 2644	Intellectualis	2390	Intorquere	389. 1607. 1649
Inficienter	936	Intellectus	274. 603. 1475. 1476. 2390	Intra	397. 1761. 2576
Inficere	443. 817	Intelligens	1420. 1475. 2390	Intrare	1055. 1613
Inficari	546. 913. 2214	Intelligentem facere	1474. 2390	Intricare, intricari	389. 837. 1545. 2047
Insensibile corpus	510	Intelligenter agere	1102	Intricatio	390. 1546. 2047
Insequi	2214	Intelligentia	273. 277. 286. 1429. 1475. 2390	Intricatum	1545
Inferere	2266	Intelligentiam habere	2389	Intricatum reddere	1473
Insidere	207	Intelligere	272. 285. 1429. 1474. 2389	Intrinfecus	397. 1759. 1761
Insidiæ	813. 1051. 1580	Intemperantia	2401	Intrium	786
Insidiæ militares	1766	Intendere	1021	Introducere	1055. 1614
Insidiarum locus	1051	Intentio	1022. 1023	Introductio	1056
Insidiari	1050. 1648	Intentum esse	1021	Introire	1055. 1613
Insidiator	813. 1051	Inter	294. 296	Introitus	270. 1055. 1615
Insignis, insigne	96. 942	Intercalare	559. 1572	Intromissio	1056
Insilire	1711. 2088	Intercessio	1696	Intomittere	1055
Insimulare	841	Intercessor	1843	Intrudere se	835
Inspidum	2620	Interdiu	941	Intubus vel intubum	624
Inspiciens	237. 907. 1479	Interdum	675. 2482	Intueri	506. 723. 726. 779. 1471. 1542. 2360
Inspicienter agere	1475	Interea	28. 296. 1034. 1761. 2576	Intumescere	463. 1099. 2288. 2619
Inspicientia	907	Interfectio	845. 2013	Intybum	624
Insistere	449	Interfectior	628. 2282	Intybus	1621
Insitio	2256	Interfectus	628	Invalescere	382. 746. 1645. 2634
Insitium	964	Interficere	628. 2010. 2283. 2552	Invenire	1239. 2387
Insolens	417	Interim	296. 1761. 2576	Inventio	1240
Insolentia	195	Interior, interius	398. 1760. 1761	Inventus	ibid.
Intons	668	Interioritas	1761	Inversio	628. 1554
Inspectio	1602	Interire	56	Invertere	732. 1070
Inspector	730. 1542	Interitus	1581	Investigare	262. 314. 337. 818. 1648. 2577
Inspergere	1303	Intermediè	296	Investigatio	337. 369. 818. 1866
Inspicere	516. 1452. 1601	Intermedius, intermedium	296. 1241	Inveterare	307
Inspirare	1364	Intermissio	961. 2445	Inveterascere	991. 1685
Inspuere	2232	Intermittere	290. 1702. 2444	Inveteratum	620. 1685
Instabilis	158.	Intermurale	747	Invicem	594
Instantia	2574	Internecio	829. 1182	Invidere	880. 2060
Instare	2574. 2637	Internectere	1545	Invidia	889. 2061
Insternere	690	Internodium	790	Invigilare	2509
Instinctus	905	Interpres	1806. 1843. 1851. 2643	Invitare	676
Institor	763. 1529	Interpres linguarum	1132	Invitatio	677
Instituere	982. 2629	Interpretari	1851. 1863. 1877. 2642	Inventus	132
Institutio	106. 795. 966. 982. 2390. 2630	Interpretans	1851	Inunctio	1254. 1449. 1506. 2352
Institutum	575	Interpretari secundum literam	1861	Inundare	865. 2379
Instructio	106. 795. 956. 1023. 2390. 2630	Interpretatio	1730. 1851. 1863. 1864. 1877. 2644	Inundatio	263. 692. 808. 866. 2380
Instruere	794. 873. 908. 1885	Interrogare	1815. 2299. 2639	Inungere	860. 867. 1254. 1266. 1449. 2382. 2188
Instrumentum	209. 1037. 1221	Interrogatio	331. 2300	Inungere se	2351
Instrumentum dotale	449. 450. 1107	Interrumpere	1545	Invocare	1911
Instrumentum Musicum	524. 674. 1804. 2261	Interruptè	1546	Involucrum	441. 1090. 1091. 1791
Instrumenti Musici genus	482. 1388. 1662. 2193. 2269	Interruptio	ibid.	Involvere	432. 441. 1089. 1153. 1607. 2021
Instrumentum pulsatile	1298	Intersecare	833. 1545	Involutio	441
Insufflare	1364	Intersectio	833	Iniri	826
Insula	1297. 1342. 1929	Interspiratio	1546	Jocari	1123. 1811. 2374 Jocatio
Insultus	359. 2620	Interstitium	1345. 2148. 2222		
Insulsum	2620	Interstinguere	1545		
		Intervallum	1546		
		Intervertere	1643		

I N D E X.

Jocatio 2375
 Jocus 1583.2375
 Ipse 28.48.71.129.135.603.609.
 619. 622. 625. 1095. 1310. 1318.
 1341
 Ipsemet 405.477.1095
 Is 534
 Ira 327.682.748.1037.1069.
 1763.2086.2200.2201
 Ira exandescere 792
 Ira fervens 2102
 Ira vehemens 2640
 Iracundia 1763. 2086. 2087.
 2201
 Iracundus 944. 1069. 2086. 2201.
 2295
 Iracundum esse 2086
 Irasci 322. 417. 682. 1069. 2086.
 2199
 Iratus 322
 Ire 51. 269. 603. 611. 955. 2263.
 2368
 Iris 2162
 Iris oculi 1543
 Ironia 416
 Ironice loqui 417
 Irrefutabilis 1380
 Irregularē 660
 Irretiri 2625
 Irridere 420. 505. 524. 681. 719.
 749. 1123. 1130. 1150. 1151. 1178.
 1515. 1540. 1730. 1889. 2068.
 2599
 Irrigare, irrigari 2219. 2510.
 2519
 Irrigatio 2220. 2511
 Irrigatorium hortense 871
 Irrisio 420. 524. 876. 1132. 1150.
 2045. 2068
 Irrisor 420. 678. 2068
 Irritare 1093. 1253. 1286. 1892.
 2009. 2068. 2075. 2199
 Irritatio 2068. 2201
 Irritatrix 177
 Irritum reddere 188. 290. 1186.
 1707
 Irruere 1367. 1860. 2416
 Irrumpere 635
 Irruptio ibid.
 Is 38.48.129.135.622
 Isatis 161
 Ismaëlitæ 1558
 Iste 96.99.101.489.534.556.587.
 622.625.646
 Istic 2601
 Istuc ibid.
 Ita 75.87.137.607.608.609.621.
 1034
 Italia 66
 Italicus 67
 Itane? 75
 Itaque 102.1126
 Iter 214.612.613.575
 Iter facere 213
 Iterare 2430.2614
 Iteratio 2474
 Iterum 599.2573
 Itio 270.576.611.613
 Jubere 1785.1895
 Jubilæusannus 928
 Jubilare 926
 Jubilatio 927

Jucunditas 325.1362
 Jucundum 325.1285
 Jucundum esse, vel fieri 323.1362.
 1655
 Jucundus 857
 Judaizari 933
 Judæum effici 933
 Judex 192. 512. 514. 1513. 1518.
 1763. 1775. 1861. 1939. 2133.
 2587
 Judex summus 938
 Judex urbanus 1515
 Judicare, judicari 511.1427.1429.
 2493
 Judicia 1666
 Judicia criminalia 514
 Judicia capitalia 514
 Judicia pecuniaria ibid.
 Judicialis 1349
 Judicium 513. 566. 612. 895. 1518.
 2493
 Judicium exercere 511
 Jugamenta vitium 191
 Juge 2566
 Juge sacrificatorum 2602
 Jugerum 235
 Jugis 2602
 Jugiter 2566
 Juglans 1777
 Jugulare 849.1344.2303
 Jugulatio 849.2363
 Jugum 449. 650. 1342. 1699.
 1921
 Jugum textoris 88.1365
 Julius 2
 Jumentum 266.336
 Juntura 465. 495. 1117. 1517.
 2166
 Juntura cervicis 1840
 Juntura membrorum 1841
 Juntura vertebrarum 1842
 Juncetum 197
 Junci species 1168
 Juncus 22.197.445.604.773.890.
 1396.1503
 Jungere 1153
 Junior 662
 Juniperus 2296
 Junius 2604
 Jupiter 1890
 Juramentum 956.1997.1908.2070.
 2315
 Juramento confirmare vel promittere
 1992
 Jurandi formula 608.744
 Jurandi species 828.2314
 Jurare 956.1992.2314
 Jurgari 1379.2009
 Jurgium 834.1639
 Jurisconsulti 588
 Jurulentum 1261
 Jus 368.553.566.586.1020.1261.
 1348.2249.2250.2289
 Jus dicere 2493
 Jus efculentum 678
 Jus possessionis adire 731
 Jusculentum 1261.2249
 Jusculum 2250
 Jusjurandum 956.1997
 Jussus, jussa, iussum 1786.1787.
 1829.1895
 Justæ 1892

Justificari 666.1890
 Justitia 566.668.1890.1891
 Justum 1021.1890
 Justum esse 666.1890
 Justus 640.668.1890
 Juvare 1469
 Juvencula 1618
 Juvencula nubilis 875
 Juvencus 2577
 Juvenis 287.2185.2231.2372
 Juventus 287.832.1363.1618.
 2185.2372
 Juxta 377. 594. 606. 930. 1116.
 1497. 1611. 1626. 1706. 1721.
 1907
 Juxta illud 556

K

K Αἰρός 2143
Καλὸς καλῶς 2045
Καμάρα 2060
Καμαρωσις 1053
Καμαρωτὸς 2060
Κάμινθ 2056
Κάμπηλα ibid.
Καπὴλα καπληῶν 2091
Κάπληθ ibid.
Καρδιακὸς 2126
Καρύκη 2136
 Karræus 21...
Κάρταλλο 2132
Καρυωτὸς 2135
Καοσίπερθ 2078
Καταδίκη 2009
Κατάδικθ ibid.
Κατάρτυθ 2025
Καταφορὰ 2021. 2022
Κατίδρα 2164
Κατηρέα 2025
Κατηρέα 2009
κατήρηθ ibid.
κατωφρεῖς 2022
καυκαλὶς 2108
κάλδις 2036
κέντρον 2068
κεεμίς 2138
κερκίς 1092
κεφαλή κεφάλαιον 2091
κεφαλὶς 2092
κεφαλωτὸς ibid.
κῆλον κηλάνειον 2025
κῆεινον 2142
κῆεινοι 2029
κηκλίδες 2072
κίωτος 2081
κίχλη 2030
κλέθ 2045
κλέθ κλέθθ 2034
κλέθρον 2046
κοδραντὴς 2125
κοινωνία 2071
κοιτῶν 2018
κολασθὸς 2046
κολίας 2045
κόλλα 1989
κολλάειον 2051
κόλλυβον 2032
κολλυεῖζεν 761
κολλυεῖς 2052
κολλόειον 2033
κομεντάρηθ 2056
κόπης

I N D E X.

κόπτε 2097
 κοσμικός 2006
 κοσμοκράτωρ ibid.
 κόσμηθ 2006.2081
 κοκκίμιον 2059
 κοχλιώδης 1131
 κρέσσον 1097
 κλειτής 2133
 κύαθ 922
 κύβητα, κύβθ 1984
 κυβωτής ibid.
 κυνανθρωπία 446
 κυνανθρωπθ 446.456.2069
 κύναρθ, κύνάρεθ 2074
 κυνηγία 2063
 κυνήγιον ibid.
 κύνηγθ ibid.
 κυνικός 2074
 κύειθ 2029
 κύμμη 1999
 κω, κωπίου 2072.

L

L Abare 2532
 Labascere 2276.2532
 Labefactare 2625
 Labes 263.1504
 Labi 775.1102.1772
 Labium 533.1133.1525.2493
 Labium vestis 810
 Labor 16. 196. 481. 903. 911. 912.
 1114. 1125. 1150. 1624. 1639. 1643.
 2334
 Laborare 609.903.912.1114.1125.1150.
 1624.1736
 Laboriosus 912
 Labrum 23.109.422.1033.1526.1527.
 1659
 Labrum superius 2298
 Labruscæ 20.466
 Lac 754
 Lacerare 784. 1818. 1940. 1943.
 2146
 Laceratio 1818.2146
 Laceratum 920
 Lacerta 763.782.1019.1137
 Lacerum 283.904
 Lachryma 554
 Lachryma arborum vel herbarum 2531
 Lachrymarî 554
 Lacrare 961
 Lactatio 962
 Lactatrix ibid.
 Lactens 961.1585
 Lactuca 722.755.1137
 Lacuna, lacunæ 339. 374. 823.
 2289
 Lacus 23.260.1677
 Lacus torcularis 974.1361.1646
 Lada, ladum, ladanum 1125
 Lædere, lædi 698.699.1299.1324.
 1550
 Læna 1048
 Lætic 699.700
 Læius 1325
 Lætabundi 646
 Lætari 261. 274. 524. 709. 1448.
 2220
 Lætificare 709
 Lætitia 261.308.516.709.1934
 Lætum esse 857

Latus ibid.
 Læve 776.2351
 Læve esse 775
 Lævigare 775.916
 Lævigatio 421
 Lævigatum ibid.
 Lævis 2486
 Lævitas 776.2486
 Laganum, lagana 173.1100.1523.1666.
 2289
 λάγνηθ, λαγθ 1122
 Lagena 39.243.468.672.792.1019.
 1124.1158.1285.1988
 Laicus 765
 Lambere 1135.1159
 Lamentans 93
 Lamentari 92.457.1523
 Lamentatio 458.641
 Lamentator 1524
 Lamentatrix 93.1524
 Lamentum 93.139.1524
 Lamina, laminæ 891.1675.1682.1683.
 1782.1907. 2288
 Lamina ærea 164
 Lampas 335.1147.1152.
 36.207.1581.1628.1924
 Lana 428
 Lanæ species 1215
 Lana agnina 1592
 Lana caprina 1794
 Lana detonsa 376
 Lana lecta 1370.1628.1924
 Lanarius 297.356.1148.1258.1390.1455.
 1529.2264
 Lances 148
 Languere 2669
 Languescere 1702
 Languidum esse 543
 Languidum reddere 1702
 Languidus, languida, languidum 160.
 543.561.640
 Langnor 161.641
 Lanificus 1924
 Laniones 1391
 Lanus 849.2099
 Lanuginem abjicere 1789
 Lanugo 1105.1446.1628.2347
 Lanugo cucumerum 1789
 Lanx 1169
 Lanx libræ 1074
 Lanx parva 1760
 Lapidida 811
 Lapidina ibid.
 Lapidare, lapidari 65.1539.2205
 Lapidatio 1539.2206
 Lapidator 2206
 Lapides duri 923
 Lapides humeri 14
 Lapidibus obruere 2205
 Lapidicæfor 1562
 Lapilli minuti 1845
 Lapillus 815.1771.1800.1946.2138.
 2260
 Lapis 14.896.1032.1927
 Lapis attrahens 15
 Lapis cæsus 314
 Lapis coctus 1119.2278
 Lapis errantium 14
 Lapis fulminis 1132
 Lapis impolitus 403
 Lapis molaris 1739
 Lapis plagâ affectus 14

Lapis positionis 15
 Lapes pretiosus 1760.1764
 Lapidum quorundam pretiosorum no-
 mina 520. 533. 621. 655. 848.
 922. 986. 1014. 1029. 1249. 1601.
 1641. 1652. 1675. 807. 1886. 1907.
 2454
 Lapis sepulchri 437
 Lapis stationis vel resurrectionis 15
 Lapis vesicæ 791
 Lapsare 2532
 Lapsus 1102. 1391. 1402. 2260.
 2626
 Laqueolitis 2123.2561
 Laqueus 797. 1400. 1703. 1988.
 2626
 Largitio 281.1709
 Largum 1565
 Largum esse ibid.
 Larva 147.877.878.1158.1219.1819.
 1830
 Lasanum 1647
 Lascivia 1835
 Lascivus, lasciva ibid.
 Laser 2549
 Laserpitium 778
 Lassarî 1118.1517
 Lassitudo 1518.1604.2409
 Lassium esse 1517
 Lassium reddere 2408
 Lassus 114. 1517. 1518.1604
 Latebra 887
 Latens 887.1560
 Later 906.1119.1120.2138
 Later dimidius 215
 Latera 1887
 Lateralis 1466
 Latere 695. 893. 924. 1050. 1060.
 1560.1617
 Lateres 2278
 Laterna 1761
 Latibulum 695.1051.1060
 Latitudo 1215.1740.1868.1869.2222
 Latomius 209.1562
 Lator literarum 928
 Latrare 1287
 Latrina 1086
 Latio 1148.1149.1542.1835
 Latrocinari 1149
 Latrocinium ibid.
 Latrunculator 2346
 Latrunculi 1771
 Latrunculorum fusus 1397
 Latum 1868.2222.2377
 Latum esse vel fieri 2221.2234
 Latum reddere 2221
 Latus 67.117.463.563.985.1111.1465.
 1571. 1595. 1687. 1868. 1886. 1907.
 2331. 2350
 Lavaca calida 552
 Lavacrum, lavaca 850.909
 Lavare, lavari 509. 723. 768. 807.
 849. 1007. 1454. 1882. 2243. 2359.
 2379. 2389
 Lavare manus 1265.1335
 Laudare 613.738.1609.2044.2306
 Laudatio 613. 616. 617. 932. 1610.
 2045. 2308
 Laudatum 252.1609
 Laudes canere 2306
 Laudibus efferre ibid.
 Laurus 224.563.1655.1669
 Laus

I N D E X.

Laus	616. 617. 713. 738. 932. 2045. 2306. 2308	levis haberi	671	1946. 2024. 2056. 2160. 2327.
Laxare	1780. 2420	levita	1128	2362
laxatio	2280. 2421	levitas	344. 1316. 1317. 2039	Ligatio
laxum esse vel fieri	1565. 1697.	leviter	2039. 2040	687. 833. 1090. 1091. 1532.
2279		lex	186. 553. 982. 983. 1348.	2024
laxus, um	1565. 2292	2133		ligatura
Leana	210. 1141	λεωνος λεωνου	1133	1090. 1091. 2024
lebes	136. 507. 568. 1033. 1120. 1152. 1153. 1767. 1975. 2036	Liba	1085	ligatus, um
lectica	428. 444. 525. 1158. 2152	libamen	1356	1006. 1551. 2203
lectio	481. 1841. 2116. 2453	libanotis	774	ligna fissa
lector	2116	libare	1356	419
lectulus	1670	libationes	646	ligneum
lectus	551. 574. 652. 1333. 1435. 1669. 1803. 1804. 2342. 2387	libellarius	1118	87
lectus oculi	392	libellus	1763. 1876	lignum
lectus plicatilis	437	libellus repudii	421	179. 206. 401. 474. 1391.
lectus portatilis	212	libens	1316	1484. 1642. 1815. 1907. 2026. 2356
lectus torcularis	1582	liber	441. 498. 809. 836. 1356. 1534. 1718. 1719. 1876. 2373	ligni species
lecythus	243. 433. 1915	liberalis	1235. 2351	98. 788. 796. 1471.
ledum	1125	liberalitas	999. 1235. 1302. 1709	2475
legalis	984. 1349	liberare	774. 835. 1208. 1380. 1740. 1782. 1837. 2357	Ligo, ligones
legatio	2411	liberatio	553. 1208. 1209. 1410. 1839. 2359	11. 230. 825. 848.
legatus	19. 50. 581. 1115. 1704. 1746. 1802. 1805. 1806. 1831. 2097 2328. 2411	liberator	1838. 1839	1249. 1699. 2213
legere	480. 2108. 2472. 2609	liberè	194	ligula
legio	171. 1123	liberi	836	1675. 1986. 2123. 2283. 2478
legisperitus	588. 1534	libertas	194. 583. 836. 1719. 2290. 2373	lilium
legitimum	1104	libertate donare	835. 2373	1397. 1434. 2538
legumen	809. 2018	liberum	344. 1720. 1794. 2526	lilium regis
leguminum species	102. 475. 624. 900. 1536. 1637. 1798. 1842. 2041. 2048	liberum arbitrium	2290	2538
lelaps	892	liberum dimittere	1718. 1719.	lima
lemures	877	liberum esse	1719	2499
lene esse	775. 1176	liberum efficere	835	limare
lene reddere	1707	liberum facere, fieri	1410	2351. 2491. 2500
lenis, e,	1156. 1176. 2486	liberum pronunciare	1718	limatio
lenitas	2486. 2258	liberum reddere	344. 1794	2352
leniter	961. 1317	libidinosus	944. 1125	limax
lenitivum	1207	libido	675	661. 759. 1147. 2058. 2312
lenitudo	ibid.	libra	53. 913. 1138. 1202. 1223. 1747	limbus
lentes	880	libramen	2514	533. 689. 1097. 1133. 2579
lens	1582	librare	1747. 2513. 2592	limen
lens, lendis	130	librarius	1534	173. 1529. 1541
lentè	603. 1317. 1283	libratum	2513	limes
lenticula	243. 433. 900. 1728	liburna, æ, liburnica	361. 1121	1243. 2581
lentiginosus	267. 1582	licentia	27. 346. 634. 2290. 2291	λιμυρ
lentigo	ibid.	licentiam habere, dare	2289	1147
λεπιον	1148	licentiatas	ibidem.	limitare
lentus	1282. 1283	licet	180	2575. 2581
leo	210. 1141. 2363	liciatorium	1356. 2135	limitatio
leo ferox	2369	licitatio	1529. 1555	380
leo vetus	1142	licitator	1555	limpidum
lepra	1438. 1943	licitum	636. 1410. 2526	1917
leprosus	724. 1438	licitum	1342. 1604	limpidum fieri
lepus	224	licitor	1154. 1547. 1801. 1804. 2006. 2076. 2077	ibid.
lethèch	36	lien	868. 1505	limus, λιμυ
levare	375. 376. 509. 539. 685. 1333. 2038	liga	260	771. 2529
levare se loco	1336	ligamen, ligamina	174. 176. 702. 790. 1090. 1091. 1117. 1580. 1946. 2149. 2670	linarius
levatio	1334. 1335	ligamentum, a	687. 702. 2160 2478	1110. 1370. 1866
leve reddere	2038	ligamentum capillorum	160	linea
levem esse	ibid.	Ligare, ligari	20. 174. 686. 698. 706. 844. 1006. 1007. 1054. 1082. 1090. 1532. 1648. 1729. 1750. 1815. 1885. 1902. 1904.	67. 118. 202. 718. 1546. 1985. 2354. 2377. 2378
leviathan	1128			lineas ducere
levir	928			1546. 1550. 2529
leviratio	ibid.			lineare
levis, leve	344. 1619. 2038. 2039. 2040. 2085			1546. 1550. 1551. 2529
				lineatio
				860. 2347. 2351. 2486
				linere
				260
				lineum
				lingere
				1135. 1159
				lingua
				1160
				lingua ignis
				1162
				lingua tertia quid?
				1160
				lingua vernacula
				1151
				lingula libræ
				904
				linimentum
				2351
				linire se,
				ibidem.
				Linthea alba
				1119
				lintheamen
				1110
				linthearius
				1110
				linter
				16
				Lintheum, linthea
				323. 561. 901. 1075. 1110. 1148. 1423. 1439. 1442 1512. 1642. 1735. 1844. 1866. 2138 2538
				lintheum balnei
				314
				lintheum colatorium
				2232
				linum
				231. 260. 1110. 1866
				linum pectinatum
				1794
				linum rude
				544
				lippus
				545. 642
				liquefacere
				1167. 1237
				liquefactio
				1231. 1245. 1865. 1945
				liquefieri
				1175. 1231. 1245. 1864
				liquefcere
				769. 958. 1229. 1245. 1864
				liquidum fieri
				2531
				liquor
				555. 1189. 1900. 2515. 2512

I N D E X.

Lira	2598	Lorica	456.467.533.689.694.	Luxatus, tum	2032.2492
Lis	824.897.1379.1639.1744.		1464.1548.2528.2587.2602	luxuriosa	486
2009.2564		loricatio	456	Lybia, Lybius	1126
lis forensis	513.516	loripes	1137	lychnuchus	1290
λίσθη	1148	lorum	231.354.427.922.	lydda, lyddenfis	1126
λίσθησις	2296		1501.1675.1986.2123.2283.	λυκάρθρανια	457
litera	26.48.1502		2478.2579	λύξ	1133.1159
literæ	441.559.1718.1876.2381	lorum frani	189	lyncurius	2069
literæ contractus	421.1599	lorum jugi	2025	lyra	1504
literæ contractus emptionis aut vendi-		lotio	509.850.1007.1008.1335.	lytron	1839.1843
tionis	41		2243.2360.2380		
literæ contractus matrimonialis	1107	lotio manuum	1335	M	
literæ debiti vel crediti	421	lotium	1196	M acellum	66.235.302.579.604
literæ divortii	ibid.	locum	2360	849.1230.1244.2091.2387	
literæ dotis & conjugii	449.450	λοξός	1142	Macerare	1010.1164.2519.2526.
literæ fidei	117	Lubens	1316	2645	
literæ judiciales citatoriæ	559	lubricatio	2532	Maceratio	255.1164.2526.2645
literæ obfignatæ	1175	lubricitas	ibid.	Maceratum	2360.2526
literæ quietantiæ	904	lubricum	2530	Maceria	393.399.467.493.723.
literalis fensus scripturæ	1861	lucere	44.267.289.647.651.692.		
literator	1534		968.1296.1707	1444.1447	
literator	ibid.	lucerna	326.337.1290.1321.1533.	Maceriam exstruere	723
litigare	511.1590.1639.1732.		1682.1713.2079.2521	Maceriam obducere	392
2009.2563		lucidus, um	1537.1893	Macies	1030
litigiosus	824.2564	lucidum efficere	267	Macilentum, um	800.842.1030.
littus	24.400.423.424.467.1032.	lucidum esse vel fieri	44.267.651	1877.1948	
1075.1537.2289.2477		lucidum reddere	1311	Machæra	1033.1204
liturgia	1623	lucifer	1296.2506	Μαχαις	1204
livefcere	1067	lucrari	623.1434.2221.2401.2534	Machina	1099.1203.1225
lixæ	431	lucrifacere	2221	Machinæ bellicæ	915.1011
Localis	2001	lucrum	25.624.871.2222.2309	Machinari	837.843.1343.1616
locare	753.2301.2401	lucrum afferre, percipere	2534	Machinatio	675.1168.1225.1616
locare facere	753	luctari	413.1112.2333	Macrum	800
locatio	2401	luctatio	1274	Maftare	849.1344.2363
locator	753.2301.2401	luctatio in pulvere	17	Maftatio	ibid.
locatum	2301	luctator	249	Maftator	849.2099
loco	772.1178.1246.2586	luctus	12.641.1128.2233	Mafta	23.201.206.207.1547.
loculus	143.225.443.545.1032.	lucus	243	1644.1659	
1736.1753.1946		ludere	719.1811.1906.2374	Macula	705.868.1109.1177.1504.
locum-tenens	1435	ludificare	636.2044	2286.2349.2529	
locupletari	1686	ludificatio	636.719.876.1150.	Macula albicans	267.759
locus	250.509.833.1279.2000	2045		Maculare	867.871.1583.2577
locus circumjacens	1458	lugens	12.39.2233	Maculatio	868.871.890
locus irriguus	2511	lugere	12.138.507	Maculatum	705.868.1110.
locus sterilis	771	lumbicus, ci	519.1099.2107	2130	
locus vacuus	1215	lumbus	833	Maculis respergere	871
locusta	399.661.707.1091.	lumen	44.45.1312.1713.2521	Maculis resperitus	749.919
2058		luminare	45.1312	Maculosum ex albo, & nigro	423
locustarum variæ species	72.173.	luna	648.712.1444	Maculosus, um	742.868.1110.
389.822.944.1089.1308.1368.		lunilæ	1444	1350.1783.2203.2287	
1490.1519.1673.1810.1948.		lupanar	352.1950	Madefacere	1164.1167.1187
2233.2365.2400.2535		lupatum	1655.1691	Madefactio	1164.2526
locutio	1161.1714	lupinus, num	475.641.1749.	Madefactum	2360
locutuleia	498	2653		Madens	2249
logica	498	lupulus	1105	Madere	2249
logicus, ci	592.751	lupulus sylvestris	1032	Μάγανον	1225
λόγικη	1148	lupus	527.641.1133.1159	Μάγιστος	1170
longè	609	luciosus	1472	Μαγιστεριον	ibid.
longè, longinquum esse	2243	lustrare	1452	Magia	1125.1300
longè recedere	ibid.	lufus	719.1906.2375	Magirus	1170
longinquus, um	2246	lutosum	786	Μαγίς	1169
longitudo	216.217.1294	lutosus locus	340	Magis	207.898.998
longus	216	lutulentum reddere	867	Magister	703.1169.2174
Loquacitas	1448.1714.2345	lutum	340.786.803.868.871.	Magisterium	2168
loquacula	498		1061.1454.1468.2282.2351.	Magistralis dignitas	2178
loquax	295.498.1714	2529		Magistratus	514.2178.2290
loquela	591	lutum argillaceum	771	Magnates	13.34.572.661.682.
loquendi modus	1161	lutum tenue	831	802.844.1160.1741.1831	
loquens	499	Lux	44.267.648.783.1296.1312.	Magnes	15.1169.2042.2297.
loqui	491.1212.2345.2481		1313.1707.2078	Magnificare, ri	389.392.737.1708.
Lora	2602	luxare, luxari	543.1792	1805.2171.2182	
loramentum	2478	luxatio	2492	Magnificare se	392

Magnificentia

I N D E X.

Magnificentia	391.468.2178.2180.	manganum	1225	Masticare	104. 106. 1152. 1298.
2185.2186		Marianus	1228	1747	
magnificus	2178	manica	693.810.1930	masticata	104
magnitudo	391.2180.2185	manicatum esse	810	Masixn	1230
magnus, um	390.448.464.661.	manifestare	425.1780.1839	masticatio	1152
2172		manifestatio	427.1830	matella	1089.1566
magnum esse vel fieri	389.2182	manifeste	367.426.595.1616.	matellio	1089
magus	156.391.826.836.1170.	1804.1830		mater	111
1819		manifestissimè	44	materia	605.790.1633
majestas	599	manifestum	427.1830	materialis	606.790
majestas divina	2394	manipulare	2057	materia prima	605.790
major	2172	manipulatio	806	materia rudis	441
majorennis	390	manipulos facere	1628	mathematica ars	1147
majus	1467	manipulus	21.52.104.146.174.	mathematicæ disciplinæ	752
Mala affectio	254	274.604.806.1022.1071.1075.		mathematicus	1147
mala armeniacæ	2144	1091.1137.1627.1816.1886.		Mathons	ibid.
mala dispositio	254	2058		matrimonio jungere, jungi	650
malabathrum, vel malobathrum	1724	mansio	793.2524	2333	
malagma	1207	mansuinculæ	521	matrimonium	79
malè agentes	254	manifestatum	2187	matrix	112.545.636.920.955.
malè agere	252	mansuescere	ibidem.	1194.2429	
malè habere	ibid.	mansuetudo	1633	matrona	1195
malè se habere	253	mansuetus	871.1633	matta	261.813.1239.1933
maledicere	232.1130.1137.1167	mantica	374.530	matta ad cubandum	839
maledictio	232.1131	mantile	901.1239	mattea	761
maledictionis formula	852.883	manu aversa	930	matula	482.1089.1566.1646.
maledicus	317	manubrium	23.33.302.467.	2495	
malefacere	252	593.644.931.1074.1391.1754.		matula urinaria	637
malefactores	254	1882.2074.2075.2163.2164.		maturare	367.800.1968
maleficium	836	2258		maturatio	368
maleficus	836.1103	manumissus	836.2373	maturefcere	285.367.451.1191
malignus, a	253.254	manumittere	2573	matutinare	1936
malitia	253.254.1763	manus	929.1074	matutinum	2148
malleoli pedum	2145	manuum impositio	1498	matutinum	2370.2393
malleus	213.848.1346.1385.	mappa	391.1239.2376	matutinum esse	2370
1629.1700.1721.1834.2081.2143		mappa menfalis	875	maxilla	1132.1134.1149
2233.2334		Μαγγαν	1251	maximus	1729.2178
malleus bellicus	1371	marcescere	1030	meatus	1385
malleus campanæ	423	marcidum	1053	mecum	1626
malo afficere	252	marcor	1053	medela	153.2279.2632
malogranatum	1083.2265	mare	957.1582	mederi	151.2278
maltha	1209	maris tranquillitas	442	media pars	1732
malva	771	mareschallus	69	medians	815
malum cotoneum vel cydonium	706.	margarita	540.1250	medianus, um	296.1242
1854		margarita genus	1641	mediare, ri	1242
malum esse	252.336	margo	427	mediatio	1555
malum videri	336	mariscæ	869	mediator	296.1242.1555
malum punicum	2265	maritata	1758	medicamentum	1207.2279
malum forbum	882	maritus	76.333	medicina	153.154.1507.2279.
malus, um	253.254.300.734.	mariti soror	424	2632.2660	
1083		marmor	1257.1700.1830.2384	medicinale	2279
malus citria	69	marra	1249	medicus	152.962.2278
malus navis	174.332.1542.2653	marrubium	2605	medicus equorum	627
malus status	254	Mars	29	medietas	296.1241
Mamma	295.503.2565	marfupium	225.443.806.1032.	meditari	577.591.2266.2345
mamma jumentii	1029	1736.1753.2284		meditatio	591.2267.2356
mammilla	2565	martes	40.1348.2604	medius, um	296.397.398.
Manare	1289	martius	3.1342	813.854.856.1143.1193.	
maniceps	1463	Mas	538.669	1230.1241.1242.1732.1733.	
mancipatus	1014	masculinum genus	669	2576	
mandare, ri	1785.1895	masculus	538.669	medius locus	854
mandatum	186.532.634.1786.	massa	271.412.445.1035.1135.	medulla	980.1143.1175
1787.1829.1863.1895.2036		1675.1682.1683		medulla calami	1035
mandere	1152.1298.1747.2001	massa auri	1715	medulla fructuum	84
mandragora	356.1434	massa collecta	702	medulla spinæ dorsii	718
manducare	1298.2001	massa colligata	701	Μέλις	1169
manducatio	1152.1299	massa conglobata	1576	mejerè	2382
manè	1936.2148.2370.2393	massa farinacea	321.1624.1637	mel	500
manè aliquid agere, laborare	2148	massa farina	443	Mélar	1215
manè surgere	1936	massa ficuum, vel caricarum	493.	melancholia	1214.1265.2372
manere	719.988.993.2523	2102		melancholicæ species	456
Manes hæreticus	1165	massa panis	151.1878	melancholicus	936.2372

I N D E X.

<i>Μελανία</i>	1215	Mercatus	793.981.1457	Minax	416
Melanthium	2101.2509	Mercede conducege	24	Minera	1590
<i>Μελανθρον</i>	1217	Mercenarius	24.2268.2401	Minerale	811.1407.1590.2382
Meliorare	2308	Mercimonium	1457	Mingere	2382.2543
Melioratio	859.2309	Mercurius	1034.1262	Minina pars	1237
Meliorem fieri	857	Mereri	667	Minima res	822
Meliorem reddere	ibid.	Meretrix	680.894.970.1373	Minimus, a, um	341.662.683.
Melius	851.2294	Mergere	887	718.1381.2454	
Mellodoctor	1498	Mergus	2406	Minio colorare	1558
Melo	289.1215	Meridianus	186	Minister	532.730.1554.1749.
Melodia	747.1298	Meridies	578.856.1291	2454.2457.2534	
Melolontha	1810	Meritum	668	Ministerio	930
Melopepon	289.1215	Meritorius	1373	Ministerium	1565.1738.2458.
Melote	1215	Merops	2533	2459.2461	
Membrana	40.537.723.808.885.	Mersio	850	Ministra	2458
2137		Merum	787.988.1261	Ministrare	1016.2453.2456.2534
Membrum	18.596.720.1819.2597	Merx, merces	24.146.151.643.753.	Ministri balnearum	98
Membrum virile	112.400.422.	1195.1457.1466.1516.1563.1624	1647.2401	Minium	1501.1542.1558
669.2029		<i>Μέσον</i>	1230	Minor	662.683
Membrum virile languidum	1180	Mesopotamia	219	Minor pars	1237
Meminisse	537.669.1312	Mesiss	813.2106	Minorennis	183.1778.2017
Memor	1312	Messor	812	Minorennitas	683.2017
Memorem esse	537.669	Meta	1739.2387	Minuere, minui	481.543.662.682.
Memoria	539.669.1298	Metalla	1407	1237.1713.2038	
Memoria valens	1312	Metallici	917	Minuere sanguinem	481
Memoriale	539.670	Metaphora	2301	Minus	655.1713.1795
Mendacem esse	1030	Metaphoricè	1570.2301	Minutiæ	1814.1816.1846
Mendacem facere, vel fieri	1013.	Metaphoricum	2301	Minutum	561.569.570.800.
1030		Metaphysica	752.852	843.1770.1814	
Mendacii arguere	1013.1030	Metaphysici	990	Minutum apud Astron.	570
Mendaciter dicere, vel agere	2519	Metathesis	628	Minutum esse	1237
Mendacium	259.501.1013.1027.	Metatio	2524	Minutum reddere	1771
2519		Metator	1191	Mirabile	1857.2472.2473
Mendax	259.295.501.665.1013.	<i>Μεταξα</i>	1191	Mirabile esse	1856
1027.2520		<i>Μεταξυ</i>	1193	Mirabile opus	1857
Mendicare	733.2299	Meteoricae impresiones	420	Mirabile reddere	1856
Mens	274.603.935.936.2223.	Meteorum	48	Mirabilis	407
2275		Metere	812.2106	miraculositas	1857
Menia	524.560.850.917.920.	Meticulosus	1711	miraculosum	1357
1877.2413.2588		Metiri	110.625.1020.1170.1265	miraculum	1357.1729.1857.2603
Mensa Delphica	540	<i>Μελιτωμα</i>	1209	mirari	556.2336.2567
Mensa tribus pedibus innixa	917	<i>Μεθριον</i>	1284	mirificans	1729
Mensæ secundæ	2067	Metropolis	111.1195	mirificum reddere	1856
Mensarius	920.1877	Metuere	524.980.1525.1710.	mirificus	1729
Mensis	712.984	2298.2342		mirum	2472.2575.2604
Mensor	1266	Metus	525.833.980.1525	mirum esse	1856
Menstruata mulier	586	Meum	527	Miscella turba	1660
Menstruosa	561	Mica, micæ	1406.1845.1846.	miscere, ri	288.309.312.380.
Menstruum	2531	2303		404.432.761.918.921.1174.1182.	
Mensura	323.468.1020.1171.	Micæ panis	1690	1189.1230.1259.1473.1655.1704	
1172.1266.1413.1540.2082.2088		Micare	1884	1716.1873	
2220.2487.2488		<i>Μιχανη</i>	1203	miscna	2474.2611
Mensuræ species	354.475.1607.	Midas	663	miser	508.1631
2391.2607.2666		Migma	170	miserabilis	508
Mensuræ parvæ nomen	2131	Migrare	425.863.1314.1336	misereri	721.795.2237
Mensuram superimplere	394	Migrare ex hac vita	1718.1719	miseria	1632
Mensurare	110.625.1020.1170.	Migratio	426.863.1719	miserordia	722.798.799.2238.
1265		Miles	1746	2239	
Mensuratio	625.1171	Militare	746.1880	misericos	795.799.2238
Menta	129.226.557.1228.1303.	Militia	163.746.747	missile	2411
1342.1351		Militiam instruere	746	missio	2411
Mentiri	258.501.1012.1027.2519	Militiam obire	ibid.	missus	1229.1715
Mentis constantia	989	Milium	525.1060	mistio	2543
Mentula	650	Mille	106	mistura aromatica	794
Mentulatus	2029	Milliare	1084.1197.1827	Mitigare	2389
Mentum	1516	<i>Μιλωτι</i>	1216	mitis	126.1633
Meracum	988.1261	Milvus	4.15.528	mitra	1008.1194.1496.1503
Mercator	122.793.909.1457.	Milvus ablus	725	mittere	2327.2334.2410.2420
1799.2563		Mina	1138.1202.1223	Mixtio	274.309.1182.1183.1473.
Mercatura	1206.1457.1799.1844.	Minæus	1199	1657.1660.1661	
2563		Minare, ri	416.966.1309	mixtus, a, um	1182.1183.1661.
Mercaturam exercere	2563			1873	

I N D E X.

Mixtura	309. 1183. 1657. 1660. 1661. 1717. 1873	Monetæ parvæ species	130. 147. 626	Mugire	465. 1322
Mixtus color	1873	Moneta rudis	1447	Mugitus	465. 1036
<i>Μίχθουρον</i>	670	Moneta uncialis	148	Mulcta	376. 673. 2009. 2071. 2589
Mobile	909. 1320. 2281	Monialis	1053	Mulctâ afficere	1636
Modalis	1887	Monile	762. 851. 1202. 1228. 1509. 1635. 1980. 2383	Mulctam imponere	673. 1636. 2071
Moderator	500. 572. 1552	Monitio	648. 649. 691. 2645	Mulctari	375. 673. 1636. 2071. 2589
Modestè	1929	Monitor	649	Mulctrale	1595
Modestia	ibid.	Monitus	648	Mulgere	754
Modicum	683. 1045. 1858	Monoceros	2166	Mulier	77. 248. 1401. 2072
Modificatus	1887	Monomachus	1226	Multipeda	1307
Modius	475. 1020. 1413. 2027. 2088	Monopolis	1228	Multiplicare, ri	1343. 1431. 1437. 1708. 1785. 2325. 2634. 1692.
Modò	1608	Monosyllaba	683	Multiplicatio	1343
Modulus	984. 1026	Mons	636. 866	Multitudo	619. 1432. 1433. 1437. 2186. 2208. 2303
Modus	43. 186. 403. 575. 1759. 1886. 1887. 2493	Mons altus	1899	Multum	858. 898. 1376. 1432. 1437
Mœchari	405. 407. 1286	Montanus	636	Multum esse	1431. 1645. 2325
Mœrens	139. 508. 2528	Monumentum	539	Multus a	858. 1376. 1432. 1437. 2325
Mœrere	138. 507	Monumentum sepulchrale	539. 971. 1377. 1898	Mula	619. 1177. 1813
Mœror	489. 508. 1931. 2409	Mora	61. 1283. 1605. 2252. 2336. 2579	Mulus	394. 474. 619. 1015. 2260. 2261
Mœrere afficere & affici	1932	Mora rubi judæi	755	Mundare, ri	365. 535. 666. 686. 736. 856. 1368
Mœstitia	139. 489. 508	Moralis	1172	Mundatio	535. 1119. 1262. 1882
Mœstum esse	138. 489	Morari	59. 215. 708. 1282. 1296. 1576. 1604. 2336. 2647	Mundities	873. 1386. 1387. 1882
Mœstus	139	Morbi genus	404. 452. 465. 547	Mundum esse	365. 534. 666. 668. 1056. 1386
Mola	1265. 1511. 1669. 1804. 2252. 2505	Morbus	84. 757. 1088. 1260. 2106	Mundus	535. 669. 856. 1386. 1387. 1619. 1620. 2006
Molere	868. 2053	Morbus regius	986	Mundus muliebris	1102. 2159
Molestare, ri	636. 911. 1587.	Mordax	1402	Munera nuptialia	1422
Molestè ferrè	252. 1114. 2634	Mordere	406. 921. 1346. 1402. 1886	Munera dare sive munerare	2360
Molestia	16. 196. 903. 911. 1114. 1125. 1150. 1624. 1633. 1643	Mori	551. 1719. 1179. 2385	Munimentum	1901. 2640
Molestiâ afficere & affici	911. 1388. 1986	Mors	1180. 1181. 1581. 1719	Munire	341. 690. 1090
Molestiam exhibere	636	Morsus serpentis	922	Munitio	19. 818. 1011. 1091. 1092. 1099. 1240. 1900. 2149
Molestiam facessere	912	Mortarium	165. 167. 176. 509. 656. 1256. 1619	Munitum	1090. 2597
Molestum esse	636. 1388. 2155	Morticinum	1256. 1289	Munus	519. 579. 585. 939. 1225. 1408. 1802. 1828. 2123. 2360
Molestus	912. 2155	Morti proximus	1477	Murarii	1770
Moles	149	Mortuus	919. 1180. 1581. 2385	Murex	759
Molimina	674	Morus	2579	Muria	619. 1208. 1256. 1909
Moliri	674. 843	Mos	572. 612. 732. 1020. 1171. 1309. 1348. 1433. 1452. 2519. 1766 2187	Murmur	2277
Moliri facinus	1616	Mofa	568	Murmurare	1540. 2267. 2276. 2620
Motitare se	1817. 1845	Mofchus	1278	Murmuratio	2267. 2277
Molitio	868	Motio	658. 909. 1320. 1449. 2331	Murmurator	585
Molitor	586. 868	Motitare	1105. 2281	Murus	19. 243. 552. 723. 2353
Molitrices	586	Motitatio	2281	Mus	1605
Molitum	482	Motor	1320	Musca	492. 504. 1000
Molle esse	737. 775. 1176. 2258. 2281	Motus	769. 863. 1105. 1302. 1320. 2208. 2249	Musca major	2149
Molle fieri	1256	Motus circularis	1416	Muscæ parvæ	927
Molle reddere	1707	Motus corporis	1624	Muscæ parvæ species	342
Mollefcere	1283. 2258	Motus terræ	658	Musculus	621. 1643
Molliri	2258	Movens	909. 1320	Muscus	36. 201. 1143. 1446. 1581. 2347
Mollis e	776. 1156. 1176. 2258. 2351. 2486	Movere, ri	469. 654. 655. 657. 862. 908. 989. 1105. 1175. 1314. 1319. 1363. 1448. 2331	Musca	678. 752. 1504
Mollitus	737. 1207. 1256. 2258. 2259. 2580	Movere se	654. 1319. 1817. 1845. 2247	Musicus	678. 524
Momentaneum	740	Mox	49. 109. 1022. 1497. 1759	Mussitare	1136. 1310. 1381. 1935
Momentum	635. 1841. 2206. 2482	Mucefcere	1642	Mussitatio	1935
<i>Μῶμος</i>	1219	Muciditas	2056	Mustaceum	2062
Monachus	1052	Mucidum	1548	Mustela	756. 1093
Monachâ	1053	Mucidum fieri	642	Mustri cola	111
Monarcha	2006	Mucor	1320. 1642	Mustum	586. 1637
Monere	647. 691. 982. 2061. 2644	Mucor vini	2053	Mutabilis	628. 1569
Moneta	655. 853. 854. 1226	Mucro hastæ	1148	Mutare, ri	771. 1178. 1796. 2413. 2470. 2614
Moneta parva	1812	Mucus	1320	Mutata	773
Monetæ genus	171. 178. 353. 479. 683. 853. 915. 917. 1130. 1231. 1342. 1751. 1754			Mutatio	771. 1246. 2475
Monetæ nomen	2492			Mutilare	391. 699
Monetæ parvæ nomen	601			M M M M m m m m	Mutilus

I N D E X.

Mutilus	391.928.2019	Ne	544.	ne fortè	ibid.	Nitidus, um	669.1783
Mutilus membris	1775	Neapolis, olim Sichern			1368	Nitor	856.1906.1914
Mutitas	102	Nebula			1561.2022	Nitrum	1410
Mutuans	2291	Nebulones			349	Nix	2594
Mutuare, si	659.1128.1566.2291.	Nec			1113	Nixus	2238
2301		Necessaria vitæ			1942	Nobilis	460.593.836.2042.2351
Mutui datio	1128	Necessariò			140.1089	Nobilitas	460
Mutuò accipere	659.942.1128	Necessariò sequitur			714	Nocere	1324
Mutuò dans	558	Necessarium			1089.1942	Noctu	843.1140
Mutuò dare	659.1128.2291.	Necessarium, necesse esse vel habere			842.687.1941	Noctua	278.741.2095
2301		Necessitas			140.687.1941.1942.	Noctumentum	1325
Mutus	101.510.837	2070				Nodosus	2025
Mutuum	659.1128.2291	Necromantia			1295	Nodus	790.1540.1580.1793.1841.
Mutuum accipiens & dans	659	Nefas			1529	2024.2160.2205	
Myrias	2180	Negare			1012.1077.2419	Nola	651.1395
Myrica	1605	Negatio			1030.1079.2419	Nolle	1114.1543
Myrrha	1179	Negativum			2419	Noluntas	1544
Myrtus	154.596	Negator			1079	Noma, νομα	1318.1341
Myrtax	1527.2498	Negligentiâ			778.1644	Nomen	2348.2430.2438
Mysteria	1230.1466	Negotiari			909.1353.1400.1655.	Nomen proprium	2431. substanti-
Mysterium	1236	2334				vum, ibid. adjectivum, ibid. pri-	
Mystica	1230	Negotiatio			909.1033.1206.1409.	mitivum, ibid. derivativum, ibid.	
Mystrum	1241	1457.1799.1844.2563				simplex, ibid. compositum, conju-	
		Negotiator			43.122.909.1457.1799.	gatum, verbale, constructum, meta-	
		1844.2259.2563				phoricum, analogum, univoecum, col-	
		Negotium			403.496.808.1213.	lectivum, ibid. proprium, 1846.	
		1633.1639.1799.1844.1867				relativum	
		Nempe			623.1005.1887	Nomen Domini	2432
		Nemus			578.984	Nomen quatuor literarum	ibid.
		Nequam			878.1113.1556	Nomen expositum	ibid.
		Nequitia			1763	Nomen plenum	2438
		Nere			860.1184.1323.1593.1742.	Nominare	1846.2108
		2331				Nominare expressè	2099
		Nervos amputare, succidere			422.1652	Nomophylaces	471
		Nervus, nervi			422.694.998.1321.	Νομῶ	1348
		1341.1675.1930				Non	69.1113
		Nervus virilis			1717	Nonaginta	2667
		Netum			1593.1985	Nondum	90
		Nexus			833	Nonne	1113
		Nicolaus			1389	Nonus	2667
		Nictare 2281.			ibid.	Norma	2080
		Nictus			ibid.	Nos	129
		Nidificare			2070	Nostrum	527
		Nidus			2070.2530	Nota, τε	1158.1502.1898.2292.2349
		Nidus columbarum			2311	Notare	1468.1898
		Nigella			2101.2139.2509	Notarium	1339
		Niger			86.1975	Notarius, notarii	560.1339.1534.
		Nigredo			86.238.2372.2462	2027.2081.2144	
		Nigrescere			86.1711.1974.2365.	Notativum	1339
		2371				Nothus	1184
		Nigricans			ibid.	Noti	937
		Nigrum			238.1136.1179.2365.	Notificatio	ibid.
		2371				Notio	286
		Nigrum esse vel fieri			1974.2365.	Notiones	2391
		2371				Notitia	935.936.2444
		Nihil			1144.1196.2348	Notorium	1830
		Nihili			1556	Notum facere	934. notum fieri
		Nihilipendi			671	2443	
		Nihilominus			1045.1196	Notus	1346.1672
		Nihil quicquam			1044.1196.2348	Novacula	52.427.1342.1536.
		Nihilum			310.1144	2372	
		Nilus			1347	Novellare	1342
		Nîμα			1341	Novem	2666
		Nisi			9195.96.103.62F	November	1063
		Nisibis			1378	Novendecim	1640.1681
		Nîα			1342	Noverca	822
		Nisus			1378	Novilunium	712.955.984
		Nitens reddere			1305	Novitas	711.712
		Nitro			1914	Novus, a, um	ibid.
		Niti			645.1496	Nox	1140
		Nitidum esse			651.1914	Noxa	715
						Nubem obducere	1634
						Nubere	

N

NAblium

Nævus

Nam

Nanus *vav*

Nads

Naphta

Napus, napa

Narcissus

Nardus

Nares

Nares piscium

Narrare

2481.2612

Narratio

1295.1535.2481.2482.

2613

Narthécium

Nassæ

Nassæ vimineæ

Nasturtium

Nasus

Natale festum

Natare

165.898.1448.1454.2083.

2346.2362

Natatio

Natator

Nates

Natio

Nativitas

Natura

Naturalis

Naturaliter

Naturaliter inditum esse

Natus

Naucl

Navicula

Navicula piscatoria

Navigiorum species

Navis

Navis lata

Navis transitoria

Naulum

Nauplium

Nausea

Nauscare

Nauta

Nazaræus

I N D E X.

Occasionem quærere	1616	officium	1334.2458.2459	Opes	481. 1172. 1217. 1323
Occafus	885.1615.1661.2517	officium debitum	716	1345. 1687	
Occidens	46.1661	Olea	666	Opifex, opifices	118. 1115. 1300.
Occidentalis	1661	olera	44.986.2138.2284	1779. 2063	
Occidere	628.870.885.1344.2010.	oleris species	162.208.822.	Opificium	119.1301.1779
2265. 2283		867. 914. 981. 1152. 1294. 1580.		Opinans	1428
Occidius	1661	1655. 2138. 2352. 2356		Opinari	1427
Occisio	629. 1532. 2013	oleum	244.325.506.1256.1266	Opinio	936.1428
Occisor	2014.2283	olfacere	2251	Opitulari	1469
Occisus	628	olfactus	2252	Opobalsamum	191. 1337. 1781.
Ocludere	191.405.466.801.864.	olim	1759	1940.2487	
868. 2097		olitor	459	Oporotheca	1082
Occlusio	55. 801.1645	oliva	666	Oportere	687
Occlusus	864	olivæ pingues	20.26.2495	Oppidanus	2128
Oculta	1061	olivarum species	2050	Oppignerare	1655.2218.2399
Ocultare, ri	634.695.756.885.	olivatum	666	Oppignerata	63
886.1009.1051.1137.1928		olla	507.568.900.1053.1215.	Oppignationes	ibid.
Ocultatio	1928	1767.1845.1975.2040		Oppilare	597
Ocultatum esse	1856	olla tripes	811	Opponens	2155
Ocultè	1928	ὄλου	104	Opponentes	1296
Ocultum	887.925.1011.1061.	ὄλοχυσου	100	Opponere	1815.1958.2155.2639
1559.1929		olus	985.2108	Opponere se	2655
Ocultum esse	1060.1856	Ominari	1329	Opportunitas	1580
Occumbere	269.885.1613.2385.	omissio	961	Opposita	1296
2516		omittere	1340	Oppositio	1296.1958.2656
Occupare, ri, occupatum esse	82.731.	omne	1044	Oppositus, tum	628.1295.1958
911.1637.1701.2333		omnino	137.453.768.1042.	Oppressio	142.527.702.878.959.
Occupatio	55.403.481.731.911.	1044.1654		960. 1680	
1633. 1639		omnipotens	2331	Oppressores	878.960.1233
Occupatus	911.1701	ὀμολογία	111	Oppressus	1644
Occurrere	228.404.1539.1670.	omphaces	483.552	Opprimere	140.702.785.878.958.
1693.1696.1968.2126		omphacinum oleum	145	1643. 1679	
Oecursus	143.187.228.1696.1759.	omphax	329	Opprobrio afficere	797
1973. 2021. 2128		Onager	210.1252.1661	Opprobrio suffundi	1066
Oceanus	205	onerare	895.912	Opprobrium	798
ocellare	1602	oneratio	897	Oppugnare	1560
ocellatio	ibid.	oneratus	896	Optare	808
ocellatum	2265	oneri esse	2634	Optativus modus	39
ὄλα	85	ὄλα	149	Optimates	682.802
ocreaz areaz	922	ὄν	41. ὄνσις	Optimum	252.287.288.350.365.
ocavus	2607	onocrotalis	2163	859.1610.2503.2641	
ocao	2606	ὄντος	137	Opulentum fieri	2448
ocaober	1255	onus	519.747.896.897.912.928.	Opulentus	ibid.
ocaoodecim	1640.1681.2607	939.1111.1334.1399.1422.2021.		Opus	703.1115.1563.1564.1565.
ocaooginta	2607	2368. 2429		1616. 1678. 1738. 1779. 1867.	
ocaturiones	204	onus imponere	895	2000	
oculi muscarum	866	onustum esse	895	Opus esse vel habere	687. 842.
oculis intueri	1601	onustus	896	1941	
oculos nimis parvos habentis	1922	onyx	138.906.1937.1938.2312	Ora	23.126.142.810.1057.
oculosus	1601	Opacare	876	1097.1133.1465.1525.1907.2493	
oculus	1600	opacuni	1565	2497	
ὄδιν	700	opacum esse	ibid.	Oræ	1929
odio habere	1507.2379	opem ferre	991.1469	Orare	1150.1481.1743.1911
odiosum	1508	opera	903.930.1616.1639.2334	Oratio	125.497.1696.1743.
odisse	1463.1507	operam dare	903.1637.2333	1912	
odium	255.491.1508.1509	operari	1150.1561.1616.1736.	Oratio profa	1132
odor	2252.2568	1779		Orator	583.1132.1389
odor mialis	678	operarii	2063	Oratores	1806
odorari	2251.2568	operarius	209.1779	Oratoriè loqui	1132
odoramentum, odoratus	2252	operatio	1565.1678.1779	Oratorium	104.1743
Oeconomia	303	operativus	1639	Oratrix	1912
Oeconomus	205.206.387.1222.	operator	1565	Orbare, orbari	2590
2077		operculum	83.406.806.1003.1061.	Orbatus	2591
ὀνόμενι	138	1110.1322.1547.1643.1792		Orbicolare	438.1435.1576
ὀνοπωλιν	2491	operculum sepulchri	437	Orbiculi	905.2148
Oenopolium	302.1182	operimentum	437.806.1061.	Orbiculus	1576
Oesophagus	302.313.640.2196	1091.1596.1643.2076		Orbiculus oculi	438
Offendere	1102.1670.2625	operire, ri	805.807.815.876.1070.	Orbis	23.438.844.853.989.1015.
offendiculum	1102.2626	1084.1089.1527.1544.1595.1791		1435.1576.1937.2003	
offensio	2626	1923		Orbis habitabilis	2553
offerre	269.2119	opertura	1596	Orbitas	2591
officina	604.793	opertus	1084	Orbus	ibidem.

I N D E X.

Orea 575
 ordinare, ordinari 418. 518. 873. 908.
 1441. 1446. 1665. 1885. 2507.
 2521. 2626. 2629
 ordinatio 419. 908. 2630
 ordinatum 1665
 ordines 202. 208
 ordiri 2522
 ordo 46. 67. 118. 419. 493. 519.
 825. 873. 908. 1442. 1665. 2354.
 2378. 2593. 2632
 organum 4850. 2311
 orichalcum 463. 1329
 oriens 557. 1972
 orientalis 558. 692
 orientalis pars mundi 557
 orificium coram vel tubæ 1934
 origanum 2142
 orion 1368
 oriri 557. 692. 2130. 2344
 ornamenta aurea 762
 ornamentorum quædam species 544.
 869. 1134. 1238. 1950. 2153.
 2416
 ornamentum 873. 1046. 1578.
 1690. 1798. 1881. 2006. 2081.
 2159. 2630
 ornare, ornari 1045. 1578. 1690.
 2158. 2627
 ornate loqui 1132
 ornatus 873. 968. 1578. 1690. 1882.
 2006. 2159. 2630
 ornithogalum 755
 ornus 224. 1873
 orthodoxi 116
 ortus 557. 602. 692
 oryza 212
 Os oris 1700. 1705
 os, ofsis 18. 477. 1645
 os coxendicis 275
 os medullare 1989
 ospifeis 39
 oscitare 1701
 oscitatio ibid.
 osculari 1404
 osculatio, osculum ibid.
 οσφ. οσφής 799
 osor 1508
 ossa cadaverum 882
 ossa dactylorum 2157
 ossiculum 2270
 ostendere 712. 727. 779. 934.
 982
 ostentum 969
 ostiarius 1814
 ostiolum 1866
 ostium 254. 427. 585. 1784. 1871.
 1872. 1657
 ostium depressum 566
 Otiari 290
 otiosè 292
 otiosum esse 290. 1697. 1758
 otiosus 291. 292. 863. 1330. 1399.
 1758. 1801. 2333. 2530
 otium 292. 292. 1758
 otium agere 1697
 Ovary 926
 ovile 741
 ovis 126. 1258. 1585. 1879.
 2237
 ovum 298
 ovum elixum, forabile 914

ovum turturis 465
 Ουγία 148
 ξάω 718
 oximel 1478

P

PAbulum 170. 1069. 2373
 Pacatum esse 2332. 2491
 Pacatus 2404
 Pacificus 2424
 Pacifici 1775. 2404. 2614
 Pactio 111. 353. 2104
 Hoc pacto 1228
 Pactum 111. 418. 1503. 1776.
 1998
 Pædagogus 118. 1698
 Paganismus 403
 Paganus 1081. 1696. 1783
 Pagus 1080. 1081. 1783
 Pagina 562
 Pagina libri 1784
 Pala 230. 260. 482. 642. 1056. 1228.
 1249. 1687. 2214. 2265
 Pala furni 2033
 παλαιόματαν 476
 Palam 44. 426. 595. 1616. 1804
 Palanga 64. 166. 214. 260. 1071.
 1175. 2030
 Palatha 493
 Palatinus 1741
 Palatium 180. 299. 323. 361.
 554. 608. 870. 873. 1257. 1740.
 1741. 1763. 2078. 2079. 2160.
 2162
 Palatium regium 913
 Palatum 748. 795. 1250
 Palea 570. 1400. 1404. 2162.
 2555
 Paliurus 208
 Pallefcere 1066
 Pallidum esse 1067
 Pallidum reddere 1119
 Palliolum muliebre 2538
 Pallium 185. 311. 415. 433.
 441. 877. 1047. 1085. 1091.
 1226. 1238. 1245. 1255. 1388.
 1516. 1545. 1547. 1742. 1808.
 2538
 Palma 567. 1111. 1770. 2607
 Palmæ minores 1926
 Palmæ novellæ 2550
 Palmæ species 2154
 Palmes 471. 678. 949. 1320. 1635.
 2310
 Palmus 900. 1862
 Palpabile 488. 1219
 Palpare 488. 1179. 1278. 1865
 Palpatio 488
 Palpebræ 381. 665. 2253. 2579.
 2608
 Palpitare 1845
 Paludamentum 1084
 Palumbes 960
 Palus 339. 340. 374. 570. 1677. 1745.
 2064. 2289
 Palustris locus 340. 1677. 1745.
 2281
 Panarium 201
 Pandere 1823. 1857
 Pandiculatio 1701
 Pandira bar Pandira 1755

πανδοκός 1754
 πανδοκία 1754
 πανδοκίον, πανδοκίον ibid.
 Panes dulcarii 1557
 Panis 1135. 1310. 1557. 1728.
 1771. 2282
 Panis furfuraceus 488
 Panis integer 1878
 Panniculus 874. 1823
 Panniculus in oculo 570
 Pannus 256. 305. 1823
 Pannus linteus 1442
 Panni genus 1117
 Panthera 1764
 Pantherium ibid.
 Pantherius 1760. 1764
 Pantherius lapis 187
 παντων 1760
 Panus 1483
 Papa 190. 1781
 Papilio 185. 1781
 Papilla mammæ 1652
 Papula 267.
 Papyrus 885. 1294. 1342. 1780.
 2134
 Par 650. 1699. 1921
 Parimpar 646
 Parabola 965. 1278. 1281.
 1730
 Parabolâ uti 1281
 Parabolicè loqui 1278. 1281
 Parabolicum 1278
 Paracletus 1843
 παρακλῆτος 1801
 Paradysus 1802
 Paragauda, παραγαυδία 1797
 Paragogicum 964
 Parallaxis 776
 Paralyticus 1402
 Paranympus 2535
 παρανεμπος 1820
 Paraphrasis Chaldaica 2044
 Parare 217. 676. 908. 1021.
 1561. 1677. 1684. 1885. 2592.
 2626
 Paratè 68
 Paratum esse 1683
 Paratus 67. 1684
 Parcere 721. 782
 Parcus 1647
 Pardus 1350
 πέρδιος 1804
 Parere 953
 Paries 47. 244. 399. 493. 552. 563.
 723. 1109
 Paries depressus 566
 Paries ex spinis factus 603
 Paries mediastinus 2148
 Paries perforatus 1232
 Parietem exstruere 723
 Pariter 56. 594. 709. 1712
 Parma 1575
 Paronymum 2552
 Paropsis 1169. 1985. 2604
 Paropsis magna 16
 παρρησία 1804
 Pars 419. 560. 775.
 884. 1407. 1603. 1732. 1733.
 1765. 1770. 1776. 1826. 1846.
 2099
 Pars animalis 475
 Pars certa 1224. 1353
 MMM m m m m 3 Pars

I N D E X.

Pars exterior	1796	Paulisper	683.1882	Pelliculæ tenues	1512
Pars secta	845	Paulò ante	1497	Pellis	19.40.238.403.429.778.
Parfimonia	1031.2058	Paulò post	1497.1759	808.1241.1274.1543.1590.2049.	
Partialis	776	Paululum	683	2411	
Particula	1213.1770.1772.1826.	Pavo	865	Pelluciditas	1537
1848.1878.2099.2597		Pavor	337.525.542.553.658.1467.	Pellucidus	531.1537
Particularis	1812	1711.2473.2575		Pelvis	22.649.984.1079.1526.1659.
Particulariter	1812	Pauore corripi	2567	1829.1988.2040	
Particularitas	1812.1814	Pauper	842.1477.1631	Pelusium	1748
Particulatim agere	1811	Pauper fieri	1478	Pendere	2513
Partim	296.603	Pauperari	1478	Pendulum	543
Partiri	774.813.815.1730.1764.	Paupercula	843	Penes	377.1907
1825		Pauperem reddere	1478	Penetrare	144.711
Partitio	776.1733	Paupertas	543.1478.1632	Penicillus	826
Parturiens mulier	701	Paula	1546.1776	Peniculamenta	472.1094.2577
Parturire	293.953	Paulam faciens	1777	Penis	650
Parvitas	1237.1713.2017	Pauxillum	1158.1882.2057.2454	Penitus	451.768.1042.1044
Parum	130.683.1045.1158.1237.	Pax	2424	Penna	18.28.392
1294.1795.1858.1882.2039.		Pacem habere	ibid.	<i>πενταγωνος, ov</i>	528.1760
2057.2131.2454		Pacem inire, facere, pangere	ibid.	Penuaria	182
Parum esse	682.1237	Paxamas	1728	Penula	1255
Parumper	1802	Paxillus	570.997.1473	Penula scortea	1543
Parvulus	683.903.1585.1803.	Ad Peccandum inducere	714.	Penuria	341.805.1167
2022		736		Penus	203
Parvum esse	682.2017	Peccare	714.736.1549	Pepligenus	950
Parvus, parvum	183.341.561.569.	Peccare facere	714.736	Peplum	295.314.561.625.901.
570.575.655.662.683.1778.1900.		Peccator	715.737	1007.1075.1148.1603.2538.	
1933.2017		Peccatum	715.736.1549.1550.	2128.2211	
Pascere	656.1821.2273	1570.1572.2620		Peplum muliebre	796.1049
Pascha	1765	Pecorum dives	1717	Pepo	289
Pascuum	1822.2274	Pecorosus	ibid.	Per	594.930
Passer	1935	Pecten	472.485.741.807.808.838.	Pera	199.455.530.654.806.891.
Pasio	1779	1557.2149		1184.1621.2652	
Passus	323	Pecten textorum	2144	Pera pastoralis	915
Pasta	341.1133	Pectere	1556.1789	Pera viatoria	2196
Pastæ genus	924	Pectinare	1556.2149	Peragere	1561
Pasteta	1205	Pectinatio capillorum	807	Peragrarè	2346
Pastillus	188.1766	Pectinator	1557	Percelli	918
Pastinacæ agrestis	783	Pectine explicare	1556	Percipere	2164
Pastio	1822	Pectine radere	2149	Percolare	1516.2491
Pastonus	801	Pectorale	844	Percolatum	1517
Pastor	1386.1821.2273	Pectus	710.1320	Percussio	294.698.1112.1156.
Pastum	2615	Pecuaris	266.1386	1187.1299.1343.1346.1391.	
Pastura	1822	Peculiaris	943	1395.1748.2021.2058	
Patella	1153.1558.1716	Peculium	1434	Percussores	900.1391
Patens	1751	Peculium facere	ibid.	Percussus	313.919
Pater	9.1350	Pecunia	548.655.1067.1217.	Percutere	293.563.697.870.899.
Paterfamiliâs	333	1236.1468		918.1155.1185.1299.1342.1343.	
Patera	1723.2076	Pecuniæ permutatio	1065	1346.1390.1393.1465.1523.	
Patere	365	Pecus	120.266.393.425.1585.	1530.1919.2288.2517	
Pati	1780	1879.2336		Perdens	701.1038
Patibulum	1910.2026	Pedere	1599.2646	Perdere, perdi	6.698.748.1030.
Patiens	1422.1779	Pedetentim	1283	1067.1489.1765.2040.2260.	
Patientia	1422	Pedica	1400	2338.2374.2441.2507	
Patina	107.1716.1915	Pediculus	84.931.1047.1055.	res Perdita, vel amissa	7
Patres damnorum	10	2041		Perditio	7.146.452.664.699.700.
Patres operum	ibid.	Pedilium	881.1662.1747.1865	1490.2041.2443.2509	
Patres pollutionum	11	Pedites militares	431	Perditionem afferre	623
Patricius	948.1721	Peditus	1600	Perdix	1767.2116
Patrimonium	1721	Pedule	468	Peregrinantes	600
Patrocinium causæ	1509	<i>περιεξις</i>	1813	Peregrinari	406.995
Patronus	333.1720.1721	<i>περιεξις</i>	1725	Peregrinatio	997
Patruus	53.696	<i>περιεξις</i>	1735	Peregrinum esse	406
Paucitas	683.1237	Pelagus	1735	Peregrinus, peregrina	407.411.520
Paucum	683.1858.2039	<i>πελιεξις</i>	1743.1750	Perennis	2602
Paucum esse	1237	Pelicanus	1947.2029.2107.2163	Perennitas	ibid.
Pavere	524.542.1710.2574	Pelle exui	429	Perfectio	452.1607.2426.2606
Pavimentare	2284	Pellem detrahere	777	Perfectum	451.1044.2425.2606
Pavimentum	87.1449.1462.1591.	Pelles aptare	1565	Perferre	1421
2150.2182.2284		Pellicere	2333.2522	Perficere, perfici	450.1037.1041.
Pavidus	542.1711	Pellicula	2137	1204.1261.2391.2422.2423.	
Paulatim	683.2039.2057	Pellicula tenuis in oculo	570	2507.2606	

Perfidè

I N D E X.

Perfidè agere	256	Perplexum reddere	1473.2321	Perversum esse	1650
perfidia	ibid.	Perpulverare, pulverem adjicere	17	perversum reddere	1630.1650
perfidus	ibid.	perpurgare	1516	pervertere	732. 1462. 1490. 1544.
perfigere	825	perquirens	331	1551. 1553. 1591. 1649. 1874.	
perflare	1400.1406	Perquirere	314. 583. 1792.	2040	
Perfodere	353.817.848.897.1085.	1865		pervestigare	262.806.809.818
1384.1394.1792.2091		Perrepere	1765	pervestigatio	264.1866
perforare	353. 757. 765.	perumpere	1835.1839.1858	pervestigatores	315
825. 834. 848. 897. 1384. 1394.		Perfa, persicus	1825	pervicacia	1592
1792. 1965. 1967. 1975. 2283.		perferbere	1806	pervicax	814.1254
2543		perferutari	262.314.806.809.818.	Pes	67. 177. 1099. 2022.
perforatio	1394	1278.1865.1866		2023	
perforatum	769	perferutatio	1866	pes furni	2053
perfosio	571.848.2091	perferutator	517	pes longos habens	1009
perfringere	1189.1784.1835	persecutio	2216.2243	peisima	253
perfigere	1673	persequi	913.2214	peffulo claudere	1301.1569
perfumare	1679	persequi ardentèr	546	peffulum obdere	1361
perfumare sulphure	1008	persia	1828	peffulus	1301. 1362. 1572. 1724.
perfumatum	1679	persica	2480	2050	
perfundere	1355	persicum malum	199.1831	pestiferum	499
Pergamenum	403. 537. 778.	persistere	1622	pestilentia	134
2049		persolvere, persolvi	1831. 2282.	pestilentialis	499
pergere	963	2422		pestis	134. 498. 578. 1180.
Peribolo cingere	466	persolutio	2426	1182	
peribolus	392.456.467.2587	persona	405.440.1830.1836	πεταλον, πέτηλον	1715
periclitans de vita	1477	persona ficta	878	petaso	2164
periclitari	1476	persona prima	499	petere	329. 345. 852. 2299. 2371.
peniculamentum	1908	persona secunda	1343.1759	2557	
periculo se exponere	1476	persona tertia	1560.1759	petiolus	931.1652.1715
periculolum	1477	personare	47.2207	petitio	331. 1191. 2300.
periculum	1354.1477	perspectum	365	2557	
periculum facere	1354	perpicax	832	petra	890.913.1032.1927.2164.
perinde ac	527	perspicere	516.2163	2351.2518	
περιπαρῶ	1796	perpicue	365.595.1862	petra durissima	2455
peripheria	392	perpicuitas	366	petroselinum	1099.1488.1720
periphrasis	1054	perpicuum	365.724.1862	petulans	1835
perire	5	perpicuum esse	365	petuleus	1297
periscelides	300.2383	perstillare	268.545	Phoenix	232.720
peritum esse	749	perstrepere	47.619.2207.2328	phaleræ	1084
peritus	750.937.1145.1429	persuadere	1454. 2321. 2333.	phantasia	550
peritus dicendi	1132	2522		pharetra	302.2587
περὶ ἑαυτοῦ	681.1809	persuasio	1454.2333	phariseorum septem species	1852
Perlustrare	1452	persuasorie	1725	phariseus	1851
Permanere	719	persuafus	1428	pharmacopola	1099.1717
permiscere	309.312	Petterrefacere	336	pharmacus	1819
permissio	1410	perterrere	336.822.1225.1467.	phaeolus	2486
permissum	636.1410.2526	2328		phasiani	1767
permittere	960.1340.1410.2317.	pertica	166.214.260.1048.1071.	phiala	22.694.1723.2001
2524		2002.2044.2064		phialarius	1723
permutabilia	773	pertinax	1171.1544	philosophari	1749
permutare	771. 1178. 1796.	pertinens	2347	philosophia	ibid.
2413		pertingere	1190.1299.1671	philosophicus	ibid.
permutata	773	pertransire	771	Philosophus	ibid.
permutatio	772.773.1178.1246.	perturbare	265. 309. 336. 682.	philtrum	783
1797.2414		1356. 1357. 1607. 1617. 1656.		philyra	885
Perna	2164	2301.2321.2328.2329.2485		φλεβοτομήν	1430
pernicius	2406	perturbatio	266.309.1148.1357.	phlebotomum	1063.1986
pernoctare	277.300.1132	1473.2329.2485		phollis	1748
pernoctatio	1132	perturbatio animi	1214	phreneticus	457
pernoctatorium	278	perturbatum	309.1357	phrygicum opus	2286
Perpendere	516.2592	perturbatum esse	1661	phylis	2369
perpendicularum	2515	pervenire	269.1190.2263	physica	752.852.955
perperam	456	pervenit	2048	physici	751.819.852.955
perpetuare	2602	perversè agere	1549.1584	Piaculum	52
perpetuus, perpetuum	1619.1621.	perversè loqui	1130	pica	2239
2566		perversio	628.1462.1591.1651	picare	1079
perpletere	1551	perveritas	588. 628. 878. 1462.	picarius	684
perplexitas	320.1421.1473.1546.	1490. 1549. 1550. 1551. 1584.		picator	ibid.
1661.2249.2322		1585.1591.1651.1835.1874.		picior	1901
Perplexitas ramorum	837	perversus	618.1130.1462.1490.	pictura	1026
Perplexum	295.1545	1584. 1585. 1591. 1650. 1680.		picturæ acus	2286
Perplexum esse	1421.1661	1874		picturas inducere	1030
				Pietas	

I N D E X.

Pietas	798.799	Pius	640.799	pluere	1194
<i>πῆλας</i>	1696	pix	683. 684. 1079. 1365. 1599.	pluralitas	2186
piger	46.752.1595.1644	2031		plurima	858
<i>πῆγῆ</i>	1721	pice illinere	1079	plurimum	858.898.1437.2315
pigmentum	325	pice obducere	468.684	plurimum esse	1645
pignerari	698.1566.2399	Placare	1315.1724.2282.2389	plurimus	1437
pignori dare	2218	placatio	1725	plus	998
pignus	201.1566.2218.2399	placatum reddere	1724	plus-minus	2489
pignus capere	1566	placenta	173.367.443.483.500.761.	pluvia	1194.2239.2268
In pignus accipere	698.2399	767.782.835.1069.1085.1135.1209.		pluvia prima	2194
pigra	1644	1523.1557.1583.205.2.2289.2493		pluvia serotina	1159
pigrari	ibid.	placentæ frixæ	244	pluvia tenuis	1673
pigrescere	ibid.	placentæ genus	924.1064	pluviosus	487
pigritia	752.1595.1644.2292	placentas coquere	761.835	<i>πυλάειον</i>	1795.
pigrum esse	752.1644.1697.2292	placētatum	761	Pocillator	2511
Pila lusoria	1015	placere	925.1103.2502	pocula crystallina	532
pilenta	525	placidè	961	A poculis	2511
pileus	1008.1053.1194.1226.1469.	placidum	1316	poculum	1019. 1024. 1640. 1287.
1789.1960		plaga	80.320.609.698.705.1112.1156.	1298.1720.2030.2164	
pilicium	1255	1187.1299.1346.1391.1748.1843.2021.		podagra	320.1698.1927
Pilositas	1105.2489	2022.2518		podagricus	1386
pilosus	258.2004	plaga australis	578	podex	853. 1593
pilosum fieri	257	plaga mortifera	1182	Pœna	1833.2589
pilus	297.322.364.1688.2489	plaga mundi	2223	pœnâ afficere	2589
pilus alienus	1689	plagis afficere	1185.1299	pœnitentia	826.2567.2573
pilus contortus	1908	planctus	93.139.1524	pœnitentia duci	2566
pilos evellere	1255.1530	planeta	956. 1034. 1184. 1322.	pœnitentiam agere	826
<i>πυλάει</i>	1760	1368		pœnitere	826.1327.2566
<i>πυλάξ</i>	1763	plangens	139	Poësis	1722
Pincerna	1183.2511	plangere	92.138.1523	poëta	1721.2356
pingere	1026.1030.1901	planipes	2499	poëta Rhythmicus	825
pinguedine inungere	2181	planities	342.993.1035.2496	poëtica	2356
pinguedo	350.506.585.588.754.780.	planta	1337.1378.2542	<i>πολέμαρχος</i>	1746
1256.1716.2181.2351.2448.2641		planta pedis	1770.1826	<i>πολεμιστής</i>	1746
pinguedo nervorum	1793	plantæ species	577	<i>πίλεμος</i>	1746
pinguefacere	15.505.1249.1716	plantare	1336.1378.2542	Polire	421.1139.1905.2491.2500
pinguefcere	505	plantatio	1336.1378	politum	2043
pinguem reddere	350	plantator	2542	politum esse	1914
pinguis	329.350.505.1154.1545.1716.	plantulæ	ibid.	politica	752
2088.2448		planula	1768.2118	politicus	516.1741
pinguis fieri	505	planum	776	polium	1413
pinguem esse, vel fieri	2448	planum esse	365	pollex	97.267.390.686
pinna piscium	1907.2507	<i>πλευρῆς</i>	1749	pollinarium	1320
pinserè	180.380	platanus	1741	polluere, pollui	465.890.1141.1142
pinus	162.235.2655	platea	97. 163. 348. 430. 717. 722.	polluere se	1770
Piper	1704	1553. 1740. 1869. 2163. 2234. 2270.		pollutio	374. 882. 1142. 1412. 1413.
pipire	1381.1935	2352.2394.2518		1529	
pipitatio avium	1935	platea avis	1947.2004.2029.2107	pollutum esse	882
pipitus	1935	plaudere	899. 1185. 1530. 1760. 2486.	pollutum reddere	1411
Piratae	198.1813	2502.2518.2633		pollutus	882.1412
pirum	23	plaustrarius	1575	polus	1439.2008
Piscari	1893	plaustrum	1440.1575.1677	polypus	1750
piscator	1894	plaustrum signum cœleste	1575	polytrichon	1741
pisces frixi	635	plausus	1760	Pomarium	1802.2332
pisciculi saliti	1906	Plebejus	595.1713	pomellus	734
pisciculorum species	429.725.777	plebs	553.1626	<i>πομπή</i>	1751
piscina	211.358.359.800.1776.1843	plectrum	1629	pomum	734.1083.2620
piscis	1025.1319	plectrum campanæ	109	Ponderare	1098.1747.2513.2623
piscis genus	1641.1719.2506	plejades	645.1031	ponderatio	2514
piscis nomen	68.89.109.181.188.206.	plenitudo	1205	ponderatum	2513
322.810.890.929.2068.1100.1511.1529.		plenum esse	659	pondion	1754
1745.1920.2310		plenus	1205	pondo	1138.1747
piscis parvi genus	8	pleuritis	1887	pondus	16. 1207. 1747. 1334. 1335.
pistacium	293.1777	Plica	2054	2514.2624	
pistillum	210.305.509	plicabile	164	ponere	960.1408.1449.1927.2340.
pistor	181.353.381.1026.1332.2091	plicare	1214.2047	2349.2619.2629	
pistrinum	232.1332	plicatura	1066.2047	ponere se	2389
pisum	187	Plinius castigatus	163	<i>πυρνα</i>	1763
<i>πίσος</i>	1718	Plorare	303.304	pons	448.488.1573.2671
Pittacium	790.1876.2057	ploratus	304	ponticulus	448.1242
pituita	1134	Pluma	28.36.392.1581.1745	pontifex	449
pituitosus	2025	plumbum	19.1092.2067	pontifex Maximus	592
				Pontifex	

I N D E X.

Pontifex Romanus	190.1781	Potenter se gerere	382	Præfectus fisci publici	127
Ponto	402	Potentem esse	2634	Præfectus mensuris	27.132
Popina	351.2091	Potentia	385.558.803.915	Præfectus provinciæ	20.69
Poples	177.1676	Potest esse	952	Præfectus stabuli	39
Populus	112.553.2625	Potestas	634.915.952.1240.2079. 2290.2291.2415	Præfectus super victualia	27
Populus alba, arbor	1119	Potestate	1779	Præfica	93
Porea agri	2598	Potestatem habere aut dare	2289	Præficere	1222
Porcæ	260.322	<i>πορχειον</i>	1720	Præfracta	1835
Porcus	735	Potum præbere	2510	Præfractæ agere	1793
<i>πορχεια, πορχει</i>	1820	Potus	445. 1127. 2511. 2512. 2540	Præfractus	462.785
Porrectio	1882	Potus dulcis	27	Præfurnium	1601
Porrigere	739.990.1409.1882	Potus genus	1109	Prægnans	1578
Porrinus color	1101	Potus inebrians	2220.2401	Prægnantem reddere	1568
Porro	2338	Præcicus	1678	Præhonorabilis	1814
Porrum	817.1100.1101	Præ	1219	Prælegere	2108
Porrum capitatum	2092	Præcedens	1972	Præliari	1297
Porta	13.254.547.585.634.1615. 1722.1723.2488.2657	Præcedere	1972	Prælium	1297.1298.2122
Porta parva	1866	Præcellere	1968	Prælongum, prælongus	2446.2531
Portans	928.1399	Præceller	1580	Prælum	600.1012.1439
Portare	572.862.895.1333.1398. 1421.1424. 1448.2515	Præceptor	730	Prælum torcularis	260.1217
Portatio	1449	Præcept	1676.2021.2086	Præmatura	832
Portatio in humeris	1111	Præcepta affirmantia	1677	Præmissa	1974
Portentum	969	Præcepta negativa	1678	Præmittere	972
Porticus	102.157.168.1462.1808. 1829.2281.2488	Præceptor	1534	Præmium	1516.1828. 2061.2644
Portio	271.560.775.845.1224. 1353.1583	Præceptum	1786.1787.1791.2136	Præmonere	636.649.2061
Portio rata	1065	Præcidere, præcidi	341.417.833. 1100. 1921. 2019. 2099. 2086. 2088.2102	Præmonitio	972
Portiuncula	271	Præcinctorium	1543.1874	Prænaratio	217. 676. 857. 1021. 1684. 1716. 1757. 2158. 2592. 2626
Portulaca	755.2204	Præcipere	1785.1895	Præparatio	68.1023.2630
Portus	1147.1348.1537.2477	Præcipitantia	1174.1709	Præparatum esse	1683
Porus	1024.1385	Præcipitare	982.1169.2521	Præponderare	1098
Positio	961.1243.1449.2349	Præcipitem esse	1174	Præponderatio	1099
Posse	951.1016.1239.2388	Præcipitium	2021	Præponere	972.1222
Possessio	55.232.425.731.803. 987.2065	Præcipuum	25.583.1653.1654	Præpositus	137.1223
Possessor	987	Præcisè	517	Præposterè	931.1834
Possibile	200.952	Præcisio	2086.2099	Præpotens	383.2331
Possidere	802.2064	Præcisus, præcisum	391.845.1101. 2099	Præputiati	219
Post	61. 259. 370. 599. 1583. 2593	Præclarus	1794	Præputiatus	1667
Post hæc	556	Præco	1088	Præputii præcisio	1176
Postea	559.1220	Præcoccia	832	Præputium	ibid.
Posteaquam	371.398.1042.1565	Præcognita	1974	Præputium præcidere	1176
Posterior	371	Præconium	1088	Prærens	1239.1240.1343.2388
Posteriora	259.1574.1606	Præcordia	1937	Præsentia	1240
Posteriorare, posterioribus conjunctis coire	63	Præcox	306	Præsentia Divina	2394
Postiores corporis partes	869	Præda	280.281.848.1577.1578. 2417.2419	Præsentissimum	1239
Posteritas	693	Præda venatione capta	1894	Præsepe, præsepium	16.206.211
Posterius	61.259	Prædari	271.279.468.740.918. 1577.2417	Præsertim	1812
Posterum tempus	1190	Prædator	280.2417	Præses	198. 227. 572. 592. 628. 1711.2280
Postilena	2051	Prædatrix	281	Præses consilii	334
Postis	654.1018.1134.1529	Prædestinatio	419	Præsidens	198
Postis januæ	487.1784	Prædicamenta	126	Præsidia	1500
Postis januæ superior	73	Prædicamentum	380	Præsidarii	1807
Posthac	556.1608	Prædicare	327.1399	Præstans	287.288.857.1580.1609. 1612.1734
Postpositum	62	Prædicatio	1535	Præstantia	858.999.1610.1612. 1844.2178
Postquam	71. 925. 1014. 1022. 1030	Prædicatum	1041.1399	Præstantissimum, mus	1610.1814
Postremum	61.62.179	Prædo	141. 280. 416. 829. 919. 1148.1149.1233.2446	Præstare	1580.1991
Postremus	371	Præfatio	972.1872.1974	Præstigia	1103
Postridiè	941	Præfecti mensæ regis	15	Præstigator, res	834.836.1102. 1103.1170
Postulare	329.345.2299.2371. 2555.2557	Præfecti militia	176.199	Præstituere	1995
Postulatio	2300	Præfectura	198.592.628.2269	Præstolari	749.1111.1282.1425
Postulatum	ibid.	Præfectus, præfecti	11.69.137.142. 160.182. 198. 217. 227. 355. 572. 592. 628. 905. 1222. 1223. 1435. 1466. 1542. 1552. 1804. 1831. 1835. 1843. 1859. 1984. 2046. 2174. 2179. 2280. 2372	Præsumptio	653.732
Potare	1414.2510			Præter	347.656.722.1374
Potator	2511.2540			Præterea	28.2338
Potens	383.802.915.952.2639			Prætergredi	1566
				Præterire	771.1566.1577
				Præteritum tempus	1569
				NNNNnnnn	Præterquam

I N D E X.

Præterquam	91.95.347	Principale, principalis	10.583.1653.	Profanatus	764
prætor	160.1154.1515.2046.2078	1654.2170.2522.2534		profanum facere, fieri	720.
prævalere	382.951.1098.1379	principatum tenere	2533	763	
prævalescere	2634	principatus	2101. 1399. 2178.	profanum haberi	1768
prævalidus	207	2533		profanum reddere	1794.1768
prævaricari	256.1238.1863	principium	40.768.1653.1871.1971.	profanum	720
Prævaricatio	256.1238	1973.2168.2522.2581		profanus	764.765.1626.1769
prævenire	1968	Prior	1972.1973	profectio	1336
prævertere	831.1968	prioritas	1971.1973	profecto	13.19.80
prævidere	726.2163	privari	1581	proferens	1375
παραλαβή	1799.1844	privari vitā	ibid.	proferre	794. 965. 969. 1372.
παραλαβή, παραλαβή	1799	privatio	ibid.	1707	
pragmaticus	1799.1844	privignus	821	profectio	1841
prandere	213.353	Privilegium	23.27.162.179	proficere	623.967.1477
prandio excipere, excipi	213	priusquam	1972	proficisci	603.611.1336.1357
prandium	227.856.1310.1521	pro	772.1178.1611.177.1193.1246.	profligare	2301.2328.2441
Prasina	1101	2426.2586		profligatio	2443
prasinus color	1101	probabile	1830	profluere	506.650
πρασινός	1741	probabilitas	1830	profluvio laborare	2646
pratam	197.342.2249	probabiliter	ibid.	profluvium	507.508
Prava actio	1238	probæ	1892	profugus	1675.2358
pravè	456	probare, probari	53. 262. 285. 286.	profundi	1627
pravè agere	1238	341.1187.1354		profunditas	1627.1897
pravitas	588.1414.1651	probatio	264.286. 993. 1501.1645.	profundum esse	1627
pravum esse, pravum reddere	1650	2165		profundum petere	1916.2516
pravus, pravum	456.1649.1654	probatum	263.517	profundus, profunda, profundum	1627.
Praxis	1818	probatas	1187.1790	1897	
Precari	795.1743.1911	probitas	798	profusio	999
precatio	331.1696.1725.1743.1912	probro afficere	392.797.831.2038	προφύσις	1814
precatorium	1743	probro exponere	797	progenies	954.2187
precatrix	1912	probro suffundi	1066	progerminare	955.1288.1314
preces	796.1912	probrum	392.549.562.798.640	progignere	2247
prehendere	59.731.904.2054	procceton	87.2549	progredi	955
prehenſio	55.845	procedere	955.2422	progressus	1375
Premere	203.526.579.660.702.711.	procella	1616.2079	prohibere	174.1186.1227
911.1240.1587.1646.1923.1934		procellis agitare	1617	prohibitio	1228.1647.2076
προσβιβάζω	1806	proceres	34.37.1859	prohibitum	175.1228
προσβύς	ibid.	proceritas	379	projectio	694.2007
preſio	203.526.527.564.1924	procerus	352.379.686.2089	projectus	863
preſſum	526	processus animalis	186	projicere	694. 861. 862. 881. 932.
preſſura	203.526 527.1588.1589	procidere	421.1367	982. 1876. 2050. 2205. 2261. 2327.	
preſſura uvarum vel olearum	100	proclamare	1088.2103	2330.2478	
Pretii magni	979	proclatio	1088	Prolatio	289.1374.1376.1399.2482
pretioſe æſtimari	977	proconſul	138	prolatum	289. 970.1375.1376. 1399.
pretioſus, pretioſum	978. 979. 980.	προκονσουλ	1844	1851	
1168.1680.2147		procul	609	proles	954
pretioſum eſſe vel videri	977	proculcare	575.2263	prolixè	217
pretium	548.871.979.980.1797.	procumbere	421.781.1098.1430	prolixus eſſe	215
2487.2658		procumbere in genua	1649	prologus	1872.1974
πρωμα	1799	procurator	137.182.1509.1843	prolongare, prolongari	215
primarius, primarium	106.1813.1831.	procurator negotiorum	43	prolongatio	217
2168		prodere	402.1162.1233	proloqui	1289.2481
primatus	1819	prodeſſe	623.967.2340	promanare	1289
primi	1813	prodiga	265	προμαχθ	1817
primi fructus	832	prodigalitas	999	prominentia	309.663
primitiæ	306.2168.2170	prodigere	281	prominere	309.353
primitiva vox	1654.2534	prodigium	969.1729	promiſcuæ turbæ	1660
primitivum	306.1654	prodigus	999	promiſſio	966
primogenitum efficere vel fieri	305	prodere	340.965.1287.1288.1372	promiſſum	1354.2446
primogenitura	ibid.	prodire facere	965	promittere	289.966
primogenita	1720	proditio	1162	promotio	1498
primogenitus	305	proditor	542.1234	promotor	1111.1498
primores	1813	producens	1315	promovere	1498
primùm	1973	producere, produci	965.969.1372.	promptè	68
primus, primum	106. 708. 1972	1707.2247		promptitudō	68.691
1973		productio	794.1290.1374.1375.	promptus	67.691.1175.2204.2327
Princeps	20. 217. 218. 569. 905.	1376.1803.1862		promulgare	1088
914. 915. 1293. 1399. 1516. 1552.		productum	1374.1375	promulgatio	713.1088
1711. 1746. 1821. 2101. 2169. 2174.		profanare, profanari	763.1411.1768.	pronitas	905
2176. 2179. 2233. 2281. 2291. 2372.		1770.1726		pronomēn	1054
2533		profanare ſe	1770	pronubus	2335
princeps latronum	218	profanatio	764	pronunciare	288.591

Pronunciatio

I N D E X.

Pronunciatio	289.970	Prospicere	516. 866. 1288. 1471.	Publicus locus	554
pronunciatum	970	1898.2326		pudescere	1047.1119
promptialia dona	1814	<i>προσπιμα</i>	1829	pudescens	269
Procemium	1974	prosternere	781.2193	pudesceri	268
Propagare vitem	358	prosternere se	697.2376	pudendum, pudenda	269.277.302.
propagari	316.2634	prostibulum	1373.1982	1560.1663.2001.2659	
propagatio vitis	358	prostituerere	1794	pudendum muliebre	302
propago	358. 541. 1240. 1573. 2319.	prostrare	697.2552	pudendus	269.809
2322.2521		prostrati	2670	pudere	268.277.281.1066
propago vitis	689	<i>προστρατοι</i>	1829	pudor	269.277.1056.1068
propatulum	1724	<i>προστρατος, ον</i>	1830.1836	pudore afficere	1047
propè	594.1497.1626.2121	protectio	458.460	pudore affici	804
propè esse	2118	protector	1814	pudore afficiens	809
propellere	523.1249.1455.1522	Protegere	458.1472.2325.2655	pudore dejici	1056
propemodum	1014	protendere	215	pudore suffundi	268.277.1066
properè	266	protèrè	427	Puella	875.962.1363.1618.2185
properare	334.1293	protèrè agere	426	puella nubilis & matura	1922
Propheta	728.1286.1472	protervia	1592.1835	puellula	962
prophetare	1286	protervus	814.1254.1835	puellus	ibid.
propheta	1287	protestari	2644.2645	puer	575. 875. 954. 961. 962. 1364.
propheticus	ibid.	<i>προτεστω</i>	1814	1617.1803.1869.2185	
propinatio	2149	protocollum	366	pueritia	683. 875. 962. 1363. 1618.
propinquitat	2122	protoscriba	149	2185	
propinquum esse	1496	protractio	216.1274.1294	puerpera	701.745.955
propitium esse	721.1188.1483	protractus	1274.1278	puerulus	1617
propola	1529	protrahere	1273.1291.1299	Pugil	249
proponere	972	protrudere	794	pugillares	1763
proponere sibi	549.1021	protrusio	ibid.	pugillatio	806
proportio	948.2161	Provenire	340. 965. 1314. 1967.	pugillo capere	ibid.
propositio	972.2493.1974	2182.2344		pugillus	274. 806. 1022. 1175. 1626.
propositio Logica	419	proventus	2.270.1314.1573.1615	2058.2484	
propositum	653.808.1022	proventus terræ	314	pugio	1693
propriè	943.1219	proverbialis locutio	1730	pugnantia	1296
proprietas	762. 859. 943. 1171.	proverbium	1278.1281.1730	pugnare	1560
1434		providentia	1322.2326	pugno-cadere	2633
proprium	943.1434	providere	726.2163.2326	pugnis	415.482.694.1626.2298
proprium esse vel fieri	762	provincia	11.516.628.717.1742	Puleher, pulchrum	925. 968. 1285.
propter	262. 423. 437. 485. 496.	provincialis	516	1314.2503	
594. 792. 930. 936. 1014. 1045.		provocare	1286	pulchrè	925.968.2045
1177.1191.1193. 1219. 1611. 1612. 1639.		provocatio	149	pulchrescere	968
1690. 1887. 1958. 1970. 2312. 2431.		Proxenetæ	1529.1555	pulchritudo	925.968.1285.1314.1578.
2576		proximè	1497	2503.2504	
propter quid?	489	proximus, a, um	704.1497.2121	pulchrum esse vel videri	968.2502
propter rem	496	Prudens	750.1429.1475.1788	pulchrum reddere	2504
propterea	65. 262. 424. 607. 772.	prudenter agere	1102	pulegium	966.1718
936. 1034. 1045. 1193. 1612. 1721.		prudencia	1429.2390	Pulex	84.1055.1834
1958.2576		Pruina	429.1079	pullaster, pullastri	1798.2285
propterea quod	95.2349.1045.1193.	Pruna	452. 913. 1696. 1712. 2294.	pullatus	753
1196.1970.2312.2431		2480.		pullities	358
propterea quod vel ut	424. 437.	Pruna Damascena	579	pullulare	1321.1921
1220.1228		prunæ ardentis	1214	pullus	358.1585.1604.2285
propugnaculum	1010.1099. 1900.	Prurigo	831.804	pullus a fininus	394.1448
1941.2149		pruritus	749	pullus avium	416.1798.1811.2616
propulsio	523	Psallere	678	pulmentum	20.368.369.533.642.
Prorex	108	psalmodia	ibid.	831.2084.2218	
propripere se	413	psalteria	678.1770	pulmo	2166
prorogare, prorogari	215.1713	psalteres	678.1298	pulpa	2403
prorogatio	216	<i>ψαλμωδισ</i>	1772	pulpita	138
prorsus	453. 762. 1042. 1044.	Psora	468.821	pulpitum	295
1654		Psycter, <i>ψυχτὴρ</i>	1767	pulsare	565. 1185. 1298. 1395. 2153.
prorumpere	340.402.1287	Psilana, <i>ψιλανη</i>	891	2288.2517	
Profapiatus	948	Puber	258	pulsatio	565.1395
profapia recensio	948	puberem fieri	257	pulsus	565.1748
profelyta	411	pubertas	258	pulsus venarum	565
profelytus	407	pubertatis annos ingredi	257	pulverizare se	17
profelytus fieri	407	pubes	1075.1810	pulvillus, pulvilli	1068.2288
prospectare	1898	pubescere	275	pulvinar	155.1025.1068.1253.1439.
prosperari	1914	publicanus	279.1065	1765.1822.2008.2132.2376	
prosperitas	248. 1322. 1915.	publicare	1830	pulvinaria juncea	642
2424		publicatio	1830.1872	pulvini bajulorum	104
Prosperum esse	1914	publicè	426.1804.1830	pulvinus	1025.1566.1822
prosperum reddere	ibid.	publicum	1724.1794.1830	pulvis	16.196.412.710.831
				NNNNnnnn 2	Pulvis

I N D E X.

Pulvis anni septimi 16
 pulvis argentariorum 486
 pulvis fenoris 16
 pulvis linguæ malæ 17
 pulvis minutissimus 1641
 pulvis tenuissimus 1585
 pulvis terræ 1641
 pulvisfeulus 16.1845.1846
 Pumilio 1351
 Punctare 1835
 punctatio ibid.
 punctator 1386
 punctatum 919.2130
 punctis notare 1385
 punctum ibid.
 punctura 571.1652.2664
 punctura serpentis 922
 Pungere 570.825.897.921.1346.
 1384.1651.1539.1851
 Punire 673.1636
 Pupilla 438
 pupilla oculi 255.2054
 pupillus 997
 Purgamentum 620.1447
 purgare 365.668.686.736.1516.
 1943.2420
 purgare se 1380
 purgatio 535.856.1059.1516.
 1949.2254.2421
 purgatum 1517
 purificare, purificari 365.535.856
 1516
 purificatio 366.535
 puritas 366.668.1387.1917
 purpura 209.759.1835
 purum esse 365.534.666.668.
 856.1386
 purum pronunciare 535
 purus, purum 535.668.669.856.
 1386.1387.1517
 Pus 427.1134.2348
 pusillum 1882
 pustula, pustulæ 332.749.1053.
 5922.2403.2403.2429
 pustula alba 267
 pustulæ pulmonum 891
 pustula lethalis 1629
 pustula saniosa 427
 pustula sub pede 229.320.1927
 Putamen 2050
 putans 1428
 putare 549.678.839.1062.1427.
 2019.2487
 putatio 678.2020
 puteoli 1715
 putens 251.299.486.712.1086.
 1781
 putidum 2620
 putor 254.1167.1245.1550
 putre 1693
 putredo 309.1041.1209.1245.
 2285.2306
 putrefactio 1642.2056
 putrefieri 769
 putrescere 769.782.1550.1642
 putridum 660.1550
 Pygargus 533
 πυλη 1722
 pyra 522
 python 39.295.1874
 πύθων 1790
 Pyxis 2050.2501

Q

Quadantenus 1014
 Quadraginta 2192
 Quadrans 2125.2131.2448
 Quadrantal 870
 Quadrare 618.1648.1190
 Quadratum 2191.2193
 Quadratura 2192
 Quadriga 870.2257.2258.2296
 Quadrimestre 2192
 Quadripartiri 2190
 Quæ 489.527.1163
 Quædam 603
 Quænam 556.605
 Quærere 262. 314. 329. 343.
 345. 583. 916. 1815. 2161. 2299.
 2555
 Quæstor 2046.2077.2088
 Quæso, quæsumus 331.345.1191
 Quæstio 332. 1815. 2077. 1300.
 2641
 Quæstionarius 2077
 Quæstiones controversæ 1532
 Quæstor 414.2077.2078
 Quæstum facere 623
 Quæstura 2079
 Quale 72
 Qualenam 556
 Quali viminei 1882
 Quali vindemiatorii 1484
 Qualificari 72
 Qualis 605
 Qualisnam? 556
 Qualitas 72.955.1024
 Qualitates 1171
 Qualiter 72
 Qualus 1517
 Quam 296.587.1002.1163
 Quamdiu 1045.1050.1163
 Quamobrem 102.938.1126.1173.
 1193.1958.2349
 Quamprimum 855.1022
 Quamvis 180.378.1030.1958
 Quando 1012.1015.1195.1281
 Quandoque 675.1580.1780.2482
 Quandoquidem 71.95.398.925.
 1022.1045.1958.2483
 Quantitas 1050.1163
 Quanto magis, quanto minus? 95.
 180.789.1045.1050
 Quantulumcunque 1265
 Quantum 1050
 Quantumlibet 1045
 Quapropter 424
 Quare? 102.556.557.938.1163.
 1173.1193.
 Quarta 2131
 Quarta pars 40.2191.2192
 Quartale 145.1287.2192
 Quartarium 870
 Quartarius 130.137.145
 Quartula 2131
 Quartus 2191
 Quasi 96.404.606.1012.2489
 Quasi nihilum 1047
 Quasillum 891
 Quasillus 2053
 Quassare, quassari 843.1231.2268
 Quatenus 1163
 Quatere 918

Quaternio 2069
 Quatuor 2191.2192
 Quatuordecim 208.1640.1681.2192
 Quemadmodum 72.606.1045.
 1049.1163.1958
 Quercus 94.292.308
 Querela 1956.2267.2277
 Queri 1955
 Querulum esse 2276
 Qui 527.1220
 Quia 91.95.215.220.398.1030.
 1193.2483
 Quicquam 496.1041.1047.1172.
 1173.1196.1213.1219.2099
 Quid? 1163.1195
 Quidam 76.603.2100
 Quidem 1706
 Quidpiam 1867
 Quies 158.603.904.961.989.
 1316. 1317. 1377. 2322. 2332.
 2404.2492.2512
 Quiescens 2530
 Quiescere 1315.1702.2131.2322.
 2332.3404.2512.2523
 Quiescere facere 1315
 Quietantia 2320
 Quietari 2389
 Quietatio 1725
 Quietè 2492
 Quietem afferre 1315
 Quietum esse 2332.2404.2491.
 2512
 Quietum reddere 903.1724.2332.
 2389
 Quietus 2512.2532.2533.2404
 Quinam? 556
 Quindecim 782.1640.1681
 Quinetiam 179.1133
 Quinque 791
 Quinta pars 791.792.1552
 Quintale 2068
 Quintatum 792
 Quinternio 2069
 Quintus 791
 Quiritari 1955
 Quiritatio 1956
 Quis 646.1195.1220
 Quisnam? 556.646
 Quispiam 76
 Quisque ibid.
 Quisquiliæ 620.689.2162.2606
 Quod? 128.607.1140
 Quod 215.220.527.1030.1163
 Quodammodo 1887.1489
 Quomodo 72.605.607.608.1083
 Quomodocunque 1887
 Quonam? 1140
 Quoniam 215.220.1030.1193
 Quorsum 557.1140.1163
 Quot 1050
 Quum 215.220.527.925.1012.
 1022.1565

R

R Abbanzi 2177
 Rabbi 2176
 Racemare 1615
 Racemus, mi 869.1111.1616.2021
 Radere 395.430.470.481.484.
 807.1189.1536.2125.2146.2351.
 2491.2500

Radiare

I N D E X.

Radiare	2006	rebellio	161.1252.1254.1544.	reducere	732.2570
radiatio	337.2081.2141	2335		reductio	270
radiationes	2006	rebellis	177.1251.1544.1549.	redundans	999.1000.1550
radicalis	2534	1800		redundans membro	2531
radicari, radices agere	2533	recalcitrans	332	redundantia	999.1550.2499.2500
radices	773	recalcitrare	293.332	redundare	1550.1708.2353.2499
radii	1748	recalcitratio	332	refectio	57
radius	2140	recalvaster	445	refectorium	1333
radius textoris	471.1092.1093	recalvatio	380.445	refellere	618
radix	40.1653.1654.2534	recedere	51.654.659.1130.1302.	referre, referri	428.948.2337.
radula	1753	1303.1357.1403.1451.1461.1491		2570	
ramentum	412.469.471.1536.	1577.1597.1850.1887.2296.2375		referre bonum aut malum	447
2072.2492		2501		reficere	1520.2287
ramosum	1635.1640	recedere facere	1302	reflectere	453.1070
ramuli	1074.2322	recens	572. 712. 1134. 1745.	refocillari	2221
ramulus palmæ	1073.1075	2249		refractarium esse	1543
ramus, rami	260.393.401.446.	recensere	1221.1521.1533	refractarius	1544
471.482.571.603.654.663.773.		receptaculum	412.1953.2516	refragari	1543
825.838.1071.1143.1287.1290.		receptaculum aquarum	536	refranare	674
1320.1375.1421.1474.1573.1582		receptio	1953.2037	refrigerare	1927
1635.1640.2310.2319.2322.		receptor	1953.1955	refrigerare se	2153
2347.2521		receptum	1354	refrigeratio, refrigerium	2153
ramus abscissus	391	receptus	2037	2154	
ramus ficuum	949	recessio	660.2376	refrigescere	1927
ramus nervi	1793	recessus	1452.1462.1492.1597.	refugium	1675.2037
ramus tener	962	1842.1854		refutare	291.523.618
ramusculus	964	recipere	167.1388.1950.2037	refutatio	292.562.618.1030.
rana	207.1662.2149	reciprocatio	767	1381	
rapere, rapi	416.740.784.785.	recitatio	2482	regalis	323
848.918.2099.2446		reconciliare	1724.1865	regere	495.1309
raphani species	1371	reconciliatio	1725.1865	regere	2574
raphanus	740.780.1693.1927	recondere	203.457.756.884.924.	regerminare	2130
rapina	416.740.848.901	1050		regia	299.323
raptare, raptari	483.918	reconditorium	2454	regina	1210
raptor	141.476.741.784.785.	reconditium	925	regio	228.516.1742
829.919.2446		recordari	537.669.1312	regiones	11
raptores	741.1233	recordatio	669.670	regium	2083
raptum	416.740.741.919.	recreare, ri	1135.2221	regius	323
920		recreatio	2153.2222	regnare	1209
raptus	919	recreescere	2130	regnum	1210.2290
rapum vel rapa	1154	recte	925.1023.2665	regula	1023.1042.2080
rarefieri	1727.2052	rectificare	154.992	regulus	830.1875
rariobarbus	670	rectificatio	993	rejecla	442
raritas	1237	rectitudo	1104.2158.2665	rejeclamentum	1447.2263
raro	ibid.	rector	500	rejeclio	292.2246
rarum	1523.2052	rector Academiae	989	rejeclitium	1482
ratio	415.430.472.741.1190.	rectum	592.905.1021.1023.1104.	rehabilitio	2459
1536.2492		1861.2665		rejeclere, rejecliri	523.1167.1288.
rasorium instrumentum	808	rectum esse vel videri	992. 1103.	1481. 1768. 2003. 2244. 2406.	
rasura	430.741.1190.1536	2592		2648	
rasus	430	rectum facere vel agnoscere	2664	relatio	1499.1945
ratificatio	240.241.626	rectus	993.2158.2629.2665	relatum	1944
ratihabitio	626	recubare	2193	relictio	961
ratio	43.403.575.603.612.840.	recubitus	ibid.	relictum	ibid.
895.897.908.1349.1501.1645.		recumbere	1496	religio	116
2165.2493		recusare	1114	relinquere, relinqui	960.998.1340.
ratione	496.936.1639.1690.	redarguere	951	1591. 1991. 2250. 2302. 2317.	
1887		redargutio	1064	2547	
ratio probabilis	1282	reddere	597.627.732.938.1831.	reliqua	2302.2303.2359
ratio cinari	897	2570.2573.2422.2423		reliquum	999.1573.2302.2303.
rationalis	499	redditio	939.2338	2383	
ratio rates	155. 1573. 2206.	redemptio	1698.1839.1843.2414	reliquum esse vel fieri	998.2302
2644		redemptionis pretium	1839	reliquum facere	998
ratum	240.971.2533	redemptor	374.1838.1839	rem habere	2194.2458
ratum reddere	2533	redimere	374.1698.1837	remanere	1708.2302.2547
Reaedificare	316	redimicula	2160	remeatus	599
reatus	236.715	redimire	2024	remex	125.2346
rebellans	1253	redire	597.627.732.1456.2337.	remi	1309
rebellare	1251.1253.1543.1863.	2569		remigare	1208
2655		redire facere	597.732	remigrare	425
rebellatrix	1465	reditus	314.599.2573	remissio	184.778.1188.1483.2280.
rebellem esse	1251.1253	reditus annui	225	2292.2319.2445	

I N D E X.

Remissum	769	Refarcitio	57	Retrò	259.499.1834
Remissum esse	1697.1702.2279.	Refartum	2288	Retrocedere	1354.2296
2292		Rescriptum	1808	Retrocessio	1354
Remissum reddere	1702	Resecare	689.2102.2579	Retroducere	1481
Remissus	777.2280.2292	Reservare	457	Retrorium	259.371.499.1834
Remittere, remitti	1188. 1483.	Residentia	793	Retundere	618
1568.2279.2294.2318.2444.2525		Residere	719.2523	Revalescere	742
Remorari	2647	Residuum	998.999.1550.1573.	Revelare, ri	425. 968. 1780.
Remotio	336.1492.2246	2302.2303.2358.2359.2383		1830	
Remotum	1734	Residuum esse vel fieri	998. 1702.	Revelatio	427
Removere, removeri	655. 966.	2302. 2547		Revera	1219. 1220
1114. 1130. 1302. 1303. 1518. 1577		Residuum facere	998	Reverendus	525
1686. 1729. 1757. 1771. 1851. 2244		Resilire	688. 1403	Reverentia	871. 980
2650		Resina	1599. 1940. 2021. 2031.	Revereri	980
Remuneratio	447	2531		Reversio	599. 2337. 2573
Remus	2213. 2346	Resina odoristetri	755	Reverti	597. 627. 732. 1456. 2296.
Ren, renes	861. 1037	Resipiscencia	826. 2573	2337. 2569	
Renascentia	1526	Resipiscere	826. 2337	Reverti facere	2456
Renovare	711. 712	Resistentia	2656	Revirescentia	44
Renovatio	712	Resistere	ibid.	Revirescere	44. 1135
Renuere	1165. 1543	Resolvere	2524	Revivificatio	745
Repagulare	1569	Resonare	619. 656	Reviviscere	742. 1403
Repagulum	1479. 1572. 2046	Respectu	1295. 1690	Revolvere	456
Reparare	2296. 2502. 2636	Respectus	1759	Revolutio	438. 2003
Reparatio	2632	Respicere	506. 516. 779. 1021. 1471.	Revolutio reciproca	767
Repellere	526. 1876	1601. 1756. 2163		Reum esse vel fieri	236. 714
Rependere, rependi	447. 1831. 2422	Respicere ad latus	1887	Reum peragere, efficere	236.
Repente	931. 1866. 2407. 2409.	Respirare	1403. 1584. 1703. 1708.	714	
2593		2131. 2221		Reum efficiens	716
Repente obruere vel circumdare	2594	Respiratio	1377. 1402. 1403.	Reus	236. 715
Repentinus	1866	2222		Rex	210. 323
Repere	660. 904. 2247	Respondens	2664	Requiritur	490
Reperire	2387	Respondere	398. 597. 627. 732.	Rhamnus	65
Repetere	597. 852. 1861. 2557	2570		Rheda	428
Repetitio	600. 2091. 2474. 2557	Responsio	1862. 2337. 2573. 2574.	Rhedæ	2214
Repetitiones per jus	853	2664		Rheumaticus	490
Repletio	1205.	Respuere	465. 1167. 1481. 2244	Rhinoceros	2166
Repletus	ibid.	Restaurare	316. 711. 712. 2502.	Rhynchiffatio	1328
Reponere	203. 457. 1927. 2570	2636		Rhonehum edere	ibid.
Reposcere	2557	Restauratio	2632	Rhythmus	825. 2355
Repositio	457	Restauratum	2288	Ricinus	2029
Repositoria	182	Restis	700. 998. 1266	Ridere	420. 505. 719. 1906
Repositorium	203. 457	Restituere	597. 732. 2570	Rigare	2518
Reprehendere	950. 951. 1024. 1063.	Restitutio	599. 2338	Rigescere	2155
1151. 1324		Restringere	310	Rigor	2156
Reprehensibilis	1324	Resuere	57. 874	Rima	263. 283. 831. 1441. 2575
Reprehensio	951. 1064	Resultare	688	Rimari	262
Reprehenfor	1064	Resurrectio	745. 2001	Ripa	24. 400. 423. 424. 467. 1076.
Reprobare, reprobari	1481. 1768.	Resuscitatio à morte	745	2289	
2003. 2244		Retardare, ri	660. 1576. 2647	Risus	420. 719. 1150. 1906
Reprobum	1482	Retardatio	1605	Ritus	553. 612. 1020. 1309. 1348.
Reptare	660. 904. 2247	Rete	52. 829. 1400. 1545. 1703.	1766. 2493	
Reptile	661. 1880. 2248	1988. 2542		Rivus, rivi	211. 215. 391. 404. 866.
Reptilis species	872. 953	Rete venatorium	1894	925. 927. 1294. 1781	
Repudiare, ri	486. 1718. 1768	Retectio	427. 1664. 1780. 1833	Rixa, rixæ	824. 834. 1016. 1379.
Repudiata	2319	Retegere	1780. 1832	2068. 2564	
Repudiatio	1719	Retentio	59	Rixari	511. 1112. 1379. 1639.
Repudium	486	Retia	1053. 1831	2009. 2563	
Repugnantia	1296. 1561. 2656	Retiaculum	1545	Rixosus	824. 1734. 2068. 2075.
Repugnare	1543. 1560. 2655	Reticulum	816. 921. 1545	2564	
Repullulare	1288	Reticulum capitis	2312	Roborare, roborare se, roborari	18.
Reputabilis	110	Reticulum hepatis	1000	101. 382. 477. 731. 746. 802. 923.	
Reputare	839	Retinaculum	1280	1520. 1591. 1617. 1645. 1678. 2325	
Reputatio	840. 1233	Retinere, retineri	660. 731. 1576.	2502. 2634. 2655	
Reputatus	840. 1528	2637		Robur	101. 241. 308. 731. 746. 747.
Requies	1317	Retractatio	1707	803. 1019. 1520. 1521. 1617. 1645.	
Requiescere	1315. 2332	Retrahere, retrahi	483. 1481	1678. 1938. 2233. 2640	
Requirere	329. 343. 345. 2255.	Retrahere bona	919	Robusta	384
2299. 2371		Retribuere, retribuì	413. 447. 1831	Robustum esse vel fieri	101. 382.
Res	496. 808. 1213. 1633. 1639.	2422		770. 802. 1645. 1938	
1798. 1867. 2000		Retributio	447. 1195. 2426	Robustus	101. 350. 383. 686. 802.
Res gesta	1678	Retributiones	801	1592. 1617. 1679. 2639	
Relarcire	57. 874. 2287			Rodere	

I N D E X.

Rodere	406.470.477.921.1065	Rupicapra	967	Sagum	1437
Rogare	329.1481.2299	Ruptum	283.1322.1694	Sal	1207
Rogatio	331	Ruprum esse	1693	Sale condire	1207
Rogus	522	Ruptura	263.343.1694.1723.	Salamandra	1484
Roma	2227	1815.1816.1835.1840.1842.1858		Salebrae	302.388
Romanus	2229	2017.2269.2278.2281.2560.2575		Salebrofus	302.1072
Ropalus, vel Ropalum	109.1346.	2657		Salicum species	434
1629		Rurfus	599.2573	Salire	596.688.899.904.1207.
Rorare	506	Rus	257	1403.1760.2096.2522	
Ros	877	Rusticitas	276	Salitum	1208
Rosa	639.1397.2538.	Rusticus	464.817.1696.1739	Saliva	2255
Rosmarinus	774	Ruta	856.1695.1696	Salivare	2254
Rostratio gallorum	1721	Rutabulum	39	Salix	33.58.268.297.773.1382.
Rostrum	826.2002	Rutrum	1679	1659.1935	
Rota	186.438.791.1553	ῥυτρίον	2287	Salmuria	1526
Rota figuli	1439			Salfamentum	1208.1906
Rotare, ri	432.1576	S		Salfilago	619.1227
Rotatio	438	Sabanum, σαβανον	1423	Salfugo	1227.1256
Rotundare, ari	1576	Sabbatharii	2324	Saltare	542.720.899.1093.1760.
Rotunditas	1015.1576	Sabbathicus fluvius	1417	2134.2285.2354	
Rotundum	599.1090.1435.1575.	Sabbathismus	2323	Saltatio	542.1093.1542.2285
1576.2647		Sabbathum	2322	Saltator	2285.2355
Rubea	2004	Sabbathum magnum	ibid.	Saltitare	596
Rubedo	29.32.1505	Saccarata	1543	Saltitatio	ibid.
Rubens	1505	Saccarius	1538	Saltuatim	1542.2096
Ruber	639.1505.1506	Sacciperium	1101	Saltus	3.837.1542.2096.2355
Rubere	28.1505	Saeculus	748.806.891.1398	Salvare	991
Rubescere	1505	Saeculus pecuniarius	143	Salvator	ibid.
Rubia	1701	Saccus	374.429.455.545.654.	Salvia	1248
Rubicundum esse	28	719.748.792.891.896.1184.1195.		Salus	992.1839.2279.2424
Rubicundus	421.1505	1538.2051.2284.2509.2620.		Salutare	356
Rubigo	756.1538	2652		Salvum facere	991
Rubigo frugum	986	Saccus ex calamis	2068	Salvus	2425
Rubiginem contrahere	755.2542	Saccus colatorius	2454	Salvus conductus	2577
Rubiginosum	755	Saccus coriaceus	11.2190	Samardacus, σαμάρδακος	1496
Rubiginosum esse vel fieri	755	Saccus magnus	2276	Sambuca	1421.2311
Rubor	32.269	Sacci pellicei	1547	Sammael	1495
Rubore affici	804	Sacellum	2073	Sanare	151.1507.2278
Rubore suffundi	1066	Sacerdos	1016	Sanatio	2279
Rubrica	1542	Sacerdos electus	ibid.	Sanctificare	1976
Rubricatio	ibid.	Sacerdos idololatricus	1052	Sanctificatio	1980
Rubrum	29.2365.2598	Sacerdotem agere	1016	Sanctimonia	1854
Rubrum esse	28	Sacerdotio fungi	1016	Sanctitas	1979.1980
Rubus	167.592.639.1512	Sacerdotio præesse	ibidem.	Sanctuarium	1981
Ructare	397	Sacerdotissa	1017	Sanctus	640.799.1979
Rude	2567	Sacerdotium	ibid.	Sanctus locus	1981
Rudentes	1719	Sacrificare	492.641	Sandalium, σαβδάλιον	881.1510
Rudera	388	Sacrificari sacrificia	124.451.493.	Sandastri	1512
Rudere	361	1344.2122		Sanè	360
Rudes	464	Sacrificium expiationis	1078	Sanguinem emittere	628
Rudicula	673	Sacrificium pro peccato	736	Sanguis	548
Rudimenta	1974	Sacrificulus	1052	Sanguituga	297.953.1341.1676
Rudis	276	Sacrum facere	827	Sanies	427.1134
Ruditus	1363	Sævire	1029	Sanitas	153.217.350.2279
Ruere	1367	Sævitia	ibid.	Sanna	1150.1583
Rufum esse	28.1505	Sævus	1029.1592	Sanum esse	770
Rufus	421.1505.1506	Sagacitas	500	Sanus	350.770
Ruga, rugæ	710.905.2054.2250	Sagax	1788	Sapere	749
Rugire	84.1310.1584	Sagena	829.1545	Saphirinus	1537
Ruina	263.699.1368.1815.2260	Saginare	15.580.1249.1716	Saphirus	1504.1537.2306
Rumen	485.1865	Saginarium	303.1716.2197	Sapiens	704.750.1441
Ruminare	1865	Saginato	16.1158.1716	Sapientem esse	749
Ruminatio	471	Saginator	1716	Sapientia	751
Rumor	591.848.859.2452	Saginatatus	ibid.	Sapientia præditus	1441
Rumpere, rumpi	473.958.1215.	Saginatatus	2588	Sapo	38.366.1529
1322.1693.1790.1815.1839.1858		Saginatatum	2588	Saponaria	366.2035
1940.2269.2597.2656		Sagitta	424.485.815.1698.	Saponarii	38
Runcare	1346	2403		Sapor	895
Runcina	2268.2287	Sagittare, sagittis impetere	158.484.	Sapor, rex Persarum	2321
Rupes	890.1903.2164.2351.	2190		Saraballum	1545
2518		Sagittarius	425.2163	Saracenus	1558
		Sagma, σαγμα	1435	Sarcimeni	2418
				Sarcina	

I N D E X.

Sarcina	130. 374. 701. 896. 928. 1334. 1873. 2429. 2368	scaturire	1289	904. 1526. 2055. 2094. 2095.	scriptor	483
sarcula	2213	sceleratus	236	scriptum	441. 703. 1107. 2293	
sarculatio	2162	sceleton	2403	scriptum publicum	1406	
sarculum	1581. 1679	scelus	52. 675. 1529. 1616	scriptura	1107. 2111. 2117. 2293	
sarculo fodere, & expurgare	1581. 2161	scena	351	scriptura sculpta	818	
sardius	59	σέπασα	1541	serobes	621	
sardonix, sardonichus	1505	sceptrum	2562	serotum	650	
sarmentarius, sarmentitius	1552	schachium	1397	scrupulosus	1394	
sarmentum	689	scheda	441. 1876. 2049. 2134	scrupulum Astronomicum	776	
sarrire	1581. 2161. 2281	shema, <i>שמע</i>	166	scrupus, serupi	173. 815. 1800.	
sarritio	1581. 2162	scheva, schevatum	2303	1845. 2260	seruta	476
sarritor	1581	schismaticum esse	1793	serutari	262. 285. 288. 314. 337. 341. 633. 806. 818. 1278. 1792. 1865. 2577	
sarritura	ibid.	schola	104. 165. 301. 302. 584. 989. 996. 1094. 1442. 2196	scrutarius	1892	
sartago	4. 107. 507. 706. 1153. 1558. 2214	scholaris	2348	scrutatio	264. 337. 739. 818. 819. 1787	
sartor	239. 719	scholasticus	165. 173	scrutator	315. 1394	
sartura	2418	σχολή	165	sculptere	838. 443. 738. 1767	
satan, satanas	1464. 2379	sciatica	2325	sculptile	1768. 1917	
satelles, satellites	165. 170. 849. 1121. 1154. 1830. 2006. 2076. 2077	sciens	750. 937	sculptor	818	
satellitium	753	scienter	936	sculptum	457	
satellitium regium	873	scientia	751. 935. 936	sculptura	312. 443. 739. 818. 1361. 1872	
satiare, satiare	2316	scientialis	937	scuria	1125	
satietas	ibid.	scientificus	ibid.	scutati	2655	
sationi ineptus	771	scindere	282. 339. 342. 400. 417. 484. 693. 768. 833. 845. 880. 1441. 1790. 1940. 1943. 2019	scutella	107. 173. 282. 560. 1075. 1169. 1723. 1760. 1915. 1931. 1985 2083. 2361. 2604	
satiss	527. 1235. 1432	scindere aquas	401	scutica	922. 1251. 1256. 2346. 2521	
satiss esse	1012. 1239	scindere panem	2527	scuto se munire	2655	
satissactio	1725	scintilla	290. 406. 468. 672. 688. 1382. 1898. 2303	scutula	560. 2083	
satrapa	64. 69. 915	scintillare	289. 1381	scutum	297. 533. 739. 1575. 2416. 2655	
satum	1413	scintillationes	1748	scyphus	22. 382. 1024. 1040. 1287. 1298. 2030. 2164	
satir	1424. 2317	scipio	21. 428. 430. 1258. 1499. 1742. 2345. 2562. 2564	Sebacci	1424	
satirari	2424	scire	749. 933. 934	sebum	754. 2181	
satireia	1948. 2142	scirpus	445. 2492	secale	585. 2499	
satiritas	1424. 2316	scirpi species	604	secare	417. 484. 1235. 1360. 1493. 1799. 1915	
saturnalia	1466	scirrosum	838	secare aquor	401	
saturnus	2324	sciscitari	583	secare venam	481	
satyrus	1948	scissio	283. 339. 343. 1791. 2002	secare in frusta	28. 596	
saxum	890. 1927	scissura, <i>α</i>	263. 711. 1441. 1694. 1818. 1940. 2037. 2518. 2575	secedere	1887	
Scabellum	190. 428. 1011. 2534. 2589	scissus, scissum	904. 1441	secernens	815	
scabellum pedum	2532	scobs	1361	secernere	942	
scabere	470. 739. 749. 807. 1483. 1816	scolopendra	1307	secessus	1854	
scabies	739	scomma	2613	secludere	1438	
scabies maligna	821	scopæ	482. 847. 966. 1004. 1167	secretarii	1539	
scabies sicca	464. 804. 831	scopæ torcularis	1143	secretarius	244. 1543	
scabiei species	729. 807	scopare	668	secretò	838. 1797. 1928	
scabiosus	468. 471. 2001	scopatio	1059	secretum, secreta	838. 887. 1061. 1230. 1236. 1543. 1560. 2232	
scala	165. 467. 573. 1484	scopis purgare	847	locus secretus	302. 1061	
scala rotunda	1131	scopulus, scopuli	2476. 2477 2518	secta	833. 1112	
scalpellum	108. 1108	scopus	1735. 2128	sectari	2214	
scalpellum chirurgicum	481. 1062. 1506	scoria	1447. 1482. 1520. 1769	sectarium esse	1793	
scalpere	470. 749. 1483. 1816. 2082. 2146. 2351. 2491	scoria argenti	2296	sectio	283. 419. 461. 884. 1361. 1407. 1442. 1502. 1765. 1841. 1894 1855	
scalpra	472	scorpio	1251. 1655	seculum	283. 518. 1619. 1620	
scalprum	52	scortari	679. 892	secunda	2474	
scalprum librorum	1108	scortatio	675. 680. 1663. 1820	secundæ	2407	
scalptura	471. 1816	scortator	680	secundari	1914	
seamillum	428	scorteum	1543	secundarius	1435	
seamnum	157. 173. 243. 926	scortum	882. 894. 680. 970. 1373. 1982	secundina	1482. 2407	
seandalum	2626	scotoma, scotomata	821. 2320	secundò	2614	
scandulæ	2162	scereare	1069. 1328	secundùm	377. 606. 1602. 1611. 1706. 1116.	
scaphæ	207. 402. 507. 1659	scriba, scribæ	149. 483. 1108. 1118. 1534. 1539. 2027. 2081. 2144	Secundus		
scaphium	482. 1647	scribæ Casarei	560			
scapula	1075	scribere	1106			
scapus	2066. 2144. 2331	scribiola	1103			
scarabæus	810	scriinium	59. 443.			
scarificatio	2181					
scaturigo	1290. 2006					

I N D E X.

Secundus	2614	Senator, senatores	37. 272. 1513.	Serica vestimenta	2384
Secundum esse	1914	1518		Sericarius	1557
Secundum reddere	ibid.	Senatus	514. 1518	serici species	1041
Securis	343. 419. 420. 768. 813.	Senectus	685. 1446. 2161	sericum	1193. 1194. 1557. 2383
	816. 1039. 1102. 1542. 1643. 1743.	Senescere	684. 2160. 1445	sericus ornatus	1193
	1768. 2018. 2031. 2097	Senex, senes	154. 684. 1350. 1445.	series	46. 67. 118. 202. 519. 552.
Securitas	904		1446. 2160	825. 873. 976. 2354	
Securum esse	2491	Senior	1445	series lapidum	493
Securum reddere	903. 1724	Seniores	1513	seris	624
Securus	289	Senium	1446. 1660	sermo	124. 125. 497. 584. 591.
Secus	1023	Senfatio	725	1160. 1213. 1705. 2345. 2356. 2452	
Sed	80. 91. 95. 360	Senfatum	ibid.	2481	
Sedare, ri	1315. 1724. 2389	Senfibile	2209	sermo levis	1583
Sedare	1725	Senfibilitas	725	sermocinator	125
Sedatio	989	Senfibus perficere	ibid.	serotinæ pecudes	1159
Sedatum esse	2332	Senfiliis, fenfibilis	ibidem.	serotinatio	ibid.
Sedatus	988	Senfim	603. 2057	serotini fructus	ibidem.
Sedecim	1681. 2548	Senfitivum	2209	serotinum	184. 1159
Sedere	988. 993. 1456	Senfus	725. 895. 1633. 2208.	serpens, serpentes	189. 577. 582. 717.
Sedes	300. 326. 873. 989. 996. 1175.	2210		830. 981. 1329. 1376. 1607. 1875.	
	1529. 2164	Senfus literalis	2453	2035. 2615. 352	
Sedes magnifica	397	Sententia	124. 418. 586. 612. 895.	serpens coloratus	352
Sedile	157. 243. 464. 652. 873. 926.	935. 936. 964. 965. 984. 1278.		serpentis species	706. 752. 1662.
	1175. 1529. 2257. 2589	1428. 1776		2059	
Sedimentum	2517	Sententia judicialis	191. 1830	serpere	660. 2368
Seducere	892. 1454. 2326. 2522	Sententias conferre	1400	ferra	420. 485. 1361
Seductio	1454	Sentina navis	1649	ferrare	484. 1235. 1360
Seductor	894	Sentire	725. 2209	ferratum	1361
Sedulum esse	2509	Sentis	65. 592. 604	fervare	991. 1337. 1837. 1839. 1991.
Sedulus	2510	Sentis canis	65	2454	
Seges	729. 809. 1998	Seorfim	943. 1133	fervare sese	1506
Segmentum, segmenta	44. 97.	Separare, ri	202. 261. 737. 738.	fervator	991. 1838. 1839
	343. 404. 415. 419. 472. 711. 845.	774. 775. 1303. 1325. 1581. 1729.		fervi usufruarii	1206
	884. 1361. 1493. 1739. 1772. 1765.	1799. 1839. 1846. 1851. 1850. 2462		fervire	1736. 2453. 2480
	1878. 1915. 2105. 2304. 2501. 2507	2650		fervire facere	2480
	2577	Separatim	1133	fervitium	2461
Segnem esse	2292	Separatio	261. 1734. 1827. 1854.	fervitus	1565. 1738. 2480
Segnis	752	1855. 2101. 2246. 2651		in servitum redactus	1014
Segnities	1595	Separata	202	in servitum redigere	ibid.
Segregare, ri	1303. 1325. 1846.	Separatus, separatum	1734. 1799.	servituti subicere	2480
	2462	1800. 1851		serum	1355
σειρα	1520	Sepelire	1961	serum lactis	1999
Selectissimum	2641	Sepem vel sepe obducere	392. 741	servus	1033. 1554. 1564. 2454
Selectus, selectum	287. 288. 365.	Sepes	310. 393. 399. 467. 708. 741.	selaminum	2462
	375	1447. 2297		selamum vel sisamum	963. 2462
Seligere	286. 365. 737. 738	Sepimentum	310. 708. 723. 741.	selcio	989
Selinum	1488	1091. 1444. 1447. 1594. 2297		feta	1467. 2046. 2050. 2092.
Sella	243. 464. 926. 1439. 1488.	Sepire	392. 741. 1446. 1472. 1593.	2157	
	1493. 1529. 1566. 2147. 2257.	2297		fex	2548
	2534. 2589	Seponere	1851. 1887	sexaginta	ibid.
Sella coriacea	2306	Seps	1447	sexta pars	ibid.
Sella equi	89. 1546	Septem	2313. 2314	sextarius	558. 1126. 2027. 2076
Sella familiaris	989	September	2528. 2667	sextus	2548
Sella muli	1518	Septendecim	1640. 2313. 2445	Si	69. 75. 96. 103. 215. 621
Sella parturientis	2320. 2561	Septentrio	1934	si fortè	544. 2439
Semel	56	Septentrionalis	ibid.	si non	542. 1023
Semen	285. 581. 688. 693. 906	Septimana	2314. 2322	fibilare	449. 1214
Semen muliebre	29	Septimus	2313	fibilatio	2532. 2533
Semen virile	1119	Septuaginta	2313. 2314	fibilavit	2532
Seminis genus	634	Septum	341. 741. 1594. 2147. 2587	fibilus	2532. 2533
Sementis	693	Sepulchrum	301. 302. 303. 1019.	fic	75. 87. 137. 489. 556. 607. 608.
Semicinctium	784	1962. 1963. 1964. 2301		609. 621. 1034	
Semilibra	913	Sepultor mortuorum	1964	ficarius	218. 1148. 1149. 1542
Seminare	693	Sepultura	1963	ficca loca	834
Seminifluus, feminiflua	650. 2127	Sequela	716. 1274	ficari	819
Semiramis	2455	Sequester	2430	ficetas	341. 821. 834. 929. 1291.
Semifericum	1503	Sequitur	715	1893. 1905. 1906. 2520	
Semiflarius	1552	Sera	1362. 1543. 1872	ficus, a, um	472. 929. 1291. 1927.
Semisfis	1231	Seraphim	1555	1939. 1948. 2520	
Semita	214. 1010. 1453. 1462. 1496.	Serenitas	366	ficera	988. 2220. 2401
	1551. 2311	Serenus, um	669. 1783	fielus	1488. 1747. 2624
Sempiternus, um	1619. 1621	Serere	693	fieli species	2647

OOOOoooo

Sicut

I N D E X.

Sicut	72. 404. 596. 606. 607. 1027. 1149. 1163. 1602. 1887. 1958 2431	finus	695. 747. 748. 1582. 1596	Solvere argumentum	1098
Sideratio	1538	finus vestis	810	Solvere debitum	1833
Sidus faustum	387	liphon	488	solvere quaestionem	1861
Sigillatio	1463. 1559	Σιφώνιον	2499	solum	47. 1449. 1462. 2150
Sigillo claudere	1463	Σις	1469. 1519	solùm	1133
Sigillum	97. 846. 1436. 1463. 1503. 1537. 1593	sfon σισων	1469	solummodò	472. 517. 1133
Signaculum	1436. 1593	sistere se	1683	solus, a, um	604. 942. 943. 1133
Signare	1468. 1502. 1898. 2292. 2575	sfurna	1520	solutio	1410. 1833. 2426. 2664
Signatum, a	853. 1502	σίσερα σούρενα	ibid.	solutio argumenti	1099
Signatura	1898. 2292	σίσηρον	ibid.	solutio quaestionis	1862
Significare	983. 2287	sfymbrium	1413	solutum	2526
Significatio	961. 984. 1633	sfyra	1520	σωλην	1488
Significatio vocabuli	1161	σπύρ, σπιδός	1465	somniare	769
Significatum	984. 1161. 1633	fitibundum esse	1893	somnium, somnia	604. 770
Signum	48. 501. 1436. 1502. 1503. 1519. 1735. 1898. 2082. 2292. 2349 2576	fitibundus	ibid.	somno gravatus	551
Signum caeleste	1184. 1322. 1368	fiticulosum esse	ibid.	somno obrui	2214
Signum militare	1357	fitiens	ibid.	somnoletus	551
Signum miraculosum	1357	fitire	1905	somnus	551. 991
Silens	510. 837. 2546	fitis	ibid.	sonare	619. 656
Silentium	510. 838. 2546	fitula	137. 510. 541. 1232. 1526	sonchus	1621
Silentium imponere	2546	fitus praedicamentum	971	sonitus	1986. 1987. 2083. 2190. 2260
Silere	510. 522. 551. 837. 838. 2545	fitones	1464	sonitus corru	861
Silices	2278	five	56. 109. 296. 587. 621. 1002	sonorus	1987
Siliqua	821. 2312. 2489	smaragdus	678. 1029. 1512	sonus	47. 590. 1986. 1987. 2143. 591
simia	2002. 2604	smegma	38. 366	sophista	1529
simila	1493	σμύλη	53	sophistica	894
similago	ibid.	σμύλαξ	1501	sopitus	551
similis, e	529. 549. 550. 1278. 1281. 1282	soboles	1803. 2187	sopor	ibid.
similem esse	549	soccus, socci	144. 1178. 1397. 1662. 1710. 1447. 1761. 1865	sopore obrui	2214
similiter	1712	soccilanei	173	sores	1452
similitudine uti	1281	socer	781. 1398	sovere	374. 485. 2531 914. 2280
similitudo	403. 423. 501. 502. 529. 550. 1278. 1281. 2555	socia	704. 2275	soverbus, soverbum	689. 882. 1594
σμίλη	1502	sociare	703. 2544	sordere	647
σμίματτος	1503	soctetas	177. 705. 1422. 1470. 1901. 2052. 2208. 2275. 2536. 2545	sordes	374. 422. 890. 970. 1142. 1163
σμίον	1502	soctetas nuptialis	2536	sordes removere	824
σμίον	1506	soctium se prabere	1127	sordidus, um	647. 1896
simonianum vel simoniacum	1503	soctus	2535. 2545	sordities	422. 647. 1660
simus	829. 1155	soctidia	752	soros	58
simplex	595. 762. 1040. 1861. 2031. 2319. 2522	soctus	696. 781	sorsio	445
simplicitas	1861. 1862. 2319	soctalis	2535	sors	778. 1551. 1577. 1708. 1725. 1783. 2032. 2045. 2140. 2143
simpliciter	517. 762. 1219. 1559	soctilitium	705. 2536	forte decidere	1725
simpliciter pronuntiare	762	sol	177. 830. 2461	fortem proficere	778. 1725
simpulum	1232. 1463. 1526	solare	610	fortitio	1726
simul	56. 590. 594. 709	solari	1326	fortitus	1726
simulae	1022	sole adustum	610	spado	1554. 1654
simulachrum	133. 550. 1874. 1917	solea	429. 1482. 1488. 1643	spargens	1308
sin minus	542. 1023	solennitas, solennitates	635. 675. 2143	spargere	283. 284. 571. 581. 689. 694. 1140. 1303. 1322. 1371. 1407. 2007
sinapi	822	solennitas sacra	966	spasmus	1591. 2317. 2325
sineritas	2426	solere	1309	spatha, spathe	168. 173. 463. 673. 1073. 1074. 1075. 1143
findon	1007. 1049. 1148. 1439. 1512. 1642. 1735. 1866. 2133	solertia	500. 907. 2275	spatiari	862. 2346
fine	656	sollicitare	690	spatiator	863
finere	960. 2317	sollicitudo	490. 508. 691. 822. 845. 972. 1788. 1931. 2086	spatiosum	1863
lingulare esse vel fieri	762	sollicitum esse	490. 845. 2086	spatium	45. 1215. 1377. 1546. 2222. 2658
in lingulem numerum deduci	55	sollicitus	691. 822. 1788	spe destituere	926
lingularis, e	942. 943. 1799. 1800. 1812	solidas habens ungulas	2037	specialis	1812
lingularitas	1812	soliditas	771. 989. 1219. 1279	speciatim	ibid.
lingulariter	943	solidum esse	770	speciatim aliquid agere	1811
lingulatim aliquid agere	188	solidum	1219	species	166. 205. 501. 502. 679. 1199. 1603. 1830. 2046. 2552
finister, ra, rum	456. 2447	solitaria	442	specificum	1199
finistra manus	1501	solitaria vita	260	specimen	501. 1603 Speciolus
sinistrè	456	solitariè agens	ibid.		
		solitarium esse	259		
		solitarius	260. 604. 942		
		solitudo	220. 260. 943		
		solium	397. 1061. 1096. 2025. 2655		
		solstitium	2003		
		solvere, solvi	1175. 1410. 1780. 1792. 1799. 1831. 1840. 2355. 2524. 2526. 2664		

I N D E X.

Speciosus	925	662. 857. 969. 1296. 1312. 1382.	stationarius	1463
spectabilis	1429	1707. 1892. 1893. 1906. 1914. 2046	stativa	158
spectaculum	1751	2140	statua	37. 133. 576. 971. 1623.
spectare	866. 1471. 2234	splenium	169	
spectator	1472	σπληζω, σπληζ	1998	
spectatrix	1542	spoliare, spoliati	statuæ altæ	504
spectatus	780	271. 279. 468. 774.	statuere	418. 450. 817. 833. 960.
spectra	658	1577. 1960. 2286. 2417	1021. 1429. 1684. 1773. 1991.	
spectra matutina	1937	spoliator	1995	
spectrum	877	280. 2417	statumen	158
specula	34. 504. 1742	spolium	1998	
speculæ viarum	576	280. 1577. 1578. 2417.	statura	1998
specular, specularē	170. 1533	2419	status	859. 1622. 1999
speculari	516. 633. 1471. 1933.	sponda	1803	
2577		sponda lecti	1669	
speculatio	1472	spondere	1655	
speculator	649. 730. 1533. 1472.	spongia	1523. 1594. 1648	
2577		spongiosum	1523	
speculum	170. 312. 729. 1533. 2166	sponsa	1046. 1349	
specus	104. 168	sponsalia	226. 227. 847	
spelta	427. 1060. 1063	sponsio	1657	
spelunca	104. 168. 290. 1019. 1051	sponsor	1656	
spem facere	289	sponsus	847	
spere	289. 944. 1037. 1425.	spontaneitas	1302	
2241		spontaneum	ibid.	
spernere	279. 326. 1187. 1286.	sponte	936	
1481. 1793. 2003. 2244. 2347.		sponte aliquid agere	1302	
2406		sponte-natum	1027	
spes	944. 1037. 1472. 1426. 1427.	sporta	1484	
2590		sportula	1484. 1715	
sphæra	438. 1015	spretus	327. 2347	
sphæricum	438. 1015	spuere	2232. 2288	
sphærule	734	spuma	181. 2102. 2295	
Spica	3. 1095. 1214. 1422. 1519.	spuma ollæ	810	
2311. 2554		spumare	2295	
spica mutica	329	spumare irâ	2102	
spica nardi	774. 1397. 2312	spumatio	2296	
spica tosta	922	spurcicies	890	
spicilegium	1157	spuria	1184	
spicula	1532	spurius	ibid.	
spiculatione	1532	sputum	86. 1030. 1931. 2232. 2255.	
spiculator	170. 1533. 2077	2288. 2289	Squama	427. 431. 831. 1751.
spiculum	356	2049. 2162	squamæ tenues	1922
spiculum gestans	1533	Stabile, stabilis	240. 1998. 2533.	
σπυλιδίου	168	2629	2629	
spina, spinæ	72. 502. 588. 604.	stabile reddere	1991. 2533	
711. 717. 1018. 1251. 1471. 1482.		stabilimenta	1023	
1643. 2004		stabilire, stabiliri	116. 1021. 1520.	
spina dorsii	1640. 2335. 2360	1991. 1995. 2543. 2627	stabilitas	1378. 1998
spina pitcis	36	stabilium	201. 211. 302. 344	
spinæ genus	364. 734	stacte	162. 178. 1337. 1463.	
spinas auferre, expurgare	2004	1940	1940	
spinosum	2004	stactinum	178	
spira	761. 791	stactinum oleum	1463	
spirare	1364. 1403	stada, ben stada	1458	
spiratio	1329. 1365	stadium	157. 2252	
spiritualis	2224	σταδίου	784	
spiritualitas	ibid.	stagnum, stagna	11. 22. 263. 339.	
spiritum ducere	1403. 1584	1865. 2511	1865. 2511	
spiritus	665. 2223	stamen	1342. 2542	
spiritus malignus	1249	stannum	16. 262. 335. 1566. 1873.	
spithama	694. 1467	2078	2078	
splen	868. 1505	stans	1623	
splendens	267. 1892	stare	1622. 1683. 1989	
splendens reddere	1905	stater	179	
splendere	267. 289. 647. 651. 661.	stater	53	
692. 968. 1296. 1311. 1381. 1892.		statera	148. 913. 1172. 1229. 1747.	
1914		2199	2199	
splendidum reddere	968. 1296	statim	49. 109. 590. 855. 931. 1834.	
splendidus, splendidum	267. 350.	2593	2593	
662. 1893		statio	158. 234. 1622. 1999	
splendor	267. 337. 430. 648. 649.	stationalis	1463	

I N D E X.

Stragula lanca	2033	Stuprare	1631	Substructio	200.263.364.723
Stragulum, stragula	203.444.458.	Sturnus	692	Subsultum	1542
330.1203.1348.1466.2021.2033.		Stylobates	790.1023.1500	Subtegmen	1658
2391.2446		Stylus	665.826.906.1433.1436.	Subter	2586
Stramen	1644.2555	1595.2266.2378.2529		Subtilis	1704
Stramenta	1466	Stylus sculptorius	1108	subtilis consideratio	570
Stramentum	444	Suave esse vel fieri	323.780.1284.	subtilitas	570.1704
Stramine conspergi	2575	1362.1655		subtiliter	570
Straminarium	2555	Suavis, e	324.325.1284.1657	subtractio	341.481.800.1343.
Strangulare	796.2478.2530	Suavitas	325.1284.1362	1451	
Strangulatio	797.2478.2530	Sub	2270.2586	subtractio apud Arithm.	805
Strata	163.1203.1466.1551	Subactio	381.1011	subtrahere	341.481.543.800.
Strategus, στρατηγός	163.164	Subactorium	1012	843.1237.1343.1451.1518	
στρατήγος	163	Subactus	1070	subtus	2270.2586
στρατιώτης, stratiotes, stratiota	164	Subalbidum	363	subversio	628
Stratum	574.972.1449.2182.	Subaudire	2453	subvertere	627.732.1544.1591.
2257.2284.3242.2387		Subbubulus	355	2082	
Stratum ponere	572	Subitaneum	740	subvicarii	2164
Strenua	384	Subcernere	1310	subviridis	986
Strenuitas	691	Subcerniculum	1174.1320	subula	2283
Strenuus	ibid.	Subcontraria	627	suburbanum	1805
Strepera	1778	Subdiaconus	2457	suburbium	2222
Streperere	619	Subducere	786.1491.1518	Succendere, di	49.546.974.
Streperere	1987	Subductio	786	1359.2328	
Streptum edere	2207	Suber	1482.2149.2327.2486	successio	1274
Streptus	47.619.1986.1987.2190.	Subfulvus	986	successor	772
2207.2208.2260		Subjectio	1011.2480	succidere	349.388.399.404.
Stria	2304	Subjectum	1399.1779	414.449.1029.1062.1100.1538.	
Striblita	761	Subigere	380.432.1009.1070.	1815.2007.2014.2019.2062.	
Stricta	526	1165.1923		2099.2145	
Strictio	336	Subicere	1009	succinctorium	1518
Strictura	ibid.	Subito	109.1834.1866.2407.	succisio	1062.2062.2086
Stridere	833.1637	2409.2593		succosum	2249
Stridor	833	Subjugatio	1011	succosum esse	2249
Striga	2250	Subjunctio	1499	succumbere	2193
Strigilare	470.2125	Sublatio	541	succus	1197.1637.1647.2249.
Strigilatio	2125	Subligacula	1537.1721.1844.1917	2531	
Strigilis, strigiles	472.485.686.	Sublimis	2227	succumbere	1137
741.838.2125.2149		Submergi	851.2516	sudare	534.658
Strigmentum	412.469	Submerlio	853.885	sudarium	901.1442.1512.2538
Stringere	807.1808.1923	Submissa	961	sudes	2064
Strix	1140	Submissio	2480	sudor	658
Strobilus, σπόδιον	162	Submissum esse	2500	fuere	717.738.2623
σπόδιον	767	Submissus	1203.2496	sufferre	1424
Stromata, σπόδια	1466	Submitti	1202	sufficere	1012.1239.1530
Structor	210.317	Submovere	1518	sufficiens	527.1014.1239
Structura	318.322.908.2378	Subpastor	355	sufficiens esse	1012.1531
Strues	46.208.493.489.552	Subannare	505.524.959.1123.	sufficenter largiri	1531
Studere	480.591.1861	1150.1150.1889.2216.2599		sufficientia	527.529.1234.1235
Studere rei alicui	1637	Subannatio	524.1150	suffimentum	539
Studio aliquid agere	1021	Subannator	2217	suffimentum aromaticum	453
Studiofi	287	Subscribere	846	suffire	2022
Studium	452.481.584.653.	Subscriptio	ibid.	suffitus	453.2023
911.1022.1147.1639.2334.		subscudes	1383	sufflare	1118.1364.1400.1403.
2611		subsidere	1916.2398	1406	
Stultè agere	906.1475.2374	subsidium, a	1499.1500	sufflatio	1365
Stultescere	1062	subsignare	846	sufflatorium	1400
Stultitia	276.359.907.1062.1285.	subsignatio	ibid.	suffocare	1553.2478.2530
1414.1462.2374.2375		subsilire	181.542.596.688.899.	suffocatio	797.1553.2478.2479.
Stultum esse vel fieri	906.1062.1475	904.1093.1711.1760.2088.		2530	
Stultum se fingere	2374	2096.2134.2250.2285.2354.		suffodere	757.1290.2089
Stultus	87.907.1040.1062.1259.	2522		suffraganeus	1415
1479.2374.2494.2644		subsistentia	1622.1998	suffumigari	451
Stupa	803.1364	subsistere	551.1010.1622.1989	suffusio	309.363.759.1313
Stupa serici	488	substantia	43.405.478.481.990.	fugens	961.962
Stupenda res	417	1172.1217.1219.1240.1279.		fugere	961
Stupere	1982.2336.2567	1323.1345.1434.1645.1999.		suggestus	295.536
Stupiditas	276	2065		fulcabile	2598
Stupidum esse	906	substantialis, e	405.1219.1645	fulcare	848.1546
Stupidus	276.441	substantiari	1645	fulcatio	2598
Stupor	1939.1982.2343.2447.	substernere	1176.1202	fulcus fulci	1546.1582.1634.2188.
2485.2603		substitutus	772	2213.2598	

I N D E X.

Sulphur	467. 1008	suscceptor	1512. 1955	Tabella	1308. 1763
Sumere	495. 1352. 1398	suscipere	1950	Tabellæ memoriales	1846
Summa	840. 1042. 1065. 1449.	suscitare	469. 1589. 1995. 2479	Tabellarius	306. 851. 928. 1591.
	1473. 1476. 2350. 1603	suspectum esse	510	1805	
Summa rei	1451	suspectum habere	841	Tabere	2369
Summam imponere	2350	suspectus	ibid.	Taberna	793. 2091
Summam numeri colligere	1065. 1472	suspendere	685. 1862. 1910. 2595	Tabernaculus	2399
Summare	2350	suspensio	686	Tabernaculum, tabernacula	34. 38.
Summatim	1042. 1515	suspensus	2595. 2597	351. 455. 458. 877. 1473. 1763.	
Summatio	2350	suspiciari	510. 549. 841	2078. 2394. 2398	
Summitas	37. 1375. 2168	suspiciax	841	Tabernaculum fixit, posuit	38
Summus	1609. 1729	suspicio	510. 550. 842	Tabernaria	1415
Sumptus	657. 681. 970	suspirare	135. 147	Tabernarius	763. 793
Sunt	80. 81	suspirium	135. 453. 1704	Tabes	84. 1229. 1245. 2369
Supellex	329. 864. 2459	sustentaculum	234. 1499. 1520. 1521	Tabescere	1178. 1229. 1245. 2369
Super	377. 1611. 1612	sustentare, ri	656. 1424. 1496.	Tabidus	2369
Superabundantia	1581	1520. 1765. 1821. 1991		Tabula, tabulæ	132. 399. 415. 546.
Superaddere	1805	sustentatio	1500. 1399. 1424.	562. 663. 850. 1011. 1012. 1083.	
Superare	1379	1822		1130. 1134. 1145. 1332. 1361. 1572	
Superbè agere	652	sustinens	1399	1633. 1666. 1763. 1784. 2656	
Superbia	373. 490. 652. 660. 939.	sustinere	1424	Tabulæ tritoria dentata	2150
	2369	sustollere	539. 873	Tabulæ lignæ	1771
Superbire	646. 652. 939. 2216	sufurrare	1136	Tabulæ luoria	ibid.
Superbus	373. 652. 660. 939. 2217.	sufurratio	838	Tabulæ manuales mercatorum	566
	2369	sufurro	585	Tabulæ memoriales	1846
Superciliosus	381	sutor	429. 1511. 2284. 2400	Tabulæ quadratæ	2192
supercilium	ibid.	sutor	57. 718. 2418. 2623	Tabulæ reticulatæ	2281
supererogatio	964	Sycomor	2516	Tabulæ seclæ	2105
superesse	998. 2302	sycophantia	1162	Tabulatum	200. 263. 415. 528.
superficiarium	2377	sydus	1163. 1322	723. 917. 1083. 1527. 1611. 2127.	
superficies	142. 377. 2377	συγκάθεδρος	1518	2129	
superfluere	1712	συγκέλλο	ibid.	Tacere	522. 551. 837. 838. 2545
superfluitas	999. 1000. 2500	συγκλιπτο, συγκλίπη	ibidem.	Tacite	838
superfluum	998	syllaba, æ	419. 591	Tacitum	ibid.
superfluum esse	1550	sylogismus	2161	Taciturnus	2546
superindere	2137	sylva	3. 251. 347. 578. 837.	Tæda	18. 335
superioritas	1612	968		Tædere	1587. 2067
superliminare	73. 2517. 2518	syvescere	837	Tædio afficere	1388
supernè	1612	syvester, sylvestris	27. 500	Tædiosum esse	ibid.
supernatare	865. 2083	syvestre esse	275	Tænia	155. 392. 467. 1133
supernaturale	852	syvestris ager	276	Tæniâ cingere	466
superpondium	478	symbola, συμβολη	1422. 1502	Talaria	881
superstes	1998	symbolam	97. 1436	Talentum	1035
supervenire	1190	symphonia	1504	Talis	1746
supinus	1842	συμφωνου	1503	Talpa	79. 234. 244. 1100. 2146
suppedaneum	190	συνάδελφο	1512	Tali	2145
suppeditare	1531	synagoga	302. 1055. 1059. 1094.	Talus	1421
supplex fieri	795	1983		Talus pedis	177. 1006
supplex rogare	1724	synanche, συνάγχη	1479. 1553	Tam	296. 587. 1002. 1034
supplicare	795. 1481. 1721. 1724.	syncellus	1518	Tam, quàm	43. 56. 109
	1911	syncerus	2665	ταυτου	883
supplicatio	796	synedrium, συνέδριον	1513	Tamen	1045. 2001
suppliciter	1725	συνηγοεια, συνήγορο	1509	Tamethi	621
supplicium mortis	1181	συνήθεια	1519	Tandem	1451. 2104
suppositorium	1874	synonimia	2216	Tangere	1299
supprimere	660. 958	synonimium	58. 2216. 2393	Tanquam	1047
supputare	839. 1065. 2592. 1221	synopsis	603	Tantillum	1045
supputatio	840. 1223. 1573. 2350	synacticum	1497	Tantoperè	608. 1034. 1045
supputator	840. 1526	συνταγμα	1515	Tantum	80. 360. 1133. 1583. 2285
suprà	377. 1611	syrenes	545	Tantummodò	80. 360. 1133. 2285
supremus	1609	syria	1453	Tantundem	608
surculus, furculi	678. 962. 1117.	syriacè	219	ταυτο	865
	1382. 1573. 1635	syriacus	1554	Tapes, tapete, tapetum	329. 530.
surditas	837	syricum, σεικρο	1558	638. 1184. 1547. 2021. 2048. 2342.	
surdum agere	ibid.	syris	219	2623	
surdus	ibidem.	σύσσημο	1519	Tardare	59. 369. 708. 1282. 1296.
surgere	1622. 1989	ystole	1961	1604. 2336	
suriel	1453			Tardatio	61. 1283. 2336
surrectio	1622			Tardè	1283
surripere	416. 878			Tarditas	61. 2336
sus	735			Tardus	216. 1282. 1283
susceptio	1955			Tartarus	486
				OOOOoooo	3
				Taxa	

T

TAbefacere 1030
Tabefieri 1229

I N D E X.

Taxa	376	Tenerescere	2052	Tessera	1397.1984
Taxare	1665	Teneritas	2258	Testa	39.462.830.2050
Taxatio	2487	Teneritudo	737.2258	testa argillacea	803
Taxis	873.908.2593	Tenerum	2052	testa ovi	2137
Taxus	1519.2586	Tenerum esse	737.2258	testamentum	534.1813.1895
Techna	873	Tenerum palmae	2005	testari	1443.1583
Testa quadrata	871	Tenerum auris	97	testes viriles	1008
Teste	888	Tenor	1436	testiculatus	2481
Testio	807	Tensio	1280	testiculosus	234
Testorium	806.861.902.2351	Tentare	1354.1476	testiculus, testiculi	234.298.1711.
Testum	25.877.1061.1917	Tentatio	1354	1037.2481	
Testum cameratum	2060	Tentorium	34.180.185.888.1781.	testificari	1443.1583
Tecum	1626	1824.2048.2072.2398		testificatio	1444
Tegere	805.807.876.1009.1070.	Tenu esse vel fieri	1176.2052	testimonium	ibid.
1084.1089.1472.1527.1544.1923		Tenu reddere	1707	testis	234.1444.1583
2059		Tenuis, tenue	494.543.561.569.	testudinis species	490.1368
Teges	260.813.1239.1933	570.842.843.1156.1176.1381.		testudo	641.711.823.1053.1880
Tegmen	917.1061	1477.2052.2211		Τέτραγον	870
Tegula	906.2138.2278	Tennes	797	Τετραγωνου	528
Tegumentum	806.1084.1122.	Tenuitas	543.570.1713	tetragonum	870
1520.1711.1824.2076.2137.2211		Tepescere	1864	Τέτραστον	ibidem.
Tegumentum capitis	1690	Tepescere, tepidum fieri	ibid.	texens	1186
Tegumenta crurum	544	Τετραπαια	2660	texere	52.471.1186.1315.1318.
Tegumentum lecti	2391	Terebellum	356	2541	
Tela	403.1318.1593.2144.	Terebra, ibid. &	1395.1967.	textor	471.917.1186.1985
2542		Terebrate	353.1965.1967.1975	textualis	2112.2116
Tela araneae	1018	Terebratores	1395	textum	1214.1315.2135.2542
Telam ordiri	1473	Terebrum	ibid.	textura	1188.1318.2144
Τέλειον	879	Teredines	84	textus biblicus	1775
Teli genus	444	Terere, teri	1112.2351.2490.	textus libri	1760
Telonarius	279.532.1065	2593		thalamus	200.364.458.459.1038.
Telonium	1065	Teres	64.912.2647	1097.2549.2568	
Telum	463.2411	Tergere	1185.1260.1522.2067	thalamus nuptialis	808.1047
Telum fulminis	1132	Tergum	61.259.377	thalerus	882
Τελευσιον	2605	Termes, termus	482.579	thammus	2604
Temerarii	344	Terminare	380.1468	theatrum	157.249.847.912.2549
Temerarius	527	Terminatio	1243	theca	581.1207.1398.2587
Temeritas	288.344.385	Termini	282.348.635	theca scriptoria	2655
Temo	1585	Terminus	380.675.717.1243.1540.	thema	1654.2534
Temperamentum	852.1183	1827.1841.1859.2576.2581		theologi	751.990
Temperans	1851	Terminus medius	380	theologia	95.752
Temperare vinum	1182	Terminus propositionis	ibid.	theriaca	923.2648
Temperatus	1182	Terminus sabbathi	2582	theristrum	1007
Tempestas	665.682.1330.1522.	Terminus temporis	149	thermae	552.909
1616		Τεραμα	2653	thesaurarius	387.892.911.2164.
Templum	608	Terra	28.228.230.370.720.756.	2616	
Tempora	133.181	1641.2150		thesaurizare	457
Tempora definita	635	Terra decem habet nomina	231	thesaurus	404.413.457.883.886.
Temporalis	676	Terra habitabilis	989	891.1468.2135.2616	
Tempus	149.200.238.675.1580.	Terra lapidosa, saxosa	456	theudus, theudas	2565
1636.1688.2289		Terra ficca	929	thisbites	2666
Tempus, tempora, pars capitis	1889	Terrae motus	395	thorax	303
Tempus certum	1841	Terrefacere	848	thorus nuptialis	1804
Tempus conditum	675	Terrere, ri	265.336.848.1225	thronus	923.1061.1096.2025.
Tempus determinatum	1586	Terrestris	230	2655	
Tempus futurum	676.1161.1605	Terribilis, terrificus	75.525	thuribulum	281.845.1169.1662
Tempus matutinum	1936	Terricula	525	thus	1119
Tempus praesens	676.1161	Terriculamenta	525.658	thyina ligna	102
Tempus praeteritum	ibid.	Terriculum	553	tiara, tiae	108.869.1690.1960
Tempus statutum	966	Terror	74.266.337.848.980.1467.	tibia	4.766.792.2533
Temulentus	2219	1525.2473.2575		tibialia	575.922
Tenacitas	1031.2058	Terrorem incutere	74	tibialia lanea	467.544
Tenaculum ephippii	90.1546	Tertium	2043	tibialia ferrea	1169
Tenax	1031.1647.2058	Tertium esse	1914	tigillum	629.663.2218
Tendere	1280.1823.1912	Tertia	2647	tignum, tigna	626.663.1018.
Tendicula	2626	Tertia pars	2601	1104.1265.1408.2094.2127.2218	
Tenebrae	238.591.609.753.782.	Tertiare	ibid.	2528	
842.1957		Tertiò	2600.2601	tigris	856
Tenebreferre	842.968	Tertius	ibid.	875	
Tenebrorum esse	753.842.1956	Teruncius	1751.2448	timendus	525
Tener	737.1156.1762.2258	Tessellatio	1602	Timens Deum	1441
Tenere	5459.731.1388.2637	Tessellatum	2265	Timere	524.972.980.1525
				Τιμη	

I N D E X.

Timidus	871	Toxicum	649.1494.2169	Tremor terræ	395
timor	542.1711	Trabs, trabes	499.517.626.1018.	tremulum	2276.2677
timor Dei	525.553.833.980.1525	1033. 1104. 1217. 1541. 2094. 2127.		tremulum esse	1183
Tina	736	2528. 2650		trepidare	657.821.822.1817.2200.
tinctior	387.422.575	trabs magna	415.1265	2342.2574	
tinctura	1883	trabs parva	663	trepidatio	821. 822. 1105. 1817.
tinea	661.961.1245.1469.1519.1520.	tracta	1035	2575	
1629.1677.2285		tractatio	1484	trepidus	822
tingere	785.849.1882	tractatus	1356	tres, tria	2482.430.82600
tinnire	1916.2161	tractile	1293	triangulum	910.2439
tinnitum edere	2161	tractio	1274.1278.1294.	tribula	833.910.1249
tinnitus	ibid.	tractus	433. 1274. 1294. 1537.	tribulatio	1588.1589
tintinnabulum	225.645.651.734.850.	tradere	1742	tribuli	364.2148
1084.1395.2153		2609		tribulus	583
Titillare	1483	traditio	612.1235.1953.2611	tribunal	473
titio	39.824.1284	traditor	1234	tribunalia	1666
titubare	1284	traducere	1567	tribus	2309
titulis uti	1054	Tragemata, tragemata	192. 910.	tributa exigens	380
titulo appellare	ibid.	τραγῆμα	910	tributis exigendis præfectus	532
Toga	185. 433. 441. 539. 652. 1048.	trahere	483. 484. 1273. 1291. 1299.	tributum	139. 314. 376. 554.
1245.2538		2363		611. 673. 1085. 1171. 1228. 1725. 1796.	2077
toga pellicea	149	trajectus	1574	tributum agrorum	225.891
toga species	1124	trajiciens	ibid.	tributum imponere	673
tolerabile	1316	Trama	1658	triclinium	922. 1333. 1458. 2075.
tolerans	1422	Tranquillè	961.1316.2492	2196.2666	
tolerantia	ibid.	tranquillitas	961.989.1316.1317.	tridens	670.2053
tolleno	2025	2332.2404.2492.2512		tridrachmum	2199
tollere	375. 376. 665. 862.	tranquillum esse	2332. 2404. 2491.	triens	2648
873. 1333. 1352. 1491. 1729. 1851.		2512		triginta	2430.2600
2650		tranquillum reddere	2332	τριγωνον	518
τολμῆεις, τολμηρὸς	527	tranquillus	2332. 2333. 2404.	trigonus	910
tomus, τομῶν	884	2512		τριμυα	914
tonare	84.1636	trans	1570	trinitas	2430
tondentes	414	transenna	179	trinus	ibid.
tondere	414.1536	transerre, transferri	862. 1355.	tripartiri	2601
tonitru	1036.2277	1357. 1491. 1567. 1577. 1653. 1686.		tripliciter	ibid.
tonfio	1536	2842		tripudiare	707.720.793.2285
tonfor	427.1536	transfigere	282. 353. 570. 897	tripus	811.1714
tonfores	414.415	transfodere	570	τριποδῆς	417
tonus	590	transfretare	401	tristari	22.808.1576
topazii	355	transgredi	1566	tristem esse	138
topazius	986	transgressio	1570.1572.2620	tristis	139.1576.2528
topica	1380	transiens	1569	tristitia	22.139.785.1576
torcular	260. 469. 489. 974. 1361.	transigere	2614	tristitiam afferens	785
1646.1708.2008		transilire	542	τριστη	2647
torcularii	260	tranlilitio	ibid.	tritium	776.794
torculariæ	490	transire	659.771.1566.1577	tritium contritum	533
toreuma	532	transitivum	1569	tritium contulum	691
tori	543	transitor	1570	τριτυβειον	2648
tormenta	915	transitus	402.542.1573.1765	tritium	522.1176.1619.2211
tormenti genus	788	translatio	863.1355.1654.1570.1686.	tritium esse	1176
tormentum	1396	2644		tritura	522.576
tormentum bellicum	1693	translucidus	531	triturare	326.522.2260
torquere	1054.1959	transmittere	1567.2420	triturationio	522
torques	1226.1229.1421.1635	transportare	862	triumphus	1380
torrens	404.1300.1326	transpositio	628.1554	Trochlea	438
torreré	589.855.2034	transcriptio	1686	τροχλιμῶν, τροχίμων	923.1621
torris	39.824.1284	transcriptum	1355.1686	trux	1095
torta	483	transfundare	534	trucidare	1344
torta panis	443.2046	transvadare	401	trulla	482.813.1095
tortile	1131	transvehere	1567	trulla cæmenjarii	774.1075
tortor	2078	transversum	1142	truncare	391.2088.2102
tortum	1315	trapes, trapetum	260	truncatus	391
tortuositas	1650.1651	τραπέζα	920.921	truncus	391.417.928.1439
tortuosum	599.1072.1131.1649	trapezita	920.1877.2413.2653	trutina	53.913.1747
tortuosus locus in flumine	1650	tredecim	1640.1681.2601	trutinare	53.913
tortura	2077	tremere	653.822.1817.2200.2231.2250.	τροτυνη	913
torus	2403	2271.2276.2298		Tu	150
tostum	2034	tremilsis	915.917	tu ipsemet	245
totaliter	451.453	tremor	525.658.2250.2271.2298	tuba	816.1490.2139.2504
totum	40.104.451.1044			tubi	174.2276

I N D E X.

Tabus 1256.1930.1931
 Tudicula 288
 tuditanus 1385
 tugurium 212.345.1945
 lugurium 351.877.1473.1945
 tumescere 2369
 tumidum esse 659
 tumidus 381.1254.1365
 tumor 293. 332. 464. 693. 705.
 1053. 1365. 1449. 1629. 2349.
 2369. 2620
 tumuli 2597.2598
 tumuli terræ 51
 tumultuari 619.2207.2328
 tumultuariè concurrere 620.2207
 tumultuosus 2329
 tumultus 619.2208.2329
 tumulus 25.1062.1158.1205
 tumulus exiguus 1286
 tunc 27.49.556.605
 tundere 509.918.1112
 tunica 428.652.1110.1238
 tunica interior 776
 tunica orbiculata 429
 tunica 1761
 tunina 1493
 turba 85.1470.2208.2303.2384
 turbare, turbari 786.867.918.1356.
 1357.1607.2301.2485
 turbatio 868.1608
 turbatio mentis 919
 turbidum 868.1608
 turbidum fieri 786
 turbidum reddere 867
 turbine agitare 1617
 turbo 209.665.682.1330.1616
 turbulentia 1608
 turbulentum ibid.
 turbulentum reddere 867
 tureæ 1558
 turcia 2666
 turcius 921
 turma, turmæ 85.108.171.172.315.
 424. 747. 773. 914. 1112. 1470.
 1901.2033.2384.2524
 turmatini coire, concurrere 620.746
 turpe reddere 1288
 turpiloquium ibid.
 turpis, turpe 1002.1069.1317.1694
 turpiter 454
 turpiter agere 1317
 turpitudine afficere vel affici 453.
 454
 turpitude 454.1070.1288.1289.
 1317.2659.2660
 turris 19.391.2160
 turris munita 1941
 turris rotunda 1695
 turtur, turtures 1082.1917.2070.
 2499.2577
 turturum species 566.1938
 tusio 2058
 tusores 586
 tusire 457.1328
 tusis 458.1328.2484
 tutò 2590
 tutor 182
 tuum 527
 τύπων, τύπων 898
 tympanum 226.2164
 typis effingere 564
 typis excudere 904

typographia 564
 typographus 564.818
 typum edere 904
 typus 442.466.564.904
 tyrannis 915.1248.1542
 tyrannus 915.1542
 tyro 915
 τυροκομείον 564
 tyrus, tyrius 1902

V

VAcans 291.1758
 Vacare 290.1637.1758
 Vacatio 291.292.1758
 Vacillare 1175.1183.1237.2231
 Vacuè 2254
 Vacuitas 765.1556.2254
 Vacuum, vacuus 45.265.275.343.
 765.1189.1387.1556.1758.1759.
 2253.2658
 Vactium facere 765
 Vadere 603
 Vadum 402.1573
 Væ 40.70.294.637.699
 Vaga 158.1373
 Vagabunda 158
 Vagatrix 1373.1374
 Vagans 1303
 Vagari 504.862.1302.1314.2346.
 863.1302.1314
 Vagatio 863.1302.1314
 Vagatrix 970.1700.1827
 Vagina 581.1125.1307.1398.2587
 Vagus 863.1303.2281
 Vah 637
 Valdè 709.857.898.1134.1164.
 1432
 Valedicere 356
 Valens 207.383.770
 Valere 770.951
 Valerudinarius 178
 Valida 384
 Validum esse 382.770.1645.2634
 Validus, validum 383.770.802.
 1164.2639
 Vallis 257.342.345.422.747.993.
 1326.1795
 Vallum 1099.1205
 Valvæ 2656
 Vanescere 590
 Vanitas 100.501.590.1144
 Vannatio 2286
 Vannere 2285
 Vannus 1173.1253
 Vanum fieri 590
 Vanum 100.1144
 Vapor 70.590.2022
 Vaporare 589
 Vapulare 1153.1523
 Varia 773
 Variare 1350
 Variari 2470
 Variatum 2471
 Variegare 1350
 Variiegatio 1602
 Variiegatum 185.2203
 Varietas 772
 Varium 185
 Varus 1350
 Vas, vasa 323.329.468.557.571.
 697.812.1003.1025.1037.1221.
 1718.2073

Vas capax 23
 Vas cerevisiarium 1809
 Vas culinarium 1209.2146
 Vas dactylorum 610
 Vas fictile 803.1053
 Vas irrigatorium 35.230
 Vas olivarum 1134
 Vastaceum 444. 830. 1869.
 1965
 Vas vinarium 575
 Vasa nova 146
 Vasa vacua 1829
 Vasis genus 170.1159.2666
 Vasculum 557.900.1308.1915
 Vastare, vastari 468.698.786.819.
 1208. 1696. 1887. 2040. 2152.
 2336.2338.2361.2447
 Vastatio 2041.2152.2344
 Vastator 468.701
 Vastatus 277.819
 Vastitas 819.1889. 2337. 2406.
 2447
 Vastus, vastum 277.2567
 Vaticinari 1286
 Uber 295.503.2565
 Ubinam? 72. 75. 128. 134. 587.
 605.607.1195
 Ubicunque 607
 Udum esse 899
 Vectem obdere 1301
 Vectigal 61.1065.1353.1796
 Vectigalium exactor 279
 Vectis 166.214.260.338.1048.
 1175. 1194. 1301. 1572. 2002.
 2030.2044
 Vector 2257
 Vegetabile 1922
 Vegetatio ibid.
 Vehemens 1164.1592.2639
 Vehementer 709.898.998.1134.
 1164.1432.2325
 Vehementia 2090.2640
 Vehi 2255
 Velamen 638.1442.1520
 Velamen capitis 196
 Velamen faciei 302
 Velamenta faciei 446
 Velare 1923
 Velites 431
 Velle 8. 808. 925. 1880. 2271.
 2282
 Vellus 376.415.1794
 Velocem esse 2038
 Velocitas 832.2039
 Velociter 590.605.1549.1576
 Velox 1549.2038
 Velum, vela 196.311.446.561.638.
 985.1357.1442.1547.1642.2781.
 1797. 1816. 1819. 1824. 1827.
 2007. 2035. 2048. 2128. 2138.
 2211.2538
 Velum capitis 1742
 Velum faciei 323
 Velum navis 36.1019
 Veluti 606
 Vena 1290
 Venæ 639.694
 Venæ colli 639
 Venæ minerales 811
 Venæ pulsatiles 565.1675
 Venæ sectio 1177.1430.1986
 Venæ sector 119.481.1986
 Venam

I N D E X.

Venam fecare	628. 1430. 1480.	Vermiculus	533	Vestis gentis	20. 455. 2268. 2592.
1985		Vermiculus uvarum	73	2641	
Venari	1893	Vermiculi genus	1054	Vestis lacera	1506
Venatio	1894. 2063.	Vermificare	2599	Vestis pellicea	149
Venator	855. 1894. 2063	Verminosum fieri	2658	Vestis regia	1835
Venatus	2063	Vermis, vermes	519. 579. 582. 1209.	Vestitus	1172
Vendere, vendi	642. 643. 1203	1258. 1307. 1394. 2125. 2128.		Vestrum	527
Venditio	643. 1033. 1157	2248. 2283. 2591. 2599		Vetare	127
Venditor	643	Vermis nomen	663. 1040. 2589	Veteramentum, veteramenta	260.
Venditum	ibid.	Vermis findens lapides	2455	308. 476. 1194. 1506. 2288	
Veneficus	1819	Vero insistere	971	Veterare	307
Venenatum	226	Verrere	482. 620. 688. 824.	Veterascere	1047. 1173. 1685
Venenum	226. 649. 1264. 1494.	1059		Veterata	260
1607. 2169. 2253		Verritio	1004	Veterinarius	183
Venia	346. 1188	Verruca	928. 2350	Vetitum	175
Veniens	269	Verrucatio	928	Vetula	521. 1446
Venire	245. 269. 2263	Verrucosum	ibid.	Vetulus	1575
Venter	293. 698. 1038. 1096.	Verfari	449. 1456	Vetus	307. 991. 1685
1236		Verficolor	185. 1883	Vetus facere vel fieri	991
Ventiacres	690	Verficulus	1107. 2111. 2117	Vetustas	ibid.
Ventilabrum	572. 690. 1056. 1253.	Verficator	825	Vetustate consumi	1047. 1173
1320		Verfio	767	Vetustate teri	307
Ventilans	1320	Verfus	825. 970. 1049. 1133. 1775.	Vetustescere	1685
Ventilare	264. 571. 689. 1254. 1320.	1957. 2111. 2117. 2358		Vexare	2068
1364. 1809		Verfus biblicus	1855	Vexatio	ibid.
Ventilatio	1255. 1320. 2286	Vertagus	81	Vexator	ibid.
Vento moveri	1320	Vertebrae	720. 1793	Vexillum	501. 908. 1357. 1436
Ventrale	874. 901	Vertere	183. 627. 1415	Vexillum erigere	908
Ventriculus	160	Vertere se	1456. 1756	Vexillum nauticum	1357
Ventrotus	1096	Vertex	381. 980. 1075. 1375. 1965.	Vicomprimere	141
Venturum esse	1683	2168		Vi detinere aut supprimere	878
Ventus	665. 682. 1703. 2223	Vertex aquarum	1650	Via	43. 214. 575. 612. 1010. 1433.
Venti nomen	849	Vertibile	164	1551. 2311	
Ventusaquilonaris	177	Verticillum, verticillus	1059. 1727.	Via obliqua, tortuosa	1781
Ventus australis	2331. 2356	1930		Via publica	163
Ventus meridionalis	2528	Verticulum	1095. 1727. 1930	Viaticari	653
Ventus orientalis	1974. 2331	Veru	2490. 2535	Viaticum sumere, viatico se instruere	
Venundari	642	Veruculum	1093	ibid.	
Venus	197. 1296	Vervex	1735	Viaticum	653. 1942
Vepres	276. 592. 604	Verum	361	Viator, viatores	88. 213. 600. 1570
Vepretum	276. 2158	Verum	971. 1890	Vibex	609. 705
Veratrum	796	Verum cognoscere	971. 360	Vibræ	694
Verax	121. 2158	Verum enim vero	360	Vibrare	2552
Verbascere	1780	Verumtamen	1980. 220. 360	Vicarius	772. 1435. 2280
Verberare	1185	Verus	116. 2158	Vice	369. 772. 1178. 1246. 1780
Verbofa	498	Vesanium fieri	2417	Vices	675
Verbum	125. 496. 497. 1213. 1779.	Vesica	2429	Vices statæ	635
1867		Vesica gutturis	684. 2149	Vice-comes	608
Verbum activum	1569	Vespa	413. 644. 1943	Vice-comes	ibid.
Verbum Dei	497	Vespera	44. 1758. 2266	Vice-ræx	ibid.
Verbum neutrum	1622	Vespera sabbathi	1659	Vice-sacerdos	1435
Verè	13. 19. 137. 933. 971. 1219.	Vespere	843	Vicia	624. 1100
1220		Vespertilio	48. 270. 832. 921. 1595.	Vicina	2304. 2394
Verecundè	1929	1673. 1889. 2146		Vicinitas	1499
Verecundia	277. 1929	Vespertinum tempus	1659	Vicinum esse	1496. 1497
Verecundus	118. 277. 871	Vespillo	1964	Vicinus, vicinum	40. 976. 1497.
Veredarius, veredarii	64. 306. 2218	Vestier	543	2303. 2393	
Verenda	1663	Vestes lugubres	250	Victima	1344
Vereri	524. 972	Vestes tritæ	308	Victoria	1308
Veretrum	1717	Vestiarius	1122	Victoriosus	ibid.
Vergiliæ	1031	Vestibulum	102. 1808. 1829	Victus	139. 1822
Verificare	114. 116. 240	Vestigia sequi	1648	Vicus, vici	97. 430. 717. 722. 1496.
Verificatio	116	Vestigium, vestigia	2079. 2292	1081. 1783. 1869. 2252. 2394. 2518	
Veritas	116. 121. 2157. 2158. 2533	Vestimentum	159. 256. 433. 1061.	Vicus angustus	1158
Veritatem cognoscere	971	1091. 1122. 1172. 1221. 1516.		Videlicet	1005
Vermes auferre	2599	1596. 1798. 1868. 2538. 2670		Videns	728. 1472
Vermes hepatis	231. 1676	Vestimentum pretiosum	1102	Videre, videri	723. 726. 727. 779.
Vermes intestinorum	2107	1244. 2665		1601. 2163	
Vermes producere	284. 2599. 2658	Vestimenti genus	98. 323. 353. 362.	Videre facere	727. 779
Vermibus infestari	2658	1244. 2665		Videtur	549
Vermiculolum	539. 1014	Vestire se	1121	Viduari, viduum fieri	103. 221
Vermiculolum fieri	2658	Vestis	256. 415. 1172. 1255.	Viduitas	103. 220
		2670		Vidulum	1102
				Viduus,	

I N D E X.

Viduus, vidua	103.220.1758	Virga acuta	570	Ulmus	235.293.1258
Vigere	1117	Virga menforia	112	Ulnæ	467
Vigil	1590.2510	Virga pastoris	742	Ultrius	99.609.2573
Vigilantia	2510	Virginea	370	Ultio	1390.1833
Vigilare	2337.2509.2577	Virginitas	ibid.	Ultionem tentans	416
Vigilatio	2370	Virgo	ibid.	Ultor	416.1834
Vigilia	2454	Virgo, signum cœlestē	370	Ultra	99.609.1570.1683
Viginti	1640.1681	Virgula	664.1287.2562	Ulva	58.1503.1675
Vigor	44.1134	Virgultum, virgulta	446.1287.1363.	Ulula	1362
Vile esse	656.2038	1382.2255.2579		Ululare	457.956.1935
Vilescere	671	Virgultum humile	1605	Umanus, nomen montis	117
Vilipendere, vilipendi	671.1515.	Virgultum viminale	189	Umbilicus	854.1059.1859.2355
1793.2035.2038		Viribus destitutum esse	720	Umbo	2416.2655
Vilis, vile	197.595.671.662.1040.	Viridarium	2249	Umbra	255.783.876.877.1917
2039.2085.2340		Viride esse	986	Umbraculum	351.455.877
Vilis haberi	671	Viridus, viride	986.1566.2249	Una	56.594.709
Vilis pretii esse	656	Viriditas	985	Una	708
Vilitas	656.672.1713.2935.2039	Virilem efficere	382	Unanimitas	620
Vilitas annonæ	656	Virilis	77.384	Uncia	44.148
Viliter	ibid.	Virilitas	383.669	Uncinus, uncini	148.206.637.1636
Villa	816.1080.1081.1783	Virilitatis membrum	383	Unctio	1449.1506.2189.2352
Villicus	1081.1783	Viriliter se gerere	382	Unctura	2352
Villus	604.1908.2623	Viror	44.985.2249	Unctus	1267
Vim inferre	140.784.878.2637	Virtus	385.746.1019.1171.1612	Uncus	148.202.1014
Vimen, vimina	175.1382.1396	Vis	142.146.490.740.746.915.	Unde?	129.607.1220
Vimineum	1243	959.1019.2233		Undenam?	1196.1220
Vinaceus, vinacea	645.2602	Viscera	1236.2122	Undecim	708.1640.1681
Vincens	1380	Viscus, viscum	494	Undecimus	1640
Vincere	666	Visere	1452	Undiquaque	1457
Vincire	174.686.1082.1648.1729.	Visio	728.780.2165	Ungere	1266.1449.2188.2351
1750		Visitare	343.1452.1521	Ungue-secare	1215.1593
Vinculū, vincula	20.149.155.174.175	Visitatio	ibid.	Unguentare	1507
176.449.687.691.797.833.1082.		Visum	727.728	Unguentaria	325
1117.1543.1580.1726.1930.		Visus	2165.2166	Unguentum	325.368.1266.1403.
2024.2149.2160.2538.2641.2670		Vita	743.745.1376	2592	
Vindemia	2020	Vitalis	745	Unguentum medicinale	1507
Vindemiare	2019	Vites depressæ & humiles	2204	Unguentum odoriferum	1506
Vindemiatio	2020	Vites jugatæ	191	Unguibus laniare	739
Vindemiator	ibid.	Vitiare	1768.2326	Ungula	906.1826.1938
Vindex	374.1834.1838.1839	Vitiatum	1104	Ungula fissura	880
Vindicare	374.1390.1831.1837	Vitiligo	267	Ungulas dividere	1826
Vindicta	1390.1833	Vitiosus	1769	Ungulosus	ibid.
Vindictæ cupidus	1390	Vitiis	465.2085	Unicè	943
Vinea	465.1094	Vitis arbutiva	541	Unicornis	213.2154.2166
Vinosus	951	Vitium	544.1117.1504	Unicus	942
Vinum	787.950	Vitriarius	645.669	Unigenitus	ibid.
Viniausteri genus	875	Vitricus	822	Unio	2021
Vinum languidum	1836	Vitriolum	2051.2074	Unire, uniri	54.942
Vinum mellitum	950	Vitrum	645.651.669	Unitas	56.943
Vinum mulsum	138.950	Vitra oblonga	2506	Unitio	56
Vinum recens & dulce	986	Vitrum oris angusti	1947	Unitum	1090
Vinum secundarium	2602	Vitta	640.950.1117.1421.1843.	Universale	1041.1042
Viola	1434	2312		Universalis	1044
Violaceus	1395	Vituperare, vituperari	453.454.2044	Universalitas	1042.1044
Violare	141.523.763.1726.1770.	Vituperium	544	Universaliter	451.1042.1044
2326		Vivacitas	745	Universè	1042
Violatio	764	Vivarium	256	Universim	590.1042
Violenter diripere	785	Vivens	743	Universum	1042.1044
Violentia	142.146.490.740.959	Vivere	742	Univocatio	1476
Violentiâ uti	784	Viverra	756	nus	56.622.708.1577
Violentus	141.784.785	Vivificare	1393	Vnusquisque	56.1047
Vipera	190.1607	Vivificatio	745	ocabulum	1161.1213.1553
Vir	76.383	Vivum conservare	1993	Vocalis	1987
Vira	248	Vivus, vivum	743.1998	Vocare	1036.2108
Virens	572.1134.1745.2249	Ulcerare	1538	Vocatio	2116
Virens esse	986	Ulcerosus	ibid.	Vociferabunda	1778
Virentia	1922	Ulcisci	1390.1831	Vociferari	465.926.1036.1311.
Vires	774.1019	Ulcus, ulcera	739.891.1053.1318.	1695.1778.1896.1941.1955	
Vires augere	382	1341.1496.1538.2368		Vociferatio	47.927.1036.1311.
Virescere	986.1135.2277	Ulcus corrodens	479	1695.1714.1778.1956.2143	
Virga, virgæ	571.688.735.741.	Ulcus malignum	2170	Vola	1074.1770
1093.1551.2309.2345.2521		Ullum	1044.1047	Vola manus	885
				Volare	

I N D E X.

Volare	18.865.1586.1809.2331	ῥοῖα	43	Uxor	1399
Volatile	865.1586.1810	Ufici	1593	Uxorem ducere	332
Volatus	1586	Ufitatum	2204		
Volucris	1586.1810.1935	Ufitatum esse	1309	X	
Volumen	441.1960	Ufque adeo	1034.1045	Ξενία	88
Voluntarium	2283	Uftulare	589.786.826.834.2034	Ξενός	ibid.
Voluntas	199.808.1881.2272.2283	Ufura	700.1347.2189	Ξένης	2076
Volvere	432.456.468.2090	Ufura pecuniaria	1402	Xiphias	1086
Voluptas	1068.1823	Ufurpare	2461	ξύλινοϑ, ξυλικός	87.
Voluptate afficere	1580	Ufus	2204.2458.2459.2461		
Voluptatem percipere	623	Ut	527.607.1014.1721	Y	
Volutare	468.1929	Ut ne, ut non	544	Υαλιός	645
Volutatio	1661	Utensilia	2459	ὕδαρ	600
Volvulus	600	Uter, utris	11.39.391.400.468.	ὕλη	605
Vomer, vomeres	11.1699.2073	530.665.684.693.792.1020.1285.	1365.2285	ὕμιϑ	621
Vomere	1739.1984.2570	Uterus	293.1194.1963.2429	ὕπαρχοϑ, ὑπερχία	628
Vomica	609	Uti	926.2461	ὕπερβασις	525
Vomitoria	191	Utile esse	623.967.2340	ὕπερθεσις	ibid.
Vomitus	1984.2573	Utilitas	624.842.871.967.999.	ὕποθήκη	186
Vorago	2568	1279.1942		ὕπομνημα	ibid.
Vorator	313	Utilitatem afferre	623.2534	ὕποπόδιον	190
Voratrix	486	Utilitatem capere	1477	ὕστερον κῆ ὑστερον	62
Vorax	ibid.	Utilitatem percipere	623	ὕστερϑ	179.
Voto obstricta	1309	Utinam	96.610.1126	Z	
Votum	1308.1998.2070	Utique	360.1706	Z Ea	1060.1063
Vovere, voveri	1308.1993.2070	Utrarii	687	Zelari	801
Vox	1161.1213.1986.1987.2143.	Utres parvi	19	Zelo affici, duci, prosequi	801.889.
2553		Uva, uvæ	492.1008.1495.1629.	2060	
Urbanus	76.717.1604.2128	1726		Zelotes	2060
Urbs	516.560.717.1279.1604.2127	Uvæ exsiccatæ, passæ	1924	Zelotypa	1900
Urbs aurea	1604	Uvæ immaturæ	32.329.466.552.	Zelotypia	2061
Urceolus	1019.2147	1636		Zelotypum esse	889.2060
Urceus	444.812.900.1019.1965.	Uva cum racemo	1817	Zelotypus	2060
2128.2021.2030.2073.2164		Vulgaris, vulgare	595.1619.1626	Zelus	889.1779.2061
Uredine tangi	2334.2429	Vulgus	1626.2208	Zελύσιον, ζελύσιϑ	650
Urredo	2334	Vulnerare	699.1538.1697.1784	Ζημία, Ζημιόω	673
Urere, uri	699.748.1018.2531	Vulnerare leviter	1550	Zinziber	226.455.784
Urgens	1328	Vulneratus	1538	Zήτημα	662
Urgere	526.690.813.911.1089.	Vulnus	609.698.705.1299.1538.	Zizania	680
1548.2637		1700.1707		Zizyphum	1801
Uriel	46	Vulpecula	2618	Zodiacus	53.186.1323
Urim	45	Vulpes	2484.2618	Zona	170.175.657.681.708.
Urina	1196.2382.2543	Vultur	528.920	1290	
Urna	510.541.593	Vultus	142.143.205.740.1759.	Zυγάω	650
Urogallus	1301	1836.2046.2166		Zυθϑ	694.
Urfa major	1677	Vulva	303.545.955		
Urfus	492	Uvula	1008		
Urtica	773.827.1208.2321	Uxor	77.248.301.333.2072.2327		
Urticæ genus	734				

E M E N D A N D A.

Pag.15.lin.37. lege, fol.12.1. Pag.44.lin.ante pen. lege, Ketubb. 54.1. p.125. l.27. lege, Remex. p.205.l.25. lege, ὀψῆν p.264.l.11. pro 773 lege 773. p.267.l.8. lege, הכבא. p.274.l.21. lege, Gittin fol.69.1. p.301.l.28. lege, Aquaticulus. p.412.l.6. lege, alienus. p.438.l.1. lege, qua corio obducta. p.486.l.36. lege, expulsa. p.490. lin. penult. lege, testudinis. p.500.l.14. lege, Solertia. pag.501.l.49. lege, At. p.512. lin. penult. omiffum est, secundum veritatem suam. p.558. lin. penult. lege, Pars sexta. p.568.l.32. lege, Galim. Hierosol. Trumah. p.573. l.25. lege, ducturus. p.590.l.8. lege, halitus. p.632.l.7. lege, וי. p.679.l.11. lege, Vitulum. p.689.l.12. lege, arborum. p.749.l.52. lege, reddit. p.854.l.43. lege, Psal. 49. p.861.l.6. lege, inuncta. p.870.l.25. lege, Bava bathra fol.75.2. p.893.l.39. lege, Si. p.911.l.46. lege, quoddam. p.960. lege, Et. p.1163.l.12. lege, fortunam. pag.1165.l.49. & 50. lege, Vide Suidam. p.1176. l.14. lege, duplica. p.1184.l.47. lege, spurium. p.1193. l. Tempore. p.1222. l. ult. lege, Proverbium. p.1247.l.33. lege, ופ. p.1253.l.17. lege, quasi. p.1398.l.36. lege, promunt. p.1412.l.12. lege, acervis. p.1413.l.41. lege, Tzipporiensis. p.1457.l.1. lege, Secretis. p.1462.l.45. lege, Atrium. p.1480.l.14. pro Act.1. lege, Matth. 27.5. p.1498. l.10. lege, Manuum. p.1513.l.44. lege, dijudicandis. p.1533.l.1. lege, non omnis creatura. p.1543.l.10. lege, Secreta. p.1621.l.47. lege, quosdam. p.1653.l.23. lege, ob insignem. p.1669.l.32. pro ויניו puto legendum ויניו, & esse, Regione. p.1722.l.32. lege, acus. p.1780.l.28. leg. תנא. pag.1934. l.19. lege, Orificium. p.2088.l.38. lege; Nam ויפך continebat cabum, minus logum unum. Kabus autem, &c. p.2098. l. pen. lege, הכטחח. p.2136.l.25. lege, Lippis. p.2167.l.10. lege, cornu. p.2178.l.46. lege, indicium. p.2284.l.25. lege, ויניו. p.2288.l.1. lege, refartum. pag.2324.l.17. lege, שבות. p.2338.l.26. lege, toti. p.2489. l.44. lege, folliculus. ibid. l.52. lege, arboris. p.2543.l.43. lege, Fundare. p.2587.l.41. lege, gladium. p.2675.l.50. lege, Domitium. pag.2676.l.20. lege, de qua.

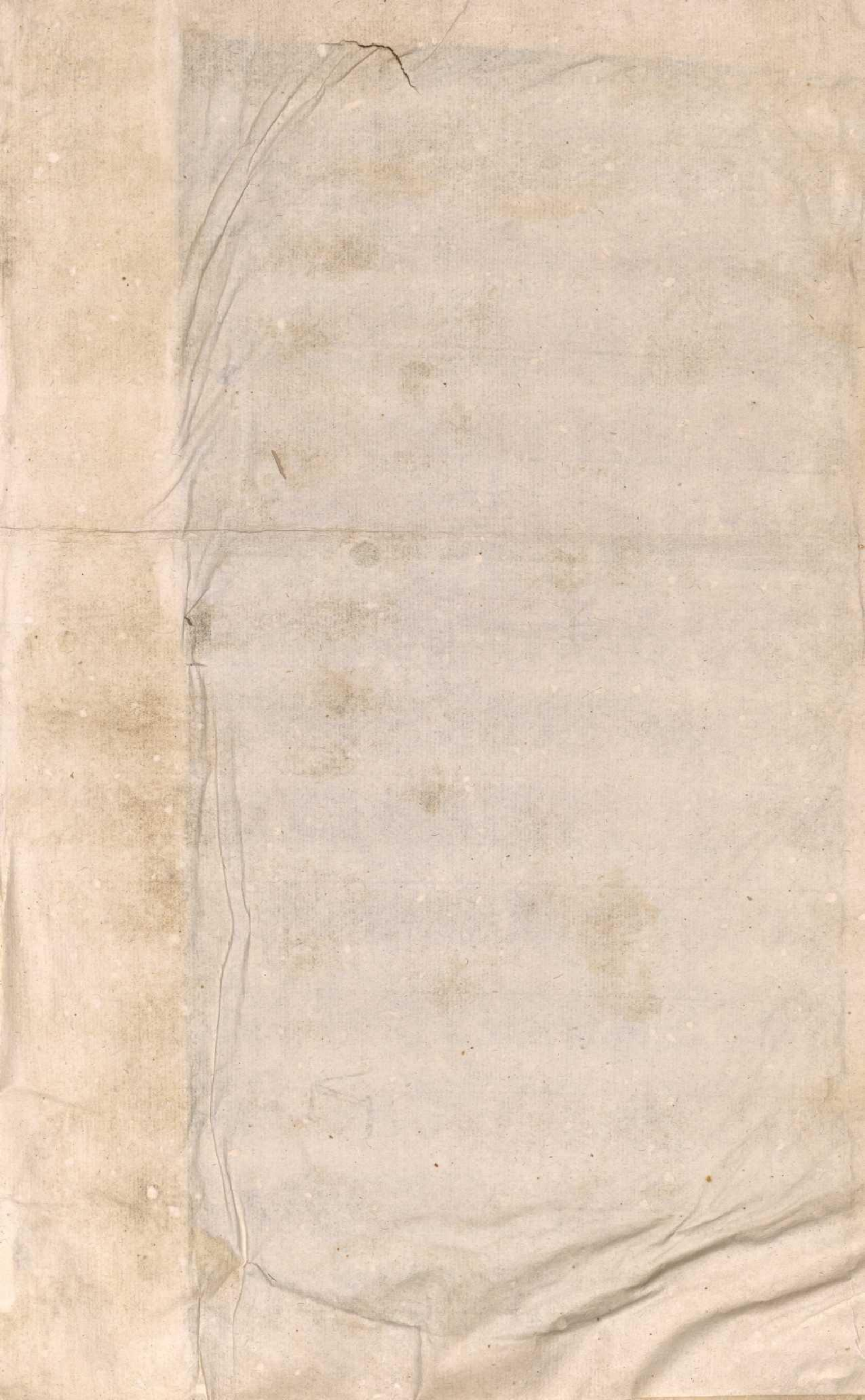
F I N I S.

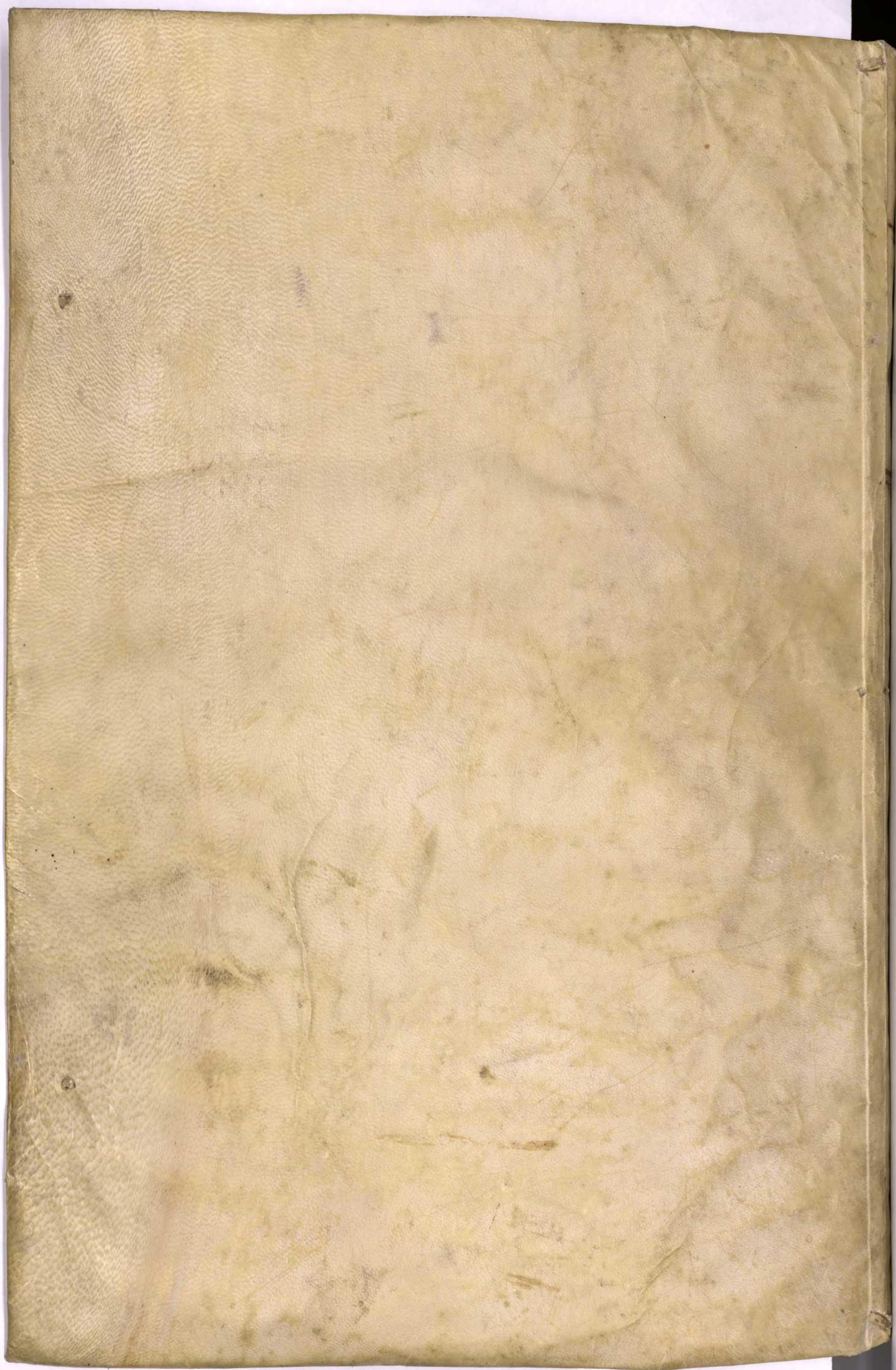

BUXTORFII
LEXICON

Chaldaicum, Talmud^m
et Rabbinicum.

CAJA
C-17